



Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W3CN22790	ImageGroup:	I4CN10224
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ། dbu ma la 'jug pa'i rang 'grel/
Author:	ཟླ་བ་གྲགས་པ། zla ba grags pa
Descriptor:	n/a
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	lha sa/
Publisher:	ser gtsug nang bstan dpe rnying 'tshol bsdu phyogs bsgrigs khang /
Date:	2019
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 1430 Massachusetts Ave, 5th Floor, Cambridge, Mass. 02138. Comments: 2020



༡༡། །དབྱ་མ་འཁྱག་པའི་རང་འགྲེལ།

མཛད་པ་པོ། རྒྱལ་དཔོན་ལྷ་བ་ཤེས་པ།



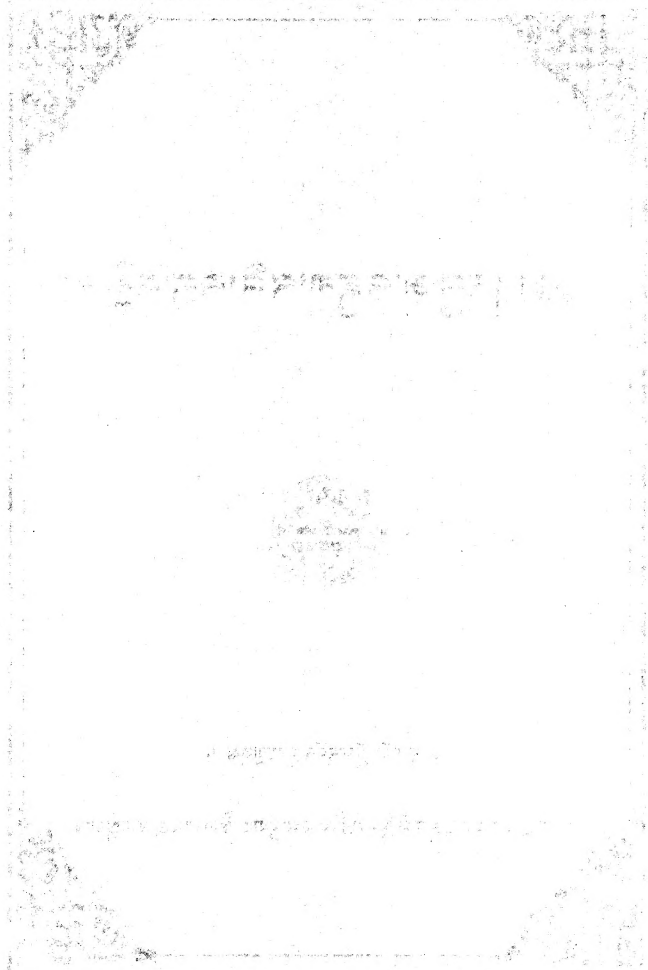
མེད་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྒྱུ་འཕྲོགས་ལྷིག་ཁང་ནས་བསྐྲུགས།

༡༡། །དབྱེ་མ་འབྲུག་པའི་རང་འབྲེལ།



མཛད་པ་པོ། སྤྱོད་དཔོན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ།

མེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྙིང་འཛོལ་བསྟུ་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཁང་ནས་བསྒྲིགས།



དཀར་ཆག

དབུ་མ་འཕྲག་པའི་རང་འགྲེལ་བཞགས་སོ།	1
དབུ་མ་ལ་འཕྲག་པ་བཤད་པ།	1
སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ། རབ་ཏུ་དགའ་བ།	1
སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་པ། གྲི་མ་མེད་པ།	39
སེམས་བསྐྱེད་གསུམ་པ། འོད་བྱེད་པ།	56
སེམས་བསྐྱེད་བཞི་པ། འོད་འཕྲོ་བ།	76
སེམས་བསྐྱེད་ལྔ་པ། སྤང་དཀར་བ།	82
སེམས་བསྐྱེད་དྲུག་པ། མདོན་ཏུ་སྦྱགས་པ།	87
སེམས་བསྐྱེད་བདུན་པ། རང་ཏུ་སྤང་བ།	386
སེམས་བསྐྱེད་བརྒྱད་པ། མི་གཡོ་བ།	388
སེམས་བསྐྱེད་དགུ་པ། ལེགས་པའི་སྒོ་སྤྲོས།	394
སེམས་བསྐྱེད་བརྒྱ་པ། ཚམས་ཀྱི་སྤྲོས།	395
༡ ས་དེ་དག་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།	397
༢ འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བཤད་པ།	403
༣ བརྒྱམས་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པའི་བྱ་བ་བཤད་པ།	463

REPORT

1. *Introduction*

2. *Objectives*

3. *Methodology*

4. *Results*

5. *Conclusion*

6. *References*

7. *Appendix*

8. *Summary*

9. *Discussion*

10. *Future Work*

11. *Acknowledgements*

12. *References*

13. *Appendix*

14. *Summary*

15. *Discussion*

༂། འདྲེ་མ་འཁྱུག་པའི་རང་འཁྱེར་བཞུགས་སོ། །

དཔལ་མ་ལ་འཕྱག་པའི་བཟང་པ།

༡༡༡ །བཤད་བྱའི་ཆོས་དབྱེ་མ་ལ་འབྲུག་པ་དེ་ནི་ད་འཆད་པ་ལ། བསྟན་བཅོས་
 གྱི་འབྲེལ་འགོད་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་དངོས་དང་། བསྟན་བཅོས་གྱི་མཛད་བྱ་
 དང་འབྱུར་བྱང་སྒྲོམ་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཆན་གྱི་དོན་དང་། འདོད་པའི་སྣ་ལ་
 ཟུག་བྱ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

ལྷ་ཁང་ཤར་བྱ། ལྷ་ཁང་ཤར་བྱ་ལྷ་ཁང་ཤར་བྱ། ཤར་ཤར་བྱ། གཏུ་མ་ལ་
ཤར་བྱ་ཤར་བྱ་ཤར་བྱ་ཤར་བྱ།

གཉིས་པ་འདོད་པའི་ལྷ་ལ་ཕྱག་བྱ་བ་ནི།

འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཞིན་རྒྱར་བྱུར་པ་ལ་བྱུག་འཆལ་ཡོ། །

གཉིས་པ་བརྟན་བཙས་དངོས་བཤད་པ་ལ། བརྟན་བཙས་ཙམ་པ་ལ་འབྲུག་པའི་
ཡན་ལག་། བཙས་བྱ་བརྟན་བཙས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད། བཙས་པ་ཡོངས་
ལྷོ་མཁའ་པའི་བྱ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། དགེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ལྷིང་
རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟོད་པར་འོས་པ། དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་རང་བཞིན་བརྟོད་དེ་དེ་ལ་
བརྟོད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ལྷིང་རྩེ་མོགས་ཆོས་
གསུམ་ལས་འབྱུངས་པར་བརྟན། ཆོས་གསུམ་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་ལྷིང་རྩེ་ཆེན་པོ་གཙོ་
བོར་བརྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དབུ་མ་ལ་

འཇུག་པ་ཚུམ་པར་འདོད་པས། ཡང་དག་པར་རྒྱགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་པས་ཀྱང་ཐོག་མར། བཙུམ་
 ལུན་འདས་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་
 དང་པོ། སེམས་ཅན་འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བསྐྱམས་པ་སྦྱབས་མེད་
 པ་དཔག་རྒྱ་མེད་པ་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོབ་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་
 ལ་བསྟོད་པར་འོས་པ་ཉིད་རྒྱ་བསྐྱུན་པའི་ཕྱིར།

ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་ཐུབ་དབང་སྦྱེས། །

སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་གིང་། །

སྤྱིང་རྩེ་མོ་སེམས་དང་གཉིས་སྒྲིམ་མེད་མྱོང་། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རྒྱལ་ཁྲས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་སྦྱོས་སོ། །དེ་ལ་
 གོང་ན་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབང་ཐུག་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་མངའ་བས།
 ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
 པས་ཀྱང་དབང་ཐུག་དམ་པ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཉིད་དང་། ཉན་
 ཐོས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དེའི་བཀའ་མངའ་བསྐྱུར་བའི་ཕྱིར། སངས་
 རྒྱས་བཙུམ་ལུན་འདས་རྣམས་ལ་བྱུང་དབང་ཞེས་བྱའོ། །དེ་རྣམས་
 ལས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དག་སྦྱོས་པ་ནི་དེ་དག་ལས་བསྐྱུན་པའོ། །

རྩེ་ལྷར་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་རྣམས་བྱང་བར་ལྱུང་པ་ན་རྟེན་ཅིང་
 འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་
 ལ། དེ་ཉན་པ་དང་། སེམས་པ་དང་། སྟོན་པའི་རིམ་པ་ལས་ཀྱང་ལྷག་

པར་མོས་པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཉེ་བར་
བསྟན་པ་ཉན་པ་ཁོ་ན་ལས་དོན་དམ་པ་རྟོགས་པ་ལ་མཁས་སུ་ཟིན་
ཀྱང་། མཐོང་བའི་སྐྱེ་བ་ཁོ་ན་ལ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་མི་
འགྱུར་མོད་གྱི། དེ་ལྷ་ན་ཡང་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་སྐྱབ་པ་པོ་དག་གིས་
ལས་རྣམས་པར་སྦྱིན་པར་ངེས་པའི་འབྲས་བུ་ལྟར་ཆོ་རབས་གཞན་དུ་
མངོན་པར་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པ་གོར་མ་ཆག་ཐོབ་
པར་འགྱུར་རོ། །

རི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་ལྷས། དེ་ཉིད་ཤེས་པས་གལ་ཏེ་འདིར། རྩ་
ངན་འདས་པ་མ་ཐོབ་ཀྱང་། སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་འབད་མེད་པས། ཇིས་
པར་ཐོབ་འགྱུར་ལས་བཞིན་ནོ། །ཞིས་བཤད་དོ། །

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དབུ་མ་ལས་ཀྱང་། རྫོགས་སངས་རྒྱས་རྣམས་མ་
བྱུང་ཞིང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་ཟད་པ་ན། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་ནི། རྟོན་པ་མེད་པར་རབ་དུ་འབྱུང་། །ཞིས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་གདམས་ངག་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད་
པས་ན་ཉན་ཐོས་དག་སྟེ། འདི་ལྟར་བྱ་བ་བྱས་སོ། །འདི་ལས་སྲིད་པ་
གཞན་མི་ཤེས་སོ། །ཞིས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ན་འབྲས་བུའི་མཆོག་གམ་སྤྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལས་

ཐོས་ནས་དེ་དོན་རྒྱ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་སྒྲོགས་པར་བྱེད་པས་ན་ཉན་
 ཐོས་དག་སྟེ། དམ་པའི་ཆོས་པསྒྲ་དཀར་པོའི་མདོ་ལས། མགོན་པོ་དེ་
 རིང་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་ཟུར། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཡང་དག་བསྒྲགས་
 པར་བཞི། །བྱང་ཆུབ་པ་ཡི་སྒྲ་ཡང་རབ་རྒྱ་བཟོད། །དེ་བས་བདག་
 ཅག་ཉན་ཐོས་མི་ཟད་འདྲ། །ཞེས་ངེས་སྒྲ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལྟ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་
 ཡང་སྒྲོགས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཅམ་ཡང་
 མི་སྐྱབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཉན་ཐོས་ཡིན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་ལ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲ་འདི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། ལྷ་ན་མེད་པ་
 ཡང་དག་པར་རྒྱུགས་པའི་སངས་རྒྱས་གསུམ་ཅར་ལ་ཡང་འབྱུག་སྟེ།
 དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲས་རང་སངས་རྒྱས་དག་བསྟུང་དོ། །དེ་དག་
 བོ་བཤོད་ནམས་དང་། ཡེ་ཤེས་གོང་རྒྱ་འཕེལ་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་
 ཉན་ཐོས་རྣམས་ལས་ཁྱད་པར་རྒྱ་འཕགས་པའི་ཕྱིར་དང་། བཤོད་
 བཤོད་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། རྣམ་
 པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པས་ཡང་དག་པར་རྒྱུགས་
 པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་དམན་པའི་ཕྱིར་ན་འབྲིང་རོ། །དེ་ཉིད་
 ཀྱི་ཕྱིར་དེ་དག་ནི་ཉེ་བར་མ་བསྟན་པར་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་ཞིང་བདག་
 ཉིད་གཅིག་སྤྱི་ཕྱིར་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་པས་རང་སངས་རྒྱས་སོ། །
 ངེས་སྒྲ་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དེ་

དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཚས་བསྟན་པ་ལས་ངེས་པར་བྱང་བ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྐྱབ་དབང་ལས་སྐྱེས་སོ། །

ཡང་སྐྱབ་པའི་དབང་པོ་དེ་རྣམས་གང་ལས་བསྐྱེས་ཤིང་། སངས་
རྒྱུས་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་ཤིང་། །ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་སོ། །
གལ་ཏེ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལས་སྐྱེས་པར་གྱུར་པས་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་ཞེས་བརྗོད་
པ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་རི་ལྟར་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
རྣམས་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་ཤིང་། །འདི་ནི་བདེན་
མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་དག་སངས་
རྒྱུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱར་འགྱུར་ཏེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་
བྱང་པར་དང་། ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་ལས་སོ། །

དེ་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་པར་ལས་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
གནས་སྐབས་ནི་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་ཅན་
ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་ལས་ནི།
རི་ལྟར་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔར་གྱུར་པ་
ཉིད་ཀྱི་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྤྱུ་སྐྱབ་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཆེས་ཚོག་མ་ཁོ་ནར་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་
ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་བརྟུག་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་
ལྟར་འབྲས་བུ་མཐར་སྐྱབ་པ་དེའི་རྒྱ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ལ་ལྟོས་ནས་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་

པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་རྒྱ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོག་པ་ཆེས་བརྟེན་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ། རྒྱ་ལ་མཆོད་པ་བརྟེན་པས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ལ་
མཆོད་པ་དོན་གྱིས་འཕངས་པར་དགོངས་ཏེ། སངས་རྒྱུ་བཙུག་ལྷན་
འདས་དེ་དག་གིས་སྤྱོད་གྱི་སྤྱོད་ཤིང་ཆེན་པོ་འབྲས་བུ་ངེས་པ་དཔག་
ཏུ་མེད་པ་ཉེར་བ། རྒྱ་བུ་ལ་སོགས་མཐོ་ཞིང་ལོ་མ་འཇམ་པའི་གནས་
སྐབས་སུ་གུར་པ་ལྟར་བསྐྱེམས་ཏེ་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་བར་བྱ་བ་ཉིད་
ཏུ་བསྟན་པར་བྱ་ཞིང་། ཏུས་དེར་ཉེ་བར་གུར་ཅིང་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་
བཀོད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱང་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་ངེས་པར་
སྐྱར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ལ་བསྐྱེད་པ་
མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

རི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་བརྟེན་པའི་མདོ་ལས།
འོད་སྤྱངས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ལྷ་བ་ཆོས་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་
ལྟར་ཉ་བ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོད་སྤྱངས། དེ་བཞིན་དུ་གང་དག་ང་ལ་
རབ་ཏུ་དད་པ་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ལ་ཕྱག་
བུའི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ལས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་རྣམས་བྱུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལས་ནི་ཉན་ཐོས་
དང་རང་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་བྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་རིགས་པ་དང་། ལུང་དག་གིས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལས་འབྱུངས་པ་ཡིན་ནོ་

ཞེས་བྱ་བ་འདི་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཅིའི་ཕྱིར་རྒྱ་ཅན་ཞིག་ཡིན་
 ཞེ་ན། སྤྱིང་རྗེའི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་སྟོང་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 བྱི་རྒྱལ་སྤྲས་ནམས་ཀྱི་རྒྱ། ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་སོ། །དེ་ལ་སྤྱིང་རྗེ་ནི། བཅེ་
 བ་སྟེ་འདི་ཉིད་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ནམ་པ་དང་རང་གི་རོ་བོ་
 ཅན་ནོ། །གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྟོང་ནི། དངོས་པོ་དང་། དངོས་པོ་མེད་
 པ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་པོ། །བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་སེམས་ནི། འཕགས་པ་ཆོས་ཀྱན་འགྲོ་བའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་
 པར་བགྱིའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་མཉམ་པའོ། །
 སྟོང་བྱུར་དུ་བྱུང་བ་མི་གནས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཤེས་པར་བགྱི་
 བ་ཅམ་དང་། ཤེས་པ་པོས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བགྱི་
 བ་ཅམ་དུ་བས་ན་ཆོས་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་འདི་སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱིས་
 ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ་སྟེ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སེམས་
 གང་སྐྱེས་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་
 བགྱིའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་སེམས་དང་།
 ལྷན་མེད་པའི་སེམས་དང་། བྱམས་པས་མཉེན་པའི་སེམས་དང་།
 སྤྱིང་རྗེས་མི་སྒྲིག་པའི་སེམས་དང་། དགའ་བས་འགྲོད་པ་མ་མཆིས་
 པའི་སེམས་དང་། བཏང་སྟོམས་ཀྱིས་དྲི་མ་མ་མཆིས་པའི་སེམས་དང་།
 སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་འགྱུར་བའི་སེམས་དང་། མཚན་མ་མ་མཆིས་

པས་སྤྱིབ་པ་མ་མཆིས་པའི་སེམས་དང་། སྒྲོན་པ་མ་མཆིས་པས་མི་
གནས་པའི་སེམས་ཞེས་རྒྱུ་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཅན་གྱི་གཙུག་པོ་འདི་རྒྱ་ནི། སྤྱིང་རྒྱུ་དང་།
གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་
ཆོས་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཡིན་ནོ། །

རི་རྒྱུད་དུ། རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱིང་བ་ལས། དེ་ཡི་ཙ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །
རི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟན་དང་། །སྤྱོད་པ་མཐའ་གཏུགས་པའི་སྤྱིང་
རྒྱུ་དང་། །གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ཡེ་ཤེས་ལགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་སྤྱིང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་གཙུག་པོ་བསྟན་པ་ནི།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ཙ་
བ་ཡང་སྤྱིང་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སྤྱིང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་
འདོད་པས།

གང་ཕྱིར་བརྟེན་ཉིད་རྒྱལ་བའི་ཨོ་རྟག་ཕྱན་ཆོག་པ་འདི་ནི། །

ས་ཐོན་དང་ནི་སྤྱིལ་ལ་རྒྱ་འབྲེལ་ཕྱན་ཁོང་དུ། །

ཨོ་བས་སྤྱོད་གནས་ལ་སྤྱིན་པ་ལྟ་བུར་འདོད་ཀྱང་པ། །

དེ་ཕྱིར་བདག་གིས་ཐོག་མར་སྤྱིང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་འདི་བཟུང་། །

ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་སོ། །རི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་འབྲུ་ལ་སོགས་པ་ཐུན་སུམ་
ཆོག་པ་ལ། ཐོག་མ་དང་། བར་དང་། ཐ་མ་ཅན་སུ་ས་པོན་དང་།
རྒྱུ་དང་། སྤྱིན་པ་ཅན་གཙུག་པོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་ཉེ་བར་མཁོ་བ་
ཉིད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྤྱིང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་རྒྱས་གསུམ་ཅར་དུ་ཡང་རྒྱལ་

བའི་ལོ་ཐོག་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་ལ་ཉི་བར་མཁོ་བ་ཉིད་ཏུ་སྟོན་པ་
ཡིན་ནོ།།

འདི་ལྟར་སྟོང་རྗེ་ཅན་ནི་གཞན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱིས་སྤྱད་བསྐྱེད་
བ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་སྤྱད་བསྐྱེད་བར་གྱུར་པ་མ་ལུས་པ་ཡོངས་
སྤྱོད་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གདོན་མི་བླ་བར་བདག་གིས་འཇིག་རྟེན་
འདི་མཐའ་དག་སྤྱད་བསྐྱེད་ནས་བཏོན་ཏེ། སངས་རྒྱུས་ཉིད་ལ་ངེས་
པར་སྤྱར་བར་བྱའོ་སྟེ་ལྟ་བུ་ངེས་པར་སེམས་སྦྱིད་པར་བྱེད་དོ། །དམ་
བཅའ་བ་འདི་ཡང་གཉིས་སྤྱོད་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤངས་པས་སྤྱོད་
པར་མི་རུས་པས་གཉིས་སྤྱོད་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་ངེས་པ་ཁོ་ནར་
འཇུག་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ནི་སྟོང་
རྗེ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།

རྗེ་སྐད་ཏུ། རིན་པོ་ཆེའི་ཐེང་བ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གང་ཞིག་
ལས། །སྟོང་རྗེ་སྟོན་བཏང་སྟོང་པ་ཀྱན། །ཡེ་ཤེས་རྒྱུ་མ་མེད་བཤད་པ། །
སེམས་ཡོད་སྤྱོད་ཞིག་དེ་ལ་སྟོང་། །ཅིས་གསུངས་སོ། །

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཏུ་བྱིན་ཀྱང་། གལ་ཏེ་རུས་ཕྱིས་སྟོང་
རྗེའི་ཆུས་ཡང་དང་ཡང་ཏུ་བརྩས་པར་མ་གྱུར་ན། འབྲས་བུའི་ཚོགས་
ཡངས་པ་མ་བསགས་པ་འདི་ངེས་པར་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱོད་ལས་འདས་པས་སྤྱོད་པ་འདྲ་བར་
འགྱུར་རོ། །འབྲས་བུ་མཐའ་ཡས་པའི་གནས་སྐབས་ཐོབ་ཏུ་བྱིན་ཀྱང་
གལ་ཏེ་རུས་ཕྱིས་སྟོང་རྗེའི་ཡོངས་སྤྱོད་པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ན་

ནི་འདི་རུས་རིང་པོར་ཉེ་བར་ཡོངས་སྤྱོད་པར་མི་འགྱུར་ལ། འཕགས་
པའི་འབྲས་བུའི་ཚོགས་ཆེན་པོ་རིམ་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་རྒྱུ་བརྒྱད་
པ་རྣམས་པ་བར་མ་ཆད་པ་ཡུན་རིང་པོར་མངོན་པར་འཕེལ་བར་
ཡང་མི་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་རང་བཞིན་བརྗོད་དེ་དེ་ལ་བསྟོད་པ་ལ། མེས་
ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྩེ་ལ་བསྟོད་པ་དང་། ཚས་དང་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་
པའི་སྒྲིང་རྩེ་ལ་བསྟོད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

ད་ནི་དམིགས་པའི་བྱེ་བྲག་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་སྒྲིང་རྩེའི་
རང་གི་ངོ་པོའི་བྱུང་པར་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱས་ཏེ་དེ་ཉིད་ལ་
ཕྱག་འཆོལ་བ་བརྩམས་པར་འདོད་པས།

དང་པོར་ད་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གྱུར་ཅིང་། །

བདག་གི་འདི་ཞེས་དངོས་ལ་ཆགས་བསྐྱེད་པ། །

ཟོ་ཚུན་འབྱུན་སྒྱུར་རང་དབང་མེད་པ་ཡི། །

འགྲོ་ལ་སྒྲིང་རྩེར་གྱུར་གང་དེ་ལ་འབྱུང་། །

ཅས་བྱ་བ་སྒྲོས་སོ། །འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་བདག་གིར་མངོན་པར་
ཞེན་པའི་སྒྲ་རོལ་དེ་ཉིད་རྒྱ་ངར་འཛིན་པས་ཡོད་པས་མ་ཡིན་པའི་
བདག་ཡོད་དོ་སྒྲམ་རྒྱ་ཉེ་བར་བརྟགས་ནས་འདི་ཉིད་རྒྱ་བདེན་
པར་མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་། འདི་ནི་བདག་གི་སྒྲམ་རྒྱ་ངར་འཛིན་
པའི་ཡུལ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོའི་རྣམས་པ་མ་ལུས་པ་ལ་མངོན་
པར་ཞེན་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་དང་བདག་གིར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་

འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཐག་པས་ཆེས་དམ་དུ་
 བསྐྱམས་པ། འབྲུལ་འཁོར་བསྐྱོར་མཁན་ནམ་པར་ཤེས་པའི་བསྐྱོད་
 པ་ལ་རག་ལས་པར་འཇུག་པ། འཁོར་བའི་ཁྲོན་པ་ཆེན་པོ་སྤྲིད་པའི་
 ཅེ་མོ་ནས་མནར་མེད་པ་ལ་སྤྱག་པ་ཟབ་ལ་བར་མེད་པར་འཇུག་པ།
 རང་གི་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱར་དུ་འགྲོ་བར་འཇུག་པ་འབད་པས་ཅི་ཞིག་
 ལྟར་དང་བར་བྱ་བ་མི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་
 དང་། རྒྱུ་བའི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་། སྤྲུལ་དང་།
 ཕྱི་མ་དང་། བར་གྱི་རིམ་པ་ངས་པར་མི་བེན་པ། ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་
 སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་། འཇུར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཉིད་དག་
 གིས་གཅོག་པའི་ཕྱིར་བོ་ཚུན་ཁྱུང་མོའི་གནས་སྐབས་ལས་མ་འདས་
 པར་གནས་པ་ཞིག་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་སྤྱག་
 བསྐྱེལ་གྱིས་སྤྱག་བསྐྱེལ་བ་དེ་ལ་ཤིན་དུ་སྟིང་རྗེས་དམིགས་ནས་
 བསྐྱབ་པར་སྟོབ་དེའི་ཕྱིར་ཆེས་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་
 སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་རབ་དུ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །འདི་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔའ་ནམས་ཀྱི་སྟིང་རྗེས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་དང་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྟིང་རྗེ་ལ་བསྟོད་པ་ནི།

ཆོས་ལ་དམིགས་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྟིང་རྗེ་ཡང་
 དམིགས་པའི་སྟོན་ནས་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

འགྲོ་བ་གཡོ་བའི་རྒྱུ་ཡི་ནང་གི་རྒྱ་བ་ལྟར། །

གཡོ་དང་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་མཛོང་བ་ཡིས། །

ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་ཏེ། སྒྲིང་རྒྱུ་ལྷ་ལ་འདུད། ཅིས་བྱ་
བ་དེ་དང་སྒྲིང་བར་བྱའོ། །འདི་ལྷ་རྒྱ་མིན་ཏུ་དྲངས་པ་རྒྱང་དེ་⁽¹⁾
ཐོར་དྲག་པོ་མ་ཡིན་པས་ཆ་ཤས་བསྐྱབས་པས་བྱབ་པའི་ནང་ཏུ་
ཟླ་བའི་གཟུགས་བརྟན་སྤར་དམིགས་པའི་རྟེན་གྱི་ཡུལ་དང་། ལྷན་
ཅིག་འཇིག་པ་དེ་དག་གིས་དངོས་པོ་མངོན་སུམ་ཏུ་དམིགས་པ་ལྷ་
ཏུ་ཤར་བ་ན། དམ་པ་དག་གིས་གཉིས་པོ་འདི་རང་གི་བདག་ཉིད་
གསལ་བར་བྱེད་པ་ལྷར་གནས་པར་མཐོང་སྟེ། འདི་ལྷ་སྟེ། སྐད་ཅིག་
རེ་རེ་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དེ་
བཞིན་ཏུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིང་རྒྱུ་ལ་གཞན་གྱི་དབང་ཏུ་ལྷ་
པ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྷ་བའི་མཆོར་མ་
རིག་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅིའི་རོ་སྤུལ་ཏུ་བྱང་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ། ཕྱིན་
ཅི་ལོག་རྟོག་པ་མཐའ་དག་པའི་མཆོན་ཉིད། འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་མ་
རིག་པའི་རྒྱ་སྟོན་པོ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་
པའི་རྒྱང་གིས་རབ་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་ནང་ན་གནས་པ་རང་གི་ལས་ཀྱི་
གཟུགས་བརྟན་ལྷ་ཏུ་མཐུན་ན་གནས་པ་རྣམས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་
ལ་མི་རྟག་པའི་སྤྱག་བསྐལ་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་
སྟོང་པར་མཐོང་བ་ན། དེ་དག་གི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་
འཛོམས་པ་ལྷ་ཏུ་ལྷ་ལྷ་པ། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅིའི་རོ་སྤུལ་ཏུ་
བྱང་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པ་མཐའ་དག་ལོག་པའི་

(1) མ་དཔེར་རྒྱང་དེ་ཐོར་གསལ་ཡང་རྒྱང་དལ་པོ་ཡིན་ནམ་སྟེ།

མཚན་ཉིད། འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་གཉེན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྩ་ལྱར་པ་
 སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་
 སྙིང་རྗེས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཆོས་ལ་དམིགས་པ་དང་།
 དམིགས་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམས་ལ་རབ་རྩ་བརྟུང་ནས།

གཉིས་པ་བཅུམ་བུ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
 རྒྱ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་དང་། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
 ལ། ས་བཅུ་དངོས་དང་། དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བརྟུ། རབ་
 རྩ་དགའ་བ། སྤྱི་མ་མེད་པ། འོད་བྱེད་པ། འོད་འཕྲོ་པ། སྤྱང་དཀའ་བ། མདོན་རྩ་ལྱར་
 པ། རིང་རྩ་སོང་བ། མི་གཡོ་བ། ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས། ཆོས་ཀྱི་རྒྱན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
 རབ་རྩ་དགའ་བ་ལ། བྱད་གཞི་སའི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན། བྱད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་
 པར་བཤད། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་མཆུག་བསྟུ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་
 རྣམ་པ་བཅུ་བརྗོད་པར་འདོད་པས། དེ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དང་པོའི་
 དབང་རྩ་བྱས་ནས།

རྒྱལ་བའི་སྤྲས་ལོ་འདི་ཡི་སེམས་གང་འགྲོ་བ་རྣམས། །

རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བྱིར་སྙིང་རྗེའི་དབང་གྱུར་ཅིང་། །

ཀྱན་རྩ་བཟང་པོའི་སྒྲོན་པས་རབ་བསྒྲོས་དགའ་བ་ལ། །

རབ་རྩ་གནས་པ་དེ་ནི་དང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །

ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་སོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་

མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་རྗེ་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་བྱིན་པ་ཉིད་ཆར་
ནམ་པར་སྤྱོད་བ་ན་ས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་འཛོལ་སྟེ། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་
གྱུར་པའི་སྤྱིར་རོ།

དེ་ཡང་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡོན་ཏན་གྱི་གངས་དང་། མཐུ་སྤུལ་དུ་
བྱུང་བ་ཐོབ་པ་དང་། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་སྐྲགས་
པ་དང་། རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་འཕེལ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་ས་རབ་དུ་དགའ་
བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བས་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་བཅུར་གཞག་གི།
འདི་ལ་རང་གི་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་གྱིས་བྱས་པའི་དབྱེ་བ་ནི་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ནོ།

རི་སྐད་དུ། རི་ལྟར་བར་སྤང་བྱ་རྗེས་མཁས་རྣམས་གྱིས། །བརྗོད་
པར་རུས་མ་ཡིན་ཞིང་མི་མཐོང་བ། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་གྱི་ས་ཀྱན་
ཀྱང་། །བརྗོད་མི་རུས་ན་མཉན་པར་ག་ལ་རུས། །ཞེས་གསུངས་སོ།

དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་རབ་དུ་དགའ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་ཡིན་ལ། མཐར་ཆོས་
གྱི་སྤྱིན་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཅུ་པའོ།

དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འགྲོ་
བ་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་བ་སྒྲིང་རྗེའི་ཁྱད་པར་ཉིད་དུ་ཉེ་
བར་གཟུང་བའི་སེམས་གང་སྒྲིང་རྗེའི་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་ཅིང་།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀྱན་དུ་བཟང་པོའི་སྦྲོན་ལམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་
བསྐྱོས་པ་རབ་དུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཅན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་

ཡེ་ཤེས་དེའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་ཉི་ཤེས་མཆོན་པ་དེ་ལ་ནི། དང་པོ་
ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་དོ། །

དེ་ལ་སྟོན་ལམ་ཆེན་པོ་བཅུ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ལམ་འབྲས་སྤྲལ་
གངས་མེད་པ་སྤྲལ་བཅུ་པོ་གང་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དང་པོ་བསྐྱེད་པས་འདེབས་པ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྟོན་ལམ་གྱི་ནང་ཏུ་འབྲས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་ལམ་
མ་ལུས་པ་ཉི་ཤེས་བརྩ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྟོན་
ལམ་ཁྱད་པར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་རི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་ཞུགས་པ་དང་། འབྲས་བུའི་
ལམ་ལ་གནས་པའི་དབྱེ་བས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་བརྒྱད་རྣམ་པར་འཛོག་
པ་དེ་བཞིན་དུ། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་རི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་
གནས་སྐབས་སྐྱེད་པ་ནི། འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པའི་གནས་
སྐབས་ཡིན་པར་མི་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། འབྲུང་བར་འབྱུར་བའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་གྱི་མདོ་ལས་
མོས་པ་ཆེན་པོའི་ཡང་ཆེན་པོས་སྦྱོད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ས་དང་པོ་
དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཐོབ་པར་གནས་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་བསྐྱེད་པའི་སའོ་ཞེས་རི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

མོས་པས་སྦྱོད་པའི་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་གནས་པ་ཡང་། རིགས་ཀྱི་བྱ།

འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ནི་མིའི་མདོག་
ལས་ནི་འདས་ལ། ལྟའི་མདོག་ནི་མ་སྟོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་རྒྱ་བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་དང་། ཉན་སྟོན་དང་། རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཐམས་ཅད་ལས་ནི་ཤིན་ཏུ་འདས་ལ། རྟོན་དམ་
པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་པོ་ནི་མ་སྟོབ་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་དེ་ཉིད་
ལས་རྣམ་པར་བཤད་དོ།

གཉིས་པ་ཁྱད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཁྱད་པར་གྱི་
ཡོན་ཏན་གཞན་དང་། གཙོ་བོར་སྤྱོད་པའི་པར་སྤྱོད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
མིང་ཁྱད་པར་ཅན་སྟོབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། རྟོན་ཁྱད་པར་ཅན་སྟོབ་པའི་ཡོན་ཏན་
ནོ། །དང་པོ་ནི།

ཡང་གང་གི་ཆོ་འདི་རབ་རྒྱ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ས་དང་པོ་ལ་
ཞུགས་པར་གྱུར་པ།

དེ་ནས་བརྒྱུད་ཉི་དེ་ནི་དེ་སྟོབ་གྱུར་པ་ཡིས། །

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཞེས་བྱའི་སྐྱ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་དོ། །

སེམས་དེ་སྟོབ་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་སོ་སོའི་སྐྱ་བོའི་ས་
ལས་འདས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་སྐྱ་ཁོ་ནས་
བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆོ་
དེ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

རི་སྐད་རྒྱ། བཙུག་ལྷན་འདས་མ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱུ་པ་ལས། བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔལ་

ཆོག་སྒྲ་དྲགས་ཏེ། གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་རྟོགས་ཤིང་ཤེས་
 པའོ། ཇི་ལྟར་ཤེས་ཤེ་ན། མ་བྱུང་བ་དང་། ཡང་དག་པར་མ་བྱུང་བ་
 དང་། ལོག་པ་དང་། དེ་དག་ཇི་ལྟར་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་བརྟགས་
 པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་རྟེན་པ་དེ་
 ལྟ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ།

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་ནི་རྣམ་པར་མ་གཏོགས་པའོ། བྱང་
 ཆུབ་ནི་མ་བསྐྱབས་པའོ། བྱང་ཆུབ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པའོ། རབ་
 གྱི་ཅལ་གྱིས་རྣམ་པ་གཞོན་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ནི་བྱང་ཆུབ་
 བརྟེས་པ་མེད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་རྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་སངས་
 རྒྱུ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱའི། ཇི་སྐད་བརྗོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། རབ་གྱི་
 ཅལ་གྱིས་རྣམ་པར་གཞོན་པ། གང་དག་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
 ཅིང་སེམས་འདི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། གང་ཏུ་བདག་
 ཅག་གིས་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་བྱང་ཆུབ་དེ་ནི་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱང་
 ཆུབ་ཏུ་རྫོམ་སེམས་སུ་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་
 མི་བྱའོ། དེ་དག་ནི་སྐྱེ་བར་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ།

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན། སེམས་
 སུ་མངོན་པར་ཞེན། བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། ཡང་བྱང་ཆུབ་ནི་མཆོན་ཉིད་མེད་པ་
 སྟེ། མཆོན་ཉིད་གྱི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བའོ། གང་གིས་འདི་ལྟར་

རྒྱུ་སྲུ་རྟོགས་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱའི། ཡང་རི་སྐད་བརྗོད་པ་
 བྱི་མ་ཡིན་ནོ། །རབ་ཀྱི་ཚལ་གྱིས་རྣམ་པར་གཞོན་པ། ཆོས་དེ་རྣམས་
 རྟོགས་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཁེས་བྱའོ། །རབ་ཀྱི་ཚལ་གྱིས་
 རྣམ་པར་གཞོན་པ། གང་ལ་ལ་ཞིག་ཆོས་འདི་མ་ཤེས་ཤིང་རྒྱུ་སྲུ་
 མ་རྟོགས་བཞིན་དུ་བདག་ཉིད་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔལ་སྦྲུམ་དུ་ཤེས་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་
 རིང་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཆོས་རྣམས་ལས་
 རིང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་མིང་གིས་
 ལྟ་དང་། མི་དང་། ལྟ་མ་ཡིན་གྱི་འཇིག་རྟེན་བསྐྱུ་བ་ཡིན་ནོ། །རབ་ཀྱི་
 ཚལ་གྱིས་རྣམ་པར་གཞོན་པ། འདི་ཆོག་ཙམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་འགྱུར་ན་ནི། དེ་བས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔལ་འགྱུར་ན། རབ་ཀྱི་ཚལ་གྱིས་རྣམ་པར་གཞོན་པ། འདི་ནི་
 གང་གི་ལས་ཙམ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་འོ། །
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དོན་བྱང་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གསུམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་རིགས་སྲུ་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། ས་གོང་མ་གཞོན་པར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན། འཕགས་པ་གཞན་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རི་སྐད་དུ། བཤད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཐོབ་པ་ནི་གནས་
 སྐབས་དེར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སྦྲུམ་ཁོ་ནས་བརྗོད་པ་འབའ་ཞིག་
 དུ་མ་ཟད་ཀྱི། གཞན་ཡང་།

འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམས་ཀྱི་དིགས་སྤྱད་སྤྱིས་བ་སྟེ། །

འདི་ཡི་ཀྱན་རྒྱ་སྦྱར་བ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་སྤྱདས་བ་ཡིན། །

བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་དགའ་བ་མཆོག་རྒྱ་གྱུར་འཆང་ཞིང་། །

འདི་ག་རྟེན་ཁམས་བརྒྱ་ཀྱན་ནས་གཡོ་བར་རྒྱས་པར་གྱུར་བ་འད་ཡིན། ། ༡

སོ་སོའི་སྦྱོ་བོ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཐམས་
 ཅད་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་ཀྱན་རྒྱ་
 འོད་ཅེས་བྱ་བའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ལམ་སྦྱོས་པའི་ཕྱིར་ན་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའ་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་སྦྱོས་པ་ཡིན་ནོ། །
 དེའི་ཆོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་མཛོན་སུམ་རྒྱ་མཛོང་བས་འདི་
 བྱི་འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། ཐེ་ཆོམ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་།
 བརྒྱལ་ཞུགས་མཆོག་རྒྱ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཀྱན་རྒྱ་སྦྱར་བ་གསུམ་
 དང་ཡང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱར་མི་སྦྱོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་
 མཛོང་བ་ནི་བདག་རྒྱ་སྦྱོ་བཏགས་པ་ལས་འཇིག་ཆོགས་སུ་ལྟ་བར་
 འགྱུར་ཞིང་། །དེ་བཞིན་རྒྱ་ཐེ་ཆོམ་གྱིས་དེ་ལམ་གཞན་རྒྱུའང་འགྲོ་
 བ་སྤྱིད་པ་ཞིག་ན་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ངེས་པ་ལ་ཞུགས་པས་དེའི་
 རྒྱ་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་དང་། སའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྦྱོན་
 དང་བྲལ་བས་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགའ་བའི་ཁྱད་པར་སྦྱོས་པས་
 རབ་རྒྱ་དགའ་བ་མང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་
 བྱི་དགའ་བ་མཆོག་རྒྱ་གྱུར་བ་སྤེལ་བར་ཡང་ཡིན་ནོ། །རབ་རྒྱ་དགའ་
 བ་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་ས་འདིས་ནི་རབ་རྒྱ་དགའ་

བ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཡང་རྟེན་པར་འགྱུར་རོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
བརྒྱ་བརྒྱུད་པར་ཡང་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ས་གོང་མ་གཞོན་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་ནི།

ས་ནས་སར་གཞོན་བྱེད་ཅིང་གོང་མར་རབ་ཏུ་འགྲོ་བར་འགྱུར། །

དེ་ཆེ་འདི་ཡི་བན་འགྲོའི་ལམ་ནམས་མཐའ་དག་འགགས་པར་གྱུར། །

དེ་ཆེ་འདི་ཡི་སྐྱོ་སྐྱོའི་སྐྱེ་བོའི་ས་ནམས་ཐམས་ཅད་ཟད། །

འདི་ནི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་དེ་ལྟར་དེ་ལྟར་ཉི་བར་བསྟན། །མ

ཞེས་བྱ་བ་ལ་འདི་ནི་དེ་ལྟར་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་པའི་ཆོས་ལ་གོམས་པའི་
ཕྱིར་དང་། ས་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་གཞོན་པ་ལ་སློབ་ཆེ་བའི་
ཕྱིར་ས་ནས་སར་གཞོན་པ་ན་གོང་ཏུ་རབ་ཏུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །

མདོར་ན་དེ་ལྟར་འཕགས་པ་རྒྱུན་ཏུ་ཞུགས་པ་ལ་རང་དང་རྗེས་
སྲ་མཐུན་པའི་འཕགས་པའི་ཆོས་རྟོགས་པ་ལས་སློན་དང་བུལ་ཞིང་།
ཡོན་ཏན་འབྱུང་བར་གྱུར་བ་དེ་བཞིན་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
འདི་ལ་ཡང་ས་རྟོགས་པ་ལས་རང་དང་འཆོམ་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་
བ་དང་། སློན་ཟད་པར་རྒྱུན་ཏུ་ཞུགས་པའི་དཔའི་སློན་ནས་ཡོངས་སྲ་
གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་འཕགས་པ་གཞན་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཉིས། ས་དང་
པོ་ནས་སེམས་བརྐྱེད་དང་སྙིང་རྗེ་ལྷག་བསམ་གྱིས་དང་། བརྟན་པ་ནས་སློབ་སྦྱོང་བས་
གྱིས་ཀྱང་ཉན་རང་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་རྣམས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི།

ཚོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལྟ་དང་པོ་ལ་གནས་ཀྱང་། །

བྱང་དབང་གསུང་སྒྲིམ་དང་བཅས་རང་སངས་རྒྱས་ནམས་ནི། །

བསོད་ནམས་དག་གི་དབང་གིས་ལས་བྱས་ནམ་པར་འཕེལ། །

ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་བྱང་པར་གཞན་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་
 ཅུ། འཕགས་པ་བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ། འདི་
 ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། རྒྱལ་པོའི་བྱ་སྒྲིམ་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པ་རྒྱལ་
 པོའི་མཆན་དང་ལྡན་པ་ནི་སློན་པོའི་ཚོགས་ཀྱན་པོ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཆེ་བའི་དབང་གིས་བེལ་གྱིས་
 གཞོན་ཏོ། །

དེ་བཞིན་ཅུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལས་དང་པོ་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
 སེམས་བརྒྱུད་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཚོས་ཀྱི་
 རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་སྒྲིམ་པས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། སྤྱིང་ཇེ་རི་
 དབང་གིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཡུན་རིང་ཏུ་ཆོངས་པར་
 སྤྱད་པ་རྣམས་བེལ་གྱིས་གཞོན་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་
 ན། རྣམ་མཁའ་ལྡིང་གི་དབང་པོ་ཆེན་པོའི་ཕྱ་གྲ་སྒྲིམ་ནས་རིང་པོ་མ་
 ལོན་པའི་གཤོག་པའི་རྒྱང་གི་ཕྱགས་དང་། མིག་ཡོངས་སུ་དག་པའི་
 ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་བྱའི་ཚོགས་མ་ལུས་
 པ་ཀས་པར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་ཅུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་དང་པོ་
 བརྒྱུད་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམ་མཁའ་ལྡིང་གི་དབང་པོ་ཆེན་

པོའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་རྩ་ཡང་དག་པར་བྱང་བ་ནམ་མཁའ་ལྗིང་གི་
 དབང་པོ་ཆེན་པོའི་སྤྱ་གུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་རྩ་སེམས་བསྐྱེད་
 པའི་གཤོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་པ་རོལ་གཞོན་པ་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་
 པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མིག་གི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསྐྱེད་པ་
 བརྒྱ་སྟོང་རྩ་རིས་པར་འབྱུང་བའི་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་
 ལྟ་བུའོ།

གཉིས་པ་བརྟན་པ་སྟོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱང་ཉན་རང་བེལ་གྱིས་གཞོན་པ་ནི།

དེ་ནི་རིང་ཏུ་སྟོང་བར་སྟོ་ཡང་ལྷག་པར་འབྱུང་། །

འཕགས་པ་ས་བརྩ་པ་ལས་ཀྱང་། གྲེ་རྒྱལ་བའི་སྤྱས་དག་འདི་ལྟ་
 རྟེ། དཔེར་ན། རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པའི་རྒྱལ་པོའི་བུ་རྒྱལ་པོའི་
 མཚན་དང་ལྷན་པ་ནི་སྐྱེས་པ་ཅམ་གྱིས་རྒྱལ་པོའི་བྱོན་གྱིས་སྟོན་པོའི་
 ཚོགས་ཐམས་ཅད་བེལ་གྱིས་གཞོན་གྱི། རང་གི་སྟོའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་
 པར་དབྱེད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ནམ་དེ་ནར་སོན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་
 རང་གི་སྟོའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པས་སྟོན་པོའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་
 ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །

གྲེ་རྒྱལ་བའི་སྤྱས་དག་ །དེ་བཞིན་རྩ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ཡང་
 སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཉན་
 ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བེལ་གྱིས་གཞོན་གྱི། རང་
 གི་སྟོའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབྱེད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཚུབ་

སེམས་དཔའི་ས་བདུན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ནི་རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་ལ་གནས་པས་ཉན་ཐོས་དང་
རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་རིང་ཏུ་སོང་བ་ཁོ་ན་ནས་བཟུང་ནས་ནི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔས་རང་གི་སྒྲིའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་
དང་། རང་སངས་རྒྱས་དག་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་གྱི། ས་འོག་
མ་རྣམས་སྲ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡུང་འདི་ལས་
ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་
རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་གསལ་བར་
ངེས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་
སྲ་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་བ་ལྟར་དེ་དག་ཀྱང་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔས་ཀྱང་རང་གི་སྒྲིའི་རྣམ་པར་དབྱེད་པས་ཀྱང་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་
པར་འགྱུར་ལ། ཕྱི་རོལ་པ་བཞིན་ཏུ་འདི་དག་གིས་ཁམས་གསུམ་ན་
སྦྱོང་པའི་སྲ་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །གཟུགས་
ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དམིགས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་
པའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ།
བདག་ཏུ་གདགས་པའི་རྒྱ་མུང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཇི་སྐད་ཏུ། རིན་པོ་ཆེའི་ཐེང་བ་ལས། ཇི་སྤྲིད་མུང་པོར་འཇིན་

ཡོད་པ། །དེ་སྤྱིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཉིད། །རང་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་
ལས་ཏེ། །དེ་ལས་ཡང་ནི་སྐྱེ་བ་ཡི། །ལམ་གསུམ་ཐོག་མཐའ་དབུས་
མེད་པ། །འཁོར་བའི་དགྲིལ་འཁོར་མགལ་མེ་ཡི། །དགྲིལ་འཁོར་ལྟ་བུ་
ཕན་ཚུན་གྱི། །རྩ་ཅན་འདི་ནི་འཁོར་བར་འགྱུར། །དེ་ནི་རང་གཞན་
གཉིས་ཀ་དང་། །རྩས་གསུམ་ཉིད་རྒྱུ་འང་མ་ཐོབ་ཕྱིར། །རང་འཛིན་པ་
ནི་ཟད་པར་འགྱུར། །དེ་ནས་ལས་དང་སྐྱེ་བ་དང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཡང་། །རྩ་ལྟར་མིག་ནི་འབྲུལ་པ་ཡིས། །མགལ་མེད་འཁོར་སྤོ་
འཛིན་བྱེད་པ། །དེ་བཞིན་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །དེ་ལྟའི་ཡུལ་
དག་འཛིན་པར་བྱེད། །དབང་པོ་དང་ནི་དབང་དོན་རྣམས། །འབྱུང་
བ་ལྡ་ཡི་རང་བཞིན་འདོད། །འབྱུང་བ་སོ་སོར་དོན་མེད་པས། །འདི་
དག་དོན་རྒྱ་དོན་མེད་དོ། །འབྱུང་རྣམས་སོ་སོར་ཐ་དད་ན། །བྱད་
ཤིང་མེད་པའི་མེར་ཐལ་འགྱུར། །འདུས་ན་མཆན་ཉིད་མེད་འགྱུར་
ཏེ། །ལྷག་མ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ངས། །དེ་ལྟར་འབྱུང་རྣམས་རྣམ་གཉིས་
སྤངས་། །དོན་མེད་པས་ནི་འདུས་དོན་མེད། །འདུས་པ་དོན་མེད་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །གཟུགས་ཀྱང་དོན་རྒྱ་དོན་མེད་དོ། །རྣམ་ཤེས་ཚར་དང་
འདུ་ཤེས་དང་། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་རྒྱ། །སོ་སོར་བདག་
ཉིད་དོན་མེད་ཕྱིར། །དམ་པའི་དོན་རྒྱ་དོན་མེད་དོ། །རྩ་ལྟར་སྐྱུག་
བསྐལ་ཕྱིར་བཅོས་ལ། །དོན་རྒྱ་བདེ་བར་ང་རྒྱལ་བྱེད། །དེ་བཞིན་བདེ་
འཛིན་པ་བྱུང་བ་ལ། །སྐྱུག་བསྐལ་རྒྱ་ཡང་ང་རྒྱལ་བྱེད། །དེ་ལྟར་རོ་བོ་
ཉིད་མེད་ཕྱིར། །བདེ་དང་སྤང་པའི་སྤྱིད་པ་དང་། །སྐྱུག་བསྐལ་བལ་

བའི་སྲིད་པ་སྤོང་། །དེ་ཕྱིར་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་གྲོལ། །གང་གིས་མཐོང་
བར་འབྱུར་ཞེ་ན། །ཐ་སྙད་དུ་ནི་སེམས་ལ་བཟློང་། །སེམས་འབྱུང་མེད་
པར་སེམས་མེད་དེ། །དོན་མེད་ཕྱིར་ན་ཡོད་མི་འདོད། །དེ་ལྟར་ཡང་
དག་རི་བཞིན་དུ། །འགྲོ་བའི་དོན་མེད་ཤེས་ནས་ནི། །རྒྱ་མེད་པ་ཡི་མེ་
བཞིན་དུ། །གནས་མེད་ལེན་མེད་ཕྱ་ངན་འདལ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཅི་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཁོ་ནས་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་
མེད་པར་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉན་
ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་སྤྲོད་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདི་རི་ལྟར་ཤེས་ཤེ་ན། བཟློང་པར་བྱ་སྟེ། མཇུག་ཐོགས་ཁོ་ནར་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་མཇོང་ནས།

དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་། །མཐོང་ནས་བྱང་ཆུབ་ངེས་
པར་འདོད། །འོན་ཀྱང་དེ་ནི་སྟིང་རྩེ་ཡིས། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྲིད་
མཆམས་སྦྱོར། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཉན་ཐོས་ལ་བསྟན་པའི་མདོ་དག་ལས་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་
ཉན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གཟུགས་ནི་དབུ་བ་རྟོག་པ་འདྲ། །ཚོར་བ་རྒྱུ་ཡི་རྒྱ་བྱུར་བཞིན། །
འདུ་ཤེས་སྟིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་སྟེ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་རྒྱ་ཤིང་བཞིན། །རྣམ་
པར་ཤེས་པ་སྦྱ་མ་ལྟར། །ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏོ། །ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པས་དབུ་བ་རྟོག་པ་དང་། རྒྱུ་ཡི་རྒྱ་བྱུར་དང་། སྟིག་རྒྱུའི་

ཆུ་དང་། ཆུ་ཤིང་གི་ཕུང་པོ་དང་། རྩུ་མ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་དག་གིས་
འདུ་བྱེད་ནམས་ངེས་པར་དབྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དོན་འདི་ཉིད་སྟོན་པར་མཛད་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྤྲུལ་ནས་
གྱིས། ཐེག་པ་ཆེ་ལས་སྐྱེ་མེད་བསྟན། །གཞན་གྱི་ཟད་པ་སྟོང་པ་ཉིད། །
ཟད་དང་མི་སྐྱེ་དོན་རུ་ནི། །གཅིག་པ་དེ་སྤྱིར་བཟོད་པར་གྱིས། །ཞིས་
བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་རུ།

བཅོམ་ལྷན་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། །མཁུན་པས་ཀླ་ལྷ་ཡ་ན་
ཡི། །གདམས་ངག་ལས་ནི་ཡོད་པ་དང་། །མེད་པ་གཉིས་ཀ་དགག་པ་
མཛད། །ཅིས་གསུངས་སོ། །

གང་ཞིག་གལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ལ་བདག་
མེད་པ་བསྟན་ན་དེའི་ཆེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་
འགྱུར་རོ་སྟམ་རུ་སེམས་པ་དེའི་ལྷགས་དེ་ཡང་འདི་ལྟར་རིགས་པ་
དང་ལུང་དང་འགལ་བར་རྟོགས་སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པས་
ནི་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་ཙམ་འབའ་ཞིག་སྟོན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་
གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་གྱི་ས་དང་། བ་རོལ་
རུ་ཕྱིན་པ་དང་། སྟོན་ལམ་དང་། སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་།
ཡོངས་སུ་བསྟོན་བ་དང་ཆོགས་གཉིས་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་
ཆོས་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །

རི་སྐད་རུ། རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱིང་བ་ལས། ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་
ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་ལམ་དང་། །སྟོན་པ་ཡོངས་བསྟོན་

མ་བཤད་དེས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་ག་ལ་འགྱུར། །བྱང་ཆུབ་
སྤྱོད་ལ་གནས་པའི་དོན། །མདོ་ཐེ་ལས་ནི་བཀའ་མ་སྟུལ། །ཐེག་པ་
ཆེ་ལས་བཀའ་སྟུལ་པ། །དེ་ཕྱིར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །

ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
བསྟན་པར་ཡང་རིགས་པ་ཉིད་དེ། རྒྱས་པར་བསྟན་པ་བརྗོད་པར་
འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
པ་མདོར་མཆོན་པ་ཅམ་ཞིག་ཏུ་བྱུང་དོ། །

ཇི་སྐད་དུ། སློབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྡེ་ནས་ཀྱིས། མཆོན་མ་མེད་པ་མ་
རྟོགས་པར། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཐར་པ་མེད་པར་གསུངས། །དེ་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་
ཐེག་ཆེན་ལས། །དེ་ནི་ཆང་བར་བསྟན་པ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
ཞར་ལ་འོངས་པས་ཆོག་གོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སློ་མ་དགྲུགས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་རུས་པས་
དཔུས་མ་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་གཙོ་བོ་སྤྱི་པའི་ཕར་སྤྱོད་བཤད་པ་ལ། ས་དེར་སྤྱི་པའི་ཕར་སྤྱོད་
ལྷག་པར་བསྟན། ཞར་ལ་སྤྱི་པའི་བསྟན་པ་བཤད། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་
འདས་ཀྱི་སྤྱི་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། དེས་ཡོན་
ཏན་གཞན་ཡང་མཆོན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

དེ་ཆེ་དེ་ལ་རྣོགས་སངས་བྱང་ཆུབ་རྒྱ། །

དང་པོ་སྤྱི་པ་ཉིད་ནི་ལྷག་པར་འགྱུར། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཐོབ་པ་དེ་ལ། སྦྱིན་པ་
 དང་། ཚུལ་བྱིམས་དང་། བཅོད་པ་དང་། བཅོན་འགྲུས་དང་། བསམ་
 གཏན་དང་། ཤེས་རབ་དང་། ཐབས་དང་། སྦྱོན་ལམ་དང་། སྟོབས་
 དང་། ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་བརྒྱ་པོ་དག་ལས་སྦྱིན་པའི་པ་རྫོལ་ཏུ་བྱིན་
 པ་ཁོ་ནས་ཆེས་ལྷག་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་ཅུང་མས་
 མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྦྱིན་པ་དེ་ཡང་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
 ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེས་ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་མཚོན་པ་ནི།

རང་གཞིར་ལའང་གྲས་པར་བྱས་པ་ཡི། །

སྒྲུབ་ཏུ་མི་རུང་དཔོག་པའི་རྒྱར་ཡང་འགྱུར། །

དེའི་ཆོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་ཡོན་ཏན་སྒྲུབ་རུང་མ་ཡིན་
 པས་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་བྱི་དང་
 བྱང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་སྟོང་པའི་བྱང་པར་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་
 པ་ཉིད་ལས་གསལ་བར་དཔོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཏུ་བ་ལ་སོགས་
 པ་ལས་མེ་ལ་སོགས་པ་དག་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཞར་ལ་སྦྱིན་པའི་བསྐྱེད་པ་བཤད་པ་ལ། རྒྱལ་བས་དང་པོར་སྦྱིན་
 པའི་གཏམ་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན། གཏོང་བ་པོ་དང་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་ཡང་སྦྱིན་
 པས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བས་སྦྱིད་པ། རྒྱལ་སྐྱས་ལ་ཐུར་རུ་བདེ་བ་
 སྦྱིད་པ། དེ་དག་གི་དོན་བཟུ་བ། རྒྱལ་སྐྱས་ལ་བདེ་བ་སྦྱིད་ཚུལ་བྱི་བྲག་བཤད་པ་དང་
 ལཱོ། །དང་པོ་ནི།

རི་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོན་པ་སངས་རྒྱས་
 ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་དང་པོ་དང་། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ངེས་པའི་
 རྟགས་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། སོ་སོའི་སྦྱོ་བ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་སྤྱག་བསྐལ་སྤྱིར་བཙོས་པ་དང་། གཏན་དུ་
 པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བསྟན་པར་འདོད་པས།

སྦྱོ་བོ་འདི་ཀྱན་བདེ་བ་མངོན་འདོད་ཅིང་། །

མི་རྣམས་བདེ་བ་འདྲ་ཡོངས་སྦྱོད་མེད་མིན་ལ། །

ཡོངས་སྦྱོད་ཀྱང་ནི་སྦྱོན་ལས་འབྱུང་མཁྱེན་ནས། །

རྒྱལ་ལས་དང་པོར་སྦྱོན་པའི་གཏན་མཛད་དོ། ༥༠

ཞེས་བྱ་བ་སྦྱོན་པ་ལ། བཀེས་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་དང་། རྟོག་དང་།
 གྲང་བ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་པོ། སྤྱག་བསྐལ་སྤྱིར་བཙོས་པ་ཙམ་སྤྱིད་
 པའི་བདེ་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་འཛིང་བ་སྦྱོན་ཅི་ལྟག་ཙམ་གྱིས་བདག་
 ཉིད་ཀྱི་རྒྱན་ཉེ་བར་བརྟགས་པས། ཉེ་བར་འཛོལ་བ་བསལ་བ་བདེ་
 བའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་འཇིག་རྟེན་ཤིན་ཏུ་ཆེས་མངོན་
 པར་ཞིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་བ་མངོན་པར་འདོད་པ་དེའི་བདེ་བ་
 སྤྱག་བསྐལ་སྤྱིར་བཙོས་པ་ཙམ་གྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི།
 མངོན་པར་འདོད་པའི་ཡུལ་ལོངས་སྦྱོད་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་གཉེན་པོར་
 བྱུར་པ། སྦྱོན་ཅི་ལྟག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་ལོངས་སྦྱོད་པ་མེད་པར་སྦྱོ་
 བར་མ་དམིགས་སོ། །སྤྱག་བསྐལ་སྤྱིར་བཙོས་པའི་རྒྱར་བྱུར་པའི་ཡུལ་
 དེ་དག་ཀྱང་སྦྱོན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་མ་

བསགས་པ་ནམས་ལ་མི་འབྱུང་ངོ་སྟམ་རུ་མཁྱེན་ནས། བཅོམ་ལྷན་
འདས་འགོ་བ་མ་ལུས་པའི་བསམ་པའི་རང་བཞིན་མཁྱེན་པས་ཚུལ་
ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་གཏམ་ནམས་པས་ཆེས་ཐོག་མར་སྦྱིན་པའི་
གཏམ་ཉིད་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་གཏོང་བ་པོ་དང་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་ཡང་སྦྱིན་པས་གནས་སྐབས་
དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་སྦྱིད་པ་ལ། གནས་སྐབས་དང་། མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བའི་
རྒྱ་བྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

ད་ནི་སྟོང་པ་པོའི་སེམས་ཅན་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཡིན་རུ་
ཟིན་ཀྱང་། རང་གི་བྱ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པས་སྦྱིན་པའི་བདག་
ཉིད་ཆེན་པོ་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་སྦྱིར།

སྟོང་རྗེ་དམན་ཞིང་གིན་རྒྱུ་ལ་སེམས་ཅན། །

རང་དོན་རྒྱུ་ལེན་ཉིད་རྒྱུ་ལ་གང་། །

དེ་དག་གི་ཡང་འདོད་པའི་ཨོངས་སྦྱོད་ནམས། །

རྒྱག་བཟུལ་ཉེར་ཞིན་རྒྱུ་རྒྱུ་སྦྱིན་ལས་བྱུང་། །^{༡༡}

ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། གང་དག་ཆོང་པ་བཞིན་རུ་ཞོར་ཆེས་ཁུང་རུ་
བཏང་བ་ལས་འབྲས་སུ་ཞོར་གྱི་སྤང་པོ་ཆེས་ཡངས་པ་འདོད་པ་དོན་
རུ་གཉེར་བ་བས་ཀྱང་ལྷག་པར་དོན་རུ་གཉེར་བར་གྱུར་ཅིང་སྦྱིན་
པར་འདོད་པར་གྲས་གྱི། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྲས་ནམས་ལྟར་
སྟོང་རྗེའི་གཞན་གྱི་དབང་གིས་སྦྱིན་པའི་འབྲས་སུ་དོན་རུ་མི་གཉེར་
བ་ཁོ་ནར་སྦྱིན་པར་འདོད་པའི་དགའ་སྟོན་མདོན་པར་འཕེལ་བར་

མི་བྱེད་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་། སྦྱིན་པའི་སྦྱོན་འཛིན་པ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་
 སྦྱོགས་པ་ཡོན་ཏན་ཙམ་འཛིན་པ་ལ་གཡེར་བག་ཐོབ་པ་དེས། ལོངས་
 སྦྱོང་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པའི་སྦོ་ནས་ལྷས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་
 ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་བཀའ་པ་དང་སྦོམ་པ་ལ་སོགས་པ་འཛོམས་པར་
 བྱེད་པས་སྤྱག་བསྐལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་རྒྱར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་མཐར་སྤྱག་གི་བདེ་བའི་རྒྱ་བྱེད་པ་ནི།

གང་ཞིག་སྦྱིང་རྗེ་དང་བྲལ་བས་རང་གི་སྤྱག་བསྐལ་ཕྱིར་བཙོས་
 པ་ལ་ལྟོས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱིན་པར་འདོད་པར་གྲུས་པ་འདི་ཡང་།

འདི་ཡང་སྦྱིན་པའི་སྐབས་ཀྱིས་ནམ་ཞིག་ཆེ། །

འཕགས་པའི་སྦྱེ་ལོ་དང་ཕྱད་ཕྱར་དུ་འཛོམ། །

དེ་ནས་སྤྱད་རྒྱན་ཡང་དག་བཅད་བྱས་ཏེ། །

དེ་ཡི་རྒྱ་ཕན་ཞི་བར་འགྲོ་བར་འགྱུར། ། ༡༦

ཞེས་བྱ་བ་སྦྱོས་སོ། །སྦྱིན་བདག་གཏོང་བ་པོའི་ཐད་དུ་དམ་པ་
 དག་གིས་བསྟོད་པ་ཡོན་ཏན་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྦྱིན་པ་ལ་སྤྱག་
 པར་མོས་པ་ནི། སྦྱིན་པའི་སྐབས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་སྦྱེ་ལོ་དང་ཕྱད་
 པས་དེས་ཉེ་བར་བསྐྱན་པ་ལས་འཁོར་བ་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་པར་
 རིག་ཅིང་། འཕགས་པའི་ལམ་དྲི་མ་མེད་པ་མདོན་དུ་བྲས་པས་སྤྱག་
 བསྐལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་མ་རིག་པ་སྤངས་ནས། འཁོར་བའི་རྒྱན་སྦྱེ་བ་
 དང་། འཆི་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱད་པ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་
 ནས་འཇུག་པ་དོར་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པས་

ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་རེ་ཞིག་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་འཁོར་བ་དང་ཐུང་ན་
ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་རྒྱལ་སྤྱོད་ལ་ཐུར་དུ་བདེ་བ་བསྐྱེད་པ་ནི།

འགྲོ་ལ་ལན་ལར་དམ་བཅས་ཡིད་ཅན་རྣམས། །

སྦྱིན་པས་རིང་ཐོར་མི་ཐོགས་དགའ་བ་ཐོབ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་སྦྱིན་པ་དང་དུས་
མཉམ་དུ་རི་རྒྱད་བཤད་པའི་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ངེས་པར་ལོངས་
སྟོང་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེ་རྣམས་ནི་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་
སུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་ཡང་སྲིད་ན།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་སྦྱིན་པ་དང་དུས་མཉམ་པ་ཁོ་ནར་
དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཡང་ཡོངས་སུ་ཆོམས་པར་བྱས་པ་ལས། མངོན་
པར་འདོད་པའི་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་སྦྱུན་སྦྱུལ་ཆོགས་པ་མཆོག་དུ་
དགའ་བ་འཆང་ཞིང་། དེ་ཉིད་དུ་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ཉེ་བར་ལོངས་
སྟོང་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོ་སྦྱིན་པ་ལ་དགའ་བར་
འགྱུར་རོ། །

བཞི་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བ་ནི།

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རི་རྒྱད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས།

གང་ཕྱིར་བརྟེ་བདག་བརྟེ་བདག་མ་ཡིན་པ། །

ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་པར་ལེགས་པའི་རྒྱ་

སྤྱིན་པ་ཡིན་པ།

དེ་ཕྱིར་སྤྱིན་པ་འདི་གཏམ་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན། ༡༡

ལཱ་པ་རྒྱལ་སྐྱུ་བདེ་བ་འབྱུང་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། དངོས་དང་། རྒྱག་
བསྐལ་འབྱུང་ཡང་གཞན་དོན་འཕེལ་བའི་རྒྱར་འབྱུར་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

གང་ལས་དེ་རྣམས་རྒྱས་ཏེ་ཏེ་སྤྱིན་པ་ལ་གྲུས་པར་འབྱུར་བ།
དོན་རྒྱ་གཉེར་བ་རྣམས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་རྣམ་པར་འགོད་པའི་སྒོ་
ནས་ཡིད་ཆོས་པར་བྱེད་པ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་
དགའ་བའི་བྱང་པར་སྐྱེ་བ་ཀོ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཅེ་ན། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

རྒྱ་ལྷ་ཁྱེད་ཅི་ག་ཅེས་སྒྲ་སྒྲོས་བསམས་ལས། །

རྒྱལ་སྐྱུ་བདེ་འབྱུང་དེ་ལྷ་ཁྱེད་ཀྱིས་རྣམས་ལ། །

ཞི་བར་བྱུགས་ལས་བདེ་བ་བྱིན་མིན་ན། །

ཐམས་ཅད་བཏང་བས་ལྷ་ཞི་ག་སྒྲོས་ཅི་དགོས། ༡༢

རེ་ཞིག་དོན་རྒྱ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་ཅིག་ཅེས་བྱ་བའི་སྒྲ་
སྒོས་པ་ཉིད་སེམས་པར་བྱེད་པ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་
འདི་དག་ནི་བདག་ལ་སྤྱོད་བ་ཞིག་གོ་སྟེ་རྒྱ་ལྷ་ཁྱེད་ཀྱིས་རྣམས་ལང་ནས་
ཡང་རྒྱ་བདེ་བ་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དེ་ལྷ་ཁྱེད་ཀྱིས་ལས་འདས་
པའི་བདེ་བ་བས་ཀྱང་སྤུལ་རྒྱ་བྱང་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན། བྱི་དང་
ནང་གི་དངོས་པོ་བཏང་བས། དོན་རྒྱ་གཉེར་བའི་སྐྱེ་བོ་ཆོས་པར་
བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་ཅི་སྒྲོས།

གཉིས་པ་རྒྱག་བསྐལ་འབྱུང་ཡང་གཞན་དོན་འཕེལ་བའི་རྒྱར་འབྱུར་བ་ནི།

ཡང་ཅི་གང་ལས་དེ་སྐད་བརྗོད་པ་སྤྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་
 གཏོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ལྟས་ཀྱི་སྤྱད་བསྐུལ་
 ཡང་མི་འབྱུང་ངམ་ཞེན། བཤད་པ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་
 བློ་སེམས་མེད་པ་རྣམས་བཅད་པ་སྟར་ལྟས་ཀྱི་སྤྱད་བསྐུལ་འབྱུང་བ་
 མི་སྤྱིད་པ་ཉིད་དེ། འཕགས་པ་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་
 ལས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ཤིང་སྤྱོ་ལ་ཆེན་པོའི་ཚལ་ཞིག་ཡོད་ལ།
 དེར་འགའ་ཞིག་འོངས་ནས་སྤྱོ་ལ་གཅིག་བཅད་པ་ན། དེར་ཤིང་སྤྱོ་
 ལ་སྤྱད་མ་དེ་རྣམས་འདི་སྟུམ་རྩ་འདི་ནི་བཅད་པའོ། །བདག་ཅག་ནི་
 མ་བཅད་པའོ་སྟུམ་རྩ་མི་སེམས་ཤིང་། དེ་དག་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་
 དང་ཁོང་ཁྱོད་པ་མེད་དོ། །རྟག་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་དོ། །
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པ་དེ་སྟེ་བྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བཟོད་
 པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་མཆོག་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་
 རི་སྐད་གསུངས་པ་སྟེ་བུའོ། །

རིན་པོ་ཆའི་ཕྱེད་བཤམ་གྱང་། དེ་ལ་ལྷན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་མེད། །
ཡིད་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་གལ་ཡོད། །དེ་ནི་སྒྲིང་རྗེས་འཇིག་རྟེན་སྤྱག་ །དེ་
ཉིད་གྱིས་ནི་ཡུན་རིང་གནས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཡང་ཆགས་པ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་མ་ཐོབ་པ་གང་ཞིག་ལ་
ལྷན་གནས་པ་དང་འགལ་བའི་ལུལ་ཡང་དག་པར་བབས་པས་ལྷན་
ཁྱིལ་གྱི་བསྐྱེད་པ་གདོན་མི་བར་འབྱུང་བ་དེའི་ཆོ་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་
ཁྱིལ་གྱི་དོན་བྱ་བ་དག་ལ་ཆེས་སྣུག་པར་འཇུག་པའི་སྐྱེད་ཁུ་གནས་པ་

ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི།

ལྷན་བཅད་ཉེར་ཞིང་བདག་གི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱིས། །

གཞན་དག་ནམས་ཀྱིས་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི། །

སྤྱད་བསྐྱེད་རང་རིག་ཉིད་ཀྱི་མཚོན་ནས་དེ། །

དེ་གཅད་བྱ་བྱིར་ལྷན་བྱ་བཙོན་འགྲུས་ཚོམ། །ཏམ།

ཞེས་བྱ་བ་ཤེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཅན་དཔྱལ་བ་དང་། རུད་འགོའི་སྤྱེ་གནས་དང་། གཤིན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་ལ་སོགས་པའི་འགོ་བ་མི་བཟད་པར་ཆུད་པ་བར་མཆམས་མེད་པར་སྤྱད་བསྐྱེད་ཆེས་དྲག་པས་ལྷན་འཛོམས་པ་རང་གི་ལྷན་གཙོད་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་བས་སྟོང་འགྱུར་བས་ཀྱང་ཆེས་ལྷག་པར་འཕེལ་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་བསྐྱེད་རུ་མེད་པ་དང་ལྷན་པ་དག་ལ་རང་གི་སྤྱད་བསྐྱེད་མྱོང་བ་ཉིད་རུ་ལྟ་བ་ན་རང་གི་ལྷན་གཙོད་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ། ཅིས་མེད་པར་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱི་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་གཙོད་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ཆེས་ལྷན་རུ་བཙོན་འགྲུས་ཚོམ་མོ། །

གསུམ་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་སྤྱན་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་ལ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་། མ་འདས་པའི་སྤྱན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

རི་རྐྱད་བཤད་པའི་སྤྱན་པ་ལ་པ་རོལ་རུ་སྤྱན་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་བྱིར།

སྤྱན་པ་སྤྱན་བྱ་ཡིན་པོ་གཉོང་པོས་སྟོང་། །

འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་པ་རོལ་ཕྱིན་ཅེས་བྱ། །

ཞེས་བྱ་བ་སྤྲོས་ཏེ། དེ་ལ་པ་རོལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་འཁོར་བའི་རྒྱ་
མཚོའི་པར་འགྲམ་དང་ངོགས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་
པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་རང་བཞིན་མངའ་བའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་
དོ། །པ་རོལ་རྒྱ་སོན་པ་ནི་པ་རོལ་རྒྱ་ཕྱིན་པའོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཚོག་ཕྱི་མ་
ཡོད་ན་མི་མངོན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་འདིས་ལས་
ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མི་མངོན་པར་མ་བྱས་པས་གཟུགས་སུ་འགྱུར་
བའམ། བྲེཾ་ད་ར་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་མའི་མཐའ་ཅན་
ཉིད་རྒྱ་གཞག་གོ། ཤེས་རབ་བཟུང་ནས་བྱེ་བྲག་རྒྱ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ།
སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་པ་རོལ་རྒྱ་ཕྱིན་པ་དང་འདྲ་བས་པ་
རོལ་རྒྱ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོངས་སུ་བསྟོར་བའི་བྱད་པར་གྱིས་པ་རོལ་
རྒྱ་འགོ་བ་ལ་ངེས་པར་བཞག་ནས་ནི་སྤྱིན་པས་པ་རོལ་རྒྱ་ཕྱིན་པའི་
མིང་རྟེན་པར་འགྱུར་རོ། །ཚུལ་བྲིམས་ལ་སོགས་པ་འཆད་པར་འགྱུར་
བ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་རྒྱ་རིག་པར་བྱའོ། །པ་རོལ་རྒྱ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་
བའི་སྤྱིན་པ་འདི་ཡང་སྤྱིན་པར་བྱ་བ་དང་། ལེན་པ་པོ་དང་། སྤྱིན་པ་
པོར་དམིགས་པ་བྱ་བ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ན། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་
པའི་པ་རོལ་རྒྱ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཙུམ་ལུན་འདས་མ་ཤེས་རབ་
ཀྱི་པ་རོལ་རྒྱ་ཕྱིན་པ་ལས་གསུངས་ཏེ། མི་དམིགས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་ལ། དམིགས་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པས་བསྟུས་
པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་མ་ཐོབ་པ་དག་གིས་ཤེས་པར་མི་ལུས་སོ། །

གཉིས་པ་མ་འདས་པའི་སྒྱིན་པ་ནི།

གཞན་ཡང་།

གསུམ་ལོ་དག་ལ་ཆགས་སྒྱེས་གྱུར་པས་དེ། །

འདི་གཉིས་པ་ཡི་ལ་རོལ་བྱིན་ཅེས་བསྟན། །༡༥

སྒྱིན་པ་དེ་ཉིད་གསུམ་ཏུ་དམིགས་པ་ཡོད་ན་འདི་གཉིས་པའི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བར་བསྟན་དོ། །

གསུམ་པ་སའི་ཡོན་ཏན་བཟོད་པའི་སྒྲོ་ནས་མཇུག་བསྟར་ནི།

ད་ནི་རི་རྒྱད་བཟོད་པའི་ས་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་པའི་བྱང་པར་གྱི་ལུལ་
ཏུ་བྱང་བའི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་བཟོད་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟར་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྐུ་གྱི་ཡིད་ལ་རབ་གནས་ཞིང་། །

དམ་པའི་ཉེན་ལ་འོད་ཆགས་མཆིས་པ་རྟེན་གྱུར་པའི། །

དགའ་བ་འདི་ནི་ཞོར་བྱ་ཆུ་ཤེལ་རྒྱི་བཞིན་བྱ། །

ལྷན་པ་སྒྲག་ལོ་བཅས་ཅད་རྣམ་པར་བསལ་ནས་རྒྱལ། །༡༦

ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་སོ། །དེ་ལྟར་གྱི་སྒྲ་ནི་རི་རྒྱད་བཤད་པའི་རྣམ་པ་
བསྟར་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སའི་མིང་ཡང་
དག་པར་སྟོགས་པའོ། །རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་པམ་
པར་བྱས་ནས་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །དེ་ནི་ཤེས་པའི་རང་
བཞིན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་སྐུ་གྱི་ཡིད་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་
མཐོན་པོར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ནི་རི་རྒྱད་བཤད་

པའི་ཚུལ་གྱིས་ཐུན་པ་སྤྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་བསལ་ཏེ་
 རྒྱལ་བར་འབྱུང་རོ། །ཇི་སྐད་བཤད་པའི་དོན་ཉིད་དཔེས་གསལ་བར་
 བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྲས་པ་ནི། ཁོར་བྱ་ཚུ་ཤེལ་ཇི་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བའོ།

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་པ་ལས། རབ་དུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་
 བ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་
 པ་དང་པོ་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། ॥

གཉིས་པ་བྲི་མ་མེད་པ་བཤད་པ་ལ། ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒོ་ནས་རོ་
 བོ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། ཞར་ལ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྟན་པ་བཤད་པ་དང་། སའི་
 དེས་ཆོག་དང་རྣམ་སྤྱོད་དང་ཡོན་ཏན་བརྗོད་དེ་མཇུག་བསྟུ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ་
 དངོས་དང་། ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

ད་ནི་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས།

དེ་ཚུལ་བྱ་ཆོག་མ་ཡོན་ཏན་དག་ཟླ་བྱིར། །

རྩི་ལམ་དུ་ཡང་འཆལ་བྲིམས་བྲི་མ་སྤངས། །

ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་ཏེ། ས་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་པའི་བྱད་པར་ཐམས་ཅད་
 བྲི་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཡོན་
 ཏན་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལུལ་དུ་བྱུང་བ་
 ཉིད་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་སྟོན་པར་
 བྱེད་དོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དང་དུ་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྲིག་
 པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཡིད་ལ་གཅགས་པའི་མེ་ཞི་བས་བསིལ་
 བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རམ། བདེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དམ་པ་དག་
 གིས་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་ཚུལ་བྲིམས་ཏེ་དེ་ཡང་སྟོང་བ་
 བདུན་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །ཆོས་གསུམ་པོ་མ་ཆགས་པ་དང་། ཞེ་
 སྤང་མེད་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནི་དེ་དག་ཀྱན་ནས་སྟོང་
 བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཀྱན་ནས་སྟོང་བར་བྱེད་པ་དང་བཅས་
 པའི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལས་ཀྱི་ལམ་བཅུར་རྣམ་པར་
 བཤད་དོ། །

ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྱད་སྤྱམ་ཚོགས་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་རབ་རྒྱ་ལྟར་པའོ། །
 ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ཡོན་ཏན་དག་པ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྱད་
 སྤྱམ་ཚོགས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་བྱ་བར་ཚོག་རྣམ་པར་སྦྱར་རོ། །
 རང་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉིད་
 བྱད་པར་རྒྱ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་དེ་ནི་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་
 འཆལ་བའི་དྲི་མ་དག་གིས་མི་གོས་པའོ། །

གཉིས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པ་དག་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། མི་དགེ་བ་སྤངས་
 པས་དག་ཚུལ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། མི་
 དགེ་བ་བརྩམས་པས་དག་ཚུལ་དང་། ས་དང་པོ་བས་དག་ཚུལ་དང་། དཔེའི་སྒྲོ་
 བས་དག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

ཡང་རི་ལྟར་ན་དེ་དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྱད་སྤྱམ་ཚོགས་པས་ཡོན་
 ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་གཉིས་པ་ལ་རབ་རྒྱ་གནས་པ་འདི་ནི།

ལྷན་དག་ཡིད་ཀྱི་རྒྱ་བ་དག་གྱུར་བས། །

དམ་བཤེལ་ས་ལམ་བཟུ་ཆར་སོགས་པར་བྱེད། །ཉ་

རི་སྐད་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་གཉིས་པ་ལས། གྱི་རྒྱལ་བའི་
 སྤྱམ་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོག་གཙོད་པ་སྤངས་པ་ཡིན་
 ཏེ། དབྱིག་པ་སྤངས། མཚོན་ཆ་སྤངས། འཁོན་རྒྱ་འཛིན་པ་སྤངས་ནས།

འཛེམ་པ་དང་ལྷན་ཞིང་སྦྲིང་རྗེ་ལ་ཞུགས་པས། དེ་སློག་ཆགས་འབྱུང་
 བོ་ཐམས་ཅད་ལ་པན་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། སྦྲིང་བཅེ་བ་དང་།
 བྱམས་པའི་སེམས་དང་ལྷན་ཏེ། དེ་ཀུན་ཏུ་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་།
 སློག་ཆགས་ལ་རྣམ་པར་འཆོ་བར་མི་བྱེད་ན། སེམས་ཅན་གཞན་
 ལ་སེམས་ཅན་ཏུ་འདུ་ཤེས་ཤིང་ཆེད་ཏུ་བསམས་ཏེ། ལྷས་ཀྱི་མཐོ་
 འཛམས་པ་ཆེན་པོ་བྱ་བ་ལྟ་བུ་སྟོན།

མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་སྤངས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བདག་གི་ལོངས་སྤྱོད་
 གྱིས་ཆོག་ཤེས་ཤིང་སྦྲིང་བཅེ་བ་དང་ལྷན་ཏེ། གཞན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་
 ལ་བག་བྱེད་པས་དེ་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་དངོས་པོ་དག་
 ལ་གཞན་གྱིས་བཟུང་བར་འདུ་ཤེས་ཤིང་། རྒྱ་སེམས་ཉེ་བར་བཞག་
 རྟེན་ཐ་ན་རྩ་དང་ལོ་མ་ཡང་མ་བྱིན་པར་མི་ལེན་ན། འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་
 གཞན་དག་ལྟ་བུ་སྟོན།

འདྲོད་པ་ལ་ལོག་པར་གཡེམ་པ་སྤངས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བདག་གི་
 རྒྱུང་མས་ཆོག་ཤེས་ཤིང་། གཞན་གྱི་རྒྱུང་མ་ལ་འདྲོད་པ་མེད་པས། དེ་
 གཞན་གྱིས་བཟུང་བའི་བྱད་མེད་གཞན་གྱི་རྒྱུང་མ་དང་། རུས་དང་།
 མཚན་དང་། ཆོས་ཀྱིས་བསྐྱུངས་པ་རྣམས་ལ་ཆགས་སེམས་ཀྱང་མི་
 བརྩེད་ན། ཡན་ལག་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དམ། གཉིས་ཀྱི་
 དབང་པོ་གཉིས་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་སྟོན།

བརྩུན་ཏུ་སྤྲོ་བ་སྤངས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བདེན་པར་སྤྲོ་ཞིང་ཡང་
 དག་པར་སྤྲོ་ལ། རུས་སུ་སྤྲོ་སྟེ། ཇི་སྐད་སྤྲོས་པ་དེ་བཞིན་བྱེད་པའོ། དེ་

ཐ་ན་མི་ལམ་ན་ཡང་ལྟ་བ་དང་བཟོད་པ་དང་འདོད་པ་དང་རབ་རྒྱ་
རྟོག་པ་བསྐྱར་རྟེ། བསྐྱར་བའི་བསམ་པས་བརྟུན་གྱི་ཚིག་མི་སྤྲོ་ན། ཆེད་
རྒྱ་བསམས་རྟེ་སྤྲོ་བ་ལྟ་ཅི་སྟོན།

ཕྱ་མའི་ཚིག་སྤངས་པ་ཡིན་རྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དབྱེན་མི་
བྱེད་ཅིང་། རྣམ་པར་མི་འཆོ་བ་ལ་ཁྱལས་པས། དེས་དེ་དག་དབྱེ་བའི་
ཕྱིར་ཚུ་གི་ལས་ཐོས་ནས་པ་གིར་སྟོད་པ་མ་ཡིན་རྟེ། དེ་དག་དབྱེ་
བའི་ཕྱིར་པ་གི་ལས་ཐོས་ནས་ཚུ་གིར་སྟོད་པ་མ་ཡིན་རྟེ། འདུམ་པ་
རྣམས་མི་འབྱེད་ཅིང་། བྱེ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་མི་གཞོན་རྟེ། མི་འདུམ་པ་
ལ་དགའ་ཁིང་མི་འདུམ་པ་མོས་པ་མ་ཡིན་པས། བདེན་ནམ་བརྟུན་
ཡང་མི་འདུམ་པར་བྱ་བའི་ཚིག་མི་སྤྲོ་ལོ།

ཚིག་རྒྱུ་བ་མ་སྤངས་པ་ཡིན་རྟེ། ཁེར་འདེབས་པ་དང་། བརྒྱུང་བ་
དང་། གཞན་ལ་གཞོད་པ་དང་། གཞན་གྱི་མཆང་འབྱུ་བ་དང་། སྤོང་
མིའི་ཚིག་དང་། མ་རབས་གྱི་ཚིག་དོར་བརྗོད་པ་དང་། དོར་བརྗོད་
པར་གཞོལ་བ་དང་། བརྟུན་དང་རྣམ་མི་སྟན་པ་དང་། ཁྱོ་ཁིང་གཤེ་
བ་ལས་བྱུང་བ་དང་། མི་སྟན་པ་དང་། ཡིད་རྒྱ་མི་འོང་བས་སྟིང་ན་
བར་བྱེད་པ་དང་། ཡིད་གཏུང་བར་བྱེད་པ་དང་། རང་གི་སེམས་གྱི་
རྒྱུད་དང་། གཞན་གྱི་སེམས་གྱི་རྒྱུད་མ་རུངས་པར་བྱེད་པའི་ཚིག་
རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་སྤངས་རྟེ། གང་འདི་མཉེན་པ་དང་། འཇམ་པ་དང་།
ཡིད་རྒྱ་འོང་བ་དང་། བརྟུན་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་སྟན་པ་དང་།
སྟིང་རྒྱ་སྤྲོག་པ་དང་། སྤོང་བྱིར་བ་དང་། རྒྱུ་པོ་མང་པོའི་སྟིང་རྒྱ་སྤྲོག་

པ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོའི་ཡིད་རུ་འོང་བ་དང་། ཡིད་དགའ་བར་བྱེད་
པ་དང་། ཡིད་ཆོམ་པར་བྱེད་པ་དང་། རང་གི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་།
གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་བར་བྱེད་པའི་ཆོག་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་
དག་བརྗོད་དོ།

ཆོག་འབྲུལ་པ་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལན་ལེགས་པར་སློན་པའི་ཆོག་
དང་། རུས་སུ་སྤྲོ་བ་དང་། ཡང་དག་པར་སྤྲོ་བ་དང་། རྟོན་སྤྲོ་བ་དང་།
ཆོས་སྤྲོ་བ་དང་། རིགས་པར་སྤྲོ་བ་དང་། རུལ་བར་སྤྲོ་བ་དང་། བཟོད་
པ་དང་ལྡན་པ་དང་། རུས་དང་མེད་དང་བཅས་པའི་ཆོག་སྤྲོ་བ་ཡིན་
ཏེ། དེ་ཐ་ན་བཞད་གད་རུ་བྱ་བའི་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡང་
ཡོངས་སུ་སྤོང་ན། ཆོག་གིས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ལྟ་ཅི་སྤྲོས།

བརྒྱུ་སེམས་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་གཞན་གྱི་ཁོར་དང་། གཞན་
གྱི་འདོད་པ་དང་། གཞན་གྱི་རྣམ་དང་། ཡོ་བྱད་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་
བབྱང་བ་ལ། བརྒྱུ་སེམས་མི་བསྐྱེད་ལ། ཆགས་པར་མི་བྱེད་ལ། མི་
སྤོན་ཏེ། ཆགས་པའི་སེམས་མི་བསྐྱེད་དོ།

གཞོད་སེམས་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
བྱམས་པའི་སེམས་དང་ཕན་པའི་སེམས་དང་། སྤྱིང་རྗེའི་སེམས་དང་།
བདེ་བའི་སེམས་དང་། འཇམ་པའི་སེམས་དང་། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་
ཕན་གདགས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པས་ཁོང་ཁྱོད་བ་དང་། འཁོན་རུ་
འཛིན་པ་དང་། ཐ་བ་དང་། སྤྱི་མ་དང་། གཞོད་སེམས་དང་། ཁོང་ཁྱོད་
དང་སྤོན་རུ་འགྲོ་བ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་སྤངས་ཏེ། བྱམས་པ་

དང་ལྷན་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །

ལོག་པར་ལྷ་བ་སྤངས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པར་ལྷ་བར་
གྱུར་ལ་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་གནས་ཤིང་། དགེ་མཚན་དང་བཟླ་
ཤིས་ནམ་པ་སྣ་ཚོགས་དང་། ཚུལ་བྱིས་པ་ལ་ལྷ་བ་ཅན་དང་
བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་བ་དྲང་ཞིང་གཡོ་མེད་ལ་སྦྱ་མེད་པས། སངས་
རྒྱུ་དང་། ཚོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་བསམ་པ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྷ་བུའོ། །

དེ་ལ་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་དང་པོ་གསུམ་ནི་ལུས་ཀྱིས་རྫོགས་
པར་བྱེད་དོ། །བར་གྱི་བཞི་ནི་ངག་གིས་སོ། །ཐ་མ་གསུམ་ནི་ཡིད་ཀྱིས་
སོ། །དེ་ལྟར་ན་དགེ་བའི་ལས་ལམ་བརྒྱ་ཆར་ཡང་སོག་པར་བྱེད་པ་
ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ས་དང་པོ་བས་དག་ཚུལ་ནི།

ཡང་ཅི་ལས་ཀྱི་ལམ་འདི་རྣམས་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་མི་སོག་གམ་ཞེ་ན། དེས་ཀྱང་སོག་མོད་ཀྱི་
འོན་ཀྱང་།

དགེ་བའི་ལམ་འདི་ལྷ་ཞིག་བརྒྱ་ཆར་ཡང་། །

དེ་ལ་ལྷགས་ཏེ་གིན་ཏུ་དག་པར་འགྱུར། །

དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དཔའི་སྣོན་ས་དག་ཚུལ་ནི།

མེན་ཀའི་ཟླ་ལྟར་ཉག་ཏུ་ནམ་དག་སྟེ།

ཞི་འོད་ཆགས་པར་དེ་དག་གིས་ནམ་མཐེས། ༡

ཞི་བ་ནི་དབང་པོ་བསྐྱམས་པའོ། །འོད་ཆགས་པ་ནི་ལྷ་མ་མེར་
གསལ་བའི་ལྷས་ཅན་ཉིད་དོ།

གཉིས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚུལ་བྱིས་ནམ་པར་དག་ཚུལ་ལ། དངོས་པོར་ལྷ་ན་
ཚུལ་བྱིས་མ་དག་པ། རྒྱལ་སྤྱི་ཚུལ་བྱིས་དངོས་འཛིན་དང་བྲལ་བར་བསྐྱར་
པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ལྟར་ཚུལ་བྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ཡང་།

གལ་ཏེ་དེ་ནི་བྱིས་དག་རང་བཞིན་ལྟ།

དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་ཚུལ་བྱིས་དག་མི་འགྱུར།

ཇི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་བཅེགས་པའི་མདོ་ལས།
འོད་སྤངས། འདི་ལ་དག་སྤྱོད་ཁ་ཅིག་ཚུལ་བྱིས་དང་ལྷན་པ་ཡིན་
ཏེ། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲིམ་པས་བསྐྱམས་ཤིང་གནས། ཆོ་ག་དང་སྦྱོད་
ལུལ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྤྲ་རབ་རྣམས་ལ་ཡང་འཇིག་
པར་ལྟ་བ། ཡང་དག་པར་སྤངས་ཏེ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྣམས་ལ་སྦྱོབ་
ཅིང་ལྷས་དང་རག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་ལྷན་
པར་གྱུར་པས་འཆོ་བ་ཡོངས་སུ་དག་ཀྱང་བདག་ཏུ་སྦྱོབ་པ་ཡིན་ཏེ།
འོད་སྤངས། དེ་ནི་ཚུལ་བྱིས་འཆལ་པ། ཚུལ་བྱིས་དང་ལྷན་པ་
ལྟར་བཅས་པ་དང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། འོད་སྤངས། གཞན་ཡང་འདི་
ལ་དག་སྤྱོད་ཁ་ཅིག་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ཡང་དག་པར་

སྒངས་ཀྱང་། དམིགས་པར་ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ། ངར་འཛིན་པ་དང་ང་ཡིར་
འཛིན་པ་ལ་གནས་པ་དེ་ནི། འོད་སྤངས། རྩལ་བྱིས་འཆལ་བ་རྩལ་
བྱིས་དང་ལྷན་པ་ལྟར་བཙས་པ་བཞི་པ་སྟེ། ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་
གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་རྩལ་སྤྱོད་ཀྱི་རྩལ་བྱིས་དངོས་འཛིན་དང་བྲལ་བར་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་ཉག་ཏུ་གསུམ་ཆར་ཡོད་པ་། །

གཉིས་ལྗོངས་རྒྱུ་བ་ཡང་དག་བྲལ་བར་འགྱུར། །

སེམས་ཅན་གང་དག་ལ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་དང་གང་ཞིག་བྱེད་པ་
དང་གང་གིས་བྱེད་པ་དེ་སྤྱོད་ཅན་ལའང་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་
མེད་པ་ལ་སོགས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྤོང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ཁར་ལ་རྩལ་བྱིས་ཀྱི་བསྟན་པ་བཤད་པ་ལ། སྤྱིར་རྩལ་བྱིས་ཀྱི་
བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྩལ་བྱིས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་། འཇིག་
རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་དབྱེ་བསྟན་པ་འོ། །དང་པོ་ལ། རྩལ་བྱིས་
འཆལ་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་། རྩལ་བྱིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་གཉིས། །དང་པོ་ལ།
སྤྱིན་པའི་འབྲས་བུ་མི་རྣམས་པ་དང་། ངན་སོང་ལས་མི་ཐར་བའི་སྤྱོད་པོ། །དང་པོ་ལ།
ངན་སོང་དུ་ལུང་བ་དང་། སྤྱིན་པའི་འབྲས་བུ་མི་རྣམས་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔལ་རྣམས་རྩལ་བྱིས་སྤྱན་
སྤྱོད་ཆོགས་པ་དང་ལྷན་པར་བཞུགས་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་སྤྱིར་དེ་ལས་
གཞན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྩལ་བྱིས་སྤྱན་སྤྱོད་ཆོགས་པ་ཡང་སྤྱིན་པ་ལ་
སོགས་པ་དག་ལས་ཀྱང་མིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཉིད་དང་། ཡོན་ཏན་སྤྱན་སྤྱོད་

ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉིན་ཉིད་རུ་གྱུར་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

སྐྱེན་པས་ཡོངས་སྐྱོད་དག་ནི་འགྲོ་བཞུགས་པར། །

སྐྱེ་བོ་རྩལ་བྱིས་ས་ཀླང་པ་ཉམས་ལ་འབྱུང་། །

ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་ཏེ། སྐྱེན་པ་གང་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེན་བདག་ཚུལ་བྱིས་ས་
དང་ལྷན་པར་གྱུར་པ་དེ་ལ། ལྷ་དང་མི་དག་གི་ནང་རུ་བྱུང་པར་རུ་
འཕགས་པའི་ཡོངས་སྐྱོད་སྟན་སྟམ་ཚོགས་པ་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་ཚུལ་
བྱིས་ས་ཀྱི་ཀླང་པ་དང་བུལ་བ་ལས་ངན་འགྲོའི་འགྲོ་བར་ལྷུང་བ་ཉི་
ཆེ་བའི་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་དང་། བ་ལང་དང་། ཉ་དང་། སྤང་པོ་
ཆེ་དང་། རྩུ་དང་། ལྷ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡི་དྲུག་སྟུ་འཕྲུལ་ཆེན་
པོ་ཅན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་སྐྱེས་པ་དེ་ལ་ཡོངས་སྐྱོད་སྟན་སྟམ་
ཚོགས་པ་སྟེ་ཚོགས་འབྱུང་བ་ཁོ་ནར་འབྱུར་ཏེ།

གཉིས་པ་སྐྱེན་པའི་འབྲས་བུ་མི་རྣམས་པ་དངོས་ནི།

དེའི་ཕྱིར།

བསྐྱེད་བཅས་དངོས་འདྲ་ཡོངས་སུ་ཟད་པས་ན། །

སྐྱེན་ཆད་དེ་ལ་ཡོངས་སྐྱོད་འབྱུང་མི་འབྱུར། །ལ

གང་ཞིག་ས་བོན་ཆེས་ཉུང་རུ་བཟུང་ནས་འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་
འབྱུང་བ་རྟེན་ཅིང་། སྤར་ཡང་འབྲས་བུའི་ཆེད་རུ་དེ་བས་ཀྱང་ཆེས་
མང་པོའི་ས་བོན་འདེབས་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་ནི་འབྲས་བུའི་ཚོགས་
ཆེན་པོ་རུས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་རུ་ཉི་བར་འཕེལ་པས་རིམ་པ་རྣམས་པར་
ཆད་པ་མེད་པ་ཡོང་སྟིད་ཀྱི། བྱས་པ་རྒྱུད་གསོན་པའི་ཚུལ་ཅན་གང་

ཞིག་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤར་གྱི་ས་པོན་ཅམ་ཡང་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་
 པ་དེ་ལ་ནི་སྤྱོད་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དངོས་པོ་འདུ་བ་ཡང་ཟད་པའི་
 སྤྱིར། འབྱུང་བར་འབྱུར་བའི་འབྲས་བུ་སྤྲོད་སྤྲོད་ཆོགས་པ་སྤྱི་བ་ལྟ་ག་
 ལ་ཡོད། དེ་བཞིན་ཏུ་ཚུལ་བྱིས་ས་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར་གནས་མ་ཡིན་
 པར་ལོངས་སྤྱོད་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་ལ་ཡང་ཤིན་ཏུ་སྒྲུབ་པས་སྤར་མེད་
 པའི་འཕེན་པ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར་དང་། སྤར་འཕངས་པ་མ་ལུས་པ་
 ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྤྱིར་སྤྱིས་ལོངས་སྤྱོད་དག་འབྱུང་བ་མི་སྤྱིད་
 པར་འབྱུར་རོ།

གཉིས་པ་ངན་སོང་ལས་མི་ཐར་བའི་སྤྱོད་ནི།

ཚུལ་བྱིས་ས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་དང་བྲལ་བ་འདིའི་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བ་
 ཆོགས་པ་ཤིན་ཏུ་རྙེད་པར་དཀའ་བ་འགའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་གྱི། ངན་
 འགྲོར་སོང་བས་ངན་འགྲོ་ལས་ལྡང་བ་ཡང་ཤིན་ཏུ་རྙེད་པར་དཀའོ་
 ཞེས་བྱ་བར་བརྟན་པའི་སྤྱིར།

གན་ཆེ་རབ་དབང་འཁྲུག་ཅིང་མཐུན་གནས་པ།

གཡ་ཉེ་འདི་དག་འཛིན་པར་མི་བྱེད་ན།

གཡང་སར་ལྷན་བས་གཞན་དབང་འཁྲུག་འབྱུར་བ།

དེ་ལ་བྱིན་ས་གན་གིས་སྤོང་བར་འབྱུར། །

ཞེས་བྱ་བ་སྤོས་ཏེ། གཡ་ཉེ་འདི་འདིའི་ཆོ། དཔལ་པོ་མཐུན་པའི་
 ཡུལ་ན་གནས་པའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བ་ལྟར་འདོད་པས་གཞན་
 ལ་རག་མ་ལས་པར་འཁྲུག་ཅིང་། ལྟ་དང་མི་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བར་

གནས་པ་ན། བདག་ཉིད་འདོན་པར་མི་བྱེད་ན། དཔལ་པོ་བཅིངས་
ནས་རི་སྐལ་ཆེས་ཆེན་པོར་བསྐྱར་བ་ལྟར། ངན་འགྲོར་སོང་བ་དེ་ཕྱི་
ནས་གང་གིས་འདོན་པར་འགྱུར། དེས་ན་གནོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
ངན་འགྲོ་ཁོ་ནར་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་ནས་གལ་
ཏེ་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེས་ན་ཡང་རྣམ་པར་སྤྲོན་པ་གཉིས་མངོན་
པར་སྐྱབ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ལ། སྤྱིན་པའི་འོག་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་
ཀྱི་གཏམ་མཛད་པའི་རྒྱ་མཆན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་རྟེན་དུ་བསྟན་པ། སྤྱི་
འཕགས་ཀྱི་མངོན་མཐོང་ངེས་ལགས་ཀྱི་རྒྱར་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི།

གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ཉེས་པའི་ཚོགས་ཤིན་
དུ་མང་པོའི་གནས་སུ་གྱུར་པ།

དེ་ཕྱིར་ཀྱལ་བས་སྤྱིན་པའི་གཏམ་མཛད་ནས། །

ཚུལ་ཁྲིམས་རྗེས་འགྲོའི་གཏམ་ཉིད་མཛད་པ་ཡིན། །

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྤྲིག་པའི་ཚོས་མཐའ་དག་པམ་པར་མཛད་པའི་
ཀྱལ་བའི་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཚུད་མི་ཟ་བར་བྱ་བའི་
ཕྱིར། སྤྱིན་པའི་གཏམ་གྱི་དུས་ཀྱི་མཁུག་ཐོགས་སུ་ཚུལ་ཁྲིམས་གཏམ་
ཁོ་ན་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་རྟེན་དུ་བསྟན་པ་ནི།

གང་གི་ཕྱིར།

ཡོན་ཏན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉིད་དུ་རྣམ་འཕེལ་ན། །

འབྲས་ཀྱི་ཉིང་མྱོད་ཆད་པ་མེད་པར་འགྱུར། ༡༤

ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ཏུ་གྱུར་པའི་སྤྱིར། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉིད་ཀྱི་
ཁིང་ངོ་། །དེ་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རྣམ་པར་འཕེལ་
བ་ན། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་བརྒྱད་པ་གོང་ནས་གོང་ཏུ་རིམ་པ་རྣམ་པར་
མ་ཆད་པའི་སྒོ་ནས་འབྲས་བུའི་ཆོགས་ཉིང་པར་འཕེལ་ཁིང་། ཏུས་རིང་
པོར་ཉིང་པར་ཡོངས་སྤྱད་པར་བྱས་ཀྱི། གཞན་ཏུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་སྟེ་འཕགས་ཀྱི་མངོན་མཚོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱར་བརྟན་པ་ནི།

དེའི་སྤྱིར་ཚུལ་འདིས།

སོ་སོ་སྟེ་སོ་རྣམས་དང་གསུང་སྟེས་དང་། །

རང་བྱུང་རྒྱལ་ལ་བདག་ཉིད་ངེས་རྣམས་དང་། །

རྒྱལ་སྤྱི་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པར་ལེགས་པ་དང་། །

མངོན་མཚོའི་རྒྱ་ནི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལས་གཞན་མེད། ༡༥

རི་སྐད་ཏུ། མི་དག་པ་བརྩའི་ལས་ཀྱི་ལམ་འདི་དག་བརྟེན་པ་
དང་། མང་ཏུ་བྱས་པའི་ཤས་ཆེ་བས་ནི་སེམས་ཅན་དཔུལ་བའི་རྒྱར་
འགྱུར་རོ། །འབྲིང་གིས་ནི་ཏུད་འགྲོའི་སྟེ་གནས་ཀྱི་རྒྱར་འགྱུར་རོ། །
རྒྱར་ཏུས་ནི་གཤམ་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་རྒྱར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལ་སྒོག་གཙོད་པས་ནི་སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་བྲིད་ངོ། །ཏུད་
འགྲོའི་སྟེ་གནས་སུ་བྲིད་ངོ། །གཤམ་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་ཏུ་བྲིད་ངོ། །དེ་
ནས་གལ་ཉི་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་ཏུ་སྟེས་ན་ཡང་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་
གཉིས་མངོན་པར་སྒྲུབ་སྟེ། ཆོ་མུང་བ་དང་། བད་མང་བར་འགྱུར་རོ། །

མ་བྱིན་པར་ལེན་པས་ནི་སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་བྲིད་དོ་ཞེས་བྱ་
 བ་ནས་ཡོངས་སྤྱོད་ཆུང་བ་དང་། ལུན་མོང་གི་ཡོངས་སྤྱོད་ཏུ་འགྱུར་
 བའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། འདོད་པས་ཡོག་པར་གཡེམ་པས་ནི་
 སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་བྲིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། འཁོར་གཡོག་བརྟན་
 ཏུ་མི་བྱང་བ་དང་། དག་ཟླ་དང་བཅས་པའི་ཆུང་མར་འགྱུར་བའོ་
 ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། བརྟན་ཏུ་སྤྱོད་པས་ནི་སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་
 བྲིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སྦྱར་པ་མང་བ་དང་། གཞན་གྱིས་བསྐྱུ་བར་
 འགྱུར་བའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། སྤྲ་མས་ནི་སེམས་ཅན་དཔུལ་
 བར་བྲིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། འཁོར་གཡོག་མི་འདུམ་པ་དང་། འཁོར་
 གཡོག་ངན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། ཆོག་རྩལ་མོས་ནི་
 སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་བྲིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཡིད་ཏུ་མི་འོང་བ་
 མོས་པ་དང་འཐབ་མོའི་ཆོག་ཏུ་འགྱུར་བའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་།
 ཆོག་འབྲལ་པས་ནི་སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་བྲིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས།
 གཟུང་བར་འོས་པའི་ཆོག་མ་ཡིན་པ་དང་། མ་ངེས་པའི་སྤྱོད་པར་
 འགྱུར་བའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། བརྟན་སེམས་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་
 དཔུལ་བར་བྲིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཆོག་མི་ཤེས་པ་དང་། འདོད་
 པ་ཆེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། གནོད་སེམས་ཀྱིས་ནི་
 སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་བྲིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སན་པ་མི་ཆོལ་བ་
 དང་། གཞན་གྱིས་གནོད་པ་བྱས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་།
 ཡོག་པར་ལྟ་བས་ནི་སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་བྲིད་དོ། །ཏུད་འགྲོའི་སྤྱོད་

གནས་སུ་བྱིད་དོ། །གཤམ་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་ཏུ་བྱིད་དོ། །དེ་ནས་གལ་
 ཏེ་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་ཏུ་སྐྱེས་ན་ཡང་། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་གཉིས་མངོན་
 པར་སྐྱབ་སྟེ། ལྟ་བུ་རན་པར་ལྷུང་བ་དང་། གཡོ་སྐྱུ་ཅན་ཏུ་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལྟ་མི་དགེ་བ་བརྩའི་ལས་ཀྱི་ལམ་འདི་དག་ནི་རྩལ་བསྐྱེད་ཀྱི་
 ལྷུང་པོ་ཆེན་པོ་ཆད་མེད་པ་རྩུད་པར་འགྱུར་གྱིས། དགེ་བ་བརྩའི་
 ལས་ཀྱི་ལམ་ཡང་དག་པར་བྲུངས་པའི་རྒྱས་ནི་ལྟ་དང་མིར་སྐྱེ་བ་ལ་
 སོགས་པ་སྤྱིད་པའི་ཆེ་མོའི་བར་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་
 ཞོར་ཏུ་དགེ་བ་བརྩའི་ལས་ཀྱི་ལམ་འདི་དག་ནི་ཆོ་བའི་སེམས་དང་།
 ཁམས་གསུམ་པས་སྒྲག་པའི་ཡིད་དང་། རྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མེད་པ་དང་།
 གཞན་ལས་སོས་པའི་རྗེས་སུ་འགོ་སྟེ་སྤྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་རྣམ་པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོམས་ན། ཉན་སོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཡོངས་
 སུ་འགྱུབ་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཞོར་ཏུ་གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཇོག་པ་དང་།
 རང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བ་དང་། རྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་།
 ཐབས་མཁས་པ་མེད་པ་དང་། རྒྱུན་ཉིད་འདི་པ་ཟབ་མོ་ཁོར་ཏུ་རྒྱད་
 པས་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་ན། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་འགྱུབ་པར་
 བྱེད་དོ། །དེའི་ཞོར་ཏུ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་ཆད་མེད་པའི་རྟིང་བཅེ་བ་
 དང་། རྟིང་རྗེ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པས་བསྐྱེས་པ་
 དང་། རྫོན་ལམ་ཆེན་པོ་ཤིན་ཏུ་བཏབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་
 པ་ལ་དམིགས་པས་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་

ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྤྱོད་
པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེའི་ཕྱིར་ཚུལ་འདིས་དག་བ་བརྩའི་ལས་ཀྱི་ལམ་དེ་དག་མ་
གཏོགས་པར་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་
དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཅི་རིགས་པར་མངོན་པར་
མཐོ་བའི་འཁོར་བའི་བདེ་བ་དང་། དེས་པར་ལེགས་པ་བདེ་བ་ཡང་
མ་ཡིན་སྐྱག་བསྐུལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ཐར་པའི་མཆོན་
ཉིད་ཅན་ཐོབ་པའི་ཐབས་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བར་
གསལ་བར་བསྟན་པར་འབྲུར་རོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྲགས་པ་ནི།

གང་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི།

རྒྱ་ལྷན་རྒྱ་མཚོ་རོ་དང་ལྷན་ཅིག་དང་། །

བཀྲ་གིས་ལྷ་ནག་མ་དང་ལྷན་ཅིག་བཞིན། །

དེ་ལྷན་ཚུལ་བྲིམས་དབང་བྱས་བདག་ཉིད་ཆེ། །

དེ་འཆལ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་མི་འདོད། །

སྤྱ་ནག་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བཀྲ་མི་གིས་པའི་རྣམ་གྲངས་སོ། །

གསུམ་པ་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་དབྱེ་བསྟན་པ་ནི།

རི་སྐད། བཤད་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ལ་ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྣམ་པར་
དབྱེ་བ་བཤད་པ་ནི།

གང་གིས་གང་ཞིག་གང་ལ་སྤྱོད་བྱེད་པ། །

གསུམ་རྒྱ་དམིགས་པ་ཡོད་ན་ཚུལ་བྱིས་པ་དེ། །

འདི་ག་རྟེན་པ་ཡི་པ་རྩོལ་བྱིན་ཞེས་བཤད། །

ཚུལ་བྱིས་པ་དེ་ནི་གསུམ་རྒྱ་དམིགས་པ་ཡོད་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་
པ་རྩོལ་རྒྱ་བྱིན་པའི་ཞེས་བཤད་པ་རྟོ། །

གསུམ་པ་ཆགས་པ་ས་མཛོད་དེ་འདི་ག་རྟེན་འདས། །

ཚུལ་བྱིས་པ་དེ་ཉིད་རི་སྐད་བཤད་པའི་གསུམ་པོར་དམིགས་
པ་མེད་ན་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་པ་རྩོལ་རྒྱ་བྱིན་པའི་ཞེས་
བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་སའི་ངེས་ཚིག་དང་ནམ་མཁུན་དང་ཡོན་ཏན་བརྗོད་དེ་མཇུག་བསྟུ་བ་ནི།

རི་སྐད་བཤད་པའི་སའི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་བརྗོད་པའི་སྐོ་ནས་
ཚུལ་བྱིས་པ་གྱི་པ་རྩོལ་རྒྱ་བྱིན་པའི་སྐབས་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པར་
འཆད་པ་ནི།

ཁྱུལ་སྐམ་ལྷ་བ་ལས་བྱུང་སྤྱིད་མིན་སྤྱིད་པ་ཡི། །

དཔལ་གྱུར་དྲི་མ་དང་བྲལ་དྲི་མ་མེད་འདི་ཡང་། །

སྟོན་ཀའི་རྒྱལ་གྱི་ལྷ་བའི་ཨོད་ཅི་ནི་བཞིན་བྱ། །

འགྲོ་བའི་ཡིད་གྱི་གདུང་བ་མེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན། །

ཞེས་བྱ་བའོ། །དྲི་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དགེ་བ་བརྩུའི་ལས་གྱི་
ལམ་གྱིས་དྲི་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་གཤིས་
པའི་དོན་དང་མཐུན་པའི་མིང་དོ། །

རི་ལྟར་སྟོན་ཀའི་ལྷ་བའི་ཨོད་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་སྐྱེ་པའི་གདུང་

བ་སེལ་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱི་ཟླ་བ་ལས་བྱུང་
 བའི་རྩི་མ་མེད་པ་འདི་ཡང་འཆལ་བའི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་
 པའི་ཡིད་ཀྱི་གདུང་བ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་འཁོར་བའི་
 ཁོངས་སུ་མ་གཏོགས་པས་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཡང་སྲིད་པའི་དཔལ་
 ཏེ། ཡོན་ཏན་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་དེའི་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་
 མྱིར་དང་། སྲིང་བཞིའི་དབང་སྤྱད་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་
 པའི་མྱིར་རོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་
 གཉིས་པའོ། །

གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་བཤད་པ་ལ། བྱད་གཞི་སའི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན། བྱད་ཚོས་
སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད། སའི་ཡོན་ཏན་བཟོད་དེ་མཇུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

ད་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན།

སེམས་བྱའི་བྱད་གིང་མ་ལྷས་སྟེག་པའི་མེ། །

འོད་འབྱུང་བྱིར་ན་ས་ནི་གསུམ་པ་འདི། །

འོད་བྱེད་པ་སྟེ་.....

ཞེས་བྱ་སྟོས་སོ། །འོད་བྱེད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་ས་གསུམ་པའི་མིང་ངོ་། །ཡང་འདི་ཅིའི་སྤྱིར་འོད་བྱེད་པ་ཡིན་
ཞེ་ན། དོན་དང་མཐུན་པ་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཆོ་ཤེས་བྱའི་
བྱད་གིང་མ་ལྷས་པ་སྟེག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་ཞི་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་
ཀྱི་འོད་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་ས་འདི་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །

སེམས་གསུམ་པ་བསྐྱེད་པའི།

.....བདེ་གསེགས་སྐྱེས་པོ་ལ། །

དེ་ཆེ་ནི་ལྷ་ར་ཟངས་འདྲའི་སྤྱང་བ་འབྱུང་། །

རི་ལྷ་ར་ཉི་མ་ཤར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤྱི་རོལ་དུ་ཟངས་ལྷ་བྱའི་
སྤྱང་བ་འབྱུང་བ་ལྷ་ར། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཡང་
དེར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱང་བ་འབྱུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་བྱད་ཚོས་སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་དང་། སྤང་རྟོགས་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་བསྟན་པ་དང་།
ཕར་ཕྱིན་ཀྱི་རྟོན་དང་ཚོགས་དང་འབྲས་བྱའི་རྣམ་གཞག་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་

པོ་ལ། ས་དེར་བཟོད་པའི་པར་ཕྱིན་ལྟག་པར་བསྟན། ཁར་ལ་བཟོད་པའི་སྟགས་པ་
བཤད། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྟོང་
རྩེ་བཟོད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་བཟོད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་དེ་ལྟ་བུ་རྟེན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་
ལ། བཟོད་པའི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལྟག་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་སྟོང་།

གལ་ཏེ་གནས་མིན་འབྲུགས་པ་འགའ་ཡིས་དེ་ནི། །

ལྷན་ལས་གཞི་རྒྱས་བཅས་ལྟན་རིང་དུ། །

སྤང་རེ་རེ་ནས་བཅད་པར་གྱུར་གྱུར་དེ་ནི། །

བཟོད་པ་གཙོད་པར་བྱེད་ལ་ལྟག་པར་སྟེ། །

ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གཞན་ཀྱི་སེམས་
རྩིས་སུ་བསྟུང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་དང་། དེ་ལྟ་བུ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པའི་སྟོང་།
གང་གིས་གཞན་དག་གི་མཐར་སེམས་ཀྱི་གཞི་དུས་གསུམ་ཀྱི་དོན་
མ་ཡིན་པ་དོགས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཀྱི་ལྷན་
དང་ངག་དང་ཡིད་འཇུག་པར་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
སྟོང་ན། གལ་ཏེ་གནས་མིན་འབྲུགས་པ་འགའ་ཡིས་དེ་ནི། ཞེས་བྱང་
པར་དུ་བྱས་སོ། །

གལ་ཏེ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་དེའི་ལྷན་ལས་ཤ་རྒྱས་པ་དང་བཅས་པ་སྤང་རེ་རེ་ནས་སྟོང་
ཅིང་སྟོང་ཅིང་ལྟན་རིང་པོར་གཙོད་གྱུར་། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གཙོད་
པར་བྱེད་པ་པོ་ལ་སེམས་ཁོང་ནས་འབྲུགས་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བ་

འབའ་ཞིག་རྩ་མ་བཟང་གྱི། སྤྲིག་པའི་ལས་དེའི་རྒྱུ་ཅན་དཔལ་བའི་
སྤྲིག་བསྐལ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྷག་པར་དམིགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ལ་ཆེས་ལྷག་པར་བཟོད་པ་ཉིད་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བཟོད་པ་ནི།

གཞན་ཡང་།

བདག་མེད་མཛོད་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ། །

གང་ཞིག་གང་གིས་གང་ཆེ་ནི་ལྟར་གཙོད། །

གང་བྱིར་ཆོས་ཀྱན་དེ་ཡི་གཞུགས་བརྟན་ལྟར། །

མཛོད་བ་དེས་ན་དེ་ཡིས་བཟོད་པར་འགྱུར། །ཉ

སྤྲིག་པའི་ལས་དེའི་རྒྱུ་ཅན་དཔལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲིག་བསྐལ་
ལ་ལྷག་པར་དམིགས་པས་ཆེས་ལྷག་པར་བཟོད་པར་འགྱུར་བ་
འབའ་ཞིག་རྩ་མ་བཟང་གྱི། གང་གི་ཕྱིར་དེས་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་གཞུགས་
བརྟན་དང་འདྲ་བར་མཐོང་ཞིང་། བདག་དང་བདག་གི་བའི་འདྲ་
བྱེད་དང་བྲལ་བ་འདིའི་ཕྱིར་ཡང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་བཟོད་པ་ཉིད་དོ། །
ཀྱང་གི་སྦྱས་ནི་བཟོད་པའི་རྒྱ་བསྐྱུ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ཞར་ལ་བཟོད་པའི་བསྐྱགས་པ་བཤད་པ་ལ། ཁོང་ཁྱོད་ཉེས་དམིགས།
བཟོད་པའི་ཕན་ཡོན། དེས་ན་ཁོང་ཁྱོད་སྤངས་ཏེ་བཟོད་པ་སྒྲོམ་པར་གདམས་པའོ། །
དང་པོ་ལ། འཇིག་རྟེན་འདིར་དོན་མེད་པ། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དང་འགལ་བ། འདི་
དང་པ་རོལ་གྱི་ཉེས་དམིགས་གཞན་ཡང་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བཟོད་པ་འདི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འཚམ་པའི་ཆོས་

ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་རྩ་མ་ཟད་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་པ་ནམས་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་མཐའ་དག་བསྐྱང་བའི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་པས་མི་བཟོད་པ་དང་ལྷན་
 པ་ལྟར་ཁྲོ་བ་ལས་ལྷོག་པར་རིག་པར་འཆད་པ་ནི།

གནོད་པ་བྱས་པས་གལ་ཏེ་དེར་བཞོན་ན། །

དེ་ལ་བཞོན་པས་བྱས་ཟིན་ལྷོག་གམ་ཅི། །

དེ་བྱིར་དེ་བཞོན་ཁེས་བར་འདིར་དོན་མེད། །

འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡང་ནི་འགལ་བར་འགྱུར། །

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། གལ་ཏེ་རེ་ཞིག་ཁོང་འབྲུགས་པའི་སྐབས་སྟེར་བ་
 འདི་གནོད་པ་བྱས་པ་གཞན་ལ་ཁྲོ་ན་དེའི་ཆོ་གནོད་པ་བྱས་ཟིན་པ་
 བཟོག་རྩ་མེད་པའི་བྱིར། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཞེ་ལམ་པ་དོན་མེད་
 པ་ཉིད་དོ། །རྒྱ་བྱས་ཟིན་པའི་བྱིར་རོ། །འདིའི་བཞོན་པ་དང་ལྷ་དགོས་
 པ་མེད་པ་འབའ་ཞིག་རྩ་མ་ཟད་ཀྱི། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དང་ཡང་
 འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཁོང་ཁྲོ་བ་སྐྱེས་པ་ཡིན་དང་ནམ་པར་སྤྲིན་པ་
 ཡིད་རྩ་མི་འོང་བ་འཕེན་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དང་འགལ་བ་ལ། རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་རྩ་མི་འོང་བ་
 འཕེན་པ་དང་ཡུན་རིང་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་ཟད་པའི་རྒྱར་བསྟན་པ་གཉིས།
 དང་པོ་ནི།

གང་ཞིག་རང་གིས་ཉེས་པར་སྐྱད་པ་བྱས་པའི་འབྲས་བུའི་བྱང་
 པར་ཉེ་བར་སྦྱོད་པ་བཞིན་རྩ་གཏི་ལྷག་པས་གཞན་གྱིས་བདག་ལ་
 གནོད་པ་དེ་བྱས་སོ་སྟམ་རྩ་རྟོག་པ་དེ་ལ་ནི་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་ཁྲོ་

བ་ཉེ་བར་སྒྲིལ། ལན་རུ་གནོད་པ་བསྐྱལ་བས་དེའི་གནོད་པ་པམ་
པར་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་བསྒྲིག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

སྒྲིག་བྱས་པ་ཡི་མི་དགེ་མི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་གང་། །

ཟད་པར་བྱེད་པར་བརྗོད་པར་འདོད་པ་དེ་ཉིད་ཀོ། །

གཞན་ལ་གནོད་པ་དང་ནི་ཁོ་བས་སྐྱག་བསྐྱལ་བྱིར། །

ས་མོན་ཉིད་བྱ་བྱི་ལྟ་བུར་ན་ཁྱིད་པར་བྱེད། །

གང་ཞིག་མཚོན་ཆ་ཚོན་པོའི་སོ་བབས་པས། དེ་ལ་ལྷུས་ལ་གནོད་
པའི་སྐྱག་བསྐྱལ་ཆེས་ཆེ་བ་དག་དག་གིས་ཉེ་བར་བསྐྱལ་བས་པ་དེ་ནི།
འབྲས་བྱ་འབྱུང་བ་ཐ་མ་སྒྲིག་གཙོད་པའི་ལས་སྒྲིག་བྱས་པ་སེམས་
ཅན་དཔྱལ་བ་དང་། རུད་འགྲོའི་སྒྲིག་གནས་དང་། གཤེན་རྗེའི་འཇིག་
རྟེན་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་སྒྲིག་པའི་འབྲས་བྱ་དག་པོ་ཉམས་སུ་
སྦྱང་བར་གྱུར་ཅིང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་ཉོན་མོངས་པ་ལྷག་མར་ལྷུས་
པ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཡིད་རུ་འོང་བ་མ་སྒྲིག་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན་
པ་སྟེ། དེ་རི་ལྟར་སྐྱར་ཡང་རྣམ་པར་འབྱུར་བས་སྒྲིག་གི་བརྒྱུད་བ་ཐ་
མ་ཁོང་ན་ཡོད་པའི་ནད་གསོ་བའི་རྒྱ་ལྟར་ཁོང་ནས་འབྱུག་པ་དང་།
གཞན་ལ་གནོད་པ་དག་གིས་འབྲས་བྱ་ཡིད་རུ་མི་འོང་བ་འདས་ཟེན་
པ་བས་ཀྱང་ཆེས་ལྷག་པར་གནོད་པར་བྱེད་པའི་འབྲས་བྱ་འབྱུང་
བའི་རྒྱ་ཉིད་རུ་བགྱི་བར་འབྱུར། །དེའི་ཕྱིར་དེས་སྒྲིག་པ་ནད་གསོ་
བར་བྱེད་པའི་རྒྱར་གྱུར་པ་གཙགས་ཆ་ཚོན་པོའི་ལས་བྱེད་པ་ལ་བྱ་
བ་ལྟར། འབྲས་བྱ་སྐྱག་བསྐྱལ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་བརྗོད་

པར་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་ཡུན་རིང་བསམས་པའི་བསོད་ནམས་ཟད་པའི་རྒྱུ་བསྟན་པ་ནི།

མི་བཟོད་པ་ནི་ངི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་
ཡིད་རྒྱུ་མི་འོང་བ་སྤངས་པ་འཁེན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་རྒྱུ་མ་
ཟད་ཀྱི། ཡུན་རིང་རྒྱུ་བསམས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཟད་པའི་
རྒྱ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གང་ཕྱིར་རྒྱལ་སྤྱོད་རྣམས་ལ་ཁྲོ་བ་ཡིས། །

སྤྲིན་དང་བྲིམས་འབྱུང་དེ་ཞེ་བ་བསྐལ་པ་བརྒྱར། །

བསམས་པ་སྐད་ཅིག་གིས་འདྲོམས་དེ་ཡི་ཕྱིར། །

མི་བཟོད་ལས་གཞན་སྤྲིན་པ་ཡོད་མ་ཡིན། ། ༦

ཞེས་བྱ་བ་སྤྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་ཉིད་
ཆེན་པོ་དེས་གང་ཟག་གི་བྱད་པར་རྒྱ་ངེས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་
ལ། ངེས་པ་ཡིན་རྒྱུ་ཟེན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་གོམས་པ་ལ་རག་ལས་
ནས་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་རྒྱུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ལ་
བདེན་པར་ལྟར་པ་དང་། བདེན་པར་འལྟར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པ་
ལྷག་པར་སྤྲོ་བ་ཏགས་ནས་ཁོང་ཁྲོ་བའི་བསམ་པ་སྐད་ཅིག་ཅམ་ཞིག་
བསྐྱེད་ན་ཡང་། དེ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་བསྐལ་པ་བརྒྱར་བསམས་པའི་
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སྤར་བསྟན་པའི་སྤྲིན་པ་དང་། ཚུལ་བྲིམས་
ཀྱི་པ་རོལ་རྒྱུ་ཕྱིན་པ་གོམས་པ་ལས་བསྐྱེད་པ་འདྲོམས་པར་འལྟར་ན།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་ཡིན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་

ལ་བསྐྱེད་པ་ལྷ་ཅི་སྒྲོས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ཚད་
 སྤང་བྲངས་ཀྱིས་ངེས་པར་མི་རྩལ་པ་ལྟར། དེར་ནམ་པར་སྤྲིན་པའི་
 མཚམས་ངེས་པར་མི་རྩལ་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་འབྲས་བུ་ཡིད་རྩ་
 འོང་བ་འཕེན་པ་དང་། དགེ་བ་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པའི་སྤྲིག་པ་ནི་མི་
 བཟོད་པ་ལས་གཞན་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་སྐད་རྩ་ཡང་། འཇམ་དཔལ། ཁོང་ཁྱོད་བ། ཁོང་ཁྱོད་བ་ཞེས་བྱ་བ་
 བློ། བསྐྱེད་པ་བརྒྱུར་བསགས་པའི་དགེ་བ་ཉེ་བར་འཛོམས་པར་བྱེད་
 པ་དེའི་ཕྱིར། ཁོང་ཁྱོད་བ། ཁོང་ཁྱོད་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་འདི་དང་ཕ་རོལ་གྱི་ཉེས་དམིགས་གཞན་ཡང་བསྟན་པ་ནི།

གཞན་ཡང་མི་བཟོད་པ་གཞན་ལ་གཞོན་པར་བྱེད་མི་རྩལ་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་ནི་བདག་ཉིད་ཁོ་ན་འཛོམས་པར་བྱེད་ལ། རྩལ་པ་སྤྲིང་
 རྩེ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བདག་དང་གཞན་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་
 འདི་ནི་སྦྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས།

མི་སྦྱག་གཞུགས་སུ་བྱེད་ཅིང་དམ་པ་མིན་པར་དགྱི། །

སྦྱེལ་དང་སྦྱེལ་མིན་ཞེས་པའི་རྣམ་དཔྱད་འཕྲོག་བྱེད་ཅིང་། །

རྩལ་ཕྱིས་རིགས་མཐུན་པ་བཏབ་ནས།

མི་བཟོད་པ་ཡིས་སྤྱར་བྱ་བའི་འབྲོར་སྤྱར་བར་བྱེད། །

གཉིས་པ་བཟོད་པའི་ཕན་ཡོན་ནི།

གལ་ཏེ་མི་བཟོད་པའི་སྦྱོན་དེ་དག་ཡིན་ན་དེ་དང་འགལ་བ་
 བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་པ།

ཕངས་དང་ཕྱག་སྐྱོལ་དང་ཕྱག་སྐྱོལ་མིན་གྱི་སྐབས་ལ།

ཕུགས་པར་གྱུར་ཅིང་དེ་ཡི་འོག་ཏུ་ནི། །

ཕྱི་ལོ་འཕྲི་དང་ལྗོན་པ་ཟད་པ་འབྱུང་། ༡

མི་བཟོད་པ་ལ་སྒྲིན་གང་དག་བསྟན་པ་དེ་དག་དང་འགལ་བའི་
ཡོན་ཏན་དེ་དག་བཟོད་པར་རིག་པར་བྱའོ།

གཞུམ་པ་ཁོང་ཁྱོ་བ་སྤངས་ཏེ་བཟོད་པ་སྒྲིམ་པར་གདམ་པ་ནི།

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར།

མོ་མོ་སྐྱེ་བོ་དང་ཉི་ཟླ་ལྷན་གྱིས།

ཁོ་དང་བཟོད་པའི་ཕྱུག་ཡོན་རིག་བྱས་ཏེ། །

ཨི་པ་རྒྱུ་ལྟར་ཉན་འཕགས་པ་ལི་ཕྱེ་ཁྱ་ཡི་ན། །

བཅུགས་པའི་བཟོད་པ་ཉག་ཏུ་ཐུར་བཞེན་བྱ། །

ཁྱོད་པ་དང་། བཟོད་པ་ནི་ཁྱོད་པ་དང་བཟོད་པ་ལྟོ། རྒྱུ་དང་། ཡོན་
ཏན་ནི་རྒྱུ་དང་ཡོན་ཏན་ཏེ། ཁྱོད་པ་དང་། བཟོད་པ་དག་གི་རྒྱུ་
དང་ཡོན་ཏན་གཉིས་ཞེས་བའི་ཆོག་ནས་པར་སྤྲུང་རོ། །ཁྱོད་པ་འདི་
རྒྱུ་ནི་རི་རྒྱུད་བཤད་པ་དང་རྒྱལ་པ་འདི་སྒོ་ནས་བཟོད་པ་འདི་ཡོན་ཏན་
ཁོང་རུ་རྒྱུད་པར་བྱས་ཏེ། མི་བཟོད་པ་སྤངས་ནས་རུས་ཐམས་ཅད་
རུ་བཟོད་པ་ཁོ་ན་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བསྟན་པ་ནི།
ད་ནི་བཟོད་པ་ལ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བསྟན་
པའི་ཕྱིར།

རྟོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་རྒྱུ་ཕྱིར་བཟོས་ཀྱང་། །

གསུམ་དམིགས་ཡོད་ན་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའོ། །

སངས་རྒྱས་ཉིད་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྟོན་སུ་ཟིན་ཀྱང་། གང་བཟོད་
པ་དང་། གང་གིས་བཟོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གང་དག་ལ་བཟོད་
པ་གསུམ་པོ་འདི་ལ་དམིགས་པ་ཡོད་ན། བཟོད་པ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་
པའི་བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །

དམིགས་པ་མེད་ན་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །

འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་པ་རོལ་ཕྱིན་ཅེས་བསྟན། །༡༠

གཉིས་པ་སྤངས་རྟོགས་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་བསྟན་པ་ནི།

ས་དེ་ལ་བྱང་སེམས་དཔའི་བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམ་
པར་དག་པར་ངི་ལྟར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་རུ།

ས་དེར་རྒྱལ་ལྷན་བསམ་གཏན་མཛོན་གེས་དང་། །

འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར། །

དེས་ཀྱང་རྟག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ནི། །

འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་འདྲོམས་པར་རྒྱས་པར་འགྱུར། །༡༡

བསམ་གཏན་ཞེས་བྱ་བའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲ་ནི་ཉེ་བར་མཚོན་
པའི་དོན་ཏེ། སྟོམས་པར་འབྱུག་པ་དང་ཚད་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་།

འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །

རི་སྐད་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་གསུམ་པ་ལས་གསུངས་པ་
བཞིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་འོད་བྱེད་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི། འདོད་པ་རྣམས་ལས་དབེན་པ། རྟིག་
པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལས་དབེན་པ། རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་
དཔྱད་པ་དང་བཅས་པ་དབེན་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་
བ་ཅན་བསམ་གཏན་དང་པོ་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་རྟོག་པ་དང་
དཔྱད་པ་དང་བྲལ་ཞིང་ནང་ཡོངས་སུ་དང་སྟེ། སེམས་ཀྱི་རྒྱ་དང་གཅིག་
ཏུ་ཐུང་པས་རྟོག་པ་མེད་པ་དཔྱད་པ་མེད་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྦྱེས་
པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་བསྐྱབས་ཏེ་
གནས་སོ། །དེ་དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་བཏང་སྟོམས་
ལ་གནས་ཤིང་དབུ་མ་དང་ཤེས་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཏེ། བདེ་བ་ལུས་ཀྱིས་
ཐུང་ལ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་དེ་དབུ་མ་དང་ལྡན་པ་བདེ་བ་ལ་
གནས་པ་བཏང་སྟོམས་པའོ། །ཞེས་བརྗོད་པ་སྟེ། དགའ་བ་མེད་པའི་
བསམ་གཏན་གསུམ་པ་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་བདེ་བ་ཡང་སྤངས་
ཏེ་སྤྲོ་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡང་སྤངས་ཤིང་ཡིད་བདེ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་
བ་ཡང་རྒྱབ་པས། བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་
པ་བཏང་སྟོམས་དང་དབུ་མ་ཡོངས་སུ་དག་པ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་
བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པའོ། །

གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་

ནམ་པ་ཐམས་ཅད་རྩ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལས་ཡང་དག་པར་
 འདས་ཏེ། ཐོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ནམས་རྩལ་པར་གྱུར་ཅིང་། ལྷ་ཚོགས་
 ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོ་སྟམ་ནས་
 ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་ནམ་
 པ་ཐམས་ཅད་རྩ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་
 པར་འདས་ཏེ། ནམ་པར་ཤེས་པ་མཐའ་ཡས་སོ་སྟམ་ནས་ནམ་ཤེས་
 མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་རྩ་
 ནམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ་ཅི་ཡང་
 མེད་དོ་སྟམ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟེ་མཆེད་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ། །
 དེ་ནམས་ཐམས་ཅད་རྩ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་
 པར་འདས་ཏེ། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་སྟམ་
 རྟེ་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྟེ་མཆེད་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ་
 ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་དག་ནི་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་བཞིའོ། །

ཚད་མེད་པ་བཞི་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། བྱམས་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་
 ཡངས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ། མི་གཉིས་པ། ཚད་མེད་པ། འཁོན་
 མེད་པ། འགུན་ལྔ་མེད་པ། སྒྲིབ་པ་མེད་པ། གནོད་པ་མེད་པ་ཐམས་
 ཅད་རྩ་བྱལ་པས་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་ཤྲུས་པ། ནམ་མཁའ་ཁམས་
 ཀྱི་མཐས་གཏུགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་འཇིག་རྟེན་བྱལ་
 པར་བྱས་ནས་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་བཞིན་རྩ་སྟངས་རྗེ་དང་ལྡན་
 པ་དང་། དགའ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་། བཏང་སྟོམས་དང་ལྡན་པའི་

སེམས་ཡངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྣ་མ་བཞིན་ནོ། །

མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་རྩུལ་བྱ་བ་ནམ་པ་
 ཏུ་མ་སྤྱང་བར་བྱེད་དེས་ཡང་གཡོ་བར་བྱེད་དོ། །གཅིག་ཏུ་གྱུར་ནས་
 མང་པོར་འགྱུར་རོ། །མང་པོར་གྱུར་ནས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །སྤང་
 བར་འགྱུར་ཞིང་མི་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །ཚིག་པ་ལ་ཡང་ཐད་ཀར་
 འགྲོ། །ར་བ་ལ་ཡང་ཐད་ཀར་འགྲོ། །རི་ལ་ཡང་མི་ཐོགས་པར་ཐད་
 ཀར་འགྲོ་སྟེ་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །ནམ་མཁའ་
 ལ་ཡང་སྒྲིལ་མོ་ཀྱང་གིས་འགྲོ་སྟེ་དཔེར་ན་འདབ་ཆགས་བྱ་བ་བཞིན་
 ནོ། །ས་ལ་ཡང་སྟོང་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་བྱིའུ་འཇུལ་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་
 རྩུལ་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །རྩུལ་ཡང་མི་རུབ་པར་འགྲོ་སྟེ། དཔེར་ན། ས་
 ལ་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །རུ་བ་འཇུལ་བར་ཡང་བྱེད་འབར་བར་ཡང་བྱེད་
 དེ། དཔེར་ན། མའི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་བཞིན་ནོ། །བདག་གི་ལྷས་ལ་རྩའི་
 རྩུན་ཆེན་པོ་འབྲིན་ཏེ། དཔེར་ན། སྤྱིན་ཆེན་པོ་བཞིན་ནོ། །རྩའི་རྩུན་
 དེ་དག་གིས་ཀྱང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 འདི་ཀྱན་ཏུ་འབར་ཞིང་རབ་ཏུ་འབར་ལ། ཀྱན་ཏུ་རབ་ཏུ་མཆོད་
 ཅིང་འབར་ཏེ་མེ་ལྷེ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞི་བར་བྱེད་དོ། །ཁློ་བ་དང་ཉི་
 མ་འདི་ལྟར་རྩུལ་ཆེ་བ་འདི་ལྟར་མཐུ་ཆེ་བ་འདི་གཉིས་ལ་ཡང་
 ལག་པས་འཛིན་ཞིང་ཀྱན་ཏུ་ཏུག་པར་བྱེད་དོ། །ཚངས་པའི་འཇིག་
 རྟེན་གྱི་བར་ཏུ་ཡང་ལྷས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་
 རྩུལ་གྱི་མངོན་པར་ཤེས་པ་འོ། །དེ་ལྟའི་ན་བའི་ཁམས་ནམ་པར་

དག་པ་མི་ལས་འདས་པས་ལྟ་དང་མི་གཉིས་ཀའི་སྐྱ་ཡང་ཐོས་སོ། །
 སྤ་བ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། གང་དག་རིང་ཡང་རུང་ཉེ་ཡང་རུང་། ཐ་
 བ་སྤང་བ་དང་། ཤ་སྤང་དང་། སྤང་བ་དང་། སྤོང་བ་དང་། སྤོང་བ་དང་།
 ཡང་ཐོས་སོ། །འདི་ནི་ལྟ་ལེ་རྒྱ་བའི་མངོན་པར་ཤེས་པའོ། །དེ་སེམས་
 ཅན་གཞན་དག་དང་གང་ཟག་གཞན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་དང་སེམས་
 ཀྱི་ཡང་དག་པ་རྩ་བ་བཞིན་རྒྱ་རབ་རྒྱ་ཤེས་ཏེ། འདྲོད་ཆགས་དང་
 བཅས་པའི་སེམས་ལ་ཡང་འདྲོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སེམས་སྤྱ་
 ཡང་དག་པ་རྩ་བ་བཞིན་རྒྱ་རབ་རྒྱ་ཤེས་སོ། །འདྲོད་ཆགས་དང་
 སྤྱལ་བའི་སེམས་ལ་ཡང་འདྲོད་ཆགས་དང་སྤྱལ་བའི་སེམས་སྤྱ་ཡང་
 དག་པ་རྩ་བ་བཞིན་རྒྱ་རབ་རྒྱ་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་རྒྱ་ཞེ་སྤང་དང་
 བཅས་པ་དང་ཞེ་སྤང་དང་སྤྱལ་བ་དང་། གཉི་ཕྱག་དང་བཅས་པ་
 དང་། གཉི་ཕྱག་དང་སྤྱལ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་དང་།
 ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། རྒྱུང་བ་དང་། ཡངས་པ་དང་། ཆེན་
 བོར་གྱུར་པ་དང་། ཚད་མེད་པ་དང་། བསྐྱུས་པ་དང་། རྒྱས་པ་དང་།
 མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་། མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་། རྣམ་པར་
 སྤྱོད་པ་དང་། རྣམ་པར་མ་སྤྱོད་པ་དང་། སྦྱོན་ཅན་དང་། སྦྱོན་མེད་
 དང་། སེམས་རགས་པ་ལ་ཡང་སེམས་རགས་པའོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་
 རྩ་བ་བཞིན་རྒྱ་རབ་རྒྱ་ཤེས་སོ། །སེམས་རགས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་
 ཡང་སེམས་རགས་པ་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་རྩ་བ་བཞིན་
 རྒྱ་རབ་རྒྱ་ཤེས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་གཞན་དག་དང་གང་ཟག་གཞན་ནམས་
 གྱི་སེམས་སེམས་གྱི་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་རྒྱ་རབ་རྒྱ་ཤེས་སོ་
 ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པའོ། །
 དེ་སྟོན་གྱི་གནས་ནམ་པ་རྒྱ་མ་རྗེས་སུ་དྲན་ཏེ། ཆོ་རབས་གཅིག་ཀྱང་
 རྗེས་སུ་དྲན་ནོ། ཆོ་རབས་གཉིས་དང་། གསུམ་དང་། བཞི་དང་། ལྔ་
 དང་། བརྒྱ་དང་། ཉི་ཤུ་དང་། སུམ་རྒྱ་དང་། བཞི་བརྒྱ་དང་། ལྔ་བརྒྱ་
 དང་། བརྒྱ་དང་སྟོང་ཡང་རྗེས་སུ་དྲན་ནོ། ཆོ་རབས་བརྒྱ་ཕྱག་རྒྱ་
 མ་དང་ཆོ་རབས་སྟོང་ཕྱག་རྒྱ་མ་དང་། ཆོ་རབས་འབུམ་ཕྱག་རྒྱ་མ་
 དང་། ཆོ་རབས་བྱེ་བ་འབུམ་ཕྱག་རྒྱ་མ་དང་། ཆོ་རབས་བྱེ་བ་ཁྲག་
 ཁྲིག་འབུམ་ཕྱག་རྒྱ་མ་དང་། འཇིག་པའི་བསྐལ་པ་དང་། འཆགས་
 པའི་བསྐལ་པ་དང་། འཇིག་པ་དང་། འཆགས་པའི་བསྐལ་པ་རྒྱ་མ་
 ཡང་རྗེས་སུ་དྲན་ནོ། བསྐལ་པ་བརྒྱ་ཡང་རྗེས་སུ་དྲན་ནོ། བསྐལ་པ་
 སྟོང་ཡང་རྗེས་སུ་དྲན་ནོ། བསྐལ་པ་འབུམ་དང་། བསྐལ་པ་བྱེ་བ་
 དང་། བསྐལ་པ་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་དང་། བསྐལ་པ་བྱེ་བ་ཕྱག་སྟོང་དང་།
 བསྐལ་པ་བྱེ་བ་ཕྱག་འབུམ་ནས་བསྐལ་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབུམ་ཕྱག་
 རྒྱ་མའི་བར་རྒྱ་རྗེས་སུ་དྲན་ནོ། ཆེ་གེ་མོ་ཞིག་ན་བདག་མིང་ནི་འདི་
 ཞེས་བྱ་བར་གྱུར། རུས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རིགས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། ཟས་
 ནི་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཟ། ཆོ་ནི་འདི་ཅམ་ཞིག་ཟུབ། ཡུན་ནི་འདི་སྤྲིད་
 ཅིག་གནས། བདེ་བ་དང་རྒྱུག་བསལ་ནི་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་མྱོང་ངོ་། །
 བདག་དེ་ནས་ཤི་འཕྲོས་ནས་ཆེ་གེ་མོ་ཞིག་རྒྱ་སྤྲོས་སོ། །དེ་ནས་ཤི་

འཕྲོ་ནས་འདིར་སྐྱེས་སོ་ཞེས་ནས་པ་དང་བཅས་དན་ཉགས་དང་
 བཅས་རྒྱ་མཆན་དང་བཅས་པར་སྡོན་གྱི་གནས་ནས་པ་རྩ་མ་རྗེས་
 སུ་བྲན་ནོ། །དེ་ནི་སྡོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྲན་པའི་མདོན་པར་ཤེས་
 པའོ། །དེས་ལྟའི་མིག་ནས་པར་དག་པ་མི་ལས་འདས་པས་སེམས་
 ཅན་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་དང་མདོག་སྤྱག་པ་དང་མདོག་མི་སྤྱག་
 པ་དང་བདེ་བར་སོང་བ་དང་རན་པར་སོང་བ་དང་། བཟང་པོ་དང་
 རན་པ་ནམས་མཐོང་ངོ་། །ལས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་རྩ་ཉེ་བར་འགྲོ་བའི་
 སེམས་ཅན་ནམས་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་རྩ་རབ་རྩ་ཤེས་སོ། །

ཀྱེ་མ་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་ལུས་ཀྱི་ཉེས་པར་སྡོད་པ་དང་ལྡན་
 པ། དག་གི་ཉེས་པར་སྡོད་པ་དང་ལྡན་པ། ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པར་སྡོད་
 པ་དང་ལྡན་པ། འཕགས་པ་ནམས་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པར་སྡོད་པ་
 ལོག་པར་ལྟ་བ་ཅན་དག་སྟེ། ལོག་པར་ལྟ་བའི་ལས་ཡང་དག་པར་
 བླངས་པའི་རྒྱས་ལུས་ཞིག་སྟེ་ཤི་བའི་འོག་རྩ་རན་སོང་རན་འགྲོ་ནས་
 པར་ལྟང་བ་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་ནམས་སུ་སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཀྱེ་
 མ་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་ལུས་ཀྱི་ལེགས་པར་སྡོད་པ་དང་ལྡན་པ།
 དག་གི་ལེགས་པར་སྡོད་པ་དང་ལྡན་པ། ཡིད་ཀྱི་ལེགས་པར་སྡོད་པ་
 དང་ལྡན་པ། འཕགས་པ་ནམས་ལ་སྐྱར་བ་མི་འདེབས་པ་ཡང་དག་
 པར་ལྟ་བ་ཅན་དག་སྟེ། ཡང་དག་པར་ལྟ་བའི་ལས་ཡང་དག་པར་
 བླངས་པའི་རྒྱས་ལུས་ཞིག་སྟེ་ཤི་བའི་འོག་རྩ་བདེ་འགྲོ་མཐོ་རིས་ཀྱི་
 འཇིག་རྟེན་རྩ་ལྟ་ནམས་ཀྱི་ནང་རྩ་སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་བར་རབ་རྩ་ཤེས་

ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ལྟའི་མིག་རྣམ་པར་དག་པ་མི་ལས་འདས་པས་སེམས་
 ཅན་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་དང་མདོག་སྐྱུག་པ་དང་མདོག་མི་སྐྱུག་
 པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་དང་བཅས་དན་རྟགས་
 དང་བཅས། རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་པར་མཐོང་སྟེ། ལས་རིམ་ལྟ་བུ་བཞེན་
 ཏེ་བར་འགྲོ་བའི་སེམས་ཅན་དག་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དེ་བས་མ་
 གཏན་དང་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྟོམས་པར་
 འབྲུག་པ་འདི་དག་ལ་སྟོམས་པར་འབྲུག་ཅིང་རྣམ་པར་ལྡང་ཡང་།
 གང་དག་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བར་
 མཐོང་བ་དེར་ཆེད་ཏུ་བསམས་ཏེ་སྟོན་ལམ་བཏབ་པའི་དབང་གིས་
 སྐྱེས་པ་མ་གཏོགས་པར་དེ་དག་གི་དབང་གིས་མི་སྐྱེའོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་
 ཞེ་ན། འདི་ལྟར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཐབས་མཁས་པས་མདོན་
 པར་བསྐྱབས་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་དང་ལྟན་པའི་སྤྱིར་རྩ་ཞེས་བྱ་བའི་
 བར་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ས་འདིར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལས་
 བསམ་གཏན་དང་མདོན་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །

ཅི་ལྟར་རྟག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་ཡོངས་
 སུ་ཟད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། དང་གི་སྐྱས་ནི་མ་སྟོས་པ་བསྐྱེད་བར་བྱ་བའི་
 སྤྱིར་ཏེ་དེའི་གཏི་མུག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་ལྟར་ཞེ་
 བ། འདི་ཡང་མདོན་རིམ་ལྟ་བུ་བཞེན་ཏེ། རི་སྐད་ཏུ། དེས་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་རྟེན་ལ་རྟོན་པ་ཉིད་ཡིན་པས་འཕོ་བ་མེད་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་
 པར་འཇིག་པ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པས་དེ་བས་ཀྱང་ཤས་ཆེར་

འདོད་པའི་འཆིང་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞུགས་
 གྱི་འཆིང་བ་ཐམས་ཅད་དང་སྤྲིད་པའི་འཆིང་བ་དང་མ་རིག་པའི་
 འཆིང་བ་བསྐྱབས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ལྟ་བར་གྱུར་པའི་འཆིང་བ་
 རྣམས་ནི་སྤྲོ་ནས་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་འོད་
 བྱེད་པ་འདི་ལ་གནས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་བསྐྱལ་པ་
 བརྒྱ་སྟག་རྩ་མ་དང་བསྐྱལ་པ་སྟོང་སྟག་རྩ་མ་དང་། བསྐྱལ་པ་འབྲུམ་
 སྟག་རྩ་མ་དང་། བསྐྱལ་པ་བྱེ་བ་སྟག་རྩ་མ་ནས་བསྐྱལ་པ་ཁྲག་བྲིག་
 འབྲུམ་སྟག་རྩ་མར་ལོག་པའི་འདོད་ཆགས་འགྲིབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་
 པ་སྟོང་བར་འགྱུར་རོ། །ལོག་པའི་ཞེ་སྤང་འགྲིབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་
 སྟོང་བར་འགྱུར་རོ། །ལོག་པའི་གཏི་མུག་འགྲིབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་
 སྟོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ན་དེའི་འདོད་
 ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་མུག་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ཅི་ལྟར་ཉག་རྩ་འཇིག་རྟེན་གྱི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་
 འཛོམས་པར་རུས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཇི་སྐད་རུ། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྐྱས་
 དག་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་
 བ་མདོར་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་
 བལ་ཆར་ལྟའི་རྒྱལ་པོ་ལྟའི་བདག་པོ་དབང་པོར་གྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་
 རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་རྣམས་པར་བསྐྱོག་པའི་ཐབས་
 གྲུབ་པ་ལ་བྱང་བ་དང་། གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང་སེམས་ཅན་རྣམས་འདོད་
 པའི་འདམ་ནས་འདོན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་

ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་འདོད་པའི་
འདོད་ཆགས་འཛོམས་པར་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ཕར་སྤྱོད་གྱི་རྟེན་དང་ཚྲགས་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་གཞན་
བསྟན་པ་ནི།

དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
ས་གསུམ་པར། བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་རྣམས་པར་དག་པ་དང་།
བསམ་གཏན་དང་། ཚད་མེད་པ་དང་། སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་།
མདོན་པར་ཤེས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་ཟད་
པ་གཏོན་མི་བྱ་བར་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟན་ནས། ད་ནི་བཟོད་
པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་ལ་བྱག་པ་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་གསུམ་གྱི་རྟེན་གྱི་
ཁྱད་པར་དང་། ཚྲགས་གྱི་རང་བཞིན་དང་། འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་
པ་རྣམས་པར་བཞག་པ་གསལ་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར། བཤད་པ།

སྤྱོད་སོགས་ཚོས་གསུམ་དེ་དག་པལ་མོ་ཆེ། །

བདེ་བར་གཤེགས་པས་བྱིམ་པ་རྣམས་ལ་བསྐྱགས། །

བསོད་ནམས་ཞེས་བྱའི་ཚྲགས་ཀྱང་དེ་དག་ཉིད། །

སངས་རྒྱས་གཞུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་རྒྱུ་ཡི་རྒྱ། །༡༡

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཁོ་ན་རི་རྒྱུད་བཤད་པའི་སྤྱོད་པ་
ལ་སོགས་པའི་རྟེན་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་ཡང་བྱིམ་པ་དང་། རབ་ཏུ་
བྱང་བའི་དབྱེ་བས་དེ་རྣམས་ལ་གཉིས་སྤྱིད་པ་ལ་སྟོས་ནས་དེ་རྒྱུད་
ཏུ་བརྗོད་དོ། །དེ་ལ་བྱིམ་པ་རྣམས་ལ་ནི་པལ་ཆེར་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་

པའི་ཚེས་གསུམ་པོ་དེ་དག་སྐྱབ་པར་སྒྲ་ལ། རབ་རྩ་བྱང་བ་ནམས་
ལ་ནི་བཙུན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་ཡིན་ཏེ་ཅིག་
ཤོས་དག་ལ་གཅིག་མི་སྲིད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་
ཚོགས་ནི་གཉིས་ཡིན་ཏེ། གང་འདི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སོ། །

དེ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་ཕ་རོལ་རྩ་ཕྱིན་པ་གསུམ་པོ་དེ་
དག་ཉིད་ཡིན་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་
པོ། །བཙུན་འགྲུས་ནི་གཉིས་ཀའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ནམ་པར་
གཞག་སོ། །

དེ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྡན་འདས་ནམས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་བསོད་ནམས་
བརྒྱའི་མཚན་ཉིད་ཅན་མད་རྩ་བྱང་ཞིང་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པའི་
གཟུགས་སྣ་ཚོགས་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །ཚོས་ཀྱི་བདག་ཉིད་
ཅན་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཀྱི་རྒྱ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་
ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་དེ་མཇུག་བསྟུ་བ་ནི།

ད་ནི་རྟོན་ལ་སོགས་པའི་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ཆེ་
བར་བརྗོད་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་གསུམ་པའི་སྐབས་རྣམས་
པར་བཤད་པ།

རྒྱལ་བའི་གྲས་མོ་ནི་མ་ལ་གནས་ཤོད་བྱེད་འདི། །

རང་གཏོགས་ཕྱན་ཅན་པ་དང་ཕྱོད་དག་བསལ་བྱས་ནས། །

འགྲོ་བའི་ཕྱན་པ་ནམ་པར་འཛོམས་པར་མདོན་པར་འདོད། །

ས་འོད་བྱེད་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྲས་ཀྱི་ཉི་མ་ལ་གནས་པ་
འདི་ནི་རང་གི་རྟེན་ལ་ཡོད་པའི་མི་ཤེས་པ་བདག་ཉིད་འབྱུང་བའི་
གཤམ་སུ་གྱུར་པ་ནི་སྐྱེ་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་ཉིད་དུ་བསལ་ནས།
རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཉི་བར་བསྟན་པ་ལས་དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ཀྱིས་
གསུམ་པ་འབྱུང་བའི་གཤམ་བྱེད་པའི་ཕྱན་པ་འཛོམས་པར་འདོད་པ་
ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི།

ས་འདིར་གིན་རྩ་རྩོམ་གྱར་ཀྱང་ཁྲོ་མི་འགྱུར། །༡༡

དེ་ནི་ཉེས་པའི་ཕྱན་པ་ཡོན་ཏན་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་བཙམ་
པས་ཉི་མ་ལྟར་ཆེས་རྩོམ་པར་འཇུག་རྩ་བའི་ཀྱང་སྐྱོན་དང་ལྡན་པའི་
སྐྱེ་བོ་ལ་འབྲུག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བཟོད་པ་ལ་ཆེས་ལྟག་པར་གོམས་
པའི་ཕྱིར་དང་སྤྱིར་རྗེས་རྒྱུད་རྣམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབུ་མ་ལ་
འཇུག་པའི་བཤད་པ་ལ། སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པའོ། །

བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་བཤད་པ་ལ། བཙུན་འགྲུས་ལྷག་པའི་སྒྲོ་ནས་རོ་བོ་མདོར་
བསྟན། སའི་མིང་དོན་དང་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

ད་ནི་སྤྱིན་པ་དང་། ཚུལ་བྱིས་དང་། བཟོད་པའི་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་
པ་རྣམས་པས་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་ལྷག་པར་བསྟན་
པའི་སྒྲོ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཞི་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། བཤད་པ།

ཡོན་ཏན་མ་ལྷས་བཙུན་འགྲུས་རྗེས་འགྲོ་ཞིང་། །

བཟོད་ནམས་སྒྲོ་བྱས་ཆོག་མཉི་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ། །

བཙུན་འགྲུས་གང་དུ་འབར་བར་གྱུར་པ་ཡིས། །

ས་དེ་བཞི་པ་འོད་ནི་འཕྲོ་བའོ། །

དགེ་བའི་ལས་ལ་སྒྲོ་བ་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
དུ་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་འཇུག་པ་མེད་པས་ཡོན་ཏན་ཐམས་
ཅད་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་ལ། སྤར་ཉེ་བར་བཀོད་པའི་ཡོན་ཏན་བསགས་
པ་སྒྲོས་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་ནི་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་འཕེལ་བ་དང་
ཐོབ་པ་སྲིད་པས་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ་ཅག་གི་རྒྱ་ནི་བཙུན་འགྲུས་ཉིད་
ཡིན་ནོ། །ཆོག་མཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་དུ་ནི་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །བཙུན་
འགྲུས་དེ་རང་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྒྲོ་ནས་ས་གང་ཞིག་
དུ་ལྷག་པར་འབར་བ་འཆང་བ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཞི་
པ་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སའི་མིང་དོན་དང་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ལ། རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་
མིང་དོན་དང་། སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཡང་ཅིའི་ཕྱིར། འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བརྗོད་ཅེ་ན། མིང་འཇུག་པའི་རྒྱ་
མཚན་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

དེར་ནི་བདེ་གཤེགས་སྤྲུལ་ཡ་རྣམས་ལ་ཡི། །

བྱང་རྒྱལ་ཕྱོགས་ལྷན་བསྐྱེམས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི། །

ལྷན་བ་ཟངས་ཀྱི་འོད་པས་ལྷན་འབྱུང་བའི། །

ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་ཏེ། འདི་ལྟར་ས་འདིར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་
ལ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚས་སྤྲུལ་ཅུ་ཙ་བདུན་བསྐྱེམས་པ་ལས་
ལྷན་བཤད་པའི་ཟངས་ཀྱི་སྤང་བ་བས་ལྷན་པའི་སྤང་བ་འབྱུང་བར་
འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེའི་འོད་འབྱུང་བས་
བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་དེ་ལ་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བའོ། །

དེ་ལ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཕྱོགས་ཚས་སྤྲུལ་ཅུ་ཙ་བདུན་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ།
དུན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་དང་། ཡང་དག་པར་སྤྲོང་བ་བཞི་དང་།
རྒྱ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱང་པ་བཞི་དང་། དབང་པོ་ལྷ་དང་། ལྷོ་བས་ལྷ་དང་།
བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཡན་ལག་བདུན་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་
བརྒྱད་པ་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ལ་དུན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་ནི། གྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དག་
བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་འོད་འཕྲོ་བ་ཙན་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནི་བརྒྱན་པ་ཙན་དང་ཤེས་བཞིན་དང་དུན་པ་
དང་ལྷན་པར་གྱུར་ནས། འཇིག་རྟེན་ལ་བརྒྱབ་སེམས་དང་ཡིད་མི་
བདེ་བ་ཉིད་རྣམ་པར་སྤྲོངས་ཏེ། བྱང་གི་ལྷས་ལ་ལྷས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྷ་

ཞིང་གནས་སོ། །བརྟན་པ་ཅན་དང་། ཤེས་བཞིན་དང་བྲན་པ་དང་
ལྷན་པར་གྱུར་ནས་འཛིག་རྟེན་ན་བརྟན་སེམས་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་
ཉིད་རྣམ་པར་སྤངས་ཏེ། ཕྱི་ལྷན་ལ་ལྷན་གྱི་རྩིས་སུ་ལྷ་ཞིང་གནས་
སོ། །ནང་དང་ཕྱི་ལྷན་ལ་ལྷན་གྱི་རྩིས་སུ་ལྷ་ཞིང་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་སྣ་མ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བརྟན་པ་ཅན་དང་། ཤེས་བཞིན་
དང་བྲན་པ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ནས། ནང་གི་ཆོར་བ་རྣམས་དང་།
ཕྱི་ཆོར་བ་རྣམས་དང་། ནང་དང་ཕྱི་ཆོར་བ་རྣམས་དང་། སྣ་མ་
བཞིན་དུ་ནང་གི་སེམས་དང་། ཕྱི་སེམས་དང་། ནང་དང་། ཕྱི་
སེམས་ལ་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ནང་གི་ཆོས་རྣམས་དང་། ཕྱི་
ཆོས་རྣམས་དང་། ནང་དང་ཕྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་གནས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་
རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་དག་པར་སྤང་བ་བཞི་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་ཕྱི་ལྷན་པ་མི་དགེ་བའི་
ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བརྟན་པ་བསྐྱེད་དེ། འབད་
དོ། །བཙོན་འགྲུས་ཚྭ་མོ། །སེམས་རབ་དུ་འཛིན་ཏོ། །ཡང་དག་པར་
རབ་དུ་འཛིན་གོ། །ཕྱི་ལྷན་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱེས་པ་རྣམས་སྤང་བའི་
ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྣ་མ་བཞིན་ནོ། །དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་
བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྣ་མ་བཞིན་ནོ། །དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱེས་
པ་རྣམས་གནས་པ་དང་མི་ཉམས་པ་དང་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་།
ཕྱིར་ཞིང་འབྱུང་བ་དང་རབ་དུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབྱུན་པ་
བསྐྱེད་དོ། །འབད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྣ་མ་བཞིན་ནོ། །

རྩ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱ་ལ་པ་བཞི་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། འདུན་པའི་ཉིང་དེ་
འཛིན་སྲོང་བའི་འདུ་བྱེད་དང་ལྷན་པའི་རྩ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱ་ལ་པ་དབེན་
པ་ལ་གནས་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་པ་ལ་གནས་པ། འགོག་པ་ལ་
གནས་པ་རྣམས་པར་སྲོང་བས་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བ་སྟོམ་མོ། །དེ་བཞིན་
རུ་བཙོན་འགྲུས་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྲོང་བའི་འདུ་བྱེད་དང་ལྷན་པའི་
རྩ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱ་ལ་པ་དང་། སེམས་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྲོང་བའི་འདུ་
བྱེད་དང་ལྷན་པའི་རྩ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱ་ལ་པ་དང་། དཔྱད་པའི་ཉིང་དེ་
འཛིན་སྲོང་བའི་འདུ་བྱེད་དང་ལྷན་པའི་རྩ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱ་ལ་པ་ཞེས་བྱ་
བ་ཡང་སྡེ་མ་བཞིན་ནོ། །

དབང་པོ་ལྟ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། དད་པའི་དབང་པོ་དབེན་པ་ལ་
གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་རུ་བཙོན་འགྲུས་གྱི་དབང་པོ་
དང་། དུན་པའི་དབང་པོ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ་དང་།
ཤེས་རབ་གྱི་དབང་པོ་དབེན་པ་ལ་གནས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བ་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འོ། །

སྟོབས་ལྟ་ནི། དེ་དག་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་ཕམ་པར་བྱས་པ་
རྣམས་ཡིན་ཏེ་སྡེ་མ་བཞིན་ནོ། །

བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་བདུན་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་དུན་པ་ཡང་དག་
བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་དབེན་པ་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
སྟེ། དེ་བཞིན་རུ་ཆོས་རབ་རུ་རྣམས་པར་འབྱེད་པ་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་
ལག་དང་། དེ་བཞིན་རུ་བཙོན་འགྲུས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་

ལག་དང་། དགའ་བ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཤིན་ཏུ་
སྤངས་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡང་
དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། བཏང་སྟོམས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་ཡན་ལག་དཔེན་པ་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲུལ་བ་ཞིན་ནོ། །

འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། ཡང་དག་
པའི་ལྟ་བ་དཔེན་པ་ལ་གནས་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་
གནས་པ། འགོག་པ་ལ་གནས་པ་རྣམ་པར་སྤྲོད་བས་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་
བ་སྟོམ་མོ། །ཡང་དག་པའི་རྟོག་པར་ཡང་སྤྲུལ་བ་ཞིན་ནོ། །ཡང་དག་
པའི་ངག་དང་། ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ཡང་དག་པའི་
འཆོ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་སྟོང་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་བྱན་པ་
དང་། ཡང་དག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དཔེན་པ་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ཡང་སྤྲུལ་བ་ཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ནི།

ས་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོགས་སྟོམ་པ་འབྱུང་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་
ཟད་ཀྱི།

རབ་བྱ་རྩ་བ་དང་འབྲེལ་ཡོངས་སུ་ཟད། །༡

ས་འདིར་དེའི་རང་བྱ་ལྟ་བ་ཟད་པར་ཡང་འབྱུར་ཏི། རི་སྐད་དུ།
ཀྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འོད་འཕྲོ་བ་ཅན་འདི་
ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་སྟོན་
དུ་འགྲོ་བའི་བདག་དང་། སེམས་ཅན་དང་། སྟོག་དང་། གསོ་བ་དང་།

གླུ་མཆོད་དང་། གང་ཟག་དང་། སྤང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། གླུ་མཆོད་
 ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའི་ལྷག་པར་གཡོ་བ་དང་།
 བྲལ་བ་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་བརྟགས་པ་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་
 དབྱུང་པ་རྣམས་དང་། བརྟན་པར་འཛིན་པ་རྣམས་དང་། བདག་
 ཡིར་འཛིན་པ་རྣམས་དང་། རྟོར་རྒྱུ་འཛིན་པ་རྣམས་དང་། འཛིག་
 རྟེན་གྱི་གནས་རྣམས་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དང་དེ་བྲལ་
 བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དབྱུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་
 པ་ལས་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སེམས་བརྩེད་པ་བཞི་པའོ། །

ལྷ་པ་སྦྱང་དཀའ་བཤད་པ་ལ། སའི་མིང་དོན་དང་། ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་གཉིས།
དང་པོ་ནི།

ད་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྷ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས།

བདག་ཉིད་ཆེ་དེ་བདུད་རྣམས་ཀྱན་གྱིས་ཀྱང་། །

སྦྱང་དཀའ་ལྷ་ལ་ལམ་བར་རྒྱས་མ་ཡིན། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལྷ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པའི་ལྷ་འི་བྱའི་
བདུད་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་པམ་པར་བྱ་བར་མི་རུས་ན། དེ་དག་ལས་
གཞན་བདུད་ཀྱི་བཀའ་ཉན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་ཅི་སྟོན་སོ། །
དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ས་འདིའི་མིང་སྦྱང་དཀའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ནི།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི།

བསམ་གཏན་ལྷག་ཅིང་སྟོབ་བཟང་བདེན་རང་བཞིན། །

ཞིབ་མོ་རྟོགས་ལའང་ཤིན་ཏུ་མཁས་བ་ཐོབ། །

པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་པ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པ་བརྩུ་ལས་
བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པ་ཉིད་ཆེས་ལྷག་པར་འགྱུར་རོ། །
སྟོབ་བཟང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་གི་བདེན་པ་
རྣམས་ནི་སྟོབ་བཟང་བདེན་པ་སྟེ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་ཞེས་
བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །རང་བཞིན་ནི་རང་གི་རོ་བོའོ། །ཤེས་པ་ཞིབ་མོས་
ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་ནི་རང་བཞིན་ཞིབ་མོ་སྟེ། དེ་ནི་

སྒོ་གྲོས་བཟང་པོའི་བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཕྱ་ཚོ་ཤེས་པ་ལ་
ཆེར་མཁས་པར་འགྱུར་རོ།།

དེ་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ནི། རྒྱག་བསྐལ་དང་། ཀུན་
འབྱུང་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་ཁེས་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །གལ་ཏེ་
བཙམ་ལྟར་འདས་ཀྱིས་བདེན་པ་ནི་གཉིས་ཁོ་ནར་བསྟན་ཏེ། འདི་ལྟ་
སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། འོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལོ།།

རི་སྐད་དུ། ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས། འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་
པས་གཞན་ལས་མ་གསུན་པར། །བདེན་པ་འདི་གཉིས་ཉིད་ཀྱིས་
བསྟན་པར་མཛད། །གང་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་དེ་བཞིན་འོན་དམ་སྟེ། །
བདེན་པ་གསུམ་པ་འགའ་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དབུ་མ་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ། །བདེན་
པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། །
དམ་པའི་འོན་ཀྱི་བདེན་པ་ལོ། །ཞེས་བཤད་དོ།།

དེའི་ཕྱིར་བདེན་པ་གཉིས་ལས་ཐ་དང་པར་འཕགས་པའི་བདེན་
པ་བཞི་པོ་གཞན་ག་ལ་ཡོད་ཅེན། བཤད་པ། གལ་ཏེ་ཡང་དེ་ལྟ་ཡིན་
མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྒྲང་བར་བྱ་བ་དང་སྒྲང་བར་བྱ་བ་དག་རེ་
རེའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འདིར་
འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་བསྟན་དོ། །དེ་ལ་སྒྲང་བར་བྱ་བའི་
ཚུགས་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལོ། །དེའི་འབྲས་བུ་ནི་རྒྱག་བསྐལ་
ཀྱི་བདེན་པ་ལོ། །རྒྱ་ནི་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ལོ། །སྒྲང་བར་བྱ་བའི་

ཚྭགས་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་འབྲས་སུ་ནི་འཁོག་པའི་
བདེན་པ་ལོ། །དེ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལོ། །

དེ་ལ་སྤྱག་བསྐུལ་དང་། ཀུན་འབྱུང་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་
ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་སོ། །འཁོག་པའི་བདེན་པ་
ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལོ། །དེ་བཞིན་སུ་བདེན་པ་
གཞན་གང་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་བདེན་པ་
གཉིས་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པར་བྱལོ། །

ཡང་ཅི་བདེན་པ་བཞི་ལས་ཐ་དད་པའི་བདེན་པ་གཞན་ཡང་
ཡོད་དམ་ཞེན། བཤད་པ་ཡོད་དེ། ཇི་སྐད་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
ས་ལྔ་པ་ལས། འདི་ནི་སྤྱག་བསྐུལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ལོ་ཞེས་ཡང་
དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །འདི་ནི་སྤྱག་བསྐུལ་ཀུན་
འབྱུང་བ་ལོ། །འདི་ནི་སྤྱག་བསྐུལ་འཁོག་པ་ལོ། །འདི་ནི་སྤྱག་བསྐུལ་
འཁོག་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ལོ་ཞེས་ཡང་དག་
པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དེ་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་ལ་
མཁས་པ་ཡིན། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན། མཚན་
ཉིད་གྱི་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན། རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་བདེན་པ་ལ་
མཁས་པ་ཡིན། བྱེ་སྟེ་རྟོགས་པའི་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན། དངོས་
པོའི་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན། རབ་ཏུ་སྐྱེ་བའི་བདེན་པ་ལ་མཁས་
པ་ཡིན། ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན།
ལམ་ཤེས་པ་ལ་འཇུག་པའི་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའི་སའི་གོ་རིམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོམས་སྒྱུར་བ་སྒྱུབ་པ་
 ཉན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བའི་བར་
 གྱི་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སེམས་ཅན་གཞན་དག་གི་
 བསམ་པ་ཤེས་པ་རྩི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཆོམ་པར་བྱེད་པས་ཀྱན་རྫོབ་
 གྱི་བདེན་པ་རབ་དུ་ཤེས་སོ། །བསྐྱོད་པ་གཅིག་སུ་ལ་ཡང་དག་པར་
 གཞིལ་བས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རབ་དུ་ཤེས་སོ། །རང་དང་
 སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་རྟོགས་པས་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་རབ་དུ་ཤེས་
 སོ། །ཆོས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་རྣམ་པར་གཞག་པར་རྟོགས་པ་རྣམ་པར་
 དབྱེ་བའི་བདེན་པ་རབ་དུ་ཤེས་སོ། །ཡུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་
 མཆེད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྩེས་སུ་རྟོགས་པས་སྤྱི་རྟོགས་པའི་
 བདེན་པ་རབ་དུ་ཤེས་སོ། །ལྷས་དང་སེམས་ལ་གནོད་པ་ཉམས་སུ་
 འབབ་པས་དངོས་པོའི་བདེན་པ་རབ་དུ་ཤེས་སོ། །འགྲོ་བར་ཉིང་
 མཆོམས་སྒྱུར་བ་རྟོགས་པས་རབ་དུ་སྐྱེ་བའི་བདེན་པ་རབ་དུ་ཤེས་
 སོ། །རིམས་ནད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་ཐམས་ཅད་ཤིན་དུ་ཞི་བས་
 ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་བདེན་པ་རབ་དུ་ཤེས་སོ། །མི་གཉིས་
 པ་མངོན་པར་བསྐྱབས་པས་ལམ་ཤེས་པ་ལ་འཇུག་པའི་བདེན་པ་
 རབ་དུ་ཤེས་སོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་ཁོང་
 དུ་ཆུད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སའི་གོ་རིམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 མཆོམས་སྒྱུར་བ་སྒྱུབ་པ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡང་
 དག་པར་འབྱུང་བའི་བར་གྱི་བདེན་པ་རབ་དུ་ཤེས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་

པ་ལྷ་བུའོ།

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་པ་ལས། སྤྱང་དཀའ་བ་ཞིས་བྱ་བ་
སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྷ་པའོ། །

དུག་པ་མངོན་དུ་ཐུར་པ་བཤད་པ་ལ། ཡུལ་ཅན་སའི་རོ་སོ་མདོར་བསྟན། ཡུལ་
སྟོང་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་དེ་མཇུག་བསྟུ་བ་གསུམ། དང་པོ་
ལ། ས་དངོས་དང་། ཡོན་ཏན་ཤེར་སྦྱིན་གྱི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

ད་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ།

མངོན་དུ་སྟོགས་པར་མཉམ་བཞག་སེམས་གནས་ཏེ། །

རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལ་མངོན་སྟོགས་གིང་། །

འདི་རྟོན་འབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་དེ། །

སེམས་རབ་གནས་པས་འགོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལྔ་པར་བསམ་གཏན་གྱི་ས་རྩལ་དུ་
སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་པས་ས་དུག་པར་མཉམ་པར་བཞག་
པར་སེམས་ལ་གནས་གིང་། རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཟབ་མོའི་
དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཤེས་རབ་གྱི་ས་རྩལ་
དུ་སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པས་འགོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི་ས་རྩལ་
དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་སྟག་པར་ཐུར་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། སྦྱིན་
པ་ལ་སོགས་པ་ས་རྩལ་དུ་སྦྱིན་པ་ལུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་ལྡན་པས་ནི་
འགོག་པ་ཐོབ་པར་མི་རུས་སོ། །

གཟུགས་བརྟན་དང་འདྲ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་སྤྱིར་
དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
ས་ལྔ་པར་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་དང་། རྟོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཆོས་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པའི་སྤྱིར་ན་ས་འདི་ལ་མངོན་དུ་

གྱུར་པ་ཞེས་བྱའོ།

གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་ཤར་ཕྱིན་གྱི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ་ནི།

ད་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚྭ་གས་རྣམས་ཤེས་རབ་གྱི་
པ་རྩལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་རག་ལས་པ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

ནི་ལྟར་ཡོང་བའི་ཚྭ་གས་ཀྱན་བདེ་བླག་ཏུ།

མིག་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་གཅིག་གིས་འདོད་པ་ཡི།

ལྷལ་ཏུ་བྲིད་པ་དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་སྟོས།

མིག་ཉམས་ཡོན་ཏན་ལྷན་ཉེ་རྒྱལ་ཉིད་འགྲོ།

དེ་ལྟར་སྐྱེས་བུ་མིག་དང་ལྟན་པ་གཅིག་གིས་ལྷང་བའི་ཚྭ་གས་
མཐའ་དག་མངོན་པར་འགྲོ་བར་འདོད་པའི་ལྷལ་ཏུ་བདེ་བླག་ཏུ་
བྲིད་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རྩལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་ཀྱང་
དེ་ལས་གཞན་པའི་པ་རྩལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སྐྱངས་
ནས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ས་ཀྱན་ཏུ་འོད་ཅིས་བྱ་བར་འཛོག་པར་
འགྱུར་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ལམ་དང་ལམ་མ་ཡིན་པ་མཐོང་བའི་རང་
བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལྷལ་སྟོང་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། གང་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་པ་
དང་། ལྷལ་གང་ལ་བཤད་པ་དང་། ཚེས་གང་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི།

འདིར་སྐྱས་པ།

འདི་ཉིན་འབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་དེ།

ཤེས་རབ་གནས་པས་འགོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར།

ཞེས་དེ་སྐད་ཏུ་གང་སྤྲུས་ན། ཅི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ཚོས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་ན། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་
 འབྱུང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བར་འགྱུར་ཞེ་ན།

བཤད་པ། དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་མ་རིག་པའི་ལིང་ཐོག་མཐུག་པོས་
 སློའི་མིག་མ་ལུས་པར་གཡོགས་པ་བདག་ཅག་གི་ཡུལ་ཏུ་ཉེ་བར་
 འགྲོ་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཏུག་པ་ལ་སོགས་པ་ས་གོང་མ་ལ་གནས་པའི་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཏུ་ནི་འགྱུར་ཞེ་ན།

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་དྲི་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི། གང་དག་
 རྟོང་པ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བའི་མིག་སྤྲུལ་མ་རིག་པའི་
 རབ་རིབ་ཀྱི་ལིང་ཐོག་འཛོམས་པས་བསྐྱས་པ་སློའི་སྤྲུལ་མ་རིག་པའི་
 རབ་རིབ་ཀྱི་ལིང་ཐོག་དང་བུལ་བ་དྲི་མ་མེད་པ་མངའ་བ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་དང་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྟན་འདས་དེ་དག་ཉིད་ལ་
 མེད་པར་བྱའོ།

གལ་ཏེ་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་།
 འཕགས་པ་ས་བརྩུ་པ་ལ་སོགས་པ་མདོ་སྤེལ་གང་དག་འདོན་པ་དེ་
 དག་ལས་འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོང་པའི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཇི་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དེ་
 ཉིད་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་གསུང་བ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་ལུང་གི་རྗེས་
 གྲུ་འབྲངས་ནས་བཤད་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན།

འདི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་གི་དགོངས་པར་ངེས་པར་

དགའ་བའི་ཕྱིར། བདག་ཅག་འདྲ་བས་ལུང་ལས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
བསྟན་པར་མི་རུས་སོ། །རང་དབང་ཉིད་ཀྱི་དབང་རྩ་བྱས་པས་དེ་
སྐད་རྩ་བཟོད་ཀྱི། བསྟན་བཅས་ཚད་མར་ཐུར་པའི་སྐྱེས་བྱས་བྱས་
ཤིང་ལུང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཆད་པ་མཐོང་བ་ལས་ལུང་གི་
དགོངས་པ་ངེས་པས་ནི།

དེ་ལྟར་དེ་ཡིས་ཆེས་ཟབ་ཆོས་རྟོགས་པ། །

ལྱང་དང་གཞན་ཡང་དེ་གས་པས་ཡིན་པས་ན། །

དེ་ལྟར་འཕགས་པ་སྤྱ་སྤྱབ་གཞུང་ལྟགས་ལས། །

དེ་ལྟར་གནས་པའི་ལྟགས་བཞིན་བཟོད་པར་བྱ། །ཉ

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རྩ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོང་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ཉིད་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་
ལྟར། འཕགས་པ་སྤྱ་སྤྱབ་ཀྱིས། ལུང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐུན་ནས་
དབུ་མའི་བསྟན་བཅས་ལས། རིགས་པ་དང་། ལུང་དག་གིས་ཆོས་
རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པ་
མཛན་ཉིད་ཅན་ཆེས་གསལ་བར་བསྟན་ཏོ། །

དེའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་འཕགས་པ་སྤྱ་སྤྱབ་ཀྱི་ཞལ་སྤྲ་ནས། རིགས་པ་
དང་། ལུང་དག་གིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར།
བདག་གིས་ངེས་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་ལྟགས་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་
རྩ་བཟོད་པར་བྱའོ། །

ཅི་སྟེ་རེ་ཞིག་འཕགས་པ་སྤྱ་སྤྱབ་དེ་ཉིད་ལ་ལུང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་

པར་ངེས་པ་ཅི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། ལུང་ལས་ཤེས་ཏེ། ཇི་ལྟར་འཕགས་པ་
ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས།

ལྟོ་སྟོགས་བེ་ཏའི་ཡུལ་དུ་ནི། །དག་སྤྱོད་དཔལ་ལྷན་ཆེར་གྲགས་
པ། །དེ་མིང་སྐྱ་ཞེས་བོད་པ་སྟེ། །ཡོད་དང་མེད་པའི་སྟོགས་འཇིག་
པ། །ང་ཡི་ཐེག་པ་འཇིག་རྟེན་དུ། །སྐྱ་མེད་ཐེག་ཆེན་རབ་བཟླན་
ནས། །རབ་དུ་དགའ་བའི་ས་བསྐྱབས་ཏེ། །བདེ་བ་ཅན་དུ་དེ་འགྲོ་ལོ། །
ཞེས་གསུངས་པ་དང་། །ཡང་འཕགས་པ་སྤྱིན་ཆེན་པོ་སྤྱོད་ཐུག་བརྟུ་
གཉིས་པ་ལས་ཀྱང་། །ཀུན་དགའ་པོ། །འཇིག་རྟེན་གཞི་རྒྱ་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། །ང་ལྟ་རྟེན་
ལས་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། །སྐྱ་ཞེས་བྱ་བའི་དག་སྤྱོད་
དུ་གྱུར་ནས་ངའི་བཟླན་པ་རྒྱས་པར་རབ་དུ་བཟླན་ཏེ། །མཐར་ཀྱིས་
རབ་དུ་དང་བའི་འོད་ཅེས་བྱ་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡི་
ཤེས་འབྱུང་གནས་འོད་ཅེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེའི་ཕྱིར་འདིས་ལུང་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངེས་པར་འགྲུབ་པོ། །

གཉིས་པ་ཡུལ་གང་ལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཉན་པ་པོའི་སྤྱོད་བརྟག་པ་དང་། དེ་
ལ་མཉན་པར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཉན་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྐལ་ལྷན་གྱི་
སྤྱོད་བརྟག་ཏེ་ལ་སྤྱོད་ཉིད་བཟླན་པའི་ཕན་ཡོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བཞིན་སྤྱོད་
པའི་འབྲས་སུ་ཅན་གྱི་བཟླན་བཅོས་དེ་ཡང་སྤར་གྲོ་མས་པས་རྒྱུད་ལ་

སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ས་བོན་བཞག་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་བསྟན་པར་བྱའི། །
གཞན་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ཉན་པར་ཐུར་དུ་
ཟིན་ཀྱང་། དེ་ལ་ལོག་པར་བྱགས་པའི་བསམ་པ་དང་ལྟན་པ་ཉིད་
ཀྱིས་དོན་མ་ཡིན་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདི་ལྟར་རེས་འགའ་ནི་མི་མཁས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་སྤངས་ནས་
ངན་འགོར་འགོ་བར་འཐུར་རོ། །རེས་འགའ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་
ནི་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ངེས་པར་བཟུང་སྟེ།
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་ལོག་པར་ལྟ་བ་སྦྱང་
ནས་འཁེལ་བར་བྱུང་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོན་པ་པོས་ལྷག་པར་མོས་པའི་
ཁྱད་པར་ངེས་པར་བྱས་ཏེ། ཉན་པ་པོ་རྣམས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་
བཤད་པར་བྱའོ། །

ཡང་ཅི་ལྟར་འདི་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་པར་འོས་སོ། །འདི་ལ་
སྟོང་པ་ཉིད་ཉེ་བར་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་ངེས་པར་དཀའ་བ་ངེས་
པར་རུས་ཤེན། དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་མཆོན་མ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་རུས་
པས་དེའི་རྩ་མཆོན་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

མོ་མོ་སྦྱེ་བོའི་རྒྱས་ནའང་སྟོང་པ་ཉིད་མོས་ནས། །

ནང་རྒྱ་རབ་རྒྱ་དཀའ་བ་ཡང་དང་ཡང་རྒྱ་འབྱུང་། །

རབ་རྒྱ་དཀའ་བ་ཡས་བྱུང་མཆི་མས་མིག་བཟླན་ཞིང་། །

ལྷས་ཀྱི་བ་སྦྱ་ལྟར་བར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ། །ཇ

དེ་ལ་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྐྱོ་ཡི་ས་མོན་ཡོད། །

དེ་ཉིད་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་རྩོད་ནི་དེ་ཡིན་ཏེ། །

དེ་ལ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན།

དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་བསྟན་པར་བྱ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕན་ཡོན་བཤད་པ་ནི།

དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་ཉན་པ་པོ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་པོའི་འབད་
པ་འབྲས་བུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེན། འདི་ལྟར།

དེ་ལ་དེ་ཡི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་། །

ཉན་པ་པོ་དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་འཛིན་པའི་སྤྱིན་ཅི་ལོག་གིས་
བསྐྱེད་པའི་དོན་མ་ཡིན་པ་དང་ལྡན་པར་མི་འགྱུར་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་
མ་བཟད་ཀྱི། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཉན་པའི་རྒྱ་ཅན་ཡོན་ཏན་རྣམས་
ཀྱང་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །

ཅི་ལྟར་ཞེན། དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཉན་པ་ལ་གཏེར་རྟེན་པ་
དང་འདྲ་བར་སེམས་ཤིང་དེ་མི་ཉམས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར།

རྒྱ་ཏུ་རྩྭ་པ་བྱིས་པ་ཡང་དག་ཐངས་ནས་གནས་པར་འགྱུར། །

སྤྱིན་པ་གཏོང་བར་འགྱུར་ཞིང་སྤྱིང་རྗེ་བསྟན་པར་བྱེད། །

བརྗོད་པ་སྟོན་བྱེད་དེ་ཡི་དཀེ་བ་བྱང་རྒྱུར་ཏུ། །

འགྲོ་བ་དབྱིན་པར་བྱ་བྱིས་ཡོངས་སུ་བསྟོན་བྱེད་ཅིང་། །

རྩོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་པ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་གྲུས་པར་བྱེད། །

དེ་ལ་བདག་ཚུལ་གྱིས་འཆལ་བའི་རྒྱུ་གྱིས་ངན་འགྲོར་ལྷུང་
ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་དུ་འོང་ངོ་སྟེ་ལྷ་བ་
རིག་ནས་ཉག་དུ་ཚུལ་གྱིས་ཡང་དག་པར་བླངས་ནས་གནས་སོ། །
བདག་ཚུལ་གྱིས་བདེ་འགྲོར་སྐྱེས་ཀྱང་དབུལ་པོར་གྱུར་ན་
ཟས་དང་། སྒྲན་དང་། ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཆོལ་
བ་ལྷུར་བྱེད་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཉན་པ་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་དུ་འོང་
ངོ་སྟེ་ལྷ་བ་ཞིང་སྐྱེན་པ་གཏོང་བར་བྱེད་དོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་སྟོང་
རྗེས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་འདྲེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
ཀྱི་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོང་རྗེ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ཁྲོ་བས་ནི་
ངན་སོང་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཁ་དོག་ངན་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་དེའི་རྒྱུ་
གྱིས་འཕགས་པ་རྣམས་མཉེས་པར་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་ངོ་སྟེ་ལྷ་བ་
བཟོད་པ་སྟོང་པར་བྱེད་དོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་
སུ་མ་བཟོས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལ་སོགས་དག་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་
ཐོབ་པའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དཔག་དུ་མེད་པ། རྣམ་པར་ཆད་པར་
མེད་པར་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བས། དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་ཡང་འགྲོ་བ་
དགོལ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་དུ་རབ་དུ་བཟོ་བར་བྱེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔལ་འཇགས་པར་གཞན་དག་གིས་ཉན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་རི་ལྷ་བ་ཉིད་ཉེ་བར་བསྟན་པར་མི་རུས་སོ་
སྟེ་ལྷ་བ་བསམས་ནས། རྗེས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ལ་
གུས་པར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་མཉན་པར་གདམས་པ་ནི།

དེ་ལྟར་ཡུན་རིང་པོར་བར་ཆད་མེད་པར་དགེ་བའི་ཚྭ་གས་
གདོན་མི་བྱ་བར་བསགས་པར་གྱུར་ནས།

ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་རྒྱལ་ལ་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོས་ནི། །

དེ་མ་གྱིས་རབ་རྒྱ་དགའ་བའི་ས་ནི་ཐོབ་འགྱུར་བས། །

དེ་ནི་དོན་དུ་གཉེར་བས་ལམ་འདི་མཉན་པར་གྱིས། །

ས་རབ་རྒྱ་དགའ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚྭ་གསོ། །
འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ལོ། །

གསུམ་པ་ཚོས་གང་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་
པ་དང་། ཉོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་མེད་
གཉིས་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་
དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལུང་དང་། རིགས་པ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི།

དེ་ལ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་འདི་
ནི་རེ་ཞིག་ལུང་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་ས་བཅུ་པ་ལས། ཀྱི་
རྒྱལ་བའི་སྐྱུ་དག་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ས་ལྟ་པ་ལ་ལམ་ཤིན་དུ་
ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའི་ས་དྲུག་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། དེ་ཚོས་མཉམ་པ་ཉིད་བཅུས་འཇུག་གོ།

བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་མཆན་མ་མེད་པར་
མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་མཆན་ཉིད་མེད་པར་མཉམ་

པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་རྩ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་དང་།
 དཔེན་པ་དང་། གདོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སྒྲོས་པ་མེད་
 པ་དང་། སྒྲུབ་བ་མེད་པ་དང་། རྩོམ་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་།
 ཚུལ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མ་དང་། མི་ལམ་དང་། མིག་ཡོར་དང་། བྲག་ཅ་
 དང་། རྩ་ཁྲི་དང་། གཟུགས་བརྟན་དང་། སྤྱལ་པ་ལྟ་བུར་མཉམ་པ་
 ཉིད་དང་། ཚུལ་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་
 སྤྱི་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་
 ལྟར་རབ་རྩ་རྟོགས་པ་ན་རྣེ་ཞིང་རྒྱུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པས་བྱང་
 རྩལ་མེས་ས་དཔལ་ས་རྩལ་པ་མངོན་རྩ་གྱུར་པ་རྒྱུ་མེད་པ་སྤྱི་ ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་རིགས་པ་ལ་གསུམ། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་རྒྱས་པར་དགག་པ་དང་།
 ཀྱན་རྫོབ་པའི་སྐྱེ་བ་རྟེན་འབྲེལ་རྩ་བརྟན་པ་དང་། རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་
 དགོས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དངོས་དང་།
 བཀག་པ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྐྱེ་མེད་ཀྱི་དམ་བཅའ་རྒྱུ་
 བརྟན་པ་དང་། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་དགག་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་།
 དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཚུལ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་བརྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེའི་ཕྱིར་འདིར་ཚུལ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཁོ་ན་རིགས་
 པས་བརྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚུལ་མཉམ་པ་ཉིད་གཞན་བརྟན་པ་སྤྱི་བར་
 དགོངས་ཏེ། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་དབུ་མའི་བརྟན་བཅས་ཀྱི་དང་པོར།

བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྩ་

མེད་མིན། །དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། རྩེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་
མ་ཡིན། །ཞེས་ཉེ་བར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །

ནམ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞར་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །གང་ན་
ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱེ་འགར་ཡང་གི་སྐྱེའི་ནམ་གྲངས་རྟེན་གྱི་ཚིག་གིས་
ནི་ཡུལ་དང་རྒྱས་དང་གྲུབ་པའི་མཐའ་བཤད་དོ། །གང་དག་གི་སྐྱེ་
བརྟེན་པའི་ཚིག་ནི་སྐྱེ་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་བརྗོད་པའོ། །

དེས་ན་སྐྱེ་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་ནམས་ནི་ཡུལ་དང་རྒྱས་དང་
གྲུབ་པའི་མཐའ་འགར་ཡང་བདག་ལས་རྩེ་བ་སྤྱིད་པ་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་འདི་ལྟར་སྒྱུར་བར་བྱའོ། །འདིར་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡོད་པ་
ཉིད་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་རང་ལས་རྩེ་བ་དང་སྐྱེལ་གྱི་ཡོད་པ་དང་ནི་མ་ཡིན་
རྟེ། དེ་དགག་པ་དོན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་རྒྱ་དམ་བཅའ་
བ་གསུམ་ཅར་ལ་ཡང་སྒྱུར་བར་བྱའོ། །

དམ་བཅའ་བ་བཞི་པོ་དེ་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས་རིགས་པས་སྐྱབ་
པའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་གཞན་དག་ལས་ལྟ་ག་ལ་ཞིག །

གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་སྐྱེ་མེད་པར་གི་ག་ལ་ཡོད། །

བདག་ལ་རྩེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་
ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་རྟེ། དེ་བཞིན་རྒྱ་ལྟག་མ་ལ་
ཡང་སྒྱུར་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་མཐའ་བཞིའི་རྩེ་བ་དགག་པའི་རིགས་པ་སྐྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི།

རང་དང་། གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་། རྒྱ་མིང་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདེན་པ་གཉིས་ཆར་རྒྱ་དགག་པ་དང་། ལུན་འབྲིན་གྱི་ལམ་
གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྟོན་དམ་པར་རང་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དང་།
ཐ་སྟངས་རྒྱ་རང་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དང་། བཀག་པའི་མཆུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། རང་ལས་སྐྱེ་བ་རྟོན་མིང་པ་དང་། རིགས་པ་དང་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

ཡང་འདི་གང་ལས་ངས་ཤེ་ན། འདི་ལྟར།

དེ་ནི་དེ་ལས་བྱུང་ན་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །

སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་སྤྱད་ཡང་སྐྱེ་བ་རིགས་པ་འགའ་མ་ཡིན་ཉིད། །

དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་བཞིན་པ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བའི་བྱེད་པ་པོ་སྟེ་སྐྱ་
གུ་ཞེས་བྱ་བའི་རྟོན་རྟོ། །དེ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་བཞིན་པ་དེ་ཉིད་གྱི་
བདག་གི་རོ་བོ་ལས་ཞེས་བྱ་བའི་རྟོན་རྟོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐྱ་གུའི་རང་གི་
བདག་ཉིད་དེ་ཉིད་ལས་སྐྱ་གུའི་རང་གི་བདག་ཉིད་དེ་ཉིད་འབྱུང་བ་
མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་འདིར་དམ་བཅའ་བའི་རྟོན་ཡིན་ནོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་ཡོད་པ་ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་
སྐྱ་གུའི་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡོད་བཞིན་པ་དེ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བ་ལ་
ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་ཉིད་སྤར་
ཐོབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་ལ་གཉིས། དམ་བཅའ་དང་། འཐད་པ་འགོད་
པའོ། །དང་པོ་ནི།

བདག་ལས་སྐྱེ་བའི་སྟོགས་འདི་ནི་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་ཡང་

ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི།

སྐྱེས་པར་བྱུར་པ་སྤྲར་ཡང་སྐྱེ་བར་རིགས་པ་འདྲ་མ་ཡིན་ཉིད། །

ཅས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་འཐད་པ་འགོད་པ་ལ་གསུམ། གཤགས་པ་དང་འགལ་ཞིང་ཐུག་མེད་
 ཏུ་འབྱུར་བ་དང་། མཚན་ཉིད་ཐ་དད་མི་དད་བརྟགས་ན་མི་འཐད་པ་དང་། རྫོ་ལ་
 རྣང་མི་རྣང་མཚུངས་པར་འབྱུར་བའོ། ། དང་པོ་ནི། འདི་ནི་དམ་བཅའ་བ་ཅམ་
 ཞིག་ཏུ་ཟད་པས་རིགས་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས།

སྐྱེས་ཟིན་སྤྲར་ཡང་སྐྱེ་བར་ཡོངས་ཀྱི་རྟོག་པར་འབྱུར་ན་ནི། །

ལྷ་གྲུ་ལ་མོགས་ན་མས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འདིར་ཉིད་མི་འབྱུར་ཞིང་། །

ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། སྐྱེས་ཟིན་པའི་ས་པོན་ཡང་སྐྱེ་བར་འདོད་ན་
 བློ། གང་གི་འདི་ཡང་སྐྱེ་བ་བཀག་ནས་ཐུ་གུ་སྐྱེ་བར་རྟོག་པར་བྱེད་
 པར་འབྱུར་བ་སྤྲར་ཡང་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་གཤགས་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ཐུ་
 གུ་དང་སྟོང་གུ་དང་སྐབས་འཆའ་བ་ལ་མོགས་པ་ན་མས་གཏན་མི་སྐྱེ་
 བར་འབྱུར་རོ། །

གཞན་ཡང་།

ས་པོན་མྱིད་མཐར་བྱག་པར་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཏུ་འབྱུར་ཏེ། །

རི་སྐད་ཏུ་བཤད་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། ། ཅི་སྟེ་ཐུ་གུ་སྐྱེ་བ་ལ་
 བན་འདོགས་པའི་རྐྱན་རྒྱ་དང་རུས་ལ་མོགས་པ་ན་མས་ནི་ས་པོན་
 རྣམ་པར་འབྱུར་བར་བྱེད་ཅིང་ཐུ་གུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ལ། ཐུ་གུ་དེ་ཡང་
 བྱེད་པ་པོ་དང་ལྟན་ཅིག་གནས་པར་འགལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ས་པོན་

འཇིག་པར་བྱེད་ཅིང་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རི་སྐད་སྒྲིམ་པའི་
 ཉེས་པའི་སྐབས་མེད་ཅིང་། ས་ཐོན་དང་ལྷ་ཁྱ་དག་གཞན་མ་ཡིན་པ་
 ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ལོ་སྒྲིམ་ན། འདི་ཡང་
 མི་རུང་སྟེ། ལང་གི་ཕྱིར།

རི་ལྷན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་རྣམ་པར་འཇིག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར། །

ས་ཐོན་དང་ལྷ་ཁྱ་དག་གཞན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ལྷ་ཁྱས་ཀྱང་
 འདི་འཇིག་པར་བྱེད་པར་མི་རིགས་ཏེ། རང་གི་བདག་ཉིད་བཞིན་ལོ་
 སྒྲིམ་རུ་བསམ་པའོ།

གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ཐ་དང་མི་དང་བརྟགས་ན་མི་འཐད་པ་ནི།

གཞན་ཡང་།

བྱེད་ལྷ་ས་མོན་གྱི་ལས་ཐ་དད་ལྷ་ཁྱའི་དབྱིབས་དང་ནི། །

ཁ་དོག་ལོ་རྒྱས་སྒྲིམ་པའི་ཐ་དད་ཁྱོད་ལ་མེད་པར་འགྱུར། །

དེ་ལ་དབྱིབས་ནི་རིང་པོ་དང་རྒྱུ་པོ་ལ་སོགས་པའོ། ཁ་དོག་ནི་
 སེར་པོ་ལ་སོགས་པའོ། ཁོ་ནི་མངར་བ་ལ་སོགས་པའོ། རྒྱས་པ་ནི་
 མཐུའི་ཁྱད་པར་རྒྱས་མཐུའི་བྱེ་བྲག་སྟེ། དཔེར་ན། གཞང་འབྲུམ་གྱི་
 སྒྲན་ལུས་དང་ཉེ་བ་ཙམ་གྱིས་གཞང་འབྲུམ་སེལ་བ་དང་། ཚི་སྒྲན་ལ་
 སོགས་པ་རྣམས་བཅངས་པ་ཙམ་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་འགོ་བ་ལྟ་བུའོ། །
 རྣམ་པར་སྒྲིམ་པ་ནི་རྣམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོངས་སུ་གྱུར་པས་ཐོབ་པར་
 བྱ་བ་སྟེ་དཔེར་ན། དི་དེ་ལིང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མངར་བ་ཉིད་རུ་
 འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ།

གལ་ཏེ་ས་པོན་དང་མུ་གུ་དག་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་
ས་པོན་གྱི་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་ལྟར། མུ་གུ་ལ་ཡང་དབྱིབས་
ལ་སོགས་པ་ཐ་མི་དད་པར་དམིགས་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། དམིགས་
པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། མོག་སྐྱུ་ལ་སོགས་པའི་ས་པོན་དག་ལས་
ཚུ་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་མུ་གུ་ནམས་ལྟར་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་མི་
རིགས་སོ། །

ཅི་སྟེ་ས་པོན་གྱི་གནས་སྐབས་བཏང་ནས་གནས་སྐབས་གཞན་
འཁོབ་པས་ས་པོན་ཉིད་མུ་གུར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་སྟུང་ན། དེ་ལྟར་
ན་ཡང་།

གལ་ཏེ་རྒྱུ་གྱི་བདག་གི་དངོས་པོ་བསལ་ནས་དེ་ལས་གཞན། །

རོ་རྩར་འགྱུར་ན་དེ་ཆེ་དེ་ཡི་དེ་ཉིད་ནི་རྩར་འགྱུར། །༡༠

དེའི་དངོས་པོ་ནི་དེ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཅས་བྱ་བའི་དོན་
ཏོ། །རྟོག་པ་འདི་ལས་མུ་གུའི་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་སྲིད་པ་མ་ཡིན་
པས་འདིའི་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་སྟུང་པ་ཡིན་ནོ། །

ཅི་སྟེ་ས་པོན་དང་མུ་གུ་དག་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་ཀྱང་
རྣམས་ཐ་མི་དད་དོ་སྟུང་ན། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་མ་
བཟུང་ན་དེ་དག་གི་རྣམས་མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་སྟོ་ལ་སྤང་མི་སྤང་མཚུངས་པར་འགྱུར་བ་ནི།

གཞན་ཡང་།

གལ་ཏེ་བྱོད་གྱི་ས་པོན་མུ་གུ་འདིར་གཞན་མ་ཡིན་ན། །

ས་ཐོན་བཞིན་དུ་ལྷ་གྲུ་ཞེས་བྱ་དེ་གཟུང་མེད་པ་འཇམ། །

ཡང་ན་དེ་དག་གཅིག་པ་ས་ཁྱི་ལྷ་གྲུ་འདི་བཞིན་དུ། །

དེ་ཡང་གཟུང་དུ་ཡོད་འགྱུར་དེ་ཕྱིར་འདི་ནི་ཁས་མི་ལྷང་། །ྟ

རི་ལྷ་གྲུ་གྲུ་འི་གནས་སྐབས་ས་ཐོན་གྱི་བདག་ཉིད་རང་གི་རོ་
ཐོས་གཟུང་དུ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ས་ཐོན་ལས་གཞན་མ་ཡིན་
པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ས་ཐོན་གྱི་རང་གི་བདག་ཉིད་ལྷ་གྲུ་གྲུ་འི་རང་གི་
བདག་ཉིད་ཀྱང་གཟུང་དུ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

ཡང་ན་རི་ལྷ་གྲུ་གྲུ་གཟུང་དུ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ལྷ་གྲུ་འི་རང་
གི་བདག་ཉིད་ལྷ་གྲུ་ས་ཐོན་ཡང་གཟུང་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྷ་གྲུ་
ལ་སོགས་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཉེས་པར་ཐལ་
བར་འགྱུར་བ་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་འདོད་པས་ནི་ས་ཐོན་དང་ལྷ་གྲུ་
དག་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཁས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཐ་སྙད་དུ་རང་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ནི།

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྷ་གྲུ་ཉིད་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་ལུགས་གཞན་
དུ་བརྟག་པའི་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་བརྟོག་ནས་ལུགས་གཞན་དུ་སྒོ་མ་
སྤངས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རྟོག་པ་འདི་མི་འཐད་དོ་
ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

གང་གི་རྒྱ་ཞིག་ན་ཡང་དེ་ཡི་འབྲས་བྱ་མཛོང་བའི་ཕྱིར། །

དེ་དག་གཅིག་པ་ཡིན་ཞེས་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁས་མི་ཡིན། །

འདི་ལྷ་གྲུ་ས་ཐོན་ཞེས་བྱ་བ་འགགས་ཟིན་ཀྱང་འབྲས་བྱ་ལྷ་

གྲ་ཞེས་བྱ་བ་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་ས་བོན་མུ་གུ་
དག་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་རྩ་མི་མཐོང་སྟེ། གཅིག་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་
རྩ་བ་ཞིན་རྩ་འབྲས་སྤྱ་ཡང་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་མཐོང་བ་
ཡང་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་བཀག་པའི་མཆུག་བསྟུ་བ་ནི།

གང་གི་ཕྱིར་སྟོགས་གཉི་ག་ལྟར་ཡང་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་རིགས་པ་
དང་འགལ་བ།

དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་བདག་ལས་འབྱུང་ཞེས་རབ་རྒྱ་བརྟགས་པ་འདི། །

དེ་ཉིད་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་རྒྱ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ༡༡

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཁྲད་པར་རྩ་མ་མཛད་པར།
བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་སྐྱིར་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་
དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་བདག་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་
པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཁྲད་པར་རྩ་བྱེད་པ་དེའི་དོན་
དམ་པར་ཞེས་བྱ་བའི་ཁྲད་པར་དོན་མེད་དོ་ཞེས་བསམ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སུན་འབྲིན་གྱི་ལམ་གཞན་བསྟན་པ་ནི།

གཞན་ཡང་།

བདག་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་ན་བསྐྱེད་པར་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་དང་། །

ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་ཡང་གཅིག་ཉིད་འགྱུར་ན་དེ་དག་ནི། །

གཅིག་ཉིད་མ་ཡིན་པས་ནི་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་ཐོང་བར། །

བྱ་མིན་རྒྱ་ཆེར་བཞད་པའི་ཉེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བྱིར་འོ། ། ༡༢

རི་སྐད་དུ། རྩ་དང་འབྲས་བུ་གཅིག་ཉིད་དུ། འཕྲ་ཡང་འཐད་
པར་མི་འགྱུར་རོ། རྩ་དང་འབྲས་བུ་གཅིག་ཉིད་ན། རྩེ་དང་བརྩེད་
པ་གཅིག་དུ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། གཅིག་པ་ཉིད་ནི་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། བ་དང་བུ་དག་གཟ། མིག་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དག་ཀྱང་
གཅིག་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། རི་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་ཤིང་དེ་མི་ཡིན་ན། བྱིད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་འགྱུར། །
ཞེས་གསུངས་སོ། རིའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོན་དུ་ཐལ་བར་
འགྱུར་བའི་འཇིག་པ་ལས་ན། བདེན་པ་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
རྟོགས་པར་འདོད་པས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྦྱེ་བར་ཁས་
བླང་བར་མི་བྱའོ། །

གཉིས་པ་གཞན་སྦྱེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། འཕྲ་ལ་རྣམ་རིག་
པའི་ལྷགས་དགག་པའོ། རང་པོ་ལ་གཉིས། ལྷགས་སྡེ་མ་བཟོད་པ་དང་། དེ་དགག་
པའོ། རང་པོ་ནི།

འདིར་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་
བྱ་བ་འདི་ངེས་པ་ཡིན་ལ། ལྷགས་འདི་ནི་རིགས་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་
ན། གང་འདི་སྐད་དུ། གཞན་དག་ལས་ལྟ་ག་ལ་ཞིག་ཅེས་སྒྲས་པ་དེ་
ནི་མི་རིགས་སོ། རང་ལྟར་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱུ་བཞི་པོ་རྩ་དང་།
དམིགས་པ་དང་། དེ་མ་ཐག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བདག་པོ་སྟེ། རྒྱུ་
རྣམས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྩེད་པར་བྱེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་གསུང་
རབ་ལ་སྟོན་ནས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡང་གཞན་ལས་སྦྱེ་བར་ཁས་

སྤང་བར་བྱའོ།

དེ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱུ་འབྱེད་ཀྱི་བྱེད་རྒྱུ་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱུ་ལྟོ། །
 དེ་ལ་དམིགས་པར་བྱས་ན་དམིགས་པ་སྟེ། ཅི་རིགས་པར་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་བྱུག་གི་དམིགས་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་དམིགས་པའི་རྒྱུ་ནོ། །
 སྤང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པར་ཐུང་ན་ལས་འདས་པར་འཇུག་པའི་སེམས་
 ལས་གཞན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་རྣམས་ནི་དེ་མ་ཐག་
 པའི་རྒྱུ་ནོ། །བྱེད་རྒྱུ་ནི་བདག་པོའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེས། །

གཞན་དག་ན་རེ། སྤང་བར་བྱེད་པ་ནི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་
 མཚན་ཉིད་ལས་གང་ཞིག་གང་གི་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་ས་བོན་གྱི་ངོ་
 བོར་གནས་པ་དེ་ནི་དེའི་རྒྱུ་འབྱེད་ཡིན་ལ། སྦྱེས་བྱ་ཆུང་པོ་ལྷང་བ་
 ལྟར་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྒྱུ་ལས་སྦྱེས་བཞིན་པ་རྣམས་
 རྟེན་མཁར་བ་དང་འདྲ་བའི་དམིགས་པ་གང་གིས་བསྦྱེད་པར་
 འཇུར་བ་དེ་ནི་དམིགས་པའི་རྒྱུ་ཏེ། སྦྱེ་བཞིན་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་
 ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །རྒྱུ་འགགས་མ་ཐག་པ་ནི་འབྲས་བུ་སྦྱེ་བའི་
 རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ས་བོན་འགགས་མ་ཐག་པ་ལྷུ་གུའི་མཚུངས་
 པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །གང་ཞིག་ཡོད་ན་གང་འབྱུང་
 བ་དེ་ནི་དེའི་བདག་པོའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེས། །

ཡང་རྒྱུ་གཞན་གང་དག་ལྟར་ཅིག་སྦྱེས་པ་དང་ཕྱི་ནས་སྦྱེས་པ་
 ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་འདི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པ་ཡིན་ནོ། །
 དབང་ལྷག་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ་དེའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ལྟ་བུ་པ་

ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་ངེས་པར་འཛིན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་སྒྲུའོ། །

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་དགག་
པ་དང་། བཀག་པས་བྱབ་པའི་དོན་དང་། བཀག་པ་ལ་ཚད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་ཁོ་ནར་དགག་པ་དང་། ཐ་སྙད་ཏུ་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་
ལ་གསུམ། རྒྱ་འབྲས་དོན་གཞན་ཡིན་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་བཟོད། ཐ་སྐྱེ་ཏུས་མི་མཉམ་
ལ་རྒྱ་འབྲས་དོན་གཞན་མི་སྲིད་པར་བསྟན། མཐའ་བཞིར་བཏགས་ཏེ་འབྲས་བུ་རྒྱ་
ལ་ལྟོས་པའི་ཏུས་མི་སྲིད་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཏ་ཅང་ཐལ་བ་དངོས་དང་། ཉེས་
སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ནི།

འདི་ནི་གཞག་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་དང་ལྷང་དང་
འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་རིགས་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་བཟོད་པ།

གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གལ་ཏེ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་ནི། །

འོ་ན་མེ་ལྷེ་ལས་ཀྱང་བྱན་པ་མཐུག་པོ་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་། །

སྟེ་གཞན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་མཐོང་བའམ་རིག་པ་
ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།
རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཞན་ཉིད་ཏུ། །ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་
རོ། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཞན་ཉིད་ན། །རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་མཚུངས་པར་
འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་།

ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་.....

རྒྱར་གྱུར་པ་དང་། རྒྱ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་
དངོས་པོ་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་དང་འབྲས་བུ་མ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་

བར་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན།

གང་གི་ཕྱིར། །

སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་མ་ལྟས་ལ་ཡང་གཞན་ཉིད་མཚུངས། །༡༥

ཇི་ལྟར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ས་བོན་རང་གི་འབྲས་བུ་སྣ་ལཱའི་མུ་
གུ་ལས་གཞན་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་རུ། སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་
པ་མེད་དང་། སོལ་བ་དང་། ཉན་གྱི་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །
ཇི་ལྟར་སྣ་ལཱའི་ས་བོན་གཞན་རུ་གྱུར་པ་ལས་སྣ་ལཱའི་མུ་གུ་སྐྱེ་བ་དེ་
བཞིན་རུ། མེད་དང་། སོལ་བ་དང་། ཉན་གྱི་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་དག་
ལས་ཀྱང་འགྱུར་རོ། །

ཡང་ཇི་ལྟར་སྣ་ལཱའི་མུ་གུའི་གཞན་རུ་གྱུར་པ་སྣ་ལཱའི་ས་བོན་
ལས་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་རུ། བུམ་པ་དང་། སྣམ་བུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
ཀྱང་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། དེ་ནི་མཐོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འདི་
ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཉིས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཉིས་སྤོང་གི་ལན་དང་། དེ་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འདིར་སྣམ་པ། ཟུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ལ་གཞན་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་
ལ། ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་ཐལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།
ངས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ངས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གང་
གི་ཕྱིར།

རབ་རྒྱ་བར་རྒྱས་པ་དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུར་ངས་བརྗོད་ཅིང་། །

གང་ཞིག་དེས་བསྐྱེད་ཅུས་པ་དེ་ནི་གཞན་ནའང་རྒྱ་ཡིན་པ། །

ཡུལ་གཅིག་གཏོགས་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་ཡི་བྱིར། །

སྐྱུ་ལྱེད་ཀྱི་ཁྱུ་ཀྱུ་ནས་ལ་མོག་ས་ལས་དེ་རྩ་མིན་ཞེ་ན། ༡༥

འདིར་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱས་པའི་དོན་ལ་གྱི་བྱའི་སྐྱེན་ཅན་
 ཏེ། གང་ཞེས་གང་གིས་བྱ་བར་རྒྱས་པ་དེ་ཉིད་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་
 ལ། གང་ཞེས་འབྲས་བུ་འདི་བསྐྱེད་པར་རྒྱས་པ་དེ་ནི་གཞན་ཡིན་ཏེ།
 ཟིན་ཀྱང་སྐྱེ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་གཞན་ཉིད་ཁྱད་པར་ཅན་ཁོ་ནས་སྐྱེ་
 དང་འབྲས་བུ་དངོས་པོ་དངོས་པོ་ཡིན་གྱི། གཞན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱིས་ནི་མ་
 ཡིན་ནོ།།

རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་དང་རྒྱུད་པར་བྱེད་པ་དེ་ལས་ཀྱང་
 རྒྱེ་བ་ཡིན་གྱི་རྒྱུད་ཐ་དད་པར་གཏོགས་པ་ནས་ཀྱིས་ཐོན་ལ་མོགས་
 པའོ།། རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་ཀྱང་རྒྱུད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་སྐད་
 ཅིག་མ་སྤྱི་མ་ལས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་མ་སྤྱི་མ་མ་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་
 ལས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

[illegible]

ལྷན་པ། དེས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོཞེན། ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་

ངེས་པ་མཐོང་ཞེས་བཀལ་ཞིང་བརྟགས་པ་ན། གང་གི་ཕྱིར་ངེས་པ་
མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར་ངེས་པ་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཙམ་ཞིག་སྤྲོ་བ་
འདིས་ནི་ངེས་པའི་རྒྱ་མ་བསྟན་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཉེས་པ་ཅུང་
ཟད་ཀྱང་སྤང་བར་མི་ལུས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ནི།

གཞན་ཡང་གཞན་ཉིད་སྤྱོད་མོང་བ་ཁྱད་པར་རྒྱ་ཡོངས་སུ་མ་
བཅད་པ་ཤིན་ཏུ་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་འདིའི་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་འདོད་པ་
ལ་གཞོད་བྱེད་རྒྱ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

ངེ་ལྟར་ནས་དང་གེ་སར་དང་ནི་ཀིང་གྲུ་ཀ་ལ་སོགས་། །

སྤྲུའི་ཕྱ་གྲུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པར་འདོད་མིན་ལྟས་ཟུན་མིན། །

རྒྱད་གཅིག་ཁོངས་སུ་གཏོགས་མིན་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ཉིད་དེ་བཞིན། །

སྤྲུའི་ས་བོན་ཡང་ནི་དེ་ཡི་མིན་ཏེ་གཞན་ཉིད་བྱིར། ། ༡༥

ངེ་ལྟར་ནས་དང་། གེ་སར་དང་། ཀིང་གྲུ་ཀ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྲུའི་ཕྱ་གྲུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པར་མི་འདོད་ཅིང་།
སྤྲུའི་ཕྱ་གྲུ་བསྐྱེད་པའི་ལུས་པ་དང་ལྟན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་རྒྱད་
གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པ་འདྲ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་རྒྱ། སྤྲུ་
ལུའི་ས་བོན་ཡང་དེ་ལ་ངེ་སྐྱད་བཤད་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཁྱད་པར་
ཅན་རྒྱ་འཁྱར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངོ་། དེ་ལྟར་རེ་
ཞིག་གཞན་ལ་གྲགས་པའི་གཞན་ཉིད་གྲུབ་གྲུབ་ལྟར་རྗེས་སུ་བརྗོད་
ནས་སུན་འབྱིན་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྤྱི་དུས་མི་མཉམ་ལ་རྒྱ་འབྲས་དོན་གཞན་མི་སྲིད་པར་བསྟན་པ་ལ་
གཉིས། རྒྱ་ལྷན་གཞན་མི་སྲིད་པས་གཞན་སྐྱེ་མ་འཐད་པ་དང་། དུས་མཉམ་ལ་སྐྱེ་བ་
མི་སྲིད་པས་གཞན་སྐྱེ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཉེས་སྤོང་གི་
དཔེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ད་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་དག་གི་གཞན་ཉིད་མི་སྲིད་པར་བཤད་པ།
བྱ་བྱ་ས་བོན་དང་ནི་དུས་མཉམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །

གཞན་ཉིད་མེད་པར་ས་བོན་གཞན་པ་ཉིད་བྱ་བ་ལ་འགྱུར། །

དེས་ན་བྱ་བྱ་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་འགྱུར་པར་འགྱུར་མིན་པས། །

གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཚྭ་གས་འདི་གཏོང་བར་བྱོས། །^{༡༥}

འདི་ན་བྱམས་པ་དང་ཉེར་སྤྲས་ཡོད་བཞིན་པ་དག་ཁོ་ན་པན་
ཚུན་ལྟོས་ནས་གཞན་ཉིད་དུ་མཐོང་གི། ས་བོན་དང་ལྷ་གྱ་དག་ནི་དེ་
ལྟར་ཅིག་ཅར་དམིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་རྣམ་པར་མ་གྱུར་
པར་ལྷ་གྱ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གང་གི་ཆོ་དེ་ལྟར་ས་བོན་དང་དུས་
མཉམ་དུ་ལྷ་གྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར་ས་བོན་ལ་ལྷ་གྱ་ལས་
གཞན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། གཞན་ཉིད་མེད་ན་གཞན་ལས་ལྷ་གྱ་
སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་གཞན་ལས་སྐྱེའོ་
ཞེས་བྱ་བའི་ཚྭ་གས་འདི་གཏང་བར་བྱའོ། །

དོན་འདི་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། རྐྱེན་ལ་སོགས་
པ་ཡོད་མ་ཡིན། །བདག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་མིན་ན། །གཞན་གྱི་དངོས་
པོ་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་རྐྱེན་ལ་སོགས་ལ་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་རྒྱལ་མ་རྒྱུན་དག་གམ། རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱི་ཚྭ་གས་པའམ་དེ་ལས་
གཞན་ཡང་བྱུང་སྟེ། རང་བཞིན་རྣམ་པར་མ་གྱུར་པ་ན་འབྲས་བུ་
རྣམས་གྱི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་སྟེ་མ་རྒྱུས་པའི་ཕྱིར་
རྟོ། །དེ་མེད་ན་རྒྱུན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་གཞན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །གང་ཡོད་པས་ན་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་
ནི་བདུན་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཚེ་གཞི་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་ན་འབྲས་བུ་
རྣམས་གྱི་རང་བཞིན་རྒྱུན་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་འཁར་གཞོང་དང་རྒྱ་
ཤུག་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །གང་ཞིག་གང་ན་
མེད་པ་དེ་ནི་དེ་ལས་རྒྱུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱེ་མ་དག་ལ་ཉིལ་
མར་བཞིན་ཏེ།

ཅི་སྟེ་དེ་ནི་མེད་པར་ཡང་། རྒྱུན་དེ་དག་ལས་རྒྱུ་འགྱུར་ན། རྒྱུན་
མ་ཡིན་པ་དག་ལས་ཀྱང་། ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་རྒྱུད་མི་འགྱུར། ཞེས་ཇི་སྐད་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟོན་གྱི་ཚྭ་གས་འདི་ནི་སྟོབ་དཔོན་
ཉིད་ཀྱིས་ཚྭ་གས་སུ་བཅད་པ་སྟུར་བ་ཁོ་ནས་ཆེས་ལེགས་པར་རྣམ་
པར་བྱེ་བས་ཉེ་བར་མ་བཞོད་དོ། །

གཉིས་པ་ཉེས་སྒང་གི་དཔེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཉེས་སྒྲོང་གི་དཔེ་དང་། དེ་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འདིར་སྒྲས་པ། ལྷ་གྲ་ས་བོན་དང་ནི་རུས་མཉམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། ཞེས་གང་སྒྲས་པ་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྒྲང་མདའི་
མཐོན་དམན་དག་རུས་གཅིག་ཉིད་རུ་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་རུ། ས་བོན་

འགག་བཞིན་པ་ན་མུ་གུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །

འདི་ལྟར་གང་ཁོ་ནའི་ཆོས་པོན་འགག་པ་དེའི་ཆོ་ཁོ་ནར་རྒྱས་
གཅིག་ཉིད་རྒྱ་མུ་གུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ས་པོན་འགག་པ་དང་
མུ་གུ་སྐྱེ་བ་གཉིས་རྒྱས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ས་པོན་དང་མུ་གུ་དག་གྱང་
རྒྱས་མཉམ་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་གཞན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་
པའི་ཕྱིར། སྐྱུ་ས་པ་ནི།

རྒྱ་མུ་གུ་སྐྱེ་བ་མཉམ་པ་ཉིས་མཐོང་བ་དང་ནི་དཔལ་བ་དག །

རྒྱས་མཉམ་པ་ཡིན་པར་ནི་མིན་པར་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་བྱ། །

བསྐྱེད་པར་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་དག་གི་སྐྱེ་འགག་འགྱུར་ཞེན། །

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། དེའི་
ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །
དང་པོ་ནི།

དེ་ལྟ་ན་ཡང་།

གལ་ཏེ་གཅིག་ཆེ་ཡིན་ན་འདིར་རྒྱས་གཅིག་མེད་དེ་ཡོད་མིན། ། ༡༥

གལ་ཏེ་སྤང་གི་དབུས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་། སྐྱེད་པར་བྱེད་
པ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དང་། འཇིག་པ་རྒྱས་གཅིག་ཏུ་རྟོག་ན་དེ་མི་རུང་
རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཡང་སྤང་གི་དབུས་མཐོང་མན་རྒྱས་
གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དཔེ་ལས་བྱུང་བའི་དོན་
དངོས་པོ་ལ་རྒྱས་གཅིག་པ་ཉིད་མེད་པས་འདི་མི་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི།

རི་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

གཡ་ཉེ་སྤྱེ་བཞིན་པ་དེ་སྤྱེ་ལ་སྤྱོད་པ་ལ་ཡོད་མིན་ཞིང་། །

འགག་བཞིན་པ་ནི་ཡོད་ཀྱང་འདིག་ལ་སྤྱོད་པ་ལ་འདོད་བྱུར་པ། །

དེ་ཆེ་འདི་ནི་དེ་ལྟ་བུར་ན་སྤྱང་དང་མཚུངས་པ་ཡིན། །

དེ་ལ་སྤྱེ་བཞིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་སྤྱོད་པ་ལ་མ་
འོངས་པ་ཡིན་ལ། འགག་བཞིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགག་པ་ལ་མངོན་
དུ་སྤྱོད་པ་ལ་མིན་དུ་ལྟར་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་
ཉིད་མ་སྤྱེས་པའི་ཕྱིར། སྤྱེ་བ་ཡིན་ལ། ཡོད་པ་ཉིད་དུ་དེ་ལྟར་བ་ཡིན་
པས་འགག་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཆེ་འདི་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་རི་
ལྟར་སྤང་དང་མཚུངས་པར་འབྱུར། སྤང་མདའ་གཉིས་ལ་ནི་དེ་ལྟར་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐོང་མཐོང་གི་བྱ་བ་དག་དུས་གཅིག་པ་ཉིད་ཡོད་
གི་ས་ཐོན་དང་ལྷ་བྱ་དུ་ལྟར་བ་དང་མ་འོངས་པ་དག་ལ་ནི་དུས་
གཅིག་མེད་པས་འདི་ནི་སྤང་དང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ནི།

ཅི་སྤྱེ་ཆོས་དག་དུས་གཅིག་པ་ཉིད་མེད་མོད་གྱི། དེ་ལྟར་ཡང་
དེའི་བྱ་བ་དག་ལ་དུས་གཅིག་པ་ཉིད་ཡོད་དོ་སྟུང་ན་དེ་ཡང་མི་བྱང་
སྟེ། དེ་དག་གི་བྱ་བ་ཆོས་ལས་ཐ་དད་པར་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གཞན་ཡང་།

སྤྱེ་བ་འདི་ནི་བྱེད་པོ་མེད་པར་དིགས་པའི་ཁོ་ཁོ་འདེགས་ནི། །༡༥

སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེའི་བྱེད་པ་པོ་ཟུ་གུ་ནི་མ་འོངས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །དེ་མེད་ན་ཡང་རྟེན་མེད་
པར་འདི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་འགག་པ་དང་
རྒྱས་གཅིག་པར་ཅི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བྱ་བ་དག་རྒྱས་གཅིག་པ་
ཉིད་རྒྱ་མི་རིགས་པ་ཁོ་ན་འོ། །

གལ་ཏེ་དངོས་པོ་མ་སྐྱེས་པ། །འགའ་ཞིག་གང་ན་ཡོད་ཀྱང་ན། །
དེ་ནི་སྐྱེ་འགྱུར་དངོས་པོ་དེ། །མེད་ན་ཅི་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །

འདིའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཟུ་གུ་ཞེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་མ་སྐྱེས་
པ་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བའི་སྤྱོད་ལ་རྒྱ་འགའ་ཞིག་ན་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ནི་
དེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། སྐྱེ་བའི་སྤྱོད་ལ་རྒྱ་ནི་འགའ་ཡང་འགའ་
ཞིག་ན་ཡོད་པར་བཞག་པར་མི་རྒྱས་ཏེ། མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་
ཕྱིར་སྐྱེ་བའི་བྱ་བའི་རྟེན་དངོས་པོ་སྐྱེ་བའི་སྤྱོད་ལ་མེད་ན་སྟེ་མི་
བདོག་ན་ཅི་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱོད་
དངོས་པོའི་ཁྱད་པར་ཡིན་པས་གཞི་མཐུན་ནོ། །དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་བརྟན་པ་འོ། །མེད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་དངོས་པོའི་ཁྱད་པར་རོ། །
ཅི་ཞིག་གི་སྤྱོད་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དང་སྐྱུར་བར་བྱ་སྟེ།
དངོས་པོ་དེ་མེད་ན་ཅི་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྐྱེ་བར་
མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །

གལ་ཏེ་སྤང་མདའི་མཐོན་དམན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྤང་ཅིག་གང་ཁོ་

ན་ལ་ས་བོན་འགག་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཟུ་གུ་སྐྱེའོ་ཞེས་འཕགས་པ་སྤྲ་ལུ་
ལྷང་པའི་མདོ་ལས། སྤང་གི་དཔེ་འདི་ཉེ་བར་བཀོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་
ཞེ་ན། ཉེ་བར་བཀོད་པ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི། དེ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ཞིང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་བསྟན་
པའི་ཕྱིར་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།

འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ཅིག་ཅར་དུ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་བརྟགས་པར་
ཀྱབ་པ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

རི་སྐད་དུ། ས་བོན་ཞིག་དང་མ་ཞིག་ལས། །ཟུ་གུ་འབྱུང་བ་མ་
ཡིན་པ། །ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ནི། །སྐྱེ་མ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་
གསུངས། །ཞེས་བཤད་དོ།

གཉིས་པ་དུས་མཉམ་ལ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པས་གཞན་སྐྱེ་མི་འཐད་པ་ནི།

འདིར་སྤྲས་པ། ས་བོན་དང་ཟུ་གུ་དག་ཅིག་ཅར་བ་ཉིད་མེད་
པས་གཞན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་ན། གང་དུ་ཅིག་ཅར་
བ་ཉིད་ཡོད་པ་དེར་གཞན་ཉིད་ཡོད་པས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ།
དཔེར་ན། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་
ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལྟ་བུའོ། །མིག་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
དག་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་རྣམས་དུས་མཉམ་
ཁོ་ནར་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། །
མིག་ལ་སོགས་པ་དག་དང་སེམས་ཀྱང་དུས་མཉམ་ཁོ་ནར་ཚོར་བ་
ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱེན་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྤྲའོ། །དེ་ནི་ཡོད་པ་

མ་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

གལ་ཏེ་མིག་གི་སྒྲོ་ལ་རང་གི་སྒྱུད་བྱེད་ཀྱིས་གཅིག་པ། །

མིག་ལ་སོགས་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་འདྲ་ཤིས་ལ་སོགས་པའས། །

གཞན་ཉིད་ཡོད་ན་ཡོད་ལ་འབྱུང་བས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །

ཅི་སྟེ་དེ་མེད་ཅེ་ན་འདི་ལ་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །༡༠

གལ་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་འདྲ་ཤིས་ལ་སོགས་པ་རྩས་
མཉམ་པ་རྣམས་མིག་གི་སྒྲོ་ད་ལྟར་བའི་སྒྱུ་ཉིད་རྩ་འདྲོད་ན་དེའི་
ཆོ་ཡོད་པ་ནི་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་གཞན་ཉིད་རྩ་འགྱུར་མོད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལ་
འབྱུང་བས་དགོས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་སྒྱེ་བ་མེད་དོ། །

ཅི་སྟེ་སྒྱེ་བ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་འདྲོད་ནས་དེ་ཡོད་པ་
ཉིད་རྩ་ཁས་མི་ལེན་ན་ནི། དེའི་ཆོ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲོ་ལས་
མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཉེས་པ་བཤད་
ཟིན་པ་ཁོ་ནའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་གཞན་ལས་སྒྱེ་བར་འདྲོད་པ་ན་
གཞན་ཉིད་སྲིད་ཀྱང་སྒྱེ་བ་མི་སྲིད་ལ་དེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་གཉི་ག་མི་
སྲིད་ཅིང་། སྒྱེ་བ་སྲིད་ཀྱང་གཞན་ཉིད་མི་སྲིད་པ་དེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་ཀ་ཡང་མི་སྲིད་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྩ་སྒྱི་རོལ་གྱི་དོན་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱི་སྟོང་པས། སོང་སོང་ནས་
སྒྲ་ཙམ་འབའ་ཞིག་ལུས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྟོགས་པ་འདི་ནི་མི་
རུང་དོ། །

གསུམ་པ་མཐའ་བཞིར་བརྟགས་ཏེ་འབྲས་བུ་རྩ་ལ་ལྟོས་པའི་རྩས་མི་སྲིད་པ་ནི།

ད་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ལས་རྒྱ་ལ་ལྟོས་པའི་རྒྱ་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་བསྐྱེད་བྱ་གཞན་བསྐྱེད་པ་དེ་རྒྱ་ཡིན་ན། །

ཡོད་པ་འཇུག་ལོན་ཏེ་མེད་དང་གཉི་གའི་གཉིས་བྲལ་ཞིག་བསྐྱེད་གྲང་། །

ཡོད་ན་སྐྱེད་བྱེད་ཅི་དགོས་མེད་ལ་འད་དེས་ནི་ཅི་ཞིག་བྱ། །

གཉིས་ཉིད་ལ་དེས་ཅི་བྱ་གཉིས་དང་བྲལ་ལ་འད་དེས་ཅི་བྱ། །༡༡

ཞེས་བྱ་བ་ནི། རེ་ཞིག་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་བསྐྱེད་བྱ་ཡོད་པར་
གྱུར་པའི་སྐྱེད་བྱེད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུས་པར་གྱུར་པ་སྐྱར་ཡང་སྐྱེད་
པར་རིགས་པ་འདར་མ་ཡིན་ཉིད། ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཉེས་པ་
བཤད་ཟིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་རྒྱུན་དག་གིས་དགོས་
པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་
གྱུར་པ་ལ་ཡང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་གིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། བོང་བུའི་
རྩ་ལྟར་མེད་པའི་ཕྱིར་དུ། རི་སྐྱད་དུ།

འབྲས་བུ་ཡོད་པར་གང་འདོད་དང་། །འབྲས་བུ་མེད་པར་གང་
འདོད་ལ། །ཁྱིམ་གྱི་དོན་དུ་ཀ་བ་སོགས། །བརྒྱན་པའི་དོན་ཡང་མེད་
པར་འགྱུར། །ཞེས་བཤད་དོ། །

ད་སུ་མ་ལས་ཀྱང་། འབྲས་བུ་རྩོ་བོ་ཉིད་ཡོད་ན། །རྒྱུས་ནི་ཅི་ཞིག་
སྐྱེད་པར་བྱེད། །འབྲས་བུ་རྩོ་བོ་ཉིད་མེད་ན། །རྒྱུས་ནི་ཅི་ཞིག་སྐྱེད་
པར་བྱེད། །སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །རྒྱ་ཉིད་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །
རྒྱ་ཉིད་འཐད་པ་ཡོད་མིན་ན། །འབྲས་བུ་གང་གི་ཡིན་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་ཉིད་ཡིན་པར་དེ་ལ་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་
 ཞིག་བྱ་སྟེ། བཤད་ཟིན་པའི་ཉེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོ་ནི་གཉིས་ཉིད་ཡིན་ཞིང་གཉིས་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་
 ནི་གཉིས་ཉིད་དོ། །ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཅན་ཉིད་ནི་དུས་
 གཅིག་གི་ཆོ་གཅིག་ལ་སྲིད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས། དེའི་རང་བཞིན་
 ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་
 ཕྱིར་དེ་ལ་རྒྱུད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དག་གིས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཇི་སྐད་དུ་
 བསྟན་བཅོས་ལས།

ལྟ་རན་འདས་པ་དངོས་པོ་དང་། །དངོས་མེད་གཉིས་ཀར་ཇི་
 ལྟར་འགྱུར། །དེ་གཉིས་གཅིག་ལ་ཡོད་མིན་ཏེ། །སྤང་བ་དང་ནི་ལུན་
 པ་བཞིན། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། །དེ་བཞིན་དུ།

བྱེད་པ་པོར་གྱུར་མ་གྱུར་དང་། །གྱུར་མ་གྱུར་དེ་མི་བྱེད་དོ། །ཡིན་
 དང་མ་ཡིན་གྱུར་ཅིག་ལ། །ཤན་ཚུན་འགལ་བས་ག་ལ་ཞིག །ཅེས་
 གསུངས་སོ། །གཉི་ག་དང་བྲལ་བ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡང་
 མ་ཡིན་པའི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བ་དེ་ལ་ཡང་
 རྒྱུ་དེ་དག་གིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ངོ་བོ་སྤངས་
 པའི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོད་པ་དང་མེད་པ་
 ཉིད་མི་སྲིད་ན་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་དེ་
 དག་བཀག་པས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཆོ་
 འདི་གཉི་ག་མ་གྱུབ་པ་དེའི་ཆོ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་

ཡིན་པ་མི་སྲིད་པ་ཉིད་དོ། །རི་སྐད་དུ།

དངོས་མིན་དངོས་པོ་མེད་མིན་པ། །ཟུང་ན་འདས་པར་གང་སྟོན་
པ། །དངོས་མེད་པ་དང་དངོས་པོ་དག །ཐུབ་ན་དེ་ནི་འཁྲུབ་པར་
འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ཐ་སྟངས་དུ་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། སྟོགས་སྒྲུ་མ་དང་། དེ་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་རབ་དུ་ཐུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རིགས་པ་གང་དང་
གང་སྐྱས་པ་དེ་དང་དེ་ནི་བྱད་ཤིང་སྐམ་པོ་མར་གྱིས་བྲན་པ་ལྟར།
ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲོའི་མེས་མ་ལུས་པར་བསྐྱེགས་པས། ཁྱོད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
མེས་སྟོར་བ་ལྟར་བྱེད་པའི་རིགས་པའི་བྱད་ཤིང་བསྐྱེལ་བས་ཚག་གོ།

གལ་ཏེ་རིགས་པ་ཉེ་བར་མ་བསྐྱན་པར་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་
དོན་ཐུབ་པར་མི་འགྱུར་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །དོན་གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས། ཐུབ་པ་དེར་ནི་རིགས་པས་
ཅི་ཡང་བྱ་བ་མེད་དེ། འཇིག་རྟེན་ཀྱི་མཐོང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དང་
ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྐྱས་པ།

གང་གིས་རང་ལྟ་ལ་གནས་འཇིག་རྟེན་ཚད་མར་འདོད་པས་ན། །

འདིར་ནི་རིགས་པ་སྐྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟ་རྟོག་ཅི་ཞིག་བྱ། །

གཞན་ལས་གཞན་འབྱུང་བ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིས་རྟོགས་འགྱུར་ཏེ། །

དེས་ན་གཞན་ལས་སྐྱེ་ཡོད་འདིར་ནི་རིགས་པ་ཅི་ཞིག་དགོས། །༡༡

འཇིག་རྟེན་པ་ནི་ཐམས་ཅད་རང་གི་ལྟ་བུ་ཁོ་ན་ལ་གནས་པ་ན་

ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཞིང་གཞན་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བར་ལྟ་བ་
ཡང་ཡིན་ལ། རིགས་པ་ཉི་བར་འགོད་པ་ཡང་དངོས་པོ་མངོན་སུམ་
མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་ལ་ནི་འོས་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་
འཐད་པ་མེད་པར་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་
ཁོ་ན་འོ་ཞེས།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། གཞན་སྐྱེས་གྲུབ་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱད་པའི་
སྐབས་སུ་མི་གཞོད་པ་དང་། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་པ་ལའང་མ་གྲུབ་པའོ། །
དང་པོ་ལ་གཉིས། ཞར་བྱང་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག །དཔྱུས་མ་འཇིག་རྟེན་
ཀྱིས་མི་གཞོད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྦྱར་
བསྟན། སོ་སའི་ངོ་བོ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཞར་ལ་
མཐོང་བ་བརྟན་པའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གང་ཞིག་བསྟན་བཅས་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མ་རྟོགས་
ཤིང་ཐོག་མ་མེད་པའི་འཁོར་བར་དངོས་པོའི་བག་ཆགས་གཞག་པ་
ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པ། དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་མཛའ་བོ་དང་
བྲལ་བར་ཐོས་པ་མི་བཟོད་པས་འཇིག་རྟེན་ཀྱིས་གཞོད་པའི་དོལ་
ཐབས་ལ་བརྟེན་པ་འདི་ནི། འཇིག་རྟེན་ཀྱི་བྱང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་མང་
ཞིང་རྒྱ་ཆེ་བ་མ་བཤད་པར་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་གཞོད་པའི་སྒྲ་དོལ་ལས་
བསྐྱོག་པར་མི་རུས་པས། འཇིག་རྟེན་ཀྱི་གཞོད་པའི་ཡུལ་ཁྱད་པར་
ཅན་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རེ་ཞིག་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་
གཞག་པའི་དབང་རུ་བྱས་ནས་བཤད་པ།

དངོས་ཀྱི་ཡང་དག་བརྒྱན་པ་མཐོང་བ་ཡིས། །

དངོས་ཆེད་འོ་ལོ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར། །

ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་དེ་དེ་ཉིད་དེ། །

མཐོང་བ་བརྒྱན་པ་ཀྱན་ཐོབ་བདེན་པར་གསུངས། །༢༡

འདི་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
མཐུན་པ་སངས་རྒྱས་བཙུག་པོ་ལྟ་བུར་འདས་ཆམས་ཀྱིས། འདྲ་བྱེད་དང་
ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་ནང་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་
གི་ངོ་བོ་རྣམས་པ་གཉིས་ཉི་བར་བསྟན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཀྱན་ཐོབ་དང་།
དོན་དམ་པའོ། །

དེ་ལ་དོན་དམ་པ་ནི་ཡང་དག་པར་གཟིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡི་
ཤེས་ཀྱི་བྱུང་པར་གྱི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་གི་ངོ་བོ་ཆེད་པ་ཡིན་གྱི།
རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་ངོ་བོ་གཅིག་
ཡིན་ནོ། །གཞན་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱི་ལིང་ཐོག་
གིས་སློང་མིག་མ་ལུས་པར་ཁེབས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་བ་བརྒྱན་
པའི་སྟོབས་ལས་བདག་གི་ཡོད་པ་ཆེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་
མཐོང་བའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་དུ་རང་
གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་
བཞིན་དེ་གཉིས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་དེ་གཉིས་ལས་ཀྱང་
མཐོང་བ་ཡང་དག་པའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་དེ། དེ་ནི་
དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་

བཤད་པར་བྱའོ། །མཐོང་བ་བརྟུན་པའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀྲུན་
རྫོང་གི་བདེན་པའོ། །

གཉིས་པ་ཞར་ལ་མཐོང་བ་བརྟུན་པའི་དབྱེ་བ་བརྟུན་པ་ལ་གཉིས། མཐོང་བ་
བརྟུན་པའི་རབ་དབྱེ་དངོས་དང་། དེ་ཉིད་ལ་འཇིག་རྟེན་པས་མི་གནོད་པར་བརྟུན་
པའོ། །དང་པོ་གཉིས། ཡུལ་ཅན་དང་། ཡུལ་གྱི་སྐོན་ནས་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་རྣམ་པར་གཞག་ནས། མཐོང་
བ་བརྟུན་པ་རྣམས་ལ་མཐོང་བ་ཡང་དག་པ་དང་། བརྟུན་པ་ཉིད་
ལས་གཉིས་ཉིད་ཡོད་པས་དེས་གཟུང་བར་བྱ་བའི་དོན་དང་། ཤེས་
པ་གཉིས་ཉིད་བརྟུན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

མཐོང་བ་བརྟུན་པ་འདྲ་རྣམ་པ་གཉིས་འདོད་དེ། །

དབང་པོ་གསལ་དང་དབང་པོ་སྟོན་ལྟ་ནོ། །

སྟོན་ལྟ་དབང་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི། །

དབང་པོ་ཡིགས་གྱུར་ཤེས་སྟོན་ཡོག་པར་འདོད། །༡༧

དེ་ལ་དབང་པོ་གསལ་བ་ཅན་ནི་རབ་རིབ་དང་བུལ་ཞིང་མིག་
སེར་ལ་སོགས་པས་ཉམས་པར་མ་བྱས་པ་དང་། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱི་
རོལ་གྱི་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཇིན་པ་རྣམས་སོ། །སྟོན་དང་ལྟ་
པའི་དབང་པོ་ཅན་རྣམས་ནི་དེ་ལས་བརྒྱུག་པ་དག་སོ། །དེ་ལ་དབང་
པོ་ཡིགས་པར་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་སྟོན་ནས་སྟོན་དང་ལྟ་
པའི་དབང་པོ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལོག་པར་ཤེས་
པར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། ཡུལ་ལ་བདེན་བརྟེན་གཉིས་སུ་སྤྱིར་
དབྱེ་བ་དང་། ཡུལ་བརྟེན་པའི་དབྱེ་བ་བྱེ་བྱག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རི་ལྟར་འདི་དག་གི་ཤེས་པ་སྤྱིན་ཅི་ལྟག་པ་དང་། སྤྱིན་ཅི་མ་ལྟག་
པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། ཡུལ་ཡང་ཡིན་
ན་ཞེས་བརྟེན་པའི་སྤྱིར་བཤད་པ།

གཞོན་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་དུག་རྣམས་ཀྱིས། །

གཟུང་བ་གང་ཞིག་འདིག་ཏེན་གྱིས་རྟོགས་ཏེ། །

འདིག་ཏེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ལྷན་མ་ནི། །

འདིག་ཏེན་ཉིད་ལས་ལོག་པར་རྣམ་པར་གཞག །༡༥

དེ་ལ་རབ་རིབ་དང་། མིག་སེར་ལ་སྟགས་པ་དག་དང་། ད་ཏུ་ར་
ཚོས་པ་ལ་སྟགས་པ་རྣམས་ནི་དབང་པོ་ལ་གཞོན་པའི་སྤྱིན་ནང་ན་
ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཉིལ་མར་དང་། རྒྱ་དང་། མེ་ལོང་དང་། བྲག་ལྷག་ལ་
སྟགས་པ་ནས་བརྗོད་པའི་སྤྱི་ལ་སྟགས་པ་རྣམས་དང་། ཉི་མའི་འོད་
ཟེར་ཡུལ་དང་། ཏུས་བྱང་པར་ཅན་དང་། ཉི་བར་འཁྱུར་བ་ལ་སྟགས་
པ་རྣམས་ནི་དབང་པོ་ལ་གཞོན་པའི་སྤྱིན་སྤྱི་རྩལ་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ།
དེ་དག་ནི་དབང་པོ་ལ་གཞོན་པར་བྱེད་པ་ནང་ན་ཡོད་པ་དག་མེད་
པར་གཟུགས་བརྟེན་དང་བྲག་ཅ་དང་སྤྱིག་རྒྱ་ལ་རྒྱ་ལ་སྟགས་པར་
འཛིན་པའི་རྒྱར་འཁྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་མིག་འཕྲུལ་མཁན་ལ་སྟགས་
པར་རབ་ཏུ་སྤྱིར་བའི་སྟགས་དང་སྤྱིན་ལ་སྟགས་པ་དག་ཀྱང་ཤེས་
པར་བྱའོ། །ཡིད་ཀྱི་གཞོན་པར་བྱེད་པ་ནི་དེ་དག་དང་ཡང་དག་པ་

མ་ཡིན་པས་བྱས་པའི་བྱ་བ་པའི་མཐའ་ལ་སོགས་པ་དག་དང་། རྗེས་
 སྲུང་པག་པ་ལྟར་སྤང་བ་དག་སྟེ། མི་ལམ་ལ་སོགས་པ་ནམས་ཀྱི་ནམ་
 པར་གཞག་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་འཇིག་
 རྟེན་གྱིས་དབང་པོ་ལ་གཞོན་པའི་རྟེན་ངི་སྐད་རྩ་བཤད་པ་མེད་
 པར་དབང་པོ་རྩག་ཅར་གྱིས་གཟུང་བར་བྱ་བའི་དོན་རྟོགས་པ་དེ་ནི་
 འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་པ་ཡིན་གྱི་འཕགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་
 མ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ་གང་ཞིག་དབང་པོ་ནམས་
 ལ་གཞོན་པ་ཡོད་པ་ན་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་རྩ་སྤང་བ་དེ་ནི་འཇིག་
 རྟེན་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་ལོག་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཡུལ་བརྟན་པའི་དབྱེ་བ་བྱེ་བྱག་རྩ་བཤད་པ་ནི།

ད་ནི་བཤད་ཟིན་པའི་དོན་ཉིད་དཔེར་བརྗོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉེ་
 བར་བརྟན་པའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

མི་ཤེས་གཉིད་ཀྱིས་རབ་བརྟོད་ཀྱི་སྒྲིགས་ཅན། །

ནམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ནི་བཞིན་བརྟགས་པ་དང་། །

རྒྱ་མ་ཁྲིག་རྒྱ་ཁོགས་ལ་བརྟགས་པ་གང་། །

དེ་དག་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་མིན་ཉིད། །༡༥

ཕྱ་སྒྲིགས་ཅན་འདི་དག་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་འདོད་
 པས་སྐྱེ་བོ་མ་བྱང་བ་གནག་རྗེ་དང་བྱུང་མེད་ལ་སོགས་པ་ཡན་ཆད་
 ལ་བྲགས་པའི་དངོས་པོ་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་
 ལོག་པར་ཡང་དག་པར་ངེས་པར་མ་བཟུང་བར། ཕུལ་རྩ་བྱུང་བར་

འགྲོ་བར་འདྲོད་པའི་ཤིང་ལ་འཛེགས་པའི་ཡལ་ག་སྲ་མ་བཏང་ནས་
 ཡལ་ག་སྲ་མ་མ་བཟུང་པ་ལྟར་ལྟང་བ་ཆེན་པོས་ལྟ་བ་ངན་པའི་རིའི་
 སྤུལ་དག་ཏུ་ལྟང་བར་འཇུག་ཞིང་། བདེན་པ་གཉིས་མཐོང་བ་དང་
 བྲལ་བའི་འབྲས་བྱ་མི་ཐོབ་པར་འཇུག་རོ། །དེའི་སྤྱིར་འདི་དག་གིས་
 གང་བརྟགས་པ་ཡོན་ཏན་གསུམ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་
 གྱི་ཀླན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་ལ་འཇིག་རྟེན་པས་མི་གཞོད་པར་བསྟན་པ་ནི།

དེའི་སྤྱིར་འདིར།

མི་ག་ནི་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་དམིགས་པ་ཡིས། །

རབ་རིབ་མེད་ཤེས་ལ་གཞོད་མིན་ནི་ལྟར། །

དེ་བཞིན་དྲི་མེད་ཡེ་ཤེས་སྤངས་པའི་རྫོས། །

དྲི་མེད་རྫོལ་གཞོད་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཎཾ

གཞན་ལས་སྦྱེ་བ་དགག་པ་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཇིག་
 རྟེན་པའི་ལྟ་བ་ཁོ་ན་ལ་གནས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅེ་ཞེ་ན།
 འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཟིགས་པ་ཁས་སྲངས་ནས་ཡིན་ནོ། །གང་གི་
 ཆོ་སྦྱེ་བ་དགག་པ་འདི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་ཇི་ལྟར་རབ་རིབ་
 ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ལ་དམིགས་པས་རབ་རིབ་
 མེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་མི་གཞོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་
 ཤེས་དང་བྲལ་བ་སོ་སོའི་སྦྱོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པས་ཀྱང་གཟིགས་པ་
 ཟག་པ་མེད་པ་ལ་གཞོད་པ་མ་ཡིན་པས་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡུལ་ལ་

འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་པ་རོལ་པོ་
 བྱི་དམ་པ་དག་གིས་བཞད་གད་ཏུ་བྱ་བར་འོས་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །
 དེའི་ཕྱིར་འདིས་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཡིན་པ་དང་། གུན་རྫོབ་དང་
 རྟོན་དམ་པའི་དབྱེ་བས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཉིས་སུ་བརྫོད་
 པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། གུན་རྫོབ་དང་། རྟོན་དམ་པའི་
 རང་བཞིན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་བཤད་པ།

གཏི་ཐུག་རང་བཞིན་སྐྱིབ་ཕྱིར་གུན་རྫོབ་སྟེ། །

དེས་གང་བཅོས་མ་བདེན་པར་སྤང་དེ་ནི། །

གུན་རྫོབ་བདེན་ཞེས་བྱའི་པ་དེས་གསུངས་ཏེ། །

བཅོས་མར་གྱུར་པའི་དངོས་ནི་གུན་རྫོབ་ཏུ་འོ། ། ༡༡

དེ་ལ་འདིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་དངོས་པོ་ལྟ་
 བ་ལ་མྱོངས་པར་བྱེད་པས་ན་གཏི་ཐུག་སྟེ། མ་རིག་པ་དངོས་པོའི་
 རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟོ་འདྲགས་པར་བྱེད་པ་རང་བཞིན་
 མཐོང་བ་ལ་སྐྱིབ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་གུན་རྫོབ་པོ། །གུན་རྫོབ་
 དེས་གང་ཞིག་བདེན་པར་སྤང་ཞིང་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་ཏུ་རང་
 བཞིན་ཏུ་སོ་སོར་སྤང་བ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་
 གུན་རྫོབ་ཏུ་བདེན་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་གུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་སྟེ། དེ་

ནི་བཙུགས་མ་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་ངོ་། །བཙུགས་ནས་འབྱུང་བ་
གཟུགས་བརྟན་དང་བྲག་ཅ་ལ་སོགས་པ་རུང་ཟད་ཅིག་ནི་བརྟན་
ཡང་མ་རིག་པ་དང་ལྟན་པ་ནམས་ལ་སྤང་ལ། སྟོན་པོ་ལ་སོགས་
པ་གཟུགས་དང་སེམས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་རུང་ཟད་ཅིག་ནི་
བདེན་པར་སྤང་སྟེ། རང་བཞིན་ནི་མ་རིག་པ་དང་ལྟན་པ་ནམས་ལ་
ནམ་པ་ཐམས་ཅད་རྟེན་མི་སྤང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དང་གང་ཞིག་ཀུན་
རྫོགས་རྟེན་ཡང་བརྟན་པ་ཀུན་རྫོགས་ཀྱི་བདེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
ན་རེ་ཞིག་སྤྲོད་པའི་ཡན་ལག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྟུས་པ་ཉོན་མོངས་
པ་ཅན་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོགས་ཀྱི་བདེན་པ་ནམ་པར་
བཞག་གོ།

དེ་ལ་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱིས་གཟིགས་པ་སྤངས་པ། འདྲ་བྱེད་
གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པའི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་འདྲ་བར་གཟིགས་
པ་ནམས་ལ་ནི་བཙུགས་མའི་རང་བཞིན་གྱི་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
བདེན་པར་མངོན་པར་རྫོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱིས་པ་ནམས་ལ་
ནི་སྟུ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པ་ནམས་ལ་ནི་སྟུ་མ་ལ་
སོགས་པ་ལྟར་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་རྫོགས་
ཅམ་རྟེན་འགྱུར་རོ། །

དེ་ཡང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་མཚན་ཅན་མ་རིག་པ་ཅམ་ཀུན་རྟེན་
སྟོད་པའི་ཕྱིར། སྤང་བ་དང་བཅས་པའི་སྟོད་ཡུལ་ཅན་གྱི་འཕགས་པ་

ནམས་ལ་སྒྲུབ་གི། ལྷན་བ་མེད་པའི་སྤྱོད་ལུལ་མངའ་བ་ནམས་ལ་ནི་
མ་ཡིན་ནོ། ལངས་རྒྱས་ནམས་ལ་ནི་ཚས་ཐམས་ཅད་ནམ་པ་ཐམས་
ཅད་རུ་མཛོད་པར་ཚླགས་པར་བྱང་རྒྱུ་པའི་ཕྱིར། སེམས་དང་
སེམས་ལས་བྱང་བའི་རྒྱ་བ་གཏན་ལྷག་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་བཙམ་ལྟར་འདས་དེས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་
པ་དང་ཀྱན་རྫོབ་ཙམ་རུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལ་སོ་སོའི་སྤྱོད་
ནམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འཕགས་པ་སྒྲུབ་བ་དང་
བཅས་པའི་སྤྱོད་ལུལ་ཅན་ནམས་ཀྱི་ཀྱན་རྫོབ་ཙམ་ཡིན་ལ། དེའི་
རང་བཞིན་སྤྱོད་པ་ཉིད་གང་ཡིན་དེ་ནི་དེ་ནམས་ཀྱི་དོན་དམ་པའོ། །
ལངས་རྒྱས་ནམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ནི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེ་
ཡང་སྤྱོད་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་
དེ་ནམས་ཀྱི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་
བདེན་པ་ནི་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མ་
ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ནི།

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་བསྟན་ནས། དོན་དམ་
པའི་བདེན་པ་བསྟན་པར་འདོད་པས་དེ་ནི་བརྗོད་རུ་མེད་པའི་ཕྱིར་
དང་། ཤེས་པའི་ཕྱིར། ལུལ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དངོས་སུ་བསྟན་
པར་མི་རྒྱས་པས། ཉན་པར་འདོད་པ་སེམས་ལ་རང་གིས་མྱོང་བ་
ཉིད་རུ་དེའི་རང་བཞིན་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དཔེ་བཤད་པ།

མེད་པས་མཐོང་བ་དེ་ཡིན་གྱི་ཅིག་ཤོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་
 ཏུ་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་གྱིས་གནོད་པ་བྱས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་
 མཐོང་བ་དག་གིས་ལུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པའི་
 རང་གི་ངོ་བོ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཀྱན་
 རྫོབ་པའོ། །གལ་ཏེ་ལུང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཉིད་མ་རིག་པའི་
 བག་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྟན་འདས་རྣམས་ཀྱི་
 རབ་རིབ་ཅན་མ་ཡིན་པས་སྐྱེ་ཤད་མཐོང་བའི་ཚུལ་ཏུ་རང་བཞིན་
 གང་གིས་གཟིགས་པ་དེ་ནི་དེ་དག་གི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །

གལ་ཏེ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ནི་མཐོང་བ་མེད་པ་ཉིད་
 མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་རི་ལྟར་དེ་དག་གི་གཟིགས་ཤེ་ན། བདེན་མོད་
 གྱི་འོན་ཀྱང་དེ་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་དག་གིས་གཟིགས་སོ་
 ཞེས་བརྗོད།

རི་སྐད་ཏུ། འཕགས་པ་བདེན་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ལས། ལྟའི་
 བྱ། གལ་ཏེ་དོན་དམ་པ་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལུས་ངག་དང་
 ཡིད་གྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཏུ་འཇུག་ན་ནི། དེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་
 པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་མི་འགོ་སྟེ་ཀྱན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་ཉིད་ཏུ་
 འཇུག་རོ། །

འོན་ཀྱང་། ལྟའི་བྱ། དོན་དམ་པར་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་
 ནི་ཐ་སྟོད་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ། བྱེ་བྲག་མེད་པ། མ་སྐྱེས་པ། མ་
 འགགས་པ། སྐྱ་བར་བྱ་བ་དང་། སྐྱ་བ་དང་། ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་།

ཤེས་པ་དང་བྲལ་བའོ།

ལྟའི་བྱ། འོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་
དང་ལྟན་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་བར་ལས་
འདས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་འོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་
ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བརྟུན་ཏེ་སྤྱོད་པའི་ཆོས་སོ། །

ལྟའི་བྱ། འོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་བརྟུན་པར་མི་རུས་སོ། །དེ་
ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་གིས་སྟོན་པ་དང་། ཅི་སྟོན་པ་དང་། གང་ལ་སྟོན་
པའི་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་འོན་དམ་པར་རབ་ཏུ་མ་སྐྱེས་པའོ། །
རབ་ཏུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རབ་ཏུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་
རྣམས་བཤད་པར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དེའི་ཡུལ་ཅན། དངོས་པོ་དང་། དངོས་
པོ་མེད་པ་དང་། རང་གི་དངོས་པོ་དང་། གཞན་གྱི་དངོས་པོ་དང་།
བདེན་པ་དང་། བདེན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྟག་པ་དང་། ཆད་པ་
དང་། རྟག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། རྟུག་བསྐྱེལ་དང་།
གཙང་བ་དང་། མི་གཙང་བ་དང་། བདག་དང་། བདག་མེད་པ་དང་།
སྟོང་པ་དང་། མི་སྟོང་པ་དང་། མཆོན་ཉིད་དང་། མཆོན་གཞི་དང་།
གཅིག་ཉིད་དང་། གཞན་ཉིད་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། འགག་པ་སོགས་
པའི་བྱང་པར་དག་སྤྱིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་མ་དམིགས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསམ་པ་ལ་འཕགས་
པ་རྣམས་ཁོ་ན་ཆད་མ་ཡིན་གྱི་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པ་དག་ནི་མ་

ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དཔུས་མ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གཞོད་པར་བསྟན་པ་ལ། འཇིག་རྟེན་
 ཚད་མ་མིན་པའི་རྒྱ་མཚན། དེས་ན་དེ་ཉིད་ལས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གཞོད་པ་དང་།
 ཞར་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པའི་ཡུལ་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི།

ཅི་སྟེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞོད་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པས་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་ནམ་པར་དཔྱད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ཡང་ཚད་མ་
 ཉིད་ཏུ་ཁས་ལེན་ན་དེ་ལྟ་ཡིན་དང་།

གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཚད་མ་ཡིན་ན་ནི། །

འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་མཐོང་བས་འཕགས་གཞན་གྱིས། །

ཅི་དགོས་འཕགས་པའི་ཡམ་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། །

སྒྲུབ་པོ་ཚད་མར་རིགས་པ་འདུ་མ་ཡིན་ནོ། ། ༡༠

འཇིག་རྟེན་ཚད་མ་ཉིད་ཏུ་ཁས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཉིད་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་རིག་པ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པར་
 ཁས་སྒྲུབ་བར་བྱ་དགོས་ན། གང་གི་ཕྱིར་སྒྲུབ་པོ་ནི་ཚད་མར་རིགས་
 པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ལ་གང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་མི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་
 དེ་ནི་དེ་ལ་ཚད་མ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན། ཁྱོད་ཏུ་
 རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་བརྟགས་པ་ལ་དེ་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ལྟ་བུའོ། །
 མིག་ལ་སོགས་པ་དག་ཁོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པའི་ཕྱིར། འཕགས་
 པའི་ལམ་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྒྱལ་བྱིས་དང་། ཐོས་པ་
 དང་། བསམ་པ་དང་། བསྟོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱིམ་པ་འབྲས་བྱ་

དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པར་ཡང་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཡང་
མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེས་ན་དེ་ཉིད་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གཞོད་པ་ནི།
དེའི་ཕྱིར།

ནམ་ཀུན་འདིག་རྟེན་ཆད་མིན་དེ་ཡི་ཕྱིར།།

དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་འདིག་རྟེན་གཞོད་པ་མེད།།

ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་འདི་ལས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་
འཇིག་རྟེན་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ཆད་མ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ཞར་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པའི་ཡུལ་བཞུན་པ་ནི།

འོ་ན་ཅི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། བཤད་པ།

འདིག་རྟེན་དོན་ནི་འདིག་རྟེན་གྲགས་ཉིད་ཀྱིས།།

གལ་ཏེ་སེལ་ན་འདིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་འགྱུར།། ༡༡

དཔེར་ན། ཁ་ཅིག་གིས་ངའི་རྩས་ཕྱོགས་སོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་།
ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་དེ་ལ་བརྒྱལ་ཞིང་བརྟགས་པ། རྩས་དེ་ཅི་ཞིག་ཡིན།
དེས་བུམ་པའོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ལ། བུམ་པ་ནི་རྩས་མ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟླ་ལམ་གྱི་བུམ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་དེ་དེས་སུན་འབྲིན་
པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་དོན་
འཇིག་རྟེན་པའི་གྲགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེལ་བར་བྱེད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་
གྱིས་གཞོད་པར་འགྱུར་གྱི། གང་གི་ཆོ་འཕགས་པའི་གཟིགས་པ་ལ་

གནས་ཏེ། རྒྱ་བོ་མཁས་པ་ཚད་མར་བྱེད་པ་དེའི་ཆོ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་
གནོད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མཁས་པས་སྟོགས་འདིས་གཞན་ཡང་
དབྱེད་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་གཞན་ལ་རྒྱ་བོ་འཇིག་རྟེན་པ་ལའང་མ་གྲུབ་པ་ནི།

དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པས་གཞན་ལས་རྒྱ་བོ་ཁས་སྤངས་
ནས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ཏེ། ད་ནི་འཇིག་
རྟེན་ལ་ཡང་གཞན་ལས་རྒྱ་བོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་དེའི་ལྟ་བུ་ལ་
གནས་ནས་ཀྱང་གཞན་ལས་རྒྱུས་པ་དགག་པར་འདོད་པ་ལ་འཇིག་
རྟེན་གྱི་གནོད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ས་བོན་ཙམ་བཏབ་ནས། །

བདག་གིས་བྱ་འདི་བསྐྱེད་ཅེས་སྒྲ་བྱེད་ཅིང་། །

མིང་ཡང་བརྒྱགས་སོ་སྟམ་བྱ་རྟོགས་དེས་ན། །

གཞན་ལས་རྒྱ་བོ་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད། །༡༡

ཕྱི་དབང་པོས་མདོན་པར་གསལ་བར་བྱས་པ་འགའ་ཞིག་ཉི་
བར་སྟོན་པ་ན་སུ་འདི་བདག་གིས་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་སྒྲ་བར་བྱེད་དོ། །
འདི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་རང་གི་ལུས་ལས་བཏོན་ནས་དེའི་མའི་
ཁོང་དུ་འཇུག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། དེའི་ས་བོན་དུ་གྱུར་
པ་མི་གཙང་བ་ཙམ་ཞིག་གོ། །གང་གི་ཕྱིར་འདི་དེའི་རྒྱ་སྟགས་ནས་
རང་གི་སྤྱ་གཏོང་བར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ས་བོན་དང་སྤྱ་གཉིས་གཞན་
ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་འཇིག་རྟེན་དུ་གསལ་བར་ངེས་པ་ཡིན་

ནོ། །གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་གང་ཟག་གཞན་ལྟར་དེ་ཡང་ཉེ་བར་སྟོན་
པར་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་བོན་དང་སྟོན་གིང་དག་
ལ་ཡང་སྐྱར་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་གཉིས། རྟེན་འབྲེལ་རྟག་ཆད་མེད་པར་
གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་དང་། རོ་བོར་གྲུབ་ན་སྟོང་ཉིད་ལ་སྐྱར་འདེབས་སུ་
འགྱུར་བའི་སྟོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེའི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་ངི་སྐྱད་བཤད་པའི་རྩུལ་ལ་བརྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
བར་འབྱུང་བ་རྟག་པ་དང་ཆད་པ་མེད་པར་གྲུབ་པའི་སྟོན་ནས་ཡོན་
ཏན་བསྟན་པའི་སྤྱིར། བཤད་པ།

གང་བྱིར་བྱ་གྲུ་ས་བོན་ལས་གཞན་མིན། །

དེ་བྱིར་བྱ་གཞེ་ས་བོན་ཞིག་ལ་མེད། །

གང་བྱིར་གཅིག་ཉིད་ཡོད་མིན་དེ་བྱིར་ཡང་། །

བྱ་གཞེ་ས་བོན་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་མི་བྱ། །༡༡

གལ་ཏེ་བྱ་གྲུ་ས་བོན་ལས་གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་ནི། ཐེ་ཚོམ་མེད་
པར་བྱ་གྲུ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཡང་ས་བོན་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་
གི་སྤྱིར་བ་མིན་ཡོད་པས་བ་ལང་གི་བར་གྱུར་ཀྱང་རྒྱུན་མ་ཆད་པ་
ནི་མ་ཡིན་ལ། ས་སོའི་སྤྱེ་བོ་ཡོད་པས་འཕགས་པ་རྣམས་སྤྱང་ན་ལས་
འདས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཉིད་མེད་པའི་སྤྱིར་བྱ་གྲུའི་རང་
གི་བདག་ཉིད་ལྟར་ས་བོན་ཆད་པར་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཆད་པ་
སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཅིག་ཉིད་མེད་པས་ས་བོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་

མུ་གུ་མ་ཡིན་པས་ས་བོན་མི་འཇིག་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རྟག་པ་ཡང་
 བཀག་པར་འགྱུར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ། ས་བོན་ཡོད་ན་མུ་གུ་ཇི་བཞིན་
 ཏེ། །ས་བོན་གང་ཡིན་མུ་གུ་དེ་ཉིད་མིན། །དེ་ལས་གཞན་མིན་དེ་ཡང་
 མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལྟར་རྟག་མིན་ཆད་མིན་ཆོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟ་བུའོ། །ས་བོན་ཡོད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ས་བོན་ཡོད་པར་འགྱུར་
 བ་ན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །ས་བོན་གྱི་རྒྱ་ཅན་མུ་གུ་ཡང་འགྱུར་བ་
 བེ། ས་བོན་ལས་གཞན་ཉིད་དུ་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན། གསུངས་པ། ས་བོན་
 གང་ཡིན་མུ་གུ་དེ་ཉིད་མིན། །ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ས་བོན་དེ་ཉིད་མུ་གུ་
 དེར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་མིན་དེ་ཡང་མ་ཡིན་
 ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་
 གཉི་གའི་སྟོགས་མི་སྲིད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་དང་གཞན་མ་
 ཡིན་པ་ཉིད་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་སྟོགས་གཉིས་ཆར་ཡང་བཀག་པ་
 བ་རྟག་པ་དང་ཆད་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་
 བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །འདིར་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་ས་བོན་དང་མུ་
 གུ་གཉིས་ལ་རང་བཞིན་འགའ་ཞིག་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ནི། དེ་གཉིས་
 གཅིག་པའམ་གཞན་པ་ཉིད་དུ་འང་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། གང་གི་ཕྱིར་
 ཆོ་དེ་དག་ལ་རང་བཞིན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་མི་ལམ་དུ་
 དམིགས་པའི་ས་བོན་དང་མུ་གུ་དག་ལྟར་གཅིག་པ་ཉིད་དམ་གཞན་
 ཉིད་དུ་ག་ལ་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དོན་
 འདི་ཉིད། འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་མ་རིག་རྒྱུན་ཅན་ཏེ། འདུ་བྱེད་དེ་དག་

དེ་ཉིད་རྩ་ཡོད་མིན། །འདྲ་བྱེད་མ་རིག་པ་གཉིས་སྟོང་པ་སྟེ། །རང་
བཞིན་གྱིས་ནི་གཡོ་བ་དང་བྲལ་བའོ། །ཞེས་བྱ་བས་བཤད་པ། བསྟན་
བཅོས་ལས་ཀྱང་། གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་གང་འབྱུང་བ། །དེ་ནི་རེ་ཞིག་དེ་
ཉིད་མིན། །དེ་ལས་གཞན་པའང་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཕྱིར་རྟག་མིན་ཆད་
པའང་མིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་རོ་བོར་གྲུབ་ན་སྟོང་ཉིད་ལ་སྐྱར་འདེབས་སུ་འགྱུར་བའི་སྟོན་བསྟན་
པ་ནི།

ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་འགའ་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་
ནི་གདོན་མི་བླ་བར་ཁས་སྲུང་བར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ།

གལ་ཏེ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་བརྟེན་གྱུར་ན། །

དེ་ལ་སྐྱར་བས་དངོས་པོ་འདི་ག་པའི་བྱིར། །

སྟོང་ཉིད་དངོས་པོ་འདི་ག་པའི་རྒྱར་འགྱུར་ན། །

དེ་ནི་རིགས་མིན་དེ་བྱིར་དངོས་ཡོད་མིན། །༡༧

གལ་ཏེ་གཟུགས་དང་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་
རང་གི་མཆོན་ཉིད་དེ་རང་གི་རོ་བོ་དང་རང་བཞིན་རྒྱ་དང་རྐྱེན་
དག་གིས་བསྐྱེད་ན་ནི། དེ་གང་གི་ཆོ་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་འདིས་དངོས་
པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱི་སྟོང་པར་མཐོང་ཞིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་
བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེའི་ཆོ་ངེས་པར་ཇི་ལྟར་སྐྱེས་པའི་རང་
བཞིན་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་
ཕྱིར་ཇི་ལྟར་ཐོ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་བྱུང་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གྱི་

འཇིག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་དངོས་པོའི་
རང་བཞིན་ལ་སྐྱར་བའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་དེ་ནི་རུང་བ་ཡང་མ་
ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ནི་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཆོ་སྐྱེ་བར་ཁས་བླང་བར་མི་བྱའོ།

ངེ་སྐད་དུ། འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་བཅེགས་པའི་མདོ་ལས།
འོད་སྤངས། གཞན་ཡང་དབྱུ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་
སོ་སོར་རྟོག་པ་ནི། གང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པར་མི་
བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཉིད་སྟོང་པ་དང་། གང་མཆན་མ་མེད་པས་ཆོས་
རྣམས་མཆན་མ་མེད་པར་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཉིད་མཆན་མ་
མེད་པ་དང་། གང་སྟོན་པ་མེད་པས་ཆོས་རྣམས་སྟོན་པ་མེད་པར་མི་
བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཉིད་སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། གང་མདོན་པར་འདུ་
བྱ་བ་མེད་པས་ཆོས་རྣམས་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་མི་བྱེད་
དེ། ཆོས་རྣམས་ཉིད་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་། གང་མ་
སྐྱེས་པས་ཆོས་རྣམས་སྐྱེས་པ་ཉིད་དུ་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཉིད་མ་
སྐྱེས་པ་དང་། གང་མ་བྱུང་བས་ཆོས་རྣམས་མ་བྱུང་བར་མི་བྱེད་དེ།
ཆོས་རྣམས་ཉིད་མ་བྱུང་བ་དང་། ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

གང་ཞིག་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཁས་བླངས་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་
པའི་སྟོང་པ་ཉིད་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་མེད་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་
མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་བརྗོད་
པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་སེམས་པ་དེའི་ལྟར་ན།

སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ནས་ཚུལ་ཅད་སྟོང་པ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་
ཉིད་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །

བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། སྟོང་མིན་སྟོང་ལྟ་མཐོང་མིན་ཏེ། །ཟུང་
འདས་བདག་གིར་གྱུར་ཅིག་ཅེས། །ལོག་ལྟས་ཟུང་ན་མི་འདའ་བར། །
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །ཞེས་བཤད་ལ། བསྟན་
བཅོས་ལས་ཀྱང་།

སྟོང་ཉིད་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་ནི། །ངེས་པར་འབྱིན་པར་རྒྱལ་བས་
གསུངས། །གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ལྟ་བ། །དེ་དག་སྟབ་ཏུ་མེད་པར་
གསུངས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་བཀག་པ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གསུམ། །ཀུན་རྫོབ་དང་འགལ་བ་
སྤང་བ་དང་། མཐོང་བ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། ལས་འབྲས་དང་འགལ་བ་སྤང་
བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཀུན་རྫོབ་དབྱེད་ན་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པ། དབྱེད་ན་བདེན་པ་
གཉིས་ཆར་སྒྲིམ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

འདིར་སྒྲིམ་པ། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པས་བདག་དང་གཞན་
ལས་སྐྱེས་པ་བདག་ལ་རག་མོད། །གཟུགས་དང་ཚུར་བ་ལ་སོགས་པ་
གང་དག་མདོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་གིས་དམིགས་པ་དེ་
དག་རང་བཞིན་ནི་གདོན་མི་བྱ་བར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །

ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་མི་འདོད་ན་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཅི་སྟེ་བརྗོད་དེ།
བདེན་པ་གཅིག་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་
པ་ཉིད་དོ། །འདི་ལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་བདེན་མོད་ཀྱི་དོན་དམ་

པར་བདེན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དག་སྒྲོང་དག་བདེན་པ་
 དམ་པ་འདི་ནི་གཅིག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། མི་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ཅན་ཕྱོད་པ་ལས་
 འདས་པ་འོ། །འདྲུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་བརྟུན་པ་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ཅན་ལོ་
 ཞེས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་གང་ཡིན་
 པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཐབས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། བདག་དང་གཞན་དག་ལས་སྐྱེ་བ་མ་དཔྱད་པར་འཇིག་
 རྟེན་པའི་ལྷགས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ།

གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་དག་ནམ་དཔྱད་ན། །

དེ་ཉིད་བདག་ཅན་དངོས་ལས་སྐྱེ་རོལ་བྱ། །

གནས་སྟེད་མ་ཡིན་དེ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི། །

མ་སྟེད་བདེན་ལ་ནམ་བར་དཔྱད་མི་བྱ། །ཎ༥

འདི་ལྟར་གཞུགས་དང་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ནི་ཅི་
 བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཞིག་གམ། ཅི་ག་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་
 དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པར་དཔྱད་པ་ན། དོན་དམ་པར་མ་སྐྱེས་
 པ་དང་མ་འགགས་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་ཅན་ལས་སྐྱེ་རོལ་ཏེ་གཞན་
 ཏུ་ཐུར་པའི་ཆ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཅན་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
 ཕྱིར་བདག་དང་གཞན་ལས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་རྣམས་
 པར་དཔྱད་པ་འཇུག་པ་མེད་པར་བྱས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པས་ཡོངས་སུ་
 མཐོང་བ་འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྲུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཙམ་ཞིག་གཞན་
 ལ་རག་ལས་པའི་འཇུག་པའི་སྒོ་ནས་ཁས་སྲུང་བར་བྱ་སྟེ། འཕགས་

པ་ལྟས།

ཇི་ལྟར་ལྷ་མོ་སྐད་གཞན་གྱིས། གཟུང་བར་མི་རུས་དེ་བཞིན་དུ།
འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་མ་རྟོགས་པར། འཇིག་རྟེན་གཟུང་བར་རུས་པ་མ་
ཡིན། ཞེས་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །བསྟན་བཅས་ལས་ཀྱང་།

ཐ་སྐད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། འཇིག་རྟེན་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར། །
དམ་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པར། ལྷ་རྩལ་འདས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །

ནམ་པར་དབྱང་པ་བྱས་ན་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྐད་ཉམས་
པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་མདོ་ལས།

དཔེར་ན་ཤིང་དང་རྩུང་ལ་བརྟེན་བྱས་ལ། ལག་པ་ཚོ་ལ་བ་བྱས་
པ་གསུམ་ཆོགས་ན། སྒྲིག་བྱེད་པའི་མང་སྤིང་བྱ་ལ་སོགས་ལས། འདྲེ་
དག་ལས་སྐྱེས་སྐྱ་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར། འདྲེ་ནས་མཁས་པ་ལ་ལས་
བརྟེན་བྱས་ཏེ། འདྲེ་ནི་གང་ནས་འོངས་ལ་གར་སོང་ཞེས། སྒྲིགས་དང་
སྒྲིགས་མཆོམས་ཀྱང་ཏུ་བརྟེན་བྱས་ན། སྐྱ་ཡི་འོང་བའམ་འགྲོ་བ་
རྟེན་མི་འགྱུར། འདྲེ་ལྟར་རྩུང་དག་དང་ནི་རྟེན་དག་ལས། འདྲེ་བྱེད་ཀྱིས་
པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་སྟེ། ཡང་དག་མཐོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་
ནི། འདྲེ་བྱེད་སྟོང་པ་གཡོ་བ་མེད་པར་མཐོང་། སྤང་པོ་དག་དང་
སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་ནམས་ནི། རྣང་ཡང་སྟོང་ལ་སྤྱི་རོལ་སྟོང་པ་སྟེ། །
སེམས་ཅན་བདག་གིས་སྟོང་ཞིང་གནས་མེད་ལ། ཆོས་ཀྱིས་མཆོན་
ཉིང་ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་ཉིད། ཅིས་རྩེ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་དབྱེད་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་སྒྲོས་པ་དང་བལ་བའི་ཚུལ་ནི།

ཅི་སྟེ་ཡང་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བདོག་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནས་གཙོད་པ་ན་བྱེད་ཤ་ཐོན་པ་ཐ་སྟོང་གི་བདེན་
 པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་འདི་གང་ཞིག་ཀྱང་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
 དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱར་རྒྱར་པའི་རྣམ་གྱི་བདག་ཉིད་འགའ་
 ཞིག་སྟེ་བར་འབྱུར་བར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་སྟུན་ན། དེ་ལྟར་ཡང་དེ་སྟོང་
 ཏུ་སྟུང་བ་ལ་ཆོག་ཅམ་ཞིག་སྟག་མ་ལུས་པར་འབྱུར་རོ།

ཅིའི་སྤྱིར་ཞེན།

དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས།

བདག་དང་གཞན་ལས་སྟེ་བ་རིགས་ཡིན་པའི།

རིགས་དེས་ཐ་སྟོང་ཏུ་ཡོང་རིགས་ཡིན་པས།

ཁྱོད་གྱི་སྟེ་བ་གང་གིས་ཡིན་པར་འབྱུར། ༥

རི་ལྟར་དོན་དམ་པའི་སྐབས་སུ་རི་སྟོང་བཤད་པའི་རིགས་པས་
 བདག་དང་གཞན་ལས་སྟེ་བ་མི་རུང་བ་དེ་བཞིན་ཏུ་ཐ་སྟོང་ཏུ་ཡང་།
 དེ་ཉིད་གྱིས་སྟེ་བར་མི་རིགས་པས་ཁྱོད་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་གྱི་སྟེ་བ་
 གང་གིས་འབྱུང་བར་འབྱུར། དེའི་སྤྱིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱི་སྟེ་བ་
 བའི་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་ཏུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་འདོད་
 བཞིན་ཏུ་ཡང་གདོན་མི་བྱ་བར་ཁས་སྐྱང་བར་བྱའོ། །གང་དག་
 བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་སྟོན་དཔོན་སྟུབ་
 གྱི་ཞལ་སྟུན་ནས་གྱིས་བརྟགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཁོ་ན་བཀག་པ་ཡིན་གྱི།

གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་རུ་སེམས་པ་དེ་དག་གི་
འདོད་པ་འདི་ཡང་གཏན་ཚིགས་མེད་པར་མི་བྱུང་པས། དེ་སྐད་རུ་
སྟོང་བ་དེ་དག་ནི་བཀལ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་མཐོང་བ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། སྟོན་པ་དང་བྲལ་ཡང་རྒྱ་
འབྲས་སུ་སྤང་བ་མི་འགལ་བའི་ཚུལ། དེས་རྟག་ཆད་དང་བྲལ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་
པོ་ནི།

འོ་ན་ནི་གལ་ཏེ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་རུ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཅི་ལྟར་ན་དེ་དག་གི་རང་གི་ངོ་
བོ་འཇིག་རྟེན་རུ་དམིགས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། བཤད་པ།

དངོས་པོ་སྟོང་པ་གཞུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ། །

ཚིགས་ལ་སྟོན་ནམས་མ་གྲགས་པ་ཡང་མིན། །

དི་ལྟར་དེར་ནི་གཞུགས་བརྟན་སོགས་སྟོང་ལས། །

མེས་པ་དེ་ཡི་ནམས་བར་སྐྱེ་འགྱུར་ལྟར། །ཉེ

དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ན་ཡང་། །

སྟོང་ཉིད་དག་ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །

དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་ཐ་དད་པ་མེད་པར་
གནས་པ་ཡིན་ལ། གཞུགས་བརྟན་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱ་དང་
འབྲས་སུའི་ནམས་པར་གཞག་པ་ཡང་ཤེས་བཞིན་རུ་མཁས་པ་སུ་ཞིག་
གཞུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་ལས་ཐ་དད་པ་

མེད་པར་གནས་པ་རྣམས་ཡོད་པ་ཅམ་ཞིག་ཏུ་དམིགས་པས་རང་
བཞིན་དང་བཅས་པར་ངེས་པར་བྱེད། དེའི་ཕྱིར་ཡོད་པར་དམིགས་
ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། རི་སྐད་ཏུ།

མེ་ལོང་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་དག་ལ། རི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡི། །
གཟུགས་བརྟན་སྤང་བ་དེ་བཞིན་ཏུ། ཁྲོན་པ་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པར་
གྱིས། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དེས་རྟག་ཆད་དང་ཐལ་བར་བརྟན་པ་ནི།

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

བདེན་པ་གཉིས་སྤྱད་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར། །

དེ་དག་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཆད་པ་འདའ་མིན། ། ༡༥

གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་རྣམས་གཟུགས་བརྟན་གྱི་རྣམ་པ་
ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དོན་དམ་པ་དང་ཀྱན་
ཚོའི་ཕྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་ཏུ་ཡང་རང་བཞིན་ཏེ་ངོ་པོ་ཉིད་མེད་
པའི་ཕྱིར་རྟག་པ་དང་ཆད་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ། རི་སྐད་ཏུ་བརྟན་
བཅོས་ལས།

གང་ཞིག་ངོ་པོ་ཉིད་ཡོད་པ། དེ་ནི་མེད་པ་མིན་པས་རྟག་ ཁྲོན་
བྱང་ད་ལྟར་མེད་ཅེས་པ། དེས་ན་ཆད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། ཞེས་
བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ།

དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཁས་སྒྲུངས་ན། རྟག་དང་ཆད་པར་ལྟ་བ་ནི། །
ཐལ་བར་འགྱུར་དེ་དངོས་དེ་ནི། རྟག་དང་མི་རྟག་འགྱུར་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། དེ་བཞིན་རུ།

ངེ་ལྟར་སྟོན་པས་སྒྲུལ་པ་ནི། རྩུ་འཕུལ་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་སྒྲུལ་
ཞིང་། སྒྲུལ་པ་དེ་ཡང་སྒྲུལ་པ་ན། སྒྲུར་ཡང་གཞན་ནི་སྒྲུལ་པ་ལྟར། །
དེ་བཞིན་བྱེད་པོ་དེ་ལས་གང་། བྱས་པའང་སྒྲུལ་པའི་རྣམ་པ་བཞིན། །
དཔེར་ན་སྒྲུལ་པས་སྒྲུལ་གཞན་ཞིག་སྒྲུལ་པ་མཛད་པའང་དེ་བཞིན་
ནོ། ཉོན་མོངས་ལས་དང་ལུས་རྣམས་དང་། བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་
བུ་དག་དྲི་ཟའི་ཤོང་བྱིར་ལྟ་བུ་དང་། སྒྲིག་རྩུ་མི་ལམ་འདྲ་བ་ཡིན། །
ཞེས་སྒྲུལ་པའི་དཔེས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལས་རང་བཞིན་མེད་པ་
རྣམས་སྟེ་བར་བཞུན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ལས་འབྲས་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཞར་ལ་ལས་
འབྲས་ཀྱི་རྟེན་གསུངས་པ་བྲང་དོན་རུ་བཞུན་པའོ། འདྲ་པོ་ལ་གསུམ། རང་བཞིན་
མེད་ཀྱང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འཐད་པ་དང་། དོན་དེ་ཉིད་དཔེའི་སྟོན་སྒྲུབ་པ་
དང་། དེ་ལ་ཐུག་མེད་རུ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། འདྲ་པོ་ནི།

དེ་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པས་
ཉག་པ་དང་ཆད་པའི་ལྟ་བ་རྒྱང་རིང་རུ་སྤངས་པ་འབའ་ཞིག་རུ་མ་
ཟད་ཀྱི། ལས་རྣམས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་རུ་ལོན་ཡང་ལས་རྣམས་
ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་འབྲེལ་བ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱན་
དང་ཆུད་མི་བླ་བ་དང་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པར་ཡང་ཡོངས་སུ་རྟོགས་
པ་མེད་པར་ཡང་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། འི་ལྟར་ཞེ་ན།

གང་བྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་པ། །

དེ་ཕྱིར་ཀྱན་གཞི་མེད་ཀྱང་འདི་ཉམས་ཕྱིར། །

ལ་ལར་ལས་འགན་སྤུན་དིང་ཡོན་ནས་ཀྱང་། །

འབྲས་བྱ་ཡང་དག་འབྱུང་བར་དིག་པར་གྱིས། །ཨ་

གང་གི་ལྟར་ན་ལས་འགན་པ་དེ་ནི་འགན་ཟེན་པའི་ལས་
དེ་ལས་འབྲས་བྱ་རི་ལྟར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་བཅད་པའི་ལན་
ཏུ། འགན་ཟེན་པའི་ལས་ཀྱི་རུས་པ་གཞག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཀྱན་
གཞི་ནས་པར་ཤེས་པའམ། བྱ་ཡོན་གྱི་དཔང་རྒྱ་དང་འབྲ་བའི་ཚས་
གཞན་ཅུང་མི་བ་བའམ། མོབ་པའམ། ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱོས་
པའི་ནམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱ་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ། །གང་གི་ལྟར་ན་
ལས་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དེའི་ལྟར་ན་ནི་དེ་འགན་
པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། མ་ཞིག་པ་ལས་འབྲས་བྱ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་
པ་ཡང་མ་ཡིན་པས། ལས་རྣམས་མི་འཇིག་པས་ལས་དང་འབྲས་
བྱའི་འབྲེལ་བ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །རི་སྐད་ཏུ། བརྟན་
བཅོས་ལས།

གང་ཕྱིར་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་མེད། །འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་དེའི་
ཕྱིར། གང་ཕྱིར་དེ་ནི་མ་སྐྱེས་པ། དེ་ཕྱིར་ཅུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །མདོ་ལས་ཀྱང་།

མི་ཡི་ཆོ་ཚད་ལོ་བརྒྱ་ཉེ། དེ་སྲིད་འཆོ་ཞེས་བརྗོད་མོད་ཀྱི། །ལོ་
ལ་ལུང་པོར་སྐྱངས་པ་མེད། རྒྱུ་བ་པ་དེ་ཡང་དེ་དང་མཚུངས། །བད་
པ་མེད་ཅེས་གང་སྤྲོས་དང་། །ལས་བད་ཅེས་ནི་གང་སྤྲོས་པ། རྟོང་

པའི་ཚུལ་དུ་བད་པ་མེད། །ཐ་སྐད་ཚུལ་དུ་བད་པར་བསྟན། །ཁིས་
འབྱུང་ངོ་།།

གཉིས་པ་དོན་དེ་ཉིད་དཔའི་སྒོ་ནས་སྐབ་པ་ནི།

རི་སྐད་བསྐད་པའི་དོན་ཉིད་དཔའི་སྒོ་ནས་བཤད་པ།

མི་ལམ་དམིགས་བའི་ཡུལ་དག་མཐོང་ནས་ནི། །

སད་ཀྱང་བྱུན་ལ་ཆགས་བ་སྐྱེ་འགྱུར་བ། །

དེ་བཞིན་འགགས་ཤིང་རང་བཞིན་ཡོད་མིན་བའི། །

ལས་ལས་ཀྱང་ནི་འབྲས་བྱ་ཡོད་པ་ཡིན། །༡༤༠

རི་སྐད་དུ། སྤིང་པ་འཕོ་བའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། འདི་ལྟ་སྟེ།
དཔའར་ན། མི་ཁྱིམ་ཉལ་བའི་མི་ལམ་ན་ཡུལ་གྱི་བྱུང་མེད་བཟང་མོ་
དང་ལྟན་ཅིག་སྟོང་པ་མིས་ལ། དེ་ཉལ་བ་ལས་སད་ནས་ཡུལ་གྱི་བྱུང་
མེད་བཟང་མོ་བྱན་ན། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། འདི་ཅི་སྟུང་དུ་སེམས། གང་
མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་གྱི་བྱུང་མེད་བཟང་མོ་དང་ལྟན་ཅིག་སྟོང་པ་མིས་
ལ། དེ་ཉལ་བ་ལས་སད་ནས་ཡུལ་གྱི་བྱུང་མེད་བཟང་མོ་དེ་བྱན་པའི་
མི་དེ་མཁས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ནམ། གསོལ་བ། བཙམ་ལྟན་
འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་ཏེ། དེ་ཅིའི་སྐད་དུ་ཁེན། བཙམ་ལྟན་འདས།
མི་ལམ་གྱི་བྱུང་མེད་བཟང་མོ་ཡང་མ་མཆིས་ཤིང་མི་དམིགས་པ་
ལགས་ན། དེ་དང་ཡོངས་སུ་སྟོང་པ་ལྟ་ག་ལ་མཆིས་ཏེ། འདི་ལྟར་མི་
དེ་ནི་ཕོངས་ཤིང་དུབ་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་ལགས་སོ། །བཙམ་
ལྟན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། དེ་བཞིན་དུ་བྱིས་པ་

ས་སའི་སྐྱེ་བོ་ཐོས་པ་དང་མི་ལྟན་པ་ཡང་མིག་གིས་གཟུགས་ཆམས་
མཐོང་ནས་ཡིད་བདེ་བར་ཐུར་པའི་གཟུགས་ཆམས་ལ་མངོན་པར་
ཞེན་ཏེ། མངོན་པར་ཞེན་པར་ཐུར་ནས་ཆགས་པ་སྦྱིད་པར་བྱེད་
དོ། །ཆགས་ནས་འདོད་ཆགས་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཞེ་སྤང་ལས་བྱུང་
བ་དང་། གཏི་ཐུག་ལས་བྱུང་བའི་ལས་ལྟས་དང་། རག་དང་། ཡིད་
ཀྱི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །ལས་དེ་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པར་ཐུར་
ནས་འགག་གོ། །འགགས་ན་ཤར་སྦྱོགས་སུ་བརྟེན་ཏེ་གནས་པ་མ་ཡིན་
པ་ནས་སྦྱོགས་མཆོམས་ཆམས་སུ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་།

རྒྱས་གཞན་ངེ་ཅམ་ཞིག་ན་འཆི་བའི་རྒྱས་དང་ཉེ་བར་གནས་
པའི་ཆོ་དེ་དང་སྐལ་བ་འདྲ་བའི་ཟད་ནས་ཆམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་
འགག་པའི་ཆོ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ཉལ་ཉལ་བ་ལས་སད་པའི་
མའི་ཡུལ་གྱི་བྱུང་མེད་བཟང་མོ་ལྟ་བུར་ཡིད་ལས་དེ་ཉིད་ལ་མངོན་
རྒྱ་སྦྱོགས་པར་འཐུར་རོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། དེ་ལྟར་ཆམ་པར་ཤེས་པ་
ཐ་མ་འགག་ཅིང་སྐྱེ་བའི་ཆར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་
པོ་ཡང་ན་ནི་ལྟ་དག་གི་ནང་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཡང་ན་ནི་ཡི་དྲགས་
རྣམས་སུ་འབྱུང་བར་འཐུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་།

རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་དེ་འགགས་མ་ཐག་རྒྱ་
གང་ལ་རྣམ་པར་སྦྱོན་པ་སྦྱོང་བར་འཐུར་བར་མངོན་པ་དེ་དག་སྐལ་
བ་འདྲ་བའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་འབྱུང་དོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། དེ་ལ་ཆོས་
གང་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་རྒྱ་འཕོ་བ་ཡང་

མེད་ལ་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བར་མངོན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་
པོ། དེ་ལ་གང་ནམ་པར་ཤེས་པ་མ་འགག་པ་ནི་འཆི་འཕོ་བ་ཞེས་བྱ།
གང་ནམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱལ་
པོ་ཆེན་པོ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འགག་པའི་ཆོ་ཡང་གང་དུ་མི་
འགོའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་སྐྱེ་བའི་ཆར་གཏོགས་པ་འབྱུང་བའི་
ཆ་ཡང་གང་ནས་ཀྱང་མི་འོང་ངོ་། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རང་བཞིན་
གྱིས་དབེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་
མ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མས་སྟོང་ངོ་། །འཆི་འཕོ་བ་ནི་འཆི་འཕོ་
བས་སྟོང་ངོ་། །ལས་ནི་ལས་གྱིས་སྟོང་ངོ་། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་
ནི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་དང་པོས་སྟོང་ངོ་། །སྐྱེ་བ་ནི་སྐྱེ་བས་སྟོང་ལ་ལས་
རྣམས་ཆུད་མི་བྱ་བར་ཡང་མངོན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལ་སྤྱག་མེད་དུ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། སྤྱག་མེད་དུ་ཏ་
ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། སྟོང་ཡང་ལས་འབྲས་སོ་སོར་ངེས་ཤིང་བསམ་གྱིས་མི་
ཐུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཅི་སྟེ་གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་བྱད་པ་མེད་པས་
རྣམ་པར་སྒྲིན་པར་འདོད་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་། ཇི་ལྟར་མ་འགགས་
པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། རྣམ་པར་སྒྲིན་
པར་བྱས་ཟིན་པ་ལས་ཀྱང་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་
ལས་བྱད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་སྒྲིན་ཟིན་པ་ལས་ཀྱང་ཡང་
རྣམ་པར་སྒྲིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྤྱག་པ་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་

རོ་སྟམ་ན། དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

རྒྱུ་ལྟུང་ཞི་ཡོད་ཉིད་མིན་མཚུངས་ཀྱང་། །

རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྐྱོ་ཤད་ནམ་པར་ནི། །

མཐོང་གི་དངོས་གཞན་ནམ་པར་མ་ཡིན་ལྟར། །

དེ་བཞིན་སྒྲིན་ལས་སྐྱར་སྒྲིན་མིན་གཤམ་གྱི། །༡༧

དཔེར་ན། ལྟུང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འདྲ་བ་བཞིན་རྩུ་རབ་རིབ་
ཅན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱོ་ཤད་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་མཐོང་གི།
དེ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོའི་རྣམ་པར་བོང་བུའི་རྩ་དང་མོ་གཤམ་
གྱི་བྱ་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་རྩུ། ལས་གྱི་རང་
བཞིན་མ་འགགས་པར་མཚུངས་བཞིན་རྩུ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ངེས་
པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་སྟོང་ཡང་ལས་འབྲས་སོ་སོར་ངེས་ཤིང་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་ནི།

དཔེ་འདིས་ལས་རྣམས་མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་རྩུ་མ་
ཟད་གྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཡང་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ།

དེའི་བྱིར་རྣམ་སྒྲིན་མི་དགེ་ཅན་ལོ་ལས། །

རྣམ་སྒྲིན་དགེ་ཉིད་དགེ་ལས་ཡིན་མཐོང་ཞིང་། །

དགེ་མི་དགེ་མེད་སྟོ་ཅན་མཐར་འགྱུར་ཏེ། །

ལས་འབྲས་རྣམས་ལ་སེམས་བའང་དགག་པ་མཛད། །༡༨

གལ་ཏེ་ཡང་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་གཉིས་རང་བཞིན་
མེད་པ་ཡིན་མོད་གྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྐྱོ་ཤད་ལ་སོགས་པའི་མཐོང་བ་

ངེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན། རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཡིད་རྒྱུ་འོང་བ་ནི་མི་
 དགེ་བ་ལས་མ་ཡིན་ལ། ཡིད་རྒྱུ་མི་འོང་བ་ནི་དགེ་བ་ལས་མ་ཡིན་
 འོ། །དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་མི་དམིགས་པས་ནི་ཐར་པར་
 འགྱུར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཤིན་
 རྒྱུ་ངེས་པར་དཔྱེད་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ལ། ལས་དང་འབྲས་སུ་ལ་
 སྐྱར་བ་བཏབ་པ་ལས་ཀུན་རྫོབ་འཇིག་པར་འགྱུར་རྒྱུ་འོང་ངོ་སྤྲུལ་སྟེ།
 ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་སུ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་བོ་
 ཞེས་ལས་དང་འབྲས་སུ་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་པ་དགག་པ་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་ཞར་ལ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་གསུངས་པ་བྱང་དོན་རྒྱུ་བསྟན་པ་ལ། ཀུན་
 གཞི་སོགས་གསུངས་པ་བྱང་དོན་རྒྱུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པས་ཡོད་
 པར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་དོན་རྒྱུ་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་སུ་འབྲེལ་བ་རྣམ་པར་
 བཞག་ན། འོ་ན་འཕགས་པ་ལང་ཀར་གསེགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
 ལས། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་མཐའ་ཡས་པའི་རྩས་པའི་
 བྱང་པར་ཀྱི་གཞི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་བླ་བས་རྣམས་ལ་རྒྱ་མཚོ་ལྟར་
 དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བའི་རྒྱར་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཅི་རྣམ་
 པ་ཐམས་ཅད་རྒྱེ་བ་མེད་པ་ཞིག་གམ་ཞེ་ན།

དེ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐད་རྒྱུ་ཉི་བར་བསྟན་པས་གདུལ་བྱ་
 རྣམས་ལ་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་རྒྱུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། ལྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ཀུན་

གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྒྲིམ་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་ཡོད་པར་མ་ཟད་ཀྱི་གང་ཟག་གྲང་ཡོད་དེ། དེས་འདྲེལ་བའི་སྐྱོ་བོ་ལ་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པས་རྗེས་སུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རི་སྐད་དུ། དགེ་སྦྱོང་དག་ཕུང་པོ་ལ་ནི་སྤྱར་རོ། །སྤྱར་སྤྱར་བ་ནི་གང་ཟག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁ་ཅིག་ལ་ནི་ཕུང་པོ་ཅམ་ཞིག་བསྟན་པ་མཛད་དེ། སེམས་ཞེས་བྱ་བའམ་ཡིད་ཅེས་བྱ་བའམ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་རྒྱས་རིང་པོར་དད་པ་དང་ཚུལ་བྲིམས་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་བསྟོན་ཤིང་གོང་དུ་འགྲོ་བ་ནི་སྤྱི་མ་ལ་མཐོ་རིས་སུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གང་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དགོངས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་དགོངས་པ་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

ཀྱན་གཞི་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཉིད་ཡོད་ལ། །

ཕྱང་པོ་འདི་དག་འབའ་ཞིག་ཉིད་ཡོད་ཅེས། །

བསྟན་པ་འདི་ནི་དེ་ལྟར་ཆེས་ཟབ་དོན། །

རིག་པར་མི་འགྱུར་གང་ཡིན་དེ་ལོ། །༡༩

གཤམ་བྱ་གང་དག་ཡུན་རིང་པོར་ཐུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་ལ་འཇུག་པར་མི་རུས་ཤིང་། བདག་མེད་དོ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་རི་སྐད་བསྟན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཐོས་ནས་སྒྲག་པ་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་སྟོན་པའི་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལ་

གཡང་ས་དང་འབྲ་བར་སེམས་པ་དེ་དག་དེ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་སྟོགས་པས་
 འོན་ཆེན་པོ་བསྐྱབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཆེས་ཐོག་མར་ཀུན་གཞིའི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པས་ནི་ཐུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྷགས་
 བསལ་ནས་དེ་དག་གི་འོན་ཆེན་པོ་འབྲེན་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཐུ་ནས་
 གསུང་རབ་ཀྱི་འོན་ཐིམ་ཅི་མ་ལོག་པར་རིག་པ་རྣམས་རང་ཉིད་ཀྱིས་
 དེ་དག་སྟོང་བར་འགྱུར་བས་ཡོན་ཏན་ཁོ་ན་འབྱུང་གི་སྐྱོན་ནི་མ་
 ཡིན་ནོ། །ཇི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་ལྟས།

གང་ཞིག་གང་གང་ལ་དགའ་བ། །དེ་ཡི་དེ་དེ་སྒར་དཔུང་བ། །
 ཉམས་པར་གྱུར་པ་དམ་ཆོས་ཀྱི། །སྟོང་ནི་ཅིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞིས་
 བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་དོན་དུ་
 བསྟན་པ་ནི།

གཞུག་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དང་པོར་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་དུ་མ་ཟད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་།

འཇིག་ཚོགས་ལྟ་དང་བྲལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །

རྒྱུ་དང་དང་དེ་ཡི་བསྟན་པ་ལྟར། །

དེ་བཞིན་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་ཅེད་ཅོད་ཀྱིས། །

ཡོད་ཅེས་བྲང་དོན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན། །༡༥

འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་མཐའ་དག་སྤངས་པས་ངར་འཇིན་པ་
 དང་ང་ཡིར་འཇིན་པ་སྤངས་སུ་ཟིན་ཀྱང་། ང་དང་ངའི་ཞིས་བསྟན་

པའི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཁོང་རུ་རྒྱད་པར་བྱ་བའི་ཐབས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། བཙུག་ལྷན་འདས་གྱིས་ང་དང་ངའི་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་རི་སྐད་
 བསྟན་པ་དེ་བཞིན་རུ། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 ཡང་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་རུ་ཉེ་བར་བསྟན་པ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཁོང་རུ་
 རྒྱད་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོད་པ་ཉིད་རུ་བསྟན་པ་མཛད་དོ།

རི་སྐད་རུ། ཤར་གྱི་རི་བོའི་ཕྱེ་དང་མཐུན་པའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་
 དག་ལས། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་རྣམ་འབྲེན་རྣམས། འཇིག་རྟེན་མཐུན་
 པར་མི་འཇུག་ན། ཁངས་རྒྱས་ཆོས་ཉིད་གང་ཡིན་དང་། ཁངས་རྒྱས་
 སུས་ཀྱང་ཤེས་མི་འགྱུར། །ཕུང་པོ་དག་དང་ཁམས་རྣམས་དང་། །
 རྒྱུ་མཆེད་རང་བཞིན་གཅིག་བཞེད་ལ། །ཁམས་གསུམ་པོ་དག་སྟོན་
 མཛད་པ། འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན། ཁིང་མེད་པ་ཡི་
 ཆོས་ཀྱི་རྣམས། བསམ་རུ་མེད་པའི་མིང་དག་གིས། ཁེམས་ཅན་
 རྣམས་ལ་ཡོངས་བཟོད་པ། འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན། །
 དངོས་མེད་ཉེ་བར་སྟོན་མཛད་ཅིང་། །ཁངས་རྒྱས་རང་བཞིན་ལ་
 བཞུགས་པས། དངོས་མེད་འགའ་ཡང་འདིར་མེད་པ། འདི་ནི་འཇིག་
 རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན། འོན་དང་དོན་མེད་མི་གཟིགས་ལ། འཁོག་
 པ་དང་ནི་དམ་པའི་དོན། སྤྱོད་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་གསུངས་པ། འདི་
 ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན། ཁྱིམ་པ་མེད་ཅིང་རྒྱུ་མེད་ལ། ཆོས་
 ཀྱི་དབྱིངས་དང་མཉམ་གྱུར་ཀྱང་། །བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་པ་བཟོད་
 མཛད་ལ། འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན། རུས་གསུམ་དག་

རྒྱ་སེམས་ཅན་གྱི། །རང་བཞིན་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ལ། །སེམས་ཅན་
ཁམས་ཀྱང་སྟོན་མཛད་པ། །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན། །
ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ཞར་ལ་རྣམ་རིག་པའི་ལྷགས་དགག་པ་ལ། རྟོགས་སྣ་མ་དང་། དེ་
དགག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ་གཉིས། གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་།
དེས་རང་ལྷགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱིད་
གསུམ་རྣམ་ཤེས་ཅན་རྒྱ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཛན། རྒྱ་དོན་མེད་ཀྱང་ཤེས་པའི་རྒྱ་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྱོད་བ་པ་དབུ་མའི་ལྷགས་རི་
སྐད་བསྟན་པ་མི་བཟོད་ཅིང་། རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྦྱར་བའི་
ལྷགས་བཟོད་པའི་སྟོན་ས། དོན་དག་འཇོག་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་རི་
སྐད་བཤད་པའི་ལྷགས་བསལ་བའི་ཕྱིར། སྤྱོད་པ།

གཟུང་བ་ཅིག་ལས་འཛིན་པ་མ་མཐོང་ཞིང་། །

སྤྱིད་གསུམ་རྣམ་ཤེས་ཙམ་བྱ་རབ་རྟོགས་ལས། །

ཤེས་རབ་ལ་གནས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབའ་དེས། །

རྣམ་ཤེས་ཙམ་བྱ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར། །༡༥

གནས་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱོད་འདི་ནི་བཞུགས་པ་ལ་འཇུག་གོ། ཤེས་རབ་
ལ་གནས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ལ་གནས་ཏེ། དེ་འདི་ལ་ཡོད་པས་ཤེས་
རབ་ལ་གནས་ཏེ། ཤེས་རབ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་བྱའོ། །བྱང་རྒྱལ་
སེམས་དབའ་དེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོན་རྒྱ་རྟོགས་པ་ལ་རབ་རྒྱ་གནས་

པལོ། །གང་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་ལྷག་པར་སྒོ་མ་
བཏགས་པར་རྟོགས་པ་དང་མཐོང་བ་དང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་དེ་ནི་
དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་
པར་འགྱུར་ཞེས་ཆོག་རྣམ་པར་སྦྱར་རོ། །གཟུགས་མེད་པས་སེམས་
དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་
བའི་དངོས་པོ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱལོ། །

ཡང་ངེ་ལྟར་འདིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་
པར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་འདི་ལྟར།

གཟུང་བ་མེད་པས་འཛིན་པ་མ་མཐོང་ཞིང་། ཁྲིད་གསུམ་རྣམ་
ཤེས་ཙམ་དུ་རབ་རྟོགས་པས། །ཞེས་བྱ་བ་སྦྱས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔལ་འདིས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་པས་སེམས་
ལ་གཟུང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་
མཐོང་ཞིང་། །ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་མོ་ཞེས་
ཡུན་རིང་པོར་གོམས་པར་བྱེད་ལ། དེ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་
བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཙམ་ཞིག་རང་རིག་པས་མཐོང་སྟེ། དེའི་
ཕྱིར་རིམ་པ་འདིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་
པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་ཤེས་པའི་རྒྱ་བསྟན་པ་ནི།

གལ་ཏེ་འདི་དག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་ཉིད་ཡིན་ན། འོ་ན་

འདིར་ངི་ལྟར་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ཙམ་སྦྱིབས་འགྱུར་ཞེན། སྤྲུལ་པ།

ངི་ལྟར་རྒྱུད་གིས་བསྐྱེད་པས་རྒྱ་མཚོ་ནི། །

ཆེ་ལས་རྒྱ་རྒྱུད་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་བྱ། །

ཀུན་གྱི་ས་ཐོན་ཀུན་གཞི་ཞེས་བྱ་ལས། །

རང་གི་རྒྱས་པས་རྣམ་ཤེས་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་། །༡༤

ངི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་རྒྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྟེན་ཏུ་ཡུར་པའི་ཆུའི་ཡན་ལག་རྒྱུད་
གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱེད་པ་ལས། རྒྱུད་ཙམ་གྱི་རྟེན་ཉེ་བར་ལྷགས་པས་
གཉིད་ལོག་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་རྒྱུད་རྣམས་འགྲན་པའི་སྒོ་ནས་བདག་གི་
ལུས་རྟེན་པ་ལྟར་ཀུན་ནས་ཡོངས་སུ་རྒྱུག་པར་རྟོགས་པ་དེ་བཞིན་
བྱ། འདིར་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་ཐོག་
མ་མེད་པའི་རུས་ནས་ཞུགས་པ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་མངོན་
པར་ཞེས་པའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པ་ལས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་
དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཐོབ་པར་འགག་བཞིན་པས། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ལ་གང་བག་ཆགས་ཀྱི་བྱུང་པར་རང་གི་རྣམ་པ་དང་རྗེས་སུ་
འབྲེལ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་སྦྱིབས་ཀྱི་རྒྱུར་ཡུར་པ་གཞན་པ་
རིམ་གྱིས་རང་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པའི་རྟེན་ལྷགས་པས་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པ་
ཐོབ་པ་དེ་ལས་གང་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་གཞན་གྱི་དབང་ཙམ་ཞིག་
ཉེ་བར་བསྐྱེད་པ་དེ་ཉིད་ལ་བྱིས་པ་རྣམས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པར་བྱེད་ཀྱི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཐ་

དད་པར་ཁྱུར་པའི་གཟུང་བ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དཔེར་ན། དབང་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་རྒྱུར་སྒྲུབ་པ་ནམས།

བ་ནི་བ་སྒྲུབ་ནམས་ཀྱི་རྒྱ། །ཆུ་ཤེལ་ཆུ་ནམས་ཀྱི་བཞིན་དང་། །ལྷག་
ཤ་ཡལ་ག་ནམས་ཀྱི་ལྟར། །དེ་ནི་ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་རྒྱ། །ཞེས་དབང་
ཕྱག་ལ་སོགས་པ་འགྲོ་བའི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་རུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེ་
བཞིན་རུ། ཀུན་གཞིའི་ནམས་པར་ཤེས་པ་སྒྲུབ་ནམས་ཀྱང་ཀུན་གཞིའི་
ནམས་པར་ཤེས་པ་དངོས་པོ་མཐའ་དག་གི་དམིགས་པའི་ས་བོན་གྱི་
རྟེན་ཉིད་ཀྱིས་ས་བོན་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །གང་དབང་ཕྱག་
རྟག་ལ་ཀུན་གཞིའི་ནམས་པར་ཤེས་པ་ནི་མི་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་
ཁྱུང་པར་རོ། །

གཉིས་པ་དེས་རང་ལུགས་ཀྱི་ནམས་གཞག་བཟུན་པ་ནི།

གང་གི་ཕྱིར་གསུང་རབ་ཀྱི་ནམས་པར་གཞག་པ་ནི་འདི་ཡིན་པར་
གྲགས་པ།

དེ་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དབང་གི་འོ་འོ་གང་། །

དངོས་ལོ་བརྟག་པར་ཡོད་པའི་རྒྱུར་འབྱུར་ཞིང་། །

ཕྱི་རོལ་གཞུང་བ་ཅེད་པར་འབྱུང་འབྱུར་ལ། །

ཡོད་དང་སྒྲོས་ཀྱན་ལྟལ་མིན་རང་བཞིན་ཡོད། །༡༥

གཞན་གྱི་དབང་གི་རོ་བོ་འདི་ནི་གདོན་མི་བླ་བར་ཁས་སླང་བར་
བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ནི་རྟག་པ་རྩ་བ་མ་ལུས་པའི་གཞིར་འདོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །སྒྲུལ་རུ་འབྱུལ་པ་ཐག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་ནི་དེ་ལ་མ་སྟོས་

པར་མི་རིགས་ལ། བྱམ་པར་འབྲུལ་པ་ས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཅན་ནི་ས་ལ་སོགས་པ་ལ་མ་སྟོས་པར་ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་འབྱུང་
 བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་
 སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་ཅིའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་ཞིག་དུ་འགྱུར། དེའི་
 ཕྱིར་གདོན་མི་བླ་བར་རྟོག་པའི་རྒྱ་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་པོ་ཁས་
 གླུང་བར་བྱ་སྟེ། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ལྟར་ན་གང་གི་ཕྱིར་གང་ལ་གང་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྟོང་པར་
 ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་ལ། གང་ཞིག་འདིར་ལྷག་མར་ལུས་པར་
 གྱུར་པ་དེ་འདི་ན་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ངེ་ལྟ་
 བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་པ་འདི་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
 པར་འཕྲུག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་ལེགས་
 པར་གཟུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་
 པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡང་ཡིན་ཏེ། མདོན་པར་བརྗོད་པ་ནི་བཏགས་
 པའི་རྣམ་པ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་སྲིད་མདོན་པར་བརྗོད་པ་ཡོད་
 པ་དེ་སྲིད་དུ་དངོས་པོ་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

དེའི་ཕྱིར་མདོར་བསྟུན། འདིར་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་པོ་ལ་
 གསུམ་རྣམ་པར་གཞག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་བྱ་མེད་པར་རང་གི་བག་
 ཆགས་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་བ་དང་ཡོད་པ་ཉིད་དང་སྟོས་པའོ། །གཅིག་
 གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །གདགས་པར་ཡོད་པའི་དངོས་པོའི་རྒྱ་

ཉིད་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི་གསུམ་པོ་ལས་ཐ་མི་
དང་དོ་ཞེས།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས། བཀག་པ་ལ་འགལ་བ་སྤང་
བཤོ། །དང་པོ་ལ། ཕྱི་དོན་མེད་པའི་ཤེས་པ་དགག། གཉིས་མེད་གཞན་དབང་རྩལ་
གྲུབ་དགག། ཁྲོས་པ་ཀུན་གྱི་ཡུལ་མིན་པར་ཡོད་པ་དགག། ཀུན་རྫོག་པའི་རྒྱུར་ཡོད་
པ་དགག་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། མི་ལམ་གྱི་མཐུན་དཔེ་དགག། རབ་རིབ་གྱི་མཐུན་
དཔེ་དགག། ཀའང་རུས་གྱི་མཐུན་དཔེ་དགག། །འབྲལ་བའི་དཔེ་གཞན་ཡང་དགག། །
དོན་བསྐྱུ་བ་དང་ལྟོ། །དང་པོ་ལ། མི་ལམ་རྩ་སེམས་མི་འབྱུབ། དྲན་པས་འབྱུབ་ན་
ཡུལ་ཡང་འབྱུབ། དེའི་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི།

འདི་ལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ།

ཕྱི་རོལ་མེད་སེམས་དཔེ་ནི་གང་རྒྱུ་ཡོད། །

ཅེས་འདི་ཉིད་ཡང་དག་པར་དབྱད་པར་བྱའོ། །སྒྲུས་པ།

མི་ལམ་དེ་བཞིན་ཞེན་།

ཁང་མིག་ཤིན་རྒྱ་རྒྱུང་རྒྱུ་རྒྱུ་ཉལ་ཤིང་གཉིད་གྱིས་ལོག་
པས་ཁང་པའི་ནང་རྒྱ་སྤང་པོ་ཆེ་མྱས་པའི་བྱ་མིས་པ་ནི་དེ་ཞིག་ལྟར་
ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་མེད་བཞིན་རྒྱ་
གདོན་མི་ཟ་བར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་ཁས་སྤང་བར་བྱའོ། །

འདི་ཡང་སྟོང་པོ་མེད་པ་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

དེ་བསམ་བྱ། །

ཡང་དེ་ཅི་ཞིག་ཞེན། བཤད་པ།

གང་ཆེ་བ་ལ་ཁྱི་ལ་མ་ན་ཡང་མེས། །

ཡོད་མིན་དེ་ཆེ་བྱོད་གྱི་དཔེ་ཡོད་མིན། །༡༩

གང་བ་སྐང་ཚུས་པའི་བྱའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཡུལ་
ལྷར་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་
ཤེས་པ་མེད་ན་ཡང་གཉི་ག་ལ་གྲུབ་པའི་དཔེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་
སྤྱི་རོལ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དྲན་པས་འགྲུབ་ན་ཡུལ་ཡང་འགྲུབ་པ་ནི།

ཅི་སྟེ་མི་ལམ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནོར་བ་མེད་ན་དེའི་ཆོས་དང་
པས་མི་ལམ་གྱི་ཉམས་སུ་ཚུང་བ་དྲན་པར་མི་འགྱུར་རོ་སྟེ་མ་ན་འདི་
ཡང་མི་རུང་སྟེ། འདི་ལྷར།

གལ་ཏེ་སངས་ཆེ་ཁྱི་ལ་མ་དྲན་ལས་ཡིད། །

ཡོད་ན་སྤྱི་རོལ་ཡུལ་ཡང་དེ་བཞིན་འགྱུར། །

ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རི་ལྷར་བྱོད་གྱི་ངས་མཛོད་སྟུང་དྲན་པ། །

དེ་འདྲ་སྤྱི་རོལ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན། །༢༠

རི་ལྷར་མི་ལམ་གྱི་ཉམས་སུ་ཚུང་བ་དྲན་པ་ལས་ཡིད་ཡོད་པ་
ཉིད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཡུལ་གྱི་ཉམས་སུ་ཚུང་བ་དྲན་པ་ཡང་ཡོད་
པས་ཡང་ཡོད་པ་འཇམ། ཡང་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་ངས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་དེའི་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་ལ། ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དང་། དེ་དགག་

པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།

འདིར་སྤྲུལ་པ། གལ་ཏེ་སྤང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་གཞུགས་མི་ལམ་
ན་ཡོད་པ་དེ་གཞུང་བར་བྱ་བའི་སྤྲུལ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་
ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། དེ་ནི་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིད་ཀྱིས་
དགྲགས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟེན་མཆོགས་མི་སྤྲོད་པའི་སྤྲུལ་རོ། །
འདི་ལྟར།

གལ་ཏེ་གཉིད་ན་མིག་སྤྲོད་མི་སྤྲོད་པས། །

ཡོད་མིན་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡོད། །

དེ་ཡི་རྣམ་པ་སྤྱི་ལོ་ཡི་ཉིད་ཀྱི་ཞེན། །

མི་ལམ་གྱི་ལྟ་དེ་བཞིན་འདིར་འདོད་ན། ༥༠

སྤྲོད་མི་ལམ་དུ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་པས་སྤང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་གཞུགས་
མིག་གི་སྤྲོད་མཆོད་ཀྱིས་གཞུང་བར་བྱ་བ་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། ཡིད་
ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྲུལ་སྤྱི་ལོ་ཡི་གྲགས་
མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་སྤྱི་ལོ་ཡི་ཉིད་དུ་
མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་བསྐྱེད་ཀྱི་མེད་དོ། །

ཇི་ལྟར་མི་ལམ་དུ་སྤྱི་ལོ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅམ་འབྱུང་
བ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། མི་ལམ་དུ་ཐམས་ཅད་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་རྩན་པར་
བསྟན། ཚུལ་དེ་སང་པའི་གནས་སྐབས་ལ་འང་མཚུངས། དེས་ན་དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་

དཔེ་དོན་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། མི་ལམ་དུ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་
མི་སྲིད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་ལྟར།

ནི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་བྱི་ཕྱལ་མི་ལམ་དུ། །

མ་སྐྱེས་དེ་བཞིན་ཡིད་ཀྱང་སྐྱེས་མ་ཡིན། །

དེའི་སྤྱིར།

མིག་དང་མིག་གི་ཕྱལ་དང་དེས་བསྐྱེད་སེམས། །

གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་བརྟན་པ་ཡིན། །༡༡

དེ་ལྟར་གཟུགས་མཚོང་བ་ནི་མིག་དང་གཟུགས་དང་ཡིད་དེ་
གསུམ་པོ་ཉི་བར་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་དུ། མི་ལམ་དུ་ཡང་ཡུལ་ཡོངས་སུ་
གཙོང་པ་ན་གསུམ་འདུས་པར་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དེར་མིག་
དང་གཟུགས་གཉིས་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པོ་འདི་དག་དེ་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ། །

རྩ་སྐད་སྟེན་མ་གསུམ་པོ་འདྲ་བ་ཡིན། །

རྩ་སྐད་སྟེན་པའི་སྐད་སྟེན་པའི་སྐད་སྟེན་དང་རྩ་བའི་ཤེས་
པ་ནས་ཡིད་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
བར་བསྐྱེད། །དེའི་སྤྱིར་མི་ལམ་དུ་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་
བརྟན་པ་དེའི་སྤྱིར་མི་ལམ་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་
བྱ་བ་དེ་མི་རིགས་སོ། །གང་ཞིག་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གཏོགས་པའི་
གཟུགས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཞིག་མི་ལམ་

ན་ཡོད་དེ། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡུལ་མེད་པར་འགར་ཡང་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་རུ་སེམས་པ་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་
 ཉིད་དེ། མི་ལམ་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རུ་གསུམ་པོ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཅི་སྟེ་གཞན་གྱི་གཞུང་ལྷགས་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་ཁས་
 ལེན་ན་ནི། དེའི་ཆོ་མི་ལམ་གྱི་དཔེ་དོན་མེད་པ་ཉིད་རུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་
 བརྟུན་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དཔེ་ལས་བྱུང་བ་
 དངོས་ཀྱི་དོན་བརྟུན་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་རུ་བརྟུན་པ་མི་སྲིད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རྒྱལ་དེ་སང་པའི་གནས་སྐབས་ལའང་མཚུངས་པ་ནི།

གང་གི་ཕྱིར་མི་ལམ་ན་གསུམ་ཅར་ཡང་མི་བདེན་པ་དེའི་ཕྱིར་
 རབ་རུ་གྱབ་པའི་སྟོན་ས་མ་གྱུབ་པ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། སང་པའི་ཆོ་ན་
 ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་རུ་བསྐྱབ་པར་འགྱུར་
 རོ་ཞེས་བཤད་པ།

མི་ལམ་གྱི་ལྟར་དེ་བཞིན་སང་འདིར་ཡང་། །

དངོས་རྣམས་བརྟུན་ཡིན་ཞེས་སང་དེ་ཡོད་མ་ཡིན། །

སྟོན་ཡུལ་མེད་ཅིང་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་མེད། །༥༩

ཇི་ལྟར་མི་ལམ་རུ་ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 རྣམས་བརྟུན་པ་དེ་བཞིན་རུ་སང་པ་ན་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་
 བྱལ། །དེའི་ཕྱིར།

ཇི་ལྟར་སྐྱུ་མའི་སེམས་ཅན་དམིགས་པ་ལྟར། །སྤང་ཡང་དེ་ཉིད་

ཏུ་ན་ཡང་དག་མིན། སྦྱ་མ་ལྟ་བུ་མི་ལམ་དང་འདྲ་བ། །དེ་ལྟའི་
 ཆོས་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བསྟན། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་
 ཏུ། སྲིད་པའི་འགྲོ་བ་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ། །འདི་ལ་སྤྱི་ཡང་མི་སྦྱེ་འཆི་བ་
 མེད། །སེམས་ཅན་མིང་དང་སྲོག་ཀྱང་མི་རྟེན་དེ། །ཆོས་འདི་རྣམས་
 བེ་སྦྱ་བ་ཚུ་ཤིང་འདྲ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ལེགས་པར་བཤད་
 པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་དེས་དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་དཔེ་དོན་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ནི།
 དེའི་སྤྱིར་སད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་གསུམ་ཆར་ཡང་མ་སྦྱེས་
 པར་བཤད་ལ། མི་ལམ་ན་མི་ལམ་མི་བཞིན་པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་
 བས་ནི།

འདི་ན་ནི་ལྟར་སད་བཞིན་ནི་སྲིད་བྱ། །

མ་སད་དེ་སྲིད་དེ་ལ་གསུམ་མོ་ཡོད། །

ཇི་ལྟར་མི་ཤེས་པའི་གཉིད་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་གཉིད་
 དང་བྲལ་བས་སད་པ་འགའ་ཞིག་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་
 སྦྱེས་ཀྱང་མ་རིག་པའི་གཉིད་ཀྱིས་མི་ལམ་མི་བཞིན་པས་དམིགས་
 པར་གསུམ་ཆར་ཡང་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། གཉིད་དང་མ་བྲལ་བ་
 མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལས་མ་ལངས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་
 རང་བཞིན་ཅན་གསུམ་ཆར་ཡང་ཡོད་དོ། །

སད་པར་གྱུར་ན་གསུམ་ཆར་ཡོད་མིན་ལྟར། །

གཉི་ཕྱག་གཉིད་སད་ལས་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །༥༡

ཇི་ལྟར་གཉིད་སང་པས་སང་པར་གྱུར་པ་མི་ལམ་དུ་དམིགས་པ་
གསུམ་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། མ་རིག་པའི་གཉིད་མ་ལྟས་
པར་དྲུངས་ལྷུང་བ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པ་རྣམས་
ལ་ཡང་གསུམ་ཆར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། ཕྱི་རོལ་མེད་པར་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རབ་རིབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་དགག་པ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང་། དེའི་ཉེས་
སྤོང་གི་ལན་འགག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། དུལ་ཤེས་པར་བདེན་རྒྱན་མཚུངས་པ་
དང་། དེ་ལྟ་མིན་ན་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མཐོང་བར་ཐལ་བ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།

འོ་ན་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་
པ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་མེད་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

དབང་པོ་རབ་རིབ་བཅས་པ་སྒྲོ་གང་གིས། །

རབ་རིབ་མཐུ་ལས་སྐྱེ་རྣམས་གང་མཐོང་བ། །

དེ་སྒྲོ་ལ་སྒྲོས་གཉིས་ཆར་བདེན་བསྟེ། །

དོན་གསལ་མཐོང་ལ་གཉི་གའང་བརྒྱན་བ་ཡིན། །༥༥

མི་ལམ་ཁོ་ན་ལྟར་བལྟ་བར་བྱའོ། །རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་མཐོང་བ་
ལ་སྒྲོས་ནས་སྐྱེ་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། རབ་རིབ་མེད་
པའི་མཐོང་བ་ལ་སྒྲོས་ནས་གཉི་ག་ཡང་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་དོ། །དུལ་
མེད་པར་ཤེས་པ་ངས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལྟ་མིན་ན་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མཐོང་བར་ཐལ་བ་ནི།

འདི་ནི་གདོན་མི་བྱ་བར་འདོད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་
ཡིན་ཏེ།

གལ་ཏེ་ཤེས་བྱ་མེད་པར་སྒོ་ཡོད་ན། །

སྒྲ་དེའི་ཡུལ་དང་མི་གཞི་རྒྱུ་འབྲེལ་བའི། །

རབ་རིབ་མེད་ལ་འདྲ་སྒྲ་ཤད་སྒྲོར་འབྱུར་ན། །

དེ་ལྟར་མ་ཡིན་དེ་སྤྱིར་དེ་ཡོད་མི་ན། ། ༡༥

གལ་ཏེ་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྒྲ་ཤད་དག་མེད་པར་སྒྲ་ཤད་ཀྱི་རྣམ་
པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེ་ན་ཡུལ་གང་རུ་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྒྲ་ཤད་དག་
མཐོང་བ་དེར་མིག་གཏད་པའི་རབ་རིབ་མེད་པ་ལ་དེ་དང་འདྲ་བར་
སྒྲ་ཤད་ཀྱི་སྒོ་ཡོད་པར་འབྱུར་ཏེ། ཡུལ་མེད་པར་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་
རོ། །དེའི་སྤྱིར་ཡུལ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་
མི་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་དེའི་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་ལ། ལུས་པའི་སྦྱབ་བྱེད་དགག་པ་དང་།
ལུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་མཐའ་འཛོག་ཚུལ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། ཉེས་
སྤོང་གི་ལན་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།

འདིར་གལ་ཏེ་ཡུལ་གྱི་ཡོད་པ་ཉིད་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་
ཡིན་ན་ནི་འདི་དེ་ལྟར་འབྱུར་བ་ཞིག་སོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། རྣམ་པར་
ཤེས་པའི་བག་ཆགས་སྤར་གཞག་པ་དེ་སྒྲིན་པ་དང་མ་སྒྲིན་པ་དག་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བ་དག་གི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་
གང་ལ་སྒྲིབ་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་གཞག་པའི་བག་

ཆགས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ཡོད་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་
པ་འབྱུང་གི་གཞན་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲུའོ། །འདི་ཡང་མི་རྒྱུད་རོ་
ཞེས་བཤད་པ།

གང་ཕྱིར་མཛོང་བ་དག་ལ་སྒྲོ་བྱས་ནི། །

སྒྲིན་མེད་དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་སྒྲོ་མི་འབྱུང་། །

ཤེས་བྱ་ཡོད་དངོས་བྲལ་བས་མིན་ཞེ་ན། །

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི་
དང་པོ་ནི།

རྒྱས་དེ་མེད་བས་འདི་ནི་འགྲུབ་མ་ཡིན། །༥༥

ཤེས་བྱ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་དང་བྲལ་བ་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །གལ་ཏེ་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་
ཡོད་ན་ནི། དེའི་ཆེ་སྒྲིན་པ་དང་མ་སྒྲིན་པ་དག་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
འབྱུང་བ་དང་མི་འབྱུང་བ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཞིག་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་
མི་འགྲུབ་པོ། །

གཉིས་པ་བཤད་པ་ལ། ཏུས་གསུམ་ལ་རྒྱས་པ་མི་སྲིད་པ་སྒྱིར་བསྟན། འདས་མ་
འོངས་ལ་མི་སྲིད་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི།

ཡང་ངེ་ལྟར་ན་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་པ།

སྒྲིས་ལ་རྒྱས་པ་སྲིད་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །

མ་སྒྲིས་འོ་འོ་ལ་ཡང་རྒྱས་ཡོད་མིན། །

འདིར་རྒྱས་པ་འདི་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ད་ལྟར་

བའི་འབྲེལ་པ་ཅན་ཞིག་གས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདས་པ་དང་མ་
 འོངས་པའི་འབྲེལ་པ་ཅན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་གྲང་། དེ་ལ་རེ་ཞིག་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་སྦྱེས་པ་ལ་རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཆོ་རུས་པའི་ཞེས་
 རུག་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྲས་བུའི་ངོ་ཐོར་གྱུར་
 པ་ནི་རྒྱ་ཉིད་ཏུ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་
 ཏེ་ཡིན་ན་ནི་འབྲས་བུ་རྒྱ་མེད་པ་ཅན་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་མུ་གུ་སྦྱེས་པ་ན་
 ཡང་ས་ཐོན་མི་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྦྱེས་པའི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ལ་རུས་པ་མི་སྲིད་དོ། །གང་གི་ཆོ་རུས་པ་ལས་ཞེས་ལྟ་བུ་པ་ཡིན་
 པ་དེའི་ཆོ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྦྱེས་པ་རུས་པ་ལས་འབྱུང་བར་མི་
 རིགས་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྦྱར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་སྦྱེས་
 པ་ལ་རུས་པ་སྲིད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་འདས་མ་འོངས་ལ་མི་སྲིད་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། མ་འོངས་པ་
 དང་། འདས་པ་ལ་རུས་པ་མི་སྲིད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། བྱད་པར་མེད་པའི་བྱད་
 པར་ཅན་མི་འཐད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་དང་། ལྟོས་པས་མ་གྲུབ་པ་གསུམ་ཀྱི།
 དང་པོ་ནི།

མ་སྦྱེས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཡང་རུས་པ་
 ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར།

བྱད་པར་མེད་པར་བྱད་པར་ཅན་ཡོད་མིན། །

མོ་གཤམ་བྱ་ལ་འད་དེ་ནི་ཡོད་པར་ཐལ། །ལམ་

བྱད་པར་མེད་པར་བྱད་པར་ཏུ་བྱ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་

དོ། ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་ནི་རྣམ་པའི་བྱད་པར་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་ནི་བྱད་པར་གྱི་གཞི་ཡིན་
ནོ། གང་མ་སྦྱས་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའམ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་
ཡིན་ཞེས་བྱ་བར་དགག་པ་དང་སྦྱབ་པའི་ངོ་བོས་བསྟན་པར་མི་རྣམ་
སོ། གང་གི་ཆོ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་འདི་ནི་འདིའི་རྣམ་པའོ་ཞེས་
བྱ་བར་གང་གི་རྣམ་པ་བྱད་པར་རྟེན་བྱེད་པར་འགྱུར། གང་གི་ཆོ་དེ་
ལྟར་བྱད་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་འདི་ནི་འདི་ལས་འབྱུང་ངོ་
ཞེས་བྱད་པར་རྟེན་མ་སྦྱས་པ་འདིས་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བསྟན་པར་མི་
འགྱུར་རོ། ཡང་གལ་ཏེ་མ་སྦྱས་པ་ལ་རྣམ་པ་འདོད་ན། མོ་གཤམ་གྱི་
བྱ་ལ་ཡང་འདོད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་མ་སྦྱས་པ་ལ་རྣམ་པ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ནི།

ཅི་སྟེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཞིག་རྣམ་པ་ལས་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བའི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་དེ་སྟོང་ལ་བསམས་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་འདིའི་རྣམ་པ་འདི་ཡིན་ཞིང་འདི་ལས་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་
ཞེས་དེ་ལྟར་བྱད་པར་དང་བྱད་པར་གྱི་གཞིའི་དངོས་པོ་འགྲུབ་པར་
འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། འཇིག་རྟེན་ན་འབྲས་ཆན་ཆོས་ཤིག །སྤུལ་མ་
འདི་ལ་རས་ཡུག་ཐོགས་ཤིག་ཅེས་སྦྱས་ལ།

བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་། མངལ་དུ་འཇུག་པ་གསུམ་དག་སྟེ། །
འཁོར་ལོས་སྦྱར་དང་རང་འབྱུང་གཉིས། ཞེས་བཤད་དོ་སྟུང་ན། དེ་

ཡང་སྒྲིང་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། །བཤད་པ།

གལ་ཏེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་སྟོད་འདོད་ན། །

རྒྱས་པ་མེད་པ་འདི་ཡི་འབྱུང་འགྱུར་མེད། །

རེས་འགའ་གང་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ན་ནི་དེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་གྱི།
ཉག་ཏུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ངེས་པ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་སོགས་
པའམ་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ནི་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིར་གལ་
ཏེ་རྒྱས་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་
བ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། གང་གི་ཆོ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་འོངས་པ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ། མོ་
གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཏུ་རྒྱས་པ་མེད་པར་དེའི་འབྱུང་བར་
འགྱུར་བ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་འབྲས་ཆན་ལ་སོགས་པ་
དག་ཀྱང་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལྟོས་པས་མ་གྲུབ་པ་ནི།

གཞན་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་རྒྱས་པ་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་
འགྱུར་ལ་རག་མོད། དེ་ལྟར་ཡང་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་
ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར།

ཕན་ཚུན་དོན་ལ་བརྟེན་པའི་གྲུབ་པ་ནི། །

གྲུབ་མིན་ཉིད་ཅེས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །༥༦

རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་ན་ནི་དེའི་རྒྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་ཕན་ཚུན་གྱི་དོན་ལ་

བཞེན་པར་འགྱུར་རོ།

དེ་ལྟར་འགྱུར་མོད་ཅེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན་རིང་པོ་ཡོད་ན་སྤང་
བྱུང་འགྱུར་ལ་སྤང་བྱ་ཡོད་ན་རིང་པོར་འགྱུར་ཞིང་། ས་རོལ་ཡོད་ན་
ཚུ་རོལ་བྱུང་འགྱུར་ལ་ཚུ་རོལ་ཡོད་ན་ས་རོལ་འགྱུར་བ་ལྟར་བཏགས་
པར་འགྱུར་གྱི་དེ་དག་ལ་བྱུབ་པ་རང་བཞིན་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་
ན་ནི་ཁོ་ཙམ་ཅག་གི་སྒྲིབ་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཉིད་བྱུང་འགྱུར་རོ། །རི་
སྐད་བྱ།

བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། འབྲས་བུ་མེད་པར་རྒྱ་ཡི་ནི། རྒྱ་ཉིད་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་པ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འབྲས་བུ་ཀླན། རྒྱ་ཉིད་བྱ་ནི་ཐལ་བར་
འགྱུར། །ཞེས་བཤད་ལ།

བརྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་གང་ལྟོས་འབྱུབ། དེ་
ཉིད་ལ་ཡང་ལྟོས་ནས་ནི། ལྟོས་བྱ་གང་ཡིན་དེ་འབྱུབ་ན། གང་ལ་
ལྟོས་ནས་གང་ཞིག་འབྱུབ། ཅིས་གསུངས་སོ། །འདིའི་དོན་ནི་འདི་
ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཞིག་
རྣམ་པའི་བྱང་པར་ལ་ལྟོས་ནས་འབྱུབ་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་ལྟོས་ནས་
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་འབྱུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ལྟོས་པར་བྱ་
བ་དངོས་པོ་རྣམ་པའི་བྱང་པར་གང་ཡིན་པ་དེ་འབྱུབ་ན། དེ་ནི་གཉི་
ག་འབྱུབ་པར་བྱ་བ་གང་ལ་ལྟོས་ནས་གང་ཞིག་འབྱུབ་པར་འགྱུར་བ་
བརྗོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་།

དངོས་པོ་ལྟོས་འབྲུག་གང་ཡིན་པ། །དེ་མ་གྲུབ་ན་ངེ་ལྟར་ལྟོས། །
 ཅི་སྟེ་འབྲུག་པ་ལྟོས་ཤེ་ན། །དེ་ནི་ལྟོས་པར་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །འདིའི་དོན་ཡང་འདི་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 རུས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་འབྲུག་ན། །དེ་གྲུབ་པའམ་གྲུབ་པ་ཞིག་རུས་པ་
 ལ་ལྟོས་གང་། གལ་ཏེ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་ནི། མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་བོང་
 བུའི་ར་ལྟར་རུས་པ་ལ་མི་ལྟོས་སོ། །འོན་ཏེ་གྲུབ་པའི་ལྟོས་ན་ནི། གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟོས་པར་མི་རུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་མན་ཚུན་དོན་ལ་བརྟེན་
 པའི་གྲུབ་པ་ནི་གྲུབ་པ་མིན་ཞེས་མཁྱེན་རབ་མངའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་
 གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་མ་འོངས་པ་ལ་ཡང་རུས་པ་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་འདས་པ་ལ་རུས་པ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་ལ། གཞན་ལས་གཞན་
 འབྱུང་ཁིང་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། དེའི་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།
 ད་ནི་འདས་པ་ལ་ཡང་རུས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

གལ་ཏེ་འགགས་པའི་རུས་སྤྱིན་ལས་འགྱུར་ན། །

གཞན་གྱི་རུས་པ་ལས་གཞན་འབྱུང་བར་འགྱུར། །

གལ་ཏེ་སྐྱེས་ནས་འགགས་བཞིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་འབྲས་
 བུའི་དོན་རུ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་རུས་པའི་བྱད་པར་
 གཞག་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགགས་པའི་རུས་པ་སྤྱིན་པ་གང་ཡིན་པ་
 དེ་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་ན་ནི་དེའི་ཆོ་

གཞན་གྱི་རུས་པ་ལས་གཞན་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
གང་གི་ཕྱིར།

རྒྱན་ཅན་རྣམས་དེར་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་ཡོད། །

ཏ་རུ་ནི་རྒྱས་པ་ལའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདིའི་ལྟར་ན། བརྒྱད་པས་ན་
རྒྱན་ཏེ་ཆུ་མུང་གི་རྒྱན་ལྟར་རྒྱན་ཆགས་པ་རྒྱན་ལྷགས་རྒྱ་དང་འབྲས་
བུ་འབྲེལ་བར་འབྲུག་པ་ན་སྐྱེ་བ་དང་འཆི་བ་བརྒྱད་པས་བར་མེད་
པར་རིམ་པ་རྣམས་པར་མ་ཆད་པར་གནས་པ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་
རུས་གསུམ་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་ལ་བྱ་ལ། དེ་རྒྱན་གྱི་ཆ་ཤས་རྣམས་
ཀྱི་སྐད་ཅིག་རྣམས་ལ་ཡོད་པས་ན་རྒྱན་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་སྐད་
ཅིག་རྣམས་ལ་རྒྱན་ཅན་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་དག་ཕན་ཚུན་ཏེ་གཞན་
དང་གཞན་རུ་ཐ་དད་ཅིང་གཞན་ཉིད་རུ་གཞན་གྱིས་ཁས་བླངས་པ་
ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུའི་སྐད་ཅིག་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱ་ཅན་རུས་
ཕྱིས་འབྱུང་བ་ལ་རྒྱའི་སྐད་ཅིག་བག་ཆགས་འཛོག་པར་བྱེད་པ་ལས་
གཞན་ཉིད་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་གཞན་གྱི་རུས་པ་ལས་གཞན་
འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །

ཅི་སྟེ་འདྲོད་པའི་ཕྱིར་འདི་སྐྱོན་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་ན། དེ་ལྟར་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འདྲོད་ན། ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་
རོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི།

དེ་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཀྱན་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར། །༥༦

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འདི་ནི་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་བཤད་ཟིན་པས་

སྐར་ཡང་མི་བརྗོད་དོ།

གཉིས་པ་དེའི་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་ལ། ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི།

འདིར་སྐྱས་པ།

གལ་ཏེ་དེར་ནི་རྒྱན་ཅན་ཁ་དད་ཀྱི།

དེ་དག་ལ་རྒྱན་ཁ་དད་ཅིད་དེའི་ཕྱིར།

ཉེས་ཅིད་ཅེ་ན་.....

གལ་ཏེ་ཡང་དེར་རྫས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་རྒྱན་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་ཚུན་གཞན་ཉིད་ཡོད་མོད་ཀྱི་དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྒྱན་འདི་ནི་གཅིག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ལས་སྦྱེ་བར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ནི།

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་དེའི་ཆོ་ཉེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། འདི་ཉིད་མ་གྲུབ་པས་ན།

.....འདི་ནི་བསྐྱབ་བྱ་ཞིག་ལོ།

ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

ཁ་མི་དད་རྒྱན་སྐབས་མི་དེ་གས་ཕྱིར་རོ། ༡༦༠

སྐབས་ནི་གོ་སྐབས་སོ། །བདག་གི་དངོས་པོ་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་པ་རྣམས་ནི་རྒྱན་ཐ་མི་དད་པའི་རྟེན་ཉིད་དུ་ཡོད་པར་འོས་ཏེ། གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞན་བཞིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

བྱམས་པ་ཉིད་ལྟེན་པའི་མཛུགས་ཀྱི་ཐུག་པ་ལྟེན་པའི་མཛུགས་ཀྱི་ཐུག་པ་

གཞན་ཉིད་ལྟེན་པའི་མཛུགས་ཀྱི་ཐུག་པ་ལྟེན་པའི་མཛུགས་ཀྱི་ཐུག་པ་

གང་དག་རང་མཛུགས་ཉིད་ལྟེན་པའི་མཛུགས་ཀྱི་ཐུག་པ་

དེ་དག་ལྟེན་པའི་མཛུགས་ཀྱི་ཐུག་པ་ལྟེན་པའི་མཛུགས་ཀྱི་ཐུག་པ་ ༡༦

དེ་བཞིན་རྒྱ་ལྟེན་པའི་མཛུགས་ཀྱི་ཐུག་པ་ལྟེན་པའི་མཛུགས་ཀྱི་ཐུག་པ་
 བ་མ་ཡིན་ནོ་སྐྱེ་རྒྱ་བསམས་པའོ། །དེ་ལ་རྒྱ་བ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་
 དང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དག་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་དང་
 མེད་པ་དག་ཡིན་གྱི། ཤེས་བྱ་ཡོད་པ་དང་མེད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་གང་སྤྲོས་པ་དེ་ནི་རྒྱ་བ་མི་སྤྲོད་པར་བརྟེན་པས་ཚུལ་འདིས་
 བསམ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྤྲོད་ཤེས་བྱ་མེད་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་
 བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྒྱ་བ་ལ་བཞེན་ནས་བྱའི་མཛུགས་ཀྱི་ཐུག་པ་ལ། སྤྲོས་སྤྲོས་པ་
 དང་། དེ་དག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། དབང་པོ་དང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ་
 ཡུལ་མེད་ཀྱང་རྒྱ་བ་ལས་ཤེས་པ་འབྱུང་བ། དཔེས་བསྟན་པ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི།

དེ་སྤྲོད་བསྟན་པ་ཡིན་དང་། སྤྲོད་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྤྲོད་
 བས་རང་གི་ཡུགས་བརྟེན་པ་ལྟེན་པའི་མཛུགས་ཀྱི་ཐུག་པ་ལྟེན་པའི་མཛུགས་ཀྱི་ཐུག་པ་
 འདོད་པའི་དོན་བྱའི་པར་བསམས་ཤིང་སྤྲོས་པ།

མིག་རྒྱུ་ལྟེན་པའི་མཛུགས་ཀྱི་ཐུག་པ་ལྟེན་པའི་མཛུགས་ཀྱི་ཐུག་པ་

དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཀྱན་ནས་སྤྲོད་པའི་མཛུགས་ཀྱི་ཐུག་པ་

རང་གི་རྣམ་ཤེས་ཉིད་ལྟེན་པའི་མཛུགས་ཀྱི་ཐུག་པ་

དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་མིག་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས། ༡༦༡

མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བག་ཆགས་གང་ཞིག་ཀྱང་གཞིའི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་འཛོག་བཞིན་པ་ན་
 གཞག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡོངས་སུ་སྤྲོན་པ་ལས་རུས་ཕྱིས་དེའི་རྣམ་པའི་
 རྣམས་སུ་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་དེ་རུས་པའི་སྐད་ཅིག་བར་མེད་པ་གང་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བའི་
 རུས་པའི་སྐད་ཅིག་བར་མེད་པ་རྟེན་རུ་གྱུར་པ་དེ་ལ་གཏི་ལུག་གིས་
 འཇིག་རྟེན་ན་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་མིག་ཡིན་ནོ་སྟེ་རུ་རྟོགས་ཀྱི།
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་མིག་གི་དབང་པོ་ནི་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་རུ་དབང་པོ་གཞན་ཡང་ངེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལྷལ་མེད་ཀྱང་རུས་པ་ལས་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་ནི།

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་མིག་གི་
 དབང་པོ་མེད་པར་བསྟན་ནས། གཞུགས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་
 ཐ་མི་དད་པར་གནས་པ་ཉིད་རུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྤྲོས་པ།

འདི་ན་དབང་པོ་ལས་བྱུང་རྣམ་པར་རིག །

ཕྱི་གཞུང་ཨེད་པར་རང་གི་ས་ཐོན་ལས། །

སྤྲོ་སྟགས་སྤྱང་ཉིད་འབྱུང་བར་ཨ་རྟོགས་ནས། །

སྤྲོ་སྟེ་ཕྱི་རོལ་གཞུང་བར་མེས་པ་ཁས་ལེན། ༡༦༢

དེ་ལྟར་བརྩུ་རྩི་བ་ཀ་དང་ཀིང་ཤུ་ཀ་ལ་སྟགས་པ་དག་དམར་
 པོའི་རྣམ་པ་ཅན་རུ་སྐྱེ་བ་ན། རོར་བུ་དག་བཞིན་རུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཉེ་

བར་བསྐྱར་བའི་ཚོན་ལ་མི་ལྟས་ཀྱི། འོན་ཀྱང་མུ་གུ་ལ་སོགས་པའི་
 རྒྱན་རང་གི་ས་བོན་གྱིས་འཕངས་པའི་རྒྱས་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་
 བ་ལས་རྣམ་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཉིད་ཏུ་སྐྱེ་བར་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་
 ཏུ། རྩོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་རྩོན་པོ་ལ་སོགས་པར་སྤང་བ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་རྩོན་པོ་ལ་
 སོགས་པར་སྤང་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་
 དུལ་གྱི་རོ་བོར་མཛོན་པར་ཞེན་ཏེ། དཔེར་ན། མཚོ་ཆུ་ཤིན་ཏུ་དྲངས་
 པས་ཡོངས་སུ་གང་བའི་རོགས་ཀྱི་མཐར་སྐྱེས་པའི་ཤིང་གི་ཡལ་ག་
 ལ་བཏགས་པའི་པ་རྩ་རྩ་གའི་གཟུགས་བརྟན་ཆུ་ནང་ན་ཡོད་པ་རིན་
 པོ་ཆེའི་རྣམ་པར་སྤང་བ་ཆུའི་ནང་ན་ཕྱི་རོལ་ལྟ་བུར་དམིགས་མེད་
 ཀྱི། །དེ་དེའི་ནང་ནས་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ལ་ཡང་སྐྱར་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཕྱི་
 རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དཔེས་བསྟན་པ་ནི།

རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན།

མི་ལམ་ན་ནི་གཟུགས་དོན་གཞན་མེད་པར། །

རང་བྱས་སྒྲིན་ལས་དེ་ཡི་རྣམ་ཅན་ལེམས། །

འབྱུང་བ་ནི་ལྟར་དེ་བཞིན་སངས་ལའང་འདིར། །

ཕྱི་རོལ་མེད་པར་ཡིད་ནི་ཡོད་ཅེ་ན། །༧

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། གནོད་བྱེད་ཡོད་པ་དང་། རྒྱབ་བྱེད་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི།

དང་པོ་ལ། ལུས་པ་ལས་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་ན་ཡོང་བ་ལ་མིག་ཤེས་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་དང་། མི་
ལམ་ན་ཡུལ་དབང་ཡོད་མེད་མཚུངས་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།

དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་སྤྱིར་ཁོ་ན།

ནི་ལྟར་མིག་ཨེད་པར་ནི་རྩི་ལམ་དུ། །

སྤྱོ་མོག་ས་སྤྱད་བའི་ཡིད་མེས་ས་འབྱུང་དེ་ལྟར། །

མིག་དབང་ཨེད་པར་རང་གི་ས་མོན་ནི། །

སྤྱིན་ལས་ཡོང་བ་ལ་འདིར་ཅིས་མི་སྐྱེ། །ཡེ

གལ་ཏེ་འདིར་ངེ་ལྟར་སད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་གྱུར་པ་མིག་
གིས་གཟུགས་རྣམས་ལྟ་བ་ལས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆེས་གསལ་
བར་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། མི་ལམ་དུ་ཡང་མིག་མེད་པར་རང་
གི་བག་ཆགས་སྤྱིན་པ་ལས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་མིག་གི་
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སྐྱེ་ན། སད་པའི་
གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོང་བ་ལ་ཡང་གང་གིས་ན་འདིས་མ་ཡོང་བ་ལྟར་
མཐོང་བར་འགྱུར་བ་རང་གི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པ་ལས་རྣམ་
པ་དེ་ལྟ་བུ་ཅིའི་སྤྱིར་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཉི་ག་ཡང་མིག་མེད་
པར་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་མི་ལམ་ན་ཡུལ་དབང་ཡོད་མེད་མཚུངས་པ་ལ། དཔྱད་ན་མི་ལམ་དུ་
ལུས་པ་མི་འཐད་པ་དང་། མ་དཔྱད་ན་མིག་ཀྱང་ཡོད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། ལུས་
པའི་ངོ་པོ་དང་། ལྷ་མི་འཐད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།

ཅི་སྟེ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྩུ་ནི་མིག་

མེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཅི་ཞེན། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པའི་རྣམ་པ་སྤྲིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་
 སྤྲིན་པ་ཡོད་པ་དེ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་
 བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཉིད་ཀྱི་ཁྱེན་གྱིས་མི་ལམ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་པ་ཡིན་
 གྱི་སང་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྟུང་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་
 ཞེན།

གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལྟར་མི་ལམ་བྱུག་པ་ཡི། །

རྣམ་པ་སྤྲིན་ཡོད་སང་པར་མེད་འབྱུང་ན། །

བྱུག་པའི་རྣམ་པ་སྤྲིན་ཅི་ལྟར་འདིར་མེད་པ། །

དེ་ལྟར་མི་མེ་མེད་ཅེས་ཅིས་མི་རིགས། ༡༤

བྱུག་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
 འོན་ཏོ། །གལ་ཏེ་ཆོག་གི་ཚུལ་ཅུང་ཁོ་ནས་མི་ལམ་བྱ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་
 བུའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་སྤྲིན་པ་འདོད་གྱི། སང་པ་ལ་
 མ་ཡིན་ན་ངེད་ཅག་གི་ཆོག་གིས་ཀྱང་འདི་ནི་ངེ་ལྟར་སང་པ་ལ་རྣམ་
 པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་སྤྲིན་པ། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་
 དེ་བཞིན་བྱ་མི་ལམ་ན་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་འདོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་རྩ་མི་འཐད་པ་ནི།

དེ་ལྟར་མིག་མེད་འདི་ཡི་རྩ་མིན་ལྟར། །

མི་ལམ་བྱ་ཡང་གཉིད་ནི་རྩ་མ་ཡིན། །

པར་བརྗོད་པར་རྣམ་སོ། །མི་ལམ་མཐོང་བ་ནི་སང་པའི་གནས་

སང་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གསུམ་པོ་འདི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་
 ཡིན་ཏེ། དམིགས་པའི་ཕྱིར་མི་ལམ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་དང་།
 བ་རོལ་པོ་གང་ཞིག་སང་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དོན་གྱིས་སྟོང་པ་
 ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་ལམ་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 བཞིན་ཅོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སང་པའི་གནས་སྐབས་སུ་དམིགས་པའི་
 ཡུལ་ནི་བརྟུན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་
 ལམ་གྱི་ཡུལ་བཞིན་ཅོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་ཁྱེད་ནས་ཉོན་
 མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་དག་ནི་གཞན་གྱི་དབང་མེད་ན་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མེད་པའི་ཕྱིར། རུས་སྤལ་གྱི་སྤྱི་ཤོས་བཞིན་
 ཅོ་ཞེས་སྒྲུའོ། །དེ་བཞིན་རྒྱ་རབ་རིབ་ཀྱི་དཔེ་དག་གིས་ཀྱང་བརྗོད་
 པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྒྲུབ་པ་འདིས་
 ལན་གང་དང་གང་བཏབ་པ་དེ་དང་དེ་ནི་མཁས་པ་དབུ་མ་བས་
 དམ་བཅའ་བ་དང་མཚུངས་པར་མཐོང་ན་ཚུད་པ་འདི་སྟེ། རྣམ་པར་
 ཤེས་པར་སྒྲུབ་ཆོག་པར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པ་ནི།

དེ་བཞིན་རྒྱ་ལུང་གིས་གཞོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་ཡང་སྲིད་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར།

“.....སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །

འགར་ཡང་དངོས་པོ་ཡོད་ཅེས་མ་བསྟན་ནོ། །༦༩

རི་སྐད་དུ། སྲིད་པ་གསུམ་ནི་བཏགས་པ་ཙམ། །རྩོམ་ཉིད་ཀྱིས་
 དངོས་པོ་མེད། །བཏགས་པ་དངོས་པོའི་རྩོམ་ནི། །རྟོག་གི་པ་དག་
 རྟོགས་པར་འགྱུར། །རང་བཞིན་མེད་ཅིང་རྣམ་རིག་མེད། །ཀྱན་གཞི་
 མེད་ཅིང་དངོས་མེད་ན། །བྱིས་པ་ངན་པ་རྟོག་གི་པ། །རྩོམ་པ་འདྲ་
 བས་འདི་དག་བཏགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་
 པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཡང་རིགས་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། སྟོ་གྲོས་ཆེན་པོ། གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་
 སྟོང་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་ཤལ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལུང་ལས་འབྱུང་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །བ་ལང་རྩ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
 བར་བརྗོད་པ་ནི་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་བཙམ་ལྡན་འདས། །དེ་དག་དབང་པོ་འཇུག་པས་
 ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་འཇུག་པ་ནི་དབང་པོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཉིས་ཏེ། ༡ མིག་
 གི་དབང་པོ་དང་། ༢ རྩ་བའི་དབང་པོ་དང་། ༣ རྩའི་དབང་པོ་དང་།
 ༤ རྩའི་དབང་པོ་དང་། ༥ ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། ༦ ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་
 དང་། ༧ མོའི་དབང་པོ་དང་། ༨ ཐོའི་དབང་པོ་དང་། ༩ སྟོག་གི་དབང་
 པོ་དང་། ༡༠ བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་། ༡༡ རྒྱལ་བམ་ལྡན་ཀྱི་དབང་པོ་
 དང་། ༡༢ ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་། ༡༣ ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་
 པོ་དང་། ༡༤ བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། ༡༥ དད་པའི་དབང་
 པོ་དང་། ༡༦ བརྗོད་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། ༡༧ དུན་པའི་དབང་པོ་

དང་། ༡༩ ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ་དང་། ༡༩ ཤེས་རབ་གྱི་དབང་
 པོ་དང་། ༢༠ མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་དང་། ༢༡
 ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། ༢༢ ཀུན་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་དབང་
 པོ་སྟེ། དེ་ལ་མིག་གི་དབང་པོ་ནི་རྒྱས་གསུམ་རྒྱ་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །
 གང་རྒྱས་གསུམ་རྒྱ་མི་དམིགས་པ་དེ་ནི་མིག་གི་དབང་པོ་མ་ལགས་
 སོ། །གང་མིག་གི་དབང་པོ་མ་ལགས་པ་དེ་དེའི་ཐ་སྙད་རི་ལྟར་འཆོལ་
 བར་བཟུ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ཆད་པ་སྟོང་པ་ནི། བརྒྱན་པ་ཡང་
 དག་པ་མ་ལགས་པ་མ་མཆིས་པ་སྟེ། །འདི་ལྟར་མིང་རྒྱ་གདགས་
 པར་བས་གྱི། རོན་དམ་པར་ནི་སྟོང་པ་མི་དམིགས། ཆད་པ་ཡང་མི་
 དམིགས་སོ། །དེ་བཞིན་རྒྱ་མིག་གི་དབང་པོ་ཡང་ཆད་པ་སྟོང་པ་
 ལྟར་བརྒྱན་ཞིང་མ་མཆིས་པ་ལ་ཡང་དག་པ་མ་ལགས་པ་སྟེ། ལོག་
 པར་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་གྱིས་པ་འདྲིད་པ་མ་མཆིས་པ་ཡང་དག་པ་
 མ་ལགས་པ། འདི་ལྟར་མིང་རྒྱ་གདགས་པར་བས་གྱི། རོན་དམ་པར་
 ནི་མིག་དང་དབང་པོ་མི་དམིགས་སོ། །དེ་ནི་བཙུམས་ལྡན་འདས་གྱིས་
 ཐམས་ཅད་གྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་ནས་ཅི་ཅམ་
 རྒྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་གཟུང་བའི་སྒྲིབ་རྒྱ་
 མིག་གི་དབང་པོ་ཞེས་བཏགས་གྱི་རོན་དམ་པར་ནི་མ་ལགས་སོ། །
 དབང་པོ་ནི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་ཞིང་དབང་པོ་ཉིད་གྱི་སྟོང་པ་སྟེ།
 དེ་མིག་ནི་མིག་ཉིད་རྒྱ་མཆིས་པ་མ་ལགས་ལ། དབང་པོ་ནི་དབང་པོ་
 ཉིད་རྒྱ་མཆིས་པ་མ་ལགས་སོ། །

དེ་ཅིའི་སྲད་རུ་ཞེན། མིག་ནི་མིག་གི་རང་བཞིན་དང་བུལ་བ་
ལགས་ཏེ། ཆོས་གང་ལ་རང་བཞིན་མཆིས་པ་མ་ལགས་པ་དེ་ནི་
དངོས་པོ་མ་ལགས་སོ། །གང་དངོས་པོ་མ་ལགས་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་
མ་གྲུབ་པའོ། །དེ་ནི་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པའོ། །དེ་ནི་འདས་པ་
དང་མ་འོངས་པ་ཞེས་གདགས་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། མི་ཞིག་
གིས་ཆི་ལམ་ན་དགོད་པ་དང་། དགའ་བ་དང་། ཟེ་བ་དག་ཉལ་བ་
ལས་སད་དེ་རྗེས་སུ་བྲན་ལ་དེ་བྲན་ཡང་རྟེན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

དེ་ཅིའི་སྲད་རུ་ཞེན། ཆི་ལམ་ན་ཡང་དེས་དེ་དག་མ་རྟེན་ན་
ཉལ་བ་ལས་སད་པའི་ཆོ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་འཁོལ་ཏེ་འདིའི་གནས་
མ་མཆིས་སོ། །དེ་བཞིན་རུ་དབང་པོ་རྣམས་ནི་ཆི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་
བཞིན་རུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ངོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་སུ་མ་མཆིས་
པ་སྟེ། དེའི་སྲད་རུ་དེ་དག་ནི་བརྗོད་རུ་མ་མཆིས་པ་ཞེས་བགྱི་སྟེ།
ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །

དེ་ལྟར་ན་སྤང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་དག་དབང་པོ་ལྟར་རྣམ་པར་
བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་དག་ལ་རང་བཞིན་གོ་ག་ལ་ཡོད། དེའི་
ཕྱིར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་དཔྱད་པ་དག་གིས་ཤེས་
རབ་ཀྱི་ཆལ་མེད་པར་སྐྱར་བ་རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྐྱ་བ་འདི་བསལ་
བར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཀེང་རུས་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་དགག་པ་ལ། གསུམ་ཆར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་།
མིན་ན་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།

འདིར་སྒྲུས་པ། གལ་ཏེ་ཡུལ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་ན། འོ་ན་གང་སྐྱེ་མའི་མན་ངག་ལས་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་
ཀྱིས་ས་གཞི་ཀེང་རུས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གང་བར་མཐོང་བ་དེ་ཅི་ལྟར།
བཤད་པ།

རྣལ་འབྱོར་བ་ཡིས་སྒྲུ་མའི་མན་ངག་ལས། །

ཀེང་རུས་ཀྱིས་གང་ས་གཞི་མཐོང་བ་གང་། །

དེར་ཡང་གསུམ་ཆར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཐོང་། །

སྟེ་ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ནི།

ཡོན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་བསྐྱན་ཕྱིར་རོ། །༡༧

འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ་ཞེས་འབྲུང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་མིན་ན་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པ་ནི།

འདི་ནི་གདོན་མི་བར་དེ་ལྟར་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་མ་
ཡིན་ཏེ།

ཁྱོད་ཀྱི་དབང་སྒྲོའི་ཡུལ་རྣམས་ནི་ལྟ་བུ། །

དེ་ལྟར་མི་སྒྲུག་ཡིད་ཀྱི་ཡང་འབྱུར་ན། །

དེ་བཞིན་ཡུལ་དེར་སྒྲོ་གཏད་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས། །

རྟོགས་འབྱུང་དེ་ནི་བརྒྱན་པར་ཡང་མི་འབྱུང། །༥༠

རི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲོས་གར་གྱི་ལྟ་མོ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ན། ཡུལ་
 དེར་མིག་གཏད་པ་ནམས་ལས་རི་ལྟར་གཅིག་ལ་མིག་གི་ནམ་པར་
 ཤེས་པ་དེའི་ནམ་པ་ཅན་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དག་ལ་ཡང་ཡིན་
 པ་དེ་བཞིན་དུ། རྣལ་འབྱོར་པ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་པ་མ་ཡིན་པ་ཀེང་
 ཅུས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་ལྟ་བུ་ནམས་ལ་ཡང་དེའི་ནམ་པར་ཅན་
 གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བར་འབྱུང་ཏེ། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ནམ་པར་ཤེས་པ་
 བཞིན་ནོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པར་ཡང་མི་འབྱུང་རོ། །

བཞི་པ་འཁྲུལ་པའི་དཔེ་གཞན་ཡང་དགག་པ་ནི།

དེ་བཞིན་དུ།

རབ་རིབ་དང་ལྡན་དབང་པོ་ཅན་མཚུངས་པ། །

ཁྱེད་འབབ་ལྷན་ལ་ཡི་དྲགས་ནག་སྒོ་ཡང། །

ཤེས་པར་བྱའོ། །རབ་རིབ་མཐུ་ལས་སྐྱ་ནམས་གང་མཐོང་བ། །
 ཞེས་གང་བཤད་པ་དེ་དང་མཚུངས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་ཅན་གཞན་
 ཡང་རིག་པར་བྱ་སྟེ་སྒྲོས་པས་ཚག་གོ།

ལྟ་བུ་དོན་བསྟུ་བ་ནི།

མདོར་ན་ནི་ལྟར་ཤེས་བྱ་མེད་དེ་བཞིན། །

སྒོ་ཡང་མེད་ཅེས་དོན་འདི་ཤེས་པར་བྱིས། །༥༡

ཤེས་བྱ་རང་བཞིན་མེད་པ་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ། ཤེས་བྱའི་ནམ་

པ་ཅན་གྱི་སྒོ་ཡང་རང་གི་བདག་ཉིད་གྱིས་མ་སྐྱེས་པར་རིག་པར་
བྱོ། །རི་སྐད་དུ།

མ་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་མིན། །དེ་མེད་རྣམ་པར་ཤེས་མེད་པ། །དེ་ཕྱིར་
ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་གང་། །རང་བཞིན་མེད་པར་ཁྱོད་གྱིས་གསུངས། །
ཤེས་བྱ་བ་དང་། །དེ་བཞིན་དུ།

རྣམ་ཤེས་སྐྱུ་མ་དང་མཚུངས་པར། །ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་གསུངས་
པ་ཡིན། །དེ་ཡི་དམིགས་པའང་དེ་བཞིན་ཏེ། །ངེས་པར་སྐྱུ་མའི་དངོས་
དང་འདྲ། །ཤེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་སྐྱ་
བའི་བརྗོད་བྱེད་གྱི་གདོན་གྱིས་གཟུང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་སྐྱར་པ་
འདེབས་པ་འདི་ནི་ཅི་ནས། །བདག་ཉིད་གཡང་སར་ལྷུང་བར་བྱེད་
པར་མི་འགྱུར་བར་དམ་པ་སྟོང་རྗེ་སྟོང་པ་རྣམས་གྱིས་ལུང་དང་
རིགས་པའི་གསང་སྟགས་བཟང་པོ་བཏབ་པས་ཚབས་ཆེར་མནན་ཏེ་
གཟུང་བར་བྱོ། །

གཉིས་པ་གཉིས་མེད་གཞན་དབང་རྣམས་ཀྱབ་དགག་པ་ལ། །སྐབ་བྱེད་མེད་པས་
གཉིས་མེད་གྱི་གཞན་དབང་ཡོད་པ་མི་འཐད། །རང་རིག་གི་སྐབ་བྱེད་དགག་པ་
གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི།

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་སྲིད་པར་
བསྟན་ནས། །དངོས་པོ་ཅམ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པ་ཉིད་དགག་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར། །བཤད་པ།

གཡ་ཉེ་གཟུང་མེད་འཇིན་པ་ཉིད་བྲལ་གྱིང་། །

གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གཞན་དབང་དངོས་ཡོད་ན། །

འདི་ནི་ཡོད་པར་གང་གིས་མེས་པོར་འབྱུར། །

མ་གཞུང་བར་ཡང་ཡོད་ཅེས་བྱར་མི་རུང། །ཡ།

གལ་ཏེ་གཞུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པ་
གཞན་གྱི་དབང་ཡོད་ན་དེའི་ཡོད་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤེས་པ་གང་གིས་
དམིགས། དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་འཛིན་པར་ནི་མི་འཐད་དེ། རང་གི་བདག་
ཉིད་ལ་བྱེད་པར་འགལ་བའི་སྲིད་རོ། །

འདི་ལྟར་རལ་གྱི་འཛིན་དེ་ཉིད་མི་གཙང་ལ། སྐར་མའི་ཆེ་མ་དེ་
ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ལ་མི་རིག་ཅིང་། ལེགས་པར་བསྐྱབས་པའི་གཡེར་
ཞིང་ཡང་ཚོར་ཅན་གྱིས་ཀྱང་རང་གི་སྤྲུག་པ་ལ་ཞོན་པར་མི་རུས་
ཤིང་། མེས་རང་གི་བདག་ཉིད་མི་སྤྲུག་ལ། མིག་གིས་རང་གི་བདག་
ཉིད་ལ་ལྟ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་འཛིན་པ་ཡང་
མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བའི་སྲིད་ཏེ། གལ་ཏེ་
རྣམ་པར་རིག་པ་གཞན་ཞིག་རྣམ་པར་རིག་པའི་ཡུལ་ཡིན་ན་རྣམ་
པར་རིག་པ་ཅམ་ཉིད་ཉམས་པར་འབྱུར་རོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་སྲིད་རོ། །
དེའི་སྲིད་དེ་ལྟར་དེའི་འཛིན་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྩ་ཡོད་མ་ཡིན་
ལ་མ་གཞུང་བ་ལ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་ལ། མདོར་བསྟན། དུན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག།
སུན་འབྱིན་གྱི་ལམ་གཞན་བསྟན་པ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི།

འདིར་སྒྲུས་པ། གལ་ཏེ་ཡང་གཞན་གཞན་གྱིས་འཛིན་པ་ཡོད་

པ་ནི་མ་ཡིན་མོད་གྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རང་རིག་པ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །
 དེའི་ཕྱིར་རང་རིག་པ་ཁོ་ནས་དེ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཡོད་པ་ཉིད་རྟེན་
 འཕྱར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ།

དེ་ཉིད་གྱིས་དེ་ཕྱོང་བར་གྲུབ་མ་ཡིན། །དེ་ཉིད་གྱིས་དེ་འཛིན་ཏི་
 ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མ་གྲུབ་པོ། །

གཉིས་པ་དྲན་པའི་རྒྱབ་བྱེད་དགག་པ་ལ། མ་གྲུབ་པས་མ་གྲུབ་པ་རྒྱབ་མི་རུས་
 པ་དང་། རང་རིག་གྲུབ་ཀྱང་དྲན་པས་མི་འབྱུང་བ་གཉིས་གྱི། དང་པོ་ནི།

འདིར་ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་མེ་པའི་སྟོགས་ཁས་སྤངས་ནས་རང་རིག་
 པ་རབ་རྟེན་རྒྱབ་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་མེ་ནི་རྒྱེས་པ་ཉིད་ན་རང་གི་བདག་
 ཉིད་དང་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གཉིས་སུ་མི་འཇུག་པར་ཅིག་ཅར་
 གསལ་བར་བྱེད་ལ། རྒྱས་ཀྱང་རང་གི་བདག་ཉིད་དང་དོན་སྟོན་པར་
 བྱེད་པ་དེ་བཞིན་རྟེན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཉེ་བར་རྒྱེ་བ་ཉིད་ན་
 གཉིས་སུ་མི་འཇུག་པར་རང་གི་བདག་ཉིད་དང་། དུལ་སོ་སོར་ཡང་
 དག་པར་རིག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་རིག་པ་ཞེས་བྱ་
 བ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་མི་འདོད་པ་དེས་ཀྱང་གདོན་མི་
 ཟ་བར་རང་རིག་པ་ཁས་སྤང་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། གཞན་རྟེན་མ་མཐོང་
 རོ་ཞེས་རུས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་དྲན་པས་ཡུལ་དྲན་པ་ཉིད་དང་། ངས་
 མཐོང་རོ་སྟམ་རྟེན་ཡུལ་གྱི་ཉམས་སུ་ཕྱོང་བ་དྲན་པར་མི་འཕྱར་རོ། །

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དྲན་པ་ནི་ཉམས་སུ་ཕྱོང་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་
 ན་ཤེས་པ་ཡང་ཉམས་སུ་ཕ་ཕྱོང་བས་དྲན་པ་ཡོད་པར་མི་འཕྱར་

རྟོ། །རང་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་རེ་ཞིག་དེ་ཉིད་གྱིས་དེ་ཉམས་སུ་
 མྱོང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་དེ་མྱོང་བར་མི་
 རིགས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་ཉམས་སུ་མྱོང་ན་ཐུག་
 པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །

འདི་ལྟར་སྟོན་པོ་ཡོངས་སུ་གཙུག་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་གཅིག་
 དེའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འབྱུང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གཙུག་པར་ཁས་
 ལེན་ན་སྟོན་པོའི་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་དེ་ལ་ཡང་མྱོང་བ་པོ་གཞན་ཡོད་
 པར་བྱ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་ཡང་གཞན་ཞིག་འགྱུར་དགོས་པས་ཐུག་
 པ་མེད་པའི་སྟོན་ཏུ་ཐལ་ལོ། །ཤེས་པ་ཡུལ་གཞན་ཡོངས་སུ་མི་གཙུག་
 པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་ལུགས་མཐའ་དག་ཤེས་
 པ་གཞན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་རྣམ་
 པར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྷན་
 ལའི་འདབ་མ་བརྒྱ་འབྱེགས་པ་ལྟར་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་རྣམས་འཇུག་
 པ་ལྟར་བས་ཅིག་ཅར་ཏུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུར་མངོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་
 ཕྱིར་ཐུག་པ་མེད་པའི་སྟོན་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གདོན་
 མི་བླ་བར་རང་རིག་པ་ཁས་སྤངས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་ནི་ངས་མཐོང་ངོ་སྟམ་ཏུ་གཉི་གའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དྲན་
 པ་ཏུས་ཕྱིས་འབྱུང་བ་ཡང་འགྲུབ་སྟེ། ཤེས་པའི་རང་བཞིན་རང་རིག་
 པ་མ་རྟོགས་པ་ལ་ནི་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དྲན་པ་དེ་མི་རིགས་སོ། །དེའི་
 ཕྱིར་ངས་མཐོང་ངོ་སྟམ་ཏུ་ཏུས་ཕྱིས་དྲན་པའི་ཤེས་པ་རྟོགས་པ་ལས་

གང་ལས་རུས་ཕྱིས་གཉི་གའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བྱ་པ་སྐྱེ་བ་ཉམས་སུ་
མྱོང་བའི་ཤེས་པའི་རང་གི་བདག་ཉིད་དང་ཡུལ་གྱི་བདག་ཉིད་མྱོང་
ཁོང་སྐྱེས་པར་དཔོག་པར་བྱེད་དོ།

དེའི་ཕྱིར་རུས་ཕྱིས་གྱི་བྱ་པ་ལས་རང་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་གྲུབ་
པ་ཡིན་ལ། རང་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཡོད་པ་ཡང་གཞན་གྱི་དབང་ཡོད་
པ་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལ་འདི་ནི་ཡོད་པར་གང་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར་
ཞེས་གང་སྒྲིམ་པ་ལ། འདི་ཉི་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲིམ་པ་དེ་
ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

དེ་ཉིད་གྱིས་དེ་མྱོང་བར་གྲུབ་མ་ཡིན། །

གལ་ཏེ་བྱི་རུས་བྱ་པ་ལས་འགྲུབ་ན། །

མ་གྲུབ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བྱིར་བརྗོད་པ་ཡི། །

མ་གྲུབ་འདི་ནི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མིན། །ཨ་

དེ་ལ་གལ་ཏེ་རེ་ཞིག་རྣམས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་དབང་རུ་
བྱས་ནས་དེ་སྐད་རུ་སྒྲུབ་ནི། དེའི་ཆོ་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རུ་བྱ་པ་མི་སྲིད་པས་རི་ལྟར་མ་
གྲུབ་པའི་བྱ་པས་མ་གྲུབ་པའི་རང་རིག་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །འོན་
ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་གྱི་དབང་རུ་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་ཡང་རང་རིག་
པའི་རྒྱ་ཅན་གྱིས་བྱ་པ་མི་སྲིད་པ་ཉིད་དོ།

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་འདིར་མེ་བཞིན་རུ་ཤེས་པ་འགའ་
ཞིག་གིས་རང་རིག་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ན་ནི་དེ་ཡོད་པས་རུ་བས་

མེ་ལྷ་རྩལ་ཕྱིས་འབྲུང་བའི་བྲན་པའི་སྒོ་ནས་ཡོད་པ་ཉིད་རྩལ་
 པར་འབྲུར་བ་ཞིག་ན། རང་རིག་པ་དེ་ནི་དེ་བྲང་རྩལ་ཡང་མ་གྲུབ་པས།
 རང་རིག་པའི་རྩུ་ཅན་རང་རིག་པ་མེད་པར་མི་འབྲུང་བའི་བྲན་པ་
 ག་ལ་ཡོད། འདི་ལྷ་རྩུ་ཅན་མཐོང་བ་ལས་ནོར་བྱ་ཆུ་ཤེལ་ལས། མེ་
 ཅན་མཐོང་བ་ལས་ནོར་བྱ་མེ་ཤེལ་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 དག་མེད་པར་ཡང་ཆར་ལ་སོགས་པ་དང་གཙུབ་ཤིང་གཙུབས་པ་ལ་
 སོགས་པ་ལས་རྩུ་དང་མེ་དག་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བཞིན་རྩུ་འདིར་
 ཡང་རང་རིག་པ་མེད་པར་བྲན་པ་ཇི་ལྷ་རྩུང་བ་དེ་ལྷ་རྩུ་བསྟན་
 པར་འབྲུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་རིག་པའི་རྩུ་ཅན་གྱི་བྲན་པ་ནི་དེ་མེད་
 པར་མེད་པས། མ་གྲུབ་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཕྱིར་ཏེ། རང་རིག་པ་བསྐྱབ་
 པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྲན་པའི་ཆོག་བརྗོད་པའི་མ་གྲུབ་པ་འདི་སྐྱབ་པའི་
 དགོས་པ་ཅན་རྩུ་མ་གྲུབ་སྟེ། སྐྱ་མི་རྟག་པ་ལ་མིག་གིས་གཟུང་བྱ་
 ཉིད་བཞིན་ནོ་སྟེ་རྩུ་བསམ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རང་རིག་གྲུབ་ཀྱང་བྲན་པས་མི་འབྲུབ་པ་ལ། གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 བྲན་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤངས་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི།

རི་སྟེ་དེ་ལྷ་རྩུ་ཅན་པར་དཔྱད་པ་བཏང་ནས་ཀྱང་།

རང་རིག་པ་ནི་གྲུབ་ལ་རག་མོད་ཀྱི། །

དེ་ལྷ་འདྲ་བྲན་པའི་བྲན་པ་རིག་ས་མིན་ཏེ། །

གཞན་ཕྱིར་མ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པ་བཞིན། །

གཏན་ཆོག་ས་འདིས་ནི་བྱད་པར་དག་ཀྱང་འདྲོམས། །པལ་

གལ་ཏེ་ཡང་ཤེས་པས་རང་གི་བདག་ཉིད་དང་ཡུལ་རིག་པར་
བྱེད་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དྲན་པའི་ཤེས་པས་དེ་དག་དྲན་པ་ནི་
མི་རིགས་ཏེ། དྲན་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཡུལ་ཉམས་སུ་ཟུང་བའི་ཤེས་པ་
ལས་གཞན་ཉིད་དུ་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་བྱམས་པའི་
ཤེས་པའི་རང་རིག་པ་དང་ཡུལ་ཟུང་བ་ནི་སྤར་ཉམས་སུ་མ་ཟུང་
བས་ཉེར་སྤྲས་ཀྱི་ཤེས་པས་དྲན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། མ་ཤེས་
པའི་རྒྱུད་ལས་ཤེས་པ་ལྟར་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། རང་གི་རྒྱུད་དུ་
གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུས་ཕྱིས་འབྱུང་བས་ཀྱང་ཤེས་པ་
དང་དོན་དག་ཉམས་སུ་མ་ཟུང་བའི་ཕྱིར། དྲན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

ཅི་སྟེ་རྒྱུད་གཅིག་དུ་གཏོགས་པ་རྣམས་ལ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་
དངོས་པོ་གནས་པའི་ཕྱིར། དྲན་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་དུ་སེམས་
ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་འདིས་
ནི་བྱད་པར་དག་ཀྱང་འཛོམས། གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་
གཏན་ཚིགས་གང་ཡིན་པ་འདིས་ནི་རྒྱུད་གཅིག་དུ་གཏོགས་པ་ཉིད་
དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་ཐམས་
ཅད་ཉེ་བར་འཛོམས་པར་བྱེད་དོ། །དྲན་པའི་ཤེས་པའི་སྤང་ཅིག་
ཉམས་སུ་ཟུང་བའི་དུས་ཕྱིས་འབྱུང་བ་ནི་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་
གཞན་གྱི་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་ཟུང་བའི་ཤེས་པ་དང་། རྒྱུད་
གཅིག་དུ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་ལ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་གནས་
པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་

བྱ་བའི་གཏན་ཚིགས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེར་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤངས་པ་ནི།

ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་ངེ་ལྟར་ཞེ་ན། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

གང་ཕྱིར་གང་གིས་ཡུལ་སྤྱོད་འགྱུར་དེ་ལས། །

དྲན་པ་འདི་གཞན་དཔལ་ཡོད་མིན་པ། །

དེ་ཕྱིར་དཔལ་མཚོང་སྒྲུབ་དྲན་འགྱུར་ཏེ། །

འདི་ཡང་འདི་གཞེན་ཆུང་ཆུང་ཡུགས་ཡིན། །༥༥

གང་གིས་ཡུལ་སྤྱོད་བ་དེ་ཡུལ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་ཤེས་པ་དེ་
ལས་དྲན་པའི་ཤེས་པ་གཞན་ཉིད་རྟེན་ལྟར་མེད་པ་དེ་ལྟར་ན་སྤངས་
བཤད་ཟིན་ཏོ། །གང་གི་ཕྱིར་དྲན་པ་གཞན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་
དེའི་ཕྱིར། གང་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་དེ་དྲན་པའི་ཤེས་པས་སྤྱོད་བ་མ་
ཡིན་པ་མ་ཡིན་པས་དྲན་པ་ཡུལ་དང་ལྟན་པར་འབྱུང་ལ། ཉམས་
སུ་སྤྱོད་བའི་ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དྲན་པས་
ཡོངས་སུ་མ་བཅད་པ་མ་ཡིན་པས་བདག་གིས་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་
བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །འདི་ཡང་འདི་གཞེན་ཆུང་ཆུང་ཡུགས་ཡིན་གྱི་ཤིན་
རྟེན་དབྱེད་པར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་
འདི་གཞེན་གྱི་ཐ་སྐྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་སུན་འབྱེན་གྱི་ལམ་གཞན་བསྐྱེད་པ་ནི།

གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་པ།

དེའི་ཕྱིར་རང་རིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །

ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་དབང་གང་གིས་འཛིན་པར་འགྱུར། །

ཁྱེད་མོ་ལས་དང་བྱ་བ་གཅིག་མིན་པས། །

དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་འཛིན་པར་རིགས་མ་ཡིན། །༥༥

བདག་རིག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་རིག་པར་བྱ་བ་བཞིན་པའི་བདག་
 ཉིད་ལས་ཀྱི་དངོས་པོར་འགྱུར་ལ། རིག་པར་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱང་བྱེད་
 བ་ཡིན་ཁོང་། དེའི་བྱ་བ་ཡང་ཐ་མི་དད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་བྱེད་པ་པོ་
 དང་ལས་དང་བྱ་བ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ན། འདི་དག་གཅིག་
 པ་ཉིད་ཏུ་ནི་མ་མཐོང་ངོ་། །འདི་ལྟར་གཙོད་པ་པོ་དང་ཤིང་དག་
 གཙོད་པའི་བྱ་བ་གཅིག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལས་ཀྱང་རང་རིག་པ་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་རལ་གྱི་རང་
 གི་སོ། །གཙོད་པར་མི་བྱེད་སོར་མོ་ནི། །རང་ལ་རིག་པར་མི་བྱེད་ལྟར། །
 རང་རིག་སེམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་སྟོས་པ་ཀུན་གྱི་ཡུལ་ཅན་མིན་པར་ཡོད་པ་དགག་པ་ནི།

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རང་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཅིང་མ་ཤེས་པའི། །

བདག་ཅན་གཞན་དབང་ངོ་མོའི་དངོས་ཡོད་ན། །

གང་གིས་ན་འདི་ཡོད་པར་མི་རིག་པ། །

གཞན་ལ་མོ་གསལ་བྱས་གཙོད་ཅི་ཞིག་བྱ། །༥༦

གཞན་གྱི་དབང་བདག་དང་གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ནི་གོང་ཏུ་ཅིར་

བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ནི་མ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཉིད་ཏུ་ཡང་
བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་མ་ཤེས་
པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་
ཁས་ལེན་ན། གང་ལས་གཞན་གྱི་དབང་དང་མཚུངས་པའི་ཚོས་ཅན་
ཡིན་ཏུ་བྱིན་ཀྱང་འདི་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་འདོད་པར་མི་འགྱུར་བ། ཁྱོད་
ལ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱས་གནོད་པ་ཅི་ཞིག་བྱས་ཏེ། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ཞེས་བྱ་
བ་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་ཤིང་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་
ལྷལ་ཏུ་གྱུར་པ་བརྗོད་ཏུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དོ་
ཞེས་འདི་ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་འདོད་པར་གྱིས་ཤིག །

བཞི་པ་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྒྱུ་ཡོད་པ་དགག་པ་ལ། གཞན་དབང་ཡོད་ན་ཀུན་རྫོབ་
བདེན་པ་ལས་ཉམས། བདེན་གཉིས་ལས་ཉམས་ན་ཐར་པ་མི་ཐོབ། དེའི་རྒྱ་མཚན་
བཤད་པ་དང་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ལ། མེད་པ་རྒྱ་མི་རུང་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་དང་
འགལ་བ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།

གང་ཡང་དངོས་པོ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྒྱུ་གྱུར་ཅིང་ཞེས་
སྤྱོད་པ་དེ་ཡང་གཞན་གྱི་དབང་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ན། རིགས་པ་
ཞིག་ན།

གང་ཆེ་གཞན་དབང་རྒྱུ་ཟད་ཡོད་མིན་ན། །

ཀུན་རྫོབ་པ་ཡི་རྒྱུ་ནི་གང་ཞིག་འགྱུར། །

ཀུན་རྫོབ་པ་ནམས་ལ་རྒྱ་རུང་བཤད་ཀྱང་མེད་དོ་སྟམ་ཏུ་བསམས་
པའོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་

རང་ཉིད་གྱི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ཀྱི་མ་གྱི་རུད།

གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་དང་འགལ་བ་ནི།

གཞན་གྱི་སྒྲུབ་ན་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་ཡིས། །

འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་འི་རྣམས་གཞན་གྱི་ཀྱང་བརྟན། ༥

ཤེས་རབ་མེད་པས་རྣམས་ཤས་ཅམ་ལ་ཆགས་པའི་སྒྲོ་ནས་གཞན་གྱི་དབང་གི་བྱམ་པ་སོ་མ་བཏང་བར་ཚུ་དང་འདྲ་བ་སྤྲུགས་ནས་རང་གི་སྒྲོ་གྲོས་གྱི་ཚུལ་ངན་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམས་པར་གཞན་པ་འཇིག་རྟེན་ཁོ་ན་ལས་གྲུབ་པ་འདུག་ཤིག །སོང་ཞིག །བྱོས་ཤིག །ཆོས་ཤིག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་རུ་གཟུགས་དང་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འཇིག་པར་རྟོགས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ལ་རྒྱད་པ་ཉིད་འབའ་ཞིག་སྤྲོད་པར་འགྱུར་གྱི། མངོན་པར་མཐོ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བདེན་གཉིས་ལས་ཉམས་ན་ཐར་པ་མི་ཐོབ་པ་ནི།

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སྒྲོབ་དཔོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་རང་གི་རྣམས་པར་རྟོག་པས་སྒྲུབ་བའི་ལུགས་གྱི་ལམ་ཁོ་ནར་ལྷགས་པ།

སྒྲོབ་དཔོན་སྒྲུབ་ཞབས་གྱི་ལམ་ལས་ནི། །

ཕྱི་རོལ་གྱུར་ལ་ཞི་བའི་ཐབས་མེད་ནོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར།

དེ་དག་གྱུར་རྫོབ་དེ་ཉིད་བདེན་ལས་ཉམས། །

དེ་ལས་ཉམས་པས་ཐར་པ་གྲུབ་ཡོད་མིན། ༥

གསུམ་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ་ནི།

ཡང་ཅིའི་ཕྱིར། བདེན་པ་གཉིས་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པས་ཐར་
པ་མི་གྲུབ་ཅི་ན། བཤད་པ།

ཟ་སྟོན་བདེན་པ་ཟབས་སྤྱད་གྱུར་པ་དང་། །

དོན་དམ་བདེན་པ་ཟབས་བྱུར་གྱུར་པ་དེ། །

དེ་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ། །

དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་ཡོག་པས་ཡམ་དན་ཞུགས། །༥༠

ཇི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པར་བསྟན་པའི་ཉིང་
ངེ་འཇོན་ལས།

འཇིག་རྟེན་མཁྲིན་པས་གཞན་ལ་མ་གསན་པར། །བདེན་པ་འདི་
ཉིད་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པར་མཛད། །གང་ཞིག་ཀྱང་རྫོབ་དེ་བཞིན་
དོན་དམ་སྟེ། །བདེན་པ་གསུམ་པ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །གང་གིས་
བདེ་བར་གསེགས་ལ་འགོ་བ་རྣམས། །བདེ་བའི་དོན་དུ་དད་པར་སྐྱེ་
འགྱུར་བ། །རྒྱལ་བས་འགོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་སྤྲད་དུ། །འཇིག་རྟེན་པན་
ཕྱིར་ཀྱང་རྫོབ་དེ་བསྟན་ཏོ། །སེམས་ཅན་ཚོགས་ཀྱི་འགོ་དྲུག་གང་
བསྟན་པ། །སེམས་ཅན་དམུལ་དང་དུད་འགོ་ཡི་དྲུགས་དང་། །ལྷ་མིན་
རིས་དང་མི་དང་ལྷ་ཡི་རྣམས། །མི་ཡི་སང་གིས་ཀྱང་རྫོབ་བཅགས་པ་
མཛད། །རིགས་དམའ་དེ་བཞིན་མཐོ་བའི་རིགས་རྣམས་དང་། །ཕྱག་
པོའི་བྱིམ་དང་དབུལ་པོའི་བྱིམ་རྣམས་དང་། །བར་ཀྱི་ཚོགས་དང་དེ་
བཞིན་གཡོག་གི་ཚོགས། །བྱད་མེད་ཚོགས་དང་སྐྱེས་པ་མ་ནིང་དང་། །

འཕྲོ་བའི་ཁྱད་པར་རི་སྒྲིབ་གང་ཡང་ཁྱད་པར་། མཚུངས་མེད་ཁྱོད་ཀྱིས་
 འཇིག་རྟེན་བསྟན་མཛད་པ། ཀྱུན་རྫོབ་བདེན་པར་མཁས་པས་
 སྤྱགས་ཚུད་ནས། འཇིག་རྟེན་ཕན་པས་མི་ལ་དེ་བསྟན་ཏོ། འདི་ལ་
 དགའ་བའི་འཕྲོ་བ་འཁོར་བ་ན། འཕྲོ་བའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་ནི་འཇུག་
 འཕྱར་ཏི། སྤོབ་དང་མ་སྤོབ་སྟན་དང་མི་སྟན་དང་། བསྟོད་དང་སྦྱང་
 དང་བདེ་དང་སྤྱག་བསྐུལ་ལ། སྤོབ་པ་རྟེན་ན་དེ་ལ་ཆགས་པ་སྦྱིད། །
 མ་སྤོབ་ཕྱར་ན་དེས་ཀྱང་འབྱུག་པར་འཕྱར། གང་གཞན་མ་བསྟན་
 ཚུལ་འདིས་ཤེས་པར་བྱ། བདེ་ཆམས་བརྒྱད་ཀྱིས་དེ་རྒྱན་གནོད་
 པར་འཕྱར། ཀྱུན་རྫོབ་དེ་ལ་དོན་དམ་སྤྱུ་སྤྱུ་བ། དེ་དག་ནོར་བའི་
 སྒོ་རྟན་ཤེས་པར་བྱ། མི་སྤྱག་སྤྱག་དང་སྤྱག་བསྐུལ་བདེ་བ་དང་། །
 བདག་མེད་རང་བཞིན་བདག་ཏུ་སྤྱུ་བ་དང་། མི་རྟག་ཆོས་ལ་རྟག་
 ཅས་སྤྱུ་བཞིན་ཅིང་། དེ་ལྟར་དགའ་སྤེམ་མཚན་མར་གང་གནས་
 པ། དེ་དག་བདེ་གཤེགས་གསུང་ནི་སྤོབ་ཕྱར་ནས། འཇིགས་ཤིང་
 རི་བཞིན་མི་རྟོགས་སྤོར་བར་བཞིན། དེ་དག་བདེ་གཤེགས་གསུང་
 ནི་སྤངས་ཕྱར་ནས། སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་སྤྱག་བསྐུལ་མི་བཟད་
 ཚུང་། དེ་དག་ཚུལ་མེད་བདེ་བ་ཆོལ་བཞིན་ཀྱང་། སྤྱག་བསྐུལ་བརྒྱ་
 དག་གིས་པས་ཚུང་བར་འཕྱར། འཇིག་རྟེན་ཕན་པའི་བསྟན་པ་སྤྱུ་
 ཞིག་གིས། མ་ལོག་སྒོ་ཡིས་རྣམ་པར་རྟོགས་ཕྱར་ན། སྤྱུལ་གྱི་པགས་
 པ་རྟེན་ལྟར་རབ་སྤངས་ཏི། སྤྱིད་པ་ཀྱུན་ལས་འདས་ནས་ཞི་བར་
 འཕྱར། ཆོས་འདི་སེམས་ཅན་རང་བཞིན་དབེན་པ་སྤེ། སྤོར་པ་

མཚན་མ་མེད་པ་དོན་དམ་ཞེས། །གང་གིས་ཐོས་ནས་དགའ་བ་སྐྱེ་
འབྱུང་བ། །དེ་དག་སྤྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་སོལ་པར་འབྱུང་། །ཁྱལ་བ་ཁྱོད་
ཀྱིས་ཕུང་པོ་དཔེན་པར་གཟིགས། །ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱང་
དེ་བཞིན་ཏེ། །དབང་པོའི་གྲོང་ནི་མཚན་མས་དཔེན་པ་དང་། །ཀྱན་
ཀྱང་ཐུབ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ངེ་བཞིན་གཟིགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །
དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཀྱན་རྒྱུ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པས་དཔེན་པ་
རྣམས་ལ་ཐར་པ་ལྟ་ག་ལ་ཡོད། །དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྲུལ་དེ་
དག་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལོག་པ་དག་གིས་ལམ་གྲོལ་བར་བྱགས་པ་
ཁོ་ནའོ། །

འདིར་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་བདེན་པ་བསྟན་པ་ནི་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་སྟེ། ཇི་
སྐད་དུ། ཡི་གེ་མེད་པའི་ཚོས་ལ་ནི། །ཉན་པ་གང་དང་སྟོན་པ་གང་། །
འབྱུར་བ་མེད་ལ་སྒྲོ་བཏགས་པས། །འོན་ཀྱང་ཉན་ཞིང་སྟོན་པ་ཡིན། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐ་སྐྱད་ཀྱི་བདེན་པ་ཁོ་ན་ལ་གནས་ཏེ་དོན་དམ་
པ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། །དོན་དམ་པ་བསྟན་པ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ལས་ཀྱང་
དོན་དམ་པ་འཛོལ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། བསྟན་བཅོས་ལས།

ཐ་སྐྱད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། དམ་པའི་དོན་ནི་བསྟན་མི་འབྱུང་། །
དམ་པའི་དོན་ལ་མ་བརྟེན་པར། །ཐུང་ན་འདས་པ་སོལ་མི་འབྱུང་། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དོན་དམ་པ་བསྟན་པ་ནི་ཐབས་ལས་བྱུང་
བར་གྱུར་ཞིང་། །འབྲས་བུར་གྱུར་པ་སྟེ། ཐབས་ལས་བྱུང་བ་དང་།
འབྲས་བུ་དང་། སོལ་པར་བྱ་བ་དང་། རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་

དོན་ཏྲི།

གཉིས་པ་བཀག་པ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ། ཀུན་རྫོབ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་
དང་། ལྷུང་དང་། འགལ་བ་སྤང་བ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། ཀུན་རྫོབ་དཔོན་པའི་དབང་
གིས་ཁས་བླངས་ཚུལ། འཛིག་རྟེན་ལ་མི་སྤྲང་ན་ཁས་མི་ལེན་ཚུལ། འཛིག་རྟེན་ལ་ཀུན་
རྫོབ་དགག་མི་རྣམས་པ་དང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི།

འདིར་སྒྲུལ་པ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་སྐད་རུ་ཁོ་ཙམ་ལ་ཤིན་རུ་
 ལྟོས་པ་མེད་པར་སྒྲུ་ན། ད་ནི་དེད་ཙམ་གྱང་ཁྱོད་ལ་བཟོད་པ་མི་བྱེད་
 དེ། གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་གཞན་གྱི་སྟོགས་སུན་འབྲིན་པ་ཙམ་ལ་མཁས་
 པར་མངོན་པར་བྱེད་ཅིང་འཐད་པས་མི་རིགས་པའི་སྱིར། གཞན་གྱི་
 དབང་གི་ངོ་བོ་སེལ་བར་བྱེད་ན། འོ་ན་ད་ནི་རི་སྐད་སྒྲུལ་པའི་འཐད་
 པ་ཁོ་ནས་མི་རིགས་པའི་སྱིར་ཁྱོད་ལ་གཤགས་པའི་ཀྱན་རྫོབ་སེལ་བར་
 བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཐོག་མ་མེད་པའི་རྒྱལ་ནས་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་གི་
བསགས་པའི་ཞོར་གྱི་ཚོགས་འཕྲིག་པ་པོ་མཛའ་བའི་ཚོལ་གྱིས་རྒྱག་
དང་བཅས་པའི་ཁ་ཟས་བྱིན་ནས་སྤར་ཐོགས་པ་བཞིན་རུ། ལན་རུ་
གནོད་པ་བྱས་པས་རངས་པར་གྱུར་ན་འགྱུར་ལ་རག་སྟེ། ཁོ་པོ་ཅག་
ནི་མངོན་པར་མཐོ་ཞིང་དགེ་བ་ཉིད་རུ་འགྱུར་རོ། །

འདི་ལྟར།

ཀྱི་ལྷ་རྒྱུ་ལྱི་སྐྱ་གཞན་དབང་དཔྱ་ལྱི་ལྱི་ལྷ་རྒྱུ་། །

གྲུག་རྫོབ་ཀྱང་ཉི་བདག་གི་ས་ཁུ་ཨ་ལྷངས། །

འབྲས་ཕྱིར་འདི་དག་མེད་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས། །

འཛིག་རྟེན་དོར་བྱས་བདག་གི་སྒྲུབ་ར་བྱེད། །༡༡

རི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་རང་དབང་དུ་གནས་ནས། རང་གི་གཞུང་
 ལུགས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་དབང་གི་དོ་ཕོ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
 ལུགས་སུ་ཆུད་པར་བྱ་བ་ཞིག་སྒྲུབ་དེ་ལྟར་ནི་ཁོ་ཕོས་ཀྱུན་རྒྱུ་མ་
 ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཡང་འཛིག་རྟེན་ཁོ་ན་ལ་
 གུགས་པར་གྱུར་པས་ཡོད་དོ་ཞེས་འཛིག་རྟེན་གྱི་དོ་ཁོ་ནར་བརྗོད་
 པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྗེས་སུ་བརྗོད་པ་ནི་དེ་ལྟ་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །རི་སྐད་དུ། བཙམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་ང་དང་ལུན་
 ཅིག་ཚུད་ཀྱི། ང་ནི་འཛིག་རྟེན་དང་མི་ཚུད་དེ། གང་འཛིག་རྟེན་ན་
 ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ངས་ཀྱང་ཡོད་པར་བཞིན་དོ། །གང་འཛིག་
 རྟེན་ན་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ང་ཡང་མེད་པར་བཞིན་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་འཛིག་རྟེན་ལ་མི་སྤང་ན་ཁས་མི་ལེན་ཚུལ་ནི།

ཅི་སྟེ་ཀྱུན་རྒྱུ་ཡོད་འདི།

རི་ལྟར་ཕྱིར་ཕོ་སྤངས་ནས་ཞིར་བྱགས་པས། །

དགྲ་བཙམ་ན་མས་ལ་ཡོད་པ་མི་ན་དེ་ལྟར། །

འཛིག་རྟེན་ལ་ཡང་མེད་ན་དེ་བཞིན་འདི། །

འཛིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་བདག་གི་སྒྲུབ། །༡༢

རི་ལྟར་དགྲ་བཙམ་པ་ལུང་ཕོ་སྤྲུག་མ་མེད་པའི་ཐུང་ན་ལས་

འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་བདག་ཉིད་ཐམས་
ཅད་ཏུ་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། གལ་ཏེ་འཇིག་
རྟེན་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པར་མ་གཏུར་ན་ནི་དེ་བཞིན་ཏུ་དག་བཅོམ་
པའི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཏུ། འདི་དག་ཡོད་དོ་ཞེས་འཇིག་
རྟེན་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་ཁོ་པོ་མི་སྤྲེལ། དེའི་ཕྱིར་གཞན་ལ་རག་ལས་
པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བདག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཁས་སྐྱེས་ཀྱི་རང་དབང་
ཏུ་ནི་མ་ཡིན་ལོ།

གསུམ་པ་འཇིག་རྟེན་ལ་ཀུན་རྫོབ་དགག་མི་རུས་པ་ནི།

ཁས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ཁོ་ནས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གང་
གིས་ཁས་སྐྱེས་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་ལྟོས་ནས་སེལ་བ་ན་བསལ་བར་འོས་
པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བཤད་པ།

གལ་ཏེ་བྱོད་ལ་འཇིག་རྟེན་མི་གཞོད་ན། །

འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལྟོས་འདི་ནི་དགག་པར་གྱིས། །

བྱོད་དང་འཇིག་རྟེན་འདིར་ནི་རྩྭ་གྱིས་དང་། །

བྱི་ནས་སྟོངས་ལྡན་བདག་གིས་བསྟེན་པར་བྱ། །༡༡

ཁོ་པོ་ཅག་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་བརྟོག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།
ཤིན་ཏུ་ཆོགས་ཆེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་གྱི་བྱོད་གིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་
ཀུན་རྫོབ་སེལ་ཅིག །གལ་ཏེ་བྱོད་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པར་མི་
འགྱུར་ན་ངས་ཀྱང་བྱོད་ལ་སྟོངས་གདབ་པར་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་གྱིས་
ནི་གཞོད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བཏང་སྟོངས་ཉིད་ལ་བརྟེན་པར་

བྱལ། །ཁྱོད་དང་འཇིག་རྟེན་འདྲིའི་ནི་ཚུད་གྱིས་དང་། །དེ་ལ་གལ་
 ཏེ་ཁྱོད་ཀྱལ་ན་ནི་དེའི་མྱིར་འདི་ཁོ་པོ་ཅག་འདོད་པ་ཉིད་ཡོད་པས་
 ཁྱོད་ལ་བརྟེན་པར་བྱལ། །འོན་ཏེ་ཁྱོད་འཇིག་རྟེན་གྱིས་པམ་པར་བྱས་
 ན་ནི་དེའི་ཆོ་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལ་བདག་
 ཉིད་བརྟེན་པར་བྱལ། །

གཉིས་པ་ལྷང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ། ས་བརྩུ་པའི་མདོའི་དོན་དང་འགལ་བ་
 སྤང་བ་དང་། མདོ་གཞན་གྱི་དོན་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། ཅམ་སྤྱོད་
 བྱེད་པ་པོ་གཞན་དགག་པའི་དོན་ཅན་ཏུ་བཤད། གཟུགས་ལས་སེམས་གཙོ་བའི་དོན་
 ཅན་ཏུ་བཤད། །གཟུགས་སེམས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་གསུམ་ཀྱི། །དང་པོ་
 ལ། མདོའི་དགོངས་པ་བཤད། དེ་མདོ་གཞན་གྱིས་སྟབ་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི།

འདྲིའི་སྤྱོད་པ། གལ་ཏེ་འཐད་པ་དང་བྲལ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་
 གཞོད་པས་འཇིགས་ནས་ཁྱོད་གྱིས་ཀྱན་རྒྱུ་ཁས་སྤངས་ན་ནི། ལྷང་
 གི་གཞོད་པས་འཇིགས་པས་སེམས་ཅམ་ཉིད་ཏུ་ཡང་ཁས་སྤང་བར་
 བྱ་དགོས་ཏེ། ཇི་སྐད་ཏུ། དེ་འདི་སྟམ་ཏུ་སེམས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁམས་
 གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཅམ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །བརྗོད་
 པར་བྱ་སྟེ། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་གི་ཞོར་བུ་ཨིན་ཀྱི་ལ་ལས་
 སྤྱོད་པའི་མདོ་སྟེའི་ས་གཞི་བསྟར་བ་ལ། དེའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁྱད་
 པར་མ་ཟིན་པར་བྱས་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དངོས་པོར་སྤྱོད་པའི་
 རྒྱུ་རྣམ་པར་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་འབྲུལ་པ་ཁྱོད་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་དངོས་པོར་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་ཅམ་ཞིག་བརྩུ་བར་འདོད་པས། རང་གི་སྟོ་

གྲོས་གྱི་སའི་བུམ་པ་སོ་མ་བཏང་བ་བཤལ་ཞིང་བསྐྱུགས་ནས་རུམ་
བུ་ནམ་པར་བརྒྱར་ལྷོག་པ་ན། བདག་ཉིད་དེའི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་
ནམས་ཀྱིས་བཞད་གད་རུ་བྱ་བ་ཉིད་རུ་འགྱུར་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །
མདོའི་དགོངས་པ་འདི་ནི་ཇི་ལྟར་ཁྱོད་གྱི་སྒྲོ་ལ་སྤང་བ་དེ་ལྟར་མ་
ཡིན་ནོ། །

ཡང་འདིར་མདོའི་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

མདོན་གྱུར་མདོན་ཕྱོགས་བྱང་རྒྱལ་ཞེས་པ་དཔལ་ཡིས། །

སྲིད་གསུམ་ནམ་ཤེས་ཙམ་དུ་གང་རྟོགས་པ། །

རྟག་བདག་བྱེད་པོ་བཀག་པ་རྟོགས་ཕྱིར་དེས། །

བྱེད་པ་པོ་ནི་ཞེས་པ་ཙམ་ཡིན་པར་རྟོགས། ། ༡༤

གང་གི་ཕྱིར། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། ལྷགས་སུ་བྱང་བའི་ནམ་པར་རྟེན་
ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་རབ་རུ་རྟོག་གོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྱག་བསྐྱེལ་
གྱི་ཕུང་པོ་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་ལྷོན་པ་བྱེད་པ་པོ་དང་ཚོར་བ་པོ་མེད་པ་
འབའ་ཞིག་པོ་འདི་མདོན་པར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་མོ། །དེ་འདི་
སྟམ་རུ་སེམས་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པས་ལས་ནམས་
ཡོད་པར་གྱུར་ཏོ། །གང་ན་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་དེ་ན་དོན་དམ་པར་
ལས་ཀྱང་མི་དམིགས་སོ་སྟམ་མོ། །དེ་འདི་སྟམ་རུ་སེམས་ཏེ། འདི་ལྟར་
ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་སྟེ། སྲིད་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་
གཉིས་གང་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་རུ་སྟེ་སྟེ་བཀའ་སྒྲུལ་པ་
དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་གཅིག་ལ་བརྟེན་པ་དག་གོ། །ཞེས་ཀྱང་

ཆེར་གསུངས་སོ། །

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བདག་རྟག་པ་བྱེད་པ་པོ་བཀག་ནས་ཀྱན་རྫོབ་
 ཏུ་སེམས་ཅམ་ཞིག་ཁོ་ན་བྱེད་པ་པོ་མཐོང་ཞིང་ཁམས་གསུམ་ནམ་
 པར་ཤེས་པ་ཅམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་ནི་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེར་སེམས་པ་སྟེ་སེམས་ཤིང་མཛོ་བ་དེ་ལ་
 ཡོད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇམ། ཡང་ན་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་
 པར་ཡོད་པ་ཉིད་དེ་བདོག་པ་ཉིད་དེ་ལ་ཡོད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ཡིན་པའཇམ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་པའི་སེམས་ཅན་གང་ཟག་ནི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ། བར་གྱི་ཆོག་མི་མངོན་པར་བྱས་པའི་ཆོག་
 བསྟར་བའོ། །རྟོགས་པ་ནི་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །མངོན་
 རྟོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མངོན་དུ་རྟོགས་པའོ། །མངོན་
 རྟོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ས་དྲུག་པར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡན་ལག་
 གི་དོན་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་མདོ་གཞན་གྱིས་སྦྱབ་པ་ལ། མདོ་འགོད་པ་དང་། དེའི་དོན་བཤད་
 པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི།

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་མདོའི་དོན་བཤད་ནས། དོན་འདི་ཉིད་མདོ་
 གཞན་གྱིས་ཀྱང་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

དེ་ཕྱིར་སྟོ་ལྟོ་སྟོ་ནི་འཕེལ་བྱའི་ཕྱིར། །

ལང་ཀར་གཤེགས་མདོ་དེ་ལས་ཀྱན་མཐུན་གྱིས། །

ལྷ་སྟེགས་སྟོ་མཐོན་དེ་འདྲོམས་དག་རང་བཞིན། །

རྟོ་རྟེན་འདི་ཉི་དགོངས་པ་བཅད་ཕྱིར་གསུངས། ༡༥

འདི་ནི་ཁེས་བྱ་བ་འདིས་བསྟན་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདོན་
པ་ནི།

གང་ཟག་རྒྱན་དང་ཕྱང་པོ་དང་། །དེ་བཞིན་རྒྱན་དང་རྩལ་དག་
དང་། །གཙོ་བོར་དབང་ཕྱུག་བྱེད་པོ་རྣམས། །ཁེས་ཅམ་དུ་ནི་ངས་
བཤད་དོ། །ཁེས་བྱ་བ་སྟེ། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ནི་འཕགས་པ་ལང་
ཀར་གཤེགས་པ་ལས་འདོན་པ་ཡིན་ཅོ། །

གཉིས་པ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ནི།

འདིའི་དོན་དགོལ་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

རྟོ་བཞིན་རང་གི་བསྟན་བཅོས་དེ་དེ་ལས། །

ཁྱེད་གས་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་མོགས་དེ་དག །

རྒྱས་པ་དེ་དག་བྱེད་པོར་མ་གཟིགས་ནས། །

རྩལ་བས་ཁེས་ཅམ་ཚུལ་འདི་གཉིན་བྱེད་པོར་གསུངས། ༡༦

ལུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་ཁེས་བྱ་བ་ནི་ཕལ་ཆེར་བསྟན་པ་སྟེ། ཆོས་
འདི་པ་དག་གིས་ཀྱང་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་དག་བརྟགས་པ་ཁོ་ན་
ཡིན་ཅོ། །རྣམ་པ་གཅིག་དུ་ན་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་འདི་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུ་
སྟེགས་ལྟར་བསྟན་པའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ངས་པར་བསྟན་པ་འདི་ནི་ཀུན་ལ་བྱུང་པར་བྱེད་
པ་ཁོ་ནའོ། །

རྟོ་རྟེན་དུ། གང་ཟག་ཕྱང་པོར་སྤྱོད་པ་ཡི། །འདི་གཉིན་གངས་ཅན་

འུག་ཕྱག་དང་། ཁོས་མེད་བཅས་ལ་གཤམ་ཏེ་ཞིག་ཡོད་མེད་འདས་
 པ་སྟུན་འདིས། དེ་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི། བསྟན་པ་འཆི་
 མེད་ཡོད་མེད་ལས། འདས་པ་ཟབ་མོ་ཞེས་བསྟན་པ། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་
 པ་ཡིན་ཞེས་གྱིས། ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་དག་ནི་སྤྱོད་ལ་པ་
 ཉིད་རྩ་རིག་པར་བྱའོ། །རྩི་ལྟར་རང་གི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་རང་གི་
 གྲུབ་པའི་མཐར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྤྱོད་ཀྱི་གསལ་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་རྩ་འདོད་
 པ་ཉེ་བར་མཆོན་པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་འདི་ནི་ཐོག་མ་མེད་པས་
 འདིར་རྟོག་པ་ཅི་ཞིག་མ་བྱུང་བར་གྱུར་ཅིང་ཅི་ཞིག་མི་འབྱུང་བར་
 འགྱུར། འདི་ལྟར་ད་ལྟ་ཉིད་རྩ་ཡང་སྤྱོད་པ་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་
 དག་ལ་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་སྟུན་པར་སྤྱང་བ་ཉིད་དོ། །བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ཀྱིས་ནི་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་རྩ་མ་
 གཟིགས་པ་ན་སེམས་ཅམ་ཁོ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་རྩ་
 བསྟན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་དོན་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གཟུགས་ལས་སེམས་གཙོ་བའི་དོན་ཅན་རྩ་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན།
 རྒྱས་པར་བཤད། དོན་བསྟུ་བ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི།

དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་བྱེད་པ་པོ་གཞན་བཀག་པས་དོན་བྱས་ཟིན་
 པའི་ཕྱིར། ཅམ་གྱི་སྒྲས་ཤེས་བྱ་འགོག་པར་མི་རྣམས་པར་བརྗོད་ནས།
 རྣམ་པ་གཞན་རྩ་བཤད་པ་ལས་ཀྱང་སྤྱོད་ལ་འགོག་པ་མི་སྤྱིད་པར་

བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

དེ་ཉིད་རྒྱས་ལ་སངས་རྒྱས་བསྟན་ཅི་བཞིན། །

དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་གཙོ་གྱུར་འདི་གཉིད་ལ། །

མདོ་ལས་སེམས་ཅན་ཞེས་གསུངས་གཞུགས་ནི་འདིར། །

འགོ་ག་པ་དེ་ལྟར་མདོ་ཡི་དོན་མ་ཡིན། །༥༥

ཇི་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྒྱས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཞེས་ཆོག་སྣ་མ་མི་
མངོན་པར་བྱས་ནས་ཀྱང་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་རྟུ།
སེམས་ཅན་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ལ་ཡང་གཞན་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་བཀག་
ནས་ཁམས་གསུམ་ན་སེམས་ཅན་མོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །
དེའི་ཕྱིར་འདིས་ནི་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གཙོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པ་
སེལ་བར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། སེམས་ཅན་ཞིག་ཁོ་ན་ཡོད་ཀྱི་གཞུགས་ནི་
མེད་དོ་ཞེས་ཡོད་པ་ཉིད་འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། གཞུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་སུ་བདེན་ན་མདོ་དང་
འགལ། སེམས་ཅན་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན། གཞུགས་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་
མཆན་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི།

མདོའི་དོན་འདི་ནི་ཇི་སྐད་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་བཤད་པ་དེ་བཞིན་རྟུ་
གདོན་མི་བྱ་བར་འདོད་པར་བྱའོ། །ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལྟར།

གལ་ཏེ་འདི་དག་སེམས་ཅན་ཞེས་མཁྱེན་ནས། །

དེ་ལས་གཞུགས་ཉིད་དག་ལ་ར་མཛད་ན་ནི། །

སྐར་ཡང་དེ་ལས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་སེམས། །

གཉི་ཕྱག་ལས་ལས་སྐྱེས་པར་ཅི་ཕྱིར་གསུངས། ༡༡

འཕགས་པ་ས་བཅུ་པ། དེ་ཉིད་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་རིག་
པ་དང་འདྲ་བྱེད་གི་རྒྱ་ཅན་དུ་གསུངས་གི་རང་གི་མཆན་ཉིད་གིས་
གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་
གིས་གྲུབ་པར་གྱུར་ན་ནི་དེ་མ་རིག་པའམ་འདྲ་བྱེད་ལ་མི་ལྟས་པར་
འགྱུར་བ་ཞིག་ན་ལྟས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་སྟེ།
རབ་རིབ་ཅན་གིས་དམིགས་པའི་སྒྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་སྐྱེན་ཅི་
ལྷག་གི་རྒྱུ་ཡོད་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ལ། དེ་ཁོ་ན་ལྟར་སྐྱེན་ཅི་ལྷག་གི་
རྒྱུ་མེད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུམ་དུ་བསམས་པའོ། །

ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷགས་སུ་འབྱུང་བའི་
རྣམ་པར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་རབ་དུ་རྟོག་གོ། །དེ་འདི་
སྟུམ་དུ་སེམས་ཏེ། བདེན་པ་རྣམས་མི་ཤེས་པ་ནི་དོན་དམ་པར་མ་
རིག་པའོ། །མ་རིག་པས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ནི་འདྲ་
བྱེད་རྣམས་སོ། །འདྲ་བྱེད་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་དང་པོ་ནི་རྣམ་པར་
ཤེས་པའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་
བཞི་ནི་མིང་དང་གཟུགས་སོ། །མིང་དང་གཟུགས་རྣམ་པར་འཕེལ་
བ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གོ། །དབང་པོ་དང་ཡུལ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
གསུམ་སྤང་པས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ནི་རིག་པའོ། །རིག་པ་དང་
ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ནི་ཚོར་བའོ། །ཚོར་བ་ལ་ཆགས་པ་ནི་སྲིད་པའོ། །

སྲིད་པ་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་ནི་ལེན་པ་ལོ། །ལེན་པ་ལས་བྱང་བའི་ལས་
 ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ནི་སྲིད་པ་ལོ། །ལས་ཀྱི་རྩ་མཐུན་པ་ནི་སྦྱོར་བ་
 ཉི་ཤུང་པོ་རྣམས་འབྱུང་བ་ལོ། །ཤུང་པོ་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པ་ནི་ཆ་བལོ། །
 ཆས་པའི་ཤུང་པོ་འཇིག་པ་ནི་འཆི་བལོ། །འཆི་ཞིང་འབྲལ་བའི་ཆོ་
 རྒྱུས་ཤིང་ཆགས་པ་དང་བཅས་པས་སེམས་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་ནི་ཕྱ་
 ངན་ནོ། །ཕྱ་ངན་ལས་བྱང་བའི་ཆོག་དུ་བརྗོད་པ་ནི་སྦྱོར་སྒྲགས་འདོན་
 པ་ལོ། །དབང་པོ་ལྷའི་ཉམས་སུ་བབ་པ་ནི་སྤྲུག་བསྐལ་ལོ། །ཡིད་ཀྱི་ལྷ་
 བ་ཉམས་སུ་བབ་པ་ནི་ཡིད་མི་བདེ་བལོ། །སྤྲུག་བསྐལ་དང་ཡིད་མི་
 བདེ་བ་མང་པོ་འབྱུང་བ་ནི་འབྲུག་པ་ཉི། དེ་ལྟར་ན་སྤྲུག་བསྐལ་གྱི་
 ཤུང་པོ་སྤྲུག་བསྐལ་གྱི་ལྷོན་པ་བྱེད་པ་པོ་དང་། ཆོར་བ་པོ་མེད་པ་
 འདི་མངོན་པར་འབྱུང་བ་པར་འབྱུང་རོ་སྟམ་མོ། །

དེ་ལ་མ་རིག་པ་ནི་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ།
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་དམིགས་པ་ལ་ཀུན་དུ་མོངས་པར་བྱེད་པ་
 དང་། འདུ་བྱེད་མངོན་པར་འབྱུང་བའི་རྩ་ཡང་འབྱིན་པ་ལོ། །འདུ་
 བྱེད་རྣམས་ཀྱང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། མ་འོངས་
 པའི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་ཡང་མངོན་པར་འབྱུང་བ་པར་བྱེད་པ་དང་།
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་མངོན་པར་འབྱུང་བའི་རྩ་ཡང་འབྱིན་པ་ལོ། །རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། སྲིད་པའི་
 ཉིང་མཆོམས་སྦྱོར་བར་ཡང་བྱེད་པ་དང་། མིང་དང་གཟུགས་མངོན་
 པར་འབྱུང་བའི་རྩ་ཡང་འབྱིན་པ་ལོ། །མིང་དང་གཟུགས་ཀྱང་བྱ་བ་

གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། སན་ཚུན་རྟེན་པར་ཡང་བྱེད་པ་
 དང་། རྒྱུ་མཆེད་དུག་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྲིན་པའོ། རྒྱུ་
 མཆེད་དུག་ཀྱང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་
 ཡུལ་ནམ་པར་སྤེལ་བ་ཡང་སྟོན་པ་དང་། རིག་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་
 པའི་རྒྱ་ཡང་འབྲིན་པའོ། རིག་པ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་
 པ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པ་ལ་རིག་པ་ཡང་བྱེད་པ་དང་། ཚེར་བ་མངོན་
 པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྲིན་པའོ། ཚེར་བ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་
 བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་རྒྱུ་འོང་བ་དང་ཡིད་རྒྱུ་མི་འོང་བ་དང་
 གཉི་ག་ལས་ནམ་པར་གྲོལ་བས་སྦྱོང་བར་ཡང་བྱེད་པ་དང་། སྤྲིད་
 པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྲིན་པའོ། སྤྲིད་པ་ཡང་བྱ་བ་
 གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་པར་འགྱུར་བའི་དངོས་པོ་
 ལ་ཀུན་རྒྱུ་ཆགས་པར་ཡང་བྱེད་པ་དང་། ལེན་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་
 པའི་རྒྱ་ཡང་འབྲིན་པའོ། ལེན་པ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་
 པ་ཡིན་ཏེ། ཞོང་མ་ལྟ་བུ་དང་། སྤྲིད་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་
 ཡང་འབྲིན་པའོ། སྤྲིད་པ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་
 ཏེ། སྤྲིད་པའི་རྒྱ་གཞན་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུ་བ་མངོན་པར་
 འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྲིན་པའོ། རྒྱུ་བ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་
 གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞོང་མ་ལྟ་བུ་དང་། སྤྲིད་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་
 རྒྱ་ཡང་འབྲིན་པའོ། སྤྲིད་པ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་
 ཏེ། དབང་པོ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བར་ཡང་བྱེད་པ་དང་། འཆི་བ་དང་

ཐུན་པ་མངོན་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡང་འབྱིན་པའོ། ཁི་སྲིད་དུ་འཆི་
བ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། འདུ་བྱེད་འཇིག་
པར་ཡང་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་
ཡང་འབྱིན་པའོ། ཁེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་
ལ་སོགས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་རིག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཅན་
དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྒྱུན་ཡོད་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
ཡོད་པར་གསལ་བར་བྱས་མོད་ཀྱི། དེ་མེད་པས་དེ་ཡང་མེད་པ་ངེ་
ལྟར་ཞེ་ན། མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་རྣམས་འགག་གོ་ཁེས་
བྱ་བ་ནི་རྒྱན་མ་རིག་པ་མེད་པས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་
རྟོན་པ་མེད་པའོ། འདུ་བྱེད་འགགས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགག་
གོ། ཁེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱན་འདུ་བྱེད་མེད་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉེ་བར་
ཞི་ཞིང་རྟོན་པ་མེད་པའོ། ཁེས་རྒྱས་པར་གསུངས་ནས། དེ་འདི་སྟུང་
དུ་སེམས་ཏེ། འདུ་བ་ལས་ནི་འདུས་བྱས་འབྱུང་ངོ་། བྲལ་བ་ལས་ནི་
འདུས་བྱས་མི་འབྱུང་ངོ་། ཆོགས་པ་ལས་ནི་འདུས་བྱས་འབྱུང་ངོ་། །
མ་ཆོགས་པ་ལས་ནི་མི་འབྱུང་ངོ་། འདི་ལྟས་བདག་གིས་འདུས་བྱས་
ཉེས་པ་མང་པོའི་སྒྲིན་ཆགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་འདི་ཤེས་པར་བྱས་ལ་འདུ་
བ་འདི་དང་ཆོགས་པ་འདིའི་རྒྱན་གཅད་པར་ཡང་བྱ་ཞིང་། སེམས་
ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འདུ་བྱེད་རྣམས་ཤིན་དུ་ཞི་བ་
ཐོབ་པར་ནི་མི་བྱའོ་སྟུང་མོ། །

ཀྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དག་དེ་དེ་ལྟར་འདུ་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་ཉིས་པ་
མང་པོའི་སྒྲིལ་ཆགས་ཤིང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། མ་སྦྱེས་པ་མ་
འགགས་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ན། བེས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་
དེ་ལྟར་ན་སེམས་དང་བཅས་པ་སྤྲུལ་ཞིག་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་པའི་
ལྷང་མཐོང་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་སྤྲུལ་ཡོད་པར་རྟོག་པར་བྱེད་དེ།
ཡོངས་སྤྲུལ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ལྟ་བུས་བྱས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་སེམས་ཅམ་གཙུག་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི།

དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅམ་དུ་གསུངས་པ་ནི་སེམས་ཅམ་ཞིག་ཁོ་ན་
གཙུག་པོར་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སྤྲུལ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི།
ལྷང་འདི་གཟུགས་མེད་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
དུ་མ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཀྱི་གཙུག་པོ་དེ་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

སེམས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་འདི་གཉིས་དང་། །

སྒྲིལ་གྱི་འདི་གཉིས་ཀིན་ཏུ་སྒྲིལ་ཆོག་པ་འགོད། །

འགྲོ་བ་མ་ལྟས་ལས་ལས་སྦྱེས་པར་གསུངས། །

སེམས་སྤངས་ནས་ནི་ལས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། །༡༦

དེ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་འདི་གཉིས་ནི་སེམས་ཅན་རང་གི་ལས་
དང་ཉོན་མོངས་པས་བདག་གི་དངོས་པོ་རྟོད་པ་རྣམས་སོ། །སྒྲིལ་
གྱི་འདི་གཉིས་ནི་དེ་དག་ཁོ་ནའི་བྱ་མོང་གི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་
རྒྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་པའི་འོག་མིན་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་
མཐར་ཐུག་པ་དག་གོ།

དེ་ལ་ཆ་བྱ་ལ་སོགས་པ་ནམས་ཀྱི་མདྲོངས་ལ་སོགས་པ་སྣ་
 ཚོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆ་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཁོ་ནའི་ལས་བྱུང་མོང་
 མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པའོ། །པལ་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ནི་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལས་བྱུང་མོང་བས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་
 ཏུ་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

རི་སྐྱོད་ཏུ། སེམས་ཅན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ནི། འག་པོ་ཏུས་སུ་
 སྐྱེས་ཏེ་དཔེར། །སེམས་དཔྱལ་མཐོ་རིས་འཇིག་རྟེན་ཏུ། །མཚོན་དང་
 རིན་ཆེན་ཤིང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་
 འགོ་བ་མ་ལུས་པ་ལས་ལས་སྐྱེས་ཤིང་ལས་ཀྱང་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་
 ཡིན་ཏེ། སེམས་དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་ལས་སོགས་པའི་ཕྱིར་ལ། སེམས་
 མེད་ན་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་གཟུགས་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི།

དེའི་ཕྱིར་འགོ་བ་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ལ། སེམས་ཉིད་གཙོ་བོའི་རྒྱ་
 ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་པས་མདོ་ལས་སེམས་ཅན་ཞིག་ཁོ་ན་གཙོ་
 བོར་གཞག་གི་གཟུགས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

གཡ་ཏེ་གཟུགས་ཡོད་མོད་ཀྱི་དེ་ལ་ནི། །

སེམས་བཞིན་བྱེད་བ་ལོ་ཉིད་ཡོད་མ་ཡིན། །

གཟུགས་ནི་བེམས་པོ་ཡིན་ནོ་སྟུང་ཏུ་བསམས་པའོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི།

དེས་ན་སེམས་ལས་གཞན་བའི་བྱེད་བ་ལོ། །

བརྒྱུག་གི་གཞུགས་ནི་བཀའ་པ་མ་ཡིན་ནོ། ༡༧༠

འདི་ན་ཁ་ཅིག་དག་གིས་ནི་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བྱང་པ་
 བོ་ཉིད་རུ་འདོད་ལ། ཁ་ཅིག་གིས་ནི་སེམས་ལ་འདོད་ཀྱི། གཞུགས་
 བྱང་པ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་ཚུངས་པ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་གཙོ་བོ་
 ལ་སོགས་པ་བྱང་པ་བོ་ཉིད་རུ་དོགས་པར་བྱས་པ་དེའི་མཆོན་ཉིད་
 མེད་པ་ཁོ་ན་བསལ་བའི་ཕྱིར། བྱང་པ་བོ་ཉིད་རུ་རུས་པར་མཐོང་
 བའི་སེམས་ཅམ་ཞིག་བྱང་པ་པོར་བརྗོད་པ་ན་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་
 བྱང་པ་བོ་ཉིད་ཡིན་པ་བསལ་ནས་ཚུངས་པའི་གནས་ཀྱི་ཡུལ་གཞོན་
 རོ་ཞེས་བྱ་བར་རིགས་ཏེ། ཡུལ་གཅིག་ལ་དབང་བྱང་པར་འདོད་པའི་
 རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དག་ལྷ་གཅིག་བཏོན་ནས་རང་གི་ཡུལ་
 འཕྲོ་ཅིང་གཉི་ག་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་བོ་པལ་པ་ལ་གཞོན་
 པ་མེད་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་རུ། འདིར་ཡང་གཉི་ག་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་
 ཕྱིར། གཞུགས་ལ་རྟག་རུ་གཞོན་པ་མེད་པས་གཞུགས་ཡོད་པ་ཁོ་ན་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་གཞུགས་སེམས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ལ། གཉིས་ཀ་བདེན་
 པ་གཉིས་སུ་ཡོད་མེད་མཚུངས་པ་དང་། བདེན་གཉིས་བཞིག་ནས་རྣམས་མི་འབྲུག་པ་
 དང་། དོན་བསྟུ་བ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ལ། རིགས་པ་དང་། ལུང་གི་རྒྱབ་བྱང་མཚུངས་
 པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། རྒྱུ་འཕགས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ངོར་མཚུངས་པ་དང་། དཔུང་མ་
 དཔུང་མཚུངས་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ངེས་པར་བསྟན་པའི་ཚུལ་གྱིས།

འཛིན་ཉིན་ལ་ཡི་དེ་ཉིད་ལ་གནས་ལ། །

ཕྱང་པོ་འཛིན་ཉིན་གྲགས་ཉི་ལྷ་ཆར་ཡོད། །

དེ་ཉིད་ཡི་ཤེས་འཆར་བ་འདོད་ལ་ན། །

ནལ་འབྱོར་ལ་ལ་དེ་ལྷ་འབྱུང་མི་འབྱུང། །༩༡

གང་གི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་དབྱད་མ་དབྱད་རུ་མཚུངས་པ་ནི།

གཞུགས་མེད་ན་ནི་སེམས་ཡོད་མ་འཛིན་ཅིག །

སེམས་ཡོད་ཉིད་ན་འདྲ་གཞུགས་མེད་མ་འཛིན་ཅིག །

གང་གི་ཆོ་འཐད་པས་གཞུགས་མེད་པར་རྟོགས་ན་ནི། དེའི་ཆོ་
གཉི་གའི་ཡོད་པ་འཐད་པ་དང་བུལ་བའི་སྤྱིར། སེམས་མེད་པར་
ཡང་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་ལ། ཡང་གང་གི་ཆོ་སེམས་ཡོད་པ་ཉིད་རུ་
རྟོགས་ན་ནི་དེའི་ཆོ་གཞུགས་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། གཉི་ག་
ཡང་འཛིན་ཉིན་ལ་གྲགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལྷང་གི་རྒྱབ་བྱེད་མཚུངས་པ་ནི།

ལྷང་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར།

དེ་དག་ཤེས་རབ་རྩལ་མདོར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །

མཚུངས་པར་གྲུངས་ཤིང་མདོན་བའི་ཆོས་ལས་གསུངས། །༩༢

གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱང་པོ་དེ་དག་ནི་ཆོས་མདོན་པ་ལས།
རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་རབ་རུ་དབྱེ་བའི་སྟོན་ས་
ལྷ་ཆར་ཡང་མཚུངས་པར་གསུངས་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རུ་སྤྱིན་

པ་ལས་ནི་ལྷ་ཆར་ཡང་མཚུངས་པར་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། རབ་འབྱོར་གཟུགས་ནི་རང་བཞིན་གྱི་སྟོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་བདེན་གཉིས་བཤིག་ནས་རྣམ་མི་འབྱུང་བ་ནི།

དེ་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ལུང་དང་རིགས་པས་བྱུང་བ་ཡི།

བདེན་གཉིས་རིམ་པ་འདི་དག་བཤིག་ནས་ཀྱང་། །

ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་ནི་བཀག་པས་འབྱུང་བ་མི་འབྱུང་། །

གཟུགས་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་ཞིག་འདོད་པས་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་དག་གི་རིམ་པ་ངེ་སྤང་དུ་སྦྱས་པ་བཤིག་པ་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟར་བདེན་པ་དག་གི་རིམ་པ་དེ་དག་བཤིག་ནས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་ནི་འབྱུང་པར་མི་འབྱུང་རོ། །ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་སྤར་རྣམ་བཀག་པ་དེའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་ངལ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འབྱུང་རོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི།

དེ་ཕྱིར་དེ་ལྟའི་རིམ་པས་དངོས་གདོད་ནས། །

དེ་ཉིད་མ་སྦྱེས་འདིག་ཉེན་སྦྱེས་རིག་བྱ། །༡༡

གཉིས་པ་མདོ་གཞན་གྱི་དོན་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ། མདོ་ལས་སེམས་ཙམ་གསུངས་པ་དྲང་དོན་དུ་བསྟན། དེའི་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་རིགས་བཤད། ཞར་ལ་དྲང་ངས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བསྟན་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི།

འདིར་སྦྱས་པ། གལ་ཏེ་ཡང་མདོའི་དོན་འདི་དེ་ལྟར་བཤད་མོད་

ཀྱི། དེ་ལྟར་ན་ཡང་ལྷང་གཞན་ལས་སེམས་ཅམ་ཡོད་པ་ཉིད་རྟེན་
ཏེ་རི་སྐད་རྟེན།

སྤྱི་རྣམས་སྤྱང་བ་ཡོད་མེད་དེ། སེམས་ནི་སྤྱི་ཚྭ་གས་རྣམས་སྤྱང་། །
ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་གནས་འདྲ་བ། །སེམས་ཅམ་རྟེན་ཅིངས་བཤད་
དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ལུས་ནི་མིག་ལ་སྟགས་པའི་སྤྱི་མཆེད་
རྣམས་སོ། །ལོངས་སྤྱོད་ནི་གཟུགས་ལ་སྟགས་པའི་ལུས་རྣམས་སོ། །
གནས་ནི་སྤྱོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ནོ། །སེམས་ལས་ལོགས་ཤིག་ན་སྤྱི་རྣམས་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅམ་ཞིག་ཁོ་ན་ལུས་
དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་གནས་སྤྱང་བ་སྤྱི་བ་ན་ལུས་ཀྱི་དངོས་པོར་
གནས་པ་ལུས་ལ་སྟགས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པར་སྤྱི་
རྣམས་སྤྱང་བར་མཛོན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་སྤྱིར་ཁམས་གསུམ་པོ་ནི་སེམས་ཅམ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མདོ་འདི་
ཡང་དགོངས་པ་ཅན་ཉིད་རྟེན་བརྗོད་པའི་སྤྱིར། བཤད་པ།

མདོ་ཕྱེ་གང་ཡས་སྤྱི་རྣམས་སྤྱང་ཡོད་ཅིན། །

སེམས་ནི་སྤྱི་ཚྭ་གས་སྤྱང་དོ་ཞེས་གསུངས་པ། །

དེའི་དགོངས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།

གཟུགས་ལ་ཤིན་རྒྱུ་ཆགས་གང་དེ་དག་ལ། །

གཟུགས་བརྗོད་པ་སྤྱི་དེ་ཡང་བྱད་དོན་ཉིད། །༧༩

དེ་ལ་འདི་ནི་བྱད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། །གང་དག་གཟུགས་ལ་ཤིན་
རྒྱུ་རེ་བ་དང་བཅས་པ་དེའི་སྤྱིར་ཅན་ཀྱི་རྗེས་སྤྱི་ཆགས་པ་དང་ཁོང་

ཁྲོ་བ་དང་ར་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཇུག་པ་རང་དབང་
མེད་པར་བྱས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་དེ་དག་
སྤིག་པ་ཆེན་པོ་དང་སྦྱར་བ་ལ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་
བསགས་པ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ལ་བཙམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས། གཟུགས་ཀྱི་ཁྱེན་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་གཞོམ་པའི་ཕྱིར། ཆགས་
པ་ཅན་དག་ལ་སྤྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་འཛོམས་པའི་ཀེང་རུས་
ལྟར། དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཅམ་
ཉིད་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དེའི་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་རིགས་བཤད་པ་ལ། ལུང་དང་། རིགས་པའི་སྦྱབ་
བྱེད་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། མདོ་འདི་དང་དོན་ཡིན་པའི་སྦྱབ་བྱེད། དེས་འདི་འདྲའི་
མདོ་གཞན་ཡང་དང་དོན་ཀྱི་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།

ཡང་ལུང་འདི་དང་བའི་དོན་ཡིན་གྱི་ངེས་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་གང་ལས་ངེས་ཤེས་ན། ལུང་དང་རིགས་པ་ལས་སོ། །
དེ་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི།

འདི་ནི་སྟོན་པས་དྲང་དོན་ཉིད་གསུངས་ཤིང་། །

འདི་ནི་དྲང་དོན་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པས་འཇགས། །

ཅེས་བྱ་བའོ། །

གཉིས་པ་དེས་འདི་འདྲའི་མདོ་གཞན་ཡང་དང་དོན་ཀྱི་བསྟན་པ་ནི།

མདོ་འདི་དང་བའི་དོན་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་ཀྱི་མ་ཟད་ཀྱི་
གཞན་ཡང་།

ཡོངས་སུ་དགྱིས་པ། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཉི་མུག་གིས་
 ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ། ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་དྲི་མས་དྲི་མ་ཅན་དུ་གྱུར་
 པ། ཉག་པ་བརྟན་པ་ཐེར་ཟུག་པར་མི་བརྗོད་ན། བཙམ་ལྡན་འདས་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱིང་པོར་སྤྲོ་བ་འདི་
 བྱི་མུ་སྦྱེགས་བྱེད་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྤྲོ་བ་དང་ཇི་ལྟར་འདྲ་བ་མ་ལགས།
 བཙམ་ལྡན་འདས། མུ་སྦྱེགས་བྱེད་ནམས་ཀྱང་ཉག་པར་བྱེད་པ་པོ་
 མ་ཡིན་པ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་ཁྱབ་པ་མི་འཇིག་པའོ་ཞེས་བདག་ཏུ་སྤྲོ་
 བ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། སློ་གྲོས་
 ཆེན་པོ། ངའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱིང་པོ་བསྟན་པ་བྱི་མུ་སྦྱེགས་
 ཅན་གྱི་བདག་ཏུ་སྤྲོ་བ་དང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སློ་གྲོས་ཆེན་
 པོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙམ་པ་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་
 སངས་རྒྱུ་རྣམས་ནི། སྦྱིང་པ་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་།
 ལྷ་པོ་ལས་འདས་པ་དང་། མ་སྦྱེས་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་།
 སྟོན་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་གི་དོན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྦྱིང་པོར་བསྟན་པ་བྱས་ནས། བྱིས་པ་རྣམས་བདག་
 མེད་པས་འཇིགས་པར་འགྱུར་བའི་གནས་རྣམ་པར་སྤང་བར་བྱ་བའི་
 དོན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱིང་པོའི་སློ་བསྟན་པས་རྣམ་པར་
 མི་རྟོག་པའི་གནས་སྤང་བ་མེད་པའི་སྦྱོང་ལུལ་སྟོན་ཏེ། སློ་གྲོས་ཆེན་
 པོ། མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
 དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱའོ། །

སྒོ་སྒྲིལ་ཆེན་པོ། དཔེར་ན། རྩ་མཁན་ནི་འཇིག་པའི་རྩལ་གྱི་སྤང་པ་
གཅིག་ལས་ལག་པ་དང་བཟོ་དང་། ལག་གཟུངས་དང་ཆུ་དང་སྤང་
བྱ་དང་ནན་ཏན་དང་ལྷན་པ་ལས་སྒྲིང་རྣམས་པ་སྣ་ཚོགས་བྱེད་དོ། །
སྒོ་སྒྲིལ་ཆེན་པོ། དེ་བཞིན་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་
ལ་བདག་མེད་པ་རྣམས་པར་རྟོག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་རྣམས་
པར་ལོག་པ་དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་ལྷན་པ་
རྣམས་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་བསྟན་པའས་
བདག་མེད་པར་བསྟན་པས་ཀྱང་བྱང་སྟེ། རྩ་མཁན་བཞིན་དུ་ཆོག་
དང་ཡི་གའི་རྣམས་གངས་རྣམས་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སྟོན་རོ། །

དེ་ལྟར་དེའི་ཕྱིར། སྒོ་སྒྲིལ་ཆེན་པོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་
པོ་བསྟན་པ་ནི་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་བདག་དུ་སྐྱབ་པའི་བསྟན་པ་དང་མི་
འདྲའོ། སྒོ་སྒྲིལ་ཆེན་པོ། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མུ་
སྟེགས་བྱེད་བདག་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་དྲང་བའི་
ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་བསྟན་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྒྲིང་པོ་སྟོན་རོ། །ཡང་དག་པའི་བདག་དུ་རྣམས་པར་རྟོག་པའི་ལྟ་
བར་རྣམས་པར་ལྟང་བའི་བསམ་པ་ཅན་དག་རྣམས་པར་ཐར་པ་གསུམ་
གྱི་སྒྲིང་ལྷལ་ལ་གནས་པའི་བསམ་པ་དང་ལྷན་ཞིང་། ལྟར་དུ་སྒྲིབ་
མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་མངོན་པར་རྟོགས་
པར་འཆང་བྱ་བར་རི་ལྟར་འཕྱར་ཞེས་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་དང་།

ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྒོ་སྒྲིལ་ཆེན་པོ། སྒྲིང་པ་ཉིད་དང་། མི་སྐྱེ་བ་

དང་། མི་གཉིས་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་སངས་
ཀྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོ་མེད་ནང་དུ་ཆུད་པ་འདི་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་རིགས་པའི་སྐབ་བྱེད་ནི།

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་མེད་རྣམ་པར་ཤེས་
པར་སྒྲིབ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པའི་དོན་ཉིད་དུ་ཁས་ལྷངས་པ་ཐམས་
ཅད་དང་པའི་དོན་ཉིད་ཡིན་པར་ལུང་འདིས་མདོན་པར་གསལ་
བར་བྱས་ནས། རིགས་པས་དང་བའི་དོན་ཉིད་དུ་གསལ་བར་བྱ་བའི་
ཕྱིར། བཤད་པ།

ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་གསལ་བ་ནི། །

བདེ་ཐྱག་རྟེན་ཅེས་སངས་ཀྱས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །

ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་བཀའ་འགྲུབ་པས། །

དང་ལོ་ཤེས་བྱ་དགག་པ་མཛད་པ་ཡིན། །༡༦

སངས་ཀྱས་བཙམ་ལྟར་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གདུལ་བྱ་རྣམས་
རིམ་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལ་བསོད་
ནམས་བྱས་པ་རྣམས་ཚེས་ཉིད་ལ་བདེ་སྒྲག་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཚེས་
ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་ཡིན་པས་ངི་ལྟར་ཐོག་མར་སྒྱུན་པ་ལ་
སོགས་པའི་གཏམ་སྒྱུར་བར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཤེས་བྱ་བཀའ་
པ་ཡང་བདག་མེད་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཙམ་
ལྟར་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ལྟར་ཤེས་བྱ་དགག་པ་ཁོ་ན་གསུངས་ཏེ། ཤེས་
བྱའི་བདག་མེད་པར་རིག་པ་རྣམས་ཤེས་པའི་བདག་མེད་པ་ལ་བདེ་

སྒྲག་ཏུ་འཇུག་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཤེས་བྱ་རང་བཞིན་མེད་པར་རིག་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་རེས་འགའ་རང་ཉིད་ཁོ་ནས་
 རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། རེས་འགའ་ནི་རྩང་ཟད་ཅིག་ཉེ་བར་བསྟན་པ་
 ཅམ་གྱིས་འགྱུར་བར་ཤེས་བྱ་དགག་པ་ཉིད་སྤྱིར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ཁར་ལ་དྲང་རེས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བསྟན་པ་ནི།

ཤེས་རབ་ཅན་དག་གིས་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་ཏུ་བརྟག་པར་
 བྱའོ་ཞེས་བཤད་པ།

དེ་ལྟར་ལྟར་གི་ཨོ་རྒྱུས་ཤིས་བྱས་ཏེ། །

མདོ་གང་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་བཤད་དོན་ཅན། །

དྲང་དོན་གསུངས་པ་འདྲ་རྟོགས་ནས་དྲང་བྱ་ཞིང་། །

སྟོང་ཉིད་དོན་ཅན་དེས་དོན་ཤིས་པར་བྱས། །ལ་

མདོ་སྤེ་གང་དག་སྟེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པས་བྱང་པར་ཏུ་བྱས་
 པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དངོས་སུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་
 མ་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་རི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱར་
 འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། རི་སྐད་ཏུ།

འབྱུང་རྣམས་མིག་བབྱང་མ་ཡིན་ན། །དེ་འབྱུང་མིག་བབྱང་རི་
 ལྟར་ཞེས། །གཟུགས་ལ་དེ་སྐད་གསུངས་པ་ན། །ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་
 འཛིན་པ་བརྒྱུག་ཅིས་གསུངས་ལ། མདོ་ལས་ཀྱང་། མི་རྟག་དོན་ནི་
 མེད་དོན་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟོང་ཉིད་དོན་ཅན་དེས་དོན་ཡང་ཤེས་
 པར་བྱས་ཏེ། རི་སྐད་ཏུ།

སྟོང་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བཤད་པ་ལྟར། །ངེས་དོན་མདོ་ལྡེ་
 དག་གི་བྱེ་བྲག་ཤེས། །གང་ལ་སེམས་ཅན་གང་ཟག་སྐྱེས་བྱ་བསྟན། །
 ཆོས་དེ་ཐམས་ཅད་དྲང་བའི་དོན་དུ་ཤེས། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། །དེ་
 བཞིན་དུ། །འཇིག་རྟེན་ཁམས་ནི་སྟོང་ཕྱག་དུ། །ང་ཡིས་མདོ་རྣམས་
 གང་གསུངས་པ། །ཡི་གེ་ཐ་དད་དོན་གཅིག་སྟེ། །ཡོངས་སུ་བསྐྱག་
 པར་རུས་མ་ཡིན། །དངོས་པོ་གཅིག་ནི་བསམ་བྱས་ནས། །དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་བསྐྱེམས་འབྱུར་ཏེ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མང་པོ། །ཇི་
 སྟེང་རབ་དུ་བསྟན་པ་རྣམས། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བདག་མེད་ཡིན། །
 མི་གང་དོན་ལ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །གནས་འདི་ལ་ནི་བསམ་བྱས་ན། །
 སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་རྟེན་མི་དཀའ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་
 དུ་འཕགས་པ་སློ་གྲོས་མི་ཟད་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་ལྡེ་དག་ལས་
 རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པ་ཡང་རྟོགས་པར་བྱའོ། །སྟོགས་ཅིམ་ཞིག་ནི་བརྗོད་
 པར་བྱ་སྟེ། །དཔེར་ན། སྤྱུལ་ནི་ཐག་པས་བསྐྱེམས་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
 བར་འབྱུང་བ་ལ་བརྟགས་པ་ཡིན་ཏེ། །དེ་དེ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་སྤྱུལ་དངོས་པོ་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། །ཀུན་དུ་མ་
 བརྟགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་ཡང་གཞན་གྱི་དབང་
 བྱས་པ་ཅན་ལ་ནི་ཀུན་དུ་བརྟགས་པ་ཡིན་ཏེ། །རང་བཞིན་དག་ནི་
 བཅོས་མིན་དང་། །གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བས་
 རོ་བོ་ཉིད་ནི་བྱས་པ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །བཟུང་བཞིན་པའི་རྟེན་ཅིང་
 འབྲེལ་བར་འབྱུང་བར་བྱས་པ་ཅན་གཟུགས་བརྟན་དང་འདྲ་བ་ལ་

བརྟགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ནི་དངོས་
 ཡིན་ཏེ། ཀུན་ཏུ་མ་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་
 མ་རིག་པར་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་མངོན་སུམ་ཏུ་མཛད་པས་དེ་
 ཉིད་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཞེས་བཛྲོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་
 དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་དང་། གཞན་ཀྱི་དབང་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་དོ་བོ་ཉིད་གསུམ་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་
 མདོའི་དགོངས་པ་རྣམ་པར་བཤད་པར་བྱའོ། །གཟུང་བ་དང་འཛིན་
 པ་གཉིས་ནི་གཞན་ཀྱི་དབང་ལས་མ་གཏོགས་པར་དངོས་པོ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ན། གཞན་ཀྱི་དབང་ལ་དེ་གཉིས་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་ཉིད་
 བསམ་པར་བྱ་སྟེ། སྒྲོས་པས་ཆོག་གོ། །དཀྱུས་མ་ཉིད་བཤད་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་གསུམ། དགག་པའི་རིགས་པ་བཤད།
 མཐུག་བརྩ་བ། སུན་འབྲིན་གྱི་ལམ་གཞན་ཡང་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་གཞན་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་བསལ་ནས། ད་ནི་གཉི་
 ག་ལས་སྐྱེ་བ་བསལ་བར་འདོད་པས་བཤད་པ།

གཉིས་ལས་སྐྱེ་བའང་རིགས་པའི་དོ་བོ་མ་ཡིན་གང་གི་ཕྱིར། །

བཤད་ཟིན་ཉེས་པ་དེ་དག་ཚོགས་ཏུ་འབབ་པ་ཡིན་ཕྱིར་ཙོ། །

དེ་ལ་ཆོག་འགལ་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་རྣམས་ནི་སྐྱེ་བ་བདག་ལས་
 ཀྱང་འཕྱར་ཞིང་གཞན་ལས་ཀྱང་འཕྱར་བས་གཉི་ག་ལས་སྐྱེ་བར་
 སེམས་སོ། །

དེ་ལ་འཛི་བའི་གོང་བྱ་དང་། དབྱུ་བྱ་དང་། འཁོར་ལོ་དང་། སྤྱད་

པ་དང་། རྩ་དང་། རྩ་མཁན་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་བྱམ་པ་འབྱུང་
བར་འདོད་པ་ན། གང་གི་ཕྱིར་འདི་བ་དང་བྱམ་པ་གཉིས་གཞན་
ཉིད་མ་ཡིན་པས་བྱམ་པ་འདི་བའི་བདག་ཉིད་རྟེན་ཡོད་པ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བ་
དེའི་ཕྱིར་བདག་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་ལ། གང་གི་ཕྱིར་རྩ་མཁན་གྱི་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གཞན་རྟེན་གྱི་ཕྱིར་འདིའི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེའི་
ཕྱིར། གཞན་ལས་ཀྱང་སྐྱེའོ་སྐྱམ་རྟེན་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་
སེམས་སོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་བདག་ལ་ངེ་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་རྟེན་གྱི་རྣམས་
ལ་ཡང་བདག་དང་གཞན་ལས་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལ་སློག་དང་། སློག་མ་ཡིན་པ་དང་། བསོད་ནམས་དང་། སྤྲིག་
པ་དང་། ཟག་པ་དང་། སྤྲོམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོག་གི་དོན་དགུ་ནི་དེ་
ཉིད་དག་གོ་ཞེས་ཆོག་གི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་བྱས་ནས་གང་
གི་ཕྱིར་བྱམས་པ་ཆོ་རབས་གཞན་རྟེན་ཡང་སློག་གི་བདག་ཉིད་རྟེན་
ཡོད་པ་ཁོ་ནས་སྐྱེ་བ་འདི་ལེན་པ་དེའི་ཕྱིར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ།
བྱམས་པ་དང་སློག་གཉིས་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སློག་ནི་
འགྲོ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ན་གཞན་གྱི་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བར་
རྩུ་བར་ཡང་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་པ་དང་མ་དང་ཆོས་
དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་ཟག་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་རྟེན་གྱི་ཕྱིར་འདི་
ལས་སྐྱེ་བ་དེའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བདག་
ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་
འདི་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཁོ་ན་ལས་

སྐྱེ་བར་ཁས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་གཞན་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་
མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས།

ཚུང་པ་འདི་ཡང་། མི་རིགས་པ་ཉིད་ཏུ་བཤད་པ། གཉིས་ལས་སྐྱེ་
བའང་རིགས་པའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར།

བཤད་ཟིན་ཉིས་པ་དེ་དག་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །གང་
གི་ཕྱིར་སྟོགས་གཉི་ག་དག་ལ་སྟོན་གང་དག་བསྟན་པ་དེ་དག་གཉི་
གའི་སྟོགས་འདི་ལ་ཡང་འབབ་པ་དེའི་ཕྱིར་གཉི་ག་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་
སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་བྱམ་པ་འཇིམ་པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་
ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་ཏུ།

དེ་ནི་དེ་ལས་འབྱུང་ན་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། སྐྱེས་
པར་གྱུར་པ་སྤྲང་ཡང་སྐྱེ་བར་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ཉིད། ཅིས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་སྟོག་གི་བདག་ཉིད་ཁོ་
ནར་གནས་པའི་ཕྱིར། བྱམས་པ་ལ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
བར་རིག་པར་བྱའོ། །གང་གི་ཕྱིར་བྱམ་པ་རྒྱ་དང་སྦྱད་པ་དང་འཁོར་
ལོ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་རྣམ་པར་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་
ཕྱིར་དེ་དག་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་ཏུ།

གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གལ་ཏེ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་ནི། །
འོ་ན་མེ་ལྷེ་ལས་ཀྱང་ཐུན་པ་མཐུག་པོ་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་། །ཐམས་
ཅད་ལས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར། སྐྱེད་པར་
བྱེད་པ་མ་ཡིན་མ་ལྟས་ལ་ཡང་གཞན་ཉིད་མཚུངས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་

སོགས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །པ་དང་མ་ལ་སོགས་གཞན་རྩ་ཟུར་པ་དག་
ལས་བྱམས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་རྩ་བ་ཆོད་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་མཇུག་བསྟུ་བ་ནི།

དེ་ལས་རི་ལྟར་གོང་རྩ་བ་དག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་
ཁྱི་ཀུན་ཆོབ་དང་དོན་དམ་པར་ཡང་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བསྟན་པ་དེ་
བཞིན་རྩ། ཚིག་གསལ་གཉིས་སུ་སྟོབ་པ་ལ་ཡང་རི་སྐད་རྩ་བཤད་པའི་
རིགས་པས་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་གོང་རྩ་བ་སྟན་པ་མཇུག་བསྟུ་བའི་ཕྱིར།

འདི་ནི་འདི་གཉིས་ལས་མིན་དེ་ཉིད་ཡང་འདོད་མིན་ཏེ། །

ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་སོ། །

གསུམ་པ་སུན་འབྲིན་གྱི་ལམ་གཞན་ཡང་བསྟན་པ་ནི།

སྤར་བཤད་པའི་རིགས་པ་ཁོ་ནས་གཉི་གའི་ཚུགས་ལ་ཡང་གཉི་
ག་ལས་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་པ་འབའ་ཞིག་རྩ་མ་བཟང་གྱི་འདིར་བཤད་
པས་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

གང་ཕྱིར་རེ་རེ་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བ་ཡོད་མ་ཡིན། །༡༩

དཔེར་ན་ཏིལ་གཅིག་གིས་འབྱུང་མར་འབྲིན་རྩས་པས། མང་པོ་
རྒྱལས་ཀྱིས་ཀྱང་འབྱུར་ལ། །རྩས་པ་མ་མཐོང་བའི་བྱེ་མ་རྒྱལས་ཀྱིས་
ནི་མ་ཡིན་པ་ལྟར་རེ་རེས་བསྐྱེད་པར་འབྱུར་ན་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་རང་
བཞིན་ཅན་མང་པོ་རྒྱལས་ཀྱིས་ཀྱང་འབྱུར་བ་ཞིག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་གཉི་
ག་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་རྩ་མཉམ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ། རོ་བོ་ཉིད་སྟོབ་དང་། སེམས་པ་འབྱུང་

བ་ལས་ཀྱང་པ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི། །དང་པོ་ལ། བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་དགག།
དམིགས་སུ་མི་བྱང་བའི་འཐད་པས་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།

འདིར་ངོ་མོ་ཉིད་སྟེ་བ་ནི། གལ་ཏེ་སྟེ་བ་རྒྱུ་ལས་ཡིན་ན་ནི་རྒྱ་དེ་
འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དང་། གཞན་དུ་གྱུར་པ་དང་། གཉི་
གར་གྱུར་པ་ཞིག་དུ་འགྱུར་བས་ཉིས་པ་དེ་དག་དུ་འགྱུར་བ་ཞིག་ན།
བདག་གིས་ནི་རྒྱུ་ཁས་མ་བྲངས་པས་བཤད་ཟིན་པའི་ཉིས་པའི་གོ་
སྐབས་མེད་དོ།

དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྟེ་བ་ནི་ངོ་མོ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བ་ཁོ་
ན་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་པསྟེ་རྒྱུ་བ་དང་དེའི་འདབ་མ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་
པ་དང་དེའི་འཇམ་ཤ་དག་འགའ་ཞིག་གིས་བསྐྱེམས་ཏེ་བྱེད་པར་མ་
མཐོང་ལ། དེའི་འདབ་མ་དང་ཟུང་འབྲུ་དང་ཉེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་དོག་
དང་དབྱིབས་སྣ་ཚོགས་དག་ཀྱང་བྱེད་པར་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་
བཞིན་དུ་པ་ན་ས་དང་བལ་པོ་སེའུ་ལ་སོགས་པའི་སྣ་ཚོགས་པ་ཡང་
ཡིན་ནོ། །སྟེ་རོལ་དག་ལ་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་མ་བྱ་དང་བྱ་
ཏི་ཏི་རི་དང་། བྱ་གག་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་དག་ལ་
ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་འབད་པས་བཟུང་ནས་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་
ལ་སོགས་པ་འགོད་པར་མ་དམིགས་པ་ཉིད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་
རྣམས་ཀྱི་སྟེ་བ་ནི་ངོ་མོ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བ་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་སྟེ།

འདི་ལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ།

གལ་ཏེ་རྒྱུ་མེད་ཁོ་ནར་སྟེ་བར་ལྟ་བུ་ཞིག་འབྱུང་ན་ནི། །

དེ་ཆེ་མཐའ་དག་ཏུ་རྩམས་ཅད་ལས་ཀྱང་སྦྱེ་འབྱུར་གི་ང་། །

འབྲས་འབྱུར་ཆེ་དུ་འཁྱིལ་ཉེན་འདི་ཡི་ས་མོན་ལ་སྐྱེས་ནི། །

བརྒྱ་ཕྱག་དག་གི་སྒྲིལ་སྒྱུད་པར་བྱེད་པར་ཡང་མི་འབྱུར། །༩༧

གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་སྒྲོ་བར་འབྱུར་ན་ནི་ངི་
ལྟར་པ་ན་སའི་ཤིང་དེའི་ཤིང་སྐྱོག་གི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ནིམ་
པ་དང་ཨ་མ་ལ་སྐྱེས་པ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེའི་རྒྱ་མ་ཡིན་
པས་དེ་དག་ལས་ཀྱང་སྦྱེ་བར་འབྱུར་ཏེ། རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་འདྲ་
བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་ངི་ལྟར་ཤིང་སྐྱོག་པ་ན་སའི་ཤིང་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ལས་སྦྱེ་བ་
དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་གསུམ་ལས་ཀྱང་འབྱུར་རོ། །ཡང་གང་ཞིག་ཨ་མ་
དང་ལ་ཀྱ་ཙེ་ལ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལས་སྦྱེས་པའི་སྦྱོར་བ་དུས་
ཆོག་ས་ལ་སྦྱོས་ཤིང་རེས་འགའ་མངོན་པ་དེ་ཡང་དེ་དག་ལ་རྟག་དུ་
ཁོ་ནར་ཡོད་པར་འབྱུར་ཏེ། དུས་ཆོག་ས་ཀྱི་སྦྱོས་པ་ལ་མི་སྦྱོས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ་མ་བྱ་མ་བྱའི་མདོངས་ཀྱི་ཆོག་ས་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པས་
བྱ་རོག་ལ་ཡང་མདོངས་ཀྱི་ཆོག་ས་ཡོད་པར་འབྱུར་ལ། མ་བྱ་ལ་
ཡང་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་སྡེ་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་ནི་
ཆོད་སྒྲོ་ཡང་ཡོད་པར་འབྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་འགྲོ་བ་འོ་ཅག་རྟག་དུ་སྦྱེ་
བར་འབྱུར་ན་དེ་ནི་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པ་མི་
རིགས་སོ། །

དེ་ལྟར་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་བརྗོད་ནས། མཐོང་བ་དང་
འགལ་བ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། འབྲས་འབྲུང་ཆེད་དུ་འཇིག་
རྟེན་འདི་ཡིས་ས་པོན་ལ་སོགས་ནི། བརྒྱ་ཕྱག་དག་གི་སྒོ་ནས་ཐུང་
པར་བྱེད་པར་ཡང་མི་འབྱུར་བ་ཞིག་ན་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན་པ་དེའི་
ཕྱིར་སྐྱེ་བ་ངོ་པོ་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཅོ། །

གཉིས་པ་དམིགས་སུ་མི་རུང་བའི་འཐད་པས་དགག་པ་ནི།

གཞན་ཡང་།

གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་རྒྱ་ཡིས་སྟོང་པར་འབྱུར་ན་ནམ་མཁའ་ཡི། །

ལྷ་ལ་ཡི་བྱི་མདོག་གི་བཞིན་གཞུང་དུ་མེད་ཉིད་ན། །

མིན་དུ་ཆེས་འགྲུའི་འཇིག་རྟེན་འཇིག་པའང་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །

རང་གི་སྒོ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་རྒྱ་ལས་ཡིན་པ་ཤེས་པར་གྱིས། ། ༡༠༠

གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་རྒྱས་སྟོང་པར་ཐུར་ན་ནི་ནམ་མཁའི་ལྷ་ལ་ཡི་བྱི་
དང་ཁ་དོག་བཞིན་དུ་འཇོན་པའི་ལས་དུ་མི་འབྱུར་བ་ཉིད་ན་འབྱུར་
བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རང་གི་སྒོ་ལྟར་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་རྒྱ་ཁོ་ན་
ལས་སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་བར་རིག་པར་གྱིས་ཤིག །

ཁྱོད་གྱི་ལྟར་ན་ནི་སྒོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒོ་ཡུལ་སྒོན་པོ་
གསལ་ནས་ཉེ་བར་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒོ་ནི་
སྒོན་པོ་ཁོ་ན་ལས་ཡིན་གྱི་ངོ་པོ་ཉིད་ལས་མ་ཡིན་པས་ངོ་པོ་ཉིད་སྐྱེ་
བ་ནི་མི་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་ཤེས་པ་འབྲུང་བ་ལས་ཐུར་བ་དགག་པ་ལ། འདི་ལའང་ཚོངས་ན་པ་

རོལ་རྟོགས་པར་འགལ། བ་རོལ་མེད་རྟོགས་ལོག་པར་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།

སེམས་པ་འབྱུང་བ་ལས་ཟུར་པ་དག་ནི་རྩ་དམིགས་བཞིན་པ་ལ་
ནི་བསྟོན་པར་མི་རུས་ཏེ། མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་
རྟོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་
འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་འདི་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ཉིད་ནི་བཞི་ཁོ་
ན་སྟེ། འགྲོ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་མཐའ་དག་གི་རྩུར་ཟུར་པ་ས་དང་རྩུ་དང་
མེ་དང་རླུང་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །

དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་སླིན་པའི་བྱད་པར་ལས་པསྒྲ་དང་བལ་པོ་
སེའུ་ལ་སོགས་པ་དག་དང་། མ་བྱ་དང་བྱ་གག་གི་ཚོགས་པ་དག་གི་
སྣ་ཚོགས་པ་ཇི་ལྟར་མཐོང་བཞིན་པ་འཐད་པ་འབའ་ཞིག་དུ་མ་ཟད་
ཀྱི། སྒོ་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྣ་ཚོགས་ཡོངས་སུ་གཙུག་པ་པོར་
ཟུར་པ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ཆང་དག་ལས་འབྱུང་བའི་བྱེ་བྲག་ཕྱད་པ་ཡོངས་སུ་
འགྱུར་བའི་བྱད་པར་ལས་སྟོག་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་ཚུས་པ་དང་བརྒྱལ་
བའི་རྩ་ཚུས་པར་འགྱུར་བའི་རུས་པ་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ། རུར་རུར་པོ་
ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་བྱད་པར་ཅན་ཡོངས་སུ་སླིན་པ་
ལས་སྒོ་དག་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་དག་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་གཙུག་
པར་བྱེད་པའི་བར་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ། །

དེའི་སྐྱེ་རོལ་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་འཇིག་རྟེན་འདིའི་
རྩ་ལས་འབྱུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཀྱི། གང་དུ་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་

སྒྲིན་པ་འདིར་རམ། འདིར་བྱས་པའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་འཇིག་རྟེན་
གཞན་ཏུ་འབྱུང་བ་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དག་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་
ནོ་སྒྲིན་ཏུ་སེམས་སོ། །མངོས་མ་ལགས་པར་སྦྱོད་ཅིང་བཟའ་བར་
གྱིས། །ལུས་མཆོག་འདས་གང་དེ་ཁྱོད་ལ་མི་འབྱུང་། །ལུས་འདི་ཆོགས་
པར་གྱུར་པ་ཅམ་ཞིག་སྟེ། །འཇིགས་མ་སོང་བ་ལྷོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །
ཞེས་སྒྲུས་ཏེ། འདི་ནི་བྱ་མོ་ལ་མངོན་པར་བསྟོད་པར་འདོད་ཅིང་བྱ་
མོས་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་པར་རྟོགས་པར་འདོད་ནས་སྒྲུས་པ་
ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ནོ་སྒྲིན་པའི་ངེས་པ་འདི་ག་ལས་ཡིན། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།

ཁྱོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཅི་མངོན་
སུམ་ཞིག་གམ། འོན་ཏེ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡིན་གང་། མངོན་
སུམ་མོ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མངོན་སུམ་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད་མེད་
པ་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་མངོན་སུམ་ཉིད་
ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་ཁྱོད་ལ་དངོས་པོར་
འགྱུར་ཏེ། མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་
དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འགའ་ཡང་མེད་པས་ཁྱེ་བོ་མེད་པའི་
ཕྱིར་དངོས་པོ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་
མེད་པ་མེད་ན་ཡང་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། འཇིག་

རྟེན་པ་རོལ་མེད་པ་ཉིད་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །

ཅི་སྟེ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ན་ནི་རེ་ཞིག་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་དེ་
 ཉིད་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་བཟུང་བས། ཅི་ལྟར་མ་བཟུང་
 བ་དེའི་སྒྲོ་ནས་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་པར་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་
 འགྱུར། ཅི་སྟེ་རྗེས་སུ་དཔག་པས་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྗེས་སུ་
 དཔག་པ་ལས་རབ་ཏུ་གྲུབ་པས་ཀྱང་དོན་སྦྱབ་པ་ཡིན་ན་འདི་ནི།

རི་ཅམ་དབང་པོའི་སྤྱད་ཡུལ་བས། རྒྱུས་སུ་དེ་ཅམ་ཁོ་ནར་བད། །
 བཟང་མོ་མང་ཐོས་གང་སྟེ་བ། །དེ་ནི་སྤྱང་གིའི་རྗེས་དང་འདྲ། །ཞིས་
 རྒྱུད་ཀྱིས་ཁས་སྤངས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིར་ཐམས་ཅད་
 ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པར་བྱེད་པ་ན། སེམས་པ་ཡོད་པ་འབྱུང་བ་ལས་
 ཟུར་པ་ལ་སུན་འབྱིན་པ་བཤད་ཟིན་པའི་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་
 ཐམས་ཅད་ཏུ་སུན་འབྱིན་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

གཞན་ཡང་རི་ལྟར་རབ་རིབ་ཅན་ཟླ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་རོ་
 བོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་དོ་སྟེ་ཏུ་འཛིན་པའི་མཐོང་བ་སྟེ་ཤད་
 དང་སྤང་མ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཏུ་རྣམ་
 པ་དེ་ལྟ་བུ་གཞན་ཡང་མི་བདེན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་ཁྱོད་
 གྱི་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་གཞན་ཡང་
 མཐོང་བའི་དངོས་པོ་ཕྱིན་ཅི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལྟ་
 ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟན་པའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

འབྱུང་བ་དེ་དག་བདག་ཉིད་གང་ཞིག་གིས་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་རྫོའི། །

ཡུལ་རྒྱུ་འབྱུར་བ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ན། །

གང་ལ་ཡིད་གྱི་བྱུན་པ་མཐུག་མོ་འདི་ཉིད་རྒྱ་ཡོད་པ། །

དེས་ན་རྒྱུ་ལྷན་འཛིན་རྟེན་པ་རོལ་ཡང་དག་རྟོགས་པར་འབྱུར། །༡༠༡

ས་ལ་སོགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཞི་པོ་གང་དག་སྐྱུས་པ་དེ་དག་ནི་
 རི་ལྷར་ཁྱོད་གྱི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཉིད་རྒྱུ་འབྱུར་བའི་བདག་ཉིད་དེར་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཆོ་དེ་ལྷར་ཁྱོད་འཛིན་རྟེན་འདི་ཉིད་ལ་
 བྱུན་ཅི་ལྟ་རྒྱུ་མཐོང་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ། འཛིན་རྟེན་པ་རོལ་ཏེ་པོར་
 སྤྱོད་པ་ལྷའི་མིག་གི་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་རྒྱུ་འབྱུར་པ་རི་ལྷར་རྟོགས་པར་
 འབྱུར་ཏེ་མི་སྲིད་པ་ཉིད་དོ། །

གཞིས་པ་པ་རོལ་མེད་རྟོགས་ལོག་པར་བསྐྱུན་པ་ལ། གཞན་ལ་གྲགས་གྱི་རྗེས་
 དཔག་བརྗོད་པ་དང་། དཔེ་མ་གྲུབ་པ་གཞིས་གྱི་དང་པོ་ནི།

གཞན་ཡང་།

འཛིན་རྟེན་པ་རོལ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱས་སྤྱོད་བདག་ཉིད་ནི། །

ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་བྱུན་ཅི་ལྟ་རྒྱུ་ལྷ་བར་རྟོགས་བྱ་ཞི། །

དེ་ཡི་ལྷ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་ལྟས་དང་ལྟན་ཉིད་བྱི། །

གང་ཆེ་འབྱུར་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་ཉིད་ཁས་ལེན་དེ་ཆེ་བཞིན། །༡༠༢

མཚུངས་པ་ནི་མཉམ་པ་སྟེ་འདྲ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རྟེན་ནི་
 གནས་པའི་རྒྱལ་། ལྟས་ནི་ཁོག་པའོ། །དེའི་ལྷ་བའི་རྣམ་པ་ནི་འཛིན་
 རྟེན་པ་རོལ་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་དེའི་ལྷ་བའི་རྣམ་པའོ། །རྟེན་ཡང་
 དེ་ཡིན་ལ་མཚུངས་པ་ཡང་དེ་ཡིན་པས་ཞེས་བྱད་པར་གྱི་ཆོག་བསྟུ་

བཤོ། རྟེན་རྒྱ་མཚུངས་པ་ཉིད་ལྟས་ཡིན་པས་ན་དེའི་ལྟ་བའི་རྣམ་
 པའི་རྟེན་རྒྱ་མཚུངས་པའི་ལྟས་ཞེས་ཆོག་རྣམ་པར་སྒྱུར་རོ། །དེ་འདི་
 ལ་ཡོད་པས་ན་མ་རྒྱབ་གྱི་རྟེན་ནོ། །དེའི་དངོས་པོ་ནི། དེ་ཡི་ལྟ་བའི་
 རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་ལྟས་དང་ལྟ་ཉིད་མིར། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གཏན་
 ཆོག་སོ། །

རྟེན་དེ་ནི་ངེ་སྤྱིད་སེམས་པ་འབྱུང་བ་ལས་ཟུར་པའི་འཇིག་རྟེན་
 བ་རོལ་ཡོད་པ་ཉིད་རྒྱ་ལྟ་བའམ། ཐེ་ཆོམ་གྱི་རྟེན་ཉིད་རྒྱ་མ་ཟུར་པ་
 དེ་སྤྱིད་རྒྱ་ལོག་པར་ལྟ་བ་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ལ་སྒྱུར་བ་འདེབས་
 པའི་རྟེན་རྒྱ་མཚུངས་པ་ཉིད་རྒྱ་འབྱུར་བས་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་
 ཡོད་པ་ཉིད་རྒྱ་རྟོགས་པ་ན་ཡང་འཇིག་རྟེན་རྒྱ་འཕེན་པ་ལ་དེའི་
 ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་རྒྱ་མཚུངས་པའི་ལྟས་དང་ལྟ་པ་ཉིད་ཡོད་
 པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེའི་གནས་སྐབས་ནི་གཉིས་ཏེ་གཅིག་ནི་འབྱུང་
 བའི་རང་བཞིན་ཁོང་རྒྱ་རྒྱུད་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །གཞན་ནི་འཇིག་
 རྟེན་གཞན་ལ་སྒྱུར་བ་འདེབས་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །དེ་ལ་གཅིག་
 ནི་ཕྱོགས་སུ་བྱས་པ་ཉིད་གྱིས་ན་གཞན་དཔེ་ཉིད་རྒྱ་བསྟན་པའི་མིར།
 གང་ཆེ་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་ཉིད་ཁས་ལེན་དེ་ཆེ་བཞིན། ཞེས་
 བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། གནས་སྐབས་དེར་ཡང་དེའི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་རྒྱ་
 མཚུངས་པའི་ལྟས་དང་ལྟ་པ་ཉིད་དང་ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་བྱིན་
 ཅི་ལོག་རྒྱ་ལྟ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དཔེ་མ་ཟུབ་པ་ནི།

ཅི་སྟེ་འབྲུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་བདག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
དཔེ་བསྐྱབ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། མ་སྟེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་
འབྲུང་བ་དག་ལ་སྟེ་བ་དང་ཡོད་པ་ཉིད་རྟོགས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
ཏུ་ལྟ་བ་ཉིད་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་རོ།

འབྲུང་བ་དག་མ་སྟེས་པ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་སོ་
ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ་བསྐྱབས་ཟིན་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་པ་སྟེ།

འབྲུང་བ་དེ་དག་ནི་ལྟར་ཡོད་མིན་དེ་ལྟར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གང་གི་ཕྱིར་ན་མོང་ཏུ་རང་བཞིན་ལས་དང་གཉིས་ག་ལས། །

སྟེ་དང་རྒྱ་མེད་ཐུན་མོང་ཏུ་ནི་བཞག་ཟིན་དེ་ཡི་ཕྱིར། །

མ་བཤད་འབྲུང་བ་འདི་དག་རྟོ་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ༡༠༩

དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱུ་མོང་ཏུ་རང་དང་གཞན་དང་གཉི་ག་དང་
རྒྱ་མེད་པ་ལས་སྟེ་བ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ན། འབྲུང་བ་དང་སྟེ་བ་ཡང་
བདག་གིས་སྤྱིར་བཞག་པ་ཁོ་ན་ལས་སྟེ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར། འབྲུང་བ་
དག་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་དཔེ་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ། །དེ་
བཞིན་རྟེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་དང་། དངོས་
པོ་ཡོད་པ་ཉིད་རྟེ་སྐྱུ་བ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་རྟེ་སྐྱུ་བ་དང་།
དབང་ཕྱག་དང་རྟེས་དང་རྟེ་ལ་དང་རང་བཞིན་དང་རོ་པོ་ཉིད་སྐྱུ་
བ་རྣམས་དང་། དེ་དག་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ལ་ཡང་རང་རང་གི་

རི་ལྷ་བ་ཡིན་པ་སྟེ་བ་ན་རྟོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལྟ་ཉིད་སྦྱར་བར་བྱའོ། །
འདི་ལྷ་སྟེ།

རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འགོག་པར་བྱེད་པའི་རྩས་སྒྲ་བདག་ཉིད་
ནི། །ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལྟ་རྩ་ལྷ་བར་རྟོགས་བྱ་སྟེ། །དེ་
ཡི་ལྷ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་ལུས་དང་ལྡན་ཉིད་ཕྱིར། །གང་
ཆོའབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་ཉིད་ཁས་ལེན་དེ་ཆོ་བཞིན། །ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། །ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཉིད་རྩ་ལྷ་བ་
ཐམས་ཅད་དགག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་གནས་
སྐབས་འགར་ཡང་མི་འདོད་པ་ཐོབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །དེའི་ཕྱིར་
མཁས་པས་ཡོངས་སྒྲ་བསྒྱུར་ལ་ཆོགས་སྒྲ་བཅད་པ་འདི་ཉིད་གྱིས་
གཞན་གྱིས་ཡོངས་སྒྲ་བརྟགས་པའི་སྟོགས་སྒྲ་མ་མ་ལུས་པ་བསལ་
བར་ངེས་པར་བྱ་སྟེ། །རྟོག་པའི་རྩ་བ་མ་ལུས་པར་བཀག་པར་དོན་
དམ་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱུང་བར་མངོན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཅི་སྟེ་ཁྱོད་ལ་ཡང་ཐལ་བ་འགྱུར་བ་འདི་ཙམ་མཚུངས་སོ་སྟུམ་ན།
དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཁོ་བོ་ཅག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལྟ་པར་སྦྱབ་པ་ལ་
དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འཇིག་རྟེན་གཞན་རྟོགས་ཡོད་པ་ཉིད་རྩ་རྟོགས་པའི་རྩས་སྒྲ་
བདག་ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་དམ་པའི་དོན་ནི་ལྷ་བར་རྟོགས་བྱ་སྟེ། །
བདག་གི་ལྷ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་ལུས་དང་ལྡན་ཉིད་ཕྱིར། །
གང་གི་ཆོ་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་ཁས་ལེན་དེ་ཆོ་བཞིན། །

ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་པར་རྣམས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ།

འདི་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོད་ཅེས་རྟོགས་པའི་རྣམས་སུ་བདག །
ཞེས་བྱའི་རང་བཞིན་དམ་པའི་དོན་ནི་ལྟ་བར་རྟོགས་བྱ་སྟེ། །གཏན་
ཚིགས་དང་དཔེ་དག་ནི་དེ་གཉིས་ཁོ་ནས་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་ངེས་པ་ལ་ཡང་སྒྱུར་བར་བྱའོ། །

དེའི་ཕྱིར་ཚུལ་འདིས་ནི།

དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་གཞན་དག་ལས་ལྟ་ག་ལ་ཞིག །གཉི་
ག་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་པར་ནི་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་གང་དམ་
བཅས་པར་གྱུར་པ་དེ་རབ་དུ་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཚེས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི།

འདིར་སྒྲས་པ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་དང་གཞན་དང་
གཉི་ག་དང་རྒྱ་མེད་པ་ལས་མི་སྟེ་ན། འོ་ན་ངི་ལྟར་སྟེ། བཤད་པ།
གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི་སྟེ་
བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཞན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་དེ་
བདག་གམ། གཞན་ནམ། གཉི་གའམ། རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་ལས་སྟེ་བའམ་
དམིགས་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་གོ།

གང་དག་དབང་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་དངོས་པོ་རྣམས་
སྟེ་བར་མངོན་པར་འདོད་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་ཡང་དབང་ཕྱག་ལ་
སོགས་པ་དེ་དག་བདག་དུ་གྱུར་པའམ། གཞན་དུ་གྱུར་པའམ། གཉི་
གར་གྱུར་པ་ཞིག་དུ་འགྱུར་བས་དབང་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་རྒྱུར་སྒྲ་བ་

དག་ཀྱང་བཤད་ཟིན་པའི་སྒྲིན་ལས་མི་འདའ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་སྦྱོང་པར་
བྱེད་པའི་རྒྱའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཞན་ལ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་ཕྱིར་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞིས་སྦྱོ་བ་
བཀག་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྦྱོ་བ་མེད་དོ་ཞེས་
བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གང་གི་ཕྱིར་ན་བདག་དང་གཞན་དང་གཉི་ག་ལས་སྦྱོ་དང་། །

རྒྱལ་མ་ལྟོས་ཡོད་པ་མིན་ལས་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་བྱལ། །

ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་སོ། །འདིར་སྦྱས་པ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་
རང་བཞིན་སྦྱོ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན། འོ་ན་མ་སྦྱོས་པ་སྟོན་པོ་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་ཅི་ལྟར་བཟུང་། །བཤད་པ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་ངེ་ལྟར་ཡང་འགའ་ཞིག་གི་ཡུལ་ཉིད་ཏུ་
འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པས་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་
བཟུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བཀག་པ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ། མཐོང་བ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་།
རང་བཞིན་མེད་ན་ཐ་སྦྱད་ཏུ་འང་ཡོད་པར་འགལ་བའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་གཉིས་ཀྱི།
དང་པོ་ལ། གཏི་ཐུག་དབང་གིས་མི་མཁས་པས་མཐོང་བའི་ཚུལ་དང་། མཁས་པ་ལ་
མི་སྤང་བའི་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། མེད་པ་མཐོང་བའི་འགལ་བ་
སྤང་བ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་ནི་འོ་ན་གང་ཞིག་ཡང་དང་ཡང་ཏུ་ཡུལ་གྱི་
ངོ་པོ་ཉིད་ཏུ་མཐུན་ན་སྤང་བར་མཐོང་བ་དེ་ཅི་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བར་

འོས་ཤེན། བཤད་པ་འདི་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལྷག་ཉིད་ཀྱིས་ན་རང་བཞིན་
མ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཁོ་ན་བདག་ཉིད་དེར་
དམིགས་པའི་ཕྱིར་ལ་མ་རིག་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མ་
དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

གང་ཕྱིར་སྤྱིན་ཚྭ་གས་དང་མཚུངས་གཏི་ཐུག་སྤྱིན་པོ་འདི་གཉིས་ལ། །

ཡོད་པ་དེས་ན་ཕྱལ་རྣམས་ལོག་པ་དག་ཏུ་སྤང་བར་འགྱུར། ། ༡༠༧

སྤྱིན་ཚྭ་གས་ནི་ཆར་སྤྱིན་གྱི་ཚྭ་གས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་སྤྱིན་གྱི་ཚྭ་གས་
དང་འདྲ་བའི་གཏི་ཐུག་སྤྱིན་པོ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་
མཐོང་བ་གཡོགས་ནས་གནས་པ་དེའི་ཕྱིར་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་སྟོན་པོ་
ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་
ཕྱིན་ཅི་ལྷག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་འདི་ནི་བྱིས་
པ་བདེན་པ་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་ལ་སྤང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་མེད་པ་མཐོང་བའི་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ། དཔེ་དང་། དོན་གཉིས་ཀྱི།
དང་པོ་ནི།

འདིར་སྤྱིན་པ། གཏི་ཐུག་གིས་བཀལ་བའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་ཏུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་མཐོང་བར་ནི་འགྱུར་ལ་རག་ན། ཕྱིན་ཅི་
ལྷག་ཏུ་མཐོང་བ་གལས་ཤེན། དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་
མ་རིག་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་ཏུ་སྤང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་
འདི་ཉིད་ཕྱི་རོལ་གྱི་དཔེའི་སྟོན་ས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་འགའ་ཞིག་སྤྱོད་ཤིང་གཉིས་དང་། །

མ་བྱེད་མ་དོངས་དང་ལྷན་མ་ལ་མོགས་མོག་པར་འཛིན་བྱེད་པ། །

ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་ཏེ། ཇི་ལྟར་རབ་རིབ་གྱི་མཐུས་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་
སྒྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ནམས་མ་སྒྲིམ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏུ་ཟེན་གྱང་
དངོས་པོ་ཉིད་ཏུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ།

གཉིས་པ་དོན་ནི།

དེ་བཞིན་དུ་གཏི་ཕྱག་སྒྲིམ་གྱི་དབང་གིས་མི་མཁས་པས། །

འདྲུས་བྱས་ལྟ་ཞིག་ལྟ་ཚོགས་སྒྲོ་སྒྲོས་གྱིས་ཉི་ཉོགས་པར་འབྱུར། ། ༡༠༥

འདི་ནི་མ་རིག་པའི་སྒྲིམ་གྱིས་འདྲ་བྱེད་ནམས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་
བཞིན་ཏུ་མ་རིག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་གང་ཟག་འདི་ནི་བསོད་
ནམས་མངོན་པར་འདྲ་བྱ་བ་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་མངོན་
པར་འདྲ་བྱ་བ་དང་། མི་གཡོ་བ་མངོན་པར་འདྲ་བྱ་བ་ཡང་མངོན་
པར་འདྲ་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་མ་རིག་པ་འགག་པས་
འདྲ་བྱེད་འགག་ཅེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་མཁས་པ་ལ་མི་སྤང་བའི་ཚུལ་ནི།

དེའི་སྤྱིར་ཚུལ་འདིས།

གལ་ཏེ་གཏི་ཕྱག་བརྟེན་ནས་ལས་བྱུང་གཏི་ཕྱག་མེད་པར་དེ། །

མི་འབྱུང་ཞེས་བྱར་མི་མཁས་ཁོ་ནས་ཉོགས་པར་གོར་མ་ཆག །

སྒྲོ་བཟང་ཉི་མས་བྱུན་པ་ལྷན་པོ་ནམ་པར་བསལ་བ་བཞིན། །

མཁས་པ་དག་གི་སྒྲོ་བཟང་ཉི་མས་དུ་ཆུད་ཅིང་སྒྲོ་བཟང་པར་འབྱུར། ། ༡༠༦

ཤེས་རབ་ཅན་ནི་མ་རིག་པའི་སྒྲིམ་གྱིས་འདྲ་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་

མཐོང་བ་ན་འདུ་བྱེད་ནམས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་
འགྱུར་བ་འབའ་ཞིག་དུ་མ་ཟད་གྱི། དེ་རྟོགས་པ་ལས་མ་རིག་པ་
སྤངས་ཤིང་འདུ་བྱེད་དག་གྱང་ཉེ་བར་མི་ལེན་ཏེ། དེ་ཉེ་བར་ལེན་
པའི་རྒྱ་སྤངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་འཁོར་བ་ལས་ནམ་པར་གྲོལ་
བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཐ་སྟད་ཡོད་པར་འགལ་བའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ།
རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས་གྱི་དང་པོ་ནི།

འདིར་སྤྲས་པ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནམས་ལ་
དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་འགའ་ཡང་མེད་ན། འོ་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་
བཞིན་དུ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་དག་གི་རང་
བཞིན་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡང་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། གཟུགས་ལ་
སོགས་པ་ནམས་གྱི་རང་བཞིན་ནི་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །

དེའི་སྤྱིར་དེ་དག་གི་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པར་ཡང་ཡོད་པ་
ཁོ་ནའོ་ཞེས་སྤྲས་པ།

གལ་ཏེ་དངོས་ནམས་དེ་ཉིད་ཏུ་མེད་ན། །

ཐ་སྟད་ཏུ་ཡང་མོ་གཤམ་ཏུ་རྒྱུ་བཞིན། །

དེ་དག་མེད་པ་ཉིད་འགྱུར་དེ་ཡི་བྱིར། །

དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡོད་པ་ཉིད། །༡༠༥

གཉིས་པ་ལན་ལ། དཔེ་མ་ངེས་པར་བསྟན། དབུ་མ་པ་ལ་འདིའི་ལྷན་ཀ་མི་འཇུག།
རང་གི་སྤེལ་ས་བཀལ་བར་མི་རིགས་པ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ལ། རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་མ་

ངེས་པ་དང་། བྱོད་རང་ཉིད་ལ་མ་ངེས་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།

འདི་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

གང་དག་རབ་རིག་ཅན་སོགས་ལྟལ་གྱུར་པ། །

སྐྱེ་གྲ་ལ་སོགས་དེ་དག་མ་སྐྱེས་པས། །

རེ་ཞིག་དེ་དག་ཉིད་ལ་བརྗོད་བྱ་སྟེ། །

སྐྱེ་ནས་མ་རིག་རབ་རིག་རྗེས་འབྲེལ་ལཱོ། ༥༠༩

དེ་ཅིའི་སྐྱེར། བྱོད་ཅག་གིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ལྟལ་སྐྱེ་ཤད་ལ་
སོགས་པ་དག་མཐོང་ལ། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་རེ་ཞིག་གང་
དག་རབ་རིག་ལ་སོགས་པས་མིག་ཉམས་པར་བྱས་པ་དེ་དག་ཁོ་ན་
ལ་བརྗོད་པར་བྱ་ལ། སྐྱེས་ནི་ཅིའི་སྐྱེར་མ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དག་མཐོང་ལ། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་
མ་རིག་པའི་རབ་རིག་གིས་སྒྲོའི་མིག་བསྐྱེད་པས་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་
ཞིང་བརྟེན་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

ཁོ་པོ་ཅག་ལ་ནི་འདི་བརྟེན་ཞིང་བརྟེན་པར་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་
ལྟར་ཁོ་པོ་ཅག་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་དེ་དག་འདི་
ལྟར་གཟིགས་ཤིང་གཞན་གང་དག་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་
པར་འདོད་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་སྐྱེད་བཤད་པ་
ལ་ལྟག་པར་མོས་པར་བྱའོ། །ཞེས་ལྟར་ངི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱེས་སུ་ཆུད་པའི་སྐྱོ་ནས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་
མེད་པར་འཆད་པར་ཁྱེད་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་

ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་པོ་ཅག་ནི་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་སྒྲིབ་མིག་
བསྐྱབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་སྐད་དུ།

ཕུང་པོ་རང་བཞིན་དབེན་ཞིང་སྟོང་པ་ཉིད། །བྱང་ཆུབ་རང་
བཞིན་དབེན་ཞིང་སྟོང་པ་ཉིད། །གང་སྟོང་དེ་ཡང་རང་བཞིན་སྟོང་
པ་སྟེ། །ཡེ་ཤེས་ལྡན་པས་ཤེས་ཀྱི་བྱིས་པ་མིན། །ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་
སྟོང་པར་རིག་འགྱུར་ཏེ། །ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་སྟོང་པར་རིག་གྱུར་
ནས། །ཤེས་པ་པོ་དང་འདྲ་བར་རྟོགས་གྱུར་ན། །བྱང་ཆུབ་ལམ་ལ་དེ་
དག་སྟོང་ཅེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་རྣལ་
འབྱོར་པ་རྣམས་ལ་བཀལ་ཞིང་བརྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་ནི་
ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཆོས་འགའ་ཞིག་གི་རང་བཞིན་མ་གཟིགས་ལ། འོན་
དམ་པར་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །རབ་རིབ་ཅན་ལ་བཀལ་ཞིང་བརྟག་པ་
ལྟར་པར་འདུག་ཅིག །

གཉིས་པ་སྟོང་རང་ཉིད་ལ་མ་ངེས་པ་ལ། རིགས་པ་དང་། ལུང་གིས་མ་ངེས་པ་
གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི།

རེ་ཞིག་འདི་ནི་སྟོང་ཉིད་ལ་ཆེར་བཀལ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱ་བ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ།

གལ་ཏེ་མི་ལམ་གྱི་ཟུང་ལྟེན་བཅས། །

མིག་རྒྱའི་ཆུ་དང་མིག་འཕྲལ་གཞུགས་བརྟན་མོགས། །

སྤྱི་མཉམ་མཐོང་ན་ཡོད་ཉིད་མིན་མཐུངས་ཀྱང་། །

སྟོང་ལ་དེ་ལྟར་དེར་འགྱུར་དེ་མི་རིགས། །༡༠༩

དཔེར་ན། མི་ལམ་རྩ་དམིགས་པ་དང་། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་པ་ཉིད་རྩ་འདྲ་ཡང་མི་ལམ་མཐོང་ལ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་མ་ཡིན་
པར་འགྱུར། དེ་བཞིན་རྩ་དྲི་ཟེའི་ཁྱོད་ཁྱེད་ལ་ཡང་དོ། །སྤྲིག་རྒྱུའི་རྒྱ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྲིག་རྒྱ་ལ་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དེ་བཞིན་རྩ་མིག་
འཕྲུལ་ལ་ཡང་དོ། །གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་ཞེས་བྱ་བའི་སོགས་
པའི་སྐྱེས་ནི་བྲག་ཅ་དང་སྐྱུལ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ཡོངས་སུ་བབྱུང་
དོ། །དཔེར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་རྩ་ཟེན་ཀྱང་། དེ་དག་
མཐོང་གི་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ངེ་བདག་ཉིད་
ལ་བཀལ་ཞིང་བརྟག་པ་གྱིས་དང་། དེ་ནས་ཕྱིས་ང་ལ་བཀལ་ཞིང་
བརྟག་པར་འགྱུར་དོ། །

གཉིས་པ་ལྷུང་གིས་མ་ངེས་པ་ནི།

དེ་ཉིད་རྩ་འདི་ཇི་ལྟར་སྤྱི་མཉམ་ཀྱང་། །

མོ་གཤམ་བྱ་ལྟར་གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི། །

མཐོང་བའི་ལྷུང་རྩ་མི་འགྱུར་མ་ཡིན་ན། །

དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་སྐྱེས་འདི་མ་ངེས་པ་ནོ། ། ༡༡༠

ཞེས་བརྗོད་པར་རྣམས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དི་སྐད་རྩ་ བཅོམ་ལྷན་
འདས་གྱིས།

འགྲོ་བ་དག་ནི་མི་འདྲར་བཤད། དེ་ཉིད་རྩ་ནི་རྣམས་པ་གཞག་མི་
ལམ་གང་ལའང་དངོས་པོ་མེད། །ལོག་པའི་སྒོ་ཅན་མཐོན་པར་ཞེན། །
དྲི་ཟེའི་ཁྱོད་ཁྱེད་ཇི་ལྟར་སྐྱེས་ཀྱང་ཀྱང་། །ཁྱོད་ཁྱེད་སྤྲིག་པ་བརྟན་

ཡོད་མིན་གཞན་ནའང་མེད། གྲོང་བྱིར་མིང་ཅམ་ཞིག་གིས་རབ་རྒྱ་
 བཞག །དེ་བཞིན་བདེ་བར་གཤེགས་པས་འགྲོ་འདི་གཟིགས། རྒྱ་ཡི་
 འདུ་ཤེས་ཅན་གྱིས་ནི། མཐོང་ཡང་སྒྲིག་སྒྲུ་ལ་རྒྱ་མེད། །དེ་བཞིན་
 ཡོངས་སུ་རྟོགས་པས་བཀྲས། རྒྱག་པ་མིན་པར་རྒྱག་པར་རྟོག །མེ་
 མོང་ཤིན་རྒྱ་ཡོངས་དག་ལ། རི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡི། །གཟུགས་
 བརྟན་སྤང་བ་དེ་བཞིན་རྒྱ། རྩོན་པ་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ལུང་ལས་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་བཞིན་
 གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་བཞིན་རྒྱ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་འཇོན་པའི་ཡུལ་ཉིད་
 རྒྱ་འགྱུར་ལ། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ནི་མ་ཡིན་པས་འདི་ནི་བྱོང་ལ་རང་ཉིད་
 ལས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དབུ་མ་པ་ལ་དེའི་ལྷན་ཀ་མི་འཇུག་པ་ལ། རིགས་པ་དང་། ལུང་དང་
 མི་འགལ་བ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི།

ཁོ་པོ་ཅག་ལ་ནི་འདི་ཅད་རྒྱ་མེད་པ་ཉིད་དེ་འདི་ལྟར་ཁོ་པོ་ཅག་
 གིས་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་རྫོང་རྒྱ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་
 བར་ཁས་བླངས་ནས་དོན་དམ་པར་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་
 ཞེན། རི་ལྟར།

མོ་གཤམ་བྱ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་གྱིས། །

སྐྱེ་བ་དེ་ཉིད་བྱ་ཅིག་འཇིག་རྟེན་བྱའང་། །

ཡོད་མིན་དེ་བཞིན་དངོས་འདི་ཀྱན་དོ་མོ། །

ཉིད་གྱི་འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་བྱ་མ་སྐྱེས། །༡༡༡

གཉིས་པ་ལུང་དང་མི་འགལ་བ་ནི།

གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་པ།

དེ་ཕྱིར་འདི་ལྟར་སྟོན་པས་ཆོས་རྒྱལ་སྟུན། །

གདོད་ནས་ཞི་ཞིང་སྐྱེ་བྲལ་རང་བཞིན་གྱིས། །

ཡོངས་སུ་བྱ་བཅ་འདས་པ་གསུངས་གྲུབ་པ། །

དེ་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་མ་ཡིན། ། ༡༡༡

གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུའི་ལུང་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ནོ། །ལུང་བརྗོད་པ་ནི།

ཆོས་ཀྱི་ལམ་ལོ་བསྐྱོར་བ་ནི། །གདོད་ནས་ཞི་ཞིང་མ་སྐྱེས་པ། །
རང་བཞིན་གྱ་ངན་འདས་པ་ཡི། །ཆོས་རྒྱལ་སྟུན་པོ་ཁྱེད་ཀྱིས་
སྟོན། །ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཞི་བའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཞི་བའོ། །

ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ཞི་བའི་ཡུལ་ཡིན་ཞེ་ན། མ་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་
བ་སྟོས་ཏེ། མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གང་གི་ཕྱིར་མ་
སྐྱེས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ཞི་བའི་ཡུལ་ལོ། །

ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་མ་སྐྱེས་ཤེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱ་ངན་
འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་འགའ་ཞིག་ལ་རང་བཞིན་ཏེ་ངོ་
བོ་ཉིད་ཡོད་ན་དེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། རང་བཞིན་དེ་ཡང་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་པས་ཅི་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །འདིས་ནི་རྟུ་ཐམས་ཅད་
རྟུ་མ་སྐྱེས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། སྤར་མ་བྱང་བ་ལས་སྤྱིས་འབྱུང་བ་

མ་ཡིན་ཞིང་ཕྱིས་འབྱུང་ནས་ཀྱང་ཡང་འབྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་
 ཅི་ཞེ་ན། རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའོ། །
 གདོད་ནས་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་པས་ནི་དེ་དག་ནལ་འབྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་
 གྱི་གནས་སྐབས་ཁོ་ནར་མ་སྐྱེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། དེའི་
 གོང་རོལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུས་ཡང་ཆོས་དེ་
 དག་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་སྟོན་པར་
 བྱུང་ངོ། །གདོད་ཀྱི་སྒྲ་ནི་དང་པོའི་སྒྲའི་ནམ་གངས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་
 གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གནས་སྐབས་བརྗོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །
 དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་རུས་སུ་ཆོས་ནམས་ཁྱོད་ཀྱིས་
 བསྟན་ཏོ་ཞེས་ཡོན་ཏན་ལུལ་རུ་བྱུང་བ་བརྗོད་པའི་སྟོན་ནས་བཙམ་
 ལུན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་སྤྱིབ་པ་ཐམས་
 ཅད་ནམ་པར་སེལ་བས་བསྟོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་རང་གི་སྡེ་པས་བཀལ་བར་མི་རིགས་པ་ནི།

རང་གི་སྡེ་པ་ནམས་ཀྱིས་འདི་ནི་བཀལ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། དེ་
 ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། གང་གི་སྤྱིར་དེ་དག་གིས་ཁས་སྤངས་པ།

བྱམ་མོགས་འདི་དག་དེ་ཉིད་བྱེད་ཅིང་། །

འཇིག་རྟེན་རབ་བྱུང་གསུམ་པར་ཡོད་ཅི་བཞིན། །

དེ་བཞིན་དངོས་ལོ་ཐམས་ཅད་འབྱུར་བས་ན། །

མོ་གཤམ་བྱ་དང་མཚུངས་པར་ཐལ་མི་འབྱུར། །༡༡༡

ཅི་སྟེ་གལ་ཏེ་གདགས་པའི་རྟེན་ས་དང་། ཆུ་དང་། མི་དང་། ཆུང་

དང་། གཞུགས་དང་དྲི་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡོད་
པ་དེའི་ཕྱིར་བྱམ་པར་བརྟགས་པ་ནི་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བར་
རིགས་ན། གང་གི་ལྟར་ན་ས་ཐངས་ཅད་བརྟགས་པ་ཙམ་ཁོ་ན་ཡིན་
གྱི་བརྟགས་པའི་རྟེན་རྣམས་ཅི་ཡང་མེད་པ་དེ་ལ་ནི་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་
དང་འདྲ་བར་ཐལ་བ་བསྒྲིག་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ་སྟུང་ན། དེ་ཡང་མི་
རིགས་ཏེ། བརྟགས་པའི་རྟེན་རྣམས་སྐབ་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཇི་སྐད་དུ། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་མ་གཏོགས་པར། ཇི་ལྟར་བྱམ་
པ་ཡོད་མིན་ལྟར། དེ་བཞིན་རྒྱང་སོགས་མ་གཏོགས་པར། གཞུགས་
ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ།

ས་རྒྱ་མེ་དང་རྒྱང་རྣམས་ནི། རེ་རེ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མེད། གང་
གསུམ་མེད་པར་རེ་རེ་མེད། གཅིག་མེད་པར་ཡང་གསུམ་མེད་དོ། །
གལ་ཏེ་གསུམ་མེད་རེ་རེ་མེད། གཅིག་མེད་པར་ཡང་གསུམ་མེད་ན། །
སོ་སོ་རང་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། ཅི་ལྟར་འདུས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །

ཇི་ལྟར་རྟག་པ་ལས་མི་རྟག་པ་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ།
རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ལས་ཀྱང་རྣམས་སུ་མེད་པར་སྐྱེ་བར་མི་རིགས་ཏེ། ཇི་
སྐད་དུ།

དངོས་པོ་རྟག་པ་ལས་བྱུང་བ། མི་རྟག་པར་ནི་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །
རྒྱ་འབྲས་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པ། བཅས་ཡང་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེའི་མྱིར་དེ་ལྟར་དཔེར་ན་བརྟགས་པར་ཡོད་པ་བཞིན་ལ་
 སོགས་པའི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མེ་མོང་ལ་གཟུགས་བརྟན་
 བརྟགས་པ་ཅམ་དམིགས་པ་དང་། བརྟགས་པར་ཡོད་པ་ཀ་བ་ལ་
 སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱིས་ཏུ་བརྟགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་ཤིང་
 གི་རྟེན་ཅན་ནགས་བརྟགས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་མི་ལམ་ན་མ་སྐྱེས་པའི་
 རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ས་པོན་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་མུ་
 བྱ་སྐྱེ་བར་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། དངོས་པོ་བརྟགས་པར་ཡོད་པ་
 ཐམས་ཅད་གྱི་བརྟགས་པ་ཡང་དངོས་པོ་བརྟགས་པ་ཡོད་པའི་རྟེན་
 ཅན་ཏུ་རིགས་ཏེ། ཇི་སྐད་ཏུ། ཇི་ལྟར་སྟོན་པས་སྤྱལ་པ་ནི། ཞེས་བྱ་བ་
 ལ་སོགས་པ་ནས། དྲི་ཟའི་མོང་བྱིར་ལྟ་བུ་དང་། སྒྲིག་རྒྱ་མི་ལམ་འདྲ་
 བ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཏུ་གསུངས་སོ། །དེའི་མྱིར་འདི་བཀལ་བ་
 མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐྱེ་བ་རྟེན་འབྲེལ་ཏུ་བརྟན་པ་ལ། ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐྱེ་བ་
 རྟེན་འབྲེལ་ཏུ་བརྟན་པ་དངོས་དང་། རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པའི་ཕན་ཡོན་གཉིས་ཀྱི་
 དང་པོ་ནི།

འདིར་སྐྱས་པ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་དང་གཞན་དང་གཉི་ག་
 དང་རྒྱ་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་སྟོགས་གཉི་གར་ཡང་བཀག་ནས། མ་རིག་
 པ་དང་འདུ་བྱེད་དང་ས་པོན་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་དང་མུ་གུ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དེ་ཅི་ལྟར་ངེས་པར་བྱ།
 དེ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

གང་ཕྱིར་རྒྱ་མིན་པ་དང་དབང་བྱས་ནི།

རྒྱ་ལ་སོགས་དང་བདག་གཞན་གཉི་ག་ལས།

དངོས་ནམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ།

དེ་ཕྱིར་བརྟེན་ནས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ༥༥

གང་གི་ཕྱིར་ངེ་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དངོས་པོ་ནམས་ཀྱི་
སྐྱེ་བ་ངོ་མོ་ཉིད་ལས་བྱང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། དབང་བྱས་དང་།
རུས་དང་། རུལ་དང་། རང་བཞིན་དང་། རྒྱུས་བྱ་དང་། སྲིད་མེད་ཀྱི་
བྱ་ལ་སོགས་པ་ནམས་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཞིང་། བདག་དང་གཞན་
དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། འདི་ལ་བརྟེན་
ནས་འདི་འབྱུང་བ་ཞིག་སྟེ། དེ་ཙམ་ཞིག་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་མི་
བཅད་པའི་དོན་རུ་བརྟེན་ཏོ།

ངེ་སྐད་རུ། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བརྟེན་འདི་
ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་། འདི་སྐྱེས་པས་འདི་སྐྱེ་
སྟེ། གང་འདི་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་འདུ་བྱེད་ནམས། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་སོ། དེ་བཞིན་རུ།

འདི་ཡོད་པས་ན་འདི་འབྱུང་དཔེར། །རིང་པོ་ཡོད་ན་ཐུང་རུ་
བཞིན། །འདི་སྐྱེས་པས་ན་འདི་སྐྱེ་དཔེར། །མར་མེ་འབྱུང་བས་འོད་
བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། བསྟན་བཙམ་ལས་ཀྱང་།

བྱེད་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་བྱས་ཤིང་། །ལས་ཀྱང་བྱེད་པོ་དེ་ཉིད་ལ། །
བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པ། །ཁྱུ་བ་པའི་རྒྱ་ནི་མ་མཐོང་ངོ་། །

དེ་བཞིན་ཉིད་ལེན་ཤེས་པར་བྱ། །ལས་དང་བྱེད་པོ་བསལ་ཕྱིར་རོ། །
བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དག་གིས། །དངོས་པོ་ལྷག་མ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་
བྱ་བ་འདི་ཅམ་ཞིག་ཁོ་ན་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པའི་ཡན་ཡོན་ལ། །ལྷ་བ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་
གཉེན་པོ་བྱེད་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་གཉིས་གྱི། །དང་པོ་ནི།

དེ་ལྟར་རྟེན་ཉིད་འདི་པ་ཅམ་གྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་
བཤད་པ་ན། རྒྱ་མེད་པ་ལས་རྟེན་བུ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་འདི་དག་
མི་སྲིད་པ་འགའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་གྱི། རྟག་པ་དང་ཆད་པ་དང་རྟག་
པ་དང་མི་རྟག་པ་དང་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་ལ་
སོགས་པ་རྟོགས་པ་གཞན་དག་ཀྱང་མི་སྲིད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བསྟན་
པའི་སྒྲིང་། བཤད་པ།

གང་བྱིར་དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་རབ་འབྱུང་བས། །

རྟོག་པ་འདི་དག་བརྟག་པར་མི་བྱས་པ། །

དེ་བྱིར་རྟེན་འབྱུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། །

ལྷ་ངན་བྱ་བ་མཐའ་དག་གཙོད་པར་བྱེད། །༡༡༥

གང་གི་སྒྲིང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་འབྱུང་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་
རིགས་པས་འདི་ཅམ་ཞིག་གིས་དངོས་པོ་ཀྱན་རྫོབ་པ་རྣམས་གྱིས་
བདག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་འཛོལ་གྱི་གཞན་ཏུ་མ་ཡིན་པ་དེའི་སྒྲིང་
རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྟེན་ཉིད་འདི་པ་ཅམ་གྱི་རིགས་པ་
འདིས་རི་སྐད་བཤད་པའི་ལྷ་བ་ངན་པའི་བྱ་བ་མཐའ་དག་གཙོད་པ་

ཡིན་ནོ། །

འདི་ལྟར་རྒྱུ་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་ཞིག་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་
བའི་དོན་རྒྱ་ནམ་པར་འཛོག་པས་ནི་དངོས་པོ་འགའ་ཡང་རང་
བཞིན་ཁས་མི་སྤངས་ཏེ། འདི་སྐད་རྒྱ།

དེ་དང་དེ་རྟེན་གང་འབྱུང་བ། །རང་གི་ངོ་བོར་དེ་མ་སྐྱེས། །རང་
གི་ངོ་བོར་མ་སྐྱེས་གང་། །དེས་ནི་སྐྱེས་ཞེས་ངེས་སྐད་བྱ། །ཞེས་བྱ་བ་
དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ།

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་རྒྱ་
བཤད། །དེ་ནི་རྒྱུར་བཅས་གདགས་པ་སྟེ། །དེ་ཉིད་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

མདོ་སྤེལས་ཀྱང་། །གང་ཞིག་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། །དེ་ལ་
སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །རྒྱུ་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པར་
བཤད། །གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི།

གང་གི་ཆོ་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་ཁས་མ་སྤངས་པ་དེའི་ཆོ་རང་
བཞིན་མེད་པ་ན་ངེས་སྐད་བཤད་པ་ནམས་གང་ཞིག་རྒྱ་འབྱུང་བར་
འབྱུང་། །གལ་ཏེ་རང་བཞིན་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི། །དེ་ཡི་ཆོ་སྐྱེ་བའང་
ངོ་བོ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བར་འབྱུང་བའམ། །བདག་དང་གཞན་དང་
གཉི་ག་དང་དབང་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་འབྱུང་ཞིང་། །སྐྱེས་
ཟིན་པ་གནས་པས་རྟག་པ་དང་། །འཇིག་པས་ཆད་པ་ལ་སོགས་པ་

རྟོགས་པ་འབྱུང་བ་སྲིད་པ་ཞིག་ན། རྣམ་པ་གཞན་རྒྱ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བརྟན་པའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

རྟོག་རྣམས་དངོས་པོ་ཡོད་ན་འབྱུང་བ་ཞི། །

དངོས་པོ་ཞི་ལྟར་མེད་པར་ཡོད་པ་དཔྱད་ཅིན། །

དངོས་པོ་མེད་པར་འདི་རྣམས་མི་འབྱུང་དཔེར། །

བྱད་ཤིང་མེད་པར་མེ་ཡོད་མིན་དེ་བཞིན། །༡༡༥

གང་གི་ཕྱིར་རི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས་དངོས་པོ་སྲིད་པ་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་
པ་འཕགས་པའི་ལམ་མངོན་རྒྱ་མཛད་པར་གྱུར་པས་མ་གཟིགས་
པའི་རྩྭ་ལྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པ་དག་གིས་ཆོས་གང་ལ་ཡང་
དངོས་པོ་རྩྭ་ཙམ་ཡང་མི་དམིགས་ཤིང་། གཟུགས་དང་ཆོར་བ་
དང་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་
མོགས་པའི་རྟོག་པ་འདུ་བྱེད་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཐོམས་པ་རྣམས་
ཀྱང་དེ་དག་ལས་ལོག་པར་འབྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་མིག་སྟོན་བསྐྱུས་པས་
སྐྱ་ཤད་ལ་མོགས་པར་རྟོག་པ་ལོག་པ་ཉིད་རབ་རིབ་ཅན་ལ་འབྲས་
བུར་འབྱུར་གྱི་སྐྱ་ཤད་ལ་མོགས་པ་རང་བཞིན་གཞན་གྱི་ཡུལ་ཉིད་རྒྱ་
འབྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་ལ། རྣམ་དཔྱད་
ཀྱི་འབྲས་བུ་དངོས་དང་། རྣམ་དཔྱད་མཛད་པའི་ཐུགས་རྗེའི་རྩྭ་ལས་བྱུང་བར་བརྟན་
པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི།

དེའི་ཕྱིར།

སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ནམས་ནི་རྟག་པས་བཅིངས། །

མི་རྟག་ནམ་འཕྱོར་བ་ནི་ཕྱོལ་འབྱུར་བས། །

རྟག་ནམས་ཡོག་པར་གྱུར་བ་གང་ཡིན་ཏེ། །

ནམ་པར་དཔྱེད་པའི་འབྲས་བྱར་མཁས་ནམས་གསུང་། ༡༡༡

གང་གི་ཕྱིར་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཆོས་ཉིད་འདི་དེ་ལྟར་མི་ཤེས་པ་
ནམས་རྟག་པ་ཁོ་ནས་བཅིངས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཆོས་ཉིད་འདི་དེ་ལྟར་
ཐུགས་སུ་ཚུད་པ་ན་འཕགས་པ་ནམས་ནམ་པར་གྲོལ་བར་འབྱུར་ཏེ།
དེའི་ཕྱིར་རྟག་པ་མ་ལུས་པ་བཀག་པ་ཉིད་སློབ་དཔོན་གྱིས་དབུ་མའི་
བརྟན་བཅོས་ལས་བཤད་པའི་ནམ་པར་དཔྱེད་པའི་འབྲས་བྱར་ནམ་
པར་གཞག་གོ། རི་རྒྱད་དུ།

དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། སྟོང་མཐོང་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་
ཡོད། རྟག་པས་མཐོང་བ་འཆིང་བ་སྟེ། །དེ་ཉིད་འདིར་ནི་འཁོག་པ་
ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནམ་དཔྱེད་མཛད་པའི་ཐུགས་རྗེའི་རྒྱ་ལས་བྱར་བར་བརྟན་པ་ལ།
དངོས་དང་། ལྷན་ཀ་སྤང་བ་དང་། ཆགས་སྤང་སྤངས་ཏེ་ནམ་པར་དཔྱེད་པར་རིགས་
པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

བརྟན་བཅོས་ལས་དཔྱེད་ཚུད་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར། །

མ་མཛད་ནམ་གྲོལ་ཕྱིར་ནི་དེ་ཉིད་བརྟན། །

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་
 རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེར་མཛད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚྭ་ལ་
 ཆགས་པ་སྟེ། གཞན་ཟིལ་གྱིས་མནན་པར་འདོད་པས་མ་མཛད་དོ་
 ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་དབྱེད་པ་མཛད་པ་ནི་དབུ་
 མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱིས་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་ནས་ཐར་པར་
 བྱུང་ན་ཅི་མ་བྱུང་ཞེས་སྒྲིབ་པ་རྣམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
 ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ཐུན་ཀ་སྤང་བ་ནི།

གལ་ཏེ་ཁྱོད་གྱིས་ཚོལ་བ་ཇི་ལྟར་བརྟགས་པ་ཐམས་ཅད་བཀོད་
 ཅིང་བསྟན་བཅོས་ལས་བཀག་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་བསྟན་
 བཅོས་ཀྱི་འཇུག་པ་ནི་ཚྭ་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པས་རྟོག་པ་སྟོག་པ་ཙམ་
 ཞིག་ཁོ་ན་འབྲས་བུར་ཅི་ལྟར་རྣམ་པར་གཞག་ཅེ་ན།

བཛྲོད་པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་དབྱེད་པ་འདི་ནི་ཚྭ་པའི་ཕྱིར་
 མཛད་པ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉེ་བར་བསྟན་པ་
 བ་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོབས་ཆུང་བས་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་
 བདག་ཉིད་ཐེན་མི་འཇུགས་ཤིང་། སྤང་བ་ཉེ་བ་ན་ཐུན་པ་ལྟར་རང་
 ཉིད་འཇིག་པར་འབྱུང་བ་དེས་ན་ཁོ་པོ་ཅག་ལ་སྒྲིབ་མེད་པ་ཉིད་དོ་
 ཞེས་བཤད་པ།

གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་བཤད་པ་ན། །

གཞན་གཞུང་འཛིན་པར་འགྱུར་ན་ཉེས་པ་མེད། ༡༡༡

ངེ་སྐད་དུ། ཆོས་འདི་དེ་བཞིན་གསེགས་ནམས་ཀྱིས། ཚུད་པ་
མཛད་ཕྱིར་གསུངས་མ་ཡིན། །འོན་ཀྱང་མེ་ཡིས་བྱད་ཤིང་ལྟར། །འདི་
ཡིས་པས་ཀྱི་ཚོལ་བ་སྟེག། ཅིས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ཆགས་སྒང་སྒངས་ཏེ་ནམ་པར་དཔྱད་རིགས་པ་ནི།

གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཉེ་བར་བསྟན་པར་
གྱུར་ན་ནི། དེའི་ཆོ་མེ་ཆོས་མེད་པར་གཞན་གྱི་ཚུགས་སྟོན་དང་ལྟ་
པ་ལ་སྒང་ཞིང་རིགས་པ་དང་ལྟ་པའི་རང་གི་ཚུགས་ལ་རྗེས་སུ་
ཆགས་པར་འགྱུར་བས་རྟོག་པ་ལྟོག་པ་ཉིད་མི་སྲིད་དོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། འདི་ལྟར།

རང་གི་ལྟ་ལ་ཆགས་དང་དེ་བཞིན་དུ། །

གཞན་གྱི་ལྟ་ལ་འབྲུག་གང་རྟོག་པ་ཉིད། །

དེའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་མ་ལོག་པས་བཅིངས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི། ཐར་
པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཆོ་ཆོས་འདི་ཚུད་པའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་མ་
ཡིན་པ་དེའི་ཆོ།

དེའི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྲོ་ནམ་བསལ་ཏེ། །

ནམ་དཔྱད་པ་ནི་ཕྱུར་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར། ༡༡༢

ངེ་སྐད་དུ།

ཚུད་མེད་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན། །དེ་དག་ལ་ནི་ཚུགས་མེད་དོ། །
གང་ནམས་ལ་ནི་ཚུགས་མེད་པ། །དེ་ལ་གཞན་ཚུགས་ག་ལ་ཡོད། །

ཅེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ།

རང་གི་སྟོགས་ལ་ཆགས་ཡོད་ཅིང་། །གཞན་སྟོགས་ལ་བྱོད་མི་
དགའ་ན། །ཕྱ་ངན་འདས་པར་མི་འགྲོ་སྟེ། །གཉིས་སྟོད་ཞི་བར་ཡོད་
མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

མདོ་སྡེ་ལས་ཀྱང་། །གང་ཞིག་ཆོས་འདི་ཐོས་ནས་ཆགས་བྱེད་ཅིང་། །
ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཐོས་ནས་ཁོང་ཁྱོད་བྱེད། །ང་རྒྱལ་རྒྱགས་པས་བཙོམ་
པས་ལོག་པ་སྟེ། །ང་རྒྱལ་དབང་གིས་སྤྲུག་བསྐལ་རྗེས་སུ་སྟོང་། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བཤད་པ་ལ་གསུམ། །གང་ཟག་གི་བདག་
དགག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། དེ་དགག་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད། །བཀག་
ནས་གང་ཟག་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

དེའི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་ལུང་དང་རིགས་པ་དག་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་
མེད་པ་བསྟན་ནས། དེའི་ལོག་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་བསྟན་
པའི་སྤྱིར། །བཤད་པ།

ནོན་མོངས་སྟོན་རྣམས་མ་ལྟས་འདི་གཙོགས་ལ། །

རྣ་ལས་བྱུང་བར་སྒྲོ་ཡིས་མཚོན་བྱུང་ཅིང་། །

བདག་ནི་འདི་ཡི་ལྟ་ལ་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས། །

རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད། །༡༡༠

དེ་ལ་འདིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་ནི་ང་དང་ངའི་སྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་
རྣམ་པར་ཁྱགས་པ་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ནོ། །དེ་ལས་བྱུང་

བས་ན་འཇིག་ཚྭས་ལ་ལྟ་བ་ལས་བྱུང་བའོ།

དེ་དག་གྲང་གང་དག་གཅིག་ཅེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་
 རློན་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་
 སོགས་པ་རྣམས་སོ། །རློན་རྣམས་ནི་སྐྱེ་བ་དང་། མ་བ་དང་། ན་བ་
 དང་། འཆི་བ་དང་། ཟུང་ན་ལ་སོགས་པ་དག་གོ། དེ་དག་ནི་མ་ལུས་
 པར་འཇིག་ཚྭས་ལ་ལྟ་བ་ལས་འབྱུང་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་
 བྱི་མདོ་ལས། འཇིག་ཚྭས་ལ་ལྟ་བའི་རྩ་བ་ཅན་འཇིག་ཚྭས་ལ་ལྟ་
 བའི་རྒྱ་ཅན། འཇིག་ཚྭས་ལ་ལྟ་བའི་ཀུན་འབྱུང་བ་ཅན་དག་གོ། ཞེས་
 འཇིག་ཚྭས་ལ་ལྟ་བའི་རྒྱ་ཅན་ཉིད་རྩ་གསུངས་ལ། འཇིག་ཚྭས་ལ་
 ལྟ་བ་མ་སྤངས་པ་རྣམས་ལ་འདུ་བྱེད་མདོན་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་
 དང་། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན། མ་ལུས་པ་
 འཇིག་ཚྭས་ལ་ལྟ་བའི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེའི་དམིགས་པ་ནི་བདག་
 ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ངར་འཛིན་པ་ནི་བདག་གི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །འདི་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དང་རློན་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བར་
 འདོད་པས་འཇིག་ཚྭས་ལ་ལྟ་བ་ཁོ་ན་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ།

དེ་ཡང་བདག་གིས་བདག་མེད་པ་ཉིད་ཁོང་རྩ་རྒྱུད་པ་ལས་སྤྱོད་
 བར་འགྱུར་བས་ཐོག་མར་རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་ཁོ་ན་འགོག་པར་
 བྱེད་དོ། །དེ་བཀག་པ་ལས་འཇིག་ཚྭས་ལ་ལྟ་བ་ཡང་སྤངས་པར་
 གུར་ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རློན་མ་ལུས་པར་ལྷོག་པས་ན་བདག་
 རྣམ་པར་དབྱུང་བ་ན་ཐར་པ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གང་

ཞིག་འཇིག་ཚྲིགས་ལ་ལྟ་བའི་དམིགས་པར་གྱུར་པ་བདག་ཅས་བྱ་བ་
འདི་ཅི་ཞིག་ཅས་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ཐོག་མར་བདག་ཁོ་ན་རྣམ་པར་
དཔྱད་པར་བྱེད་དོ།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། སྤང་པོ་ལ་རྣམ་པ་ལྡས་
དཔྱད་དེ་བདག་དགག་པ་དང་། དེ་ཉིད་དང་གཞན་རྩ་བཅོལ་རྩ་མེད་པའི་བདག་
དགག་པ་དང་། བགག་པས་མཚུག་བསྐྱ་བ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ལ། སྤང་པོ་ལས་དོན་
གཞན་པའི་བདག་དགག། སྤང་པོ་དང་ངོ་མོ་གཅིག་པའི་བདག་དགག། སྤང་པོ་དང་
རྟེན་བརྟེན་པའི་བདག་དགག། སྤང་པོ་དང་ལྡན་པའི་བདག་དགག། བགག་པའི་དོན་
བསྐྱེམས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཉི་ཤུའི་གཉིན་པོར་འགྱུར་ཚུལ་དང་ལྡོ། །དང་པོ་ལ།
ཚུགས་སྐྱ་མ་བཅོལ་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།

འཇིག་ཚྲིགས་ལ་ལྟ་བའི་དམིགས་པ་བདག་དེ་ཅི་ཞིག་ཅས་དེ་
ཉིད་མི་ཤེས་སོ་ཞེན། དེ་ལ་རེ་ཞིག།

ཟ་པོ་རྟག་དངོས་བྱེད་པོ་མིན་པའི་བདག།

ཡོན་ཏན་བྱ་མེད་ལྷ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས། །

དེའི་དབྱེ་རྒྱུ་ཟད་རྒྱུ་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས། །

ལྷ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ལྷགས་ནི་ཐ་དད་འགྱུར། ། ༡༡ །

དེ་ལ་གྲངས་ཅན་པ་དག་ནི།

ཅ་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་འགྱུར་མིན་ལ། །ཆེན་པོ་སོགས་
བདུན་རང་བཞིན་རྣམ་པར་འགྱུར་ཁིང་། །བརྩུ་རྒྱལ་པོ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་
བ་སྟེ། །སྦྱིས་བྱ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་རྣམ་པར་འགྱུར་མིན། །ཞེས་སྤྱོད་པར་

བྱེད་དོ། །དེ་ལ་རབ་ཏུ་བྱེད་པས་ན་རང་བཞིན་ནོ། །གནས་སྐབས་
གང་ཞིག་ཏུ་རབ་ཏུ་བྱེད་ཅེ་ན། རླུང་གི་འདོད་པ་མཐོང་བའི་དུས་
སུམ། །གང་གི་ཆོ་རླུང་གི་ལ་སྐྱེལ་ལ་སྐྱེལ་པའི་ཡུལ་ཉེ་བར་ཡོངས་
སྤྱོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འདོད་པ་རླུང་པ་དེའི་ཆོ་རླུང་གི་འདོད་
པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དང་རླུང་གི་སྤྱོད་པའི་ཁེ་བའི་ནས་སྐྱེ་
ལ་སྐྱེལ་པ་འབྱེད་པར་བྱེད་དོ། །

དེ་ལ་ཚུལ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་ལས་ནི་ཆེན་པོ་ལོ། །དེ་ལས་
ང་རྒྱལ་ལོ། །དེ་ལས་བཅུ་དྲུག་པོའི་ཆོག་སོ། །བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་ལས་
ཀྱང་འབྱུང་བ་ལྟ་ནི་ལྟ་ལས་ཏེ་སྐྱེལ་ལ་སྐྱེལ་པ་དག་ལས་འབྱུང་བ་ལྟ་
འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རིམ་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་འགྱུར་མིན་ལ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། ཆེན་པོ་ལ་སྐྱེལ་
པ་ལྟར་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡང་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཆེན་པོ་ལ་སྐྱེལ་པ་
དེ་དག་ནི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན་ལ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡང་ཡིན་
ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཆེན་པོ་ལ་སྐྱེལ་པ་བདུན་རང་བཞིན་རྣམ་འགྱུར་ཁེ་
ཞེས་བྱ་བ་སྤྱུང་ཏེ། ཆེན་པོ་ལ་སྐྱེལ་པ་དག་ཀྱང་རང་གི་རྣམ་པར་
འགྱུར་བ་ལ་ལྟོས་ནས་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་ལ་ལྟོས་ནས་
རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །སྤྱོད་དབང་པོ་ལ་སྐྱེལ་པ་བཅུ་དྲུག་པོ་
ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཁོ་ན་ཉི། དེའི་ཕྱིར་བཅུ་དྲུག་པོ་ནི་རྣམ་པར་
འགྱུར་བ་ཉི་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱུང་སོ། །ནིའི་སྐྱེལ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཁོ་
ན་ཉི་ཞེས་ངེས་པར་གཟུང་བའི་དོན་སུམ། །རླུང་གི་རབ་ཏུ་བྱེད་

པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲ་བ་ནི།
སྒྲིས་བྱ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་རྣམ་འགྱུར་མིན། །ཞེས་བྱ་བཤོ། །

རིམ་པ་འདིས་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ཚྷགས་ཐམས་ཅད་སྒྲིས་
པས་འདོད་པ་སྒྲིས་པའི་སྒྲིས་བྱ་ཉེ་བར་བ་བ་པོར་ངེ་ལྟར་འགྱུར་བ་
བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོའི་དབང་པོ་ཡིད་གྱིས་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབས་པ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཡུལ་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་
དག་ལ་སྒྲོས་ཞེན་པར་བྱེད་ལ། དེ་ནས་སྒྲོས་ཞེན་པར་བྱས་པའི་དོན་
ལ་སྒྲིས་བྱ་སེམས་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་སྒྲིས་བྱ་སེམས་པ་ཡོད་པའི་
རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་ཡུལ་དག་ཉེ་བར་ཡོངས་སྟོང་དོ་
ཞེས་བརྗོད་དོ། །

དེ་ལྟར་འདོད་པས་ཡུལ་ཉེ་བར་ཡོངས་སྟོང་ཅིང་། གང་གི་ཆོ་
ཆགས་པ་རྒྱང་བ་ཉིད་གྱིས་སྒྲིས་བྱ་ཡུལ་དག་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་
བར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་རིམ་གྱིས་བསམ་གཏན་བསྟོམས་ཤིང་ལྟའི་ཤེས་
པ་ཡང་དག་པར་སྒྲུངས་པས་ལྟའི་མིག་གི་སྟོན་ས་རང་བཞིན་ལ་ལྟ་
བར་བྱེད་ལ་དེས་བལྟས་པ་དང་དེ་གཞན་གྱི་བྱུང་མེད་ལྟར་ངོ་ཆོ་
བར་གྱུར་པས་བདག་ལ་མི་ཁྱོད་ཞིང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །རྣམ་པར་
འགྱུར་བའི་ཚྷགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲི་བའི་རིམ་པ་ལས་བརྒྱུག་པའི་
སྟོན་ས་དེ་ཉིད་རྒྱ་རབ་རྒྱ་ཞི་བའི་ཕྱིར་མི་གསལ་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་
པ་དེའི་ཆོ་སྒྲིས་བྱ་ཉག་གཅིག་གནས་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་གྲོལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །
དེ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཞར་ཟེན་ཀྱང་ཞི་བར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་

གྱིས་རྟག་རྒྱུ་ཡན་གར་བའི་ངོ་བོས་གནས་པའི་ཕྱིར་རྟག་པར་ཞེས་བྱ་
 བཤོ། །རང་བཞིན་ཉིད་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ཞིང་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་
 རྣམས་ལས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ། བདག་ནི་བྱ་
 བ་ལ་སྟོམ་ལས་ཅན་ཉིད་རྒྱུར་པའི་ཕྱིར་ན་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་
 ཉིད་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཉི་བར་ལོངས་སྟོང་པ་པོ་ཉིད་ནི་རི་སྐང་སྐྱུས་
 པའི་རྩལ་གྱིས་བསྟན་ཟིན་པ་ཉིད་དོ། །རྩལ་དང་། ཟུན་པ་དང་། སྦྱིང་
 སྟོབས་གྱི་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཡོན་ཏན་མེད་པ་ཉིད་དོ། །
 བྱ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་བྱ་བ་མེད་པ་ཉིད་དེ། དེ་
 ལྟ་བུ་ནི་སྦྱོས་བྱའི་བྱེད་པར་དག་གོ།

དེ་ལ་རང་བཞིན་ཉིད་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ཞིང་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་
 རྣམས་ལས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ་ཞེས་གང་སྐྱུས་
 བ། རྣམ་པར་འགྱུར་བ་གང་དག་གཅིག་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡིན་ལ།
 གང་དག་གཅིག་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་མ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱེ་བྲག་རྒྱ་
 བཤད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཅུང་ཟད་ཅིག་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་རྩལ་
 དང་། ཟུན་པ་དང་། སྦྱིང་སྟོབས་གསུམ་ནི་ཡོན་ཏན་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་
 རྩལ་ནི་གཡོ་བ་དང་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ལོ། །ཟུན་པ་ནི་ཕྱི་བ་
 དང་གཡོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ལོ། །སྦྱིང་སྟོབས་ནི་ཡང་བ་དང་
 རབ་རྒྱ་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ལོ། །བདེ་བ་དང་། རྒྱུག་བསྐྱེལ་བ་
 དང་། གཏི་ལྷག་ཅས་བྱ་བ་ནི་འདི་དག་ཁོ་ནའི་རྣམས་གངས་སོ། །འདི་
 དག་ཆ་མཉམ་པའི་གནས་སྐབས་ནི་གཙོ་བོ་སྟེ། འདིར་ཡོན་ཏན་དག་

གཙོ་པོར་གྱུར་ཅིང་རབ་ཏུ་ཞི་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ནམ་
པར་མི་འགྱུར་བའི་གནས་སྐབས་ནི་རང་བཞིན་ཅན་ནོ། །རང་བཞིན་
ལས་ཆེན་པོ་སྟེ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོན་ཆམ་གངས་སོ། །ཆེན་པོ་
ལས་ནི་ང་རྒྱལ་ལོ། །དེ་ནི་ནམ་པ་གསུམ་སྟེ། ནམ་པར་འགྱུར་བ་དང་།
སྟོང་སྟོབས་ཅན་དང་། ལུན་པ་ཅན་ནོ། །དེ་ལ་ནམ་པར་འགྱུར་བའི་ང་
རྒྱལ་ལས་ནི་དེ་ཙམ་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་དང་། སྒྲ་དང་། སྤྱི་དང་། རྩོ་དང་།
རེག་པ་དག་གོ། །དེ་ཙམ་དག་ལས་ནི་འབྱུང་བ་ནམས་ཏེ། ས་དང་། རྩ་
དང་། མེ་དང་། རྩུང་དང་། རམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བ་དག་གོ། །སྟོང་སྟོབས་
ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་ལས་ནི་ལས་གྱི་དབང་པོ་ལྟ་བུ་དག་དང་། ལག་པ་
དང་། ཀླང་པ་དང་། རྒྱུ་དང་། འདོམས་དང་། སྟོན་དབང་པོ་ལྟ་བུ་
མིག་དང་། རྩ་བ་དང་། རྩ་དང་། རྩེ་དང་པགས་པ་དང་། གཉི་གཉི་
བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡིད་དེ། དེ་ལྟར་ན་བརྩུག་ཅིག་གོ། །ལུན་པ་ཅན་གྱི་
ང་རྒྱལ་ནི་ང་རྒྱལ་གཉི་གཉི་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ། །

དེ་ལ་ཆེན་པོ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། དེ་ཙམ་ལྟ་ནི་རང་བཞིན་དང་
ནམ་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དབང་པོ་བརྩུད་དང་། ཡིད་དང་།
འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ནམས་ནི་ནམ་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་ལ།
རང་བཞིན་ནི་ནམ་པར་མི་འགྱུར་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
གཞུང་ལུགས་སོ། །

དེ་ལྟར་གངས་ཅན་པ་དག་གིས་དེ་ལྟར་ཁས་སླངས་པ་དེ་བཞིན་
ཏུ། དེའི་དབྱེ་བ་རྩུང་ཟད་རྩུང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷན་སྟེགས་ཅན་

ནམས་ཀྱི་ལྷགས་ཐ་དང་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྷ་སྟེ། བྱེ་བྲག་པ་ནམས་
ནི། སྟོ་དང་། བདེ་བ་དང་། རྒྱག་བསལ་དང་། འདོད་པ་དང་། རྣང་
བ་དང་། འབད་པ་དང་། ཆོས་དང་། ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱ་བའི་
ཤྱགས་ཏེ། བདག་གི་ཡོན་ཏན་དགུ་སྟེ་བར་བྱེད་དོ། །

དེ་ལ་སྟོ་ནི་ཡུལ་འཛིན་པའོ། །བདེ་བ་ནི་འདོད་པའི་ཡུལ་ཉམས་
སྟུ་མྱོང་བའོ། །རྒྱག་བསལ་ནི་དེ་ལས་བསྐྱོག་པའོ། །འདོད་པ་ནི་འདོད་
པར་འགྱུར་བའི་དངོས་པོ་ལ་རེ་བ་འཆའ་བའོ། །རྣང་བ་ནི་མི་འདོད་
པའི་ཡུལ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་སྟོགས་པ་ཉིད་དོ། །འབད་པ་ནི་དོན་བསྐྱབ་
པར་བྱ་བ་ལ་དེའི་མཐར་ཐུག་པར་སེམས་ཀྱི་མཁས་པ་ཉིད་དོ། །གང་
ལས་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་པར་ལེགས་པར་འགྱུབ་པ་དེ་ནི་
ཆོས་སོ། །དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་ནི་ཆོས་མ་ཡིན་པའོ། །ཤེས་པ་ལས་སྦྱེས་
ཤིང་ཤེས་པའི་རྒྱར་རྒྱར་པ་ཉིད་ནི་འདུ་བྱ་བའི་ཤྱགས་སོ། །བདག་གི་
ཡོན་ཏན་དགུ་པོ་དེ་དག་རི་སྟོང་རུ་བདག་ལ་འདུ་ཤིང་ཡོད་པ་དེ་
སྟོང་རུ་དེ་དག་གིས་རྒྱར་བའི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་རྒྱབ་
པའི་ཕྱིར་འཁོར་བར་འགྱུར་ལ། གང་གི་ཆོ་སྦྱེས་སུ་ཡང་དག་པར་
རྟོགས་པའི་ཤེས་པས་སྟོ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ནམས་ཙུ་བ་དང་
བཅས་པར་གཙོད་པ་དེའི་ཆོ་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་གནས་ཤིང་ཐར་
པར་འགྱུར་རོ། །

བདག་དེ་ཡང་རྟག་པ་དང་། བྱེད་པ་པོ་དང་། ཟ་བ་པོ་དང་། ཡོན་
ཏན་དང་བཅས་པ་དང་། བྱ་བའི་ཕྱིར་ན་བྱ་བ་མེད་པར་ཡང་སྟོའོ། །

ཁ་ཅིག་དག་ནི་བསྐྱམ་པ་དང་། བརྒྱུ་བ་ཉིད་གྱིས་བྱ་བ་དང་བཅས་
པར་ཁས་ལེན་ཏོ། །

རིག་བྱེད་རྒྱ་ལ་དག་ནི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ནམ་མཁའ་ལྟར་
ཡུང་ཐ་དད་པས་གཅིག་སྒྲ་ཚོགས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པར་ཁས་ལེན་རྟོ། །དེ་ལྟར་བདག་གི་བྱུང་པར་ཅུང་ཟད་ཅུང་ཟད་
ལ་བརྟེན་ནས་མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡུགས་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་པར་
འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། བདག་གི་ངོ་བོ་དགག་ཁྱུང་པར་དགག་ཁྱུང་བོ་ལས་
གཞན་དུ་མི་འཐད། ངར་འཛིན་གྱི་རྟེན་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་བཞིན། དང་པོ་ནི།

ལུ་སྤྲེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རེ་རེ་ལས་བདག་གང་
ཞིག་སྐྱོམ་པ་དེ་ནི།

ཨོ་གཤམ་བྱ་ལྟར་སྒྲེ་བ་དང་བྲལ་བྱིང་། །

དེ་ལྟར་གྱུར་པ་ནི་བདག་གི་ཡོད་ཅིན་ཅིང་། །

འདི་ནི་དར་འཛིན་རྟེན་དུ་འད་མི་རིགས་ལ།

འདི་ཅི་ཀྱན་ཐོབ་ཏུ་ཡང་ཡོད་ཅི་འདོད། །༡༣༩

རང་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སྐྱོད་པ་དང་འགལ་བའི་སྤྱིར། རི་རྒྱ་དང་
 རྒྱས་པའི་བདག་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། མ་རྒྱུས་པའི་སྤྱིར་ཏེ་
 མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་བ་ཞིན་ནོ། །འདི་ནི་ངར་འཛིན་པའི་ཡུལ་རྒྱ་ཡང་མི་
 རུང་ཉི། མ་རྒྱུས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་རོ། །འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྒྱ་ཡོད་པ་
 ཉིད་དང་། ངར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཉིད་རྒྱ་མི་རིགས་པ་འབའ་ཞིག་རྒྱ་

མ་ཟད་གྱི་ཀུན་རྫོབ་རྒྱ་ཡང་འདི་གཉིས་ཆར་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་བྱད་པར་དགག་པ་ནི།

འདི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་རར་འཛིན་པའི་རྟེན་ཉིད་རྩ་མི་རིགས་
པར་མ་ཟད་གྱི། གཞན་ཡང་།

གང་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་ལས་དེའི་བྱད། །

ཁྱ་ཉིགས་ནམས་གྱིས་གང་བསྟན་དེ་ཀྱན་ལ། །

རང་བྲགས་མ་སྐྱེས་གཏན་ཆིགས་གྱིས་གཞོད་པ། །

དེ་ཕྱིར་དེ་བྱད་ཀྱན་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། ། ༡༢༩

དེ་ལ་བྲངས་ཅན་པའི་གཞུང་ལས་ནི་བདག་གི་བྱད་པར་རྟག་པ་
དང་། བྱད་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཟ་བ་པོ་དང་། ཡོན་ཏན་མེད་པ་
དང་། བྱ་བ་མེད་པར་འདོད་དོ།

དེ་ལ་བདག་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཞིང་བྱད་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་
ཡིན་པ་ནས་བྱ་བ་མེད་པའི་བར་རྒྱ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་གྱིས་མ་
སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་བ་ཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་རྩ་བདག་ནི་རྟག་
པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་བྱད་པ་པོ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་
ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱི་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་པོ། ཞེས་བྱེ་བྲག་
པའི་གཞུང་ལ་ཡང་བརྫོད་པར་བྱའོ། །སྟོགས་འདིས་ནི་བདག་རྩ་སྟུ་བ་
ཐམས་ཅད་རྩ་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་དང་། མོ་གཤམ་གྱི་བྱའི་
དཔེས་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་གསལ་བར་རིག་པ་བྱའོ། །

གསུམ་པ་སྤང་པོ་ལས་གཞན་རུ་མི་འཐད་པ་ནི།

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན།

དེ་ཕྱིར་ཕྱང་པོ་ལས་གཞན་བདག་མེད་དེ། །

དེའི་ཕྱིར་སྤང་པོ་ལས་ཐ་དད་པར་བདག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
དག་མ་གཏོགས་པར་བདག་མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྤང་པོ་
ལས་ཐ་དད་པར་ཡོད་པ་ནི། དེའི་ཆེ་སོ་སོར་གྲུབ་པར་བཟུང་བར་
འགྱུར་བ་ཞིག་ན་དེ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་སྤང་པོ་ལས་
གཞན་བདག་མེད་དེ།

ཕྱང་པོ་མ་གཏོགས་དེ་འཛིན་མ་གྲུབ་ཕྱིར། །

རི་སྐད་རུ། བདག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས། །གཞན་རུ་འཐད་པ་
ཉིད་མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་གཞན་ན་ལེན་མེད་པར། །བཟུང་ཡོད་རིགས་
ན་བཟུང་རུ་མེད། །ཅེས་བྱ་བ་དང་།

དེ་བཞིན་རུ། གལ་ཏེ་སྤང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན། །སྤང་པོའི་མཆོན་
ཉིད་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་ངར་འཛིན་གྱི་རྟེན་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ལ། བདོར་བསྟན་པ་དང་།
རྒྱས་པར་བཤད་པ། གཉིས་གྱི་དང་པོ་ནི།

སྤང་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་བདག་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་འབའ་
ཞིག་རུ་མ་ཟད་གྱི། གཞན་ཡང་།

འཛིན་རྟེན་ངར་འཛིན་སྒྲོ་ཡི་རྟེན་རུ་ཡང་། །

མི་འདོད་དེ་རིགས་མིན་པ་འབའ་བདག་སྟེ་ཕྱིར། །༡༧༤

གང་དག་བདག་དེའི་ཆམ་པ་དེ་ལྟ་བུར་མི་འཛིན་པ་དེ་དག་
ཀྱང་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བྱད་པར་ལས་བདག་དང་བདག་གི་ཞེས་
བདག་ཏུ་ལྟ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་བདག་འདི་སྤང་པོ་ལས་ཐ་
དད་པར་ངར་འཛིན་པའི་རྟེན་ཏུ་མི་རིགས་སོ། །

ཅི་སྟེ་གང་དག་ད་ལྟ་རྟག་པར་དང་མ་སྐྱེས་པ་ལ་སོགས་པས་
བྱད་པར་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་མི་ཤེས་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་སྤར་གོམས་པའི་
དབང་གིས་དེའི་ཡུལ་ཅན་ངར་འཛིན་པའི་ལྟ་བུ་ཡོད་པར་གྱུར་རོ་
སྟམ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁ་ཅིག་དག་ཁོ་ན་ལ་དེ་དག་གིས་
བསྟན་བཅོས་ལ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི།

གང་དག་ལ་སྤར་གོམས་པ་མེད་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་འདིར་ངར་
འཛིན་པ་འབྱུག་པ་མཐོང་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ།

གང་དག་ཏུ་ད་འགྱོར་བསྐལ་མང་སྐྱེས་གྱུར་པ། །

དེས་གྱང་མ་སྐྱེས་རྟག་འདི་མ་མཐོང་ལ། །

ངར་འཛིན་དེ་དག་ལ་ཡང་འབྱུག་མཐོང་སྟེ། །

དེས་ན་བྱང་པོ་ལས་གཞན་བདག་འགའ་མེད། །༡༣༥

སེམས་ཅན་གང་དག་བསྐལ་པ་གྲངས་སྟ་ཟིན་གྱང་ད་ཅུང་ཏུ་
ཡང་ཏུང་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་ལས་བསྒྲིག་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་དག་གིས་
གྱང་ཆམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་བདག་མ་དམིགས་སོ། །གྱང་གི་སྐྱས་ནི་དཔུལ་

བ་ལ་སོགས་པར་སྦྱོར་པ་རྣམས་སྤྱད་པའོ། །རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་བདག་
མ་དམིགས་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་རར་འཛིན་པ་འཇུག་པར་མཐོང་ནས་
ཤེས་རབ་ཅན་སྤྱེ་ཞིག་བདག་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རར་འཛིན་པའི་ཉེན་
ཏུ་ཞེན་པར་བྱེད། དེའི་སྤྱིར་སྤྱད་པོ་ལས་ཐང་དང་པའི་བདག་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་སྤྱད་པོ་དང་རོ་བོ་གཅིག་པའི་བདག་དགག་པ་ལ། སྦྱོགས་སྤྱེ་མ་བཞེད་
པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། འདོད་རྩལ་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ཀྱི། དང་
པོ་ནི།

འདིར་རང་གི་སྤྱི་པ་དག་ན་རེ།

ཕྱད་པོ་ལས་གཞན་བདག་གྲུབ་མེད་པའི་སྤྱིར། །

བདག་སྤྱི་དམིགས་པ་ཕྱད་པོ་ཁོ་ན་ལོ། །

གང་གི་སྤྱིར་རི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས་སྤྱད་པོ་ལས་ཐང་དང་
པའི་བདག་མ་གྲུབ་པ་དེའི་སྤྱིར། སྤྱད་པོ་དག་ལས་གཞན་པའི་བདག་
གྲུབ་པ་མེད་པའི་སྤྱིར། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུའི་དམིགས་པ་ནི་སྤྱད་
པོ་དག་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་བདག་ནི་སྤྱད་པོ་ཅམ་ཁོ་ན་ཡིན་
ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྦྱོགས་འདི་ནི་རང་གི་སྤྱི་པ་འཕགས་པ་མང་པོས་
བཀུར་བ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི།

དེ་ལས་ཀྱང་།

ཁ་ཅིག་བདག་སྤྱི་ཉེན་ཏུ་ཕྱད་པོ་ནི། །

སྤྱེ་ཆར་ཡང་འདོད་ཁ་ཅིག་སེམས་གཅིག་འདོད། །༡༣༥

ཁ་ཅིག་བདག་ནི་གཟུགས་དང་། ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་།
འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྤང་པོ་ལྷ་ཆར་ཡང་
འཇིག་ཚྲིགས་ལ་ལྷ་བའི་དམིགས་པར་འདོད་ཅིང་། བདག་ཏུ་མཛོན་
པར་ཞེན་པ་འདི་ཡང་དེ་ལ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་སྒྲུ་སྟེ།

རི་སྐད་དུ། བཙམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་དག་སྤྱོད་དག་དག་སྤྱོད་རམ་
བམ་བེ་གང་སྤྱད་ཅིག་བདག་གོ་སྒྲུ་ཏུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སྤྱོད་
བ་དེ་དག་ནི་ཉི་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་ལྷ་པོ་འདི་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡང་
དག་པར་རྗེས་སྤྱོད་ལོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྷ་བུའོ།

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་བྱེད་ཅག་གི་ལྷ་བ་འདི་ནི་འཇིག་པའི་
བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཚྲིགས་པ་ལ་ཡིན་གྱི། བདག་གམ་བདག་གི་བ་
ལ་ནི་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་གསལ་བར་མཛད་པའི་སྤྱད་དུ་བདག་དང་
བདག་གི་བའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པའི་ལྷ་བ་ལ་འཇིག་ཚྲིགས་ལ་ལྷ་བར་
གསུངས་སོ་ཞེས་སྒྲུས་སོ།

གཞན་དག་ནི་སེམས་ལ་བདག་གོ་ཞེས་འདོད་དེ།

བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་གྱི། གཞན་ནི་སྤྱོད་ཞིག་མགོན་
དུ་གྱུར། བདག་ཉིད་ལེགས་པར་བྱལ་བས་ནི། མཁས་པས་མཐོ་
ངས་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་ཚྲིགས་སྤྱོད་པ་ལས། སེམས་ཉིད་ལ་
བདག་གི་སྤྱོད་གསུངས་སོ།

འདི་གང་ལས་ཤེན། སྤང་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་བདག་མེད་པའི་
ཕྱིར་དང་། མཛོད་གཞན་དག་ལས་ཀྱང་སེམས་འདུལ་བར་གསུངས་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་འདུལ་བ་ནི་ལེགས་པ་སྟེ། །སེམས་སྤུལ་བས་ནི་
བདེ་བ་འདྲིན། །ཞིས་བྱ་བ་དེ་ལས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང་། བདག་ལྷ་མི་སྤོང་བར་ཐལ་
བས་མཆུག་བསྐྱ་བ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། གནོད་བྱེད་བརྗོད། རྒྱབ་བྱེད་དགག །གང་
ཟག་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ལ། རིགས་པས་གནོད། ལྷང་གིས་
གནོད། རྣལ་འབྱོར་པའི་མཐོང་བས་གནོད་པ་དང་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ལ། བདག་མང་
པོ་སོགས་སུ་ཐལ་བ་དང་། ཆད་པ་སོགས་སུ་ཐལ་བ་དང་། མཆུག་བསྐྱ་བ་གསུམ་གྱི།
དང་པོ་ནི།

དེའི་ཕྱིར་ངར་འཇོན་པའི་གཞི་སེམས་ལ་བདག་ཅེས་གདམས་སོ་
ཞེས། །འདི་ལ་ལན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

གལ་ཏེ་ཕྱང་ཕོ་བདག་ན་དེ་ཕྱིར་དེ། །

མང་བས་བདག་དེ་དག་ཀྱང་མང་ཕོར་འགྱུར། །

བདག་ནི་རྣམས་སུ་འགྱུར་ཞིང་དེར་ལྷ་བ། །

རྣམས་ལ་འཆུག་བས་བྱིན་ཅི་ཡོག་མི་འགྱུར། །༡༢༥

དེ་ལ་སྤང་པོ་རྣམས་བདག་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྟོགས་གང་གི་
ཡིན་པ་དེའི་ལྟར་ན་སྤང་པོ་རྣམས་མང་བའི་ཕྱིར་བདག་ཀྱང་མང་
པོར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ལྟར་ན་སེམས་བདག་ཡིན་པ་དེའི་ལྟར་ན་
ཡང་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དབྱེ་བས་སམ། རྒྱད་
ཅིག་རེ་རེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་བ་དང་འགག་པས་མང་བའི་ཕྱིར་
བདག་ཀྱང་མང་པོར་འགྱུར་རོ། །

ཡང་ན་ངེ་ལྟར་རིགས་པ་བཞིན་རུ་སྒྲིན་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་
 ལྟར་ཉེས་པ་འདི་ཡུང་པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདག་རུ་སྒྲུབ་པ་ལ་
 བརྗོད་པར་བྱ་ཞིང་། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་གཞན་ཡང་འདི་
 ལ་འབབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་སྒྲུགས་གཉི་ག་ལ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །
 འཇིག་རྟེན་སྒྲེབ་ན་གང་ཟག་ཉག་གཅིག་སྒྲེའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུང་
 ལས་ན། བདག་ནི་མང་བ་དག་རུ་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །བདག་
 ནི་རྣམས་སུ་འགྱུར་ཞིང་སྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྣམས་འདས་པ་ལ་
 སོགས་པའི་དབྱེ་བ་ཐ་དད་པར་གྱུར་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་ཡུང་པོ་ཉིད་
 རུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་བདག་རུ་བསྟན་པའི་
 ཕྱིར་བདག་རྣམས་སུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ན། དགེ་སློང་དག་ལྟ་པོ་འདི་
 རྣམས་ནི་མིང་ཚམ་ཐ་སྟན་ཚམ་བཏགས་པ་ཚམ་སྟེ། གང་འདི་ལྟ་སྟེ།
 འདས་པའི་རུས་དང་། མ་འོངས་པའི་རུས་དང་། རྣམ་མཁའ་དང་། ཟུ་
 ངན་ལས་འདས་པ་དང་། གང་ཟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་རུ།

ངེ་ལྟར་ཡན་ལག་ཚྭ་གས་རྣམས་ལ། །བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་བརྗོད་
 པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཡུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཀྱུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་
 ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལས་ན་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་
 ཕྱིར་བདག་རྣམས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ན་ཡུང་པོ་
 རྣམས་བདག་མ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་འཇིག་རྟེན་གས་ལ་ལྟ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ན། རྟོན་པོ་དང་སེར་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་ལྟར་བྱིན་ཅི་ལྟག་

ཉིད་རུ་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཀུན་རུ་འགྱུར་
བ་སྤངས་པར་མི་འགྱུར་བའམ། སྟོན་པོ་དང་སེར་པོ་ལ་སོགས་པ་
ཅུམ་ལ་དམིགས་པའི་མིག་གི་ཤེས་པ་ལྟར་དེ་ལ་དམིགས་པའི་འདུན་
པའི་འདོད་ཆགས་སྤངས་པ་ཁོ་ནས་སྟོང་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ཆད་པ་སོགས་སྤྱུ་ཐལ་བ་ལ། དངོས་དང་། ཉེས་སྟོང་གི་ལན་དགག་པ་
གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།

གཞན་ཡང་།

ཕྱ་དན་འདས་ཆེ་དེས་ལར་བདག་ཆད་འགྱུར། །

ཕྱ་དན་འདས་སྟོན་སྒྲིབ་ཅིག་དག་ལ་ནི། །

སྟེ་འཇིག་བྱེད་པོ་མེད་པས་དེ་འབྲས་མེད། །

གཞན་གྱིས་བསགས་ལས་གཞན་གྱིས་བ་བར་འགྱུར། །༡༡༩

གལ་ཏེ་བདག་སྤང་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ན་ཕྱ་དན་ལས་
འདས་པའི་ཆེ་སྤང་པོ་ལྟ་ཆར་ཡང་རྒྱན་འཆད་པས་བདག་ཆད་པར་
འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆད་པའི་མཐར་འཇིག་པས་མཐར་ལྟ་བར་ཐལ་
བར་གྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་བྱིད་ཅག་གི་ནི་བདག་དང་བདག་གི་བའི་
ནམ་པ་ཅན་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བས་བདག་ཉིད་རུ་གང་བཟུང་བ་
དེ་ཉིད་ལ་ཉག་པ་དང་ཆད་པར་འཇིག་པས་མཐར་འཇིག་པར་ལྟ་
བ་ནམ་པར་གཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་ནི་ཕྱ་དན་ལས་
འདས་པའི་རུས་སྤྱ་ཡང་རྒྱན་ཆད་པར་ཁས་སྤང་བར་མི་བྱ་སྟེ་མཐར་
འཇིག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེའི་ཕྱིར་བདག་ནི་སྤང་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །མྱ་
 ངན་ལས་འདས་པར་ཞུགས་པའི་སྤང་པོའི་གྱི་སྐད་ཅིག་དག་རྒྱ་རི་
 ལྟར་སྤང་པོ་རྣམས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པ་དེ་བཞིན་རྒྱ།
 བདག་ཀྱང་སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པ་ཅན་རྒྱ་འཁྱུར་ཏེ། བདག་སྤང་པོའི་རང་
 བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རི་ལྟར་ངའི་ལུས་འདི་བྱང་
 བར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་རྒྱ་དེའི་ཆོ་དེའི་རུས་ན།
 ང་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་གསུང་
 བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཆོ་བདག་ཀྱང་ལུས་ལྟར་ཞིག་པའི་ཕྱིར་དང་།
 འདིར་གཞན་ཉིད་སྐྱེ་བར་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟན་བཅས་
 ལས་ཀྱང་།

ཉེ་བར་ལེན་ཉིད་བདག་མ་ཡིན། །དེ་དག་འབྱུང་དང་འཇིག་པ་
 ཡིན། ཉེ་བར་སྒྲུང་བ་རི་ལྟ་བུར། ཉེ་བར་ལེན་པོ་ཡིན་པར་འགྱུར། །
 ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ། གལ་ཏེ་སྤང་པོ་བདག་ཡིན་ན། སྐྱེ་
 དང་འཇིག་པ་ཅན་རྒྱ་འཁྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་
 ཉིད་ཡོད་ན་ཡང་བྱེད་པ་པོ་བདག་མེད་པས་དེའི་འབྲས་བུ་མེད་པ་
 ཉིད་རྒྱ་འཁྱུར་ཏེ། གལ་ཏེ་ལས་གང་གིས་བྱས་པ་དེ་མི་རྟག་པ་ཉིད་
 རྒྱ་འཁྱུར་ན། དེའི་ཆོ་བྱེད་པ་པོ་མེད་པས་ལས་ལ་ཡང་རྟེན་མེད་པའི་
 ཕྱིར་མེད་པས་ལས་རྣམས་འབྲས་བུ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཉིད་རྒྱ་
 འཁྱུར་རོ། །

གལ་ཏེ་སྐད་ཅིག་སྤང་པོའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐད་ཅིག་ཕྱི་

མ་ཆམས་སུ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་ན། དེའི་ཆེ་གཞན་གྱིས་བསགས་པའི་
ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་གཞན་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་
གྱིས་བསགས་པའི་ལས་གཞན་གྱིས་བར་འཁྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱས་
པ་ཆུད་ཐོས་པ་དང་མ་བྱས་པ་དང་སྤྱད་པར་འཁྱུར་རོ། །

བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་འདི་ནི་གཞན་གྱུར་ན། །དེ་མེད་
པར་ཡང་འབྱུང་བར་འཁྱུར། །དེ་བཞིན་རུ་ནི་གནས་འཁྱུར་ཞིང་། །
དེར་མ་ཤི་བར་སྐྱེ་བར་འཁྱུར། །ཆད་དང་ལས་རྣམས་ཆུད་བར་དང་། །
གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་ལས་རྣམས་ནི། །གཞན་གྱིས་སོ་སོར་སྤྱོད་བ་
དང་། །དེ་ལ་སོགས་པར་ཐལ་བར་འཁྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེའི་ཕྱིར་ཕྱང་པོ་རྣམས་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་ནི།

འདིར་སྒྲས་པ། གལ་ཏེ་ཡང་སྐད་ཅིག་སྒྲ་ཕྱི་དག་གཞན་ཡིན་མོད་
ཀྱི། དེ་ལྟར་ན་ཡང་། ཆུད་འདི་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་
ཉེས་པ་འདི་མེད་དོ། །བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

དེ་ཉིད་ཀྱང་ཆུད་ཡོད་ན་སྒྲིན་མེད་དེ། །

སྒྲར་རྣམས་དབྱེ་ཆེ་ཆུད་ལ་ཉེས་བཤད་ཟིན། །

བྱམས་པ་ཉེར་སྒྲས་ལ་བརྟེན་ཆོས་རྣམས་ནི། །ཞེས་བྱ་བ་དེར་རོ། །

གལ་ཏེ་ལྟ་ལས་མི་གཞན་ན། །དེ་ལྟ་ན་ནི་མི་རྟག་འཁྱུར། །གལ་ཏེ་
ལྟ་མི་གཞན་ཡིན་ན། །ཆུད་ནི་འཐད་པར་མི་འཁྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
པའང་ཡིན་ནོ། །

དེའི་མིའང་དེ་ལྟར་ཕན་ཚུན་མཆན་ཉིད་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་སྤྱད་
གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་ཉིད་མི་རིགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཐལ་བར་
འགྱུར་བ་ལྡོག་པ་མེད་དོ།

གསུམ་པ་མཇུག་བརྒྱ་བ་ནི།

དེའི་སྤྱིར་སྤྱང་པོ་རྣམས་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་ཞིང་སེམས་ཀྱང་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་སྤྱིར་བཤད་པ།

དེའི་ཁྱིམ་ཁྱུང་ལོ་དང་མེས་པ་བཀའ་ཁྲི་རིགས། །

གཉིས་པ་ལྷུང་གིས་གཞོད་པ་ནི།

རི་སྐད་དུ། བཤད་པའི་ཉེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ལས་སྤང་པ་
ནམས་དང་སེམས་བདག་ཏུ་མི་འཐད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་བཟད་གྱི།
འདི་ལས་ཀྱང་སྟེ།

བདེག་ཏེན་མཐའ་ལྷན་པ་ལོགས་མེད་ཁྱིམ་རྒྱ། ༡༣༧

གང་གི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་
མེད་པར་འདོན་པ་དེའི་ཕྱིར་སྤྱད་པོ་རྣམས་དང་སེམས་བདག་ཡིན་
ན་ཞེས་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ།

འདི་ནི་ལྷང་རྩ་མ་བསྟན་པའི་དངོས་པོ་བརྩ་བཞི་ནི་སྟེ་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་འདོན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་རྩ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་རྟག་པོ་ཞེས་བྱ་
བ་དང་། འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྟག་ཀྱང་རྟག་ལ་
མི་རྟག་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་རྟག་པ་ཡང་མ་
ཡིན་ཅོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །འདི་དག་ནི་བདུ་སྟེན་པར་བྱ་བ་

མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ལུང་རུ་མ་
བསྟན་པའི་དངོས་པོར་རྣམ་པར་གཞག་གོ།

དེ་ལྟར་བཀག་པ་དང་། དགེ་སློང་ཞིག་གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་རྟག་
གོ་ཞེས་བྱ་བར་འཛིན་ན། ཤར་གྱི་རི་པོའི་སྤེལ་པའི་གཞུང་ལས། འཇིག་
རྟེན་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་ཅན་དེ་ལ་ཡང་བསྐྱད་པའི་
ལས་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་ཅན་དེ་
ལ་ཡང་བསྐྱད་པའི་ལས་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་རྟག་ཀྱང་རྟག་ལ་མི་རྟག་
ཀྱང་མི་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་ཅན་དེ་ལ་ཡང་བསྐྱད་
པའི་ལས་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་རྟག་པ་ཡང་མ་
ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་ཅན་དེ་ལ་ཡང་བསྐྱད་པའི་ལས་བྱའོ་
ཞེས་བྱ་བ་དེ་དང་མི་འགྲིག་པ་ཉིད་རུ་བཤད་དོ། །

དེ་ལྟར་ལུང་རུ་མ་བསྟན་པའི་དངོས་པོ་བརྩུ་བཞི་ཆར་བརྗོད་
པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྐྱུས་སུང་པོ་རྣམས་འཛིན་
ན། དེའི་ཆོ་སུང་པོ་རྣམས་སྦྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྟག་པའི་
ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་ཡང་ལུང་རུ་བསྟན་པར་
འགྱུར་ལ། ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་འོག་རོལ་རུ་སུང་པོ་རྣམས་མེད་
པས་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྷན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ལུང་བསྟན་པར་
ཡང་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་རུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲོངས་པན་ཆད་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་ལུང་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་
ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྷན་པ་ལ་སོགས་བཀག་པའི་ཕྱིར་སུང་

པོ་རྒྱལ་ས་ཁོ་ན་བདག་ཡིན་ལོ་ཞེས་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ། །

གསུམ་པ་རྒྱལ་འབྱོར་པའི་མཐོང་བས་གནོད་པ་ལ། བདག་མེད་མཐོང་བ་པ་ལ་
 སྤང་པོ་མི་སྤང་བར་འགྱུར་བ་དང་། བདག་མེད་མཐོང་ཡང་ཉོན་མོངས་མི་སྤང་བར་
 ཐལ་བར་འགྱུར་བ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། དེས་དང་། ལྷན་ཀ་སྤང་བ་གཉིས་ཀྱི་དང་
 པོ་ནི།

གཞན་ཡང་།

ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱལ་འབྱོར་བདག་ཅེད་མཐོང་བ་ལ། །

དེ་ཆེ་དེས་པར་དེས་རྒྱལ་ས་ཅེད་པར་འགྱུར། །

གལ་ཏེ་སྤང་པོ་རྒྱལ་ས་སམ་སེམས་བདག་ཡིན་ན། གང་གི་ཆེ་
 རྒྱལ་འབྱོར་པ་འདིས་བདེན་པ་མཐོང་བའི་དུས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ཅི་བདག་མེད་པའི་ཞེས་བདག་མེད་པའི་རྒྱལ་པར་སྤྱད་བསྐལ་གྱི་
 བདེན་པ་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་སྤང་པོ་མེད་པར་མཐོང་བ་བདག་མེད་
 པར་མཐོང་བར་འགྱུར་ན། དེ་ལྟར་ནི་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
 སྤྱིར་སྤང་པོ་རྒྱལ་ས་བདག་མ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ལྷན་ཀ་སྤང་བ་ནི།

ཅི་སྟེ་གང་གི་ཆེ་ལས་དང་འབྲས་བུ་འབྲེལ་བའི་དུས་སུ་བདག་
 གི་སྐྱེ་སྐྱོར་བ་དེའི་ཆེ་བདག་གཞན་མི་སྤྱིད་པའི་སྤྱིར། སྤང་པོ་རྒྱལ་ས་
 ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་གང་གི་ཆེ་བདག་མེད་པར་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་ནི་
 གཞན་གྱིས་ཀྱན་བརྟགས་པ་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྤྱིས་བྱ་ཉིད་ལ་འཇུག་
 རྟེ། དེའི་སྤྱིར་བདག་མེད་པར་མཐོང་བའི་དུས་སུ་ཡང་ནང་གི་བྱེད་

པའི་སྐྱེས་བུ་དང་བུ་ལ་འདྲ་བུ་ཅམ་མཐོང་བ་ལ་དངོས་པོ་རྣམས་
མེད་པར་མཐོང་བར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

རྟག་བདག་སྤྱོད་ན་དེ་ཆེ་དེ་ཡི་ཕྱིར།

བྱིད་ཀྱི་སེམས་སམ་ཕྱད་མོ་བདག་མི་འགྱུར། ༡༡༠

གལ་ཏེ་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་མེད་པར་མཐོང་བར་ཐལ་བར་
འགྱུར་བས་འཇིགས་ནས། བདག་གི་སྐྱེས་བདག་རྟག་པ་ཉིད་ཡོངས་
སྤྱོད་འཇིག་ཁིང་ཕྱད་པོ་རྣམས་སམ་སེམས་བདག་རྟ་མི་འདོད་ན། དེ་
རྟ་ན་ནི་འོ་ན་སྤྱོད་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་རྣམ་པ་དེ་རྟ་བུའི་
ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་མི་འདོད་དེ། དེའི་སྤྱིར་སྤྱོད་མེད་དོ་སྟུམ་ན། འདི་
ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་ནི་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་བདག་
ཡིན་ལ་གཞན་རྟ་ནི་ཕྱད་པོ་རྣམས་ཡིན་ལོ་ཞེས་འདོད་དགུར་སྤྱོད་
པ་རིགས་པ་མེད་པར་འདི་ཀོ་ག་ལས་རྟེན་པ་ཡིན། མི་སྤྱིར་པའི་སྤྱིར་
རོ་ཞེ་ན། ཕྱད་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་འཇུག་པ་སྤྱིར་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ལོ་ཞེས་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །དེའི་སྤྱིར་གལ་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་
མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདིར་བདག་གི་སྐྱེས་བུ་ཕྱད་པོ་རྣམས་ལ་འཇུག་པར་
མི་འདོད་ན་གཞན་རྟ་ཡང་མི་འདོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཅི་སྟེ་གཞན་
རྟ་ཕྱད་པོ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་ན་ནི་དེ་འདིར་ཡང་འདོད་པར་བྱ་
དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་བདག་མེད་མཐོང་ཡང་ཉོན་མོངས་མི་སྤྱོད་པར་ཐལ་བ་ནི།

གཞན་ཡང་།

ཁྱོད་ཀྱི་ནལ་འཁྱོར་བདག་ཅེད་མཐོང་བ་ཡི། །

གཟུགས་སོགས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །

གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་བྱིར་འདོད་ཆགས་སོགས། །

སྤྱི་འགྱུར་དེ་ཡི་རྩ་མོ་རྟོགས་ཅེད་བྱིར། །༡༡༡

ཟེའུ་འབྲུ་ལ་ཁུ་བྱུག་ཡོད་ཅེས་ཏེ་དེ་ཙམ་གྱིས་ནི་ཟེའུ་འབྲུ་མངར་
པ་ཉིད་མ་ཐུངས་བར་སྤྱི་འགྱུར་གྱི་དེའི་མངར་པ་ཉིད་དམིགས་པ་མ་
ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཁུ་བྱུག་མེད་ཅེས་ཏེ་རྩ་མོ་ཐུངས་བཞིན་རུ་ཡང་མངར་བ་
ཉིད་མ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་དེར་གཏོགས་པའི་མངོན་པར་ཞེན་
པ་སྤྱོད་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་རུ་འདིར་ཡང་གལ་ཏེ་ནལ་འཁྱོར་པས་གཟུགས་ལ་
སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་རྟོག་པའི་བདག་དང་བྲལ་བ་དེ་ལྟར་མཐོང་
ན། དེའི་ཆེ་དེའི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་དེ་ལ་ཅི་ཞིག་
འབྱུང་བར་འགྱུར།

ཡང་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་རྩ་མོ་དམིགས་
པས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་ན་ཡང་
བདག་གི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་ཅི་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་
གིས་ན་དེ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལས་དེ་ཡུལ་དག་ལ་ཆགས་པ་
ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བ་འགའ་ཡང་ནང་གི་བྱེད་པའི་
སྤྱི་འགྱུར་བའི་བར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་བདེ་བ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བའི་ཡུལ་
བརྟེན་པར་མི་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་བར་དོགས་པས་མི་འདོད་པའི་

ཡུལ་དང་ཕྱང་པ་སྤྱོད་བར་ཡང་མི་བྱེད་དོ། །དེའི་སྤྱིར་གཟུགས་ལ་
དམིགས་ནས་འབྲུག་པའི་སྤྱིར་ན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
སྤྱི་བར་འབྲུར་ཏེ། དེའི་རང་གི་རོ་མོ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་འདོད་ཆགས་
ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་བའི་རྒྱ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། བྱི་རོལ་པ་བཞིན་ནོ་སྟམ་
རྒྱ་བསམས་པའོ། །

གཉིས་པ་སྤྱབ་བྱེད་དགག་པ་ལ། རྩོགས་སྒྲ་མ་བཟོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་
གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི།

ཅི་སྟེ་ཁོ་མོ་ཅག་ལྷང་ཚད་མར་བྱེད་པ་ལ་རྟོག་གེའི་ཚད་མས་
གཞོད་པ་མ་ཡིན་ལ་ལྷང་གིས་སྤྱང་པོ་རྣམས་ཁོ་ན་བདག་ཉིད་རྒྱ་
རྟོན་པར་བྱེད་དེ། རི་སྐད་རྒྱ། དགེ་སྤྱོད་དག་དགེ་སྤྱོད་ངམ་བྲམ་བྲེ་
གང་སུ་དག་ཅིག་བདག་གོ་སྟམ་རྒྱ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་དེ་
དག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤྱང་པོ་ལྟ་པོ་འདི་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག་
པར་རྗེས་སུ་བལྟའོ། །ཁེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་བཞིན་རྒྱ་འདིར་
ཡང་ཡིན་ནོ་སྟམ་ན།

གང་སྤྱིར་སྟོན་པས་བྱང་པོ་བདག་གོ་ཞེས། །

གསུངས་པ་དེ་སྤྱིར་བྱང་པོ་བདག་འདོད་ན། །

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། ལྷང་གི་དགོངས་པ་སྤྱང་པོ་བདག་མ་ཡིན། སྤྱང་པོ་
བདག་ཡིན་ཀྱང་ཚོགས་པ་བདག་རྒྱ་མི་རུང་། །ལེན་པོ་ཉེར་ལེན་རྒྱ་མི་རིགས་པ་དང་
གསུམ་ཀྱི་དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི།

དེ་ནི་བྱང་ལས་གཞན་བདག་འགོག་པ་སྟེ། །

གཞུགས་བདག་མིན་སོགས་མདོ་གཞན་གསུངས་ཕྱིར་རོ། །༡༡༡

མདོ་འདིས་ནི་གང་ལས་སྤང་པོ་རྣམས་བདག་ཅེས་བྱ་བར་ཡིད་
 ཆེས་པར་འཇུར་བ་སྤང་པོ་རྣམས་བདག་ཉིད་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་
 པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། བཙུམ་ལུན་འདས་ཀྱི་དགོངས་
 པ་ནི་སྤང་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་བདག་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཀུན་རྫོག་གི་བདེན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སྤྱི་ལོགས་ཅན་གྱི་
 གཞུང་དགག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་ཀུན་རྫོག་གི་བདེན་པ་སྤྱི་ཅི་མ་
 ལོག་པར་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་འདི་ནི་སྤང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན་པའི་བདག་འགོག་པ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དེ་ལྟར་ག་ལས་ངེས་ཤེ་ན། མདོ་གཞན་ལས་
 གཞུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་བཀག་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི།

ཅི་ལྟར་ཞེ་ན།

གང་ཕྱིར་གཞུགས་ཚོར་བདག་མིན་འདྲ་ཤིས་ཀྱང་། །

མ་ཡིན་འདྲ་བྱེད་རྣམས་མིན་རྣམས་ཤིས་ཀྱང་། །

མིན་པར་མདོ་གཞན་ལས་གསུངས་དེ་ཡི་ཕྱིར། །

མདོར་བསྟན་ཕྱང་པོ་བདག་ཅེས་བཞེད་པ་མ་ཡིན། །༡༡༢

དེའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་ལྡ་པོ་འདི་དག་ཁོ་ན་ལ་
 བདག་གོ་སྟུང་ཏུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བལྟའོ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་འདི་

ལས་ཕྱང་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་བདག་བཀག་པ་ཁོ་ནར་ངེས་སོ། །གང་
ལས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་བཀག་པ་
དེ་ལས་ནི་བརྟེན་ནས་གདགས་པའི་བདག་འཛིན་ཚྭ་ལ་ལྟ་བུའི་
ཡུལ་ཕྱང་པོའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་བཀག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་རིག་པར་
བྱ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སེམས་པའི་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གང་གི་ཕྱིར་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་མ་དམིགས་ན་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་
པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཡང་
འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་འཐད་པ་ཉིད་དོ། །གང་གི་ཕྱིར་མདོ་
གཞན་ལས་དེ་སྐད་རྒྱ་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར། སྤར་གྱི་མདོར་བསྟན་
ཕྱང་པོ་བདག་ཅེས་བཞེད་མ་ཡིན།

གཉིས་པ་ཕྱང་པོ་བདག་ཡིན་ཀྱང་ཚྭ་ལས་པ་བདག་རྒྱ་མི་རུང་བ་ལ། ཚྭ་ལས་པ་
བདག་ཡིན་པ་དགག་ཞུ་ལ་དབྱིབས་བདག་ཡིན་པ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ།
ཚྭ་ལས་པ་རྣམས་སུ་མ་གྲུབ། དེའི་ཕྱིར་མགོན་སོགས་སུ་མི་རུང་། དེའི་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་
གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི།

གཞན་ཡང་མདོ་སྤེ་བསྟན་པ་འདི་ནི་སྐབས་པའི་ཚུལ་རྒྱ་ངེས་ཀྱང་
ཕྱང་པོ་རྣམས་བདག་ཡིན་པ་ཉིད་རྒྱ་སྟོན་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
ཅེའི་ཕྱིར་ཞེན། འདི་ལྟར།

བྱང་པོ་བདག་ཅེས་བརྗོད་ཆེ་བྱང་རྣམས་ཀྱི། །

ཚྭ་ལས་པ་ཡིན་གྱི་བྱང་པོའི་དོ་བོ་མིན། །

དཔེར་ན་ཤིང་རྣམས་ནི་ནགས་ཆལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་ཤིང་གི་

ཚྲིགས་པ་ནགས་ཚལ་ཡིན་གྱི། ཤིང་རེ་རེ་དག་ལ་ཡང་ནགས་སུ་ཐལ་
བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཤིང་གི་ངོ་པོ་ནི་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྤང་
པོ་ཚྲིགས་པ་ཉིད་བདག་དུ་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་དེའི་ཕྱིར་མགོན་པོ་གས་སུ་མི་རུང་བ་ནི།

དེའི་ཕྱིར་ཚྲིགས་པ་ནི་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

མགོན་མིན་འདུལ་བའམ་དཔལ་པོ་ཉིད་ཀྱང་མིན།

དེ་མེད་ཕྱིར་དེ་ཚྲིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ༥

གང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས། ཇི་སྐད་དུ།

བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་ཏེ། །བདག་ཉིད་བདག་གི་དག་
ཡང་ཡིན། །ཞེས་དང་ངན་པ་བྱས་པ་ལ། །བདག་ཉིད་བདག་གི་
དཔལ་པོ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལས་མགོན་ཉིད་དང་དཔལ་པོ་ཉིད་དུ་
གསུངས་ལ།

བདག་ཉིད་ཞེས་པར་དུལ་བས་ནི། །མཁས་པས་མཐོ་རིས་ཐོབ་
པར་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལས་འདུལ་བར་གསུངས་ནས། ཚྲིགས་
པ་ཅམ་པོ་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་མགོན་ཉིད་དང་འདུལ་
བའམ་དཔལ་པོ་ཉིད་དུ་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚྲིགས་
པ་བདག་མ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་དེའི་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་ལ། དཔེ་དང་། རོན་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི།

ཇི་སྟེ་ཚྲིགས་པ་ཅན་ལས་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ནི་
ཚྲིགས་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་

མགོན་ཉིད་དང་འདུལ་བ་དང་དཔང་པོ་ཉིད་རིགས་པར་འགྱུར་རོ་
 ལྷམ་ན། འདིར་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་།

དེ་ཆེ་དེ་ཡི་ཡན་ལག་ཚྭ་གས་གནས་ནམས། །

ཤིང་རྩ་ཉིད་འགྱུར་ཤིང་རྩ་དང་བདག་མཚུངས། །

མདོ་ལས་ཀྱང་། བདག་ཅེས་བྱ་བ་བདུད་གྱི་སེམས། །ཁྱོད་ནི་ལྟ་
 བར་གྱུར་པ་ཡིན། །འདུ་བྱེད་ཕྱང་པོ་འདི་སྟོང་སྟེ། །འདི་ལ་སེམས་
 ཅན་ཡོད་མ་ཡིན། །རི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚྭ་གས་ནམས་ལ། །བརྟེན་ནས་
 ཤིང་རྩ་བཙུང་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཕྱང་པོ་ནམས་བརྟེན་ནས། །ཀྱུན་
 རྒྱུ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དོན་ནི།

དེ་ལྟར་ན།

མདོ་ལས་བྱུང་པོ་བརྟེན་ནས་ཡིན་གསུངས་པ། །

དེ་བྱིར་བྱུང་པོ་འདུས་ཚུལ་བདག་མ་ཡིན། །༡༢༥

གང་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་གང་བཏགས་པ་དེ་ནི་བཏགས་པ་
 ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཡན་ལག་ཚྭ་གས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་ཏེ། །བརྟེན་ནས་
 བཏགས་པའི་ཕྱིར་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་བཞིན་ནོ། །

རི་ལྟར་འབྱུང་བ་དག་རྒྱུར་བྱས་ནས་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་སྟོན་
 པོ་ལ་སོགས་པ་དང་མིག་ལ་སོགས་པ་བཏགས་མོད་གྱི། །དེ་གཉིས་
 འབྱུང་བ་འདུས་པ་ཅམ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཕྱང་

པོ་རྒྱུ་བྱས་ནས་བདག་ས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡང་ཕྱང་པོ་ཚྭ་གས་
 བ་ཅམ་ཡིན་པར་མི་རུང་ངོ། །བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མ་ངེས་
 བ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་
 རྣམས་ཀྱང་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ཚྭ་གས་པ་ཅམ་ཉིད་ཡིན་པར་མ་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། བཀལ་ཞིང་བརྟགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཞར་ལ་དབྱིབས་བདག་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི།

ཅི་སྟེ་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཚྭ་གས་པ་ཅམ་ཉིད་ནི་ཤིང་རྟ་མ་
 ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན་གང་གི་ཆོ་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
 དབྱིབས་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་ཤིང་རྟའི་མིང་
 རྟེན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
 བཀོད་པ་ཅམ་བདག་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
 ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

དབྱིབས་ཤེན་དེ་གཞུགས་ཅན་ལ་ཡོད་ཕྱིར། །

ཁྱོད་ལ་དེ་དག་ཉིད་བདག་ཅེས་འགྱུར་གྱི། །

སེམས་སོགས་ཚྭ་གས་ནི་བདག་ཉིད་འགྱུར་མིན་ཏེ། །

ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

གང་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་དབྱིབས་ཡོད་མ་ཡིན། །༡༩༦

གཞུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུམ་དུ་བསམས་པའོ། །

གསུམ་པ་ལེན་པ་པོ་ཉར་ལེན་དུ་མི་རིགས་པ་ལ། དངོས་དང་། བྱེད་པོ་མེད་པའི་
 ལས་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།

གཞན་ཡང་།

ཡེན་པོ་རང་ཉིད་ཡེན་གཅིག་རིགས་དངོས་མིན། །

ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

དེ་ལྟ་ན་ལས་བྱེད་པོ་གཅིག་ཉིད་འགྱུར། །

འདིར་ཉེ་བར་ལེན་པར་བྱེད་པས་ན་ལེན་པོ་སྟེ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་
ལ་ཉེ་བར་སྤངས་པ་ན་ཉེ་བར་ལེན་པ་སྟེ་ལས་སོ། །འདིར་ཉེ་བར་
ལེན་པ་པོ་ནི་བདག་ཡིན་ལ། ཉེ་བར་ལེན་པ་ནི་སྤང་པོ་ལྷ་རྣམས་
ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་གལ་ཏེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་པ་ཅམ་ཞིག་བདག་
ཡིན་ན་ནི་དེའི་ཆེ་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ན། འདི་ནི་
འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་དང་རྒྱུར་བྱས་པའི་གཟུགས་དག་
དང་བུམ་པ་དང་རྩ་མཁན་དག་ཀྱང་གཅིག་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་ཏུ།

བྱད་ཤིང་གང་དེ་མེ་ཡིན་ན། བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་འགྱུར། །
ཞེས་བྱ་བ་དང་།

མེ་དང་ཤིང་གི་བདག་དང་ནི། ཉེ་བར་སྤང་བའི་རིམ་པ་ཀྱན། །
བུམ་སྐམ་སོགས་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ། མ་ལྟས་པར་ནི་རྣམ་པར་བཤད། །
ཅེས་གསུངས་སོ། །

འདིར་ཇི་ལྟར་མེ་དང་བྱད་ཤིང་དག་གཅིག་ཉིད་ཏུ་མི་འདོད་པ་
དེ་བཞིན་ཏུ། བདག་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་དག་ལ་ཡང་མི་འདོད་པར་

བྱ་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་བྱེད་པོ་མེད་པའི་ལས་དགག་པ་ནི།

ཅི་སྟེ་གང་ཞིག་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བ་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ནི་
འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། འདི་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་འདུས་
པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ་སྟམ་ཏུ་སེམས་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་པ་ཉིད་
ཏུ་བཤད་པ།

བྱེད་པོ་མེད་ལས་ཡོད་སྟམ་སྟོའི་ན་ན། །

མ་ཡིན་གང་བྱིར་བྱེད་པོ་མེད་ལས་མེད། །༡༡༥

དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་བྱེད་པ་པོ་མི་འདོད་ན་རྩ་མེད་
པའི་ལས་ཀྱང་འདོད་པར་མི་བྱའོ། །བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་།

དེ་བཞིན་ཉེར་ལེན་ཤེས་པར་བྱ། །ལས་དང་བྱེད་པོ་བསལ་ཕྱིར་
རོ། །བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དག་གིས། །དངོས་པོ་སྟག་མ་ཤེས་པར་བྱ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདིར་དངོས་པོ་ལ་ལྷུ་འཁྲུག་ཆེན་བྱས་ནས་ཉེ་བར་ལེན་པས་ན་ཉེ་
བར་ལེན་པ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་ཡང་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་
མེད་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པས། རང་གི་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་ཉེ་བར་
སྒྲུང་བ་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཉེ་བར་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། ཉེ་བར་
ལེན་པའི་སྦྱས་ནི་ཀློང་དང་ལྷུ་འཁྲུག་ནི་ཕལ་ཆེར་རོ་ཞེས་བྱ་བས་ལས་ལ་
ལྷུ་འཁྲུག་ཆེན་བྱས་ནས་ཉེ་བར་སྒྲུང་བར་བྱ་བ་ལས་ཀྱང་བརྗོད་པ་ཉིད་
དོ། །དེའི་ཕྱིར་རི་ལྟར་བྱེད་པ་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་སུ་གདགས་པར་

བྱ་ལ། ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བྱད་པ་པོ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་རུ་ཉི་
བར་སྤང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉི་བར་ལེན་པ་པོར་གདགས་པར་བྱ་ལ།
ཉི་བར་ལེན་པ་པོ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཉི་བར་སྤང་བ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་དེ་ལྟར་ལེན་པས་གཞན་མ་ཡིན། །དེ་ནི་ཉིར་ལེན་ཉིད་ཀྱང་
མིན། །བདག་ནི་ཉི་བར་ལེན་མེད་མིན། །མེད་པ་ཉིད་རུ་འང་དེ་མ་
ངས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བྱད་པ་པོ་མེད་པ་ན་ལས་
ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཡང་གང་ལས་བྱད་པ་པོ་ནི་མ་དམིགས་ཀྱི་ལས་ཀྱང་ཡོད་ལ་
རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ལས་ནི་བྱད་པ་
པོ་རང་བཞིན་རུ་གྱུར་པ་བཀག་པར་ཤེས་པར་བྱའི། །བརྟེན་ནས་
གདགས་པར་བྱ་བ་ཐ་སྐད་ཀྱི་ཡན་ལག་རུ་གྱུར་པ་ཡང་བཀག་གོ་
ཞེས་བྱ་བར་ནི་ཤེས་པར་མི་བྱའོ། །

དེ་སྐད་རུ་ཡང་། མ་རིག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་གང་ཟག་
འདི་ནི་བསོད་ནམས་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་ཡང་མངོན་པར་འདུ་
བྱད་དོ། །ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་གང་ཟག་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་ནི།

གཞན་ཡང་།

གང་ཕྱིར་ཐུབ་པས་བདག་དེ་ས་རྒྱུ་མི། །

རྒྱད་དང་རྣམ་ཤེས་ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བ། །

ཁམས་དྲུག་དང་ནི་མིག་སྐྱེས་རིག་པ་ཡི། །

རྟེན་བྱུག་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེར་བསྟན་ཞིང་། ༡༡༥

སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཚོས་རྣམས་ཉེར་བརྟེན་ནས། །

དེས་གསུངས་དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་དེ་རྣམས་དང་། །

དེ་ཉིད་མ་ཡིན་ཚོགས་ཙམ་ཉིད་མིན་ཏེ། །

དེ་ཕྱིར་རང་འཛིན་སྒོ་དེ་རྣམས་ལ་མིན། ༡༡༦

མདོ་སྡེ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་ཏུ་གང་ཟག་དེ་ནི་ཁམས་བྱུག་
དང་། རེག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བྱུག་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་བཙོ་
བརྒྱད་དོ། །ཁེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་ཁམས་བྱུག་ནི། ས་དང་། རྩ་དང་། རྩུང་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་
པ་དང་། རྣམ་མཁའ་སྟེ། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་བཏགས་
སོ། །མིག་ལ་སོགས་པ་རེག་པའི་རྟེན་བྱུག་ནི་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་
པའི་སྐྱེ་མཆེད་ནས་ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་ཏུ་
སྟེ། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་བཏགས་སོ། །

ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་བཙོ་བརྒྱད་ནི། གཟུགས་དང་། སྤྲ་དང་། དྲི་
དང་། རོ་དང་། རེག་བྱ་དང་། ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་བདེ་བའི་
ཉེ་བར་རྒྱ་བ་བྱུག་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་ཡིད་མི་བདེ་བའི་ཉེ་བར་རྒྱ་
བ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་སྟེ། དེ་དག་ལ་
བརྟེན་པ་དང་། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་རྣམས་ཉེ་བར་
བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་གདགས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཁམས་ལ་སོགས་པ་

དེ་ནས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བདག་ཏུ་གདགས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་གསུངས་པ་
དེའི་སྤྱིར་དེ་ནས་དང་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །དེ་ཚེ་གས་པ་ཅམ་ཉིད་ཏུ་ཡང་རིགས་
པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གང་གི་སྤྱིར་རི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་ནས་བདག་ཉིད་ཏུ་མི་
ཅུང་བ་དེའི་སྤྱིར་ན་ཚུལ་དེ་ནས་ལ་ངར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་མི་རིགས་
སོ། །གང་གི་ཚེ་དེ་ལྟར་སྤང་པོ་ནས་ངར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཡང་མ་
ཡིན་ལ། སྤང་པོ་ལས་ཐ་དད་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར།
ངར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། རྣལ་འབྱོར་པས་
བདག་མ་དམིགས་པ་ལས་བདག་གི་ཡང་སྒྲིང་པོ་དང་ལྡན་པ་མ་
ཡིན་པ་ཉིད་ཏུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཤིང་། འདུས་བྱས་མཐའ་དག་བསལ་
ནས་ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་པར་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བར་འབྱུང་ཏེ། དེའི་
སྤྱིར་ནས་པར་དཔྱད་པ་འདི་ཆེས་མཛེས་སོ། །

གཉིས་པ་བདག་ལྟ་མི་སྒྲོང་བར་ཐལ་བས་མཇུག་བརྟུ་བ་ལས། འབྲེལ་མེད་སྤང་
གཉེན་ཏུ་མི་རིགས་པ་དང་། དེ་དཔེའི་སྒྲོ་ནས་བསལ་བ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི།

ངར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ནི་སྤང་པོ་ནས་དང་སེམས་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བྱ་བ་གང་གི་སྤྱིགས་ཡིན་པ་དེའི་ལྟར་ན་རི་སྤྱིར་ཏུ་སྤང་པོ་ནས་
འབྱུང་བ་དེ་སྤྱིར་ཏུ་ངར་འཛིན་པ་འཇུག་པར་འབྱུང་ཏེ། བདག་ཏུ་
འཛིན་པའི་གཞི་དངོས་པོ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་པ།

བདག་མེད་ལྟགས་ཆེ་ལྟག་པའི་བདག་སྤྱིར་ཞིང་། །

འདི་ནི་ངར་འཇིག་རྟེན་ཀྱང་འཇིག་འདོད་པ། །

དེ་ནི་མྱུར་བདག་མེད་མེས་པས་བདག་ལྟ་བ། །

དབྱིས་ཀྱང་འབྱིན་ཞེས་སྒྲུབ་ཤིག་ཏུ་མཆར། །༡༯༠

གལ་ཏེ་བདག་རྟག་པ་དང་ངར་འཇིག་པའི་ཡུལ་ཡིན་ན་ནི། དེ་
མེད་པས་ངར་འཇིག་པ་སྤྱང་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། ངར་འཇིག་པའི་
ཡུལ་ན་ནི་གཞན་ཡིན་ཞིང་གཞན་དངོས་པོ་མེད་པར་མཐོང་བ་ལས་
ངར་འཇིག་པ་སྤྲོག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱེ་མ་མ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་མཐོང་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་དཔེའི་སྒྲོ་ནས་བསལ་བ་ནི།

ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་དོན་འདི་ཉིད་དཔེའི་སྒྲོ་ནས་
གསལ་བར་བྱ་བའི་མྱུར་བཤད་པ།

རང་བྱིན་ཆེན་ལྷན་སྒྲུལ་གནས་མཐོང་བཞིན་བྱ། །

འདི་ན་སྤྱང་ཆེན་མེད་ཅེས་དོགས་བསལ་ཏེ། །

སྒྲུལ་གྱི་འཇིགས་པ་འདས་སྤྱང་བར་བྱེད་པ་ནི། །

ཁྱེ་མ་གཞན་གྱི་གནས་པོར་གྱུར་ཉིད་དོ། །༡༯༡

གང་ཞིག་འཇིགས་པའི་སྐྱེན་ཉེར་ཟིན་ཀྱང་དེ་ལ་ཡོད་པའི་
འཇིགས་པ་མ་མཐོང་ཞིང་མྱུར་འཇོག་པར་མི་བྱེད་པ་སྤྱང་བ་ཉིད་
ཀྱིས་བདག་ཉིད་འཇིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་མངོན་པར་བྱེད་པ་དེ་
ནི་ཐེབས་པ་རྟེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་སྒྲུལ་གྱིས་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ། །
གང་གི་མྱུར་སྤྱང་པོ་ཆེ་མེད་པས་ནི་དེའི་སྒྲུལ་གྱིས་འཇིགས་པ་སེལ་
བར་མི་ལུས་སོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ལུང་པོ་དག་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་

དག་ཏུ་སྤྲོ་བ་འདིའི་ལྷ་ར་ན་ཡང་། རྟག་པའི་བདག་མེད་པས་སྤང་
པོའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངར་འཛིན་པ་བསལ་བར་མི་ལུས་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་ངེས་
པར་འདིའི་འཁོར་བ་པ་ཉིད་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ།

གསུམ་པ་སྤང་པོ་དང་རྟེན་བརྟེན་པའི་བདག་དགག་པ་ནི།

དེའི་སྤྱིར་དེ་ལྷ་ར་བདག་ནི་སྤང་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་མ་ཡིན་ལ།
སྤང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྷ་སྤྱིར་
སྤྲོགས་གཉིས་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་ནས་བདག་གི་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་
རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཉིད་ཏུ་ཡང་མེད་པར་བརྗོད་པའི་སྤྱིར་བཤད་པ།

བྱང་པོ་བདག་ཡོད་མ་ཡིན་བདག་ཡ་ཡང་། །

བྱང་པོ་དེ་རྣམས་ཡོད་མིན་གང་བྱིན་འདིར། །

གཞན་ཉིད་ཡོད་ན་རྟོག་པ་འདིར་འགྱུར་ན། །

གཞན་ཉིད་དེ་མེད་དེ་བྱིན་འདི་རྟོགས་པ་ལོ། ༡༧༩

གཞན་ཉིད་ཡོད་ན་ནི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དངོས་པོ་རིགས་
པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། འཁར་གཞོང་ན་ཞོ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྷ་
སྤྱོ། །འཁར་གཞོང་དང་ཞོ་གཉིས་ནི་འཛིག་རྟེན་ན་གཞན་ཉིད་ཡིན་
པ་ན་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དངོས་པོ་མཐོང་ངོ་། །སྤང་པོ་རྣམས་ནི་
དེ་ལྷ་ར་བདག་ལས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ལ། བདག་ཀྱང་སྤང་པོ་རྣམས་
ལས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ལ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་
དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་སྤང་པོ་དང་ལྷན་པའི་བདག་དགག་པ་ནི།

ཕུང་པོ་དང་ལུན་པ་ཉིད་ཀྱང་བདག་ལ་རི་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
པ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

བདག་ནི་གཞུགས་ལྡན་མི་འདོད་གང་ཕྱིར་བདག །

ཡོད་མིན་དེ་ཕྱིར་ལྡན་དོན་སྦྱར་བ་ཟེད། །

གཞན་ནི་གནག་ལྡན་གཞན་མིན་གཞུགས་ལྡན་ན། །

བདག་ནི་གཞུགས་ལས་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་ཟེད། །༡༩༩

བདག་ཕུང་པོ་རྣམས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་ཡིན་པ་ནི་སྤར་
བཀག་ཟིན་ལ། ལུན་པའི་སྒྲིན་ཡང་ལྟ་སྒྲིན་གཞུགས་དང་ལུན་ནོ་ཞེས་
བྱ་བ་དེ་ནི་ཐ་མི་དད་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་ལ། བ་ལང་དང་ལུན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན། དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དེ་དག་ནི་
གཞུགས་བདག་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་བདག་གཞུགས་དང་ལུན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་མི་སྤིང་དོ། །

ལུ་པ་བཀག་པའི་དོན་བསྟོམས་ཏེ་འཇིག་ལྟའི་མཐའ་ཉི་ཤུའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་
ཚུལ་ལ། འཇིག་ལྟའི་དམིགས་རྣམ་ལ་ལོག་པར་འཇུག་ཚུལ་གྱི་གངས་བསྟན། དེ་ཡེ་
ཤེས་རྟོ་རྗེས་འཛོམས་ཚུལ་ལྟར་དང་སྤྱར་བ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།

ད་ནི་བཀག་ཟིན་པའི་སྒྲིགས་རྣམས་བསྟུམས་ཏེ་བསྟན་པས་
འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་ལོག་པ་ལ་འཇུག་
པར་གངས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

གཞུགས་བདག་མ་ཡིན་བདག་ནི་གཞུགས་ལྡན་མིན། །

གཞུགས་ལ་བདག་ཟེད་བདག་ལ་འད་གཞུགས་ཡོད་མིན། །

དེ་ལྟར་ནམ་བཞིར་བྱང་ཀྱན་གྱིས་བྱ་ཞི། །

དེ་དག་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་ཉི་ཤར་འདོད། ། ༡༧༩

ལྷ་པོ་ལྷ་པོ་བདག་དང་བྲལ་བ་དག་ལ་འཇིག་ཚྭ་གས་ལ་ལྟ་
བས་ནམ་པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་བདག་ཉིད་བཟུང་བ་ན་འཇིག་ཚྭ་གས་ལ་
ལྟ་བའི་ཆ་ཉི་ཤར་འཕྱུར་རོ། །

གལ་ཏེ་ནམ་པར་དབྱང་པ་ནམ་པ་ལྷ་ལ་སྐབས་སུ་བབ་ལ། བསྟན་
བཅོས་ལས་ཀྱང་།

ལྷ་པོ་ལྷ་པོ་ལས་གཞན་མིན། །དེ་ལ་ལྷ་པོ་མེད་དེར་དེ་
མེད། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷ་པོ་ལྷ་པོ་མིན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
གང་ཞིག་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ཆ་ལྷ་
འཕྱུར་ན། ཆ་ཉི་ཤར་ཇི་སྐད་བརྗོད་ཅེ་ན། འཇིག་ཚྭ་གས་ལ་ལྟ་བའི་ཆ་
དེ་དག་ནི་མདོ་སྤེལ་ནམ་པར་གཞན་ལ་དེས་ཀྱང་ལྷ་པོ་ནམས་
མ་བཟུང་བར་བདག་ཏུ་མདོན་པར་ཞེན་པར་མི་རུས་པས་ནམ་པ་
བཞིའི་སྒོ་ནས་ལྷ་པོ་ནམས་ལ་དམིགས་ཤིང་འཇུག་གོ །འདི་ལྟར་
ལྷ་པོ་མ་གཏོགས་པར་ནི་འགའ་ལ་ཡང་བདག་ཏུ་མདོན་པར་ཞེན་
པ་མེད་པས་འཇིག་ཚྭ་གས་ལ་ལྟ་བའི་ནམ་པ་ལྷ་པོ་མི་སྤྲོད་དོ། །དེའི་
ཕྱིར་འཇིག་ཚྭ་གས་ལ་ལྟ་བུ་ནི་ཆ་ཉི་ཤར་ཁོ་ནའོ། །བསྟན་བཅོས་ལས་
ལྷ་པོ་གཞན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིགས་སུ་གསུངས་པ་ནི་ལྷ་སྤྲོགས་པའི་ལྷགས་
དགག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཞིས་པ་དེ་ཡི་ཤེས་རྟོགས་འཛོམས་ཚུལ་ལྷ་པོ་དང་སྐྱར་བ་ནི།

དེ་ལ་འཇིག་ཚྭ་གས་ལ་ལྟ་བའི་རིའི་ཅེ་མོ་ཉི་ཤུ་མཐོ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
རྩོམ་པ་ཅི་མ་ནས་རྒྱན་རྒྱ་ལྷགས་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་རྒྱ་བྱས་སོ་
ཞེས་གང་ལུང་ལས་གསུངས་པ་ནི།

ལྟ་རི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྩོམ་པའི་སྒྲིག་པ། །

བཙོན་བདག་གང་དང་ལྷན་ཅིག་འཇིག་འགྱུར་བ། །

འཇིག་ཚྭ་གས་ལྟ་རི་རྒྱན་རྒྱ་ལ་གནས་པའི། །

ཅེ་མོ་མཐོ་བར་གྱུར་བ་འདི་དག་གོ། ༡༧༥

འཇིག་ཚྭ་གས་ལ་ལྟ་བའི་རི་བོ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩོམ་པ་
བབས་པས་ཉིན་རེ་བཞིན་ཉིན་མོངས་པའི་བྲག་རྩོམ་འཕེལ་བ། འཁོར་
བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བྱུང་བ། དཔངས་ཁམས་གསུམ་རྒྱ་མཐོ་བ།
ཐོགས་ཀྱི་རོས་མ་ལུས་པར་བྱུང་བ། མ་རིག་པའི་གསེར་གྱི་ས་གནི་
ལས་མཐོན་པ། བདག་མེད་པ་ཁོང་རྒྱ་ལྷན་པའི་རྩོམ་པའི་ཤེས་པ་ན།
ཅེ་མོ་ཆེས་མཐོ་བ་གང་དག་དང་ལྷན་ཅིག་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་དེ་
དག་ནི་ཅེ་མོ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་རྒྱ་ལྷན་པའི་བདག་དགག་པ་ལ། ཐོགས་
ཕྱ་མ་བཟོན་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི།

ད་ནི་འཕགས་པ་མང་པོས་བཀྱར་བ་པ་དག་གིས་བརྟགས་པའི་
གང་ཟག་རྣམས་སུ་ཡོད་པར་སྤྲོ་བ་བསལ་བའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

ཁ་ཅིག་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་རྟོག་མི་རྟོག།

ལ་མོགས་བཟོན་མེད་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་འདོད། །

ནམ་ཞེས་བྱ་གཞི་ཞེས་བྱ་ར་དེ་འདྲོད་ཅིང་། །

དེ་ནི་དར་འཛིན་གཞིར་ཡང་འདྲོད་པ་ཡིན། །༡༤༦

དེ་ལ་རེ་ཞིག་སྤང་པོ་མ་གཏོགས་དེ་འཛིན་མ་གྲུབ་མྱོར། གང་
ཟག་སྤང་པོ་དག་ལས་གཞན་རུ་ནི་མི་འགྱུར་རོ། །སྤང་པོའི་རང་
བཞིན་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་བ་དང་འཇིག་པ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་རུ་
ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་མྱོར་རོ། །

དེའི་མྱོར་དེ་ལྟར་ན་སྤང་པོ་དག་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་
རུ་བརྗོད་རུ་མེད་དོ། །རི་ལྟར་དེ་ཉིད་དང་། གཞན་ཉིད་རུ་མ་ཡིན་
པ། དེ་བཞིན་རུ་རྟག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ཉིད་རུ་ཡང་བརྗོད་རུ་མེད་
དོ། །ནམ་པར་ཤེས་པ་བྱ་གཞིས་ཤེས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་དེ་
ནི་རྣམས་སྤྲོ་ཡོད་པ་ཉིད་རུ་ཡང་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དང་།
ཟ་བ་པོ་ཉིད་རུ་བརྗོད་པའི་མྱོར་དང་། འཁོར་བ་དང་། རྒྱ་ངན་ལས་
འདས་པ་དང་། བཅིངས་པ་དང་། ཐར་པ་དང་། འབྲེལ་པ་ཅན་ཉིད་
ཡིན་པའི་མྱོར་རོ། །དེ་ནི་བདག་རུ་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཉིད་རུ་ཡང་
འདྲོད་དོ། །

གཞིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། བདག་རྣམས་སྤྲུབ་དགག །བཏགས་ཡོད་རུ་བརྟན།
དངོས་པོ་ཚོས་མེད་པས་མ་གྲུབ་པར་བརྟན་པ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི།

རྒྱུ་བ་འདི་ཡང་མི་རིགས་པ་ཉིད་རུ་བཤད་པ།

གང་མྱོར་གཞུགས་ལས་མེས་ས་བརྗོད་མེད་མི་རྟོགས། །

དངོས་ཡོད་བརྗོད་མེད་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཉིད། །

གཡ་ཉི་བདག་འགའ་དངོས་པོར་བྱུང་འབྱུང་ན། །

སེམས་ལྟར་བྱུང་དངོས་བརྗོད་ཏུ་མེད་མི་འབྱུང་། །༡༩༥།

དེའི་ཕྱིར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདིས། བརྗོད་ཏུ་མེད་པ་ལ་རྟེན་སུ་
ཡོད་པ་ཉིད་མི་སྲིད་པར་བསྟན་ནས།

གཉིས་པ་བཏགས་ཡོད་ཏུ་བསྟན་པ་ནི།

བཏགས་པར་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

གང་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་དངོས་པོར་མ་བྱུང་པའི། །

རོ་མོ་གཞུགས་མོགས་ལས་བརྗོད་མེད་འབྱུང་བས། །

བདག་གང་ཕྱང་པོ་ལས་བརྗོད་མེད་འབྱུང་ཉི། །

རང་གིས་ཡོད་པར་བྱུང་པར་རྟོགས་མི་བྱ། །༡༩༦།

བུམ་པ་གཞུགས་ལ་མོགས་པ་དག་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་
ཏུ་བརྗོད་ཏུ་མེད་ཅིང་། བཏགས་པར་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་བཞིན་
ཏུ། བདག་གྲང་བུམ་པ་ལྟར་བཏགས་པར་ཡོད་པར་འབྱུང་རོ་སྟམ་ཏུ་
བསམས་པའོ། །

གསུམ་པ་དངོས་པོའི་ཚོས་མེད་པས་མ་བྱུང་པར་བསྟན་པ་ནི།

དེའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་ཀྱིས་དགག་པ་དང་
སྒྲུབ་པ་ཉི་བར་བསྟན་ནས། དེ་ནི་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དག་
དངོས་པོའི་རྟེན་ཉིད་ཏུ་བརྗོད་ནས་དངོས་པོ་ཚོས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་མ་
ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་འཇོག་པར་རྩོམ་པ།

ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རང་བདག་ལས་གཞན་ནི། །

མིན་འདོད་གཟུགས་ལོགས་ལས་གཞན་དངོས་འདོད་ཅིང་། །

དངོས་ལ་རྣམ་པ་དེ་གཉིས་མཛོད་འགྱུར་བ། །

དེ་ཕྱིར་བདག་མེད་དངོས་ཚོས་དང་བཤམ་ཕྱིར། །༡༩།

གལ་ཏེ་བྱིད་ཀྱི་ལྟར་བདག་རྣམས་སྤྱོད་པར་གྱུར་ན་ནི་དེ་གདོན་
མི་བ་བར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟར་རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་གཞན་མ་
ཡིན་པར་འགྱུར་ཁིང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་ཐ་དད་པའི་
ངོ་སོ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ན། འདི་ནི་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར།
དངོས་སོའི་ཚོས་དག་གི་རྟེན་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། སུམ་པ་
ལྟར། བདག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་བཀག་པས་མཇུག་བསྟུ་བ་ནི།

གང་གི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ན་གང་ཟག་རྣམས་སྤྱོད་པ་
ཉིད་ཏུ་མི་རིགས་པ།

དེ་ཕྱིར་ངར་འཛིན་རྟེན་ནི་དངོས་པོས་མིན། །

སྒྲུབ་ལས་གཞན་མིན་སྒྲུབ་པོའི་ངོ་སོ་མིན། །

སྒྲུབ་པོ་རྟེན་མིན་འདི་ནི་དེ་ལྟར་མིན། །

ངར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ནི་ངེས་པར་གཞིག་པ་ན་རྣམས་སྤྱོད་པར་
མི་རིགས་ཤིང་། སྒྲུབ་པོ་ལས་ཐ་དད་པར་ཡང་མི་རུང་ལ། སྒྲུབ་པོའི་
རང་བཞིན་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ཁིང་། སྒྲུབ་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ཡང་མ་
ཡིན་ནོ། །

ཡང་ན་འདི་ལ་རྟེན་སྒྲུབ་པོ་ཡོད་པས་ན་སྒྲུབ་པོ་ལ་རྟེན་ཞེས་བྱ་

བ་སྟེ། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ཚུགས་གཉི་ག་གསལ་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་
ཆོག་བསྐྱེད་བ་གཉི་ག་ལ་བརྟེན་ཏོ། །བདག་ནི་ཕུང་པོ་དང་ལྷན་པར་
ཡང་མི་རིགས་སོ། །

གསུམ་པ་བཀག་ནས་གང་ཟག་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ལ།
མདོར་བསྟན། དཔེ་དོན་གྱི་སྐོར་ནས་རྒྱས་པར་བཤད། དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་བཏགས་པ་ཙམ་ཏུ་བསྐྱེད་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི།

དེའི་སྤྱིར། བདག་བཏགས་པའམ། མ་དམིགས་པར་འདོད་པས་
ཀྱང་བྱང་སྟེ། ཇི་སྐད་སྒྲས་པའི་རྣམ་པ་དག་གིས་བདག་ཁས་སྤང་
བར་མི་བྱའོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི།

འདི་ནི་ཕུང་པོ་རྣམས་རྟེན་གྲུབ་པར་འགྱུར། །༡༥༠

ཞེས་བྱ་བའོ། །ཇི་ལྟར་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ་
འདི་ཙམ་ཞིག་ཀྱན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་མ་ཆད་
པར་བྱ་བའི་ཁས་ལེན་གྱི་རྒྱ་མེད་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་སྦྱེ་བ་མ་ཡིན་
པ་དེ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་ལ་ཡང་དག་པར་
བརྟེན་པ་ནི་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྦྱོན་དང་ལྷན་པའི་རྣམ་པ་བསལ་
ནས། ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་ཞེས་བྱ་འདི་ཙམ་ཞིག་
འདིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྐད་རྣམ་པར་གནས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་ཁས་སྤང་
བར་བྱ་སྟེ། བདག་ཏུ་སྦྱང་བཏགས་པ་མཐོང་བའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དཔེ་དོན་གྱི་སྐོར་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། དོན་འདི་མཚོན་བྱེད་དཔེ་
དང་། དཔེས་མཚོན་པའི་དོན་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། མདོར་བསྐྱེད་པ་དང་། རྒྱས་པར་

བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།

བདག་བཏགས་པ་ཙམ་རུ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་རུ་རི་སྐད་
བཤད་པའི་དོན་ཉིད་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་གྱི་དཔེ་སྟོན་
ཞིང་བཤད་པ།

ཤིང་རྩ་རང་ཡན་ལག་ལས་གཞན་འདོད་མིན། །

གཞན་མིན་མ་ཡིན་དེ་ལྟན་ཡང་མིན་ཞིང་། །

ཡན་ལག་ལ་མིན་ཡན་ལག་དག་དེར་མིན། །

འབྲས་པ་ཙམ་མིན་དབྱིབས་མིན་རི་བཞིན་ནོ། །༡༥༡

དེའི་ཕྱིར། འདིར་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟོགས་དང་། གཞན་ཉིད་ཀྱི་སྟོགས་
དང་། རྟེན་གྱི་སྟོགས་དང་། བརྟེན་པའི་སྟོགས་དང་། དེ་དང་ལྡན་པའི་
སྟོགས་ཏེ། སྟོགས་ལྡན་པོ་དག་ནི་སྤར་བསྟན་ཟིན་པ་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་བཤད་པ་ལ། ཡན་ལག་དགག །ཡན་ལག་མེད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་
དགག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ་སྟོགས་ཕྱི་མ་གཉིས་ཐུན་མོང་རུ་དགག །དབྱིབས་བྱེ་
བྱག་རུ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། ཆོགས་ཙམ་དགག །དབྱིབས་ཐུན་མོང་རུ་
དགག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།

ཆོགས་པའི་སྟོགས་དང་། དབྱིབས་ཀྱི་སྟོགས་གཉིས་ནི་བསྐྱབ་པར་
བྱ་དགོས་པས་དེ་དག་སྟོན་པ་བཙམ་པར་བྱ་སྟེ།

གལ་ནེ་ཆོགས་ཙམ་ཤིང་རྩར་འགྱུར་ན་ནི། །

མིལ་བྱར་གནས་ལ་ཤིང་རྩ་ཉིད་ཡོད་ཀྱར། །

འདི་ནི་སྤར་བཤད་རུ་ཟིན་ཀྱང་སྤར་ཡང་ཉེ་བར་བཀོད་དེ་སྟོན་

གཞན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་དབྱིབས་ཐུན་མོང་དྲུ་དགག་པ་ནི།

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

གང་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ཡན་ལག་དག །

མེད་པས་དབྱིབས་ཙམ་ཞིང་རྟེན་རིགས་པ་འདྲ་མིན། ༡༧༩

ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ན་ཡན་ལག་
དག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་དག་མེད་པ་ཉིད་དོ། །དེའི་
ཕྱིར་གང་དག་གི་ཚྭ་གས་པ་ཞིག་ཤིང་རྟེན་གྱིར། འང་གི་སྒྲ་ནི་བསྟུ་
བའི་དོན་ཏེ། དབྱིབས་ཙམ་ཡང་ཤིང་རྟེན་མི་རིགས་ལ། ཚྭ་གས་པ་
ཙམ་པོ་འང་མི་རིགས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ།

ག་ལས་ཤེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ན་ཡན་ལག་དག་
མེད་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དབྱིབས་ཙམ་ཞིག་ཤིང་རྟེན་མི་རུང་དོ། །
ཡན་ལག་ཅན་མེད་པ་ཉིད་དུ་ནི་དེ་དག་གི་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་
ལེན་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་དབྱིབས་བྱི་བྲག་དྲུ་དགག་པ་ལ། དབྱིབས་རྣམས་སྟེ་ཡོད་པ་དགག །
བཏགས་ཡོད་ཡིན་ན་ཀུན་ལ་འདྲ་མཚུངས། རང་ལ་ཐ་སྟངས་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་
གསུམ་གྱི། དང་པོ་ལ། ཡན་ལག་དང་། ཚྭ་གས་པའི་དབྱིབས་དགག་པ་གཉིས་གྱི། དང་
པོ་ལ། སྤང་གི་དབྱིབས་ཀྱི་བྱུང་པར་མ་བཏང་བ་དང་། བཏང་བའི་དབྱིབས་ཡིན་པ་
དགག་པ་གཉིས་གྱི། དང་པོ་ནི།

གཞན་ཡང་། གལ་ཏེ་དབྱིབས་ཙམ་ཞིག་ཤིང་རྟེན་འདྲོད་ན་

དབྱིབས་དེ་ཡན་ལག་དག་གི་འཕམ། མོགས་པའི་ཡིན་པར་རྟོག་གྲང་།
 དེ་ལ་ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་ཀྱི་བྱང་པར་ཡིན་པར་འདོད་ན་ཡང་
 སྤར་གྱི་དབྱིབས་ཀྱི་བྱང་པར་མ་བཏང་བ་དག་གི་འཕམ། སྤར་གྱི་
 དབྱིབས་ཀྱི་བྱང་པར་བཏང་བ་དག་གི་ཡིན་པར་འགྱུར་གྲང་ན། དེ་
 ལ་གལ་ཏེ་གོང་མ་ཤོས་འདོད་ན་ནི་དེ་མི་རིགས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

བྱོད་དབྱིབས་ཡན་ལག་རེ་རེ་སྤར་ཡོད་གྱུར། །

རྒྱ་བཞིན་གྱི་རྟ་རྒྱུ་གཞོགས་པ་འདེད་བཞིན་ནོ། །

བྱེ་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་ལ་རྒྱ་ལྷན། །

ད་ལྟ་ཡང་ཞི་གི་རྟ་ཡོད་མ་ཡིན། །༡༥༩

གལ་ཏེ་ཤིང་རྟའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གོང་རྩ་ན་འཕང་ལོ་ལ་
 སོགས་པའི་དབྱིབས་ཀྱི་བྱང་པར་རྒྱ་ལྷན་ཡོད་པར་གྱུར་པ་དེ་ཁོ་ན་
 ལྟར། ཤིང་རྟ་ཉིད་ཀྱི་རྩ་སྐབས་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུས་ཀྱི་
 དབྱིབས་ཀྱི་བྱང་པར་ཡིན་ན་ནི། དེའི་ཆེ་ཡན་ལག་བྱེ་བར་གྱུར་པ་
 དག་ལ་མེད་པ་ལྟར། ཤིང་རྟ་ཉིད་ཀྱི་རྩ་སྐབས་ཤིང་རྟ་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་པར་ངེས་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་ཐ་མི་དད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་བཏང་བའི་དབྱིབས་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི།

ཅི་སྟེ་ཕྱོགས་གཉིས་པ་སྟེ་དབྱིབས་གཞན་ཁོ་ན་ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་
 བར་འགྱུར་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་།

ད་ལྟ་གལ་ཏེ་གི་རྟ་ཉིད་རྩ་སྐབས་འདིར། །

འཕང་ཡོ་སོགས་ལས་དབྱིབས་ཟ་དང་ཡོད་ན། །

འདི་གཞུང་འགྱུར་ན་དེ་ཡང་ཡོད་མིན་ཏེ། །

དེ་བྱིར་དབྱིབས་ཚམ་གྱིང་རྟེན་ཡོད་མ་ཡིན། ། ༡༥༤

གལ་ཏེ་འཕང་ཡོ་དང་། སྟོག་གིང་དང་། གཟེར་བྱ་ལ་སོགས་པ་
གིང་རྟེན་ཡོན་ལག་རྣམས་ཀྱི་དབྱིབས་ཀྱི་བྱང་པར་སོ་སོར་སྟུང་པ་
དང་། རིང་བ་དང་། རྒྱུ་པོ་ལ་སོགས་པ་གང་ཞིག་སྤར་ཡོད་པར་
ཡུར་པ་དེ་ལས་དེ་དག་གི་དབྱིབས་ཀྱི་བྱང་པར་གཞན་ཞིག་ཁོ་ན་
གིང་རྟེན་ཏེ་ཀྱི་རུས་སུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་ན་ནི། དེ་བཟུང་རུ་ཡོད་པར་
འགྱུར་ན་བཟུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །

ཇི་ལྟར་རྩིབས་དང་། རུ་བྱང་དང་། ལྷེ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་པར་
རུ་ཡུར་པའི་དབྱིབས་ཅན་འཕང་ཡོ་ལ་ནི་གིང་རྟེན་གནས་སྐབས་
ན་རང་གི་དབྱིབས་གཞན་རུ་ཡུར་པ་ཉིད་མ་མཐོང་ངོ་། །དེ་བཞིན་
རུ་སྟོག་གིང་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་སྟུང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡང་
གཞན་ཉིད་རུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བྱིར་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་
དབྱིབས་གིང་རྟེན་ཞེས་བྱ་བ་མི་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་དགག་པ་ནི།

ཅི་སྟེ་འཕང་ཡོ་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབྱིབས་ཀྱི་བྱང་
པར་གིང་རྟེན་ཡོན་སྟུང་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བཤད་པ།

གང་བྱིར་བྱོད་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཅད་མེད་པས། །

དབྱིབས་དེ་ཡན་ལག་ཚོགས་ཀྱི་མ་ཡིན་ན། །

གང་ཞིག་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་དེ་བརྟེན་ནས། །

འདིར་ནི་དབྱིབས་སུ་ཉྩ་ཞིག་ཅི་ལྟར་འགྱུར། ། ༡༥༥

གལ་ཏེ་ཚྲིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་དངོས་པོ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་
ན་ནི་དེའི་བརྟེན་ཅན་དབྱིབས་སུ་གདགས་པར་འགྱུར་ན། ཡན་ལག་
ཚྲིགས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་
ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་རྟེན་ཅན་གྱི་དབྱིབས་སུ་གདགས་
པར་ཡང་ངེ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་བཏགས་པ་ནི་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཁོ་ནར་
ཁས་སྐྱབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ན་ཀུན་ལ་འང་མཚུངས་པ་ལ། དངོས་དང་། བྱམ་
སྟོན་དང་། གཟུགས་སྟོན་གྱི་དབྱིབས་མི་རིགས་པ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། ཅི་
སྟེ་མི་བདེན་དུ་བློན་ཀྱང་ཚྲིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་བདེན་པའི་
དབྱིབས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་ན་དེ་ལྟ་ཡིན་དང་།

ཁྱོད་ཀྱི་འདི་ནི་རྟེན་ལྟར་འདོད་དེ་ལྟར། །

མི་བདེན་པ་ཡི་རྒྱལ་བརྟེན་བྱས་ནས། །

འབྲས་བྱའི་ནམ་ལ་མི་བདེན་རང་བཞིན་ཅན། །

ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་སྟེ་བར་གཤེས་པར་གྱིས། ། ༡༥༦

མ་རིག་པ་མི་བདེན་ལ་བརྟེན་ནས་འདུ་བྱེད་མི་བདེན་པའི་རང་
བཞིན་ཅན་ཁོ་སྟེ་ལ། མི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ས་པོན་ལ་
བརྟེན་ནས་ལྷ་གྲུ་མི་བདེན་པར་རང་བཞིན་ཅན་སྟེ་བ་དེ་བཞིན་དུ།
རྒྱ་དང་འབྲས་བྱའི་རོ་པོ་མི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་མ་ལུས་པ་

ཡང་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། འབད་ཚོལ་བརྒྱ་ཤག་དག་གིས་ཀྱང་གང་གིས་
ཤ་དག་ཟ་བར་མི་ཅུས་པའི་དངོས་པོ་གི་བ་མའི་རི་དྲགས་ལྟ་བུ་ལ་
མངོན་པར་ཞེན་པ་དོན་མེད་པ་འདིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ།

གཉིས་པ་བྱམ་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་མི་རིགས་པ་ནི།

འདིས་ནི་གཞུགས་སོགས་དེ་ལྟར་གནས་ནས་ལ། །

བྱམ་སྟོ་ཞེས་བྱའང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཉིད། །

དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟར་གནས་པ་རྣམས་
ལ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟེ་བ་དེ་ཡང་ཤིང་རྟའི་
དཔེ་འདིས་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་མི་རིགས་པ་ནི།

གཞན་ཡང་།

སྟེ་བ་མེད་པས་གཞུགས་སོགས་ཀྱང་ཡོད་མིན། །

དེ་ཡི་ཕྱིར་ཡང་དེ་དག་དབྱིབས་མི་རིགས། །༡༥༥

ཇི་ལྟར་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་སྟེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
པ་དེ་ལྟར་ནི་སྒྲར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་
གཞུགས་ལ་སོགས་པ་དག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པ་རྣམས་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གདགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཉིད་
རུ་རིགས་པར་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་རྣམས་ཀྱི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་རུ་འདོད་
པ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་མི་རིགས་པས། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་
གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་དབྱིབས་ཀྱི་བྱུང་པར་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་མ་

ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་རང་ལ་ཐ་སྟངས་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ། བདེན་གཉིས་སུ་མ་རྟེན་ཀྱང་
མ་དབྱེད་པར་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ། དེའི་ཐ་སྟངས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མ་དབྱེད་པར་
གསུམ་པས་འདོད། དེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གཏིང་དཔོག་པར་འཕྱུར་བ་དང་གསུམ་གྱི་
དང་པོ་ནི།

འདིར་སྤྲུས་པ། གལ་ཏེ་འོན་ཤིང་རྟ་འདི་ཇི་སྟངས་བཤད་པའི་ཚུལ་
རྟ་རྣམ་པ་བརྟེན་གྱིས་བཅའ་བ་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་ཤིང་རྟ་
མིད་པས་གང་ཞིག་ཤིང་རྟས་འཇིག་རྟེན་ན་ཐ་སྟངས་འདོགས་པ་དེ་
རྟུན་ཆད་པར་འཕྱུར་ན། ཤིང་རྟ་འོན་ཅིག་ཤིང་རྟ་ཉོས་ཤིག་ཤིང་རྟ་
ཆོས་ཤིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་
འཇིག་རྟེན་ལ་གསུམ་པའི་ཕྱིར་ན། ཤིང་རྟ་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་ཡོད་
པ་ཉིད་དོ། །

བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཉེས་པ་འདི་ནི་ཁྱོད་ཁོ་ན་ལ་འཕྱུར་ཏེ། འདི་
ལྟར་སྤྲུས་བཤད་པའི་ཚུལ་རྟ་རྣམ་པ་བརྟེན་གྱིས་བཅའ་བ་ན་ཤིང་
རྟ་མི་འཐད་ཅིང་ཁྱོད་གྱིས་ཀྱང་རྣམ་པར་དབྱེད་ནས་དངོས་པོ་གྲུབ་
པར་རྣམ་པར་འཇོག་པར་བྱེད་ལ། གྲུབ་པའི་ཐབས་གཞན་ཡང་ཁས་
མ་སྲུངས་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་ཤིང་རྟ་འོན་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་
སོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྟངས་ཁྱོད་ལ་ཅི་ལྟར་གྲུབ་པར་འཕྱུར།
ཁོ་པོ་ཅག་ལ་ནི་ཉེས་པ་འདི་མིད་དེ། གང་གི་ཕྱིར།

དེ་ནི་དེ་ཉིད་དུ་འཕྱུར་འཇིག་རྟེན་བྱ། །

ནམ་པ་བདུན་གྱིས་འབྲུབ་གྱུར་ཅིན་མོད་གྱི།

ནམ་དབྱུང་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་འདིར།

རང་གི་ཡན་ལག་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ཡིན། ༡༧༥

ཤིང་རྩ་རང་ཡན་ལག་ལས་གཞན་འདོད་མིན། །ཁིས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པའི་ཚུལ་འདི་དེ་ནམ་པ་བདུན་རྩ་བཅའ་བ་ན། དོན་དམ་པ་
དང་ཀུན་རྫོབ་རྩ་ཤིང་རྩ་འབྲུབ་པར་མི་འགྱུར་མོད་གྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་
འདི་ནི་ནམ་པར་དབྱུང་པ་སྤངས་ཏེ། སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་ཚོར་
བ་སོགས་པ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཡན་
ལག་ནམས་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ཡིན་ནོ།

དེའི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་རྟེན་ཉིད་འདི་པ་ཅམ་
ཁས་སྤངས་པ་ལྟར་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པ་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཁོ་
པོ་ཅག་གི་སྟོགས་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཆད་པར་ཐལ་བར་མི་
འགྱུར་ལ། ས་རོལ་པོས་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཁས་སྤང་བར་འོས་པ་ཡིན་ནོ། །
སྟོགས་འདིར་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་སྟོན་ནས་ཤིང་རྩས་ཐ་སྙད་
འདོགས་པ་ཆེས་གསལ་བར་བྱུབ་པ་འབའ་ཞིག་རྩ་མ་ཟད་གྱི། འདིའི་
མིང་གི་བྱང་པར་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་ནམ་པར་དབྱུང་པ་
མེད་པར་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་སྟོན་ནས་ཁས་སྤང་བར་བྱའོ།

གཉིས་པ་དེའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མ་དབྱུང་པར་གྲགས་པས་འདོད་པ་ལ།
དངོས་དང་། ཡན་ལག་ཅན་སོགས་མེད་པ་མི་འཐད་པ་གཉིས་གྱི། དང་པོ་ནི།

འདི་ལྟ་སྟེ།

དེ་ཉིད་ཡན་ལག་ཅན་དེ་ཆ་ཤས་ཅན། །

ཐིང་ཏེ་ཉིད་བྱེད་པོ་ཞེས་འགྲོར་བསྟད། །

སྤྱི་མོ་ནམས་ལ་ལེན་པོ་ཉིད་ཀྱང་བྱུང། །

དེ་ལ་ཤིང་རྩ་ནི་འཕང་ལོ་ལ་སྟགས་པ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་ལྟོས་
ནས་ཡན་ལག་ཅན་ཉིད་ཀྱང་འབྱུར་རོ། །འཕང་ལོ་ལ་སྟགས་པ་ཆ་ཤས་
ལ་ལྟོས་ནས་ནི་ཆ་ཤས་ཅན་ཉིད་དོ། །འཕང་ལོ་ལ་སྟགས་པ་ཉེ་བར་
སྒྲང་བ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་བྱ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དོ། །
རང་གི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་ཅན་སྟགས་མེད་པ་མི་འཐད་པ་ནི།

གང་འགའ་ཞིག་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོགས་པས་
ཡན་ལག་ཆོགས་པ་ཅམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་ནི་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་ཐ་དད་པར་མ་དམིགས་
པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ཆ་ཤས་ཅམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཅན་ནི་
མེད་དོ། །ལས་འབའ་ཞིག་ཁོ་ན་ཡོད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ནི་མེད་དོ། །ཉེ་
བར་ལེན་པ་ལས་ཐ་དད་པར་མ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་ཉེ་བར་ལེན་པ་
ཁོ་ན་ཡོད་ཀྱི་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་དེ་ལྟ་བུར་རྣམ་པར་
གནས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་སྤྱི་ཅི་ལོག་ཏུ་སྤྱོད་པ་དེའི་ལྟར་
ན་གཏན་ཆོགས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡན་ལག་ལ་སྟགས་པ་ཅམ་ཡང་མེད་
པར་ཐལ་བར་འབྱུར་བས།

འདི་ག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་མ་བརྒྱག་ཅིག །༡༥༧

ཅེས་འདི་ནི་བསྐྱོག་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནས་།

གསུམ་པ་དེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གཏིང་དཔོག་པར་འགྱུར་བ་ནི།

གང་གི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་འདི་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་
དབྱུང་བ་ན་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་མ་བརྟགས་པར་གྲགས་པས་
ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་པས་རིམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་འདི་
ལ་རྣམ་པར་དབྱུང་བ་ན་ཆེས་ལྷན་བཞུག་པ་ཁོ་ནར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གཏིང་
དཔོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་ལྟར་ཞེ་ན།

རྣམ་བདུན་གྱིས་མེད་གང་དེ་དེ་ལྟ་བུར། །

ཡོད་ཅེས་རྣལ་འབྱོར་བས་འདི་མི་ཡོད་མི་རྟོག། །

དེས་དེ་ཉིད་ལ་འབྱུང་བ་དེ་ལྟ་བུར་འགྱུར་བས། །

འདིར་དེ་མི་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་འདོད་པར་བྱ། །༡༦༠

ཉེ་བར་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་གལ་ཏེ་ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བའི་
དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་ནི་
ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་དེ་རྣམ་པ་བདུན་ལས་རྣམ་པ་གང་ཡང་རུང་བ་
ཞིག་གི་བདག་ཉིད་ཡོད་པ་རྟོག་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། རྟོག་པ་ཡང་
མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་རིག་པའི་ལིང་ཐོག་
གིས་ཉམས་པར་བྱས་པ་དག་ཁོ་ནས་བརྟགས་པ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟུང་རུ་དེ་ལྟར་ངེས་པ་སྐྱེ་བར་
འགྱུར་ཞིང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་པ་བདེ་ལྟག་རུ་འཇུག་
པར་འགྱུར་རོ། །འང་གི་སྐྱས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཉམས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་

བ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་མ་བརྟགས་པར་གྲགས་པར་གྲུབ་པར་འདོད་
པར་བྱའོ། །མཁས་པ་དག་གིས་སྟོགས་འདི་ནི་སྟོན་མེད་ཅིང་ཕན་
ཡོན་དང་བཅས་པའོ་སྟེ་མ་རྟུམ་སྟེ་བསམས་ཏེ་གདོན་མི་བྱ་བར་ཁས་སྤྲང་
བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་མེད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་དགག་པ་ལ། རྟོན་དངོས་དང་། དེ་
དཔེས་གསལ་བར་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།

འདིར་སྟུས་པ་རྣལ་འབྱོར་པས་ཤིང་རྟ་མི་དམིགས་ལ་རག་མོད་
དེའི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཅམ་ཞིག་དམིགས་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
བཤད་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཞིག་སྟུམ་སྟེ་ཚོག་ན་ཐལ་བ་ལ་སྟུམ་མ་ཚོལ་
བ་ནི་བཞད་གད་སྟེ་བྱ་བ་ཞིག་སྟེ།

ཞིང་རྟ་ཡོད་ཉིད་མིན་ན་དེ་ཡི་ཆེ། །

ཡན་ལག་ཅན་མེད་དེའི་ཡན་ལག་ཀྱང་མེད། །

གལ་ཏེ་ཤིང་རྟ་ཞིག་ན་དེའི་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་པ་
དམིགས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་མེད་པར་ཡན་
ལག་དག་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་ཅི་སྟེ་བརྗོད་ཅེ་ན།

དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། རྟ་པ་པོ་ཤིང་རྟ་དང་འབྲེལ་བར་རིག་
པ་ཁོ་ནས་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ནི་ཤིང་རྟ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་སྟེ་
རྟ་པས་ཀྱི་གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ནི་རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་སྟུམ་
ནས་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་དག་ཁོ་ན་ཡན་ལག་ཅན་ཉིད་སྟེ་རྟ་པས་
པར་འབྱུར་རོ། །འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཤིང་རྟ་དང་འབྲེལ་བ་

ཡང་རྒྱུད་རིང་རྩ་སྤངས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དེའི་ཆོ་དེ་དག་ཤིང་རྟའི་
ཡན་ལག་རྩ་མི་རྟོགས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་དཔེས་གསལ་བར་བྱ་བ་ནི།

གཞན་ཡང་དོན་འདི་ནི་དཔེ་འདི་ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།

ཤིང་རྟ་ཆིག་ན་ཡན་ལག་མེད་དཔེ་བཞིན། །

སྒྲོ་མེས་ཡན་ལག་ཅན་སྟེག་ཡན་ལག་གོ། ༡༢༡

དཔེར་ན་ཤིང་རྟ་ཡན་ལག་ཅན་མེས་ཆིག་ན་དེའི་ཡན་ལག་དག་
ཀྱང་ངེས་པར་ཆིག་པར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་རྩ། རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་
གཙུབ་ཤིང་གཙུབས་པ་ལས་བྱུང་བ་སྟོའི་མེ་མི་དམིགས་པའི་སྟེག་
པར་བྱེད་པ་ཅན་གྱིས་ཤིང་རྟ་ལྟས་པ་མེད་པར་བསྟེགས་པས་ན་ཤེས་
རབ་ཀྱི་མེའི་བྱད་ཤིང་རྩ་རྒྱུར་པ་ཡན་ལག་དག་གིས་ཀྱང་བདག་
ཉིད་བྱུག་ཚུགས་པར་མི་བྱེད་དེ་ངེས་པར་བསྟེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དཔེས་མཆོན་པའི་དོན་ལ། བདག་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་བསྟན།
དེའི་ཕན་ཡོན་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་བསྟོག་པར་འགྱུར་བ། བདག་དང་བདག་གི་བ་མེད་
པར་རྟོགས་པས་གྲོལ་བ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ལ། ཐ་སྙད་རྩ་སྤང་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་
བཏགས་ཚུལ་ལས་དང་བྱེད་པ་པོའི་ཐ་སྙད་འཆད་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།

ཇི་ལྟར་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མི་གཅད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་།
རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བདེ་བླག་རྩ་འཇུག་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར། ཤིང་རྟ་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་བསམས་ཏེ་བརྟེན་
ནས་གདགས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ།

དེ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་ས་ཁྱད་པོ་དང་། །

ཁམས་དང་དེ་བཞིན་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་བརྟེན་ནས། །

བདག་ཀྱང་ཉེ་བར་ལེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་འདོད། །

ཇི་ལྟར་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟེན་
འདོགས་ཤིང་དེར་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་དག་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡིན་
ལ་ཤིང་རྟེན་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་མིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་ཀྱང་ཀྱང་
རྫོགས་ཀྱི་བདེན་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱང་དུ་གཙང་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་ཤིང་རྟེན་ལྟར་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །སྤང་པོ་ལྷ་
དང་། ཁམས་དྲུག་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ནི་བདག་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་
སྟེ། སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་དུ་བཏགས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་དག་ཤིང་རྟེན་ཉེ་བར་ལེན་
པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་བདག་གི་ཉེ་
བར་ལེན་པའོ་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལས་དང་བྱེད་པོའི་ཐ་སྙད་འཆད་ཚུལ་ནི།

ཇི་ལྟར་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོའི་རྣམ་པར་གཞག་
པ་འདི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དེ་བཞིན་དུ།
འདིའི་ལས་དང་བྱེད་པ་པོའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡང་ཤིང་རྟེན་ལྟར་
ཁས་སྤངས་པར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་པ།

ཉེ་བར་ལེན་པས་ཡིན་འདི་ནི་བྱེད་པོ་འབ་ཡིན། །༡༧༡

ཉེ་བར་ལེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་ལས་ཉིད་

དང་བདག་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཞེས་བྱ་བར་རྣམ་པར་གཞག་གོ།

གཉིས་པ་དེའི་ཕན་ཡོན་ལྷ་བ་ཐམས་ཅད་བརྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ནི།

བརྟེན་ནས་གདགས་པ་ལ་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པ་ན་བདག་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྩ་བརྟེན་པ་དང་མི་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་
རྟོགས་པའི་རྟེན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་པས་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་
སོགས་པའི་རྟོག་པ་རྫོགས་པར་སྤྱོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་པ།

དངོས་ཡོད་མིན་གྱིར་འདི་ནི་བརྟེན་མིན་ཞིང་། །

མི་བརྟེན་ཉིད་མིན་འདི་ནི་སྤྱི་འདིག་མིན། །

འདི་ལ་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡང་། །

ཡོད་མིན་དེ་ཉིད་དང་ནི་གཞན་ཉིད་མེད། ། ༡༢༩

ཕུང་པོ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གདགས་པའི་བདག་འདི་ནི་བརྟེན་
པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཞིང་མི་བརྟེན་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་
གལ་ཏེ་བདག་མི་བརྟེན་པ་ཡིན་ན་ནི་དེའི་ཆོ། །ཉེ་བར་ལེན་ཉིད་
བདག་མ་ཡིན། །དེ་དག་འབྱུང་དང་འཇིག་པ་ཡིན། །ཉེ་བར་སྤངས་
པ་ཅི་ལྟ་བུར། །ཉེ་བར་ལེན་པོ་ཡིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་
བཞིན་རྩ། མ་བྱུང་བ་ལས་འབྱུང་མིན་ཏེ། །འདི་ལ་སྦྱོར་རྩ་ཐལ་བར་
འགྱུར། །བདག་ནི་བྱས་པར་འགྱུར་བ་འཇ། །འབྱུང་བའང་རྩ་མེད་
ཅན་རྩ་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བའང་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བར་འགྱུར་
རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན། །སྤྱི་དང་འཇིག་པ་
ཅན་རྩ་འགྱུར་ན་སྤྱི་ཞིང་འཇིག་པ་ཅན་རྩ་འདོད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་བདག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་
འདི་ཡང་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་མི་བརྟན་པ་ཉིད་
རྒྱ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །

དེ་བཞིན་རྒྱ་བརྟན་པར་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཇི་སྐད་རྒྱ་འདས་པའི་
རྒྱས་ནི་བྱང་གྱུར་ཞེས། །བྱ་བ་འདི་ནི་མི་འཐད་དོ། །སྟོན་ཆོ་ནམས་སུ་
གང་བྱང་བ། །དེ་ཉིད་དེ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་བདག་རྒྱ་འགྱུར་སྟུམ་
ན། །ཉེ་བར་ལེན་པ་ཐ་དད་འགྱུར། །ཉེ་བར་ལེན་ལས་མ་གཏོགས་
པར། །ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ནི་གང་ཞིག་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐྱེ་དང་
འཇིག་པ་ཅན་རྒྱ་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བའི་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་འདི་ཉིད་
ལས་ན་འདི་ན་སྐྱེ་འཇིག་མིན་ཞེས་བྱ་བའི་བྱང་པར་གཉིས་སྟོབ་
དཔོན་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་འང་
ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཇི་སྐད་རྒྱ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
བརྟགས་པའི་ཐབས་ཀྱིས་བདག་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་མཛད་པ་ན།

རྟག་དང་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཞི། །ཁི་བ་འདི་ལ་ག་ལ་ཡོད། །
མཐའ་དང་མཐའ་མེད་ལ་སོགས་བཞི། །ཁི་བའི་འདི་ལ་ག་ལ་ཡོད། །
གང་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་ཡོད་ཅེས། །འཇིན་པ་སྐྱག་པོ་བཟུང་
གྱུར་པ། །དེ་ནི་མུ་ངན་འདས་པ་ལ། །མེད་ཅེས་རྣམ་རྟོག་རྟོག་པར་
བྱེད། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྟོང་དེ་ལ། །སངས་རྒྱས་མུ་ངན་འདས་ནས་
ནི། །ཡོད་དོ་ཞེས་མེད་དོ་ཞེས། །བསམ་པ་འཐད་པ་ཉིད་མི་འགྱུར། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་ཕུང་པོ་དག་ལས་དེ་ཉིད་དང་།

གཞན་ཉིད་རྒྱ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་རྒྱ།

གལ་ཏེ་སྤང་པོ་བདག་ཡིན་ན། སྦྱོང་ང་འཇིག་པ་ཅན་རྒྱ་འགྱུར། །
གལ་ཏེ་སྤང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན། །སྤང་པོའི་མཆོན་ཉིད་མེད་པར་
འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ། ཤིང་ཉིད་མེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། །
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བརྟན་པ་ལ་
སོགས་པའི་རྟོག་པ་འདི་རྣམས་བདག་ལ་མི་རུང་ཞེ་ན། དངོས་ཡོད་
མིན་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་བདག་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་
ཅན་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི་དེ་ལ་མི་བརྟན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་
རྣམས་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། བདག་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དེ། དེ་
མེད་པ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་རྒྱ། མདོ་ལས།

མི་བཟད་པ་ཡི་ཆོས་བཞི་ནི། །འཇིག་རྟེན་མགོན་གྱིས་བརྟན་པ་
སྟེ། །སེམས་ཅན་ནམ་མཁའ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་
ཆོས་རྣམས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་རྣམས་ཡོད་ན། །དེ་དག་ཡོངས་སུ་བཟད་
འགྱུར་གང་། །མེད་པ་དེ་དག་མི་བཟད་དེ། །དེ་ཕྱིར་དེ་དག་བཟད་མེད་
གསུངས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་བདག་དང་བདག་གི་བ་མེད་པར་རྟོགས་པས་གྲོལ་བ་ལ། བདག་དང་
བདག་གི་བ་མ་རིག་པ་ཅམ་གྱི་དབང་གིས་མ་དཔྱད་པར་བཏགས། དེ་གཉིས་མེད་
པར་རྟོགས་པས་གྲོལ་བའི་ཆུལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི།

གང་ཞིག་རྣམ་པ་བརྟན་གྱིས་བཅོལ་ན། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་
ཉིད་རྒྱ་མི་སྤྱི་ཅིང་གང་ཞིག་གིས་མེད་པ་ཉིད་མ་མཐོང་ཞིང་མ་

རིག་པའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་ཞེན་པར་བྱས་ནས་འཇིག་
ཚོགས་ལ་ལྷ་བས་འདི་ནི་བདག་གོ་སྟམ་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་
རྣམས་འཁོར་བར་འགྱུར་ལ།

གང་ལ་རྟག་ཏུ་འགྲོ་རྣམས་རང་འཇིན་རྒྱུ། །

རབ་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་དེ་ཡི་གང་ཡིན་དེར། །

ང་ཡིར་འཇིན་རྒྱུ་འབྱུང་བའི་བདག་དེ་ནི། །

མ་བརྟགས་གྲགས་པར་གཉི་ཕྱག་ལས་ཡིན་ནོ། ། ༡༥༩

གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་ནི་ཐུ་སྟེགས་པ་དེའི་རིགས་པས་མི་
འཐད་པས་དེའི་རང་བཞིན་ལ་སྦྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་
སྤང་པོ་ལས་ཐ་དད་པར་ཞེན་ཞིང་། རང་གི་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་
སྤང་པོ་ལས་ཐ་དད་པར་བདག་མེད་དོ་སྟམ་ཏུ་འབྱུང་པས་སྤང་
པོ་ཅམ་ཉིད་བདག་ཏུ་ཁས་སྤངས་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཉི་
བར་བསྟན་པ་སྦྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཁོང་ཏུ་ཆུད་པ་རྣམས་ནི་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ་སྟམ་ཏུ་རིག་པར་བྱས་ནས་ལན་བརྒྱུ་ཡོངས་
སུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་བདག་ཡིན་ཞིང་། འགྲོ་བ་མི་དང་། ཡི་
དུགས་དང་། ཏུད་འགྲོ་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བར་གནས་པ་མི་ཤེས་
པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་མཐའ་དག་ལ་རྟག་ཏུ་གང་ཞིག་ལ་རང་
འཇིན་པའི་སྒོ་འབྱུང་བ་དེ་དག་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་ལ། གང་ཏུ་
འདི་དབང་བྱེད་པ་ཉིད་དམ་འབྲེལ་བ་འགའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་པ་འདི་
གདགས་པའི་སྦྱིན་མིག་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་དང་།

སྤྱི་རོལ་གང་ཡིན་པ་དེར་བདག་གིས་འཛིན་པའི་སློ་འབྱུང་བ་དང་
བདག་དེ་ནི་ཤེས་པ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་རང་གི་ངོ་མོས་གྲུབ་པ་ནི་
མ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་དེ་གཉིས་མེད་པར་རྟོགས་པས་གྲོལ་བའི་ཚུལ་ནི།

གང་གི་སྤྱིར་འདི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་མོད་གྱི་འོན་ཀྱང་གཏི་མུག་ལས་
ཐ་སྟངས་འདོགས་པ་དེ་ཉིད་གྱི་སྤྱིར། རྣལ་འབྱོར་པ་དག་གིས་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་མ་དམིགས་ལ། དེ་མ་དམིགས་ན་ཡང་མིག་ལ་སོགས་
པ་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་རྣམས་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ།

འདི་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་དངོས་པོ་འགའ་ལ་ཡང་རང་གི་ངོ་
མོ་དམིགས་པ་མེད་དེ། དེའི་སྤྱིར་འཁོར་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་
འགྱུར་རོ། །ཇི་སྟངས་དུ།

ནང་དང་སྤྱི་རོལ་ཉིད་དག་ལ། །བདག་དང་བདག་གི་སྟུང་ཟད་
ན། །ཉེ་བར་ལེན་པ་འགག་འགྱུར་ཁིང་། །དེ་ཟད་པས་ན་སྤྱི་བ་ཟད། །
ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་བདག་མེད་ན་བདག་གི་བ་ཡང་མེད་
ཅེ་ན། བསྟན་པའི་སྤྱིར་བཤད་པ།

གང་སྤྱིར་བྱེད་པོ་མེད་ཅན་ལས་མེད་པ། །

དེ་སྤྱིར་བདག་གི་བདག་མེད་པར་ཡོད་མིན། །

དེ་སྤྱིར་བདག་དང་བདག་གི་སྟོང་སྟོང་ཞིང་། །

རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར། །༡༥༥

ཇི་ལྟར་རྩ་མཐུན་མེད་པར་བྱམ་པ་ཡང་མི་སྲིད་པ་དེ་བཞིན་དུ་

བདག་མེད་པར་བདག་གི་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་དང་
བདག་གི་ཉེ་བར་མ་དམིགས་པས་འཁོར་བ་མ་གཟིགས་པ་ན་རྣལ་
འབྱོར་པ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །

གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མ་དམིགས་ན་ནི་དེ་ལ་དེར་གཏོགས་པའི་
འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མི་འབྱུང་བས། ཉན་ཐོས་དང་རང་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ལེན་པ་མེད་པར་སྤྱད་ན་ལས་འདའ་བར་རྣམ་
པར་གཞག་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་བདག་མེད་པར་
མཐོང་དུ་བྱིན་ཀྱང་སྒྲིང་རྗེའི་གཞན་གྱི་དབང་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་
སྲིད་པའི་རྒྱན་འཛིན་པར་བྱེད་པས་མཁས་པས་རི་སྐད་བཤད་པའི་
བདག་མེད་པ་ཡོངས་སུ་བཅའ་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་བཞུན་
པ་ལ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་བཞུན། རྒྱ་འབྲས་ལ་བྱེ་བྲག་
དུ་དབྱེད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། དངོས་པོ་རྣམས་དབྱེད་ན་མི་རྟོག་ཀྱང་གྲགས་པ་
ཅམ་གྱིས་བཞག །ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་གཉིས་དང་མི་འགལ་བ་གཉིས་ཀྱི།
དང་པོ་ནི།

རི་ལྟར་བདག་དང་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་གདགས་པ་ཤིང་རྟའི་
རྣམ་པར་དབྱེད་པ་དང་མཚུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ། དངོས་པོ་གཞན་
རྣམས་ཀྱི་འང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྐྱེ་བའི་ཕྱིར།

བྱམ་པ་སྒྱམ་བྱ་རེ་ཞེ་དམག་དང་ནགས་ཆེལ་ལྗོང་བ་སྒྲོན་གིང་དང་། །

ཁང་བྱིམ་གིང་རྟ་ཕྱོག་དང་འགྲོན་གནས་ལ་སོགས་དངོས་རྣམས་གང་དག་དང་། །

ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་ཏེ། དེ་རྣམས་ཤིང་རྟེན་ལྡན་དབྱེད་བྱས་པས་
རྣམ་བཟུན་ཡོད་མིན་ཞིང་། །དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པར་འཇིག་རྟེན་
གྲགས་པའི་སྒྲིམ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་དང་སྒྱུར་རོ། །གང་
ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན།

དེ་བཞིན་གང་དག་སྒྲིམ་སྒྲུབ་འདིས་བསྟན་པ་དེ་རྣམས་རྟོགས་བྱ་སྟེ། །

མ་བརྟགས་པར་གྲགས་པ་ཁོ་ནར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

གང་ཕྱིར་ཐུབ་དབང་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་སྟན་ཅིག་རྩྭ་མི་མཐུན་ཕྱིར་རོ། །༡༧༦

འཇིག་རྟེན་ང་དང་ལྟན་ཅིག་ཚོད་གྱི་ང་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་མི་
ཚོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ལུང་ལས་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ལ་གཞོད་
པར་མི་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཐ་སྟངས་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་གཉིས་དང་མི་འགལ་བ་ནི།

ཡང་འཇིག་རྟེན་དངོས་པོ་གང་དག་གིས་ངེ་ལྟར་ཐ་སྟངས་
འདོགས་ཤེ་ན། དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

ཡོན་ཏན་ཡན་ལག་འདོད་ཆགས་མཆོན་ཉིད་དང་ནི་བྱད་ཤིང་ལ་སོགས་དང་།

ཡོན་ཏན་ཅན་ཡན་ལག་ཅན་ཆགས་དང་མཆོན་གཞི་མེ་ལ་སོགས་དོན་དག །

དེ་རྣམས་ཤིང་རྟེན་ལྡན་དབྱེད་བྱས་པས་རྣམ་བཟུན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། །

དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པར་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་སྒྲིམ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན། །༡༧༧

ངེ་ལྟར་བྱམ་པ་ཡན་ལག་ཅན་ཡིན་ལ་གྱུ་མོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་
དེའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཞིང་། བྱམ་པ་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་ལ། མེ་རིས་སྒྲི་
བསངས་ལ་སོགས་པ་དག་འདིའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཞིང་། བྱམ་པ་མཆོན་

གཞི་ཡིན་ལ། ལྷོ་སྤང་ཁྲིར་བ་དང་། མཆུ་འཕྱང་བ་དང་། མགིན་པ་
རིང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དག་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་སུ།
སྒྲམ་སུ་ལ་སོགས་པ་ནམས་ལ་ཡང་སྤྱར་བར་བྱའོ།

འདྲོད་ཆགས་ནི་ལྷག་པར་ཞེན་པའོ། །ཆགས་པ་ནི་འདྲོད་ཆགས་
ཀྱི་རྟེན་ནོ། །མེ་ནི་སྲིག་པར་བྱེད་པའོ། །བྱད་ཤིང་ནི་བསྲིག་བྱའོ། །དེ་
ལ་ཡན་ལག་རྒྱར་བྱས་ནས་ཡན་ལག་ཅན་སུ་གདགས་ལ་ཡན་ལག་
ཅན་ལ་ལྷོས་ནས་ཡན་ལག་དག་འདྲོགས་པས་ཤིང་རྟེན་དཔེ་དང་
མཚུངས་ཏེ། བྱད་ཤིང་ལ་ལྷོས་ནས་མེ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་ལྷོས་ནས་བྱད་
ཤིང་ཡིན་པའི་བར་སུའོ། །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཡིན་གྱི་འདི་
ལ་དབྱད་ན་མི་གཞུག་ལོ།

གཉིས་པ་རྒྱ་འབྲས་ལ་བྱེ་བྲག་སུ་དབྱད་པ་ལ། རྒྱ་འབྲས་པན་ཚུན་བལྟས་པ་ཙམ་
སུ་བལྟན། རྒྱ་འབྲས་རྩས་སུ་བྱབ་པ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། མིན་
ན་མི་འཐད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།

ཡན་ལག་ལ་སོགས་པ་ནམས་པན་ཚུན་ལྷོས་པའི་གྲུབ་པ་ཡིན་པ་
འབའ་ཞིག་སུ་མ་ཟད་ཀྱི། རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་གཉིས་ཀྱང་པན་ཚུན་ལྷོས་
པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ། གང་གི་ཕྱིར།

གཤམ་ཏེ་རྒྱ་ཡིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བསྐྱེད་དེ་རྩ་ན་དེ་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་། །

གཤམ་ཏེ་འབྲས་བྱ་མི་བསྐྱེད་ན་ནི་དེ་མེད་རྒྱ་མེད་ཅན་སུ་འགྱུར། །

འབྲས་བྱ་ཡང་ནི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱུར་ན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །

རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་འདི་གཉིས་ཀྱང་དེ་ལས་གཞན་ཡོད་ན་ཅིག་

ཤོས་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དག་
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་ཁྱོད་དེ་གཉིས་
རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་སེམས་ན་གྱེ།

གཉིས་པ་མིན་ན་མི་འཐད་པ་ནི།

གང་ལས་གང་ཞིག་འགྱུར་བ་གང་ཞིག་ལས་སྤར་གང་ཞིག་འགྱུར་དེ་སྒྲོས། ༡༥

ཅི་རྒྱུའམ། འབྲས་བུ་སྤར་གྲུབ་པ་གང་ལས་རྒྱུའམ། འབྲས་བུར་སྐྱེ་
བར་འགྱུར་བ་དེ་གཉིས་ལས་དང་པོ་རྒྱུའམ། འོན་ཏེ་འབྲས་བུ་ཞིག་
ཏུ་འགྱུར། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་གདགས་པ་ཡང་ཤིང་རྟ་ལྟར་
རྒྱར་བྱས་ནས་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའི་རང་བཞིན་ལས་གྱུར་པ་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྒྱ་འབྲས་རྣམས་སྤར་གྲུབ་པ་དགག་པ་ལ། དངོས་དང་། མཚུངས་པ་སྤར་
བ་གཉིས་གྱི། དང་པོ་ལ། སྤང་མ་སྤང་བརྟགས་ནས་དགག །འཛོག་བྱེད་མེད་པའི་རྒྱ་
མི་འཐད། དབུ་མ་པ་ལྟར་ན་མི་འགལ་བ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི།

གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་རྒྱས་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་
པ་སྤང་ནས་སམ་མ་སྤང་པར་སྐྱེད་པར་བྱེད་གང་། དེ་ལ་རེ་ཞིག །

གལ་ཏེ་ཁྱོད་གྱི་རྒྱ་མིས་སྤང་ནས་འབྲས་སྐྱེད་བྱེད་ན་དེ་ཡི་ཆེ། །

དེ་དག་ཀྱས་བ་གཅིག་ལས་སྐྱེད་བྱེད་འབྲས་བྱ་ཐ་དད་མེད་འགྱུར་ཞིང་། །

མོ་མོར་ན་ནི་རྒྱ་འདི་རྒྱ་མིན་ན་མས་དང་བྱེད་པར་མེད་འགྱུར་ལ། །

གཉིས་པོ་འདི་དག་སྤངས་ནས་རྟོག་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་མ་ཡིན། ༡༦

དེ་ལ་གལ་ཏེ་རྒྱས་འབྲས་བུ་སྤང་ནས་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་དེའི་ཆོ།

སྤང་པ་ཡིན་དང་། སྤང་དང་། རྒྱལ་མཚོ་འི་རྒྱ་སྤང་པ་ཐ་དང་མེད་པ་
ལྟར་ཅིག་ཡིན་པས་དེ་ནི་རྒྱལ་། །འདི་ནི་འབྲས་བུ་འོ་ཞེས་བྱང་པར་
མེད་པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་གང་གིས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར། །

ཅི་སྟེ་མ་སྤང་པར་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་ནི། དེའི་ཆོ་ངི་ལྟར་མ་སྤང་
པར་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པ་གཞན་མི་སྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་རྒྱལ་སྤང་པར་
འབྲས་བུ་ཡང་བསྐྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་མ་སྤང་བཞིན་རྒྱལ་
བསྐྱེད་པར་བྱེད་ན་ནི་རིལ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་
རང་བཞིན་རྒྱ་སྤང་བ་ལ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་སྤང་པ་དང་མ་
སྤང་པ་དག་ལས་མ་གཏོགས་པའི་རྟོགས་པ་གསུམ་པ་གཞན་ཡང་
སྤྱིད་པ་མ་ཡིན་པས། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པའི་རྒྱས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་
པར་མི་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ལོ། །

གཉིས་པ་འཛོག་བྱེད་མེད་པའི་རྒྱ་མི་འཐད་པ་ནི།

དེའི་ཕྱིར།

ཅི་སྟེ་ཁྱོད་གྱི་རྒྱ་ཡིས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་དེ་བྱིར་འབྲས། །

གེས་བྱ་ཡོད་མིན་.....

གང་གི་ཆོ་རྒྱས་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་པ་དེའི་ཆོ་འབྲས་བུ་མེད་པས།

.....འབྲས་བུ་རྒྱ་མི་རྒྱ་མེད་ཅན་འགྱུར་ཡོད་པ་འདྲ་མིན། །

རྒྱ་རྒྱ་ཉིད་རྒྱ་བ་ལ་ནི་འབྲས་བུ་འགྱུར་བ་རྒྱ་ཡིན་ན། གལ་ཏེ་
འབྲས་བུ་མེད་པར་ཡང་རྒྱ་ཉིད་རྒྱ་འགྱུར་ན་ནི། དེའི་ཆོ་རྒྱའི་རྒྱ་ཉིད་
རྒྱ་མེད་པ་ཅན་རྒྱ་འགྱུར་ན་འདི་ནི་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་

ཕྱིར་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་དབུ་མ་པ་ལྟར་ན་མི་འགལ་བ་ནི།

ཁྱོད་གྱི་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན།

གང་ཕྱིར་འདི་དག་གཉིས་ཆར་ཡང་ནི་སྒྲུ་མ་དང་འབྲ་དེ་ཡི་ཕྱིར།།

བདག་ལ་སྒྲོན་ཏུ་མི་འབྱུར་འདི་ག་རྟེན་པ་ཡི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད། 1720

གང་གི་ལྟར་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དང་
སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལ་རྣམ་པར་དབྱུང་པ་འདིར་འཁྱུར་
གྱི། གང་གི་ལྟར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ལོག་པར་ཀྱན་བརྟགས་པས་
བསྐྱེད་པ་ཉིད་གྱིས་སྒྲུ་མ་ལྟར་མ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཞིང་རང་
བཞིན་མེད་ཀྱང་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་དམིགས་པའི་སྒྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་
ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་ཏུ་འཁྱུར་བ་དེ་ལ་ནི་བསམ་ཏུ་མེད་པ་
ཉིད་དེ། དེའི་ཕྱིར་བདག་ལ་ངེས་ཤིང་བཤད་པའི་སྒྲོན་གྱི་སྐབས་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ཞིང་། འདི་ག་རྟེན་པའི་དངོས་པོ་མ་བརྟགས་པར་གྲུབ་པ་
རྣམས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པོ།།

གཉིས་པ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ལ། བློགས་སྤང་དང་། ལན་གཉིས་གྱི། དང་པོ་ལ།
མཚུངས་པ་འགོད་པ། དེས་ན་སུན་འབྱེན་ཏུ་མི་འཁྱུར་བ། སྒྲོན་གཞན་ཡང་བསྟན་པ་
གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི།

འདིར་ཁ་ཅིག་ལན་ཏུ་འདི་སྐད་ཏུ་ཅི་རྒྱས་འབྲས་བུ་ཤད་ནས་
སྐྱེད་པར་བྱེད་དམ། འོན་ཏེ་མ་ཤད་པར་ཡིན་ཞེས་གང་སྤྲོས་པས་
འདིར་ཁྱོད་ལ་ཡང་བཀལ་ཞིང་བརྟག་པ་མཚུངས་སོ།། ཅི་ལྟར་ཞེ་ན།

ལྷན་འབྲིན་འདིས་ལྷན་དབྱུང་བྱ་སྤང་ནས་འབྲིན་ནམ་མ་སྤང་བར། །

ཡིན་ཞེས་ཉེས་པ་འདི་ནི་ཁྱོད་ལ་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ནམ། །

གལ་ཏེ་ལྷན་འབྲིན་པས་ལྷན་དབྱུང་བྱ་སྤང་ནས་ལྷན་འབྲིན་པར་
བྱེད་ན་ནི་དེའི་ཆེ་ཉེས་པ་དེ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་མ་སྤང་བར་
ཡིན་ན་དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པོ་འདི་དག་སྤངས་
ནས་རྟོགས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན། །

གཉིས་པོ་དེས་ན་ལྷན་འབྲིན་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་ནི།

གང་གི་ཆེ་དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་ལྷན་འབྲིན་པ་ལ་ལྷན་དབྱུང་བྱ་ལྷན་
འབྲིན་པའི་རྣམས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྷན་འབྲིན་པ་
ཉིད་ལྷན་སྤང་བ་ཡིན་པས་ཤུགས་ཀྱིས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་
ཡང་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་སྤྱིར་སྤྲུལ་པ།

གང་ཆེ་དེ་ལྟར་སྤྲུལ་ཞིང་རང་ཁྱོགས་ཁོ་ན་ནམས་འཛོམས་པ། །

དེ་ཆེ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྷན་དབྱུང་ལྷན་ནི་འབྲིན་པར་རྒྱས་མ་ཡིན། །༡༧༡

གསུམ་པ་སྟོན་གཞན་ཡང་བསྟན་པ་ནི། གཞན་ཡང་།

གང་གི་རང་གི་ཆེ་གཤམ་འདྲ་བ་མཛུངས་པའི་ལྷན་ཆོད་ཀྱི། །

རིགས་པ་མེད་པར་དངོས་མཐའ་དག་ལ་སྐར་འདེབས་དེ་ཡི་བྱིར། །

ཁྱོད་ནི་སྤྱི་མོ་དམ་པས་བཞེད་མི་འགྱུར་ཞིང་གང་གི་བྱིར། །

ཁྱོད་ལ་རང་ཁྱོགས་མེད་པས་ལྷན་ཅི་བྱིན་ཏུ་སྐྱོལ་བའདེལ་ཡིན། །༡༧༢

དེ་ལ་རང་གི་ཆོག་ལའང་ཐལ་བར་འགྱུར་བར་མཛུངས་པ་ཉིད་
ནི་སྤྲུལ་ཐེན་ཏོ། །རིགས་པ་མེད་པར་དངོས་མཐའ་དག་ལ་སྐར་

འདེབས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བཤད་པར་བྱའོ། །གང་མ་སྤང་པར་མཚུངས་
པས་སྦྱིད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་རིགས་
པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། འདི་ལྟར་ཁབ་ལེན་གྱིས་མ་སྤང་པ་ཉིད་དུ་རུང་
བའི་ཡུལ་ན་གནས་པའི་ལྷགས་འདྲེན་པར་བྱེད་གྱི་ཐམས་ཅད་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་མིག་གིས་མ་སྤང་པ་ཁོ་ནར་རུང་བའི་ཡུལ་ན་
གནས་པའི་གཟུགས་མཐོང་གི ཁིལ་ནི་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱས་
ཀྱང་མ་སྤང་པར་བསྦྱིད་དུ་ཟིན་ཀྱང་མ་སྤང་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱིད་པར་
མི་འགྱུར་གྱི། འབྲས་བུ་རུང་བ་ཁོ་ན་སྦྱིད་པར་འགྱུར་རོ། །

གང་གི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་རིགས་པ་མེད་པར་དངོས་པོའོ་ཅོག་ལ་སྤྱར་
བ་འདེབས་པ་དེའི་སྤྱིར་ཁྱོད་སྦྱེ་བོ་དམ་པས་བཞེད་པར་མི་འགྱུར་
རོ། །གཞན་ཡང་ཁྱོད་ནི་སུན་ཅི་སྤྱིན་དུ་ཁྱོལ་བ་པ་ཉིད་དུ་ཡང་འགྱུར་
ཏེ། རང་གི་སྤྱོགས་གཞག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་གཞན་གྱི་སྤྱོགས་སེལ་བ་
ཅམ་ལ་ཞུགས་པའི་ཁྱོལ་བ་ནི་སུན་ཅི་སྤྱིན་དུ་ཁྱོལ་བ་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །
ཁྱོད་ལ་ནི་རང་གི་སྤྱོགས་འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གྱི་
ནམ་པར་དབྱེད་པ་ནི་གཞན་གྱི་སྤྱོགས་སེལ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ་
ཞེས་སྒྲིམ་སོ། །

གཉིས་པ་ལན་ལ། ཐལ་བ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན། རང་བཞིན་མེད་
ཀྱང་སུན་འབྱིན་གྱིས་སུན་འབྱིན་རྒྱས་པར་དཔེས་སྦྱབ། གཞན་གྱི་འདོད་པ་མ་རྟོགས་
པར་དགག་པ་བྱེད་པ་མི་རིགས། ལམ་བཟང་བཏང་ནས་ལམ་ངན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་
ལ་གནོད་པར་རིགས། སུན་འབྱིན་གྱི་ལམ་གཞན་ཡང་རྒྱ་ཆེར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་

ལྷའི་དང་པོ་ནི།

འདི་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

ལུན་འབྱེན་པས་ལུན་དབྱུང་བྱ་མ་སྤྲད་ལུན་ནི་འབྱེན་བྱེད་དམ། །

འོན་ཏེ་སྤྲད་ནས་ཡིན་ཞེས་སྒྲུས་ཟིན་ཉེས་པ་འདིར་གང་ཡ། །

དེས་པར་སྟོགས་ཡོད་དེ་ལ་འགྱུར་གྱི་བདག་ལ་སྟོགས་འདི་ནི། །

ཡོད་པ་ཡིན་པས་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་སྤྲིད་མ་ཡིན། །༡༥༡

དེ་ལ་རང་གི་ཆོག་ལའང་ཐལ་བ་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཆོད་ཀྱིས། །

ཞེས་གང་སྒྲུས་པ་ནི་ཁོ་ཙམ་གི་སྟོགས་ལ་མཚུངས་པར་ཐལ་བར་

མི་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་སྤྱིར་ཁོ་ཙམ་གི་སྟོགས་ལ་ནི་ལུན་འབྱེན་པས་

ལུན་དབྱུང་བར་བྱ་བ་སྤྲད་ནས་ཀྱང་ལུན་འབྱེན་པར་མི་བྱེད་པ་ཉིད་

ལ་ལུན་འབྱེན་པས་ལུན་དབྱུང་བར་བྱ་བ་མ་སྤྲད་པར་ཡང་ལུན་

འབྱེན་པར་མི་བྱེད་དེ། ལུན་འབྱེན་པ་དང་ལུན་དབྱུང་བྱ་གཉི་ག་རང་

བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་སྤྲད་པ་དང་མ་སྤྲད་པའི་

བསམ་པ་མི་བྱེད་དོ། །

རི་རྒྱུད་ལ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར། ཅི་སྒྲེས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་མ་

སྒྲེས་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རམ། འོན་ཏེ་མ་སྒྲེས་པའི་ཆོས་

ཀྱིས་མ་སྒྲེས་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྒྲུས་པ།

ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཤུ་རིའི་ལ། ཁོ་ཙམ་གི་སྒྲེས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་མ་སྒྲེས་པའི་

ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་མི་འདོད་ལ། མ་སྒྲེས་པས་ཀྱང་མ་སྒྲེས་པའི་ཐོབ་

པ་འཐོབ་པར་མི་འདོད་དོ། །ཤུ་རིའི་ལས་སྒྲུས་པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་

རབ་འབྱོར། ཡང་ཅི་ཐོབ་པ་མེད་ཅིང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མེད་དམ།
 རབ་འབྱོར་གྱིས་སྤྲོས་པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ། ཐོབ་པ་ཡང་ཡོད་
 མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་མོད་གྱི། གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་
 བོ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ། ཐོབ་པ་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་
 འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟངས་རྟུ་ཡིན་ལ། རྟུ་རྟུ་ཞུགས་པ་དང་། ལན་ཅིག་
 སྤྱིར་འོང་བ་དང་། སྤྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དག་བཅོམ་པ་དང་། རང་
 སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟངས་
 རྟུ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་ནི་ཐོབ་པ་མེད་ཅིང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་
 མེད་དོ། །ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

འདིར་ངི་ལྟར་གཉིས་སུ་ཐལ་བར་འབྱུར་བའི་སྤྱིར་སྤྱོས་པའམ། མ་
 སྤྱོས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་འཐོབ་པ་བཀག་ཅིང་གཉིས་ཀྱང་དངོས་
 པོ་མེད་པ་ལ་མི་རིགས་པའི་སྤྱིར། མ་བརྟགས་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་
 སྟངས་རྟུ་ཐོབ་པར་ཁས་སྤངས་པ་དེ་བཞིན་རྟུ། སུན་དབྱང་བར་བྱ་བ་
 དང་སུན་འབྱེན་པ་དག་ཀྱང་སྤང་པའམ། མ་སྤང་པར་མ་ཡིན་མོད་
 གྱི། འོན་ཀྱང་ཐ་སྟངས་རྟུ་སུན་འབྱེན་པས་སུན་དབྱང་བ་སུན་འབྱེན་
 པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་སུན་འབྱེན་གྱིས་སུན་འབྱེན་རྣམས་པར་དཔེས་
 རྒྱལ་པ་ནི།

གཞན་ཡང་།

ནི་ལྟར་བྱོད་གྱིས་ནི་མཐོ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡོད་བྱུང་པར་ནམས། །

གཞུགས་བརྟན་ལ་ཡང་གཞུགས་བརྟན་ལ་མོགས་ནམ་འཛེ་མཛོང་འགྱུར་ལ། །

ཉི་མ་དང་ནི་གཞུགས་བརྟན་ནམ་པར་ཕྱད་དང་མ་ཕྱད་པར། །

མི་དགས་མོད་ཀྱི་བརྟན་ནས་ཐ་སྟད་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་། །༡༧༤

མི་བདེན་བཞིན་ཁྱེད་རང་གི་བྱད་བཞིན་མཛེས་པར་སྐྱབ་བྱའི་བྱིར། །

དེ་ནི་ཡོད་པ་ཁྱི་སྟར་དེ་བཞིན་འདྲིར་ཡང་གཤེས་རབ་གདོང་། །

སྐྱབ་པར་བྱ་ལ་རྒྱས་པ་མཛོང་པར་གྱུར་བའི་གཏན་ཆེགས་ནི། །

འཐད་པ་དང་བྲལ་ལས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་ཞེས་གཤེས་པར་བྱ། །༡༧༥

རི་ལྷར་གཞུགས་བརྟན་ཞེས་བྱ་བ་རུང་བད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པའི་བྱིར་ན། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ཕྱད་པའམ་མ་ཕྱད་
པར་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བའི་རྟོགས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྲིད་མོད་
ཀྱི། འོན་ཀྱང་སྐྱེ་གཞུགས་ཉེ་བ་ལས་གཞུགས་བརྟན་དུ་དམིགས་པ་
ལ་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་དོན་ངེས་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རང་
བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟུན་འབྲེན་པས་སྟུན་དབྱུང་བྱ་སྟུན་འབྲེན་པ་
དང་། རང་བཞིན་གྱི་སྟོང་ཞིང་འཐད་པ་དང་བྲལ་བའི་གཏན་ཆེགས་
གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་སུ་ཐལ་བར་ཡང་མི་
འགྱུར་བས་རང་གི་ཆོག་ལའང་ཐལ་བ་ལ་མཚུངས་པར་མི་རིགས་སོ་
ཞེས་གཤེས་པར་བྱོལ། །

ཤེས་རབ་ཉིད་གདོང་ཡིན་པས་ཤེས་རབ་གདོང་ངོ་། །དེ་སྐྱབ་བ་
ནི་མ་རིག་པ་སྤངས་པས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་རྒྱས་པ་

མཐོང་བར་གྱུར་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེར་རྒྱས་མཐུ་ཅན་དུ་མཐོང་བ་
 ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། །གང་གི་ཕྱིར་བཏགས་པར་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་
 གཉིས་སུ་སྒྲིབ་བ་འདི་མི་རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཉིས་ལ་བརྟེན་
 བས་སུན་འབྲེན་པ་དང་ལན་སྒྲིབ་བས་དབུ་མ་པ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་དུ་སྒྲགས་མི་རྟེན་དོ། །ཇི་སྐད་དུ། འཕགས་པའི་ལྷས།

ཡོད་དམ་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅེས། །གང་ལ་སྒྲོགས་ནི་ཡོད་མིན་
 པ། །དེ་ལ་ཡུལ་ནི་རིང་པོ་ལའང་། །འཁྲན་ཀ་བརྗོད་པར་རྒྱས་མ་ཡིན། །
 ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ།

སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཙུང་བྱས་ཏེ། །གང་ཞིག་ལན་འདེབས་སྒྲིབ་
 བྱེད་པ། །དེ་ཡིས་ཐམས་ཅད་ལན་བཏབ་མིན། །བསྐྱབ་པར་བྱ་དང་
 མཚུངས་པར་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་གསུངས་སོ། །འདིས་ནི་སྦྱིད་པར་བྱེད་
 པའི་རྒྱ་ཡང་རྣམ་པར་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་དབུ་མ་པའི་
 བཟླན་བཅོས་འདིར་སྦྱིད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱའི་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཡིན་
 ཀྱི་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ལ། སྤང་པ་དང་མ་སྤང་པའི་བཀྲལ་
 བ་ཡང་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ལ་ཡིན་གྱི་སྦྱིད་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་
 མ་ཡིན་པས་ཁོ་པོ་ཅག་གི་ཆོག་རྣམས་ལ་ལྷག་ཆོད་ཀྱི་སྐབས་མེད་པ་
 ཉིད་དོ་ཞེས་གང་སྒྲིབ་བར་བྱེད་པ་དེའི་འདི་ནི་ལན་མ་ཡིན་ཏེ། །གང་
 གི་ཕྱིར་སྒྲགས་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་བརྗོད་ན་པ་རོལ་པོ་མི་
 བཟོད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། སྦྱིད་པར་བྱེད་པ་ལྟར་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་
 ཡང་སྒྲགས་ཡོད་པ་ཡིན་པས་དེའི་ལན་མི་རིགས་པ་ཉིད་དོ། །

གཞན་ཡང་འདིས་བསྟན་བཅས་སུ་དམ་བཅས་པའི་དོན་སྐྱབ་
 པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་སྐྱབ་བྱེད་གྱིས་སུན་འབྱེན་པ་རྣམས་
 ལ་ལྟག་ཆོད་འགོད་པར་བྱེད་པའི་ལན་སྟེ་བར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདི་
 བྱི་གཞན་གྱིས་སུན་དབྱུང་བར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཁོ་ཙོ་ཅག་གིས་
 བཏབ་པའི་ལན་ཁོ་ན་ཆེས་མངོས་སོ། །

གསུམ་པ་གཞན་གྱི་འདོད་པ་མ་རྟོགས་པར་དགག་པ་བྱེད་མི་རིགས་པ་ནི།

གཞན་ཡང་།

གལ་ཉེ་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་གོ་བྱེད་གཏན་ཆིགས་དངོས་གྲུབ་དང་། །

དངོས་སྐྱ་གོ་བྱ་ཉིད་འགྱུར་བསྐྱབ་བྱའི་རོ་མོ་འད་ཡོད་གྲུར་ན། །

ཕྱད་པ་ལ་སོགས་རིགས་པ་ཉི་བར་སྒྱུར་བར་འགྱུར་ཞིག་ན། །

དེ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པས་ཁྱོད་གྱི་ཡི་ཆད་འབའ་ཞིག་ཡིན། །༡༥

ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྟོགས་གྱི་སྒྱུན་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་སྟོགས་
 གྱི་སྤྱིང་དུ་དགོད་པ་ཁྱོད་ནི་ཁོ་ཙོ་ཅག་ལ་དོན་མེད་པར་ཡིད་འབྱུང་
 བ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་རྟོགས་ཏེ། དཔེར་ན། རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་དམིགས་
 པའི་སྟེ་ཤད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གྱི་གཅིག་ཉིད་དང་། མང་པོ་ཉིད་
 དང་། རིང་པོ་ཉིད་དང་། ལྡུམ་པོ་ཉིད་དང་། བག་པོ་ལ་སོགས་པའི་
 སྟོགས་སུན་འབྱེན་པས། རབ་རིབ་མེད་པ་རྣམས་ལ་མི་གཞོད་པ་དེ་
 བཞིན་དུ། རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་རྣམ་པར་དཔྱད་
 པ་ན། ཁྱོད་གྱིས་གཉིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་ནས་སུན་འབྱེན་པ་བཀོད་
 པས་ཀྱང་མི་གཞོད་དོ། །དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་གང་དག་མིག་དང་ཁབ་ལེན་

ལ་སོགས་པ་མ་སྤང་པར་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་པར་སྤང་བར་བཞག་པ་
དཔེ་དེ་དག་ཀྱང་བཀག་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ལ་ཡང་ཐལ་
བར་འགྱུར་བ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ལས་བཟང་བཏང་ནས་ལམ་ངན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ལ་གནོད་པར་མི་
རིགས་པ་ནི།

གང་ཞིག་སྤྱོད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་གྱི་ལམ་དྲང་པོ་བཏང་
ནས་རྟོག་གི་ངན་པའི་ལམ་ཤིན་ཏུ་འཁྱོག་པ། རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་
པའི་བཟོ་བོ་ངན་པས་སྦྱར་བས། ཡང་དག་པའི་ལམ་འགོགས་པར་
བྱེད་པར་སྦྱོ་བ་ཏེ་པོར་ཆོགས་ཆེ་བ་འདིས་སྤྱོད་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ།

གཞན་ཡང་།

དཔོན་རྒྱལ་མཐའ་དག་དཔོན་པོ་མེད་པར་རྟོགས་སུ་གཞུག་པར་ནི། །

རྒྱས་པ་ཆེས་སྤྱི་རྒྱ་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གཞན་དག་ལ། །

ཁོང་ཏུ་ཕྱད་པར་བདེ་ཐྱག་ཏུ་ནི་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

རྟོག་གི་ངན་པའི་དྲ་བས་འཇིག་རྟེན་ཅི་སྟེ་འདིར་བཙོལ་བྱེད། །༡༥༥

རི་ལྟར་མི་ལམ་དང་སྦྱ་མ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ཚུགས་ལ་བྱ་བ་
པའི་དཔེ་རྣམས་ཁོ་ནས། འཇིག་རྟེན་གྱི་དཔོན་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་
ཉིད་ཏུ་རྟོགས་སུ་གཞུག་པར་རྒྱས་པ་དེ་ལྟར། འགའ་ཞིག་དཔོན་པོ་
རྣམས་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་བཞིན་ཏུ་གཞུག་པར་རྒྱས་པ་སྤྱི་
བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉི་ག་ལ་གྲགས་པའི་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་
ཡིན་དང་། ཁོ་བོས་ཚྱོད་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱོག་པ་ཡིན་ལ་ལན་ཡང་

སྲུང་ཁྱད་བརྗོད་པར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ལ་དོན་མ་ཡིན་པ་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྲུ་ཞིག་གི་
 སྤེད་ཅིང་ཁྱོད་འཇིག་རྟེན་ཉོན་མོངས་དར་གྱི་སྤྱོད་བྱ་ལྟར་རང་གི་
 རྟོག་པའི་སྤྱབས་ཀྱི་གཏུམས་པའི་སྤྱིང་དུ་རྟོག་གི་རན་པའི་སྤྱད་བྱས་
 བྲེས་པའི་རྒྱ་ཤིན་དུ་བསྐྱུ་ཏེ་མ་ཀྱལ་ནས་འཇུགས་པར་ཅི་སྟེ་བྱེད།
 མཛད་པ་འདི་ནི་དོར་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། དངོས་པོ་གཟུགས་བརྟན་
 དང་འདྲ་བས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་མེད་ཅིང་
 སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་མེད་ལ་མཛོན་སྲུང་མཐ་རྗེས་སྲུ་དཔག་པའང་
 ཅི་ཞིག་ཡོད། འདིར་ནི་མཛོན་སྲུང་གཅིག་ཉིད་ཁོ་ནར་ཟད་དེ་གང་
 ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །

ལྷ་པ་སྲུན་འབྱིན་གྱི་ལམ་གཞན་ཡང་རྒྱ་ཆེར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ནི།

གཞན་ཡང་།

སྲུན་འབྱིན་ལྷག་མ་གོང་དུ་བསྟན་པ་ཡང་ནི་ཤེས་བྱས་ནས། །

ཕྱད་པ་ལ་མོགས་ཕྱོགས་གྱི་ལན་གྱི་ཆེད་དུ་འདི་གཏང་བ། །

སྲུན་ཅི་བྱིན་དུ་ཁོ་ལ་བ་པོ་ཡང་ནི་ལྷར་ཡོད་མིན་ལ། །

དེ་སྐད་སྐར་བཤད་ལྷག་མ་ཕྱོགས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ། །༡༥༤

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་བརྟེན་
 བས་གདགས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་གཞན་གྱི་སྤྱོད་པ་སྲུན་འབྱིན་
 པ་གང་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ལས་སྲུན་འབྱིན་པ་ལྷག་མ་ཤེས་པར་བྱས་
 བས། ཅི་རྒྱས་འབྲས་བྱ་ཕྱད་ནས་སྤྱིད་པར་བྱེད་དམ། འོན་ཏེ་མ་ཕྱད་

པར་ཞེས་བྱ་བའི་སྲུན་འབྲིན་པའི་ལན་གྱི་དོན་རྒྱ་གར་གིས་སྤྲུལ་པ་
 དེ་ལ་སྲུན་འབྲིན་གཏང་བར་བྱའོ། །བསྟན་བཅས་ལས་ནི་རྟོག་པ་ལྟོག་
 པ་ཉིད་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་བསྟན་
 ཟིན་པའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅས་ལས་སྲུན་ཅི་ཕྱིན་རྒྱ་རྟོག་པ་ཉིད་ག་ལ་
 ཡོད། འདིར་བདག་གིས་གཞན་གྱི་སྟོགས་བསལ་བར་བྱས་པ་ཡང་མ་
 ཡིན་ཏེ། བསལ་བར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་
 ཕྱིར་སྲུན་ཅི་ཕྱིན་རྒྱ་རྟོག་པ་པ་ཉིད་ག་ལ་ཡོད། གང་གིས་ན་མཚན་
 ཉིད་བྱས་པ་འདི་ཡང་དག་པའི་མཚན་ཉིད་རྒྱ་འགྱུར་བ་སྲུས་རང་
 གི་སྟོགས་གཞན་ཅིང་གཞན་གྱི་སྟོགས་བསྟོག་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་སྲུན་ཅི་
 ཕྱིན་རྒྱ་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་འདི་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མི་རིགས་
 སོ། །དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་སྲུན་འབྲིན་ལྟག་མ་ནི་སྟོགས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་
 རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་
 བཅུམས་ཏེ། རྣམ་དཔྱད་པ་ན་སྤྱར་རྒྱ་ལོལ་བར་འགྱུར། ཞེས་བྱ་བའི་
 བར་འདིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱས་
 སོ། །ཉོན་མོངས་སྟོན་རྣམས་མ་ལུས་འཇིག་ཚོགས་ལ། ལྟ་ལས་འབྱུང་
 བར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་ནས་འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ནི་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་པ་གསལ་བར་བྱས་སོ། །

གཉིས་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི།

དེའི་ཕྱིར་འདི་སྟོན་ཞིང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རབ་རྒྱ་དབྱེ་བ་བརྗོད་
 པར་འདོད་ནས་བཤད་པ།

བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམ་དགྲོལ་ཕྱིར།

ཚོས་དང་གང་ཟག་དབྱེ་བས་རྣམ་གཉིས་གསུངས། །

བདག་མེད་པ་འདི་ནི་མདོར་བསྡུས་ནས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་
གསུངས་ཏེ། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
པལ། །ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་བདག་མེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཉི་བར་བསྟན་
ཞེ་ན། བཤད་པ། འགྲོ་བ་རྣམ་དགྲོལ་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་པ་རྣམ་པ་
གཉིས་པོ་འདི་ནི་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་རྣམ་པར་དགྲོལ་
བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཉི་བར་བསྟན་ཏོ། །

དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ནི་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་།
ཉན་ཐོས་རྣམས་རྣམ་པར་དགྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟན་ལ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཐོབ་
པས་རྣམ་པར་དགྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི་གཉི་ག་བསྟན་ཏོ། །ཉན་
ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
འབྱུང་བ་རྒྱུ་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་མཐོང་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་
དག་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྒྲིམ་པ་མེད་དེ།
ཁམས་གསུམ་ན་སྦྱོང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྦྱོང་བའི་ཐབས་ཙམ་ཞིག་
ནི་ཡོད་དོ། །དེ་དག་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་མ་ལྟས་པར་སྒྲིམ་
པ་ནི་ཡོད་པར་རྣམ་པར་གཞག་གོ།

གཉིས་པ་སྦྱོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གི་སྒྲིམ་བཤད་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་།
དོན་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི།

དེ་ལྟར་ལྟོན་པས་སྒྲར་ཡང་འདི་ཉིད་ནི། །

གཏུལ་བྱ་ནམས་ལ་བྱི་ཉི་ནམ་མང་གསུངས། ། ༡༡༮

བདག་མེད་པ་ནམ་པ་གཉིས་པོ་འདི་ནི་སྒྲར་བཅམ་ལྷན་འདས་
ཀྱི་གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་མང་པོར་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་དོན་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད། དོན་བསྟུ་བ་གསུམ་
ཀྱི་དང་པོ་ནི།
དེ་ལ།

སྟོས་དང་བཅས་པར་སྟོང་པ་ཉིད། །

བཏུ་བྱག་བཤད་ནས་མདོར་བསྟུས་ཏེ། །

སྒྲར་ཡང་བཞིར་བཤད་དེ་དག་ནི། །

ཟེག་ཆེན་དུ་ཡང་བཞིད་པ་ཡིན། ། ༡༡༩

ངེ་སྐད་དུ། རབ་འབྱོར། གཞན་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ༡ རང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ༢ ཕྱི་སྟོང་པ་
ཉིད་དང་། ༣ ཕྱི་རང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ༤ སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་
དང་། ༥ ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ༦ དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་།
༧ འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ༨ འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་།
༩ མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ༡༠ ཐོག་མ་དང་མ་མ་མེད་
པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ༡༡ དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ༡༢ རང་
བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ༡༣ ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ༡༤
རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ༡༥ མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་

ཉིད་དང་། ༡༥ དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་སྐད་ཏུ་སྟོང་པ་ཉིད་བཅུ་བྱུག་བསྟན་ནས། རབ་འབྱོར། གཞན་ཡང་། ༡ དངོས་པོ་ནི་དངོས་པོས་སྟོང་ངོ་། ༢ དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པས་སྟོང་ངོ་། ༣ རང་བཞིན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ་། ༤ གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ནི་གཞན་གྱི་དངོས་པོས་སྟོང་ངོ་ཞེས་སྒྲུར་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་བཞི་བསྟན་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་འདི་རྣམས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་དམ་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུས་གསུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོའི་དབང་གིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཀྱན་རྒྱུ་ཏུ་བསྟན་པར་ཟད་དོ། རི་སྐད་ཏུ་བསྟན་བཅོས་ལས།

གལ་ཏེ་སྟོང་མིན་ཅུང་ཟད་ཡོད། །སྟོང་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པར་འགྱུར། ཁྱི་སྟོང་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། །སྟོང་པ་འང་ཡོད་པར་གལ་འགྱུར། སྟོང་ངོ་ཞེས་ཀྱང་མི་བརྗོད་དེ། ཁྱི་སྟོང་ཞེས་ཀྱང་མི་བྱ་ཞིང་། གཉིས་དང་གཉིས་མིན་མི་བྱ་སྟེ། གདགས་པའི་དོན་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། རྒྱས་དང་བཅས་པར་བཅུ་བྱུག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། མདོར་བསྟན་ཏེ་བཞིར་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། ནང་དང་། སྤྱི་དང་། སྤྱི་ནང་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆེན་པོ་དང་། དོན་དམ་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་དང་། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་དང་།

དོར་བ་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་དང་། ཚས་ཐམས་ཅད་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་
དང་། མི་དམིགས་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་རྒྱས་པར་
བཤད་པ་དང་བཅུ་བྱུག་གི། དང་པོ་ནི།

དེ་ལ་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་རུ་བྱས་ནས་བཤད་པ།

གང་བྱིར་དེ་ཡི་རང་བཞིན་དེ། །

ཡིན་བྱིར་མི་གཉི་མི་གཉིས་སྟོང་། །

དེ་བཞིན་ན་བ་ལྟ་དང་ལྟེ། །

ལྟས་དང་ཡིད་ཀྱང་བསྟན་པར་བྱ། །༡༡

ཐེར་བྱུག་གནས་པ་མ་ཡིན་དང་། །

འཇིག་པ་མ་ཡིན་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་། །

མི་གཉིས་ལོགས་པ་བྱུག་པོ་ཡི། །

རང་བཞིན་མེད་ཉིད་གང་ཡིན་པ། །

དེ་ནི་ནང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་འདོད། །༡༢

ཇི་སྐད་རུ། དེ་ལ་གང་དག་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་རུ་འཕྱར་བ་ནང་གི་
ཚས་རྣམས་གང་དག་ཡིན་ཞེ་ན། ནང་གི་ཚས་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི།
མིག་དང་། རྣ་བ་དང་། ལྟ་དང་། ལྟེ་དང་། ལྟས་དང་། ཡིད་དེ། དེ་ལ་
ཐེར་བྱུག་རུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་
བྱིར། མིག་ནི་མིག་གིས་སྟོང་སྟེ། དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། དེའི་རང་བཞིན་
དེ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་ཐེར་བྱུག་

རྟུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་མི་འདོར་བ་ལ་བྱའོ། །
དེ་ཡང་རྟུ་མུང་ཟུང་ཅིག་གནས་ནས་ལྷོག་པར་ཡང་འགྱུར་བས་
འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདི་སྐད་བསྟན་པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་གང་ཞིག་རང་བཞིན་
དང་བཅས་པ་ཉིད་དེ་ནི་ཤོར་མ་ཆག་པར་ཐེར་བྱག་པ་མ་ཡིན་པ་
དང་མི་ལྷོག་པ་ཞིག་རྟུ་འགྱུར་དགོས་སོ། །ཇི་སྐད་རྟུ།

རང་བཞིན་རྒྱ་དང་རྒྱུན་དག་ལས། །འབྱུང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་རྟུ་ཟུར། །
རང་བཞིན་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས། །ཇི་ལྟ་བུར་ན་རུང་བར་འགྱུར། །རང་
བཞིན་ཉིད་ནི་བཅོས་མིན་དང་། །གཞན་ལ་ལྷོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཡང་ཅི་གང་ཞིག་སློབ་དཔོན་གྱིས་བསྟན་བཅོས་ལས་བྱུང་པར་
རྟུ་མཛུང་པ་རྣམས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཞལ་
གྱིས་བཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། གང་གི་དབང་རྟུ་མཛུང་ནས་
བཅོས་ལྷན་འདས་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་།
མ་བྱུང་ཡང་རུང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འདི་ནི་གནས་པ་ཉིད་དོ་
ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ཆོས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཡོད་དོ། །ཆོས་
ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་ཅི་ཞིག་མིག་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་གི་རང་
བཞིན་ནོ། །

དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཡང་གང་ཞིག་ཅེ་ན། འདི་དག་ནི་བཅོས་

མ་མ་ཡིན་པ་དང་གཞན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། མ་རིག་
 པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་རང་གི་
 རོ་བོའོ། ཅི་དེ་ཡོད་དམ་མེད་དོ་ཞེས་དེ་སྐད་རུ་སྟེ། གལ་ཏེ་དེ་མེད་
 བ་ནི་ཅིའི་དོན་རུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་པ་རོལ་རུ་ཕྱིན་པའི་
 ལམ་སྟོན་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་ཉིད་དེ་རྟོགས་པར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དེ་ལྟར་དཀའ་བ་བརྟུ་བླག་
 རྩོམ་པ་ཡིན་ནོ།།

ཇི་སྐད་རུ། རིགས་ཀྱི་བྱ། དོན་དམ་པ་ནི་སྟེ་བ་མེད་པ་དང་།
 འགག་པ་མེད་པ་དང་། འཇིག་པ་མེད་པ་དང་། འོང་བ་མེད་པ་དང་།
 འགོ་བ་མེད་པ་དང་། ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་
 དང་། ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་རུ་བསྟན་རུ་མེད་ཅིང་སྟོས་པས་རྟོགས་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བྱ། དོན་དམ་པ་ནི་བརྗོད་རུ་མེད་ཅིང་ཞི་བ་
 འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱའོ། རིགས་ཀྱི་བྱ།
 དོན་དམ་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱང་ཡང་རུང་མ་བྱང་
 ཡང་རུང་སྟེ། གང་གི་དོན་རུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྐྱ་དང་
 ཁ་སྐྱ་དག་བྲེགས་ནས་གོས་རུར་སྡིག་བགོས་ཏེ། ཡང་དག་པར་དད་
 པས་བྱིམ་ནས། བྱིམ་མེད་པར་རབ་རུ་བྱང་ཞིང་། རབ་རུ་བྱང་ནས་
 ཀྱང་ཆོས་དེ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྐལ་ཤོས་ལ་མེ་ཤོར་བ་
 ལྟར་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་ཞིང་གནས་པ་རྣམ་པར་འཇིག་པ་མེད་པའོ། །
 རིགས་ཀྱི་བྱ། གལ་ཏེ་དོན་དམ་པ་ཡོད་པར་མ་གྱུར་ན་ནི་ཆོངས་པར་

སྒྱུ་ལ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱང་བ་
 རོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་རོན་དམ་པར་དེ་ཡོད་པ་དེའི་
 ཕྱིར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ལ་རོན་དམ་པ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་
 བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

འདིར་སྒྲུས་པ། གྱེ་མ་མ་ལ་གང་ཞིག་དངོས་པོ་རུང་ཟད་ཀྱང་མི་
 འདོད་ཅིང་། སྒྲེ་བྱར་རུ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་དང་། གཞན་ལ་སྒྲུས་པ་
 མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡང་འདོད་པ་ཁྱོད་ནི་ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་
 རོན་བརྗོད་པ་ཞིག་གོ། །

བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བརྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་རིག་
 པ་ཞིག་སྟེ། འདིའི་དགོངས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་རང་གི་ངོ་པོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བྱིས་པའི་སྐྱེ་པོས་
 གཟུང་བར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་
 བ་ནི། རང་བཞིན་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རུ་གྱུར་པས་ཀྱང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
 ཚངས་པར་སྒྱུ་ལ་རོན་མེད་པར་འགྱུར་ན། གང་གི་ཕྱིར་འདི་ཉིད་
 རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེའི་ལྟ་བའི་རོན་རུ་ཚངས་པར་
 སྒྱུ་ལ་རོན་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ཡང་བདག་གིས་ཀྱང་རྫོང་གི་བདེན་པ་ལ་སྒྲུས་ནས་བཅོས་མ་
 མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། གཞན་ལ་མི་སྒྲུས་པ་ཉིད་རུ་བརྗོད་དོ། །གང་
 ཞིག་བྱིས་པའི་སྐྱེ་པོས་བརྟན་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ནི་རང་
 བཞིན་རུ་རིགས་ལ། དེ་ཙམ་གྱིས་རོན་དམ་པ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཞིང་

དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཁི་བ་ཉིད་
 གི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་འདི་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་
 གྱིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་བྱེད་གྱི། གཞན་ཡང་དོན་
 འདི་ཁས་ལེན་ཏུ་གཞུག་པར་རུས་པས་རང་བཞིན་འདི་ནི་གཉི་ག་ལ་
 གྲུབ་པ་ཉིད་ཏུ་ཡང་རྣམ་པར་གཞག་གོ།

གང་དག་མེ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཆ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་
 པར་སྒྲུབ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་མི་རུང་སྟེ།
 རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཉིད་གྱིས་བཅོས་མ་ཉིད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དང་། ལྟོས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡོད་པ་ཉིད་གི་ཕྱིར་དེ་
 ལ་བཅོས་མ་ཉིད་མེད་པ་དང་། གཞན་ལ་ལྟོས་པ་ཉིད་མེད་པ་ཡོད་
 རོ་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་པར་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་
 མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྣམ་
 པ་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་ཆེན་པོས་ཆོག་གོ།

དཀྲུས་མ་ཉིད་རྣམ་པར་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མིག་ལ་སོགས་
 པ་རྣམས་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཉིད་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་སྒྲུས་
 པས་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་
 གྱི། མིག་ནི་ནང་གི་བྱེད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་སྟོང་ཞིང་གཟུང་བ་
 དང་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་གྱིས་སྟོང་རོ་ཞེས་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་
 པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།

དེ་ལ་ཕྱི་སྟངས་པ་ཉིད་ནི།

གང་ཕྱིར་དེ་ཡི་རང་བཞིན་དེ། །

ཡིན་ཕྱིར་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟངས་། །

སྟངས་ནི་རྩོམ་གྱི་བྱ་དང་། །

ཆོས་རྣམས་ཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། ། ༡༥༡

གཟུགས་ཚོགས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད། །

ཕྱི་རྩོམ་སྟངས་པ་ཉིད་ཀྱི་འདོད། །

ངེ་སྐད་དུ། དེ་ལ་ཕྱི་སྟངས་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཕྱི་ཆོས་རྣམས་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་གཟུགས་ལ་སྟགས་པ་ལོ། དེ་ལ་ཐེར་ཟུག་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་
པ་དང་འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་
སྟངས་སྟེ། དེའི་རང་བཞིན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྟངས་
མ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཕྱི་ནང་སྟངས་པ་ཉིད་ནི།

གཉིས་ཆར་རང་བཞིན་མེད་ཉིད་ནི། །

ཕྱི་ནང་སྟངས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། ༡༥༢

ངེ་སྐད་དུ། ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་
ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ནི་ཕྱི་དང་ནང་གི་སྟངས་པ་ཉིད་དོ། ཞེས་
གསུངས་ཏེ། སྟངས་མ་བཞིན་ནོ། །

བཞི་པ་སྟངས་པ་ཉིད་སྟངས་པ་ཉིད་ནི།

ཚུ་མ་ཆུ་མ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད། །
 བཀའ་མ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བསྟན། །
 སྟོང་ཉིད་དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི། །
 རང་མོས་སྟོང་པ་ར་འདོད་པ་ཡིན། ། ༡༥

སྟོང་ཉིད་ཅེས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་གང་། །
 སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་རྒྱ་འདོད་དེ། །
 སྟོང་ཉིད་དངོས་པོ་མི་སྟོང་ཅན་གྱི། །
 འཛིན་པ་སྒྲིག་བྱིང་གསུངས་པ་ཡིན། ། ༡༦

རི་སྐད་རུ། དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེན། ཚུ་མ་ཆུ་མ་གྱི་སྟོང་པ་
 ཉིད་གང་ཡིན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་འདི་ནི་སྟོང་
 པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཡང་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་
 དག་གི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དངོས་པོར་འཛིན་པ་བསྒྲིག་པའི་དོན་རུ་ཉི་
 བར་བསྟན་ཏེ། རི་སྐད་རུ།

ཀྱན་རྟོག་ཐམས་ཅད་གཞོམ་པའི་བྱིར། །སྟོང་ཉིད་བདུད་ཅི་
 བསྟན་པར་མཛད། །གང་ལ་དེ་ལའང་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་ནི་ཁྱོད་གྱིས་
 སྟོང་པར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

ལུ་པ་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ། རྟེན་ཆེན་པོ་ཅན་དང་། སྟོང་རྩ་ལ་དང་དགོས་པ་
 བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི།

སེམས་ཅན་སྣོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ནི། །

མ་ལུས་བྱུང་བྱེད་ཉིད་བྱིར་དང་།

ཆེད་མེད་དཔེ་ཡིས་ལྷ་མཁའ་ནི། །

མེད་བྱིར་བྱོགས་ནམས་ཆེན་པོ་ཉིད། །༡༥༥

སྟོགས་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་མེད་ཅིང་
སྣོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་མེད་པས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ལ་བྱབ་པར་བྱེད་པ་
ཉིད་ཀྱིས་སྟོགས་ནམས་ཆེན་པོ་ཉིད་དོ། །གང་གི་བྱིར་བྱམས་པ་ལ་
ལོགས་བསྐྱེལ་པ་ནི་སྟོགས་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་སྐྱེལ་པས་ན། སྟོགས་
ནམས་ཆེད་མེད་པའི་དཔེ་ཅན་ཏུ་གནས་པ་དེའི་བྱིར་བྱུ་མེད་པས་
ཀྱང་ཆེན་པོ་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་སྟོང་ཚུལ་དང་དགོས་པ་བཤད་པ་ནི།

འཛི་དག་བརྒྱ་ཆར་བྱོགས་ནམས་ཀྱིས། །

སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གང་ཡིན་ཏེ། །

ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །

ཆེན་པོར་འཛིན་པ་བརྒྱན་བྱིར་གསུངས། །༡༥༦

ངེས་པར་ཏུ། ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཤར་སྟོགས་ནི་ཤར་
སྟོགས་ཀྱིས་སྟོང་དོ། །ཞེས་སྐྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཆེན་པོ་སྟོང་
པ་ཉིད་དེ་ནི་གང་དག་སྟོགས་ཆེད་མེད་དོ་སྟེན་ཏུ་སྟོགས་ནམས་ལ་
ཆེན་པོར་འཛིན་པ་དེ་དག་གི་འཛིན་པ་དེ་བརྒྱག་པའི་བྱིར་བསྟན་ཏེ།
འདི་ལྟར་བྱེ་བྲག་པ་དག་གིས་སྟོགས་ནམས་རྣམས་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་སོ། །

རྒྱལ་པ་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།

དེ་ནི་དགོས་པ་མཚོན་ཡིན་པས། །

དོན་དམ་མཁུ་འདྲ་འདས་པ་ཡིན། །

དེ་ནི་དེ་ཡིས་སྟོང་ཉིད་གང་། །

དེ་ནི་དོན་དམ་སྟོང་ཉིད་དེ། ། ༡༥

ཕྱིར་འདས་དངོས་པོའི་སྟོང་ཅན་གྱི། །

འཛིན་པ་བསྟོན་པར་བྱ་བའི་བྱིར། །

དོན་དམ་མཁུན་པས་དོན་དམ་པ། །

སྟོང་པ་ཉིད་ནི་བསྟན་པ་མཛད། ། ༡༥

རི་སྐང་དུ། དེ་ལ་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཁུ་འདྲ་ལས་འདས་པ་སྟེ། ཐེར་བྱས་ཏུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འཛིན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར། མཁུ་འདྲ་ལས་འདས་པ་ནི་མཁུ་འདྲ་ལས་འདས་པས་སྟོང་སྟེ། ཞེས་རྒྱ་ཆེར་འབྲུང་ངོ་། །

དེ་ཡང་མཁུ་འདྲ་ལས་འདས་པ་ལ་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནམས་ཀྱི་དངོས་པོར་འཛིན་པ་བསྟོན་པར་བྱ་བའི་བྱིར་གསུངས་སོ། ། དོན་གྱི་སྐྱ་ནི་དགོས་པའི་ཚིག་གམ་ཤེས་བྱའི་ཚིག་གོ།

བདུན་པ་འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།

ཁྱེན་ལས་བྱུང་བྱིར་ཁམས་གསུམ་པོ། །

འདུས་བྱས་ཡིན་པར་ངེས་པར་བསྟན། །

དེ་ནི་དེ་ཡིས་སྟོང་ཉིད་གང་། །

དེ་ནི་འདུས་བྱས་སྟོང་ཉིད་གསུངས། ། ༡༧

ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལ་འདུས་བྱས་སྟོང་ཉིད་གང་ཞེ་ན། འདུས་བྱས་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁམས་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་འདོད་པའི་ཁམས་ནི་འདོད་
པའི་ཁམས་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ། ཞེས་སྐྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བརྒྱད་པ་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།

གང་ལ་སྐྱེ་གནས་མི་རྟག་ཉིད། །

དེ་དག་མེད་པ་འདུས་མ་བྱས། །

དེ་ནི་དེ་ཡིས་སྟོང་ཉིད་གང་། །

དེ་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་ཉིད། ། ༡༨

དེ་ཡིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །ཇི་
སྐད་དུ། དེ་ལ་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། འདུས་མ་བྱས་
ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པ་དང་།
འཇིག་པ་མེད་པ་དང་། གནས་པ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཉིད་མེད་
པའོ། །དེ་ལ་འདུས་མ་བྱས་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྐྱ་མ་བཞིན་ནོ། །

དགུ་པ་མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།

གང་ལ་མཐའ་ཉི་མོད་མིན་པ། །

དེ་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པར་བརྟེན། །

དེ་དེ་ཁོ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད། །

མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་ཉིད་བསྟན། ། ༡༩༡

རི་སྐད་ཏུ། དེ་ལ་མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན།
 མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟག་པའི་མཐའ་དང་ཆད་པའི་མཐའ་སྟེ། གང་ལ་
 མཐའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པ་ལོ། །མཐའ་ལས་
 འདས་པ་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པས་སྟོང་སྟེ། ཞེས་སྐྱ་ཆེར་གསུངས་པ་
 ཉམ་བུ་ལོ། །

བརྩ་བ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།

ཐོག་མ་དང་མོ་ཐ་མ་མཐའ། །

དེ་དག་ཕྱི་དུང་ལས་འཁོར་བ་ནི། །

ཐོག་མ་ཐ་མ་ཕྱི་དུང་བར་བརྟན། །

འགྲོ་ལོང་བྲལ་ཞིང་ཕྱི་ལས་སྟོང་། ། ༡༩༢

སྟོང་འདི་དེ་ཡིས་དཔེ་ན་ཉིད་གང་། །

དེ་ནི་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ། །

ཕྱི་དུང་སྟོང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས། །

བསྟན་བཅོས་ལས་ཉི་དེས་པར་བསྟན། ། ༡༩༣

རི་སྐད་ཏུ། དེ་ལ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་གང་
 ཞེ་ན། གང་ལ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་དམིགས་པ་དེ་ལ་དབྱས་མེད་ཅིང་།
 གང་ལ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་དབྱས་མ་དམིགས་པ་དེ་ལ་འོང་བ་དང་
 འགྲོ་བ་མེད་དོ། །དེ་ལ་ཐེར་བྱས་ཏུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འཇིག་

པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་དང་དབུས་ནམས་
 བྱི་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་དང་དབུས་ནམས་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སྐགས་པ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། ཐོག་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དང་པོ་ལ་བྱའོ། །
 ཐ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐའོ། །

བཙུག་ཅིག་པ་དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།

དོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་འཛོར་བ་དང་། །

འཛོར་བ་ལ་ནི་དེས་པར་བརྗོད། །

དོར་མེད་སྟོང་པ་མེད་པ་སྟེ། །

འགའ་ཡང་འཛོར་མེད་གང་ཡིན་པ་ལོ། ། ༡༧༤

དོར་བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། །

དེ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན། །

དེ་དེ་ཕྱིར་ན་དོར་མེད་པ། །

སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་བརྗོད། ། ༡༧༥

རི་སྐད་ཏུ། དེ་ལ་དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། དོར་བ་
 བྱི་འཛོར་བ་དང་འཛོར་བ་དང་གཏོང་བའོ། །དེ་ལ་དོར་བ་མེད་པ་ནི་
 དོར་བ་མེད་པས་སྟོང་སྟེ། ཞེས་སྐྱེ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དོར་བ་
 བྱི་གཏོང་བ་ཡིན་ལ་དོར་བ་མེད་པ་ནི་གང་ལ་འགའ་ཡང་གཏོང་བ་
 མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དོན་རྟོ། །

བཙུག་ཅིག་པ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།

འདུས་བྱས་ལ་མོགས་ངོ་ངོ་ཉིད། །
གང་བྱིར་སྐྱོབ་མ་རང་སངས་རྒྱས། །
རྒྱལ་སྐས་དེ་བཞིན་གསེགས་ནམས་ཀྱིས། །
མ་མཁའ་དེ་བྱིར་འདུས་བྱས་ལ། ། ༡༩༩

མོགས་པ་ནམས་ཀྱི་ངོ་ངོ་ཉིད། །
རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་པ་སྟེ། །
དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་སྟོང་ཉིད་གང་། །
དེ་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད། ། ༡༩༩

ངེ་སྐད་དུ། དེ་ལ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། གང་ཆོས་
ནམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་བྱས་ཤིང་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པ་སྟེ།
དེ་ནི་ཉན་ཐོས་ནམས་ཀྱིས་མ་བྱས། །ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །
བརྒྱ་གསུམ་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།

ཁམས་བཙུང་བཙུང་དང་རིག་བྱུག་དང་། །
དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་བྱུག །
གཞུགས་ཅན་གཞུགས་ཅན་ཨིན་དེ་བཞིན། །
འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཆོས་ནམས། ། ༢༠༠

ཆོས་དེ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །
དེ་དག་གིས་དབེན་སྟོང་ཉིད་གང་། །

ཡིན་པ་འདི་ནི་ཚུལ་མཐུན་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །རི་སྐད་དུ། དེ་
ལ་ཚུལ་མཐུན་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཚུལ་མཐུན་ཅད་ཅེས་བྱ་
བ་ནི་འདུས་བྱས་རྣམས་དང་། འདུས་མ་བྱས་རྣམས་དང་། ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེ་ལ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ནི། བྱང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་དང་། ཐུའི་
དུག་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་དུག་གོ། །རིག་པ་དུག་ནི་མིག་གི་
འདུས་ཏེ་རིག་པ་ནས་ཡིད་གྱི་འདུས་ཏེ་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་རོ། །
རིག་པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་ཚོར་བ་ཡང་དུག་གོ། །དེ་ལ་ཚུལ་མཐུན་ཅད་ནི་
ཚུལ་མཐུན་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་། །

བརྒྱ་བཞི་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ། རོ་པོ་མདོར་བསྟན། ཚུལ་ཅན་
རྒྱས་པར་བཤད། རྟེན་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་དོན་བསྟན་བ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི།

གཞུགས་རྒྱུ་ལ་སོགས་དངོས་མེད་གང་། །

དེ་ནི་རང་མཚན་སྟོང་པ་ཉིད། ། ༡༠༡

གཉིས་པ་ཚུལ་ཅན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། རྣམ་བྱང་
གི་རང་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་གཉིས་གྱི། དང་པོ་ལ། སྤང་པོ་དང་ཁམས་དང་། སྐྱེ་
མཆེད་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རང་མཚན་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི།

ཡང་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅི་ཡིན་
ཞེ་ན། རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཐུན་བཤད་པ།

གཞུགས་ནི་གཞུགས་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་ཅན། །

ཚོར་བ་ལྟོང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན། །

འདྲ་ཤེས་མཚན་མར་འཛིན་པ་སྟེ། །

འདྲ་བྱེད་མཛོན་པར་འདྲ་བྱེད་པ་ལོ། ། ༡༠༡

ཡུལ་ལ་སྟོ་སྟོར་ནམ་དུག་པ། །

ནམ་ཤེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་དེ། །

ཡུང་ལོ་སྒྲུག་བསྐལ་རང་མཚན་ཉིད། །

ཁམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྐལ་གཏུག་འདོད། ། ༡༠༢

འཛིན་པར་ཆོས་མཐུན་པའི་སྟོ་ནས་ཁམས་རྣམས་ནི་སྐལ་གཏུག་
པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །

གཉིས་པ་སྟེ་མཆེད་ནི།

སྟེ་མཆེད་ནམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །

སྟེ་བའི་སྟོར་གྱུར་ཉིད་ཏུ་གསུངས། །

ཏེ་སྐལ་བསྐལ་འབྱུང་ཞིང་སྟེ་བའི་སྟོར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རང་མཚན་ནི།

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། །

དེ་ནི་འདྲ་འཕྲོད་མཚན་ཉིད་དོ། ། ༡༠༣

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནི་འདྲ་འཕྲོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན།

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་འདྲ་འཕྲོད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་སྟེ་བ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་བྱང་གི་རང་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ལ། ལས་དང་། འབྲས་སུའི་

རང་གི་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། སར་ཕྱིན་དང་བསམ་གཏན་སོགས་དང་།
བྱང་ཕྱོགས་དང་། རྣམ་ཐར་སློ་གསུམ་དང་། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་
བཞིའི། དང་པོ་ནི།

གཏོང་བ་ཕྱིན་པའི་ལ་རོལ་བྱིན། །

རྩེལ་བྲིམས་གཏུང་མེད་མཚན་ཉིད་བརྗོད། །

ཁྲོ་མེད་མཚན་ཉིད་བརྗོད་འགྲུས་ཀྱི། །

ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད་ཉིད་དོ། ། ༡༠༥

བརྗོད་འགྲུས་ནི་དགེ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བསམ་གཏན་སྤྱད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། །

ཏེ། དགེ་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་རབ་ཆགས་མེད་མཚན་ཉིད་དོ། །

ཟུང་ན་ལས་འདས་པར་བསྐྱོད་པའི་ཕྱིར་འགའ་ལ་ཡང་ཆགས་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལ་རོལ་བྱིན་པ་དྲུག་རྣམས་ཀྱི། །

མཚན་ཉིད་འདི་དག་ཡིན་པར་བརྗོད། ། ༡༠༦

བསམ་གཏན་རྣམས་དང་ཚད་མེད་དང་། །

དེ་བཞིན་གཞན་གང་གཟུགས་མེད་པ། །

དེ་དག་ཡང་དག་མཁྱེན་པ་ཡིས། །

མི་འཇུག་ས་མཆན་ཉིད་ཅན་ཏུ་གསུངས། ། ༡༠༧

དེ་དག་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཁྲོ་བ་མེད་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་
ཏུ་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་ཁོང་ཁྲོ་བ་སྤངས་པས་འཛོལ་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་བྱང་ཕྱོགས་ནི།

བྱང་ཕྱོགས་ཕྱོགས་ནི་སྤྱི་འཇུག་ཏུ་ན། །

དེས་པར་འབྱུང་བྱེད་རང་མཆན་ཉིད། །

དེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་དེས་པར་འབྱུང་བ་སྟེ་ཐར་པའོ་ཞེས་བྱ་
བའི་དོན་རྟོ། །འཁོར་བ་ལས་འདའ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དེས་པར་
འབྱུང་བར་བྱེད་པར་རྣམ་པས་དེས་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ཐར་
པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །
བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་སྤྱིར་བཤད་ཟིན་རྟོ། །

གསུམ་པ་རྣམ་ཐར་སྟོ་གསུམ་ནི།

སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ནི། །

དམིགས་པ་མེད་པས་རྣམ་དབེན་ཉིད། ། ༡༠༩

དངོས་པོ་མ་དམིགས་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དྲི་མས་ཉེ་བར་མ་
སྤྱགས་པའི་སྤྱིར་ན། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་
དབེན་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ལོ། །

མཆན་མ་མེད་པ་ནི་ཉིད་དེ། །

གསུམ་པའི་མཆན་ཉིད་སྤྱི་འཇུག་བསྐྱེད་དང་། །

གཉི་ལྷག་མེད་

རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྣོ་མཚན་མ་མེད་པ་ནི། མཚན་མ་མ་དམིགས་
 པའི་སྣོ་ནས་ནི་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །གསུམ་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྣོ་སྣོན་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །རྣམ་པར་
 ཐར་པའི་སྣོ་སྣོན་པ་མེད་པ་འདི་ནི་སྤྱག་བསལ་དང་གཏི་མུག་མེད་
 པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་རྟེ། །འདུ་བྱེད་སྤྱག་བསལ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་
 རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་ཞིང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་གྱི་
 རང་བཞིན་ལ་ལྟ་བ་ན་སྣོན་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན། རྣམ་པར་ཐར་
 པའི་སྣོ་གསུམ་པ་ནི་སྤྱག་བསལ་དང་གཏི་མུག་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་
 ཅན་ནོ། །

བཞི་པ་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ནི།

.....རྣམ་ཐར་རྣམས་ཀྱིས། །

མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་གྲོལ་བྱེད་པ་ནོ། །༡༠༩

རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་ཅན་གཟུགས་
 རྣམས་ལ་ལྟ་བ་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་པོ་ལོ། །ནང་གཟུགས་སུ་
 འདུ་ཤེས་པས་སྤྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་རྣམས་ལ་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་
 པ་ལོ། །སྤྱག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་བདག་
 ཉིད་ཅན་ནི་གསུམ་པ་ལོ། །གཟུགས་མེད་པ་བཞི་ནི་རི་རྒྱུད་བཤད་
 པ་བཞིན་ནོ། །འདུ་ཤེས་དང་། ཚེར་བ་འགོག་པ་ནི་བརྒྱད་པ་སྟེ། རྣམ་
 པར་ཐར་པ་འདི་དག་ནི་སྣོ་མས་པར་འཇུག་པའི་སྤྱི་བ་པ་ལས་གྲོལ་
 བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །

གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ལ། ལྟོབས་དང་། མི་འཇིགས་
པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། བྱམས་པ་ཆེན་པོ་སོགས་དང་། སངས་
རྒྱལ་གྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་བྱུག་གི། དང་པོ་ནི།

ལྟོབས་རྣམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་ནི། །

གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རང་བཞིན་གསུངས། །

འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ལྟོབས་བཅུ་ནི་ཤིན་ཏུ་གཏན་ལ་འབེབས་
པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གཏན་ལ་
འབེབས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐོགས་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
ན་ལྟོབས་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་མི་འཇིགས་པ་ནི།

ལྟོབ་པའི་མི་འཇིགས་པ་རྣམས་ནི། །

ཤིན་ཏུ་བཏན་པའི་ལོ་ལོ་ཡིན། ། ༡༡༠

མི་འཇིགས་པ་ནི་བཞི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ༡ ང་ཡང་དག་པར་
ཐོགས་པར་སངས་རྒྱལ་སོ་ཞེས་དམ་བཅས་ན། གྱེ་མ་དེ་ལ་ཆོས་འདི་
རྣམས་མངོན་པར་ཐོགས་པར་སངས་མ་རྒྱལ་སོ་ཞེས་དགེ་སྦྱོང་ངམ།
བྲམ་བེའམ། ལྟའམ། བདུད་དམ། ཚངས་པའམ་སུ་ཡང་རུང་སྟེ། འཇིག་
ཉིན་ན་ཆོས་དང་མཐུན་པར་བདག་ལ་ལྟོལ་ལོ་སྟམ་པའི་རྒྱ་ཡང་
དག་པར་ཇེས་སུ་མི་མཐོང་སྟེ་ཞེས་རྒྱས་པར་འབྱུང་ཞིང་། ༢ གྱེ་མ་
ང་བླག་པ་བཤད་དོ་ཞེས་དམ་བཅས་ན། གྱེ་མ་དེ་ལ་བླག་པ་དེ་རྣམས་
བཤད་པར་མ་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བྱ་བར་བདག་ལ་དགེ་སྦྱོང་ངམ་ཞེས་བྱ་

བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་ངོ་། ༣ །ངས་གང་བར་རྩ་གཙོད་པའི་ཆོས་སྤྱོད་
བསྟན་པ་དེ་དག་བསྟན་ན་བར་རྩ་གཙོད་པའི་ཆོས་སྤྱོད་མི་འགྱུར་བ་
དེ་ལྟ་བུའི་གནས་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྲུལ་བ་ཞེན་ནོ། ༤ །གང་ཡང་
ངས་ལ་མ་འཕགས་པའི་ངེས་པར་འབྱེན་པ་དེ་བྱེད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་
ཡང་དག་པར་ཟད་པར་འགྱུར་བར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་བསྟན་པ་
དེ་དག་ལ་ནན་ཏན་བྱས་ན། སྤྱུག་བསྐྱེད་ཡང་དག་པར་ཟད་པར་
འགྱུར་བར་ངེས་པར་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་མེད་
དེ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱས་པར་འབྱུང་ངོ་། །འདི་དག་ནི་ཤིན་རྒྱུ་བཟན་པའི་
མཆོན་ཉིད་ཅན་ཏེ་སྤྱི་ཡོད་གཞན་རྩ་འགྱུར་བར་བྱ་བར་མི་རུས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི།

སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་ནམས་ནི། །

སྤྱོད་སོ་སོ་ཆེད་མེད་མཆོན་ཉིད་ཅན། །

སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་རྣམས་ནི། འཆད་པར་འགྱུར་བ་
རྣམས་ཏེ་དེ་དག་ནི་ཆད་པ་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ནོ། །

བཞི་པ་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་སོགས་ནི།

འགྲོ་ལ་ལན་པ་ཉིད་སྤྱོད་པ། །

བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། ། ༡༡

བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ནི་ཕན་པ་ཉིད་པར་སྤྱོད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ནོ། །

སྤྱུག་བསྐྱེད་ཅན་རྣམས་ཡོད་སྤྱོད་པ་ནི། །

བྱུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་འོ་.....། །

བྱུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་ནི། སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྐལ་བར་གྱུར་པ་ཡོངས་
སྤྱོད་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་འོ། །

.....དགའ་བ་ནི། །

རབ་དགའི་མཆན་ཉིད་.....

དགའ་བ་ཆེན་པོ་ནི། རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཅན་འོ། །

.....བཏང་སྟོམས་ནི། །

མ་འདྲེས་མཆན་ཉིད་ཅན་ཞེས་བྱ། ། ༡༡

བཏང་སྟོམས་ཆེན་པོ་ནི། རྩེས་སྤྱ་ཆགས་པ་དང་། ཁོང་ཁོ་བ་ལ་
སྟགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་མ་འདྲེས་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་འོ། །

ལྷ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི།

སངས་རྒྱས་ཆོས་ནི་མ་འདྲེས་པ། །

བཏུ་དང་བཏུད་ཏུ་གང་འདོད་དང་།

གང་བྱིར་སྟོན་དེས་མི་འབྲོགས་པ། །

དེ་བྱིར་མི་འབྲོགས་རང་མཆན་ཉིད། ། ༡༢

དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་བཙོ་བཏུད་དེ། འདི་
ལྷ་སྟེ། རབ་འབྱོར། གང་གི་ནམ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སླ་ན་མེད་
པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
སངས་རྒྱས་པ་དག་དང་། གང་གི་ནམ་ལ་ལེན་པ་མི་མངའ་བར་བྱ་
བན་ལས་འདས་པར་འགྱུར་བ་དེའི་བར་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་

འབྲུལ་པ་མི་མངའོ། །ཅ་ཅ་མི་མངའོ། །བསྐྱེལ་པ་མི་མངའོ། །ཐུགས་
མཉམ་པར་མ་གཞག་པ་མི་མངའོ། །དེ་བཞིན་རུ་ཐ་དད་པའི་འདུ་
ཤེས་དང་། སོ་སོར་མ་བརྟགས་པའི་བཏང་སྟོམས་དང་། འདུན་པ་
ཉམས་པ་དང་། བཙུན་འབྲུས་ཉམས་པ་དང་། དུན་པ་ཉམས་པ་དང་།
ཉིང་དེ་འཛིན་ཉམས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཉམས་པ་དང་། རྣམ་པར་
གྲོལ་བ་ཉམས་པ་མི་མངའོ། །ལུས་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྟོན་རུ་
འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་། ངག་གི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་
སྟོན་རུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་
ཡེ་ཤེས་སྟོན་རུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་། འདས་པའི་རུས་
ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་འཇུག །མ་འོངས་པ་
དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙུན་གང་དག་
ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་མི་འཕྲོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ། འབྲུལ་པ་ལ་
སོགས་པ་མི་མངའ་བས་སྐྱགས་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐབ་པར་མི་རུས་
པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་གིས་བཤད་པ་ནི་འཕགས་པ་གཟུངས་
ཀྱི་དབང་ཐུག་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པ་ལས་རིག་པར་བྱའོ། །

རིགས་ཀྱི་བུ། གཞན་ཡང་གང་གི་ཕྱིར་དེའི་ལུས་འབྲུལ་པས་བྱིས་
པའམ་མཁས་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཆོས་དང་མཐུན་པར་ཚད་པར་
འབྱུར་བའི་འབྲུལ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་
ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྟར་འདས་རྣམས་ནི་ལུས་ཀྱི་ལས་འབྲུལ་

པ་མེད་པ་དང་ལྷན་པ་སྟེ། ཀྱན་ཏུ་ལྷ་བ་དང་། རྣམ་པར་ལྷ་བ་དང་།
བསྐྱམ་པ་དང་། སྦྱོང་བ་དང་། ཚེས་གོས་སྦྱར་མ་དང་། ཐང་པ་དང་།
ལྷང་བཟེད་དང་། ཚེས་གོས་ཐོགས་པས། སྦྱོང་ལམ་མངོས་པར་སྦྱོང་
ལམ་བཞི་ཡོད་པ་དང་། སྦྱོང་དང་། སྦྱོང་བྱིས་དང་། སྦྱོང་རྒྱུ་ཏུ་
འབྲུག་པ་དང་། འབྲུང་བ་ན་རྒྱང་མཐིལ་ས་ལ་མི་རེག་སྟེ། འཁོར་ལོ་
ཕྱི་བས་སྦྱོང་པ་ས་ལས་འབྲུང་ཞིང་དྲི་ཡིད་ཏུ་འོང་བའི་བསྐྱེད་མཛོན་
པར་འབྲུང་སྟེ། དེ་ལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་རྒྱང་པ་འཛོག་གོ།

དེ་ལ་གང་ཕྱོད་སོང་གི་སྟེ་གནས་སུ་སོང་བའི་སེམས་ཅན་གང་
དག་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་རྒྱང་པ་ལ་རེག་པ་དེ་དག་ཞག་བདུན་
རབ་ཏུ་བདེ་བ་དང་ལྷན་པར་འབྱུར་རོ། །འདི་འཕྲོ་ནས་ཀྱང་ལྷ་དག་
གི་ནང་ཏུ་སྦྱེ་བར་འབྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྦྱོང་ལ་ཚེས་གོས་
སོར་བཞི་ཅན་གྱིས་མི་རེག་མོད་གྱི། རྩི་རྒྱུང་ཡུག་པའི་རྒྱུང་གིས་ཀྱང་
བསྐྱོག་པར་མི་རུས་སོ། །ཡུས་ཀྱི་འོད་གྱིས་མནར་མེད་པའི་བར་གྱི་
སེམས་ཅན་བདེ་བར་བྱེད་དེ། དེའི་སྦྱིར་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཡུས་
ལ་འབྲུལ་པ་མེད་ཅེས་བྱའོ། །བྱིས་པའམ་མཁས་པ་དག་ཀྱང་རུང་
སྟེ། ཚེས་དང་མཐུན་པར་ཚོད་པར་འབྱུར་བའི་ངག་གི་འབྲུལ་པ་དེ་
བཞིན་གསེགས་པ་ལ་མེད་དོ། །

དེ་ཅིའི་སྦྱིར་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བྱ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི་རུས་སུ་
སྦྱ་བ། ཚིག་ཏུ་སྦྱ་བ། ཡང་དག་པར་སྦྱ་བ། རི་སྐད་སྦྱས་པ་དེ་བཞིན་
བྱེད་པའོ། །འོན་ཏུ་དེས་པའི་ཚིག་དང་ལྷན་པའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་

ཅད་ཚིམ་པར་བྱེད་པའི་ཚིག་དང་ལྡན་པའོ། །མི་སྒྲིལ་པའི་ཚིག་དང་
ལྡན་པའོ། །དོན་དང་ཚིག་འབྲས་བརྒྱན་པའི་ཚིག་དང་ལྡན་པའོ། །
སྐད་ཅིག་བརྗོད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་ཚིམ་པར་
བྱེད་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ངག་འབྲུལ་པ་མེད་
ཅས་བྱའོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེའི་སེམས་འབྲུལ་པས་བྱིས་པའམ་མཁས་
པས་ཀྱང་བྱེད་སྟེ། ཚིམ་དང་མཐུན་པར་རྗོད་པར་འགྱུར་བའི་སེམས་
འབྲུལ་པ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་མེད་དོ། །

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་མཉམ་པར་གཞག་པའི་གནས་མི་
འདོར་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བྱེད་ཀྱང་སེམས་དེར་མི་
གཏོང་ཞིང་ཚིམ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་
འཇུག་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སེམས་ལ་འབྲུལ་པ་མེད་
ཅས་བྱའོ། །དི་ལྟར་དེའི་སེམས་འབྲུལ་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འབྲུལ་
པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཚིམ་སྟོན་དོ། །
འདི་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ལས་བཅོ་ལྔ་
པའོ། །འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚིམ་མ་འདྲེས་པ་ནི་དང་པོའོ། །

རིགས་ཀྱི་བྱ། གཞན་ཡང་དེའི་ཅ་ཙ་གང་ལས་བདུད་དམ། བདུད་
ཀྱི་རིས་ཀྱི་ལྟ་འཕ། གཞན་ལྟ་སྟེགས་ཅན་དག་གིས་སྒྲགས་རྟེན་པར་
འགྱུར་བའི་ཅ་ཙ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་ཅ་ཙ་འམ་རྗེས་སུ་ཅ་ཙ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་
ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྱོད་བ་དང་

བྲལ་བ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཀྱར་སྟེ་བྱས་ཀྱང་མཐོ་བར་མི་
 སེམས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཀྱར་སྟེ་མ་བྱས་ཀྱང་སྟོ་ཤི་བར་
 མི་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་འགྲོད་པས་རྗེས་སུ་ཅ་ཅོ་འབྱུང་བར་
 འགྱུར་བར་བྱ་དཀའ་བའི་བྱ་བའམ། མཐར་མ་སྦྱོར་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་འཇིག་
 ཉིན་གང་དང་ཡང་ཚུད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་ལ་ཅ་ཅོ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་
 ལ་གནས་པ་སྟེ། ང་ཡི་བ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པ། ལེན་
 པ་མེད་པ་མཐུད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ལ་ཅ་ཅོ་མེད་དོ། །རི་ལྗར་དེ་ལ་ཅ་ཅོ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་ཅོ་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་
 ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་བརྒྱ་
 ཅུག་པའོ། །འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་གཉིས་པའོ། །

རིགས་ཀྱི་བྱ། གཞན་ཡང་བསྟེལ་བ་གང་གིས་ཆོས་གང་ལ་ཡང་
 ཆོངས་པར་འགྱུར་བའི་བསྟེལ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མེད་དོ། །
 དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་བསམ་གཏན་དང་རྣམ་
 པར་ཐར་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་
 བསྟེལ་བ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་དང་གཡོ་བ་ལ་རྣམ་པར་ལྟ་ཞིང་སོ་སོ་ཅི་རིགས་
 པར་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་བསྟེལ་བ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་དོན་

དང་ཚས་དང་ངས་པའི་ཚིག་དང་སྤྲོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་
 རིག་པ་རྣམས་ལ་བསྟེལ་བ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་འདས་
 པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་
 ཤེས་མཐོང་བ་ལ་བསྟེལ་བ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རི་ལྟར་
 བདག་ལ་བསྟེལ་བ་མེད་པ་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བརྗེད་
 པར་མི་འགྱུར་བར་ཚས་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་བཅུ་བདུན་པའོ། །འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚས་
 མ་འདྲེས་པ་ནི་གསུམ་པའོ། །

རིགས་ཀྱི་བྱ། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སེམས་མཉམ་
 པར་མ་གཞག་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་འཆག་གམ་ཞེས་
 བྱ་བ་རྒྱས་པར་འབྱུང་སྟེ། རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཉིང་ངེ་
 འཛིན་ཟབ་མོའི་མཆོག་ཐོབ་པ་སྤྲིབ་པ་མེད་པའི་བསམ་གཏན་ལ་
 བསམ་གཏན་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་པ་
 མ་གཏོགས་པར་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་ན་སེམས་ཅན་གང་མཉམ་པར་
 གཞག་ཀྱང་རུང་མཉམ་པར་མ་གཞག་ཀྱང་རུང་སྟེ། །སྤྱ་ཡང་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་སེམས་ལ་ལྟ་བར་རུས་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་རི་ལྟར་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པ་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ལ་ཚས་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་ལས་བཅུ་བརྒྱད་པའོ། །འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚས་མ་
 འདྲེས་པ་ནི་བཞི་པའོ། །

རིགས་ཀྱི་བྱ། གཞན་ཡང་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་གང་གིས་སེམས་
 མི་མཉམ་པར་གནས་པར་འགྱུར་བའི་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཉན་མཁའ་བཞིན་
 ཏུ་ཞིང་མི་ཟད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞིང་རྣམས་ལ་ཐ་
 དད་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་དོ། །རང་བཞིན་གྱིས་བདག་མེད་པའི་ཕྱིར།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འང་ཐ་དད་པའི་འདུ་
 ཤེས་པ་མེད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདྲེས་པ་མེད་ཅིང་མཉམ་པ་ཉིད་
 ཏུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཐ་དད་
 པའི་འདུ་ཤེས་མེད་དོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
 ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་
 དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་རྗེས་
 ལྷ་ཆགས་པ་མེད། ངང་ཚུལ་ངན་པ་ཅན་རྣམས་ལ་ཁོང་ཁྱོད་བ་མེད།
 བན་བཏགས་པ་རྣམས་ལ་ལན་ཏུ་ཕན་འདོགས་པ་མེད། གནོད་པ་
 བྱས་པ་རྣམས་ལ་ལན་ཏུ་གནོད་པ་བྱེད་པ་མེད། གཏུལ་བར་འོས་པ་
 རྣམས་ལ་རི་མོར་མ་ཡིན། ལྷག་པར་ངེས་པ་རྣམས་ལ་སྟོད་པ་མ་ཡིན་
 གྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་
 གནས་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་སྟེ། འདི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་ལྟ་བུའོ།

རིགས་ཀྱི་བྱ། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སོ་སོར་མ་
 བཏགས་པའི་བཏང་སྟོམས་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་

གཤེགས་པའི་བྱང་སྟོམས་ནི་ལམ་བསྟོམས་པ་ཡིན་གྱི་ལམ་མ་
བསྟོམས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱང་
སྟོམས་ནི་ཤེས་རབ་བསྟོམས་པ་ཡིན་གྱི་མ་བསྟོམས་པ་ཡང་མ་ཡིན་
ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱང་སྟོམས་ནི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྷན་པ་
ཡིན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡིན་གྱི་འཇིག་རྟེན་པར་
ལྷུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་བྱང་
སྟོམས་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུ་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
བྱང་སྟོམས་དེ་ལྟ་བུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ཏེ།
འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་ཉི་ཤུ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་
འབྱུང་སྟེ། འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་དུག་པའོ། །

རིགས་ཀྱི་བྱ། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འདུན་པ་ཉམས་
པ་མེད་པའོ། །དེ་ལ་འདུན་པ་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། དགེ་བའི་ཆོས་
ལ་འདུན་པའོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེན། བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ལ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་འདུན་པ་ཉམས་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་
པོ་དང་། ཆོས་སྟོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་འདུལ་བ་དང་། སེམས་ཅན་
ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་དང་། རབ་རྒྱ་དབེན་པ་དང་། སེམས་ཅན་
བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་པར་འཇིན་དུ་བརྩམས་པ་ལ་འདུན་པ་ཉམས་པ་
མེད་དོ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རིགས་རྒྱུན་མི་གཙོད་པ་ལ་འདུན་
པ་ཉམས་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་འདུན་པས་འགྲོ་བ་མ་
ཡིན་གྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འདུན་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་

ཉིད་དེ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱས་པར་འབྱུང་སྟེ། འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་བདུན་པའོ།

རིགས་ཀྱི་བྱ། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཙུན་འགྲུས་
ཉམས་པ་མེད་དོ། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཙུན་འགྲུས་ནི་
འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ལ་བར་མི་
འདོར་བའི་བཙུན་འགྲུས་དང་། ཆོས་ཉན་པ་རྣམས་ལ་བརྟམས་པ་མེད་
པའི་བཙུན་འགྲུས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་ཀྱི་སྤྲོད་
ཆོས་ཉན་པ་གང་བསྐལ་པར་ཡང་ཆོས་ཉན་པས་སྦྱོར་བར་མི་འགྱུར་
བ་རྟེན་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་ཆོས་སྟོན་ཞིང་ཁ་ཟས་དང་
བྲལ་བའི་རྒྱུད་དུ་གྱུར་ཀྱང་བསྐལ་པར་ཡང་མི་ལྡང་དོ། །དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་ལྟ་བུས་ཐ་ན་གང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་ཕྱིར་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གང་
གླའི་ལྷུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་འདའ་ཞིང་འགོ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་
ལྷས་ངལ་བའམ་ངག་ངལ་བའམ་སེམས་ངལ་བ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ནི་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་བཙུན་འགྲུས་བཅའས་པ་
བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་སྤྲོད་པའོ། །ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བའི་བཙུན་
འགྲུས་གང་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་འཕགས་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་
ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་བཙུན་འགྲུས་དེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བསྐྱེད་
པ་བྱེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་སྟེ། འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
མ་འདྲེས་པ་ནི་བརྒྱད་པའོ།

རིགས་ཀྱི་བྱ། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དྲན་པ་ནི་ཡང་
 ཡི་ཉམས་པ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་
 བསྟེལ་བ་མེད་དོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྒྲ་ན་མེད་
 པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྒྱ་མཛོད་པར་རྫོགས་པར་
 སངས་རྒྱས་མ་ཐག་རྒྱ་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱང་
 བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་པར་བལྟས་ཀྱང་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བསྟེལ་བ་ཤིན་རྒྱ་མེད་དོ། །སེམས་ཅན་གྱི་སྦྱོད་
 པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་རྒྱ་ཤེས་ཀྱང་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡི་ཤེས་
 གཏོང་བ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ནི་སྤང་པ་གསུམ་རྒྱ་
 རྣམ་པར་དགོང་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་ལ་འཇུག་པ་དང་།
 སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྦྱོད་པ་ལ་
 རྣམ་པར་ལྟ་བས་དྲན་པ་ཉམས་པ་མེད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་
 དྲན་པར་བྱས་སམ་བསམས་སམ་རྣམ་པར་བརྟགས་ཏེ། སེམས་ཅན་
 རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་མེད་དོ། །སྟོན་ཀྱང་ཉམས་པ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་
 ཕྱིར་ཞེན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དྲན་པ་ནི་རི་ལྟར་ཡང་ཉམས་པ་
 མེད་དོ། །དེ་རི་ལྟར་བདག་ཅས་བྱ་བ་རྒྱས་པར་འབྱུང་སྟེ། འདི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་དགུ་པའོ། །

རིགས་ཀྱི་བྱ། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་
 ཉམས་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་ཡིན་
 པ་དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དང་མི་མཉམ་པ་མ་ཡིན་པ་

དང་། ཇི་ལྟ་བུ་བཞུགས་ནས། ཅི་འདྲི་བྱུང་དེ་བཞུགས་གསལ་གསལ་པའི་ཉིང་དེ་
འཛིན་ཉམས་པར་མི་འབྱུང་ཞེ་ན། དེ་བཞུགས་ཉིང་གང་དང་མཉམ་
པ་དེ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་མཉམ་མོ། ཉིང་དེ་འཛིན་གང་དང་མཉམ་
པ་དེ་དང་དེ་བཞུགས་གསལ་གསལ་པ་མཉམ་པ་སྟེ། དེ་འདྲི་བྱུང་མཉམ་པར་
བཞག་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཁམས་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་མི་
གནས་པའི་བྱུང་ཉམས་པ་མེད་དེ། དེ་འདྲི་བྱུང་དེ་བཞུགས་གསལ་གསལ་
ཉིང་དེ་འཛིན་ཉམས་པ་མེད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་བཞུགས་གསལ་གསལ་ལས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉིང་དེ་འཛིན་སྟོབ་པར་བྱ་བའི་བྱུང་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སྟོགས་པའི་བར་དུ་འབྱུང་སྟེ། འདི་སངས་རྒྱུ་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་
བརྩུ་པའོ། །

རིགས་ཀྱི་བྱ། གཞན་ཡང་དེ་བཞུགས་གསལ་གསལ་པའི་ཤེས་རབ་ཉམས་
པ་མེད་དོ། ཤེས་རབ་གང་ཞེ་ན། གང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རབ་དུ་ཤེས་
པ་སྟེ་གཞན་ཀྱི་དྲིང་མི་འཛིན་པའི་ཤེས་པའོ། །ཤེས་པ་ཅན་གཞན་
དག་དང་། གང་ཟག་གཞན་རྣམས་ལ་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྟོན་པའི་
ཤེས་པའོ། །སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ལ་མཁས་པས་ཆོག་རབ་དུ་
དབྱེ་བ་ཤེས་པའོ། །ཆོག་གཅིག་ལ་འབྲུག་པས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱ་སྟོང་
དུ་གནས་ཤིང་སྟོན་པ་ཤེས་པའོ། །ཇི་ལྟར་དྲིས་པ་བཞུགས་དུ་ཐེ་ཆོམ་
གཅོད་པའི་ཤེས་པའོ། །ཐམས་ཅད་དུ་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཤེས་པའོ། །
ཐེག་པ་གསུམ་རྣམ་པར་དགོད་པར་བསྟན་པ་ཤེས་པའོ། །ཤེས་པ་ཅན་
ཀྱི་ཤེས་ཀྱི་སྟོང་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཤེས་

པའོ། །ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་རྒྱད་ཀྱི་བཞི་སྟོང་སོ་སོ་ཅི་རིགས་པར་སྟོན་པ་
 ཤེས་པའོ། །འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཤེས་རབ་མཐའ་ཡས་པ་
 ཐུག་པ་མེད་པ་ཟད་པ་མེད་པ་ཆད་མེད་པ་བསྟན་པའོ། །རི་ལྷ་ར་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཉམས་པ་མེད་པ་དེ་ལྷ་ར་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་ཤེས་རབ་མི་ཟད་པར་བྱ་བའི་སྤྱི་རྒྱ་ཆོས་སྟོན་ཏེ། །འདི་ནི་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་ཉི་ཤུ་ཙུ་ལྔ་པའོ། །
 །འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་བརྟུ་གཅིག་པའོ། །

རིགས་ཀྱི་བྱ། །གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་
 བ་ཉམས་པ་མེད་དོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་སྟེ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་
 རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་སྒྲིའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའོ། །རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་
 ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་སྐུ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་
 རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་ཆགས་པ་དང་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་
 བས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྟོན་ཀྱི་མཐའ་ཡང་མ་བཅིངས། སྤྱི་
 མའི་མཐར་ཡང་མི་འཕོ། །དེ་ད་ལྷ་ར་བུང་བ་ལ་ཡང་མི་གནས་སོ། །
 མིག་དང་གཟུགས་ལ་གཉིས་སུ་འཛིན་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའོ། །
 རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་དང་ཆོས་ལ་གཉིས་སུ་འཛིན་པ་ལས་རྣམ་
 པར་གྲོལ་བ་སྟེ། །འཛིན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གནས་ལས་རྣམ་
 པར་གྲོལ་བའོ། །སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་
 ཤེས་པ་སྟེ། །དེའི་སྤྱི་རྒྱ་སེམས་ཀྱི་སྒྲིའི་ཅིག་གཅིག་དང་ལྷན་པའི་ཤེས་
 རབ་ཀྱིས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་

པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཆོས་སྟོན་ཏོ་
ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་འབྱུང་སྟེ། འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་
ནི་བརྟུ་གཉིས་པའོ།

རིགས་ཀྱི་བྱ། གཞན་ཡང་ལུས་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་
འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྫེས་སུ་འབྲང་ངོ་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལུས་
ཀྱི་ལས་དེ་དང་ལྡན་པས་ལྟ་བུས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་འདུལ། སྤྱི་
བ་དང་ཅང་མི་སྤྱི་བ་དང་བླ་བ་དང་སྦྱོང་ལམ་དང་མཆོན་དག་གིས་
ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་འདུལ་ཞེས་རྒྱས་པར་འབྱུང་ཞིང་སངས་རྒྱས་
བཙུང་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོང་ལམ་གང་སེམས་ཅན་འདུལ་བར་
མི་འགྱུར་བ་དེ་གང་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱས་པར་འབྱུང་སྟེ། འདི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་བརྟུ་གསུམ་པའོ།

རིགས་ཀྱི་བྱ། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རག་གི་ལས་
ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྫེས་སུ་འབྲང་བའོ། །
དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་འབྲས་སུ་ཡོད་པའི་ཆོས་
སྟོན་པའོ། །ཆད་པར་ལུང་སྟོན་པའོ། །ཤིན་དུ་ངེས་པའི་ཆོག་སྤྱི་བའོ། །
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རག་དེ་ཡང་ཀྱན་ཤེས་པར་བྱེད་པའོ། །རྣམ་
པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའོ། །མི་མཐོ་བའོ། །མི་དམའ་བའོ། །མི་གཡོ་བའོ། །
ལྷ་བ་ལྷི་བ་ཅན་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་ནམ་ནམ་མཁའི་
ཆད་ནི་རྫེས་སུ་འགྲོ་བའོ། །རྣམ་པའི་མཆོག་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་
པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཡན་ལག་དུག་ཅུ་དང་ལྡན་པར་བརྟེན་པར་བྱ་

ཞིང་། རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ངག་ནི་དེ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེའི་
 སྤར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་སྟེ། འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་
 འདྲེས་པ་ནི་བརྟུ་བཞི་པའོ། །

གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་
 ཤེས་སྟོན་ཏུ་འགོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བའོ། །དེ་ཅིའི་སྤར་ཞེ་
 བ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན། ཡིད་
 ཀྱིས་མ་ཡིན། རྣམ་པར་ཤེས་པས་མ་ཡིན་གྱི། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་སྟེ་
 བ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་པོར་གྱུར་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སོང་བའོ་ཞེས་
 བྱ་བ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ངེས་པར་བསམས་པའོ། །ལམ་གྱི་ཡན་
 ལག་ཤིན་ཏུ་བསྐྱེད་པའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལ་གཞན་གྱི་
 དྲིང་མི་འཛིག་པའོ། །དམིགས་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པའོ། །རྒྱུན་ལས་
 རྒྱུ་བ་དང་བྲལ་བའོ། །སྲིད་པ་གསུམ་བསལ་བའོ། །བདུད་ཀྱི་ལས་
 ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་དང་དབྱེར་མེད་པ་སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་ལས་
 ཡེ་ཤེས་སྟོན་ཏུ་འགོ་བ་ནི་དེ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་ཉི་ཤུ་ཙ་དགུ་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་
 འབྱུང་སྟེ། འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་བཙུ་ལའོ། །

གཞན་ཡང་འདས་པའི་རྒྱས་ལ་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཆགས་པ་མེད་
 ཅིང་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་གོ། །འདས་པའི་རྒྱས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

ཞིང་བྱང་བ་དང་ཞིག་པ་རི་སྟེང་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བགྲང་བའི་
 ཚུལ་གྱིས་རབ་རྒྱ་ཤེས་སོ། །དེ་དག་ན་ལྷ་དང་ཤིང་གི་ལ་བ་དང་། ལྷན་
 དང་ནགས་ཚལ་རྒྱ་བྱུར་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རབ་རྒྱ་ཤེས་སོ། །
 དེ་དག་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ཚྭ་གས་སེམས་ཅན་རྒྱ་བརྟགས་པར་བྱུར་
 པ་རི་སྟེང་པ་དང་། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་རི་སྟེང་པ་དང་། སངས་
 རྒྱས་རེ་རེས་ཚོས་བསྟན་ཞིང་བརྗོད་པ་རི་སྟེང་པ་དང་། རི་སྟེང་ཅིག་
 ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་ལ་བརྟལ་བ་དང་། རི་སྟེང་ཅིག་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
 ལ་བརྟལ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རབ་རྒྱ་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱས་པར་
 འབྱུང་ཞིང་སེམས་གྱི་རྒྱུད་ཀྱང་རབ་རྒྱ་ཤེས་སོ། །སེམས་གང་གི་འོག་
 རྒྱ་སེམས་གང་བྱུང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བགྲང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རབ་
 རྒྱ་ཤེས་ཏེ། དེ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་དང་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ཤེས་
 པས་སོ། །དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སེམས་གྱི་རྒྱུད་འདས་པ་
 བརྟང་བ་རྣམས་ཀྱང་དམིགས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་
 དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱུང་པར་ཚོས་སྟོན་ཏེ་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་སྟེ། འདི་སངས་རྒྱས་གྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་
 པ་ནི་བརྟུ་རྒྱལ་པའོ། །

རིགས་གྱི་བྱ། གཞན་ཡང་མ་འོངས་པའི་རུས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཆགས་པ་མེད་ཅིང་སོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་
 གོ། །སེམས་ཅན་ནམ་ཚོས་སམ་ཞིང་གང་དག་ཅིག་མ་འོངས་པ་ན་
 འབྱུང་བར་འགྱུར་བའམ་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་རྒྱ་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱས་པར་འབྱུང་ཞིང་།
མ་འོངས་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་བསྐལ་བར་འབྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་མ་
འོངས་པ་ལ་ལྟ་བུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་
འབྱུང་སྟེ། འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་བརྟུ་བརྟུན་པའོ།

རིགས་ཀྱི་བྱ། གཞན་ཡང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཆགས་པ་མེད་ཅིང་ཐོགས་པ་མེད་
པར་འཇུག་གོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྟོགས་བརྟུ་དག་ན་ད་ལྟར་
བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་བགྲང་བའི་རྒྱལ་གྱིས་རབ་
རྒྱ་ཤེས་སོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་རབ་རྒྱ་ཤེས་
སོ། །དེ་བཞིན་རྒྱ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཐམས་ཅད་དང་། ཉན་ཐོས་
དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ནས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་། སའི་
ཁམས་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱི་ཆར་བརྒྱགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་རྒྱ་
བགྲང་བའི་རྒྱལ་གྱི་རབ་རྒྱ་ཤེས་ཤིང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་རྒྱའི་ཁམས་སྤྲའི་
ཆེ་མོས་སྤངས་པ་བགྲང་བའི་རྒྱལ་དང་། མའི་ཁམས་ཀྱི་སྤྱི་བ་དང་
འགག་པ་བགྲང་བའི་རྒྱལ་དང་། རྒྱང་གི་ཁམས་ཐམས་ཅད་གཟུགས་
སྤྱུ་རྒྱུར་པ་ལ་བབ་པའི་རྒྱལ་དང་། བམ་མཁའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་
སྤྲའི་ཆེ་མོས་རྒྱས་པར་དགང་བའི་རྒྱལ་གྱི་བར་གྱིས་རབ་རྒྱ་ཤེས་
སོ། །དེ་བཞིན་རྒྱ་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བར་སྤྱོད་
པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སྤྲའི་
སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱང་རབ་རྒྱ་ཤེས་སོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་སྤྱུར་བར་བྱ་

ཁིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ནི་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་གཟུང་བའི་སྤྱིར་སེམས་
 ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱང་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་སུ་མ་ཅུ་ཅ་གཉིས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་འབྱུང་སྟེ།
 འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་བཙུག་པའོ།

དུག་པ་རྣམ་མཁེན་གྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ནི།

རྣམ་ཀྱན་མཁེན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ནི། །

མཛོན་སྤྱུམ་མཆོན་ཉིད་ཅན་ཏུ་འདོད། །

གཞན་ནི་ཉི་མེ་བ་ཉིད་ཀྱིས། །

མཛོན་སྤྱུམ་ཞེས་བྱས་མི་འདོད་དོ། ། ༡༡༤

གསུམ་པ་ཉིན་བསྐྱེད་ཁིང་སྟོང་ཚུལ་གྱི་དོན་བསྐྱེད་པ་ནི།

གང་ཞིག་འདྲུས་བྱས་མཆོན་ཉིད་དང་། །

འདྲུས་མ་བྱས་པའི་མཆོན་ཉིད་གང་། །

དེ་དེ་ཁོ་ནས་སྟོང་བ་ཉིད། །

དེ་ནི་རང་མཆོན་སྟོང་བ་ཉིད། ། ༡༡༥

རང་གི་མཆོན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

བཙུ་ལྷ་པ་མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།

ད་ལྟར་བ་འདི་མི་གནས་ཤིང་། །

འདས་དང་མ་འོངས་ཡོད་མ་ཡིན། །

གང་ཏུ་དེ་དག་མི་དམིགས་པ། །

དེ་ལ་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བརྗོད། ། ༡༡༤

མི་དམིགས་པ་དེ་རང་ངོ་མོ། །

དེ་ཡིས་དབེན་པ་ཉིད་གང་དེ། །

ཟེར་བྱས་གནས་མིན་འདིག་མིན་པས། །

མི་དམིགས་ཞེས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་དོ། ། ༡༡༥

འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་
ལ། ད་ལྟར་བ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་རྒྱས་གསུམ་ཆར་ཡང་མེད་དོ། །དེ་
ལ་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་རྒྱས་གསུམ་མི་དམིགས་པའོ། །

རི་སྐད་རྒྱ། དེ་ལ་ཐེར་བྱས་རྒྱ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འདིག་
པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མི་དམིགས་པ་ནི་མི་དམིགས་པས་སྟོང་
ངོ་། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། དེའི་རང་བཞིན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ནི་
མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བརྒྱ་བྱས་པ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི།

རྒྱུ་ལས་བྱུང་བྱིར་དངོས་ནམས་ལ། །

འདུས་པ་པ་ཡི་ངོ་བོ་མེད། །

འདུས་པ་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས། །

སྟོང་ཉིད་དངོས་མེད་སྟོང་ཉིད་དོ། ། ༡༡༦

འདུས་པ་པ་ནི་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །རྒྱ་དང་རྒྱུ་ལས་བྱུང་
བའི་ཕྱིར་ན་འདུས་པ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ནི་དངོས་པོ་
མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་

ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །སྟོང་པ་ཉིད་བཅུ་བྱུག་པོ་དེ་དག་སྟོས་པ་དང་
བཅས་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བཞིར་བཤད་པ་ལ། དངོས་པོ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་
དང་། རང་གི་ངོ་པོ་དང་། གཞན་གྱི་ངོ་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་བཞིའོ། །དང་པོ་ནི།

གང་གཞན་བཞི་པོ་དེ་དག་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

དངོས་པོ་འི་སྟོས་ནི་མདོར་བསྡུས་ན། །

ཕྱང་པོ་ཐུ་རྒྱལ་པ་བརྗོད་པ་ཡིན། །

དེ་རྒྱལ་པ་དེ་ཡིས་སྟོང་ཉིད་གང་། །

དེ་དངོས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་བཤད། ། ༡༡༩

དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱང་པོ་ལྟའོ། །དངོས་པོ་ནི་དངོས་པོས་
སྟོང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གོང་མ་བཞིན་ཏེ་འདི་ནི་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་
ཅས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།

མདོར་བསྡུས་ན་ནི་དངོས་མེད་པ་། །

འདུས་མ་བྱས་ཆོས་རྒྱལ་པ་ལ་བརྗོད། །

དེ་ནི་དངོས་མེད་དེས་སྟོང་ཉིད། །

དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་དོ། ། ༡༢༠

དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་པ་ཏེ་
ནམ་མཁའ་དང་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གོ། །དེ་ལ་
དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པས་སྟོང་སྟེ། འདི་ནི་དངོས་པོ་

མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ།

གསུམ་པ་རང་གི་ངོ་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།

རང་བཞིན་རྩོམ་ཉིད་མེད་ནི། །

རང་བཞིན་ཞེས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་དེ། །

འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མ་བྱས་པས། །

རང་བཞིན་ཞེས་ནི་བྱ་བར་བསྟན། ། ༡༡༡

རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་ལ་བྱ་སྟེ། ཉན་ཐོས་སོགས་པ་
རྣམས་གྱིས་མ་བྱས་པའི་སྤྱིར་ངོ། །རང་བཞིན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་
སྟེ། འདི་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ།

བཞི་པ་གཞན་གྱི་ངོ་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།

སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་བྱུང་བའམ། །

མ་བྱུང་ཡང་རྒྱང་དངོས་སྤྱི་ནི། །

དངོས་པོ་ཀྱན་གྱི་སྟོང་བ་ཉིད། །

གཞན་གྱི་དངོས་པོར་རབ་ཏུ་བསྐྱགས། ། ༡༡༢

ཡང་དག་མཐའ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད། །

དེ་གཞན་དངོས་པོའི་སྟོང་ཉིད་དོ། །

གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ནི་མཆོག་ཏུ་བྱུང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །དེའི་
མཆོག་ཏུ་བྱུང་བ་ཉིད་ནི་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །རྣམ་པ་གཅིག་
ཏུ་ན་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ནི་ཡེ་ཤེས་སྤུལ་ཏུ་བྱུང་བས་རྟོགས་པར་

བྱ་བའི་དངོས་པོ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་། ཡང་ན་པ་རོལ་
ན་ཡོད་པ་ནི་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ལོ། །འཁོར་བ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་
གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་སྟེ། རྣམ་པར་
འགྱུར་བ་མེད་པས་དོན་དེ་བཞིན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
ཅན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི།

ཤེས་རབ་ལ་རོལ་བྱིན་སྟེལ་ལས། །

དེ་དག་དེ་སྐད་རབ་ཏུ་བསྒྲགས། །༡༡༡

གསུམ་པ་སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་དེ་མཆུག་བསྟུ་བ་ལ། བདེན་གཉིས་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་ཀྱིས་འགོག་པ་ལ་འཇུག རྟིང་རྟེས་སེམས་ཅན་མི་འདོར་བའི་ཚུལ། ས་གོང་
མར་འཕགས་གཞན་བེལ་གྱིས་གཞོན། བདེན་གཉིས་རྟོགས་པས་དོན་གཉིས་མཐར་
བྱིན་པར་འགྱུར་ཚུལ་དང་བཞིའི། དང་པོ་ནི།

ད་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་སྟུལ་ཏུ་
བྱང་བ་བརྗོད་པའི་སྟོན་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐབས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་
བྱ་བའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

དེ་ལྟར་རྩོམ་ཤིང་ཐེངས་ཀྱིས་ལྟང་བ་གསལ་བྱས་པ། །

རབ་ཤི་ལག་ན་གནས་པའི་སྒྱུ་རྒྱུ་ར་བཞིན་བྱ། །

སྟོང་གསུམ་འདི་དག་ཨ་ཡིས་གདོད་ནས་སྟེ་མེད་པར། །

རྟོགས་དེ་ཐ་ལྟར་བདེན་པའི་སྟོང་ས་ཀྱིས་འགོག་པར་འགྲོ། ། ༡༡༢

དེ་ལྟར་གྱི་སྒྲ་ནི་རི་སྐད་བཤད་པའི་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ཉི་ཤེས་
 ལྟོན་པའི་དོན་དུ་ལོ། རི་སྐད་བཤད་པའི་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ལས་
 བྱང་བའི་སྒྲོ་སྒྲོས་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་གཤམ་
 བྱེད་པའི་ལུན་པ་འཛོམས་པའི་སྤང་བ་གསལ་བར་བྱས་པ་གང་ལ་
 ཡོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅིས་བྱལོ། །དེ་ནི་
 ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་
 པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་སྟོང་རྗེས་སེམས་ཅན་མི་འདོར་བའི་ཚུལ་ནི།

འགོག་པའི་རོ་པོས་འགྲོ་བ་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པའི་བསམ་པ་ཡོངས་
 སུ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ།

ཉག་ཏུ་འགོག་པར་ཉག་ས་པའི་བསམ་ལྡན་ཡིན་མོད་ཀྱི། །

འགྲོ་བ་མགོན་མེད་པ་ལ་སྟོང་རྗེས་སྐྱོད་པར་བྱེད། །

འདིའི་སྐྱུར་བ་ནི་འཁོར་བར་གཏོགས་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་པའི་
 བསམ་པ་ནི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པར་གཏོགས་པ་ཡིན་པས་འགྲོ་བ་
 མགོན་མེད་པ་ལ་འདིའི་སྟོང་རྗེས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་
 འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ས་ཤོང་མར་འཕགས་གཞན་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་ནི།

དེ་མོང་བདེ་གསེགས་གསུང་སྒྲིས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་བཅས་ནི། །

མ་ཁྲས་པ་རྣམས་སྒྲོ་ཡིས་པམ་པར་བྱེད་པའདུག་ཡིན། ། ༡༡༥

སངས་རྒྱས་བར་མ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡུར་པ་ནི་སངས་

ཀྱས་འབྲིང་བཅས་སོ། །དེ་དག་སུ་ཡིན་ཞེ་ན། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་
གསུང་ལས་སྐྱེས་པ་ནམས་ཏི་ཏན་ཐོས་ནམས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
ཏོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བྱུག་པ་དེའི་
གོང་རོལ་བདུན་པ་ལ་སོགས་པར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐམ་པར་བྱེད་དོ། །

བཞི་པ་བདེན་གཉིས་ཏྲོགས་པས་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་ཚུལ་ནི།

ཀྱན་རྫོབ་དེ་ཉིད་གཤོག་ཡངས་དཀར་པོ་རྒྱས་གྱུར་པ། །

དང་པའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་སྐྱེ་བོའི་དང་པ་ཡི། །

མཁུན་ཏུ་བདར་ནས་དགེ་བའི་རྒྱང་གི་ཤྱགས་སྟོབས་ཀྱིས། །

རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་མཚོག་ཏུ་འགོ། ། ༡༡༥

དེའི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནམས་ཀྱང་ཆེས་ལྷག་པར་རབ་ཏུ་
འབར་བར་འགྱུར་རོ། །གང་གིས་ན་འདི་སྐྱེ་བོའི་ངང་པ་ལུལ་ཏུ་བྱང་
བ་བསྐྱེད་པ་ནམས་དང་ལྷན་ཅིག་རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱ་མཚོ་
ཆེན་པོའི་ཕ་རོལ་ཏུ་འགོ་བར་འགྱུར་བ་བདེན་པ་གཉིས་པོ་དེ་ནི་
འདིའི་གཤོག་པ་ཡངས་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་བྱུག་པ་
བཤད་ཟིན་ཏོ། །དབྱ་མ་ལ་འཆུག་པའི་བཤད་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་
པ་བྱུག་པའོ། །

ད་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྟན་པའི་དབང་རྒྱ་བྱས་ནས་བཤད་པ།

རིང་རྒྱ་སྒྲིབ་འདིར་འདི་ནི་སྐད་ཅིག་དང་། །

སྐད་ཅིག་ལ་ནི་འགྲོག་པར་འབྱུང་འབྱུང་ཞིང་། །

ཐབས་ཀྱི་ལ་རོལ་བྱིན་ཡིགས་འབར་བ་ཚོའང་། ། ༡

འགྲོག་པ་ལ་སྒྲུམས་པར་འབྱུང་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་
སྒྲུམས་པར་འབྱུང་པ་ཡིན་པས། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འགྲོག་པ་ཞེས་

བརྗོད་དེ་འདིར་སྒྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་འགག་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ས་བརྟན་པ་རིང་རྒྱ་སྒྲིབ་པ་འདིར་ནི་ས་རྒྱལ་པ་ཐོབ་པའི་འགྲོག་
པ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐད་ཅིག་དང་སྐད་ཅིག་ལ་སྒྲུམས་
པར་འབྱུང་པར་འབྱུང་ཏེ།

རི་སྐད་རྒྱ། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྐྱུ་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་རྒྱལ་
པ་ཡན་ཆད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འགྲོག་པ་ལ་སྒྲུམས་པར་འབྱུང་
སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བརྟན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ནི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དང་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ལ་ཡང་
འགྲོག་པ་ལ་སྒྲུམས་པར་འབྱུང་ཅིང་ལྡང་སྟེ། འགྲོག་པ་མངོན་སུམ་རྒྱ་
བྱས་ཞེས་ནི་མི་བྱའོ། །ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །

འདིའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་པ་རོལ་རྒྱ་བྱིན་པ་ཆེས་ཡོངས་
སུ་དག་པར་ཡང་འབྱུང་རོ། །ཤེས་རབ་ཉིད་རྣམ་པ་བྱང་པར་རྒྱ་
ཞུགས་པ་ལ་ཐབས་དང་སྒྲོན་ལམ་དང་སྟོབས་དང་ཡེ་ཤེས་ཞེས་ཤེས་
པར་བྱ་སྟེ། རབ་རྒྱ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཁོ་ནར་ཤེས་

རབ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ས་རྩ་ཏུ་སྤྱོན་པ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་གཞན་དུ་ནི་
མ་ཡིན་ནོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་
བརྟན་པའོ། །

བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་བཤད་པ་ལ། སའི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་
རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།

ད་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ།

ཡང་ཡང་སྒྲུབ་དགེ་ལས་སྒྲུག་ཐོབ་བྱའི་བྱིར། །

གང་ཏུ་བྱིར་མི་ཞོག་པ་ཉིད་འགྱུར་བ། །

མི་གཡོ་དེ་ལ་བདག་ཉིད་ཆེ་དེ་འབྱུག །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགེ་བ་
ལས་སྒྲུག་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་གང་དུ་དེ་བྱིར་མི་ཞོག་པར་
འགྱུར་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་ལ་འབྱུག་
པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགེ་བ་ལས་སྒྲུག་པ་ཐོབ་པ་ནི།
རི་རྒྱུད་དུ། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་
པོར་འགོ་བའི་བྱ་པོ་ཆེ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་མ་ཐུག་གི་བར་དུ་ཆེད་
དུ་བསྐྱོད་ཅིང་འགོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཆོ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་
ཕྱིན་མ་ཐག་དུ་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་བསྐྱོད་ནས་ཆེད་དུ་འབད་
མི་དགོས་པར་འགོ་སྟེ། དེས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་ཉིན་གཅིག་གིས་ཅི་
ཆོད་པ་དེ་ནི་སྤྲོན་ཆད་དུ་བསྐྱོད་ཅིང་འགོ་བས་ལོ་བརྒྱར་ཡང་དེ་
སྤྲོད་དུ་ཆོད་མེད་པར་ཕྱིན་པར་མི་རུས་སོ། །

གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དག་དེ་བཞིན་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགེ་
བའི་རྩ་བའི་ཆོག་གས་ཤིན་དུ་བསགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་

པར་བསྐྱབས་པ་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོང་པའི་རྒྱ་མཚོར་
 ཕྱིན་ནས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཡུད་ཅམ་ཅིག་ལ་ཐམས་
 ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཅི་ཅམ་གཞོན་པ་དེ་ནི་སྦོན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་
 བའི་ལས་གྱིས་བསྐྱེལ་པ་འབྱམ་དུ་ཡང་དེ་སྟེད་དུ་དཔག་དུ་མེད་པ་
 གཞོན་པར་མི་ལུས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། སར་ཕྱིན་དང་ཡོངས་འཛིན་གྱི་ཡོན་
 ཏན། སྤིང་གསུམ་སྒྲ་མར་གྱུར་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྐབ་ཚུལ། འཁོར་བ་
 འགགས་ཀྱང་དབང་བཅུས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྒྱུགས་པར་བྱེད་ཚུལ་དང་གསུམ་གྱི་
 དང་པོ་ནི།

འདི་ཡི་སྦོན་ལམ་གྱི་ཏུ་དག་འགྱུར་གྱི་ཡོད། །

རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་ལས་སྦོང་བར་མཛད། ། ༡

འདིས་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པར་གྱུར་པ་ན་སྦོན་ལམ་ཆེན་པོ་
 བཅུ་ལ་སོགས་པ་སྦོན་ལམ་འབྱམ་སྤྱད་གངས་མེད་པ་སྤྱད་བཅུ་གང་
 དག་མངོན་པར་བཏབ་པ་དེ་དག་འདི་ལ་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་
 བས་འདིའི་སྦོན་ལམ་གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཆེས་ལྷག་པར་འགྱུར་རོ། །
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་མི་གཡོ་བ་འདི་ནི་གཞོན་ལུ་
 སར་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ། དགྲ་པར་ནི་རྒྱལ་ཚབ་ཐོབ་ལ། བཅུ་པར་ནི་
 འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བ་ལྟར་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱུར་རོ། །བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་མི་གཡོ་བར་འགོག་པ་ལ་སྦོམས་པར་ཞུགས་
 པར་གྱུར་པ་ན། སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་པ་

ལས་སྒྲོང་བར་ཡང་མཛད་དོ།

རི་སྐད་དུ། གྱི་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
ས་མི་གཡོ་བ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོན་གྱི་སྟོན་
ལམ་གྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཆོས་གྱི་སྟོན་རྒྱུ་དེ་ལ་གནས་པ་དེ་
ལ་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྟར་འདས་ཅན་མས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཉི་བར་བསྐྱབ་པར་མཛད་དོ།

དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཀྱང་བཀའ་སྒྲུལ་ཏེ། རིགས་གྱི་བྱ་ལེགས་སོ། །
ལེགས་སོ། །སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་རྒྱུ་སྟོན་པར་བྱ་བ་ལ་འདི་ནི་
དོན་དམ་པའི་བཟོད་པ་ཡང་ཡིན་ན། འོན་ཀྱང་རིགས་གྱི་བྱ་གང་
ངེད་གྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་དང་མི་འཇིགས་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་
གྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ལུན་སྲུང་ཆོགས་པ་དེ་བྱོད་ལ་མེད་ཀྱི། སངས་
རྒྱས་གྱི་ཆོས་ལུན་སྲུང་ཆོགས་པ་དེ་ཡོངས་སུ་བཙུག་པའི་ཕྱིར་སྐྱོར་བ་
བྱུང་ཤིག །བཙོན་འགྲུས་ཚུམས་ཤིག །བཟོད་པའི་སྟོན་འདི་ཉིད་ཀྱང་མ་
དོར་ཞིག །

རིགས་གྱི་བྱ་བྱོད་གྱིས་དེ་ལྟར་ཞི་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་གནས་
པ་ཐོབ་ཀྱང་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་མ་ཞི་བ་རབ་རྒྱ་མ་ཞི་བ་ཉོན་
མོངས་པ་སྟོན་ཆོགས་ཀྱན་རྒྱ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
རྣམ་པ་སྟོན་ཆོགས་ཀྱིས་ཡིད་གཡེན་སྟོབ་པའདི་དག་ལ་སོམས་ཤིག །

གཞན་ཡང་རིགས་གྱི་བྱ་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་དང་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་
འབྱུང་བ་ནས། གཤམ་ཏེ་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྟར་འདས་དེ་དག་གིས་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་
པར་སྐྱབ་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱེས་པ་མཛད་དུ་བྱིན་ན། དེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
ཆོ་ཡོངས་སྐྱེ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པའི་བར་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །

གཉིས་པ་སྤྱིད་གསུམ་སྒྲ་མར་གྱུར་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྐྱབ་ཚུལ་ནི།

གང་གི་ཕྱིར་འདི་དེ་ལྟར་འགོག་པ་ལས་སྒྲོང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར་འདི་ལོ།

ཆགས་པ་མེད་པའི་སྒྲོ་ནི་སྒྲོན་ནམས་དག་དཔ་ལྟན་གཅིག་མི་གནས་ཕྱིར། །

ས་བརྟུན་པ་ལ་བྱི་མ་དེ་དག་རྒྱུ་བཅས་ཉེ་བར་ཞི་འགྱུར་ཞིང་། །

ཉོན་མོངས་ཟད་ཅིང་ས་གསུམ་སྒྲ་མར་གྱུར་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ནམས་ཀྱི་ནི། །

འབྱོར་བ་མཁའ་ལྟར་མཁའ་བྲལ་མ་ཁྱེས་ཐོབ་པར་རྒྱས་མ་ཡིན། །

ནམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉི་མ་ཤར་བས་ཐུན་པ་ལྟར་
ཉོན་མོངས་པ་སྒྲར་བྱུང་བ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱར་གྱུར་པ་ཁམས་
གསུམ་ན་སྒྱུད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཙ་བ་དང་
བཅས་པར་ཞི་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ལ། དེ་དེ་སྤངས་པས་ས་གསུམ་ཀྱི་
སྒྲ་མ་ཉིད་དུ་གྱུར་དུ་བྱིན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདིས་གནས་
སྐབས་དེར་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྟར་འདས་ནམས་ཀྱི་འབྱོར་པ་ཐོབ་
པར་མི་རྟོག་ཏེ། དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་དགོས་
སོ། །དེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོ་ཡོངས་སྐྱེ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་

འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདི་ཁམས་གསུམ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་
ཉིད་སྲིད་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་ལ་མྱ་ངན་ལས་
འདས་པ་ཐོབ་པ་སྲིད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་འཁོར་བ་འགགས་ཀྱང་དབང་བཅུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱགས་པར་
བྱེད་ཚུལ་ནི།

གལ་ཏེ་འདིས་དེར་ཁམས་གསུམ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
བར་གྱུར་ན། དེའི་ཆོ་འཁོར་བ་འགགས་པས་རི་ལྷར་འདི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཆོས་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱགས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། བཤད་པ།

འཁོར་བ་འགགས་ཀྱང་དབང་རྣམས་བཅུ་པོ་ཚོ་བ་པར་གྱུར་ཞིང་དེ་དག་གིས། །
སྲིད་པའི་འགྲོ་བར་རང་གི་བདག་ཉིད་ལྷ་ཆོགས་སྟོན་པར་བྱེད་པར་འགྱུར། ། ༡

འདིར་འཁོར་བ་ནི་འགགས་མོད་ཀྱི་དེ་ལྟ་ན་ཡང་འདི་ལ་དབང་
བཅུ་པོ་དག་ཉེ་བར་སྦྱེ་ལ། དེ་དག་གིས་འདིས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་
ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལྷ་ཆོགས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་
དོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིའི་ཆོགས་མ་ལུས་པར་ཡོངས་སུ་རྒྱགས་པར་མི་
འགལ་ལོ། །

དེ་ལ་དབང་བཅུ་ནི། རི་སྐད་རུ། བསྐལ་པ་བརྗོད་རུ་མེད་པའི་
ཡང་བརྗོད་རུ་མེད་པར་ཆོ་ཆད་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པས་ཆོ་ལ་དབང་བ་
འཐོབ་པོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ངེས་པར་སེམས་པ་དཔག་རུ་མེད་པའི་ཡེ་
ཤེས་གྱིས་འཇུག་པས་སེམས་ལ་དབང་བ་འཐོབ་པོ། །འཛིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་ཐམས་ཅད་རྒྱན་བཞུགས་པ་རུ་མས་རབ་རུ་བརྒྱན་པའི་བྱིན་གྱི་

ཆུབས་ཀྱང་ཏུ་སྟོན་པས་ཡོ་བྱད་ལ་དབང་བ་འཛོལ་བོ། །ལས་ཀྱི་ནམ་
 སར་སྒྲིན་པ་བྱིན་གྱི་ཆུབས་ཀྱིས་རུས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་སྟོན་པས་
 ལས་ལ་དབང་བ་འཛོལ་བོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཏུ་སྐྱེ་
 བ་ཀྱང་ཏུ་སྟོན་པས་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བ་འཛོལ་བོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
 དང་། རུས་གང་ཏུ་ཅི་དགའ་བར་མདོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་
 པ་ཀྱང་ཏུ་སྟོན་པས་སྟོན་ལས་ལ་དབང་བ་འཛོལ་བོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་གང་བ་ཀྱང་ཏུ་སྟོན་པས་
 མོས་པ་ལ་དབང་བ་འཛོལ་བོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཏུ་རྩ་
 འཕྲུལ་གྱི་ནམ་པར་འཕྲུལ་པ་ཀྱང་ཏུ་སྟོན་པས་རྩ་འཕྲུལ་ལ་དབང་བ་
 འཛོལ་བོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་དང་། མི་འཇིགས་པ་དང་།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲིས་པ་དང་། མཚན་དང་། དཔེ་བྱད་བཟང་
 བོ་དང་། མདོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཀྱང་ཏུ་སྟོན་པས་ཡོ་
 ཤེས་ལ་དབང་བ་འཛོལ་བོ། །མཐའ་དང་དབྱུང་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་
 རྣམས་ཀྱང་ཏུ་སྟོན་པས་ཆོས་ལ་དབང་བ་འཛོལ་བོ། །ཞེས་རྒྱས་པར་
 གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དབྱུང་མ་ལ་འཇུག་པའི་
 བཤད་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུད་པའོ། །

ད་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དགུ་པའི་དབང་རུ་བྱས་ནས་བཤད་པ།
 དགུ་པ་ལ་ནི་དེའི་སྟོབས་ལྟ་ཞིག་མཐའ་དག་ཚོགས་པར་དག་འགྱུར་ཞིང་། །
 དེ་བཞིན་ཡང་དག་རིག་ཆོས་རང་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པའང་འཛོམ། ། ༡

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དགུ་པར་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 སྟོབས་ཀྱི་པ་རོལ་རུ་བྱིན་པ་ཆོས་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་ཞིང་སོ་
 སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་རང་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི་
 ཡང་འཛོམ་སྟེ། ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། འོན་སོ་སོ་
 ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། དེས་པའི་ཆོག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་
 པ་དང་། སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའོ། །

དེ་ལ་ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 རང་གི་མཆོན་ཉིད་རབ་རུ་ཤེས་སོ། ། འོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་
 པས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་རབ་རུ་ཤེས་སོ། ། དེས་
 པའི་ཆོག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པས་ནི་ཆོས་རྣམས་མ་འདྲེས་པར་
 སྟོན་པ་རབ་རུ་ཤེས་སོ། ། སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པས་ནི་
 ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཐུན་པའི་རྒྱ་རྒྱན་ཆད་པ་མེད་པ་ཉིད་རུ་རབ་རུ་
 ཤེས་སོ། །

སེམས་བསྐྱེད་པ་དགུ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། དེ་མ་ལ་འཇུག་པའི་
 བཤད་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དགུ་པའོ། ། ༥

ད་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུ་པའི་དབང་རུ་བྱས་ནས་བཤད་པ།
 བརྒྱུ་པའི་ས་ལ་དེ་ཡིས་ཀྱན་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་དབང་བསྐྱར་བ། །
 དམ་པ་ཚོ་ཅིང་ཡེ་ཤེས་ལྷན་པར་མཆོག་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའང་ཡིན། །
 ཆར་སློན་རྣམས་ལས་ཁྱ་ཆར་འབབ་པ་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི། །
 དགེ་བའི་ཡོ་ཚོན་ཆེད་ཏུ་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་སློན་གྱི་ཆོས་ཆར་འབབ། །
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བརྒྱུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ལ་ནི་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྟན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་
 ཏེ། ཇི་སྐད་རུ། དེ་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྲངས་མེད་པ་འབྱུང་ཕྱག་བརྒྱུ་རི་
 སྐྱེད་པའི་ཐ་མ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་དབང་བསྐྱར་བ་དང་
 ལྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་མཛོན་རུ་འགྱུར་ཏེ། མཛོན་རུ་གྱུར་མ་ཐག་ཏུ་སྟོང་
 གསུམ་འབྱུང་ཕྱག་བརྒྱའི་གཏོས་དང་མཉམ་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་
 པོའི་པར་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྟན་པས་སྤྲས་
 པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྒྱས་པར་སྟོང་གསུམ་འབྱུང་ཕྱག་བརྒྱར་ཆོང་བའི་
 རུལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་རུལ་སྐྱེད་ཀྱི་པར་འཁོར་དང་ལྟན་པ་འབྱུང་བར་
 འགྱུར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་ལུས་ཀྱང་དེ་དང་འཆོམ་ཞིང་
 དེའི་རྒྱུན་རུ་འབབ་པར་གནས་སོ། །དེ་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཐོབ་མ་ཐག་
 ཏུ་པར་དེ་ལ་འདུག་པར་ཀྱན་རུ་སྤང་ངོ་། །དེ་དེ་ལ་འདུག་པ་དང་
 སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྟན་འདས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཀྱན་ནས་གདན་
 འཛོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་མཛོད་སྤྱན་ནས་འོད་ཟེར་དག་ཕྱང་ནས། བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་དེ་ལ་དབང་བསྐྱར་བར་མཛད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་
དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

འདིའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཆེས་ཡོངས་སུ་དག་པར་ཡང་
འགྱུར་ལ། སྤྱིན་ཆེན་པོ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱི་དག་བའི་ལོ་ཐོག་མངོན་
པར་སྤེལ་བའི་ཕྱིར། ལྷན་གྱི་གྲུབ་པར་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཡང་
མངོན་པར་འབེབས་སོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྩུ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །
དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྩུ་བའོ། །

གཉིས་པ་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ། ས་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་།
གསུམ་པ་སོགས་དང་། བརྒྱད་པ་དང་། དགུ་པ་དང་། བརྒྱ་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་
རྟུག་གི། དང་པོ་ནི།

ད་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་ནས་བརྩམས་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཡོན་
ཏན་གྱི་གངས་ཐོབ་པའི་དབང་རྩ་བྱས་ནས་བཤད་པ།

དེའི་ཆེ་འདིས་ནི་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་ཞིང་། །

དེ་དག་བྱིན་གྱི་ཆབས་ཀྱང་འདི་ཡིས་རྟོགས། །

དེ་ནི་ད་ཆེ་ནི་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུད་གནས་གིང་། །

སྟོན་དང་བྱི་མའི་མཐར་ཡང་ཡང་དག་འཆུག །

སྟོན་ཅན་ཉིང་འདི་ན་བརྒྱ་ཡུལ་སྟོན་པ་འཆུག་ཅིང་གཏོང་བྱེད་དེ། །

འདི་ག་ཅེན་ཁམས་བརྒྱ་འདི་ཡིས་ཀྱན་ནས་གཡོ་ཞིང་སྟངས་བར་བྱས། །

དེ་བཞིན་རྒྱ་འབྱུང་གིས་དེ་སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཡུལ་སྟོན་བྱེད་ཅིང་། །

བརྒྱ་ཡུལ་ཡངས་དང་རྩེས་འབྲེལ་ཞིང་དག་རྩ་ཡང་འགྲོ་བར་འགྱུར་། །

དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་མས་ཡང་དག་འབྱེད་བྱེད་བྱུང་དབང་སྤྲས། །

རང་གི་ཤུས་ལ་ཤུས་ན་མས་ཀྱན་ནས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་འབང་ཡིན། །

རང་གི་འཁོར་དང་བཅས་པས་མཐེས་འབྱོར་ཤུས་ནི་རེ་རེ་ཞིང་། །

རྒྱལ་བའི་སྤྲས་པོ་བརྒྱ་ཡུལ་དག་དང་རྩེས་སྤྲ་འབྲེལ་བ་འབང་སྟོན། །

རི་སྐད་རྩ། རབ་རྩ་བྱུང་ནས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཅམ་

ཅིག་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་བརྒྱ་རབ་ཏུ་འཛོལ་ཅིང་དེ་དག་ལ་སྟོམས་པར་
 འརྒྱག་པ་ཡང་འརྒྱག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་བ་དང་། དེ་
 དག་གིས་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་དང་། འཛིག་
 རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་གཡོ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཞིང་བརྒྱར་ཡང་འགོ་བ་
 དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་སྤང་བར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་
 བརྒྱ་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྐལ་པ་བརྒྱར་ཡང་གནས་
 པར་བྱེད་པ་དང་། བསྐལ་པ་བརྒྱ་ལ་སྟོན་དང་སྤྱི་མའི་མཐར་འརྒྱག་
 པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྟོན་བརྒྱ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། ལུས་བརྒྱ་ཀུན་
 ཏུ་སྟོན་པ་དང་། ལུས་རེ་རེ་ཡང་འཁོར་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔལ་བརྒྱ་
 བརྒྱ་དང་ལྷན་པར་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ། ས་གཉིས་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ནི།

རྫོ་ལྷན་རབ་ཏུ་དགའ་བར་གནས་པས་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ནི། །

རྫོ་བ་པར་གྱུར་ནས་དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་དྲི་མ་མེད་གནས་པས། །

དེ་དག་སྟོང་ནི་ཡང་དག་རྫོ་བ་པར་འགྱུར་ནི་.....

སེམས་དང་པོ་བརྟེན་པའི་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔལ་འདིས་ཡོན་
 ཏན་གྲངས་བརྒྱ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ་གང་དག་ཐོབ་པ་དེ་དག་ཁོ་
 ན་སེམས་གཉིས་པ་བརྟེན་པའི་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔལ་སྟོང་འཛོལ་
 པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་རྒྱ་ཆེར་བགྲང་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ། ས་གསུམ་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི།

ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཉིད་སེམས་བརྟེན་པ་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པ།

ཁྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་འཛོམ་ཅིང་དེ་ཡིས་ཁྱེ་བ་ལྷོང་འགྱུར་འཛོམ། །

[illegible]

དེ་ལ་སེམས་གསུམ་པ་བརྒྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ནི་

པ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ནི་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་འཕྲོ་བོ།

འཛོལ་བོ། །སེམས་ཀྱི་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ནི་བྱེ་

དཔལ་ནི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཉིད་ཟྱེ་བ་ཁྲག་བྲིག་སྒྲག་འབྲུམ་འཛོལ་

བཞི་པ། ས་བརྒྱད་པའི་ཡོན་ཏན་ནི།

བར་མི་སྲིད་པས། རྩལ་ཕྱ་རབ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བགྱང་བར་

བཤད་པ།

མི་གཡོ་བེ་ལ་ར་གནས་རྒྱུ་རྟོག་མེད་པ་དེས། །

སྟོང་གསུམ་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོང་བཟོ་མས་འདི་ག་རྟེན་ན། །

རྒྱལ་ཆད་ནི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་ནམས་དང་། །

ཡུངས་མཉམ་ཡོན་ཏན་དག་ནི་འཛོལ་པར་འགྱུར། །༦

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བརྒྱད་པ་བསྐྱེད་པས་ནི་ངེ་སྐད་
རུ་བསྟན་པའི་ཡོན་ཏན་དག་སྟོང་གསུམ་གྱི་འདི་ག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
འབྱུང་གི་རྒྱལ་སྤྱ་རབ་ཀྱི་རྒྱལ་སྟེད་འཛོལ་བོ། །

ལྷ་པ། ས་དགུ་པའི་ཡོན་ཏན་ནི།

ཡེགས་པའི་སྒོ་སྒོས་ས་ལ་གནས་པ་ཡི། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དེས་སྐར་བསྟན་ཡོན་ཏན་དག །

ཡུངས་མེད་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོང་རྒྱལ་དག་པར། །

བཟོ་མས་པ་ཕྱག་བརྒྱའི་རྒྱལ་ཆད་ཐོབ་པར་འགྱུར། །༧

སེམས་དགུ་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སྐར་བསྟན་
པའི་ཡོན་ཏན་དག་སྟོང་གསུམ་གྱི་འདི་ག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གངས་མེད་
པ་འབྱུང་སྤྱག་བརྒྱའི་རྒྱལ་སྤྱ་རབ་ཀྱི་རྒྱལ་དང་མཉམ་པ་འཛོལ་བོ། །

རྒྱག་པ། ས་བརྒྱ་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ། སྐར་བསྟན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གངས་
དང་། ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་ཆད་མེད་པར་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི།

རེ་ཞིག་བརྒྱ་པ་འདིར་དེའི་ཡོན་ཏན་དག །

དག་གི་སྟོང་རྒྱལ་ལས་འདས་ཆེས་ལྱུར་ཞིང་། །

དག་གི་སྟོང་རྒྱལ་མ་ཡིན་བཟོ་མས་ནམས་ན། །

རྒྱལ་དག་ནི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་འགྱུར། །༨

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་བརྩ་བ་བསྐྱེད་པས་ནི་ཡོན་ཏན་རི་
 སྐད་རུ་བསྟན་པ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྗོད་རུ་མེད་པའི་ཡང་
 བརྗོད་རུ་མེད་པའི་རྩལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་རྩལ་སྟེད་འཛོལ་པར་འགྱུར་རོ། །
 དེ་ཞིག་བརྩ་བ་འདིར་དེའི་ཞེས་བྱ་བའི་དེ་ཞིག་གི་སྤྱོད་འདིས་ནི་དེ་
 ཅུམ་ཁོ་ནར་ཟད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལ་
 གོ་རིམས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་ཚད་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི།

གཞན་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདིས་ནི།

བ་སྤྱི་ཁྱད་བྱད་བྱད་ཆུབ་སེམས་ནམས་དང་། །

ལྷན་ཅིག་ཚོགས་སངས་རྒྱས་སྤྱོད་བགྲང་འདས་དང་། །

དེ་བཞིན་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་མི་དག་ཀྱང་། །

སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་ནི་སྟོན་པར་བྱས། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་བརྩ་བ་བསྐྱེད་པ་འདིས་ནི་རྟོག་
 པ་ཀྱན་ནས་རྒྱ་བ་མེད་པར་རང་གིས་ལུས་ཀྱིས་བ་སྤྱི་བྱ་ག་རེ་རེར་
 སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་བགྲང་བ་ལས་འདས་པ་རེ་རེ་ཞིང་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་གྱིས་མི་ལང་བའི་འཁོར་མངའ་བ་
 དག་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་རྣམ་པ་གཞན་དང་གཞན་རུའང་སྟོན་
 པར་བྱས་ལ། དེ་དག་ལས་གཞན་འགྲོ་བ་ལྟའི་འཁོར་བ་མི་ལ་སྐྱེས་
 པའི་དབྱེ་བས་ཐ་དད་པས་ཡང་མ་འདྲིས་པར་བ་སྤྱི་ཁྱད་བྱད་རེ་
 རེར་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྟོན་པར་བྱས་སོ། ། ཀྱང་གི་སྤྱོད་ནི་མ་སྟོས་པ་

བཟུ་བའི་དོན་ཏུ་སྟེ། བརྒྱ་བྱིན་དང་། ཚངས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྦྱང་
 བ་དང་། མིའི་རྒྱལ་པོ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པས་གདུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་
 སོགས་པའི་གཞུགས་བབྱང་ནས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཆོས་སྟོན་པར་
 རུས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བར་གྱི་དོན་སྤྱད་པའོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་
 བྱང་པར་རྣམས་རྒྱས་པར་ནི་མདོ་ཉིད་ལས་བཅའ་བར་བྱའོ། །བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། །

གཉིས་པ་འབྲས་བྱ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་བཤད་པ་ལ། གནས་གང་དུ་བྱང་ཆུབ་
བརྟེན་པ་དང་། ཚུལ་རི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་པའི་ངོ་བོ་སྤྱི་ལྷན་གཞག་
དང་། བྱང་ཆུབ་གཅིག་ལ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་དཀོངས་པ་ཅན་དུ་བཤད་པ་དང་།
བྱང་ཆུབ་པ་དང་བཞུགས་པའི་དུས་བསྟན་པ་དང་ལུ། །དང་པོ་ནི།

དེའི་འོག་དུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་སའི་ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཞིག་
བརྗོད་པར་འདོད་པས་བསྟོད་པ་སྐྱབ་པའི་སྒྲོ་ནས་སངས་རྒྱལ་
བཙམ་ལུན་འདས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བཤད་པ།

གང་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་བྱི་མ་མེད་ལ་ཟླ་ལྷན་གསལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །
སྒྲོན་ཆེ་སྒྲོན་ས་བཟུ་བསྐྱེད་པའི་ས་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤར་ཡང་འབད་གྱུར་ཞིང་། །
འོག་མིན་དུ་ནི་གང་གི་དོན་དུ་འབད་གྱུར་གྱི་འཕང་མཚོ་ག་ཞི་བ། །

ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མཐར་ཐུག་མཚུངས་པ་མེད་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྟེན། །༡༠

དཔེར་ན། ཟླ་བས་ནམ་མཁའ་བྱི་མ་མེད་པ་ཁོ་ན་ལ་འགྲོ་བ་མ་
ལུས་པ་གསལ་བར་རུས་པ་དེ་བཞིན་དུ། བཙམ་ལུན་འདས་སངས་
རྒྱལ་གྱི་ཚོས་རྣམས་ཐོབ་པ་ལ་གཤམ་བྱེད་པའི་ལུན་པ་སྦྱང་བ་ཉིད་
དུ་མཛད་པ། ཐུགས་བསྐྱེད་པ་བཟུ་པ་བརྟེན་པས་རང་ཉིད་སངས་
རྒྱལ་གྱི་ཚོས་བརྟེན་རུས་པར་མཐུན་ནས་དུས་སྤིས་སངས་རྒྱལ་གྱི་
ས་ལ་འབད་པ་བཙམས་པར་གྱུར་ལ། གང་གི་དོན་དུ་འབད་པ་འདི་
བཙམས་པ་སྤྱོད་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་བཙམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་
འོག་མིན་གྱི་གནས་ཁོ་ནར་བརྟེན་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནི་ཡོན་ཏན་
མཐའ་དག་གི་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་འདིར་མཐར་

ཐུག་ཅིང་ཐུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཡང་
ཡིན་ཏེ། དེ་དང་འདྲ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་གོང་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཚུལ་རི་ལྟར་བྱང་ཚུབ་པ་ལ། དངོས་དང་། ཚུད་པ་སྤོང་བ་གཉིས། དང་
པོ་ནི།

དེར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་བྱ་བ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེས་
སོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བལྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

ནི་ལྟར་རྫོད་ཀྱི་དབྱེ་བས་མཁའ་ཡ་དབྱེ་བ་མེད་དེ་ལྟར། །

དངོས་བྱས་དབྱེ་བ་འགའ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡ་མེད་དེ་ཡི་བྱིར། །

རོ་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་ཡང་དག་ཀྱགས་སུ་རྒྱད་པར་མཛད་ཀྱང་ན། །

མཐུན་བཟང་ཁྲོད་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་གིས་ནི་ཤེས་བྱ་ཀྱགས་སུ་རྒྱད། །”

དཔེར་ན། ཐུམ་པ་དང་འཁར་གཞོང་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་ཀྱང་
སྐྱིབ་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དེར་རྫོགས་པའི་ནམ་
མཁའ་ལ་ཐ་དད་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་
སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཐ་དད་ཀྱང་དེར་གཏོགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྐྱེ་
བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ལ་ཐ་དད་པ་མེད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་
རོ་གཅིག་པ་ཁོ་ནར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ཡང་མཐུན་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཁོ་ནས་ཐུགས་སུ་རྒྱད་པས་
བཅོམ་ལྡན་ཀྱིས་མཐུན་པའི་སྐད་ཅིག་ཁོ་ནས་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཚེད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཚེད་པ་དང་། ལན་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།
འདིར་སྒྲུབ་པ།

གང་ཆེ་ཞི་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་ལ་སྒྲོ་སྒྲོས་འཇུག་མི་འགྱུར། །

སྒྲོ་མ་ཞུགས་པར་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་ཅན་དེས་པར་རིགས་པ་འབར་མ་ཡིན་ལ། །

ཀྱན་ནས་ཤེས་མེད་པ་ནི་ཤེས་པར་རྟེན་འགྱུར་ཏེ་འགལ་བར་འགྱུར། །

མཁྱེན་པོ་མེད་པར་བྱིད་ཀྱིས་གཞན་ལ་འདི་ལྟོ་ཞེས་སྤྱི་གཞན་ལྟོ། ། ༡༢

སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སྐྱེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
དོ་ཞེས་རྣམ་པར་འཛོག་ཅིང་དེ་ཡང་ཤེས་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་འཛོག་པ་
ན། གང་གི་ཆེ་ཞི་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ལོ་ཞེས་རྣམ་པར་གཞག་པ་
དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་དེ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲོ་མི་འཇུག་པར་ཁས་སྐྱོངས་
དགོས་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ལ་
སྒྲོ་འཇུག་པ་ན་ཅིའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་
ཕྱིར་རྣམ་པ་མེད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲོ་མི་འཇུག་པ་ཉིད་དོ། །

སྒྲོ་མི་འཇུག་ན་ནི། འོ་ན་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངེས་པ་ཡང་མི་
རིགས་པས་དེའི་ཕྱིར་འདི་ཡངས་སུ་ཤེས་པར་འགྱུར་པར་རི་ལྟར་
འོས། ཡངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་པ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡངས་སུ་ཤེས་
པའོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་མི་རིགས་སོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲུབ་པ། ཀྱན་
ནས་ཤེས་པ་མེད་པ་ནི་ཤེས་པར་རྟེན་འགྱུར་ཏེ་འགལ་བར་འགྱུར།
ཀྱན་ནས་མི་ཤེས་པ་ཉིད་ཤེས་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་པན་ཚུན་
འགལ་བ་ཞིག་སྟེ། གལ་ཏེ་ཀྱན་ནས་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རི་ལྟར་ཤེས་

པ་ཡིན། སེམས་སྐྱེ་བ་མེད་ན་ཡང་མཁུན་པ་པོ་མེད་པར་འདི་ལྟ་
བུའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངས་སྤྲུགས་སུ་ཆུང་དོ་ཞེས་
བྱེད་ཅག་གི་གཞན་དག་ལ་སུ་ཞིག་གིས་རྟོགས་པར་བྱེད། དེའི་ཕྱིར་
འདི་མི་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལན་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་དང་། འཇིག་
རྟེན་ལ་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ལ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།

འདི་ལ་བརྟུན་པར་བྱ་སྟེ།

གང་ཆེ་སྐྱེ་མེད་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་སྟོ་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བ། །

དེ་ཆེ་དེ་རྣམས་སྟོན་ལས་དེ་ཡིས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། །

རྒྱ་ལྷན་སེམས་ནི་གང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ཡི་ལྟ་ལ། །

དེ་ཡོངས་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཐ་སྟོན་ཉི་བར་བསྟེན་ནས་རིག་པ་ཡིན། །༡༩

འདི་ན་དེའི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཉིད་འཇོན་པ་ན་རྣམ་པར་
ཤེས་པས་ལྷལ་རིག་པོ་ཞེས་བརྟུན་དོ། །དཔེར་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པས་
སྟོན་པོའི་རྣམ་པར་བསྟེལ་བ་ཉི་བར་སྐྱེ་བ་ན་སྟོན་པོ་ཤེས་སོ་ཞེས་
བརྟུན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཤེས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་
པ་སྐྱེ་བ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་སོ་ཞེས་ཉི་བར་གདགས་སོ། །ཤེས་པ་
དེའི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གང་ཆེ་སྐྱེ་མེད་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་སྟོ་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བ། །དེ་
ཆེ་དེ་རྣམས་བསྟེན་ལས་དེ་ཡིས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། །ཞེས་བྱ་
བ་སྟོས་ཏེ། དེའི་རྣམ་པ་བསྟེན་པའི་སྟོན་ནས་རྣམ་པར་གཞག་པོ། །རྒྱ་

ལྷ་ར་སེམས་ནི་གང་གི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་རབ་རྒྱ་
གྲགས་པར་གྱུར་པའི་དཔེ་སྟོན་ཏེ་དེ་ཡང་རྣམ་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །
དེའི་ཕྱིར་བཏགས་པ་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་སོ་ཞེས་རྣམ་པར་
གཞག་གི། །དངོས་སུ་ན་འགའ་ཞིག་འགའ་ཞིག་གིས་ཤེས་པ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་གཉི་ག་ཡང་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་ལ་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ལ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ལ། ཞི་ཡང་འགྲོ་
ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པའི་ཚུལ། ཞི་ཡང་གཞན་དོན་ལྷན་གྱུ་བ་འབྱུང་བ་དཔེའི་སྟོན་པ་
བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།

གང་ཡང་མཐུན་པོ་མེད་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་ལ་འདི་ལྟ་བུའོ་
ཞེས་སུ་ཞིག་སྟོན་ཞེས་སྒྲས་པ་དེ་ལ་ཡང་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། ཤེས་པ་
འདི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་བདེན་མོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ན་དེ་
ཉིད་སྟོན་པ་མི་སྲིད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །

ཇི་ལྷར་ཞེ་ན། བཟོད་པར་བྱ་སྟེ།

དེ་ཡི་ཡོངས་སྟོང་རྩོགས་སྐྱབས་པོ་དེ་ན་མས་ཀྱིས། །

ཟིན་དང་སྒྲུལ་པ་མཁའ་གཞན་ལས་དེའི་མཐུས། །

སྐྱ་གང་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་སྟོན་འབྱུང་བ། །

དེ་ལས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ཉིད་རིག ། ༡༥

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་གང་ལ་བཞུགས་
ནས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མངོན་སུམ་རྒྱ་མཛད་པའི་སྐྱ་བསོད་ནམས་
བརྒྱས་ཟིན་པ། བསམ་གྱིས་མི་བྲུང་ཅིང་སྐྱ་ཆོགས་པའི་སྐྱ་མངའ་བ་

དེ་ནི་རོ་མ་དེ་དང་དེར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་
 ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་ཏུ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། གང་ལས་ད་
 ཏུང་ཏུ་ཡང་འཇམ་དཔལ་ལྟེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་
 བ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོགས་སྒྲ་དྲགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་
 བུ་ལ་སོགས་པ་གསུང་རབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྙེ་ཚོགས་པ་དག་རྟོགས་པར་
 འགྱུར་བ། བསོད་ནམས་བརྒྱ་ལས་བསྐྱུན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 ཕྱིན་གྱིས་རྒྱབས་ཀྱི་སྤྱོད་གང་ཞིག་འབྱུང་བ་དེ་ལས་འཇིག་རྟེན་རྣམ་པ་
 དེ་ལྟ་བུའི་ཚོས་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་སྟོན་ཏུ་གྱུར་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་
 ཅི་མ་ལོག་པར་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །བསོད་ནམས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་
 པའི་སྤྱོད་ལས་བྱུང་བ་ལྟ་ཞོག་གི་དེའི་ཕྱིན་གྱི་རྒྱབས་ཀྱིས་སྤྱུལ་པ་དག་
 ལ་ཚོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྤྱོད་གང་ཞིག་འབྱུང་བ་
 དེ་ལས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །སྤྱུལ་པ་
 དག་ལས་འབྱུང་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་གཞན་ཡང་དེའི་མཐུས་
 སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འཇུག་པ་མེད་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་། བཅ་
 མཁའ་དག་གཞན་སྟུང་དང་ཤིང་དང་ཅིག་པ་དང་བྲག་ལ་སོགས་པ་
 ལས་དེའི་མཐུས་སྤྱོད་གང་ཞིག་འབྱུང་བ་དེ་ལས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱིས་
 དེ་ཉིད་རིག་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཞི་ཡང་གཞན་དོན་ལྟན་གྱུ་ཏུ་འབྱུང་བའི་དཔེའི་སྟོན་སྟུན་པ་ནི།

ཡང་ངེ་ལྟར་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་མེད་པའི་རང་
 བཞིན་ཅན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ནི་བྱ་བ་ད་ལྟར་བ་མི་སྲིད་

ཀྱང་ངེ་སྐད་བཤད་པའི་བྱ་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཉིད་རུ་འགྱུར་ཞེན། དེ་
བསྟན་པའི་ཐིམ། ཐིམ་ལ་གྱི་དཔེ་ཉེ་བར་བཀོད་པ།

རི་ལྟར་རྩ་མཐའ་ལྟོངས་ཆེན་ལྟན་པས་འདིར། །

ཡུན་རིངས་འབད་པས་ཆེས་བསྐྱར་འཁོར་ལོ་ནི། །

དེ་ཚྭ་ལ་ད་ལྟ་སྤྱིས་པ་མེད་བཞིན་བྱུང་། །

འཁོར་ཞིང་བྱམ་པ་ལ་ལོགས་སྐྱར་མཐོང་ལྟར། །༡༥

དེ་བཞིན་ད་ལྟ་སྤྱིས་ཚྭ་ལ་མེད་བཞིན་བྱ། །

ཆོས་ཀྱི་བདག་ཅན་སྐྱེ་ཉིད་ལ་བཞུགས་དེའི། །

འཇུག་པ་སྐྱེ་བོའི་དགེ་དང་སྟོན་ལས་ཀྱི། །

བྱད་པར་གྱིས་འཕགས་ལས་ཆེས་བསམ་མི་བྱུང། །༡༦

དེ་ལ་གང་གིས་ན་རྟོག་པ་མེད་པར་གྱུར་རུ་བྱིན་ཀྱང་གཏུལ་
བའི་བྱ་བ་ངེ་ལྟར་འཆོམ་པ་ལྟར་འཇུག་པས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་
མཐའ་ལས་པའི་དོན་བྱེད་པར་འགྱུར་བ། ངེ་ལྟར་སངས་རྒྱལ་བཙུངས་
ལྟན་འདས་འདི་དག་ད་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་མངའ་ཞིང་། ཡིད་
བཞིན་གྱི་ལོར་བྱ་དང་། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་འདྲ་བར་ངེ་ལྟར་
འཆོམ་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པ་ལྟར་མཛད་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ལས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་བསྟོད་ལ། སེམས་ཅན་གཏུལ་བའི་
རུས་ལས་ཀྱང་མི་འདའ་བ་དེ་བཞིན་རུ་བདག་ཀྱང་གྱུར་ཅིག་ཅས་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྟར་སྟོན་ལས་གང་བཏབ་པའི་སྟོན་ལས་

དེའི་བྱུགས་དང་། གཏུལ་བྱ་ཅམས་ཀྱི་ཅམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉན་
 པར་འགྱུར་བའི་ལས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ལས་བྱ་བའི་བྱད་པར་དེ་འདྲ་
 བ་དག་མངོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ད་ལྟར་སྒྲིས་པའི་འབད་ཚུལ་
 མེད་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉི་བར་སྟོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་
 བ་ཡང་འགྲུབ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་བྱང་ཆུབ་པའི་ངོ་བོ་སྐྱའི་ཅམ་གཞག་ལ། རང་དོན་སུན་ཆོགས་ཀྱི་ཆོས་
 སྐྱ་དང་། གཞན་དོན་སུན་ཆོགས་ཀྱི་གཞུགས་སྐྱ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

ད་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱའི་དབང་རུ་བྱས་ནས་བཤད་པ།

ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིང་སྐྱམ་པོ་མ་ལྟས་པ། །

བསྐྱེད་པས་ཤི་སྟེ་རྒྱལ་ནམས་ཆོས་སྐྱ་སྟེ། །

དེའི་ཆེ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད། །

མེམས་འགག་པས་དེ་སྐྱའི་མ་མངོན་སྐྱམ་མཛད། །༡༥

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྐྱ་ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིང་སྐྱམ་པོ་མ་
 ལྟས་པ་བསྐྱེད་པས་ཤི་ཤེས་བྱ་སྐྱེ་བ་མེད་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་ལྡན་
 པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཅམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱའོ། །

འདི་ཉིད་ཀྱི་དབང་རུ་མཛད་ནས། སངས་རྒྱས་ཅམས་ནི་ཆོས་
 ཉིད་ལྟ། །འདྲེན་པ་ཅམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ། །ཆོས་ཉིད་ཤེས་བྱའང་མ་
 ཡིན་ཏེ། །དེ་ནི་ཤེས་པར་རུས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་འདི་ནི། དེའི་ཆེ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་པ་སྟེ།
 འདི་ཉིད་ཀྱི་དབང་རུ་མཛད་ནས་འཇམ་དཔལ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་

འགག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚིག་སྒྲ་
དྲགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟ་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྩ་
དེའི་ཡུལ་ཅན་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་མི་འབྲུག་པས་
སྐྱེ་ཁོ་ནས་མངོན་སུམ་རྩ་མཛད་པར་ཀུན་རྫོབ་རྩ་རྣམ་པར་གཞག་གོ།

གཉིས་པ་གཞན་དོན་སྤྱད་ཚིགས་ཀྱི་གཞུགས་སྐྱེ་བཤད་པ་ལ། ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་
པའི་སྐྱེ་དང་། ལྷ་མཐུན་པའི་སྐྱེ་དང་། སྐུལ་པའི་སྐྱེ་དང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི།

འདི་ནི།

ཞི་སྐྱེ་དབག་བསམ་ཤིང་ལྟར་གསལ་གྱུར་ཞིང་། །

ཡིད་བཞིན་ནོར་བྱ་ཅི་བཞིན་རྣམ་མི་རྟོག་ །

འགྲོ་གྲོལ་བར་བྱ་འཇིག་རྟེན་འབྱོན་སྒྲ་རྟག་ །

འདི་ནི་སྐྱོས་དང་བྲལ་ལ་སྣང་བར་འགྱུར། ། ༡༥

སྐྱེ་གང་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདི་མངོན་སུམ་རྩ་མཛད་པར་བཤད་
པ་དེ་ནི་ཞི་བའི་རང་བཞིན་ཅན་རྩ་འདོད་དེ། སེམས་དང་སེམས་
ལས་བྱུང་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞི་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་
ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པར་སྤྱོད་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི།

དཔག་བསམ་ཤིང་ལྟར་གསལ་གྱུར་ཞིང་། ཡིད་བཞིན་ནོར་བྱ་ཅི་
བཞིན་རྣམ་མི་རྟོག་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། འདི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ཡིན་
རྩ་བེན་ཀྱང་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བྱ་ལྟར་ཅི་
ལྟར་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་འགྲུབ་པའི་རྩ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་

དོན་རྟོ། །སྐྱེ་འདི་ནི་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་འཕྱོར་བའི་
སྲིད་རུ་གནས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །རྟག་ཅེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་ཡུན་རིང་
པོར་གནས་པ་ཉིད་རུ་མཆོད་རྟོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ཇི་སྲིད་པ་
དང་ནམ་མཁའ་ཇི་སྲིད་པ་དེ་སྲིད་རུ་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཚུལ་འདིས་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཁོ་ན་མཛད་ཅིང་རྣམ་པར་བཞུགས་སོ་ཞེས་བྱ་
བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བསོད་ནམས་བརྒྱའི་མཆོད་གྱིས་བརྒྱན་པའི་སྐྱེ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་རང་གི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་
གྱི་ཚོགས་ལས་ཤེས་རབ་དྲི་མ་མེད་པའི་མེ་ལོང་ཐོབ་པ་རྣམས་ཁོ་
ན་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་རུ་སྤང་གི་སྤྲོས་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྒྱ་མཐུན་པའི་སྐྱེ་ལ། སྐྱེ་སྤྱན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། བཞེད་པ་ལ་མངའ་
བརྒྱར་པ་སྤྱན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་སྤྱན་སུམ་ཚོགས་པ་བཤད་པ་གསུམ་
གྱི། དང་པོ་ལ། རྒྱེ་བའི་གནས་སྐབས་ཉོན་པའི་མཐུ་ཕུལ་རུ་བྱུང་བ་དང་། རྒྱུད་པའི་
གནས་སྐབས་ཉོན་པའི་མཐུ་ཕུལ་རུ་འབྱུང་བ་གཉིས་གྱི། དང་པོ་ནི།

ཚོས་གྱི་སྐྱེ་ལས་བྱུང་བའམ་གཞུགས་གྱི་སྐྱའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བ་
ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྐྱེ་ལས་གཞན་རུ་གྱུར་པ་རྒྱ་
མཐུན་པའི་སྐྱེ་གང་དག་དག་སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་རྒྱས་བྱུང་བ་
དེ་དག་ལ་ཡང་མཐུའི་བྱུང་པར་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་མངའ་བར་
བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

ཐུབ་དབང་དུས་ཀའི་གཞི་ནང་དེའི་སྐུ་མཐུན། །

གུགས་སྐྱ་གཅིག་ལ་རང་གི་སྐྱ་གནས་སྐྱབས། །

ཡུལ་འགགས་གསལ་དང་མ་འཛོལ་བྱང་ཚུལ་ནི། །

མ་ཁྱུས་གྱིས་བཀྲ་མཐའ་དག་ཕྱོག་པར་མཛད། །༡༧

ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་འཁོར་
 བ་ཐོག་མ་མེད་པ་རང་ཉིད་སྐྱེ་བའི་གནས་སྐབས་འགགས་ཟིན་པ་
 འབྱུང་མཐའ་དག་མ་ལུས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་དང་མ་
 འཆོལ་བར་དེ་ཕན་ཚུན་མ་འདྲིས་པར་བྱང་ཚུལ་དུ་མས་བཀྲ་བར་
 བྱུར་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་ཁོ་ནར་མེ་ཁོང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་
 ཤིན་དུ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ལྟར་རྒྱ་མཐུན་
 པའི་སྐུ་གཅིག་ཉིད་ལ་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བར་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་རྩོད་པའི་གནས་སྐབས་ཉོན་པའི་མཐུ་ལུ་ཏུ་འབྱུང་བ་ལ། རྒྱ་གཅིག་
ལ་ཉོན་པ་དང་། བ་ལྷའི་ལུང་ཏུ་གཅིག་ཏུ་རྩོད་པ་མཐའ་དག་ཉོན་པའི་མཐུ་གཉིས་
ཀྱི་དང་པོ་ལ། རྒྱུན་པ་དང་། སར་ཁྱེན་གཞན་ལ་ལ་རྩོད་པའི་ལུང་མཐའ་ཉོན་པའི་
མཐུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི།

འདི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨྱོད་པ་སྤྱད་པའི་བྱང་ཚུལ་གང་
དང་གང་རུ་རི་ལྟར་གང་གི་དོན་རུ་བྱང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྒྱན་
གྱིས་བྱུང་པ་སྐྱེ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་སྟོན་པར་སྨྱོད་པར་བརྗོད་པའི་སྒྲིམ།
བཤད་པ།

སངས་རྒྱས་ཞིང་ཅི་འདྲ་དེར་བྱུང་དཔེ་དང་། །

སྤྱ་མཐུན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ནན་ཏན་རྣམ་པ་གང་གིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་
འདུན་དེར་གྱུར་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྡན་འདས་དེ་དག་གི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་
གིས་ལྷས་སྤྲས་པ། དབྱིབས་དང་ལྡན་པ་ཆོས་གོས་དང་ཟས་དང་
གནས་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སྤྱོད་ལྡོངས་སྤྱོད་པ་ཉེ་བར་ཡོངས་སྤྱོད་པ་
དང་ལྡན་པ་ཅི་འདྲ་བ་དེ་དག་ཡོད་པར་གྱུར་པ་དང་། ཅི་འདྲ་བའི་
ཆོས་དང་སྟེ་ཐེག་པ་གཅིག་དང་གསུམ་གྱི་རྟེན་ཅན་བསྟན་པ་དེ་
དག་ཐམས་ཅད་སྐྱ་གཅིག་ལ་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །

དེ་བདག་ཅི་འདྲ་དང་སྟེ་བྲམ་ཟེ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་སུ་སྦྱས་པ་
གཞུགས་དང་སློ་དང་ལྡན་པ། བྱིས་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་གྱུར་པ་
དང་། ཆོས་ཐོས་ནས་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་ལྷག་མ་མེད་པའི་
བསྐྱབ་པ་ཁས་ལྷངས་ཏེ་སྤྱོད་པ་གང་ལ་སྤྱད་པ་དང་། སྦྱོན་པ་གང་
ཅི་ཙམ་དེ་དག་ལ་སྤྱལ་བ་སྟེ་སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྡན་འདས་ཉན་
ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་དེ་དག་
ལ་བཟའ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཆོས་གོས་དང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལ་
སོགས་པ་གང་སྤྱལ་བ་དང་། ཇི་ཙམ་སྟེ་དུས་ཇི་ཙམ་དང་ཆོད་ཇི་
ཙམ་སྤྱལ་བ་དེ་མ་ལྷས་པར་སྐྱ་གཅིག་ལ་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་པར་ཕྱིན་གཞན་ལ་སྤྱོད་པའི་བྱང་མཐའ་སྟོན་པའི་མཐུ་ནི།

སྦྱོན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱོན་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་བྱང་མཐའ་འདི་ཇི་ལྟར་
སྟོན་པ།

དེ་འཛིན་རྒྱལ་ཁྲིམས་བཟོད་འཛིན་ཉིང་འཛིན་དང་། །

ཐེས་རབ་སྟོད་ཆེ་རྒྱར་གྱི་གནས་སྐབས་གང་། །

ཨ་ཆང་མེད་དེ་བདག་.....

མ་ལུས་སྐྱ་གཅིག་ལ་སྟོན་མཛད། ཅེས་པོར་མ་དང་སྐྱར་རོ། །

གཉིས་པ་བ་སྐྱའི་ཁུང་བྱ་གཅིག་ཏུ་སྟོད་པ་མཐའ་དག་སྟོན་པའི་མཐུ་ལ། ཉིད་
གྱི་སྟོད་པ་དང་། རུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱི་སྟོད་པ་དང་། གཞན་རུས་
གསུམ་གྱི་སྐྱེ་འཕགས་ཀྱང་གྱི་སྟོད་པ་བ་སྐྱའི་ཁུང་བྱ་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་གསུམ་གྱི་དང་
པོ་ནི།

སྐྱ་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་ལྟ་ཞིག་
གི་འོན་ཀྱང་།

.....ཉིད་སྟོད་པ་ཀྱན། །

སྐྱ་ཡི་བ་སྐྱའི་ཁུང་བྱའང་གསལ་བར་སྟོན། ། ༡༡

གཉིས་པ་རུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱི་སྟོད་པ་ནི།

བདག་ཉིད་གྱི་སྟོད་པ་ཁོ་ན་སྟོན་པར་མཛད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་
ཟད་གྱི། གཞན་ཡང་།

སངས་རྒྱས་གང་དག་འདས་དང་འབྱུང་འབྱུར་གང་། །

གང་དག་ད་ལྟར་ནམ་ཡུལ་ཡུལ་ཐུག་པར། །

གདངས་མཛོན་ཚོས་སྟོན་རྒྱུ་བསྐྱལ་གྱིས་བཟུང་བའི། །

འཕྲོ་དབྱུགས་འབྱིན་ཞིང་འདིག་ཉིན་བཟུགས་པ་དང་། ། ༡༢

དང་པོ་མི་བྱུགས་བརྒྱད་བྱང་ཆུབ་སྒྲིབ་པོ་མི་བར། །

དེ་དག་སྟོང་ཀྱན་དངོས་ནམས་མིག་འཕྲུལ་གྱིས། །

རང་བཞིན་མཁྱེན་ནས་བདག་བཞིན་བ་ལྟ་ཡི། །

བྱང་བྱར་བྱས་གཅིག་ལ་ནི་གསལ་བར་སྟོན། །༡༤

རེ་ཞིག་མིག་འཕྲུལ་གྱི་ཚུལ་ཤེས་པ་ཐ་མལ་པ་དག་ཀྱང་སྤགས་གྱི་
མཐུ་ནམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཙམ་ཞིག་གིས་རང་གི་ལུས་ལ་དངོས་པོའི་ནམ་
པ་སྤྲོ་ཚོགས་པ་གནས་པར་སྟོན་ཅུས་ན། ཅི་འགྲོ་བའི་དབང་ལྷག་
སངས་རྒྱལ་བཙུག་ལྟོས་འདས་ནམས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ནམས་གྱིས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་མིག་འཕྲུལ་གྱི་རང་བཞིན་ནམ་
པ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ཐ་མི་དད་པ་མཁྱེན་ནས་མི་སྟོང་པར་འགྱུར་རམ།
དེའི་ཕྱིར། མཁས་པ་གང་ཞིག་མ་རྟོགས་པའམ་སོམ་ཉི་ཟ་བར་འགྱུར།
དེའི་ཕྱིར་མཁས་པས་དཔེ་འདིའི་སྟོན་ནས་གསལ་བར་འདི་ལ་ལྟག་
པར་མོས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་གཞན་ཏུས་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པས་ཀྱན་གྱི་སྟོང་པ་བ་སྤྲིའི་ཁུང་བུ་
གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་ནི།

རི་ལྟར་ཉིད་གྱི་སྟོང་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཞན་གྱི་
སྟོང་པ་དག་ཏུས་གཅིག་ཏུ་རང་ཉིད་གྱི་བ་སྤྲིའི་ཁུང་བུར་སྟོན་པར་
མཛད་པ།

དེ་བཞིན་བྱས་གསུམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །

རང་རྒྱལ་འབགས་བ་ཉན་ཐོས་མ་ལྟས་གྱི། །

སྒྱུད་དང་དེ་ལྟར་སྒྱུ་མོ་མི་གནས་སྐབས་ནི། །

ཐམས་ཅད་པ་སྒྱུ་ལྷན་ཀྱང་ཀྱང་གཅིག་ཆེ་སྟོན། །༡༥

གཉིས་པ་བཞེད་པ་ལ་མངའ་བསྐྱར་པ་སྐྱོན་སྐྱམ་ཆོགས་པ་ལ། ཡུལ་དང་། རུས་
ལ་བསྐྱོན་ནས་བཞེད་པ་ལ་མངའ་དབང་བསྐྱར་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

སྐྱ་སྐྱོན་སྐྱམ་ཆོགས་པ་བརྗོད་ནས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་མངའ་
བར་ཟིན་ཀྱང་བཞེད་པ་ལ་མངའ་བསྐྱར་བ་ཉིད་སྐྱོན་སྐྱམ་ཆོགས་
པར་བསྐྱོན་པའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

དག་པ་འདི་ནི་བཞེད་པ་འཁྱག་པ་ཡིས། །

རྒྱལ་གཅིག་ལྷལ་ལ་མཐའ་གཏུགས་འདིག་རྟོན་དང་། །

འདིག་རྟོན་མཐའ་ཡས་ཕྱོགས་ཀྱང་རྒྱལ་སྟོན་ཨོད། །

རྒྱལ་རགས་མི་འགྱུར་འདིག་རྟོན་སྤྱི་འགྱུར། །༡༦

སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བཞེས་པའི་སྐྱོན་ནས་
ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི་འདིག་རྟོན་རྒྱལ་སྤྱ་རབ་གཅིག་གི་
ཡུལ་ལ་སྐྱོན་པར་བྱེད་དེ། འདིག་རྟོན་སྤྱ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ཞིང་རྒྱལ་
སྤྱ་རབ་རགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། བཞེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་རོ་
བོ་རི་ལྟར་ཡང་དག་པར་སྐྱོན་རྟོ། །འདིག་རྟོན་མཐའ་ཡས་ཕྱོགས་ཀྱང་
རྒྱལ་ཡང་སྐྱོན་རྟེ། སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྷན་འདས་རྣམས་ནི་བཞེད་པ་
ཙམ་གྱིས་མཐའ་ཡས་ཕྱོགས་རྟེ་འདིག་རྟོན་མ་ལྟས་པའི་འདིག་རྟོན་
རྒྱལ་སྤྱ་རབ་གཅིག་གིས་ཀྱང་པར་ཡང་སྐྱོན་པར་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་རུས་ལ་བསྐྱོན་ནས་བཞེད་པ་ལ་མངའ་དབང་བསྐྱར་བ་ནི།

ཕྱག་ཅི་ག་དེ་མེ་མེ་པུ་ལྷོ་ལྷོ་ཕྱག་ཅི་ག་ཨ།

[illegible]

མ་ལྷན་རྒྱལ་གང་དེ་མྱེད་ལ་གྲངས་མེད། །༣༥

ནམ་པར་རྟོག་པ་མི་མངའ་བ་ཁྱེད་ལམོར་བར་རྟུ་རྒྱད་ཅིག་དང་
 རྒྱད་ཅིག་དང་རྒྱད་ཅིག་ལ་སྟོན་པ་རྣམས་སྟོན་པའི་ཚད་གང་
 ཡིན་པའི་ཚད་དེའི་གངས་ནི་འཇམ་བུའི་སྒྲིང་མ་ལུས་པ་ན་རྩལ་སྤ་
 རབ་རི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་འདི་ནི་སྟོན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་སྤལ་རྟུ་བྱུང་བར་བརྗོད་པའི་སྟོན་ས་
 བཅོམ་ལྟན་འདས་ལ་བསྟོན་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་སྟོན་སྟོན་ཆོགས་པ་བཤད་པ་ལ། ཡོན་ཏན་གྱི་གཙོ་པོ་སྟོན་པ་
བརྟུ་བཤད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་ཤིང་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་གྱིས་བསམ་མི་
བྱུང་པར་བརྟན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་སུ་བརྟུ་བ་
གསུམ། དང་པོ་ལ། མདོར་བརྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ནི་སྟོང་ས་བཅུ་རབ་དུ་མེ་བ་ཡིན་པའི་མྱེར།
 དེའི་རྣམ་པར་དཔྱེ་བ་ཆ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པའི་མྱེར། བཤད་པ།

གནས་དང་གནས་མིན་མཐུན་སྟོབས་དང་། །

དེ་བཞིན་ལ་ས་རྒྱུ་ལྷོ་རྒྱ་དང་།

ཨིཨ་པ་ཨྱི་ཨྱི་ག་ཨ་བྱ་ག་ཨ་ཚུད་དད་། །

ལྷ་ཚོགས་ཁམས་ནི་མཁྱེན་སྟོབས་དང་། ༡༩

དེ་བཞིན་དབང་མཚོག་མཚོག་མ་ཡིན། །

མཁྱེན་དང་ཐམས་ཅད་ཏུ་འགྲོ་དང་། །

བསམ་གཏན་རྒྱུ་ཐར་ཏིང་འཛིན་དང་། །

སྟོབས་པར་འཁྱུག་སོགས་སྟོབས་དང་། ༡༩

སྟོན་གནས་དྲན་པ་མཁྱེན་པ་དང་། །

དེ་བཞིན་འཆི་འཕོ་སྟེ་སྟོ་དང་། །

ཟག་རྒྱུ་ཟག་པ་མཁྱེན་སྟོབས་ཏེ། །

སྟོབས་ནི་བུ་མོ་འདི་དག་གོ། ༢༠

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན་ལྟར་བཅུ་ལ། དང་པོ་ནི།

དེ་ལ་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དབང་

ཏུ་བྱས་ནས། བཤད་པ།

རྒྱ་གང་ཞིག་ལས་གང་ཞིག་ངེས་པར་སྟེ་འགྱུར་བ། །

དེ་ནི་དེ་ཡི་གནས་སྟེ་དེ་མཁྱེན་རྒྱུ་ཀྱིས་གསུངས། །

བཤད་པ་ལས་བསྟོན་གནས་མིན་གྱིས་བྱ་མཐའ་ལས་བ། །

མཁྱེན་པ་སོགས་པ་སྤང་བ་དེ་ནི་སྟོབས་སྟེ་བཤད། ༢༡

རྒྱ་གང་ཞིག་ལས་གང་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཉེ་བར་མཚོན་པ་

སྟེ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་གང་ལས་གང་ཞིག་སྟེ་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། མི་དགེ་བ་དག་

ལས་རྒྱལ་པར་སྤྲིན་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་། གང་ལས་གང་ཞིག་
འཛོལ་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། འཕགས་པའི་ལམ་ལས་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་
ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་སྤྲད་པ་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་
གང་ལས་གང་ཞིག་ངེས་པར་སྐྱེ་བ་ཅན་དེའི་གནས་ཏེ་འདིར་གནས་
པ་ན་ཞེས་བྱ་བས་གནས་ཀྱི་སྐྱེས་བཏགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱ་བརྗོད་
དོ། །བཤད་ཟིན་པ་དང་འགལ་བ་ནི་གནས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ།
གང་ཞིག་ལས་གང་མི་འབྱུང་བ་དེ་ནི་དེའི་གནས་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་
ན། དགེ་བ་དག་ལས་འབྲས་བྱ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་མི་འབྱུང་བ་དང་།
མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་སྤིང་པ་བརྒྱད་པ་མངོན་པར་འགྱུབ་པ་
མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མཁྱེན་པ་མི་མཐུན་པའི་སྒྲིགས་དང་
བྲལ་བ་འདི་ནི་སངས་རྒྱལ་བཙུག་པ་ལྟ་བུ་འདས་ཀྱི་སྟོབས་སུ་རྒྱལ་པར་
གཞག་སྟེ།

ཇི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་རྒྱལ་པོས་ཁྱེས་
པའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སློན་མེད་པས་གནས་པ་ལ་ཡང་གནས་སུ་ཡང་
དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་སོ། །གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་
གནས་མ་ཡིན་པར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་སོ། །

རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་ལ་གནས་ནི་གང་གནས་མ་ཡིན་པ་ནི་གང་ཞེ་ན།
རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ནི་གནས་མ་ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་མེད་དེ། གང་ལྟས་
གྱིས་ཉེས་པར་སྤྲད་པ་དང་། ངག་གིས་ཉེས་པར་སྤྲད་པ་དང་ཡིད་

ཀྱིས་ཉེས་པར་སྤྱད་པའི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་འདོད་པ་དང་སྤྱག་པ་དང་
འགའ་བ་ཡིད་རྒྱུ་འོང་བར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་གནས་མེད་དོ། །འདི་ནི་
གནས་ཡིན་ཁིང་གོ་སྐབས་ཡོད་པ་སྟེ། གང་ལུས་ཀྱིས་ལེགས་པར་
སྤྱད་པ་དང་། ངག་གིས་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་ལེགས་
པར་སྤྱད་པའི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་འདོད་པ་དང་། སྤྱག་པ་དང་། དགའ་
བ་དང་། ཡིད་རྒྱུ་འོང་བར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་གནས་ཡིན་ནོ། །

རིགས་ཀྱི་སྤྱི་འདི་ནི་གནས་མ་ཡིན་ཁིང་གོ་སྐབས་མེད་དེ། གང་
སེར་སྤྲུལ་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་མངོན་པར་འགྱུར་པ་དང་། ངང་ཚུལ་
ངན་པས་ལྟ་དང་མིར་སྦྱེ་བ་དང་། གཞོད་སེམས་ཀྱིས་མཛོས་པར་
འགྱུར་བ་དང་། ལེ་ལོས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་འཐོབ་པ་དང་། སེམས་
གཡེངས་པས་སྦྱོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། འཆལ་བའི་ཤེས་རབ་
ཀྱིས་བག་ཆགས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱན་རྒྱ་འདོམས་
པར་འགྱུར་བ་དང་། མཚམས་མེད་པ་བྱེད་པས་སེམས་གནས་པར་
འགྱུར་བ་དང་། དམིགས་པ་ཅན་གྱིས་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་
ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། འཕྲོད་པ་ལ་རབ་རྒྱ་གནས་པས་སེམས་ཤིན་
རྒྱ་སྤང་བར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་གནས་མེད་དོ། །གནས་མ་ཡིན་ཁིང་གོ་
སྐབས་མེད་དོ། གང་སྤྱད་མེད་ཀྱི་ལུས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་ལོས་སྦྱར་
བའི་རྒྱལ་པོ་འཕ། བརྒྱ་བྱིན་ནམ་ཚངས་པའཕ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
དང་། འདི་ནི་གནས་ཡིན་ཁིང་གོ་སྐབས་ཡོད་པ་སྟེ། སྤྲིན་པས་ལོངས་
སྤྱོད་ཆེན་པོ་མངོན་པར་འགྱུར་པ་དང་ཞེས་ཐམས་ཅད་བརྟོག་ནས་

སྐྱར་བར་བྱ་ཞིང་། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་དེ་བཞིན་གསེགས་
པའི་ལས་དང་པོ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མཐེན་པའི་སྟོབས་ནི།

ད་ནི་ལས་ཀྱིས་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མཐེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དབང་དུ་
བྱས་ཏེ། བཤད་པ།

འདོད་དང་མི་འདོད་དེ་ལས་བརྒྱུན་དང་ཟད་དེ་སྤྲོས་ཀྱི། །

ལས་དང་དེ་ཡི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཉུང་མཆོག་ས་ཡ་འདྲ། །

མཐེན་པ་བྱས་མཐུ་ཆོག་ས་མེད་སོ་སོར་འབྲུག་འབྱར་ཡ། །

དུས་གསུམ་གྱིས་བྱ་བྱའ་མཛད་དེ་ནི་སྟོབས་སུ་འདོད། ༡༡

ལས་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། ལས་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་། ཡིད་དུ་
འོང་བ་དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་ལས་དང་། ཟད་པའི་རྒྱ་ཟག་པ་
མེད་པ་དང་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེའི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ལས་ལྟར་གྱིན་
དུ་མཆོག་ས་པ་དུས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་པར་
བྱབ་པ་ལ་ཡང་རང་གི་ངོ་པོ་དང་རབ་དུ་དབྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་
ཅད་ཡོངས་སུ་མཐེན་པས་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པ་བྱབ་པར་མཛད་པའི་
མཐེན་པ་ཤེས་བྱ་འགར་ཡང་ཆོག་ས་པ་མི་མངའ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི། བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལས་དང་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མཐེན་པའི་
སྟོབས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ།

རི་སྐད་དུ། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་འདས་པ་དང་།
མ་འོང་བ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་ལས་རྣམས་དང་ལས་ཡང་དག་

པར་སྐྱངས་པ་རྣམས་གནས་དང་རྒྱ་དང་། དངོས་པོ་དང་། རྣམ་པར་
སྒྲིན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡང་དག་པ་རིམ་བུ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་སོ། །

རིམ་བུ་རབ་དུ་ཤེས་ཤིང་། རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ལ་འདས་པའི་ལས་
ཡང་དག་པར་སྐྱངས་པ་གང་དག་པའི་རྒྱ་ལས་བྱང་བ་མི་དགེ་བ་
དང་བྲལ་བ་གང་མ་འོངས་པའི་དུས་ན། དགེ་བའི་རྒྱ་འབྱིན་པ་དེ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་དུ་ཤེས་སོ། ། ལས་ཡང་དག་པར་སྐྱངས་པ་
གང་མི་དགེ་བའི་རྒྱ་ལས་བྱང་བ་དགེ་བ་དང་བྲལ་བ་གང་མ་འོངས་
པའི་དུས་ན་མི་དགེ་བའི་རྒྱ་འབྱིན་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
རབ་དུ་ཤེས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ལས་ཡང་དག་པར་སྐྱངས་པ་གང་མ་འོངས་པའི་
དུས་ན་ཉམས་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པར་འགྱུར་བ་དང་། གང་ཟླད་
པར་གྱི་ཆ་དང་མཐུན་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཡང་རབ་དུ་ཤེས་སོ། ། དེ་
བཞིན་དུ་ད་ལྟར་བྱང་བའི་དུས་ན་ཉམས་པའི་ཆ་དང་མཐུན་ལ། མ་
འོངས་པའི་དུས་ན་ཟླད་པར་གྱི་ཆ་དང་མཐུན་པར་འགྱུར་བ་དང་།
ད་ལྟར་བྱང་བའི་དུས་ན་ཟླད་པར་གྱི་ཆ་དང་མཐུན་ལ། མ་འོངས་
པའི་དུས་ན་ཉམས་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཡང་རབ་དུ་
ཤེས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་རེ་རེ་ཞིང་སྟོགས་མཐུན་པ་ལ་ཡང་རབ་དུ་ཤེས་པར་
བྱའོ། ། དེ་བཞིན་དུ་ལས་ཡང་དག་པར་སྐྱངས་པ་གང་འདས་པ་ན་
སྒྲིབ་བ་ཆུང་ལ་དེ་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་སྒྲིབ་བ་རྒྱ་ཆེ་བར་

འགྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཚྭ་པ་རྒྱུད་ལ་བྱུང་པར་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་དང་། ཚྭ་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་ལ་བྱུང་པར་དུ་འགྱུར་བ་རྒྱུད་པ་དང་། ལས་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་གང་ཉན་ཐོས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲིན་པ་དང་། གང་རང་སངས་རྒྱལ་ཉིད་དང་། གང་སངས་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་རྒྱ་འབྲིན་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་དུ་ཤེས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ལས་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་གང་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ན་སྤྱག་བསྐལ་ལ་མ་འོངས་པ་ན་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་བདེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ན་བདེ་ལ་མ་འོངས་པ་ན་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་སྤྱག་བསྐལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་དུ་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་གང་ཡིན་པ་དང་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་ཁོ་ན་དང་གཞན་མ་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་པར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་སོ། །ཤེས་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཚས་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་གཉིས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་མོས་པ་སྤྱ་ཚྭ་མཁུན་པའི་སྟོབས་ནི། ད་ནི་མོས་པ་སྤྱ་ཚྭ་མཁུན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བཤད་པ།

འདོད་ཆགས་སོགས་ཀྱི་འབྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་འདོད་ བ་ནི། །

ཤིན་ཏུ་སྤྱ་ཚྭ་མཁུན་དམན་འབྲིད་གང་ཡང་བྱུང་འཕགས་འདོད། །

དེ་ལས་གཞན་ནམས་ཀྱིས་གཡོགས་མོས་ལའང་མཐུན་པ་ནི། །

དུས་གསུམ་འགྲོ་བ་མ་ལྷས་བྱུང་བ་སྟོབས་ཞེས་བྱ། །༡༡

འདིར་འདྲོད་ཆགས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེ་བར་མཚོན་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་འཛིན་པར་བྱེད་
 རོ། །སོགས་པའི་སྐྱེས་ནི་དད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་བའི་ཆོས་ཡོངས་
 སུ་བསྐྱེད་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འབྱུང་བའི་སྐྱེས་ནི་འདྲོད་ཆགས་ལ་
 སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་སྟོས་ཏེ། འདི་ལས་འདྲོད་ཆགས་ལ་སོགས་
 པ་འབྱུང་བས་ན་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་འདྲོད་
 ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་། དད་པ་སོགས་པའི་ས་བོན་གྱིས་ཡོངས་སུ་
 བབྱུང་བའི་བསམ་པ་ནི་ལྷག་པར་མོས་པ་དང་། ལྷག་པར་བསམ་པ་
 དང་འདྲོད་པ་དང་མོས་པ་ཞེས་བྱ་བར་བརྟེན་ལ། མོས་པ་དེ་ལས་
 གཞན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཏུ་སྟོན་པས་བསྐྱེད་པ་དེ་ལ་ཡང་རང་གི་ངོ་
 བོའི་བྱུང་བར་ཡོངས་སུ་གཙོད་པར་མཛད་པ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པ་ཉིད་གང་འབྱུང་བ་དེ་ནི། སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྷན་འདས་
 རྣམས་ཀྱི་མོས་པ་སྤྲོ་ཆོགས་མཐུན་པའི་སྟོབས་སུ་རྣམས་པར་གཞག་སྟེ།
 ཇི་སྐད་དུ། དེགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
 སེམས་ཅན་གཞན་དག་དང་། གང་ཟག་གཞན་རྣམས་ཀྱི་མོས་པ་དུ་
 མ་དང་། མོས་པ་སྤྲོ་ཆོགས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་
 ཤེས་སོ། །

དེགས་ཀྱི་བྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་གཞན་

དག་དང་གང་ཟག་གཞན་རྣམས་ཀྱི་མོས་པ་རུ་མ་དང་མོས་པ་
 ལྷ་ཚོགས་ཡང་དག་པ་ངེ་ལྷ་བ་བཞིན་རུ་རབ་རུ་ཤེས་ཤིན། གང་
 ཟག་གང་འདྲོད་ཆགས་ལ་གནས་ལ་ཞེ་སྤང་ལ་མོས་པ་དང་། གང་
 ཟག་གང་ཞེ་སྤང་ལ་གནས་ལ་འདྲོད་ཆགས་ལ་མོས་པ་དང་། གང་
 ཟག་གང་གཉི་མུག་ལ་གནས་ལ་འདྲོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་།
 གཉི་མུག་ལ་མོས་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་རུ་ཤེས་སོ། །
 གང་ཟག་གང་དགེ་བ་ལ་གནས་ལ་མི་དགེ་བ་ལ་མོས་པ་དེ་ཡང་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་རུ་ཤེས་སོ། གང་ཟག་དག་སྦྱར་བ་ཆུང་
 བ་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་དང་། གང་དག་སྦྱར་བ་རྒྱ་ཆེ་ལ་
 བསམ་པ་ཆུང་རུ་ལ་མོས་པ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
 རབ་རུ་ཤེས་སོ། མོས་པ་གང་གིས་སྦྱར་བ་ཆུང་ལ་བྱད་པར་ལ་གནས་
 པར་འགྱུར་བ་དང་། སྦྱར་བ་བྱད་པར་རུ་འཕགས་ལ་ཆུང་རུ་ལ་
 གནས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་དག་པ་ཉིད་རུ་ངེས་ལ་ལོག་པ་ཉིད་
 རུ་ངེས་པའི་ཁམས་ལ་འཛོག་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལོག་པ་ཉིད་རུ་
 ངེས་ལ་ཡང་དག་པ་ཉིད་རུ་ངེས་པའི་ཁམས་ལ་འཛོག་པར་འགྱུར་
 བ་དང་། མ་ངེས་ལ་ཡང་དག་པ་ཉིད་རུ་ངེས་པའི་ཁམས་ལ་འཛོག་
 པར་འགྱུར་བ་དང་། མོས་པ་གང་གིས་འདྲོད་པའི་ཁམས་ལས་ཤིན་
 རུ་འདའ་བར་འགྱུར་བ་དང་། གང་གིས་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་།
 གང་གིས་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་དང་། གང་གིས་ཁམས་གསུམ་
 པ་ལས་ཤིན་རུ་འདའ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་

རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། ཤེས་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་རྩ་ཆོས་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་གསུམ་པའོ། ཁྲིས་
གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

བཞི་པ་ཁམས་སྣ་ཆོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི།

ད་ནི་ཁམས་སྣ་ཆོགས་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དབང་རྩ་བྱས་
ནས། བཤད་པ།

སངས་རྒྱས་ཁམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབྱེ་ལ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །

མིག་སྟོགས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་དེ་ཁམས་སྣ་གསུངས། །

རྫོགས་བའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་མཐའ་ཡས་ཤིང་། །

རྣམ་ཀྱན་ཁམས་ཀྱི་བྱད་པར་ལ་བརྟུག་སྟོབས་སྣ་འདོད། ། ༡༥

རང་བཞིན་དང་རོ་སོ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་གྲངས་
དག་གོ། སངས་རྒྱས་ཁམས་མཐའ་དག་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་
པ་རྣམས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་གང་ཞིག་མིག་ལ་སྟོགས་པའི་ཁམས་ཀྱི་རང་
བཞིན་གང་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་རབ་ཏུ་
དབྱེ་བ་རྩ་མར་གྱུར་པ་དེ་ལ་སྟོགས་པ་མི་མངའ་བ་དེ་ནི་ཁམས་སྣ་
ཆོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སྣ་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ།

རི་སྐད་རྩུ་རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས། མིག་
གི་ཁམས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་
པའི་ཁམས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། བྱང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་
དང་། ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། དེ་བཞིན་རྩ་ཁམས་བཙོ་

བརྒྱད་ཆར་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་གསུམ་གསུམ་དང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ས་
ལ་སོགས་པའི་ཁམས་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །

ཇི་ལྟར་རབ་ཏུ་ཤེས་ཤེན། བླ་མ་མཁའི་ཁམས་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་
ཏུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་འདོད་པ་དང་། གཟུགས་དང་།
གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་དག་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་ལས་ཡང་དག་
བྱང་བར་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །འདུས་བྱས་ཀྱི་ཁམས་ནི་མངོན་པར་འདུ་
བྱ་བའི་མཆོན་ཉིད་ཏུ་འོ། །འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱང་མངོན་པར་
འདུ་བྱ་བ་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཏུ་འོ། །ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་
ཁམས་ནི་སྟོ་བྱར་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཏུ་འོ། །རྣམ་པར་
བྱང་བའི་ཁམས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་མཆོན་ཉིད་
ཏུ་འོ། །འཁོར་བའི་ཁམས་ནི་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པའི་
མཆོན་ཉིད་ཏུ་འོ། །ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ནི་ཚུལ་བཞིན་
རིག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཏུ་འོ། །

དེ་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་གནས་པའི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་དང་། རབ་
ཏུ་གནས་པའི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་དང་། རྗེས་སུ་བྲིད་པའི་ཁམས་
གང་ཡིན་པ་དང་། རྩོགས་པའི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་དང་། བསམ་
པའི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་དང་། བརྟེན་པའི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་དེ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཏུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །
ཤེས་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏུ་ཆོས་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་བཞི་པའོ། །ཞིས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ལྷ་པ་དབང་པོ་མཚོག་དང་མཚོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི།

ད་ནི་དབང་པོ་མཚོག་དང་མཚོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་

ཀྱི་དབང་རུ་བྱས་ནས། བཤད་པ།

ཀྱན་ཏུ་རྟོག་སོགས་ཆེས་རྟོ་ཉིད་ནི་མཚོག་བཞེད་ལ། །

འབྲིང་གནས་སྐབས་དང་རྒྱལ་ཉིད་མཚོག་མིན་པར་བཤད་དང་། །

མིག་ལ་སོགས་དང་ཕན་ཚུན་སྐྱབ་རྒྱས་རྒྱབ་པ་ལ། །

ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆགས་མེད་སྟོབས་སུ་གསུངས། །༡༥

ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ལྷག་པར་སྟོ་འདྲགས་

པའོ། །ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པ་ནི་དབང་པོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདྲོད་ཆགས་ལ་

སོགས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་མངའ་བདག་ཉིད་རུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སོགས་པའི་སྐྱས་ནི་དང་པ་ལ་སོགས་པ་དག་བའི་རྒྱ་ཅན་ནམས་སྟུང་

པར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་མཚོག་གི་སྐྱས་ནི་ཕུལ་རུ་བྱུང་བ་

བརྗོད་དེ། རྒྱུ་རུ་དང་འབྲིང་གི་གནས་སྐབས་ནི་མཚོག་མ་ཡིན་པའི་

སྐྱས་བརྗོད་དོ། །མིག་སོགས་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་

དབང་པོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཉིས་འཛིན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིར་དབང་པོའི་རང་

གི་ངོ་བོ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པ་དང་། ཕན་ཚུན་འབྲས་སུ་སྐྱབ་པར་རུས་

པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པ་ལ་མཁྱེན་པ་གང་ཞིག་ཐོགས་པ་

མི་མངའ་བ་འདི་ནི་དབང་པོ་མཚོག་དང་མཚོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་

པའི་སྟོབས་སུ་ནམ་པར་གཞག་སྟེ།

ངེས་དང་། རིགས་ཀྱི་སུ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་

སེམས་ཅན་གཞན་དག་དང་། གང་ཟག་གཞན་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོའི་
 རིམ་པ་ཡང་དག་པ་རིམ་བུ་བཞིན་རྒྱུ་ལྟར་ཤེས་སོ། །

རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ཏེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རིམ་བུ་སེམས་ཅན་གཞན་
 དག་དང་། གང་ཟག་གཞན་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོའི་རིམ་པ་ཡང་དག་
 པ་རིམ་བུ་བཞིན་རྒྱུ་ཤེས་ཤིན།

རིགས་ཀྱི་སྤྱི་འདི་ལ་ཏེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་དབང་
 པོ་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱང་སེམས་ཅན་དབང་པོ་རྒྱལ་པོར་ཡང་དག་པ་
 རིམ་བུ་བཞིན་རྒྱུ་ལྟར་ཤེས་སོ། །ཏེ་བཞིན་རྒྱུ་དབང་པོ་འབྲིང་ཡང་
 རབ་རྒྱུ་ཤེས་སོ། །དབང་པོ་རྣམས་པོ་ཡང་རབ་རྒྱུ་ཤེས་སོ། །ཡོངས་སུ་
 རྟོག་པའི་དབང་པོ་ཅི་འདྲ་བས་མཐར་སོང་བའི་འདྲོད་ཆགས་སྐྱེ་བ་
 དང་། མཐར་སོང་བའི་ཞེ་སྤང་དང་། མཐར་སོང་བའི་གཏི་མུག་སྐྱེ་
 བ་དེ་ཡང་ཏེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་རྒྱུ་ཤེས་སོ། །མཐར་སོང་བ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་རབ་རྒྱུ་ལྟར་པའོ། །ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་དབང་པོ་ཅི་
 འདྲ་བས་འདྲོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་མུག་བཅས་མ་སྐྱེ་བ་
 དེ་ཡང་ཏེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་རྒྱུ་ཤེས་སོ། །ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་
 དབང་པོ་གང་གིས་སྤྲེལ་ཞིའི་འདྲོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་
 མུག་སྐྱེ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་དབང་པོ་གང་གི་ཚར་བཅད་
 པའི་འདྲོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་གཏི་མུག་སྐྱེ་བ་དེ་ཡང་ཏེ་
 བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་རྒྱུ་ཤེས་སོ། །དབང་པོ་གང་དག་དགེ་བའི་
 རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་དང་། དབང་པོ་གང་དག་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་

ལས་བྱང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་རྒྱ་
ཤེས་སོ། །

གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མིག་གི་དབང་པོ་རབ་རྒྱ་
ཤེས་པ་ནས་ཀྱན་ཤེས་པ་དང་ལྷན་པའི་དབང་པོའི་བར་རབ་རྒྱ་
ཤེས་སོ། །དབང་པོ་གང་མིག་གི་དབང་པོའི་རྒྱ་ལས་བྱང་བ་ན་བའི་
དབང་པོ་འཛོག་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་རྒྱ་ཤེས་སོ། །
དེ་བཞིན་རྒྱ་ན་བའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་རིག་པར་
བྱའོ། །སེམས་ཅན་གང་སྤྱོད་པའི་དབང་པོ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཚུལ་
ཁྲིམས་ལ་སྦྱར་བ་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབང་པོ་མཛོག་དང་
མཛོག་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པས་སྤྱོད་པའི་གཏམ་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་རྒྱ་
ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བཙོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་
དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་
པ་དེ་ལ་སྦྱར་བ་དེ་ལ་དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་གཏམ་བྱེད་
དོ། །དེ་བཞིན་རྒྱ་གང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་དབང་པོ་ཅན་ཡིན་ལ།
དེ་ཡང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་སྦྱར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
སྦྱར་རོ། །

རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་ལྟར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ནི་དབང་པོ་ཡོངས་
སུ་སྤྱོད་པ་རྣམས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་རྒྱ་
རབ་རྒྱ་ཤེས་སོ། །ཡོངས་སུ་མ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མ་སྤྱོད་

པ་རྣམས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་རྩ་རབ་རྩ་ཤེས་སོ། །དེས་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་དེས་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་རྩ་རབ་རྩ་ཤེས་སོ། །དེས་པར་འབྱུང་བ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱང་དེས་པར་འབྱུང་བ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་རྩ་རབ་རྩ་ཤེས་སོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དབང་པོའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། གསུམ་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། གང་གི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རྒྱུན་གང་ཡིན་པ་དང་། དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། མཐར་ཐུག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། མཐའ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་རྩ་རབ་རྩ་ཤེས་སོ། །འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་ལྟ་པའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

རྩ་ག་པ་ཐམས་ཅད་རྩ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི།

ད་ནི་ཐམས་ཅད་རྩ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དབང་རྩ་བྱས་ནས། བཤད་པ།

ལམ་འགའ་རྒྱལ་བ་ཉིད་དང་འགའ་ཞིག་རང་རྒྱལ་གྱི། །

བྱང་རྒྱལ་དང་ནི་ཉན་ཆོས་བྱང་རྒྱལ་ཡི་དྲགས་དང་། །

དྲད་འགྲོ་ལྟ་མི་རྣམས་དང་དཔྱལ་ལ་སོགས་འགྲོ་བ། །

དེ་ལ་མཁྱེན་པ་ཆགས་ཅིང་མཐའ་ཡས་སྟོབས་སྤྲུའདོད། །༡༥

དེ་ལ་ལམ་གྱི་སྒྲས་ནི་ལམ་ཤུལ་བརྗོད་དོ། །ལམ་གང་ལ་ལམ་

ཐམས་ཅད་ཏུ་འགྲོ་བའི་རང་ཚུལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་ཏུ་འགྲོ་
བའི་ལམ་སོ། །ལམ་འགའ་ཞིག་ནི་སངས་རྒྱལ་ཉིད་ཏུ་འདོད་དོ། །ལ་
ལ་ནི་རང་རྒྱལ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འོ། །ལ་ལ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་
ཏུ་འོ། །ལ་ལ་ནི་ལྟ་དག་ཏུ་ཡིན་པ་ནས་དབྱུལ་བ་དག་ཏུ་ཡིན་པའི་
བར་རོ། །སོགས་པའི་སྒྲ་ནི་རྣམ་པ་རྣམས་ཆོག་པ་མཆོག་པའི་
དོན་རྟོ། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལམ་གང་ཞིག་གང་ཏུ་འགྲོ་
བའི་ལམ་དེ་ནི་དེར་འགྲོ་བ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
ཏུ་རབ་ཏུ་མཐུན་རྟོ། །དེའི་ཕྱིར་བཙམ་ལྟར་འདས་ཀྱི་མཐུན་པ་ལམ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བ་འདི་ནི་ཐམས་ཅད་ཏུ་
འགྲོ་བའི་ལམ་མཐུན་པའི་སྟོབས་སུ་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ།

ཇི་སྐད་ཏུ། རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀུན་
ཏུ་འགྲོ་བའི་ལམ་ཤེས་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་རབ་ཏུ་
ཤེས་སོ། །

ཇི་ལྟར་རབ་ཏུ་ཤེས་ཤིང་། ཡང་དག་པ་ཉིད་ཏུ་ངེས་པའི་སེམས་
ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱང་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་རབ་ཏུ་ཤེས་
སོ། །མ་ངེས་པ་དང་ལོག་པ་ཉིད་ཏུ་ངེས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་
ཀྱང་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ངེས་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་
ནི་འདི་ལྟར་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །སེམས་ཅན་གང་དག་རྒྱུའི་སྟོབས་ཅན་
སྟོན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ། ཟུར་ཙམ་གྱིས་གོ་བ་དབང་པོ་
རྣམས་པོའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་བསྟན་

ཀྱང་རུང་། མ་བཟུན་ཀྱང་རུང་སྟེ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྐལ་པ་ཡོད་
 པ་དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྟོན་གྱི་རྒྱ་དང་སྟོབས་ཤིས་ནས་
 ཆོས་སྟོན་རྟོ། །མ་ངེས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱང་འདི་ལྟར་ཤིས་
 ཏེ། གང་དག་ཆེན་གྱི་སྟོབས་ཅན་ཡོངས་སུ་སློན་པར་བྱ་བའི་མཆོན་
 ཉིད་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གལ་ཏེ་མཐུན་པར་འདོམས་ཤིང་
 རྗེས་སུ་སྟོན་པ་དང་མཛད་ན་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་གྱི། མ་མཛད་ན་
 རྣམ་པར་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་དག་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པས་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་རྒྱ་དང་ཆེན་དང་ལྡན་པའི་གཏམ་ཡང་དག་པར་
 གསུངས་ཏེ། གང་གི་སྤྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་
 གོས་ནས་ཚུལ་བཞིན་རུ་རབ་རུ་སྦྱོར་བས་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པར་འགྱུར་
 བ་དེ་དག་གི་དོན་རུ་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྟར་ལྡན་པར་འབྱུང་
 རོ། །ཁོག་པ་ཉིད་རུ་ངེས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་འདི་ལྟར་རབ་
 རུ་ཤིས་སོ། །ཡོངས་སུ་སྤྱང་བ་མ་བྱས་པ། ཁོ་རེ་རྒྱུད་བ། ལྷན་པོ་སྟོད་
 རུ་མ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་
 བཟུན་ཀྱང་རུང་མ་བཟུན་ཀྱང་རུང་སྟེ། སེམས་ཅན་དེ་དག་རྣམ་པར་
 གྲོལ་བའི་སྐལ་པ་མེད་པས་དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྟོད་མ་
 ཡིན་པར་རིག་ནས་བཏང་སྟོམས་སུ་འཛོག་སྟེ། དེ་དག་གི་ཆེད་རུ་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གོ་ཆ་ཁྱོན་རྟོ། །

གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་འདོད་ཆགས་གྱི་ལམ་རྣམ་
 པ་གསུམ་རབ་རུ་ཤིས་ཏེ། གསུམ་གང་ཞེ་ན། འདོད་ཆགས་གྱི་ལམ་

གང་ཟུག་པའི་རྣམ་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད། འདྲོད་ཆགས་ཀྱི་ལམ་གང་རྟེན་སྐྱེ་བའི་རྣམ་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད། འདྲོད་ཆགས་ཀྱི་ལམ་གང་སྟོན་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་གྱི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། ཁྱེ་སྤང་གི་ལམ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡང་རབ་རྒྱ་ཤེས་ཏེ། ཁྱེ་སྤང་གི་ལམ་གང་ཁོང་ཁྱོད་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད། ཁྱེ་སྤང་གི་ལམ་གང་བསམ་པ་ཡོངས་སྐྱེ་བ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད། ཁྱེ་སྤང་གི་ལམ་གང་སྟོན་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། གཏི་ཟུག་གི་ལམ་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་ཡང་རབ་རྒྱ་ཤེས་ཏེ། གཏི་ཟུག་གི་ལམ་གང་མ་རིག་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད། གཏི་ཟུག་གི་ལམ་གང་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད། གཏི་ཟུག་གི་ལམ་གང་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་དག་གྱུར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་རྒྱ་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱས་པར་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཇུག་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ལྟོག་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་ལམ་གང་རི་སྟེང་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྒྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་སྟེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་རྒྱལ་པའོ། ཁྱེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

བདུན་པ་བསམ་གཏན་རྣམ་ཐར་ཏིང་འཛིན་སྟོན་ལྟུག་སོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི།

ད་ནི་བསམ་གཏན་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་

དང་། སྟོམས་པར་འབྲུག་པ་དང་། ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་།
ནམ་པར་བྱང་བའི་ལྷང་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས།
བཤད་པ།

འདིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་ནལ་འབྱོར་བྱེ་བྲག་ལ་ཐ་དག། །

བསམ་གཏན་ནམ་ཐར་བརྒྱད་གང་ཞི་གནས་གང་དག་དང་། །

སྟོམས་འབྲུག་བྱང་པར་གང་དག་གཅིག་དང་བརྒྱད་གྱུར་པ། །

དེ་ལ་མཁྱེན་པ་ཐོགས་མེད་འདི་ནི་སྟོབས་ལྷ་བཤད། །ཉེ་

དེ་ལ་འདིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་པ་ན། རྣལ་འབྱོར་པའི་བྱང་པར་
གྱིས་རབ་དུ་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པར་གྱུར་པ་བསམ་གཏན་དག་ནི་
བཞིའོ། །ནམ་པར་ཐར་པ་ནི་བརྒྱད་དོ། །ཞི་གནས་ནི་ཉིང་ངེ་འདྲིན་
དག་སྟེ། །དགོ་བ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །མཐར་
གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འབྲུག་པ་དག་ནི་དགྲ་སྟེ། བསམ་གཏན་
བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་པ་བཞི་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། ཚོར་བ་
འགོགས་པའོ། །ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་ནི་མ་རིག་པ་དང་། རྣལ་
བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་མོ། །ནམ་པར་
བྱང་བའི་རྒྱ་ནི་གཞན་ལས་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྐྱ་དང་སོ་སོ་རང་གི་
རྣལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་དག་མོ། །དེའི་
ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་པའི་དབྱེ་བས་སོ་སོར་རབ་དུ་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་
པར་གྱུར་པ་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་མཁྱེན་པ་གང་ཞིག་
ཐོགས་པ་མི་མངའ་བ་དེ་ནི་བསམ་གཏན་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་

དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ལྷོ་མས་པར་འཇུག་པ་དང་། གུན་ནས་
ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ལྷང་བ་མཐུན་པའི་སྟོབས་
སུ་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ།

ཇི་སྐད་རུ། རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
བསམ་གཏན་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་།
ལྷོ་མས་པར་འཇུག་པ་དང་། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་
བྱང་བའི་ལྷང་བ་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རུ་
རབ་རྒྱུ་ཤེས་སོ། །

ཇི་ལྟར་རབ་རྒྱུ་ཤེས་ཤིན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དང་། རྒྱེན་གང་ཡིན་པ་དེ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་རྒྱུ་ཤེས་སོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་
དག་པ་འབྱུང་བས་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དང་། རྒྱེན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་རྒྱུ་ཤེས་སོ། །

དེ་ལ་རྒྱ་ནི་གང་། རྒྱེན་ནི་གང་ཞེན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གུན་
ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་ནི་རྒྱ་ལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱེན་ནི་མ་རིག་པའོ། །
མ་རིག་པ་ནི་རྒྱའོ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་རྒྱེན་རྟོ། །འདུ་བྱེད་ནི་རྒྱའོ། །
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྒྱེན་རྟོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་
ནི་རྒྱའོ། །ལས་རྣམས་ནི་རྒྱེན་རྟོ། །ལྟ་བ་ནི་རྒྱའོ། །སྲིད་པ་ནི་རྒྱེན་རྟོ། །
བག་ལ་ཉལ་བ་ནི་རྒྱའོ། །གུན་ནས་ལྷང་བ་ནི་རྒྱེན་ཏི་ཞེས་བྱ་བའི་

བར་དང་།

དེ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱ་ནི་གང་རྒྱུན་ནི་གང་ཞེན། རྒྱ་གཉིས་དང་རྒྱུན་གཉིས་སོ། །གཉིས་གང་ཞེན། གཞན་ལས་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྤྲོ་དང་། སོ་སོ་རང་གི་རྒྱལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །གཞན་ཡང་གཉིས་ཏེ། ཞི་གནས་ལ་ཅེ་གཅིག་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་ལ་མཁས་པའོ་ཞེས་རྒྱས་པར་འབྱུང་ཞིང་། འདི་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱལོ། །འདི་ནི་རྒྱུན་ཏེ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་རྒྱ་ཤེས་སོ། །

དེ་བཞིན་རྒྱ་རིགས་ཀྱི་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྷན་པས་འདྲོད་པ་རྣམས་ལས་དབེན་པ། སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཚོས་རྣམས་ལས་དབེན་པ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་དང་བཅས་པ། དབེན་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་བསམ་གཏན་དང་ཕོ་ལ་སྦྱོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་འགོག་པ་ལས་ལྷང་ངོ་། །འགོག་པ་ལ་སྦྱོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་བསམ་གཏན་དང་ཕོ་ལས་ལྷང་ངོ་། །རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ལ་ལྷགས་དང་མཐུན་པར་ཡང་སྦྱོམས་པར་འཇུག་གོ། །ལྷགས་དང་མི་མཐུན་པ་དང་། རླེལ་ཞིར་ཡང་ངོ་། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་སྦྱོམས་པར་འཇུག་པར་སྟོན། སྦྱོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱ་སྟོན་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འདྲེས་པ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ནི་དམིགས་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྦྱོམས་པར་འཇུག་པར་བྱ་བ་མེད་

དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གཅིག་གིས་ཉིང་དེ་འཛིན་
 ཐམས་ཅད་མཛོན་པར་འབྱུང་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཉིང་
 དེ་འཛིན་གཅིག་ལས་མ་ལངས་པར་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལ་
 སྟོམས་པར་འཇུག་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སེམས་གཅིག་ནས་
 གཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་མེད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སེམས་མཉམ་པར་
 མ་བཞག་པ་མི་དམིགས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
 བྱི་སྤྱོད་ཀྱང་བཟླ་བར་མི་རུས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་རང་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཏོ། །རང་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
 གྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
 བྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་
 ཏོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་ཟིལ་གྱིས་མི་གཞོན་
 པ་སྟེ། འདི་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཟིལ་གྱི་མི་གཞོན་
 པར་འཇུག་པའོ། །གདམས་པ་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་གང་དང་གང་
 གིས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །གང་གིས་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་
 དང་། གང་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཉིང་དེ་འཛིན་
 བསྐྱེད་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཤེས་ནས་
 ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏུ་འདོམས་ཤིང་དེ་བཞིན་ཏུ་རྗེས་ཏུ་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་བདུན་པའོ། །ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བརྒྱད་པ་སྟོན་གྱི་གནས་རྫོང་སུ་དྲན་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས་ནི།

ད་ནི་སྟོན་གྱི་གནས་རྫོང་སུ་དྲན་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དབང་

ཏུ་བྱས་ནས། བཤད་པ།

རི་སྤྱིད་གཏི་མུག་དེ་སྤྱིད་སྤྱིད་གནས་འདས་བདག་དང་། །

སེམས་ཅན་གཞན་རེ་རེ་ཡི་སྤྱིད་པའི་སེམས་ཅན་ནི། །

རི་སྤྱིད་དེ་སྤྱིད་མཐའ་ཡས་གཞིར་བཅས་ལྷུ་ལ་སྟོགས་དང་། །

བཅས་རྣམས་ལ་སྟོ་གང་དང་གང་ཡིན་སྟོབས་སུ་བཤད། །༡༥

རི་སྤྱིད་གཏི་མུག་ཅེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་སྟོ་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་
ཏུ་བརྒྱད་པ་སྟོན་མ་མེད་པ་སྟོན་གྱི་གནས་རྫོང་སུ་དྲན་པ་མཐུན་
པའི་ཡུལ་ཉིད་ཏུ་བཤད་དོ། །སེམས་ཅན་རི་སྤྱིད་ཅེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་
སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ལ་མཐའ་མེད་པ་བསྟུ་བར་བརྗོད་དོ། །གཞིར་
བཅས་སྟོས་པས་ནི་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོ་ནས་དེ་བསྟུ་བ་
བཤད་དོ། །ག་གེ་མོ་ཞིག་ནས་བདག་ཁ་དྲོག་ནི་འདི་འདྲ་བར་གྱུར།
རྣམ་པ་ནི་འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་མདོ་རི་ལྟ་བ་
བཞིན་ཅོ། །དེ་ལ་ཁ་དྲོག་ནི་འདི་འདྲ་བར་གྱུར་ཞེས་བྱ་བར་རྫོང་སུ་
དྲན་པས་ནི་རྣམ་པ་དང་བཅས་པར་རྫོང་སུ་དྲན་པར་འགྱུར་རོ། །ཆེ་
གེ་མོ་ཞིག་ན་བདག་གནས་ནས་དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་ག་གེ་མོ་ཞིག་
ཏུ་སྟོས་དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་འདིར་སྟོས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དྲན་པས་ནི་
ཡུལ་སྟོགས་དང་བཅས་པར་རྫོང་སུ་དྲན་པར་འགྱུར་རོ། །ལྷག་མ་ནི་

རྒྱ་དང་བཅས་པར་རྗེས་སུ་དྲན་པའོ། །

དེ་ལྟར་སྡོན་གྱི་སྲིད་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་དང་། དུལ་སྤྱགས་
དང་བཅས་པ་དང་། རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་བཙུང་པ་
ལྟར་འདས་ཀྱི་མཐུན་པ་གང་ཞིག་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བ་ནི་སྡོན་གྱི་
གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས་ཡིན་ནོ། །སྟོབས་འདིས་ནི་
སངས་རྒྱས་བཙུང་པ་ལྟར་འདས་རྣམས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་
བའི་རྒྱ་བ་འདས་པ་དག་མ་ལུས་པར་རི་ལྟ་བ་བཞིན་སྤྱགས་སུ་ཆུད་
དེ། སྐལ་བ་དང་ལྟན་པ་དང་། སྐལ་བ་དང་མི་ལྟན་པའི་ཚུལ་མཐུན་
པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་འབྲས་བྱུ་ཡོད་པ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བྱ་བར་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ།

རི་སྐད་དུ། དེ་སེམས་ཅན་དེའི་སྡོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་ནོ། །
སྡོན་གྱི་རྒྱ་རི་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱ་གང་གིས་སེམས་ཅན་གང་ཀྱན་དུ་བྱུང་
བ་དེའི་སྡོན་གྱི་རྒྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་དུ་ཤེས་ཏེ་ཤེས་ནས་
ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་
རྒྱ་བ་འདས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་དུ་ཤེས་སོ། །སེམས་
གང་གིས་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་འོག་དུ་སེམས་གང་གི་དམིགས་པ་ཅན་
སྐྱེ་བ་དང་། དམིགས་པ་གང་གིས་སྐྱེ་བ་དང་། དམིགས་པ་གང་དང་
བྲལ་བ་ན་འགག་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་དུ་ཤེས་སོ། །

དེ་ལྟར་རི་ཙམ་དུ་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་སེམས་གཅིག་ནས་
གཅིག་དུ་བརྒྱུད་དེ་འཇུག་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་འོག་དུ་སེམས་འདི་ལྟ་

བྱ་ཞིག་བྱང་ལ། དེའི་འོག་རྩ་ཡང་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱང་བ་དེ་བསྐལ་
 བ་གང་གླའི་སྤང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་རྩ་ཡང་ཆོག་རྩ་བསྟན་པས་བསྟན་
 པར་དགའོ། །དེ་བཞིན་རྩ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་སོ་
 སོར་སེམས་གཅིག་ནས་གཅིག་རྩ་བརྒྱད་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
 རབ་རྩ་ཤེས་སོ། །ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་ཉེ་བར་བརྩམས་སྟེ་སྤྱི་མའི་ལུང་
 ཐུག་པར་བསྟན་ཀྱང་དེའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཤེས་པ་འདི་
 གི་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་ཅིང་མཚུངས་པ་མེད་ལ། ཆད་མེད་དེ། དེའི་
 མཐའ་གི་བསྟན་པར་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོག་རྩ་ལྟར་
 པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ། གྱེ་སེམས་ཅན་
 གང་དག་དགེ་བའི་རྩ་བ་སངས་རྒྱས་ལ་བསྐྱབ་པའམ། ཉན་ཐོས་ལ་
 བསྐྱབ་པའམ། རང་སངས་རྒྱས་ལ་བསྐྱབ་པ་དེ་ལྟ་བུ་དྲན་པར་གྱིས་
 ཤིག་ཅེས་དྲན་པར་བྱེད་དོ། །

འདི་ལྟ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་ཀྱང་
 དྲན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་དག་ལ་དགེ་བའི་རྩ་
 བ་ལ་དམིགས་པ་དེ་དང་དེས་ཅི་ནས་ཐེག་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་
 ལས་སྤྱིར་མི་ལྡོག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །འདི་གི་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་བརྒྱད་པའོ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དགྲ་པ་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི།

ད་ནི་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
ནས། བཤད་པ།

སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རེ་རེ་འཆི་འཕོ་དང་། །

སྐྱེ་གང་འདྲིན་ཉེན་ལ་གནས་ནས་མཁའ་མཐུན་བྱས་དང་། །

བཀྲ་མང་དེ་ལ་མཁྱེན་པ་དུས་དེར་འཁྱུག་པ་ཡིས། །

མ་ཆགས་ནས་ཀྱན་ཡོངས་དག་མཐའ་ཡས་སྟོབས་སུ་འདོད། །༡༧

འཆི་འཕོ་བ་ནི་སྤང་པོ་འདིག་པའོ། །སྐྱེ་བ་ནི་སྤང་པོའི་ཉིང་
མཆམས་སྦྱར་བའོ། །འདིག་ཉེན་མ་ལུས་པའི་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་
ནས་མཁའ་ཁམས་ཀྱི་མཐས་གཏུགས་པ། ལས་ཤིན་དུ་སྤྲ་ཆོགས་པའི་
བཅོས་སྦྱར་བ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐྱད་
ཅིག་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
དུ་མཁྱེན་ལ། དེའི་ཡེ་ཤེས་ལྷལ་འགའ་ལ་ཡང་ཆགས་པ་མི་མང་འཁྱེ།
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་དག་པས་ཐོགས་པ་མི་མང་འབ་འདི་
ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་
སུ་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་
ཀྱི་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པ་འབའ་ཞིག་དུ་མ་བྱད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་
ལྟའི་སྤྱན་གྱིས་འཆགས་པ་དང་འདིག་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྲ་ཆོགས་པ་
མང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མ་ཆང་བ་མེད་པར་རབ་དུ་མཁྱེན་ཏོ་ཞེས་
བྱ་བར་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ།

རི་སྐྱད་དུ། དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལྟའི་མིག་ནི་འདི་ཡིན་

ཉེ། མིག་དེས་སྟོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་གྲམས་
 བ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐས་གཏུགས་པ། ཚད་མེད་གྲངས་མེད་པ་
 བགྲང་བ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དེ་དག་ནི་ཞིང་
 ཏུ་སྤང་བ་གང་ལ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་བབྱང་བ་འཇིག་པ་དང་
 འཆགས་པ་དེ་དག་མཐོང་ངོ་། །གང་ལ་ལ་སེམས་ཅན་ཏུ་སྤང་བ་
 འཆི་འཕོ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་བདེ་འགོ་དང་ངན་འགོ་དང་ལས་རི་ལྟ་
 བ་བཞིན་ཏུ་ཉེ་བར་འགོ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མཐོང་ངོ་། །གང་ལ་
 ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་སྤང་བ་འཆི་འཕོ་བ་དང་མངལ་ཏུ་འཇུག་
 པ་དང་འབྱང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མཐོང་ངོ་། །གང་ལ་ལ་སངས་
 རྒྱལ་སྤང་བ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་བྱ་བ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལ་
 བསྐྱོར་བ་ཆེའི་འདུ་བྱེད་འདོར་བ་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་དེ་
 དག་ཐམས་ཅད་མཐོང་ངོ་། །གང་ལ་ལ་ཉན་ཐོས་སུ་སྤང་བ་ནམ་པར་
 གྲོལ་བ་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མཐོང་
 ངོ་། །གང་ལ་ལ་རང་སངས་རྒྱལ་སྤང་བ་རྩ་འབྲུལ་སྟོན་པ་ཡོན་
 སྦྱོང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མཐོང་ངོ་། །སེམས་ཅན་གང་དག་སྤང་
 བར་གྱུར་པ་དག་དང་དག་སྤྱི་རོལ་གྱི་མདོན་པར་ཤེས་པ་ལྡ་ཕོ་
 རྣམས་ཀྱི་མིག་ལམ་ཏུ་བྱང་བ་དང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་མ་ཡིན་པ་
 དང་། རང་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་དག་གི་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལྟའི་
 མིག་ལ་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །

ཡང་ཤིང་རྟེན་འཕང་ལ་ཙམ་གྱི་ཚུགས་ན་སྤང་བར་མ་གུར་པའི་
 སེམས་ཅན་གང་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྤང་བར་གུར་པ་དེ་
 དག་ནི་ཆེས་མང་གི། སྤྲོང་གསུམ་གྱི་སྤྲོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་གྱི་ལྟ་དང་མི་རྣམས་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ལོ། ། དེ་བཞིན་རྩ་སྤང་
 བར་མ་གུར་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཆོད་མེད་དོ། །

དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་གང་ཡིན་ཞེས་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་ལྟའི་མིག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་
 རྩ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་རྣམ་པར་བལྟའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདུལ་
 བའི་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་ཇི་སྟེད་པ་དེ་དག་གི་མདུན་རྩ་དེ་སྟེད་གྱི་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཟུགས་ཤིང་སེམས་ཅན་དེ་དག་འདུལ་ཡང་
 དེ་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་མི་ཤེས་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་དགུ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟ་བུའོ། །

བརྩ་བ་ཟག་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི།

ད་ནི་ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དབང་རྩ་བྱས་ནས།
 བཤད་པ།

ནམ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷུང་བྱ་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི། །

ཉོན་མོངས་དང་ནི་བཀ་ཆགས་དང་བཅས་འཇིག་འགྱུར་དང་། །

སྟོབ་མ་ལ་མོགས་ཉོན་མོངས་སྟོ་ཡིས་འགོག་པ་གང་། །

དེ་ལ་མཁྱེན་པ་ཆགས་ཅིང་མཐའ་ཡས་སྟོབས་སྤྱུ་འདོད། །༤༠

དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དག་ནི་མ་རིག་པ་དང་འདྲོད་ཆགས་ལ་
 སྐྱེས་པ་དག་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ཁམས་གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་འབག་པར་བྱེད་ཅིང་སྒོ་བར་
 བྱེད་ལ་རྗེས་སུ་བཤོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བག་ཆགས་ཏི་ཉོན་མོངས་
 པའི་ཐུར་བྱག་པ་དང་གོམས་པ་དང་རྩ་བ་དང་བག་ཆགས་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་རྣམ་གྲངས་དག་གོ། །དེ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་
 མོངས་པ་སྤངས་སུ་བྱིན་ཀྱང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་
 ཅད་གྱིས་སྤང་བར་མི་རུས་ཏེ། ཏིལ་མར་དང་མེ་ཏོག་ལ་སྐྱེས་པ་
 བསལ་དུ་བྱིན་ཀྱང་བྱམ་པ་དང་རྣམ་བུ་ལ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ལ་དེ་
 དག་དང་ཕྱད་པས་ཡིན་ཏན་སྤྲོ་མོ་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལྟར་
 ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་ཀྱང་བག་ཆགས་ཡོད་པས་དགྲ་བཅོམ་པ་
 སྟོན་སྤྱུར་གྱུར་པ་མཆོང་ཞིང་མཆོང་ཞིང་འགྲོ་བ་དང་སྟོན་བྲམ་
 ཟེར་གྱུར་པའི་དམངས་མོར་བརྗོད་པའི་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོད་པ་བཅོམ་ལྡན་
 འདས་གྱིས་བརྒྱུག་དུ་བྱིན་ཀྱང་མ་ལོག་པ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་དཔྱེད་པའི་
 གཤགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། འདྲོད་ཆགས་ལ་སྐྱེས་པའི་བག་ཆགས་
 ཡོད་པ་ནི་ལྷན་དང་རག་གི་འཇུག་པ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་
 ཏེ། མ་རིག་པ་དང་འདྲོད་ཆགས་ལ་སྐྱེས་པའི་བག་ཆགས་དེ་ཡང་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་སྟོན་པར་
 འགྱུར་གྱི་གཞན་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པའི་

བག་ཆགས་ལྷག་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དང་། བག་ཆགས་ཀྱི་མཆོམས་
 སྒྱུར་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མཐུན་
 པ་གང་ཞིག་ཐམས་ཅད་དུ་ཐོགས་པ་མེད་པ་མི་མངའ་བ་དེ་ནི་ཟག་
 པ་ཟད་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས་སུ་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ།

རི་སྐད་དུ། རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཟག་
 པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པས་བདག་གི་སྐྱེ་བ་ནི་ཟད། ཆོངས་པར་སྒྱུད་
 པ་ནི་བསྟེན། བྱ་བ་ནི་བྱས་ཏེ་འདི་ལས་སྲིད་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ་
 ཞེས་ཏེ། ཟག་པ་མེད་པ་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་
 གྲོལ་བ་རང་གི་མངོན་པར་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས་དེ་ཉི་
 བར་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཟག་པ་ཟད་པ་
 ཤེས་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་དག་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་འོད་
 གསལ་བ་བག་ཆགས་ཀྱི་མཆོམས་སྒྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ཡང་ཡང་དག་
 པར་བཅོམ་པའོ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་ཟད་པ་ནི་ཆོད་ཡོད་
 བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་མ་བཅོམ་པའོ། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་
 ཟག་པ་ཟད་པ་ནི་ཆོད་ཡོད་པ་སྟོང་རྩི་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་བ་སྟོབས་
 པ་དང་བྲལ་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཟག་པ་ཟད་པ་ནི་རྣམ་
 པའི་མཆོག་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པ་བག་ཆགས་ཀྱི་མཆོམས་སྒྱུར་
 བ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ། ཐུགས་རྩི་ཆེན་པོས་ཀྱུན་དུ་
 བཟུང་བ་མི་འཇིགས་པ་དང་སྟོབས་པ་དང་མ་བྲལ་བ། འཇིག་རྟེན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་མི་གཞོན་པ་སྟེ་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཅིག་

དང་ལྟན་པའོ།

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་
མེད། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་མེད། སྤྱོད་ལམ་འབྲུལ་བའི་བག་
ཆགས་མེད་དོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོངས་སུ་དག་པས་རྩལ་དང་རྩ་བ་དང་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པ་དེ་
བཞིན་རྩ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཟག་པ་ཟད་པ་ཤེས་པ་ཡང་ལས་
དང་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་དང་ལྟན་ཅིག་མི་
གནས་པའོ། །དེ་ཟག་པ་ཟད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་རབ་རྩ་གནས་མ་ཐག་རྩ་
ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཅན་
རྣམས་ལ་ཟག་པ་ཟད་པར་བྱ་བ་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་
ཆོས་སྟོན་རྟོ། །ཀྱི་མ་སེམས་ཅན་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་
རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ་དག་བྱིད་ཟག་པ་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་དེ་དག་ལ་
ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྩ་སོ་སོར་རྟོགས་ཤིག་ཅིས་དེ་དག་ལ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་ཅི་ནས་ཀྱང་ཟག་པ་རྣམས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་
པར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རབ་རྩ་ཤེས་པར་འཕྱུར་བ་དང་།
རབ་རྩ་ཤེས་ནས་ཆོས་གང་ཡང་ཉེ་བར་མི་ལེན་པས་ཡོངས་སུ་བྱ་
ངན་ལས་འདའ་བར་འཕྱུར་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་བཀོད་པའི་དཔེ་
རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་རྟོ། །རིགས་ཀྱིས་བྱ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་བརྩུ་པའོ། །ཞིས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

དེ་ལྟར་གང་དག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྩ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ཉིད་

ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་
 མངའ་བ། དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་དང་ལྡན་པ།
 ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་ཐ་མི་དད་པར་བཞུགས་པ། ཡོན་ཏན་རྒྱས་པ་རེ་རེ་
 ཞིང་དཔེ་ནམ་མཁའ་གཅིག་ཤུས་ཉེ་བར་གཞལ་བ་མངའ་བ་རྣམས།
 འགྲོ་བ་འདོད་པ་དང་སྲིད་པ་དང་ལྟ་བ་དང་། མ་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་
 རྩ་པོ་ཆེན་པོ་བཞིའི་ནང་དུ་རྒྱུད་པ་མགོན་མེད་པའི་མགོན་དུ་གྱུར་
 པ་སངས་རྒྱས་བཙུ་མ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་སྟོབས་བརུ་པོ་འདི་དག་
 བློ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཀྱན་དུ་འོད་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་
 དག་པར་འགྱུར་རོ། རྒྱ་བརྒྱུད་པས་མཆོག་པོ།

གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་མཐའ་ལས་ཤིང་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་གྱིས་བསམ་གྱིས་མི་
 བྱབ་པ་ལ། ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
 སྐྱེད་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་བརྟན། དེས་ན་གྱིས་པའི་སྐྱེད་ཡུལ་མ་ཡིན་ཀྱང་སྟོབ་དཔོན་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།

སངས་རྒྱས་བཙུ་མ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེའི་བ་སྐྱེའི་
 བྱ་ག་རེ་རེ་དང་། རྒྱུས་བྱ་ཆེན་པོའི་མཆོན་དང་། དཔེ་བྱ་དང་།
 སྟོབས་དང་། མི་འཇིགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ལ་
 སོགས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱུང་པར་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཁོ་
 བས་སྐྱེད་ལ།

གལ་ཏེ་གསུངས་ན་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པས་
 བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པར་སྐྱེ་ཆེའི་ཆོད་བྱིན་

གྲིས་བཟངས་ཤིང་ཕྱིན་ལས་གཞན་མི་མངའ་བར་སྐྱོན་པ་སྐྱོན་པར་
གསུངས་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཡོན་ཏན་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མི་
འགྱུར་ན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ་རང་སངས་རྒྱས་དང་
ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཕྱིན་པར་ཤེས་
པའམ་བརྗོད་པར་རུས་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། དོན་
འདི་ཉིད་དཔའི་སྟོན་ས་བཤད་པ།

ནམ་མཁའ་མེད་པས་འདབ་ཆགས་ལྟོག་པར་མི་འགྱུར་གྱི།

འདིར་ནི་རང་མཁྱེན་བད་པས་ལྟོག་པར་འགྱུར་དེ་བཞིན།

སྟོབ་མ་དང་བཅས་སངས་རྒྱས་སྤྲས་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི།

ཡོན་ཏན་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་མ་བརྗོད་ལྟོག་པར་འགྱུར། ༡༡

འདི་ལྟར་ནམ་མཁའ་མིང་འདབ་གཤོག་ཡངས་པའི་རྒྱང་གི་
ཤུགས་ཀྱིས་ཕ་རོལ་གནོན་པ་ཐོབ་པ་ཡང་ནམ་མཁའ་ཡོངས་སུ་ཟད་
པས་ནམ་མཁའ་ལ་ལྟོག་པ་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་རང་གི་སྟོབས་དང་
ཕ་རོལ་གནོན་པ་དང་བྲལ་བས་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། དེ་ཞིག་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་ས་བརྩུ་པ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པ་རྣམས་
པར་ཐར་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ་བརྟེས་པ་དེ་དག་ཀྱང་། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པར་མི་རུས་པས་ཡོན་ཏན་ནམ་
མཁའ་ལྟར་སུ་མཐའ་མེད་པ་དག་ལ་ལྟོག་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་སྟོབས་སྟོབས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པས་
ལྟོག་པར་གནས་ན། རང་སངས་རྒྱས་སམ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ཡོན་

ཏན་མཐར་སྤྱག་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་ཅི་སྟོན།

གཉིས་པ་དེས་ན་བྱིས་པའི་སྤྱོད་ལུལ་མ་ཡིན་ཀྱང་སྟོབ་དཔོན་ལ་བརྟེན་ནས་
རྩལ་ཟད་བརྟོད་པ་ནི།

གང་གི་ཆེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའམ་བརྟོད་
པ་ལ་དེ་དག་གི་ལོ་རབས་འདི་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཁོ་ལོ་ཅག་ལྟ་བུ་མ་
རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་སྟོངས་པ། ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤིན་
ཏུ་སྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནམས་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྟོད་
པར་བྱ་བ་ལ་གོ་སྐབས་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་
གནས་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བཤད་པ།

དེའི་ཕྱིར་བདག་འདྲས་བྱོད་ཡོན་འདི་དག་ཅི། །

ལེས་པ་དང་ནི་བརྟོད་པར་རྒྱས་འགྱུར་རམ། །

འོན་ཀྱང་དེ་དག་འཕགས་པ་སྤྱུ་སྤྱུབ་ཀྱིས། །

བཤད་ཕྱིར་དོགས་སྤངས་རྩལ་ཟད་ཅམ་ཞིག་སྟོན། །༡༡

དེ་ལྟར་བདག་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཤས་ཅམ་
ཞིག་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡང་མེད་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་བདག་གིས་
ཆོས་ཆོས་མེད་པར་ཡོན་ཏན་སྟོགས་གཅིག་གི་ཆ་ཅམ་ཞིག་སྤྱིངས་པ་
ནི་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ནི། འཕགས་པ་སྤྱུ་
སྤྱུབ་ཀྱིས་བཤད་ཕྱིར་ཞེས་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་མཐས་ཅད་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་སུ་བསྟུ་བ་ནི།

མདོར་བསྟུ་ན་བསྟུ་ན་བཅས་འདི་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་

ཟབ་པ་སྟེ་ཆོས་ཉིད་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཉི་ཤེས་བསྟན་ཏོ། དེ་ལ།

ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །

ཡོན་ཏན་གཞན་ནམས་རྒྱ་ཆེ་བའོ། །

ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱལ་གཤམ་ལས། །

ཡོན་ཏན་འདི་དག་ཐོབ་པར་འགྱུར། །༤༡

གསུམ་པ་སྐྱེལ་པའི་སྐྱེ་བཤད་པ་ནི།

ད་ནི་སྐྱེལ་པའི་སྐྱེ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་སངས་
རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཐུན་མོང་བ་
དང་ཐབས་ཐུན་མོང་བ་འབྱུང་བ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ནམས་ཀྱི་དོན་ཡང་
ཅི་རིགས་པར་འབྱུང་ལ། བདེ་འགོ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་གྱུར་
པ་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་
བཤད་པ།

སྐྱར་ཡང་མི་གཡོའི་སྐྱེ་མངའ་བྱོད་གྱིས་སྤྱིད་གསུམ་བྱོན་ནས་སྐྱེལ་ནམས་གྱིས། །

གཤམ་གསལ་དང་ནི་བསྐྱམས་དང་བྱང་ཆུབ་ཞི་བའི་འཁོར་ཡོད་འཛོམས་པར་མཛད། །

དེ་སྐྱར་བྱོད་གྱིས་འདི་གཉེན་གཡོ་བ་གསྟོང་ཅན་དེ་བའི་ཞགས་པ་ནི། །

མང་པོས་བཅིངས་པ་མ་ཕྱས་བྱགས་རྗེས་བྱ་བ་འདས་པར་བཀྱི་བར་མཛད། །༤༢

བཙམ་ལྟན་འདས་ནི་ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་སུ་ཐིན་ཀྱང་སྐྱེལ་
པའི་སྐྱེ་ནམས་གྱིས་ཡབ་དང་ཡུམ་དང་སྲས་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ་
པར་སྟོན་ཞིང་འདི་གཉེན་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་ཏེ། ཁམས་གསུམ་ཏུ་
གཤམ་གསལ་ནས་ངི་ལྟར་འཛམ་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་འཇུག་པའི་སྐྱོན་ནས་

སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ལ་སྒྲུབ་ཅན་ལས་
འདས་པ་ལ་འགོད་པར་མཛད་དོ། ། སྤྱགས་རྗེས་ཏི་གྲགས་པ་དང་
ཕན་ལན་ལ་སོགས་པ་བཞེད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་བྱང་ཆུབ་གཅིག་ལ་གསུམ་རུ་བསྟན་པ་དགོངས་པ་ཅན་རུ་བསྟན་པ་ལ།
ཐེག་པ་གཅིག་རུ་གསུངས་པ་ངེས་དོན་རུ་བསྟན། གསུམ་རུ་བསྟན་པ་དང་དོན་རུ་
བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིབ་རྣམས་པར་གཞག་པ་
བྱས་ནས་ཐེག་པ་གཅིག་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་བསྟན་པ་དགོངས་པ་ཅན་
ཉིད་རུ་བཤད་པ།

གང་ཕྱིར་འདི་ནི་དེ་ཉིད་ཤེས་ལས་བྱི་མ་མཐའ་དག་སེལ་བ་ནི། །
སྒྲུབ་བྱེད་གཞན་མེད་ཆོས་རྣམས་དེ་ཉིད་རྣམས་འགྱུར་དབྱེ་བའང་བསྟེན་མིན་ཞིང་། །
དེ་ཉིད་ཡུལ་ཅན་སྒྲོ་སྒྲོས་འདི་ཡང་ཐ་དད་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ། །

དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་འགྲོ་ལ་ཐེག་པ་མི་མཉམ་དབྱེར་མེད་བསྟན། ། ༡༥

གང་ཞིག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་ཤེས་པ་ངེས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་
མ་ལུས་པར་སྤང་བར་མི་རུས་ལ་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་ལ་ཡོད་པའི་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡང་ཐ་དད་པ་མེད་པར་
སྤང་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །མཐོང་བ་ཐ་དད་ཀྱང་དེ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པས་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་འདི་རྣམས་པར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། གང་གི་ཕྱིར་དབྱེ་
བ་དང་རྣམས་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་
ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ནོ། །

འདི་ལྟར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྩ་མ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་ཡེ་ཤེས་
 གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་ངི་ལྟར་
 གནས་པ་བཞིན་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དེ་ཁོ་
 ན་ཉིད་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཐ་མི་
 དད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་གཅིག་ཁོ་ན་བས་ཐེག་པ་གསུམ་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། འོད་སྤངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་རྩ་རྟོགས་ན་ཟུ་
 ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་གཅིག་ཉིད་ཡིན་གྱི་གཉིས་དང་
 གསུམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་
 བ་ལ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱལ་བཙུན་འདས་རྣམས་ཏེ།
 མ་རིག་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པས་སྦྱིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མངའ་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ཐེག་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། བྲེལ་དུ་ར་ལ་
 སོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡི་གེ་ཏ་ཨ་ཉིད་རྩ་རྟོགས་རོ། །ཡང་ན་ཐེག་པ་
 ཡང་དེ་ཡིན་ལ་ཆེན་པོ་ཡང་ཡིན་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་
 ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ་མངའ་བ་རྣམས་དེ་ལ་བཞུགས་པའི་
 ཕྱིར་རམ། དངོས་པོའི་རབ་རྩ་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རམ་མི་ཤེས་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ན། ཐེག་པ་ཡང་
 དེ་ཡིན་ལ་ཆེན་པོ་ཡང་དེ་ཡིན་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འོ། །

གཉིས་པ་གསུམ་རྩ་བརྟན་པ་དྲང་དོན་རྩ་བརྟན་པ་ལ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་
 གསུམ་རྩ་གསུངས་པ་དགོངས་པ་ཅན་རྩ་བཤད་པ་དང་། དོན་དེ་ཉིད་དཔའི་སྒོ་ནས་
 གསལ་བར་བརྟན་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ན་ངེ་ལྟར་ཉན་
 ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མུ་ངན་ལས་
 འདའ་བར་བསྟན་ཞིན། བསྟན་པ་འདི་དགོངས་པ་ཅན་ཉིད་རུ་
 བཤད་པ།

གང་ཕྱིར་འགྲོ་ལ་ཉེས་བསྐྱེད་བྱེད་སྟོགས་མ་འདི་དག་ཡོད་ཀྱང་ལ། །
 དེ་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་སངས་རྒྱས་སྟོད་ལུལ་གཏིང་ཟབ་ལ་འཁྱུག་མི་འགྱུར་ཞིང་། །
 བདེ་གསེགས་གང་ཕྱིར་ཁྱོད་ལ་མཁྱེན་རབ་བྱགས་རྩེའི་ཐབས་དང་ལྟན་ཅིག་ལ། །
 མངའ་དང་གང་ཕྱིར་བདག་གི་མེམས་ཅན་འགྲོ་ལ་ཞེས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཞལ་
 བཞེས་ཏེ། ༡༥

ལུས་དང་སེམས་དག་ལས་སུ་མི་རུང་བ་ཉིད་སྐྱབ་པར་བྱེད་པས་
 བསྟོགས་མ་ལྟ་བསྟན་ཏེ། སེམས་ཅན་དང་། བསྐྱལ་པ་དང་། ཉོན་
 མོངས་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་། ཆེད་སྟོགས་མ་རྣམས་སོ། གང་གི་ཕྱིར་
 ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་འཇུག་པ་ཤས་ཆེ་བའི་རྒྱར་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི་
 ལྟག་པར་མོས་པ་བྱུང་པར་རུ་འཕགས་པ་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ལ་འདོད་པ་
 ཡང་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཟབ་
 པས་གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་ལ་འཛིག་རྟེན་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ལ།

བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱང་འགྲོ་བ་རྣམས་སྟོད་མ་ཡིན་པ་འདི་ཙམ་
 གྱིས་དེ་དག་རྣམ་པར་དགོལ་བར་བྱ་བ་ལ་གཡེལ་བ་བསྟོན་པར་མི་
 མཛད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་བཙམ་ལྡན་འདས་ལ་མཁྱེན་རབ་བྱགས་རྩེའི་

ཐབས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཐུར་པ་མངའ་བ་དང་། གང་གི་ཕྱིར་བདག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་དགོལ་བར་བྱའོ་ཞེས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སུར་སྟོན་ལས་སྦྱལ་བ་དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལ་སྟོམ་ལས་ལ་བརྟེན་པར་མི་མཛད་ཅིང་དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཐབས་ཆོལ་བར་མཛད་དེ་ཞལ་གྱིས་འཆེས་པ་རྣམ་པར་གཞན་གྱི་སྟོན་གདོན་མི་བྱ་བར་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་དོན་དེ་ཉིད་དཔེའི་སྟོན་གསལ་བར་བསྟན་པ་ནི།

གང་གི་ཕྱིར་འགོ་བ་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མང་པོ་འདི་དག་ཡོད་ཅིང་འཇིག་རྟེན་རྣམས་ཀྱང་གདོན་མི་བྱ་བར་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་འགོད་པར་བྱ་དགོས་པ། དེ་ཕྱིར་མཁས་པས་རིན་པོ་ཆེ་ཡི་སྒྲིང་དུ་ཆས་པའི་སྦྱོལ་གས་ཀྱི།

བལ་བ་ཉེར་སེལ་གྲོང་བྱིར་ཡིད་ཡོད་བར་དུ་རྣམ་པར་བཀོད་པ་ལྟར།

བྱོད་ཀྱི་ཐེག་པ་འདི་ནི་སྟོབ་མ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་རྩྭ་ལ་ཡིད།

རྒྱར་ཞིང་རྣམ་པར་དབེན་ལའང་སྟོ་རྒྱུད་ས་རྣམས་ལ་ཡོགས་སུ་གསུངས། ༥

དཔེ་འདི་ནི་འཕགས་པ་དམ་པའི་ཆོས་སྤྱད་ཀྱང་པོ་ལས་ངས་པར་བྱའོ།

བསྐྱས་པའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རི་ལྷར་བསྐྱི་བའི་ཕྱིར་དེད་དཔོན་དེས་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲིང་དུ་མ་ཕྱིན་པའི་བར་དུ་གྲོང་བྱིར་མངོན་པར་སྦྱལ་བ་དེ་བཞིན་དུ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐབས་ཀྱི་སྟོན་གས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྩྭ་རོལ་དུ་དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་ཐུར་ཞིང་ཞི་

བའི་འདི་བའི་རྟེན་རྩ་གྱུར་པ་ཐེག་པ་གཉིས་པོ་ཉན་ཐོས་དང་རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་འཁོར་བའི་ཉན་ཐོས་པ་སྤངས་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་ནི་
ཕྱི་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཁོ་ན་ཉེ་བར་བསྟན་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ལྟར་ཆོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་གདོན་
མི་བླ་བར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་བྱ་དགོས་སོ།
ཐེག་པ་གཅིག་བསྟན་པ་འདི་ཡང་མདོ་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་པ་ལ་སོགས་
པ་དག་ལས་ངེས་པར་བྱའོ། །

ལྡ་པ་བྱང་ཆུབ་པ་དང་བཞུགས་པའི་རུས་བསྟན་པ་ལ། མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་
པའི་རུས་དང་། བཞུགས་པའི་རུས་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི།

ད་ནི་བཙམ་ལྡན་འདས་མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རུས་དང་།
བཞུགས་པའི་རུས་ཀྱི་དབང་རྩ་བྱས་ནས་བཤད་པ།

བདེ་བར་གཤེགས་པ་མ་ལྷས་ཕྱོགས་གིང་སངས་རྒྱས་ལྟལ་དག་ན། །

ཕྱ་རབ་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་རྣམས་བདོག་པར་གྱུར་པ་ནི་ཞེད་པ། །

བྱང་ཆུབ་མཆོག་རབ་དམ་པར་གཤེགས་པའི་སྐལ་པ་དེ་ཞེད་དེ། །

མོན་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་གསང་བ་འདི་ནི་བསྟན་བཟྱི་མ་ཡགས་སོ། །༤༩

སངས་རྒྱས་བཙམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་སྤུལ་པའི་སྤྱའི་སྒོ་ནས་
བལྟམས་པ་དང་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བ་ཉེ་བར་སྟོན་མོད་ཀྱི། བཙམ་
ལྡན་འདས་སྤུལ་པའི་སྤྱ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དེའི་མདོན་པར་
རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རུས་ཇི་ཙམ་ཡིན་པ་དེའི་ཆད་བརྗོད་

པར་བྱ་སྟེ། བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་
 པའི་སྐལ་བ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་རུ་ཡུར་པ་རི་སྟེད་པ་དེ་ན་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཀྱི་རྩལ་དག་
 རི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་དོ། །འདི་ནི་སྟོན་དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་བསགས་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷག་པར་མོས་པར་བྱ་བར་དཀའ་བའི་སྒྲིལ་ན་བསྟན་
 པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འགའ་ཞིག་རུ་དེ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པར་བྱེད་པ་
 རྣམས་ལ་བསོད་ནམས་གཞལ་རུ་མེད་པ་བསགས་པར་བྱ་བའི་སྒྲིལ་
 བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་བཞུགས་པའི་རུས་བསྟན་པ་ལ། ཤེས་རབ་དང་སྤྲུགས་རྗེས་འཁོར་བ་
 རི་སྟེད་བར་བཞུགས་པར་བསྟན། སྤྲུགས་རྗེས་རང་བཞིན་སྤྱན་སྟུང་ཚྭ་གས་པས་མུ་
 དན་ལས་མི་འདའ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་སྤྲུགས་རྗེས་ཡུལ་ཡིན་པས་མུ་
 དན་ལས་མི་འདའ་བ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི།

དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རུས་བརྗོད་
 བས། དེའི་འོག་རུ་བཞུགས་པའི་རུས་ཀྱི་དབང་རུ་བྱས་ནས་བཤད་པ།

རྩལ་བཞི་སྟེ། འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་མཚོག་རྒྱ་རབ་ཞི་བར། །

འགྲོ་བ་ཡིན་ཞིང་ནམ་མཁའ་ནམ་འཇིག་འགྱུར་ཡིན་དེ་སྟེན་བྱ། །

ཤེས་རབ་ཡུམ་གྱིས་བསྟེན་པ་དེ་ལ་བྱགས་བརྩེ་མ་མེད། །

རྩལ་བྱགས་བྱེད་པས་རབ་རྒྱ་ཞི་བར་འགྱུར་བ་ག་ལ་མཐའ། །༤༧

བཙེམ་ལྡན་འདས་ནི་ཡུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རུ་སྒྲིན་མས་
 བསྐྱུན་ནས་སྟིང་རྗེ་མ་མ་ལ་གཏད་པས་བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མ་

འོངས་པའི་སྐྱེ་ཆེད་ཆོད་ནི་རི་སྒྲིད་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་སངས་
 རྒྱས་ཉིད་རྩ་འཁྱར་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། རི་སྒྲིད་ནམ་མཁའ་བསྐྱེད་
 པར་མི་འཁྱར་བ་དེ་སྒྲིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ཐུགས་རྗེའི་རང་བཞིན་སྐྱེ་སྐྱེ་ཚོགས་པས་སྐྱ་རན་ལས་མི་འདའ་
 བ་ནི།

གང་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་
 སྒྲིབ་རྒྱས་སྐྱ་མཐའ་མེད་པར་འདི་དག་གསོ་བར་བྱེད་པ་སངས་རྒྱས་
 རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཅེ་ན། བཤད་པ།

གཉི་ཕྱག་སྐྱོན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ཁ་ཟས་རྒྱག་བཅས་ཟ་བ་ཡི། །

སྐྱེ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ནང་མི་དེ་ལ་ཁྱོད་བཅེ་རི་ལྟ་བ། །

དེ་ལྟར་རྒྱག་ཟོས་ཉིན་བའི་རྒྱ་ལ་མ་ཡིས་སྐྱག་བསྐྱལ་མིན། །

དེས་ན་མགོན་པོ་མཆོག་རྒྱ་རབ་ཞིར་གཤེགས་པར་འཁྱར་མ་ཡགས། ༥༠

འཇིག་རྟེན་ཁ་ཟས་ཀྱི་སྐྱས་ནི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷ་བརྗོད་
 དོ། །དེ་དག་ཀྱང་འདི་ཉིད་རྩ་མཛོན་པར་ཞེན་པས་ཟོས་ན་རྒྱག་དང་
 བཅས་པར་འཁྱར་ཏེ། རྒྱག་བསྐྱལ་སྐྱེ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་རོ། །
 དེ་དག་ལ་འདི་ཉིད་རྩ་བ་དེན་པར་མཛོན་པར་ཞེན་པ་ཡང་གཉི་
 རྒྱག་གི་སྐྱོན་ལས་སྐྱེ་བར་འཁྱར་རོ། །

དེ་ལ་རི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྐྱེ་བ་འཁོར་བ་པ་འཇིག་རྟེན་
 ཀྱི་ཁ་ཟས་རྒྱག་དང་བཅས་པ་ཟ་བ་ལ་བཅེ་བ་འཁྱར་པ་དེ་ལྟར་མ་
 ལ་བྱ་གཅིག་པ་པངས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱག་དང་འདྲེས་པའི་ཁ་

ཟས་ཟ་བ་ལ་གདུང་བ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་སྒྲིང་རྗེས་བཅས་པ་
ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བ་གོ་ག་ལ་མངའ། །

གསུམ་པ་འཛིག་རྟེན་མཐའ་དག་སྤྲུགས་རྗེའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཐུང་ན་ལས་མི་
འདའ་བ་ནི།

སྤྲུགས་རྗེས་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བའི་སྤྲུགས་ལས་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར་
ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་འཛིག་རྟེན་སྤྲུག་བསལ་ནམ་པ་སྣ་ཚོགས་
ཉམས་སུ་འབབ་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་རྗེས་སུ་གཟིགས་པ་ལ་ཡོངས་
སུ་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བ་མི་མངའ་འོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།
གང་གི་ཕྱིར་ན་མི་མཁས་དངོས་དང་དངོས་ལོ་མེད་བར་ཞེན་པའི་སྒོ་ཅན་གྱིས། །

སྐྱེ་དང་འཛིག་གནས་སྐབས་དང་རྒྱག་དང་མི་རྒྱག་བཤམ་ཤུད་ཀྱིས་བསྐྱེད་
རྒྱག་བསྐྱམ་དང་། །

ཞིག་ཅན་འགྲོ་བ་ཐོབ་པ་དེ་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་རྒྱགས་བཅའི་ཡུལ་ཏུ་རབ་
དོད་བས། །

བཅོམ་ལྡན་རྒྱགས་རྗེས་ཁྱོད་རྒྱགས་ཞི་ལས་བརྒྱུག་བས་ཁྱོད་ལ་ལྟ་བུ་
འདས་མི་མངའ། །༥༡

དེ་ལ་གང་གི་ཕྱིར་མི་མཁས་པ་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་
སྒོ་ཅན་ལས་དང་འབྲས་སུ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ཡོད་པས་ལྟ་དང་མི་དག་
ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ལྟ་བ་པས་ནི་སྐྱེ་བ་དང་འཆི་བའི་སྤྲུག་བསལ་ངེས་
པར་ཐོབ་ཅིང་། ཡུལ་སྤྲུག་པ་དང་བཤམ་བའི་སྤྲུག་བསལ་དང་ཡུལ་མི་
སྤྲུག་པ་དང་ཤུད་པའི་སྤྲུག་བསལ་ཡང་ཕྱོད་བར་འགྱུར་རོ། །དངོས་

པོ་མེད་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་ཅན་ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་ལྟན་
 པས་ནི་སྡིག་ཏོ་ཅན་གྱི་འཕྲོ་བ་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་དང་།
 གོང་ཏུ་བཤད་པའི་རྒྱག་བསྐལ་ཡང་འཕྲོ་བ་པ་དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་
 བཙུམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་བྱགས་རྩེ་ནི་སྒྲིབ་པ་རྒྱག་བསྐལ་བ་ལ་དམིགས་
 བྱས་བྱགས་ཐུ་ངན་འདས་པ་ལས་བརྒྱུད་ཏེ་གནས་སོ། །

གསུམ་པ་བརྒྱུ་མཁས་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུ་གསུམ་པའི་བྱ་བ་ལ། ལྷུང་རིགས་མན་ངག་དང་
ལྷན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། དགོས་པ་གཞན་གྱིས་
སྤངས་པའི་ཟབ་མོའི་དོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བརྒྱུ་མཁས་པ་དང་། བརྒྱུ་མཁས་པའི་དགེ་བ་
གཞན་དོན་བྱང་ཚུབ་ཏུ་བསྟོ་བ་དང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི།

ཕྱགས་འདི་དགེ་སྟོང་ཟླ་གསུམ་གྱིས། །

དབྱེ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་འཁྱུས་ནས། །

ཕྱང་ནི་བཞིན་དང་མན་ངག་ནི། །

ནི་ལྷ་བ་བཞིན་བརྗོད་པ་ཡིན། །༥༡

འདི་ལས་གཞན་ན་ཆོས་འདི་ནི། །

ནི་ལྷ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། །

འདིར་འབྱུང་ཕྱགས་ཀྱང་གཞན་ན་ནི། །

མེད་ཅེས་མཁས་རྣམས་ངེས་པར་མཛོད་། །༥༢

དེ་ལྷ་ར་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་མ་གཏོགས་པར་བསྟན་བཅོས་
གཞན་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོས་འདི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
མི་བརྗོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་འདིར་ལྷགས་གང་ཞིག་
བཀྲལ་ལན་དང་བཅས་པར་བསྟན་པའི་ལྷགས་འདི་ནས་འབྱུང་བ་
དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལྷ་ར་བསྟན་བཅོས་གཞན་ན་མེད་དོ་
ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་གྱིས་ངེས་པར་མཛོད་དུ་གསོལ་ལོ། །

དེའི་ཕྱིར་ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་གང་ཞིག་དོན་

དམ་པར་སྒྲས་པ་དེ་ཉིད་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་
 རོ་ཞེས་སྒྲས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབུ་མའི་བརྟན་བཙུག་གི་དོན་གྱི་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་པར་མི་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་སྒྲས་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །ཡང་གང་དག་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གང་དོན་དམ་
 པར་སྒྲས་པ་དེ་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན་ལོ་སྒྲམ་ཏུ་
 མེས་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བརྟན་བཙུག་གི་ཆོས་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་
 ཆོས་དང་ཆོས་མཚུངས་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷགས་འདི་ནི་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དགོས་པ་གཞན་གྱིས་སྤངས་པའི་ཟབ་མོའི་དོན་བརྟན་པའི་ཕྱིར་
 བརྟམས་པ་ལ། དངོས་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་བརྟན་ཞིང་དབུ་མའི་ལམ་འབའ་ཞིག་ལ་
 དགའ་བར་རིགས་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི།

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་སྤྱགས་དགོངས་མི་ཤེས་ཤིང་དོན་
 ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པར་ཟིན་པ་མེད་པར་ཡི་གེ་ཙམ་ངེས་པས་
 འཇིགས་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་
 འདི་ཡོངས་སུ་སྤངས་པའི་དེའི་ཕྱིར་བརྟན་བཙུག་གི་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དབུ་མའི་བརྟན་
 བཙུག་ལ་འབྲུག་པ་འདི་རྒྱུར་བ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བཤད་པ།

སྤྱ་སྤྱུང་རྩོ་མཚོ་གིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་མི་ཁ་དོག་གིས་འཇིགས་པས། །

སྤྱེ་དོས་ཤྲགས་བཟང་གང་དག་རྒྱུད་དིང་སྤངས་པས་དེ་ཡི་ཆེན། །

མེདུར་བྱས་པའི་ཁ་འབྲས་ཀྱི་སྤྱ་ཏ་ཁ་བྱེ་བའི་རྒྱས། །

དེ་ཉི་མཱ་བ་བྲག་ས་པ་རེ་རྒྱལ་ས་རབ་རྒྱ་སྐྱོང་བར་བྱེད། །༥༩

གལ་ཏེ་གནས་བཟུང་དབྱིག་གཉེན་དང་། ཟླགས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་།
 ཆོས་སྐྱོང་ལ་ལོགས་པ་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་པོ་བྱོན་ཟིན་
 པར་ཕྱར་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཡི་གེ་ཅམ་མོས་པས་འཇིགས་ཏེ། རྟེན་
 ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པ་འདི་
 ཡོངས་སུ་སྤངས་སམ་ཞེ་ན། དེ་སྐད་རུ་སྒྲུལ།

གཉིས་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་ཞིང་དབུ་མའི་ལམ་འབའ་ཞིག་ལ་དགའ་བར་
 རིགས་པ་ནི། ཡང་འདི་རི་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་ཞེ་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ།
 དེ་ཉིད་བཤད་ཟིན་ཟབ་ཨོ་འཇིགས་རྒྱུང་འདི་ནི་སྟོན་སྟོན་ཉིད་ལས་
 རྩེ་མོ་ཡིས།

དེས་པར་རྟོགས་འབྱུང་འདི་ནི་གསལ་རྒྱ་ཆེ་ཡང་གཞན་གྱིས་བྲགས་སུ་རྒྱུད་
 ཨོ་འབྱུང་།

དེ་ཁྱིམ་རྩེ་ལ་བྲགས་རང་རྫོས་རྒྱུར་བ་དེ་དག་མཚོང་ནས་བདག་རྒྱ་བརྒྱུད་པ་ཡི། །
 གཞུང་བྲགས་རྣམས་ལྟར་གཞན་བྲགས་བཞེད་གཞུང་འདི་ལས་གཞན་ལ་
 དགའ་རྫོང་དོར་བར་བྱ། །༦༠

རི་ལྟར་སུ་སྟེགས་ཅན་སྟོན་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་
 ལྟག་པར་མོས་པའི་བག་ཆགས་མ་གཞག་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་
 པོ་འདོད་པ་དང་། གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་
 སྤངས་ཤིང་བྱབ་པའི་མཐའ་གཞན་ཉེ་བར་སྦྱོར་བྱས་པར་མཐོང་རུ་
 ཟིན་ཀྱང་བྱབ་པའི་དབང་པོའི་དོན་དམ་པ་ཉེ་བར་སྟོན་པ་ལ་ལྟག་

པར་མོས་པར་མི་རུས་པ་དེ་བཞིན་རུ། དེ་དག་གིས་ཀྱང་མང་རུ་
གསན་པ་རྣམས་པ་དེ་ལྟ་བུ་མངར་ཟིན་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྷག་པར་
མོས་པའི་ས་ཐོན་དང་བྲལ་བས་སྟོང་པ་ཉིད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་མི་
སྟོང་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ།

འདི་ལྟར་དེང་སང་ཉིད་ནའང་ཆོ་རབས་གཞན་རུ་སྟོང་པ་ཉིད་
ལ་ལྷག་པར་མོས་པའི་བག་ཆགས་གཞན་པ་ཁ་ཅིག་གིས་རྒྱའི་སྟོབས་
ཁོ་ན་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏིང་རྟོགས་པར་སྤང་ལ་རྒྱའི་སྟོབས་
ཁོ་ན་ལས་སུ་སྟེགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལ་འདི་བདེན་པར་
མཐོང་བ་རྣམས་པར་ཉམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏིང་
དཔྱགས་པར་མཐོང་ངོ་།

དེའི་སྤྱིར་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་ལས། གཞན་པའི་གཞུང་ལ་ཚུལ་
ལུགས་རང་གི་སྒོས་སྐྱར་བ་དེ་དག་བལྟས་ནས་ཀྱང་བདག་གསལ་
བར་བྱེད་པའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལ་བྱ་བ་ལྟར་དགའ་བའི་སྒོ་གྲས་
དོར་བར་བྱ་སྟེ། ལུགས་གཞན་པོ་རང་གི་སྒོས་སྐྱར་བ་ལ་ཡ་མཚན་
པར་རྟོགས་པར་མི་བྱའོ། རང་གི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལ་ལྷག་པར་
མོས་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡ་མཚན་རྟོགས་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་བརྩམས་པའི་དགེ་བ་གཞན་དོན་རུ་བསྩོ་བ་ནི།

སྟོབ་དཔོན་སྤྱ་སྤྱོད་ལྷགས་བཟངས་བསྟན་ལས་བདག་གི་བསོད་ནམས་
ཐོགས་ཀྱི་མཐར།

བྱུང་ཅིང་ཡིད་ཀྱིས་འཁོར་ཞོན་མོངས་ཀྱིས་སྟོན་སྟོན་ཀྱི་སྤྱོད་སྟོན་དཀར་བཟམ།

མེམས་ཀྱི་སྤྱུལ་ལ་གདེངས་ཀྱི་ཞོར་བྱ་དང་འདྲ་གདེང་གི་གཞོབ་པ་དེས། །

འདི་གཉིན་མ་ལུས་དེ་ཉིད་རྟོགས་ནས་ཕྱར་བྱ་བའི་གཤེགས་སར་བཀྲོད་ཤོག ། ༥༦

གསུམ་པ་བརྟན་བཅོས་ཀྱི་མཛད་བྱང་དང་འཇུག་བྱང་སྟོས་པ་ནི།

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་པ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚུལ་གསལ་བར་བྱེད་པ། སྟོབ་དཔོན་ལྷ་བ་གྲགས་པ་ཐེག་པ་མཆོག་ལ་སྤྲུགས་གཞིལ་བ། མི་འཕྲོགས་པའི་མཁུན་རབ་དང་སྤྲུགས་རྩེ་མངའ་བ། རི་མོར་བྱིས་པའི་བ་དྲུས་མ་ལས་འོ་མ་བཞོས་པས་བདེན་པར་ཞེན་པ་བརྟོག་པར་མཛད་པས་སྐྱར་བ་རྩོགས་སོ། །

ཁྱད་སྤྲོད་མས་པལ་ཆེར་མདོ་བཞིན་བྱིས། བྱིན་ཆད་སྐད་གཉིས་འབྱུང་གིད་ན། ཁྱེད་འགྲེལ་སྤྱོད་དོན་བཞིན་བསྐྱར་ལས། གཟུང་པོར་བྱོས་ལ་དབྱེད་པར་གྱིས། ཁ་ཆེའི་ཡུལ་གྱི་གོང་བྱིར་དཔེ་མེད་ཀྱི་དབུས་རིན་ཆེན་སྤྲུལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ། ཁ་ཆེའི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་འཕགས་པ་ལྟའི་སྐུ་རིང་ལ། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཏི་ལ་ཀ་ཀ་ལ་ཤ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་པ་ཆོབ་ཏི་མ་གྲགས་ཀྱིས་ཁ་ཆེའི་དཔེ་དང་མཐུན་པར་ལྟར་བསྐྱར། བྱིས་ར་ས་ར་མོ་ཆེར་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀན་ཀམ་མ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉི་འོག་ཤར་སྟོགས་པའི་དཔེ་དང་གཏུགས་ཤིང་ལེགས་པར་བཅོས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། གཞུང་འདིའི་ཆོད་ནི་བམ་པོ་བརྟུ་གཅིག་དང་བམ་པོ་སུམ་གཉིས་སོ། །

རྒྱ་གར་སྐད་དུ། མ་རྒྱུ་མ་ཀ་ཨ་བ་ཏཱ་ར་པ་རྣམས་ལ། བོད་སྐད་དུ། དབུ་མ་ཤེས་རབ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་

རྒྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །དབུ་མ་ཤེས་རབ་ལ་འཇུག་པའི་དོན་ནི་
 བདག་གིས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དགག་བསྐྱབ་གཉིས་ཀ་དགག་འབའ་
 ཞིག །དངོས་ལ་དགག་སྐྱབ་གང་ཡང་མེད། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་ལོམས་བྱས་
 བ། །ལུན་སུམ་ཚྲིགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །མི་དགེ་བཙུ་ནི་སྤངས་ནས་
 བོ། །དགེ་བ་བཙུ་ནི་དང་བྱ་སྤང་། །དངོས་པོར་ཞེན་པ་བཀག་ནས་
 བོ། །རང་ལ་བསྐྱབ་ཏུ་རུང་ཟད་མེད། །སྤང་བའི་དངོས་པོ་འདི་ཡང་
 བོ། །ཡང་དག་པ་ཡི་རང་བཞིན་མེད། །བྱ་མ་དང་ནི་གཅིག་བྲལ་ཕྱིར།
 རྒྱ་མའི་སྤང་པོ་རི་བཞིན་ནོ། །ཆ་ཤས་སྣ་ཚྲིགས་གནས་པ་ན། །རྩལ་
 སུན་གཅིག་བྱ་ཉིད་མ་ཡིན། །དེ་ཉིད་མེད་པས་བྱ་མ་གང་། །ཤན་ཚུན་
 སྤངས་ཏེ་གནས་པས་ན། །གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ག་ལ་ཡོད། །དེ་ཉིད་
 མེད་པས་དེ་བསགས་པའི། །རགས་པའི་གཟུགས་དང་རྣམས་སྟགས་
 གང་། །རྣམ་པ་སྣ་ཚྲིགས་སྤང་བ་དང་། །ཤེས་པ་ཐ་ནི་མི་དད་པས། །
 །ཤེས་པ་བྱ་མ་ཉིད་བྱ་འགྱུར། །རྣམ་པ་བརྟུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན། །ཤེས་པ་
 དེ་ཡང་བརྟུན་པར་འགྱུར། །དེ་ལྟ་མིན་ན་བདེན་ཉིད་འགྱུར། །དེ་ཉིད་
 ཕྱིར་ན་སེམས་བྱུང་གང་། །གཅིག་དང་བྱ་མ་སྤངས་པ་ཡི། །དངོས་པོ་
 གང་ཡང་མི་གནས་ཏེ། །ཤན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་ཕྱིར་རོ། །མདོན་
 སུམ་ལ་སྟགས་འགལ་ཞེ་ན། །མ་ཡིན་མ་བརྟགས་ཉམས་དགའ་བ།
 དེ་ནི་བདག་གིས་བཀག་པ་མེད། །ཐ་སྙད་ཅུ་ཞིག་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར།
 དམ་བཅའ་གཏན་ཚིགས་ཉིད་མ་ཡིན། །ཡི་ནས་སྦྱེ་མེད་དང་ཉིད་
 ལ། །དགག་བྱ་མེད་ལ་བསྐྱབ་བྱ་མེད། །ལྷ་ངན་འདས་དང་མ་འདས་

པ། རྒྱུ་མེད་ངང་རུ་བྱང་པར་མེད། རྒྱུ་མེད་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་
 བའི་དངོས་པོ་མེད་ཕྱིར་རོ། ཀྱུན་རྫོབ་མེད་ལ་དོན་དམ་མེད། ལངས་
 རྒྱས་མེད་ལ་སེམས་ཅན་མེད། ལྟ་བ་མེད་ཅིང་སྒྲོམ་པ་མེད། འབྲས་
 བུ་མེད་ཅིང་སྦྱོད་པ་མེད། དེ་ཡི་དོན་ནི་བསྒྲོམ་བྱ་སྟེ། རྟོག་མེད་སྒྲོ་ནི་
 རང་ཞིར་གཞག་དོས་གཟུང་མེད་ཅིང་ཡེངས་པ་མེད། ལམ་ཚན་མ་མེད་
 ཅིང་གསལ་བར་བསྒྲོམ། ལངས་ལ་དངོས་པོར་སྤང་བ་ཀྱུན། རྒྱུ་མ་
 ཅོམ་རུ་ཤེས་བྱས་ནས། རྩོམ་པ་རྣམ་གསུམ་འབད་པས་བསྐྱང་། ཡན་
 ལག་བདུན་པ་ལ་སོགས་བྱ། རྟིང་རྩེ་ཕན་སེམས་ཆེ་བར་བྱ། ཡུལ་
 ལ་ཆགས་པ་སྤངས་བྱ་ཞིང་། འགྲོན་པོའི་རྩེ་ལ་གྱིས་གནས་པར་བྱ། །
 སེམས་ཅན་མ་དད་སྤངས་ནས་ནི། བདག་ཉིད་དགོན་པར་གནས་
 པར་བྱ། དེ་ཡི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི། འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་སྟེ། །
 ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་ཡེངས་སྦྱོད་རྫོགས། རྒྱལ་པོའི་སྐུ་ཅུ་གནས་པ་ཡིས། །
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་བར་བྱེད། དེ་ཕྱིར་འབད་པ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱིས། དངོས་པོ་རྟ་བ་ཐག་བཅད་དེ། བར་རུ་སྒྲོམ་པས་ཉམས་སུ་
 གྲང་། ཁ་མར་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འགྱུར། དེ་བས་འབད་དེ་བཙོན་
 པར་བྱ། དེ་ལྟར་བདག་གིས་བཤད་འདི་ལ། རྟོགས་འཛིན་པ་ཡི་
 སེམས་པོར་ལ། རིགས་པ་ཡིས་ནི་དབྱང་པར་བྱ། ཆོས་ལ་སྐྱར་པ་
 གདབ་མི་བྱ། ཀལེང་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་ནི། བསྐྱབ་པ་ལ་ནི་
 བཙོན་པར་བྱ། བདག་གིས་འདི་བྱས་བཤད་ནམས་ཀྱིས། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་གྲོལ་གྱུར་ཅིག །དབུ་མ་ཤེས་རབ་ལ་འཇུག་པ་ཞིས་བྱ་བ།

སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལྷ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ།། །།པལྷེ་
ཏ་དེ་ཉིད་དང་ལོ་རྩལ་བ་འགོས་ཁྱུག་པ་ལྷས་བཅས་ཀྱིས་བསྐྱར་བའོ། །

[illegible]

གྲོ་བཟང་བརྟན་འཛིན། དབང་ཤལས། ལྷག་པ།
 གྲོ་བཟང་ཆོས་འབྱུང། གྲོ་བཟང་འཕགས་མཆོག །ཆོ་བརྟན་རྟོ་རྗེ།
 རྒྱལ་མཆོན་བྱམས་པ། བརྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས། གྲོ་བཟང་དམ་ཆོས།
 གྲོ་བཟང་མཁུན་རབ། རྟན་ཆོགས་ཆོགས་གཉིས། བྱམས་པ་རབ་འབྱམས།
 གྲོ་བཟང་འཇིགས་མེད། ཡེ་ཤེས། འཕྲིན་ལས། བརྟན་འཛིན་ཤེས་རབ།
 བསམ་གྲུབ། བྱ་ཆུང་། སྐལ་ལྷན། བསོད་ནམས་རྟོ་རྗེ། བཀྲ་ཤིས།
 རྟོ་རྗེ་མཆོ། ཆོ་རིང་ཆོས་རྒྱོན། ལྷ་སྦྱིད། བྱམས་པ་ཆོས་རྒྱོན།
 བསོད་ནམས་དབྱངས་ཅན། སྐལ་བཟང་ལྷ་མོ། བཀྲ་གཡང་།
 བདེ་སྦྱིད་རྒྱལ་དགར། རྒྱལ་མ་ལྷ་འཛིནས། ཆོ་དབང་སྐལ་བཟང་།

THE JOURNAL OF THE

ROYAL ANTHROPOLOGICAL INSTITUTE

OF GREAT BRITAIN AND IRELAND
VOLUME LXXV. PART I. 1905.
LONDON: PUBLISHED BY THE INSTITUTE,
21, BEDFORD SQUARE, W.C. 1. 1905.
PRINTED BY THE UNIVERSITY PRESS, CAMBRIDGE.
PRICE 10s. 6d. per volume.
Single parts 5s. 6d. each.
By post, 11s. 6d. per volume.
Single parts 6s. 6d. each.

དབུ་མ་འབྲུག་པའི་རང་འབྲེལ།

བརྒྱུ་མཁོ་པ། མེར་གཙུག་ནང་བཞུག་དཔེ་རྒྱུ་འཛུལ་བཞུག་མཁོ་པ་ཁང་ནས་བརྒྱུ་པ།

དེབ་ཆེད། 787 × 1092 1/16

དཔར་ཤིག་ 30

པར་འདེབས་ཆེན་པ། ལྷ་ས་མིང་གིན་པར་འདེབས་ཆེད་ཡོད་ཀྱང་ས།

པར་གཞི། 2016 ལོའི་ཟླ་9 པར་པར་བཏབ།

པར་གྲངས། 1000

ནང་ཁྱལ་དཔེ་རྒྱུ་ལ། ZXCZZD-2016-NBZL-64H

དཔེ་ཞུག་ཆེན་པ། བོད་རང་རྒྱུ་ལྷན་པུ་མཇོན་ཁང་།



གངས་ཅན་ཁྱད་ནོར་དཔེ་ཆོགས།
པོད་ཐེང་ཉིས་བརྒྱ་ཡི་བདུན།



内部书刊号：ZXCZZD-2016-NBZL-64H